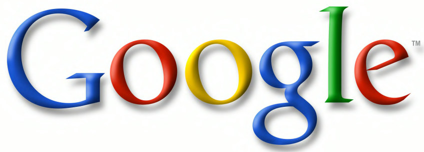
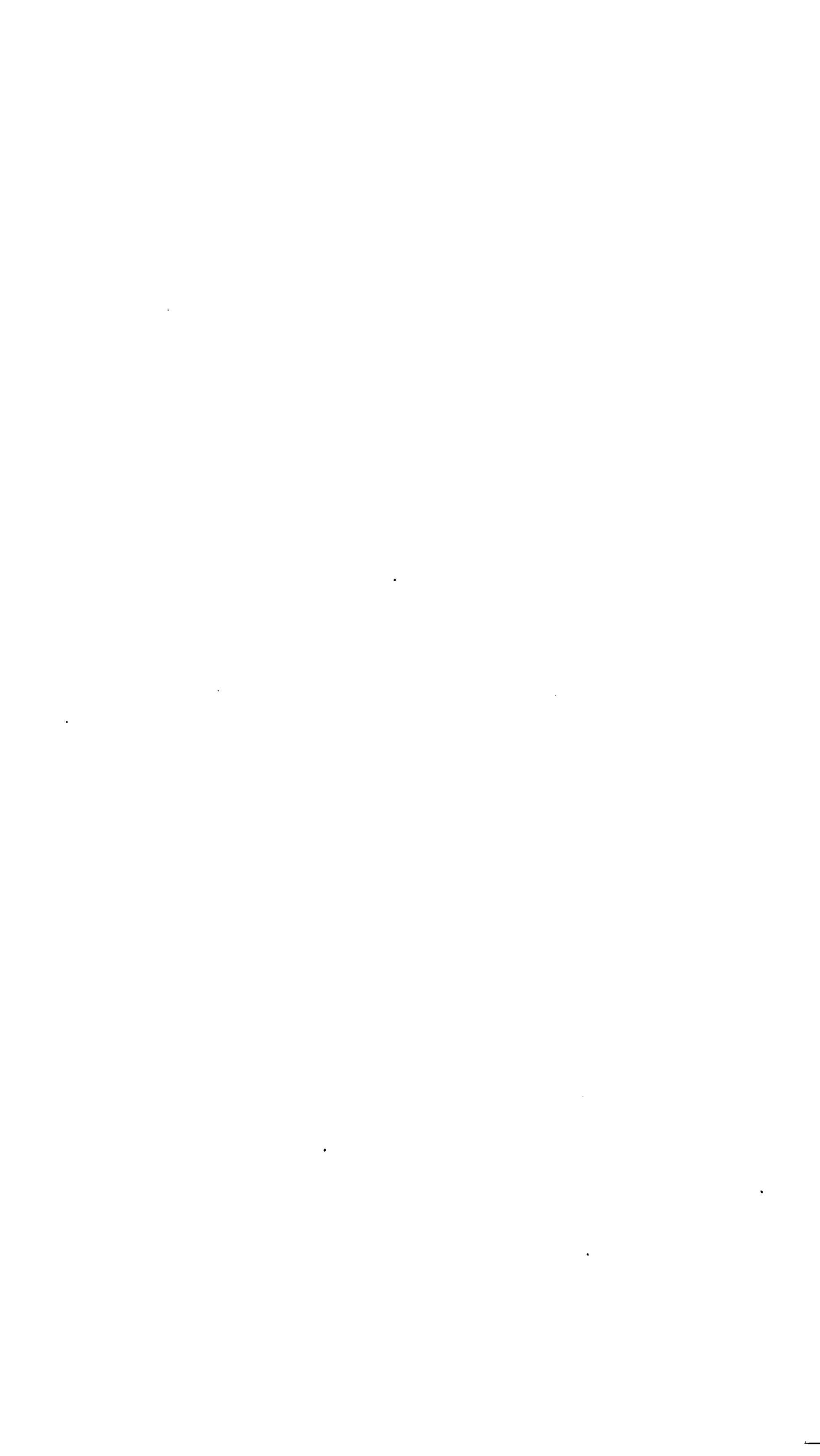

VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

Boekdrukkerij GEBROEDERS BELINFANTE,
's Gravenhage.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THz.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

Mr. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

Mr. C. C. E. d'ENGELBRONNER,
Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Justitie, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1856)

DEEL I.

AMSTERDAM,
C. G. SULPKE EN GEBROEDERS DIEDERICHS.
1856.

Rec. Sept. 17, 1900.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

SEDERT 1°. JANUARIJ 1856, MEDEGEDEELD EN VERMELD

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1856)

DEEL I.

AANWIJZING DER VRAAGPUNTEN,

BEHANDELD BIJ DE

ARRESTEN,

MEDEGEDEELD EN VERMELD IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

IN VERBAND MET DE WETSBEPALINGEN, TOT DEZELVE BETREKKING HEBBENDE.

(1856).

DEEL I.

GRONDWET.

Art. 150. Is, met het oog op a. 150, al. 1, Grw., j^is. a. 2 en 23 Sr., de Arr.-R. te Hoorn uitsluitend bevoegd, om van een te Enkhuizen begaan misdrijf kennis te nemen? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV. . . bladz. 415.

Art. 227 (1815). Moet de bepaling van a. 4 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) beschouwd worden in verband met a. 227 Grw. van 1815? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI. . . bladz. 377.

WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE.

Artt. 2, 4 en 68. Is de exceptie van *litispendentie* van dien aard, dat zij, wanneer tegen den beklaagde wegens hetzelfde feit twee strafvervolgingen zijn ingesteld, eene derzelve niet-ontvankelijk kan doen verklaren? — Ja.

Arrest van den 25 Februarij 1856, n°. MCXCIII, bladz. 104.

Art. 20. Moet, wil a. 20 R. O. geschonden zijn, bepaaldelijk vaststaan, dat de teregtzitting niet in het openbaar heeft plaats gehad? — JA.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

Art. 44. Zijn de a. 44 R. O., j[is]. a. 231 en 253, n°. 4, Sv., geschonden, wanneer bij een ontslag van regtsvervolging van een beklaagde, de regter evenwel de vordering eener zich in het geding gevoegd hebbende partij toewijst? — JA.

Arrest van den 5 Febr. 1856, n°. MCLXXXVIII, bladz. 79.

Art. 44. Is het niet in strijd met alle regelen van procesorde, om de vernietiging van eene en dezelfde uitspraak, door verschillende regtsmiddelen te gelijk te beproeven? — JA.

Is derhalve de cassatie ontvankelijk van een vonnis, tegen hetwelk men *en* het middel van cassatie *en* dat van hooger beroep te gelijk heeft beproefd? — NEEN.

Arrest van den 4 Maart 1856, n°. MCXCIX. . bladz. 173.

Art. 44. Is, met het oog op a. 44, al. 2, R. O., een vonnis, ter zake van de overtreding van a. 471, n°. 11 *C. P.*, aan hooger beroep onderworpen? — NEEN.

Kan het voor het hooger beroep iets ter zake afdoen, dat een der deelen van dat vonnis voor appel vatbaar mogt zijn? — NEEN.

Arrest van den 4 Maart 1856, n°. MCC . . . . . bladz. 182.

Art. 56. Is, met het oog op a. 56 R. O., een vonnis der Regtbank, ter zake van het wanbedrijf van a. 458 *C. P.* gewezen, aan hooger beroep onderworpen? — JA.

Arrest van den 26 Maart 1856, n°. MCCIX. . . . bladz. 221.

Art. 56. Volgt uit de bepaling van a. 224, in verband met a. 227 *C. P.* en a. 56 R. O., dat vonnissen ter zake van het wanbedrijf, vermeld bij eerstgemeld a., aan hooger beroep onderworpen zijn? — JA.

Arrest van den 18 Junij 1856, n°. MCCXL . . . . bladz. 374.

Art. 56. Volgt uit het voorschrift van a. 227 *C. P.*, jo. a. 56 R. O., dat vonnissen, gewezen ter zake van het wanbedrijf van a. 224 *C. P.*, aan hooger beroep onderworpen zijn? — JA.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLIV. . . bladz. 412.

Art. 103. Zijn, met het oog op a. 103 R. O. en a. 387 Sv., partijen ontvankelijk om in cassatie te worden toegelaten, zoo lang de gewone manier van procederen toereikend is? — NEEN.

Arrest van den 4 Maart 1856, n°. MCXCVIII, bladz. 171.

WET VAN 11 GERMINAL, XI[e] JAAR.

Art. 1. Moet a. 1 der wet van 11 Germinal, an XI, beschouwd worden als afgeschaft door de wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 33)? — NEEN.

Kan gemelde wet van Germinal gezegd worden te behooren tot het *Code Napoleon* of daarvan een deel uit te maken? — NEEN.

Mag dus, bij het bestaan dier wet, door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand een voornaam in de registers worden opgenomen, die niet valt in eene der beide categoriën, bij a. 1 dier wet bepaald? — NEEN.

Arrest van den 4 Januarij 1856, n°. MCLXXII. . . . bladz. 1.

CODE PÉNAL.

Art. 55. Brengt, overeenkomstig a. 55 *C. P.*, eene veroordeeling van de daders en de medepligtigen aan dezelfde, met correctionele straf bedreigde diefstallen, eene solidaire gehoudenheid ter betaling der kosten voor den medepligtige mede? — JA.

Arrest van den 18 Maart 1856, n°. MCCV . . . bladz. 201.

Art. 66. Zijn de bepalingen van a. 66 *C. P.* toepasselijk voor het geval dat er slechts sprake is van eene *overtreding* (contravention)? — NEEN.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXVIII, bladz. 67.

Art. 69. Is bij a 69 *C. P.* den regter de bevoegdheid gegeven, den aard of de hoedanigheid der bij de wet gestelde straf te veranderen of te wijzigen? — NEEN.

Is bij dit a. den regter slechts de vrijheid gelaten het *bedrag* der straf te wijzigen? — JA.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXX, bladz. 46.

Art. 69. Volgt uit het voorschrift van a. 69 *C. P.*, dat de regter bevoegd zoude zijn om den aard of de hoedanigheid der bij de wet bepaalde straf te veranderen of te wijzigen? — NEEN.

Is de regter derhalve verpligt, om, bij toepassing van a. 319 met gemeld a. 69 *C. P.*, behalve de gevangenisstraf ook tevens geldboete uit te spreken? — JA.

Arrest van den 12 Maart 1856, n°. MCCIV . . . . bladz. 199.

Artt. 147, 150, 151 en 164. Stelt het buiten weten van den onderteekenaar en ter kwader trouw veranderen van eene dagteekening in een zoogenaamd volgbriefje, de misdaad van valschheid daar? — JA.

Wordt, door die verandering, voor den onderteekenaar eene nieuwe verbindtenis daargesteld, welke hij niet gewild heeft? — JA.

Kan, omdat het wezen of de inhoud van het geschrift onveranderd is gebleven, het gebruik maken van het vervalschte stuk als onstrafbaar worden aangemerkt? — NEEN.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXII, bladz. 55.

dat vonnissen ter zake van het wanbedrijf van a. 224 *C. P.*, aan hooger beroep onderworpen zijn? — JA.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLIV . . bladz. 412.

Artt. 275 en 276. Volgt uit den zamenhang der a. 275 en 276 *C. P.*, dat het tot de strafbaarheid van *bedelarij in verbinding* onverschillig is, of voor de plaats waar gebedeld is, al dan niet eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij bestaat? — JA.

Arrest van den 27 Mei 1856, n°. MCCXXXI . . . bladz. 332.

Art. 276. Stelt het zonder noodzaak in vereeniging vragen van nachtverblijf en het beantwoorden van de weigering met dreigementen, *bedelarij in verbinding* daar (a. 276 *C. P.*)? — JA.

Arrest van den 27 Mei 1856, n°. MCCXXXI. . bladz. 332.

Art. 379. Moet de strafbepaling van a. 279 *C. P.* beperkt blijven tot het geval, dat de gewelddadigheid gepleegd zij tijdens het bedelen en jegens de personen, bij wie zulks plaats had? — NEEN.

Is het niettemin voor de toepassing van gemeld a. een noodzakelijk vereischte, dat het geweld gepleegd zij tijdens de dader werkelijk als bedelaar voor de rust van personen gevaarlijk was? — JA.

Arrest van den 17 Junij 1856, n°. MCCXXXVIII, bladz. 365.

Artt. 309 en 311. Zijn onder de a. 309 en 311 *C. P.* uitsluitend die slagen en verwondingen begrepen, die opzettelijk, en alzoo met moedwil zijn toegebragt? — JA.

Arrest van den 27 Mei 1856, n°. MCCXXIX. . . bladz. 323.

Art. 319. Zijn onder de a. 309 en 311 *C. P.* uitsluitend die slagen en verwondingen begrepen, die opzettelijk, en alzoo met moedwil zijn toegebragt? — JA.

Volgt dit uit de tegenstelling van a. 319 *C. P.*, waarin sprake is van onwillige slagen of stooten (*coups* of *blessures involontaires*)? — JA.

Arrest van den 27 Mei 1856, n°. MCCXXIX . . . bladz. 323.

Art. 362. Is het tot toepassing van a. 362 *C. P.* voldoende, dat de nopens eene omstandigheid afgelegde verklaring heeft moeten strekken tot afwering van schuld van den beklaagde? — JA.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIII. . bladz. 8.

Art. 363. Wordt voor de strafbepaling van a. 363 *C. P.*, het bestaan van een *burgerlijk regtsgeding* gevorderd? — NEEN.

Wordt tot de toepassing van dit a. vereischt, dat er zij afgelegd een *getuigenis* in de zaak van een ander? — JA.

Kan als een *getuigenis* worden aangemerkt de verklaring van iemand,

die een verzoek heeft gedaan tot aanvulling eener acte van den Burgerlijken Stand? — NEEN.

Arrest van den 15 Januarij 1856, n°. MCLXXVI.. bladz. 25.

Art. 363. Kan eene onwaarachtige aangifte voor den ambtenaar van den Burgerlijken Stand beschouwd worden als een getuigenis (*témoignage*) in den zin van a. 363 *C. P.*? — NEEN.

Arrest van den 19 Februarij 1856, n°. MCXC . . . bladz. 95.

Art. 367. Stelt de aantijging van zich als resident van ongeoorloofde middelen te hebben bediend, om verklaringen te verkrijgen, ten einde een ambtenaar in een verkeerd daglicht te plaatsen, en in een daarover uitgebragt rapport zelf verklaringen te hebben afgelegd, die bleken valsch te zijn, het wanbedrijf van a. 367 *C. P.* daar? — JA.

Komt voor de toepasselijkheid der hier vigerende strafwet uitsluitend in aanmerking, wat den klagor hier te lande aan de verachting zoude blootstellen, onverschillig waar de geïmputeerde feiten zouden zijn gepleegd? — JA.

Arrest van den 20 Mei 1856, n°. MCCXXVI. . . bladz. 305.

Art. 367. Zijn de a. 206 en 211 Sr., j°. 367 *C. P.* geschonden, wanneer, bij schuldigverklaring ter zake van laster, het beklaagde arr. niet genoegzaam met redenen is bekleed ten opzigte der vraag, of het geïmputeerde feit op of in eene openbare plaats is ten laste gelegd? — JA.

Arrest van den 18 Junij 1856, n°. MCCXXXIX, bladz. 370.

Art. 367. Is het tot de toepasselijkheid van a. 367 *C. P.* een noodwendig vereischte, dat men eene handeling, als met boos opzet gepleegd, hebbe te last gelegd, of is het voldoende, dat men eene daad van grove nalatigheid, die aan verachting en haat kan blootstellen, zij geïmputeerd? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI. . bladz. 377.

Art. 372. Is er voldaan aan het voorschrift van a. 372 *C. P.*, wanneer eene aangevangene vervolging wegens lasterlijke aanbrenging wordt geschorst, tot dat de gedenuncieerde feiten zijn onderzocht en daarover beslist? — JA.

Brengt echter die schorsing mede de vernietiging van al de vóór die schorsing aangevangen daden van vervolging? — NEEN.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII.. bladz. 124.

Art. 372. Kan er, met het oog op a. 372 *C. P.*, gedacht worden aan eenige *opschorting*, wanneer het Hof bij een arr., dat in kracht van gewijsde is gegaan, verklaart, dat er geene termen zijn om eenige vervolging in te stellen? — NEEN.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI. . . bladz. 377.

Art. 375. Vallen de in een gedrukt en algemeen verspreid geschrift gebezigde woorden: «*il ne faut se fier* à M. S. *qui manque de probité*,» onder het bereik der strafbepaling van a. 375 *C. P.*? — Ja.

Moet het oogmerk om te beleedigen geacht worden te zijn opgesloten in zoodanige uitdrukkingen, en in het doen plaatsen van dezelve in een algemeen verspreid geschrift? — Ja.

Arrest van den 10 Junij 1856, n°. MCCXXXV, bladz. 351.

Art. 376. Kan er sprake zijn van toepassing van a. 376 *C. P.*, wanneer in de geïmputeerde feiten het kenmerk èn van publiciteit èn van graviteit onmiskenbaar ligt opgesloten? — Neen.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI . . . bladz. 377.

Art. 379. Kan er sprake zijn van *poging tot diefstal*, bijaldien de arglistige ontvreemding reeds heeft plaats gehad? — Neen.

Arrest van den 8 April 1856, n°. MCCXIII . . . bladz. 244.

Art. 379. Is de daad van hem, die zich op eigen gezag in het bezit stelt van goederen, waarvan anderen sedert jaren in het ongestoord bezit waren, te regt als diefstal gequalificeerd? — Ja.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXI. . . bladz. 284.

Art. 379. Is de daad van hem, die zich op eigen gezag in het bezit stelt van goederen, waarvan anderen sedert jaren in het ongestoord bezit waren, te regt als diefstal aangemerkt? — Ja.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXII . . bladz. 286.

Art. 379. Valt de daad van hem, die eens anders goed verkoopt en daardoor te weeg brengt, dat de kooper ter goeder trouw, door een ander, den regtmatigen eigenaar stelt buiten het bezit der verkochte zaak, onder het bereik der strafbepaling van a. 379 *C. P.*? — Ja.

Arrest van den 20 Mei 1856, n°. MCCXXVIII, bladz. 320.

Art. 381, n°. 4. Kan een diefstal, met hevig geweld gepleegd, aangemerkt worden als geschied met behulp (*à l'aide*) van uitwendige braak, zelfs al is later de deur vrijwillig geopend? — Ja.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXIX, bladz. 39.

Art. 386, n°. 1. Kan een diefstal aangemerkt worden als gepleegd door meer dan één persoon, wanneer de diefstal door den eersten dader reeds volbragt was, vóór dat zijn mededader eenig feit had verrigt? — Neen.

Arrest van den 2 April 1856, n°. MCCXII . . . . bladz. 238.

Art. 386, n°. 3. Kunnen in cassatie de bewezene feiten als een *diefstal in loontrekkende dienst* worden gequalificeerd, bijaldien in het arr. onbeslist is gebleven, of de beschuldigde was *loonbediende*, in den zin van a. 386, n°. 3, *C. P.*? — Neen.

Moet in dit geval eene verwijzing naar een naburig Hof plaats hebben? — JA.

Arrest van den 2 April 1856, n°. MCCXXII . . . bladz. 238.

Artt. 390 en 393. Moet de definitie van *gebouwen* (*édifices*), voorkomende in de a. 390 en 392 *C. P.*, in eenen algemeenen zin worden opgevat, dan wel beperkt tot de gevallen, waarin sprake is van diefstal? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXIII . . . bladz. 290.

Art. 395. Kan, met het oog op a. 395 *C. P.*, het tot driemalen toe met een zwaren boom tegen een deur loopen, waardoor de bovenste grendel met de kram uit het deurkozijn vliegt, zoodat het begint te wijken en ook het slot loslaat, gezegd worden *buitenbraak* daar te stellen? — JA.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXIX, bladz. 39.

Art. 405. Wordt tot de toepassing van a. 405 *C. P.* gevorderd, dat er zij gebruik gemaakt van bedriegelijke kunstgrepen (*manoeuvres frauduleuses*), bij dat a. vermeld? — JA.

Kunnen leugenachtige verhalen of voorgevens daartoe voldoende zijn? — NEEN.

Arrest van den 19 Maart 1856, n°. MCCVII . . . bladz. 210.

Artt. 405 en 406. Moet de daad van een bode bij een begrafenisfonds, die, zich bedienende van bedriegelijke middelen, om daardoor de hoop te verwekken op een hersenschimmigen uitslag, zich gelden doet afgeven, en zich zoodoende meester maakt van een gedeelte van eens anders bezittingen, als *misbruik van vertrouwen*, dan wel als *opligting* gequalificeerd worden? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 26 Maart 1856, n°. MCCVIII . . bladz. 214.

Art. 408. Is het voor de toepasselijkheid van a. 408 *C. P.* een noodwendig vereischte, dat er hebbe plaats gehad eene ter handstelling van gelden voor betaald wordende arbeid (*pour un travail salarié*)? — JA.

Arrest van den 26 Maart 1856, n°. MCCVIII . . . bladz. 214.

Art. 411. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a. 411 *C. P.*, niet heeft beraadslaagd en beslist, of aan ieder der personen een dan wel meerdere malen, op verschillende tijdstippen, gelden op goederen zijn gegeven, en welk in ieder dier gevallen het geldelijk bedrag is geweest? — JA.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXV . . . bladz. 300.

Art. 437. Stelt het moedwillig omverwerpen en daardoor beschadigen van houten kraampjes, welke los op den grond gezet en niet tot bewo-

ning bruikbaar of bestemd waren, de misdaad van a. 437 *C. P.* daar? — NEEN.

Kunnen de bedoelde kraampjes geacht worden begrepen te zijn onder de woorden: *autres constructions*, van a. 437 *C. P.*? — NEEN.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXIII . . . bladz. 290.

Art. 456. Is a. 211, *j°*. 206 *Sr.*, geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a. 456 *C. P.*, door een wethouder bedreven, niet heeft onderzocht of beslist, of de op zijn last weggenomen draaiboom voor den openbaren weg hinderlijk was, en hoedanig aan hem de magtiging tot het doen wegnemen door het bestuur was verleend? — JA.

Arrest van den 20 Mei 1856, n°. MCCXXVII . . bladz. 315.

Art. 458. Is, met het oog op a. 56 R. O., een vonnis der Regtbank, ter zake van het wanbedrijf van a. 458 *C. P.* gewezen, aan hooger beroep onderworpen? — JA.

Arrest van den 26 Maart 1856, n°. MCCIX. . . bladz. 221.

Art. 463. Kan uit a. 463 *C. P.* worden afgeleid, dat het bij uitsluiting doelt op die gevallen, waarin, behalve gevangenis, ook geldboete moet worden uitgesproken? — NEEN.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCIV, bladz. 113.

Art. 479, n°. 1. Wordt tot de toepassing van a. 479, n°. 1, *C. P.*, het doel om schade toe te brengen gevorderd? — NEEN.

Is het integendeel voldoende, dat de handeling, waardoor aan een ander schade wordt berokkend, *moedwillig* zij geweest? — JA.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXVII, bladz. 30.

Art. 479, n°. 1. Is op het moedwillig omverwerpen en daardoor beschadigen van houten kraampjes, die los op den grond opgezet en niet tot bewoning bruikbaar of bestemd zijn, de strafbepaling van a. 479, n°. 1, *C. P.*, toepasselijk? — JA.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXIII . . . bladz. 290.

Artt. 479 en 480. Is aan den regter de bevoegdheid gegeven, om, bij toepassing der a. 479 en 480 *C. P.*, de straffen, in die a. vermeld, gelijktijdig uit te spreken? — NEEN.

Arrest van den 15 April 1856, n°. MCCXVI. . . . bladz. 262.

WET VAN 8 JANUARIJ 1817 (*Staatsblad* n°. 1).

Art. 94 *kk*. Is het, met het oog op a. 94 *kk* der wet van 8 Jan. 1817 (*St.* n°. 1), geheel onverschillig, of door den verleenden onderstand

geheel of slechts gedeeltelijk in het onderhoud is voorzien, en of die onderstand gevraagd of ongevraagd was? — JA.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIV. . . bladz. 14.

WET VAN 12 MAART 1818 (*Staatsblad* n°. 16).

Artt. 11, 12 en 13. Zijn de bepalingen van de a. 11, 12 en 13 der wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16) buiten effect gesteld bij a. 1 der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10)? — JA.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXV. . bladz. 21.

Art. 19. Zijn bij a. 19 der wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), of bij eenige andere wettelijke verordening strafbepalingen vastgesteld tegen medicinae doctores, die tevens verloskunde uitoefenen? — NEEN.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXV, bladz. 21.

WET VAN 27 APRIL 1820 (*Staatsblad* n°. 11).

Art. 49. Wordt voor het wanbedrijf, voorzien bij a. 49 der wet van 27 Apr. 1820 (*St.* n°. 11), *boos opzet* gevorderd? — NEEN.

Is het voldoende, dat het getuigenis was *der waarheid niet overeenkomstig*? — JA.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIV, bladz. 14.

WET VAN 16 MEI 1829 (*Staatsblad* n°. 34).

Art. 2. Heeft het misdrijf van laster en hoon, vermeld bij a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), betrekking op *personen als zoodanig*, dan wel op *openbare* autoriteiten? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Moet eene Arr.-R. aangemerkt worden als daarstellende eene openbare autoriteit? — JA.

Is bij a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) de bepaling van a. 370, al. 2, *C. P.* uitdrukkelijk in stand gehouden? — JA.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI . . . bladz. 377.

Art. 4. Geeft a. 4 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) de bevoegdheid om de handelingen der openbare magten *boosaardiglijk* in een verachtelijk daglicht te stellen? — NEEN.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

Art. 4. Moet de bepaling van a. 4 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) beschouwd worden in verband met a. 227 Grw. van 1815? — JA.

Kan, met het oog op de bepalingen der wet van 16 Mei 1829, iets

anders als bewijs der geïmputeerde feiten worden aangenomen, dan hetgeen uit een vonnis of eene authentieke acte voortvloeit? — NEEN.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI. . . bladz. 377.

Art. 5. Volgt uit a. 5 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), dat het bevelschrift van verwijzing naar de openbare teregtzitting aan den beklaagde moet worden beteekend? — NEEN.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI . . . bladz. 377.

BESLUIT VAN 24 NOVEMBER 1829 (*Staatsblad* n°. 73).

Art. 111. Volgt uit a. 111 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73), dat de Rijks-veldwachters onbevoegd zijn tot het opsporen van overtredingen, tegen dat besluit begaan? — NEEN.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXXI, bladz. 49.

WET VAN 27 MAART 1838 (*Staatsblad* n°. 10).

Art. 1. Zijn de bepalingen van de a. 11, 12 en 13 der wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16) buiten effect gesteld bij a. 1 der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10)? — JA.

Is in laatstgemelde wet eenige bepaling te vinden, waaruit de onbevoegdheid van medicinae doctores tot uitoefening der verloskunde kan worden afgeleid? — NEEN.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXV . . bladz. 21.

WET VAN 28 JUNIJ 1851 (*Staatsblad* n°. 68).

Art. 1. Zijn bij a. 1 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68) twee onderscheidene soorten van straffen vastgesteld? — NEEN.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

WET VAN 29 JUNIJ 1851 (*Staatsblad* n°. 85).

Art. 179, litt. *h*. Volgt uit a. 179, litt. *h*, der wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85), dat een wethouder alleen, zonder magtiging van het gemeentebestuur, geacht moet worden bevoegd te zijn tot het nemen van een maatregel betrekkelijk de zorg voor de instandhouding der wegen? — NEEN.

Arrest van den 20 Mei 1856, n°. MCCXXVII . . bladz. 315.

WET VAN 29 JUNIJ 1854 (*Staatsblad* n°. 102).

Art. 13. Moet de in a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) vermelde verzwarende omstandigheid in dien zin worden opgevat, dat de doodslag moet hebben gestrekt tot voorkoming van een *reeds gepleegd* misdrijf? — Neen.

Arrest van den 11 Junij 1856, n°. MCCXXXVII, bladz. 357.

Art. 18. Volgt uit a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), in verband met a. 463 *C. P.*, dat de regter, bij het bestaan van redenen ter toepassing van laatstgemeld a., enkel geldboete zonder gevangenis vermag op te leggen? — Ja.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCIV, bladz. 113.

Art. 19, al. 2 en 3. Is bij a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) gevangenisstraf bedreigd tegen het wanbedrijf van *bedelen*, onverschillig met welk oogmerk het ook moge geschieden? — Ja.

Is derhalve dit a. van toepassing op de daad van dengene, die bedelt, met het doel om te dier zake gevangen te worden genomen? — Ja.

Arrest van den 19 Februarij 1856, n°. MCXCII, bladz. 102.

WET HOUDENDE ALGEMEENE BEPALINGEN VAN WETGEVING.

Art. 1. Kan een besluit van Gedep. Staten, nopens den termijn voor den herijk bepaald, gezegd worden behoorlijk te zijn afgekondigd door de plaatsing in het Provinciaal blad? — Ja.

Kan, na die afkondiging van wege Gedep. Staten, omtrent deze materie nog eene nadere afkondiging van wege het gemeente-bestuur als noodzakelijk worden beschouwd? — Neen.

Arrest van den 19 Februarij 1856, n°. MCXCI . . . bladz. 97.

Art. 10. Moet, volgens het voorschrift van a. 10 alg. bep., een authentiek en publiek geschrift, door bevoegde ambtenaren, in het buitenland, met inachtneming der vormen opgemaakt, hier te lande als eene authentieke en publieke acte worden beschouwd? — Ja.

Behoort de legalisatie tot het wezen der acte, zoodat bij gemis derzelve, de handteekeningen, onder het stuk geplaatst, als ongeloofwaardig moeten worden aangemerkt? — Neen.

Kan de qualiteit van den ambtenaar, die het stuk heeft opgemaakt, ook door getuigen bewezen worden? — Ja.

Arrest van den 1 April 1856, n°. MCCXI . . . bladz. 230.

WETBOEK VAN STRAFVORDERING.

Art. 6. Kan een tusschen twee beklaagden quasi aangegaan koopcontract van goederen, die het eigendom zijn van derden, in het minst strekken, om de waardering van het geïmputeerde feit afhankelijk te maken van eene praejudiciële quaestie van burgerlijk regt? — NEEN.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXX . . . bladz. 275.

Art. 11. Zijn de Rijksveldwachters, met het oog op a. 11, n°. 1, Sv., even als andere veldwachters, belast met het constateren van misdrijven? — JA.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXXI, bladz. 49.

Art. 19. Moet het woord *voornamelijk*, in a. 19 Sv., in de zin van *uitsluitend* worden verstaan? — NEEN.

Is derhalve een proces-verbaal, door een Rijks-veldwachter op den ambtseed opgemaakt, een wettig bewijsmiddel? — JA.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXXI, bladz. 49.

Art. 22. Is a. 6 der wet van 1 Junij 1830 (*St.* n°. 15) vervangen door a. 22 Sv.? — JA.

Volgt uit a. 22 Sv., dat de ingediende klagte aan den beklaagde moet bekend zijn gemaakt? — NEEN.

Arrest van den 26 Febr. 1856, n°. MCXCVII .. bladz. 124.

Art. 22. Moeten onder de benaming van *openbare gestelde magten*, in a. 22 Sv., begrepen worden zoowel de openbare ambtenaren, als de openbare autoriteiten, die met magt bekleed zijn, tot de daarstelling van wetten medewerken, of de bevelen van de overheid handhaven? — JA.

Moet derhalve de Secretaris-Generaal bij het Departement van justitie, het zij alleen beschouwd als hebbende de directie over de bureaux van het Departement, het zij bevoegd om in zekere gevallen het hoofd van het Departement tijdelijk te vervangen, aangemerkt worden als openbaar ambtenaar, en derhalve begrepen onder de in a. 22, al. 2, Sv. voorkomende benaming van openbare gestelde magten? — JA.

Is dus het O. M. ontvankelijk om, zonder dat door den Secretaris-Generaal, in geval van laster, eene klagte is ingediend, eene vervolging te dier zake in te stellen? — JA.

Arrest van den 15 April 1856, n°. MCCXV. . . . bladz. 252.

Art. 22. Kan er sprake zijn van schending van a. 22 Sv., wanneer er eene klagte bestaat omtrent de daad, waarvoor vervolging plaats heeft, al moge de klager eene qualificatie hebben gegeven aan de daad, waarover hij klaagde? — NEEN.

Arrest van den 20 Mei 1856, n°. MCCXXVI, bladz. 305.

Art. 22. Kan, met het oog op a. 22, al. 2, Sv. eene nog niet aangevan-

gene vervolging voorkomen worden door de intrekking der klagt? — Ja.

Arrest van den 27 Mei 1856, n°. MCCXXXII . . bladz. 338.

Art. 134. Is het voorschrift van a. 134 Sv. ook van toepassing op de behandeling van correctionele zaken in hooger beroep? — Neen.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV. . . bladz. 415.

Art. 183. Is het voldoende, wanneer in het proces-verbaal voorkomt, dat met de overige getuigen, na den eed of belofte, bij a. 183 Sv. voorgeschreven, te hebben afgelegd, in alle opzigte dezelfde formaliteiten zijn in acht genomen als met den eersten getuige? — Ja.

Moet de zorg voor de wijze van eedsaflegging geacht worden geheel aan den Voorzitter te zijn overgelaten? — Ja.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCV, bladz. 116.

Art. 193. Kan a. 193 Sv. geschonden worden door het verwijderen van een der beklaagden gedurende het verhoor van een zijner medebeklaagden, terwijl hem geen kennis is gegeven van hetgeen in zijne afwezigheid is geschied? — Neen.

Ziet de bepaling van dit a. op de verwijdering van een der beklaagden, gedurende de verklaring van een der getuigen? — Ja.

Arrest van den 19 Febr. 1856, n°. MCLXXXIX, bladz. 82.

Art. 203. Is het tot de toepasselijkheid van a. 203 Sv. een noodwendig vereischte, dat de bij dit a. vermelde verzwarende omstandigheden *voor het eerst* gedurende het onderzoek op de teregtzitting moeten zijn bekend geworden? — Neen.

Heeft het voorschrift van a. 203 Sv. uitsluitend tot doel, om den beschuldigde opmerkzaam te maken op de verandering, die het slot der acte van beschuldiging gedurende het openbaar onderzoek ondergaat, en welke tot verzwaring van straf aanleiding kan geven? — Ja.

Kan zoodanige verzwarende omstandigheid beschouwd worden als genoegzaam te zijn bewezen, wanneer ze is geput uit erkentenis, bevestigd door den geheelen loop en zamenhang van het gebeurde? — Ja.

Arrest van den 11 Junij 1856, n°. MCCXXXVII, bladz. 357.

Art. 206. Is, met het oog op de a. 206 en 211 Sv., *de kwade trouw* genoegzaam gemotiveerd, wanneer het Hof verklaart, dat een beschuldigde *opzettelijk* en *tegen beter weten aan* eene valsche verklaring heeft afgelegd? — Ja.

Is de waardering van het interne feit, de kwade bedoeling, geheel aan den *judex facti* overgelaten? — Ja.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIII, bladz. 8.

Art. 206. Is, met het oog op de a. 206 en 211 Sv., een vonnis, met opzigt tot de vraag omtrent toegebragte schade, genoegzaam gemoti-

veerd, wanneer daaruit blijkt, dat de schade heeft bestaan in het nat worden van meubelen en het tot het droogen daarvan veroorzaakt arbeidsloon? — JA.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXVII, bladz. 30.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer het Hof, bij aanwezigheid van twee of meer punten van beschuldiging, heeft nagelaten over een derzelve te beraadslagen? — JA.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXIV, bladz. 63.

Art. 206. Kan een vonnis gezegd worden genoegzaam te zijn gemotiveerd, wanneer bij hetzelve de plaats der overtreding niet duidelijk is aangewezen? — NEEN.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXV, bladz. 67.

Art. 206. Behoeft de *dolus* nog nader te worden gemotiveerd, wanneer dezelve in de geheele toedragt der bewezene feiten ligt opgesloten? — NEEN.

Arrest van den 5 Februarij 1856, n°. MCLXXXVII, bladz. 74.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer het Hof, aannemende het bestaan van een *delictum continuum*, bij zijn arr. heeft nagelaten te beslissen, welk onwrikbaar verband tusschen de feiten bestond, om ze een aaneengeschakeld geheel te doen daarstellen? — JA.

Arrest van den 25 Februarij 1856, n°. MCXCIII, bladz. 104.

Art. 206. Is a. 206, *j°*. a. 211 Sr. geschonden, bijaldien het onderzoek en de beraadslagingen hebben geloopen over een ander feit, dan het bij de dagvaarding van een beklaagde te last gelegde? — JA.

Arrest van den 12 Maart 1856, n°. MCCIII. . . bladz. 192.

Art. 206. Is a. 206, j°. a. 211 Sr. geschonden, wanneer niet is beraadslaagd of beslist omtrent de arglist, of zoo die beslissing niet genoegzaam met redenen is bekleed? — JA.

Arrest van den 1 April 1856, n°. MCCX . . . . bladz. 223.

Art. 206. Kunnen de a. 206 en 211 Sr. gezegd worden geschonden te zijn, wanneer het Hof bij een beklaagd arr. zich heeft vereenigd met de beslissing omtrent het bewezene der daadzaken enz., zoo als dit bij dat vonnis des eersten regters is vermeld? — NEEN.

Arrest van den 8 April 1856, n°. MCCXIII, bladz. 244.

Art. 206. Is a. 206, *j°*. a. 211 Sr. geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a. 411 *C. P.*, niet heeft beraadslaagd of beslist, of aan ieder der personen één dan wel meerdere malen op verschillende tijdstippen gelden op goederen zijn

Regtbank uitgegane dagvaarding, tevens het uitvaardigen van eene nieuwe dagvaarding gelast? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV . . bladz. 415.

Art. 206. Zijn de bepalingen der wet omtrent het bewijs der misdrijven ook van toepassing op het bewijs van een feit, niet behoorende tot de strafbare daad zelve? — Neen.

Is desniettemin a. 211, j°. a. 206 Sg. geschonden, wanneer bij een vonnis het bestaan van een feit wordt aangenomen op grond van algemeene bekendheid, zonder bewijs hoegenaamd? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLVI . . bladz. 423.

Art. 206. Is a. 211, j°. a. 206 Sr. geschonden, wanneer het aangevallen vonnis, noch ten aanzien der qualificatie van de als bewezen aangenomen daadzaken, noch ten aanzien der schuld van de beklaagden, voldoende is gemotiveerd? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLVII. . bladz. 426.

Art. 207. Is a. 207 Sr. geschonden, wanneer het Hof, bij eene veroordeeling tot gevangenisstraf ter zake van opligting, heeft nagelaten tevens eene geldboete uit te spreken? — Ja.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXX. . bladz. 46.

Art. 207. Kunnen de kosten, vallende op het uitstel van een proces of ten gevolge daarvan, gezegd worden te behooren tot die van het geding? — Ja.

Arrest van den 26 Febr. 1856, n°. MCXCVII. . . bladz. 124.

Art. 208. Kan er sprake zijn van schending van a. 208 Sr., wanneer er niet het minste blijk is, dat de beklaagden te voren, doch na het plegen van het feit, hetwelk het onderwerp hunner latere teregtstelling uitmaakte, ter zake van andere misdrijven zijn veroordeeld geweest? — Neen.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXII. . . bladz. 286.

Art. 210. Is een beroep in cassatie ontvankelijk, wanneer de uitspraak berust, niet op het onbewezene van het feit, maar op eene regtskundige uitlegging der wet? — Ja.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIV. . bladz. 14.

Art. 211. Is, met het oog op de a. 206 en 211 Sr., *kwade trouw* genoegzaam gemotiveerd, wanneer het Hof bij zijn arr. verklaart, dat de beschuldigde *opzettelijk* en *tegen beter weten aan* eene valsche verklaring heeft afgelegd? — Ja.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIII . . bladz. 8.

Art. 211. Is, met het oog op de a. 206 en 211 S_{g}., een vonnis, met opzigt tot de vraag omtrent toegebragte schade, genoegzaam gemotiveerd, wanneer daaruit blijkt, dat de schade heeft bestaan in het nat worden van meubelen en het tot het droogen daarvan veroorzaakt arbeidsloon? — Ja.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXVII, bladz. 30.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer het Hof, bij aanwezigheid van twee of meer punten van beschuldiging, heeft nagelaten over een derzelve te beraadslagen? — Ja.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXIV, bladz. 63.

Art. 211. Kan een vonnis gezegd worden genoegzaam te zijn gemotiveerd, wanneer bij hetzelve de plaats der overtreding niet duidelijk is aangewezen? — Neen.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXV, bladz. 67.

Art. 211. Behoeft de *dolus* nog nader te worden gemotiveerd, wanneer dezelve in de geheele toedragt der bewezene feiten ligt opgesloten? — Neen.

Arrest van den 5 Febr. 1856, n°. MCLXXXVII... bladz. 74.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer het Hof, aannemende het bestaan van een *delictum continuum*, bij zijn arr. heeft nagelaten te beslissen, welk onwrikbaar verband tusschen de feiten bestond, om ze een aaneengeschakeld geheel te doen daarstellen? — Ja.

Arrest van den 25 Februarij 1856, n°. MCXCIII, bladz. 106.

Art. 211. Moet, met het oog op a. 211 Sg., de wijze van uitvoering der straf met redenen zijn bekleed? — Neen.

Arrest van den 26 Febr. 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

Art. 211. Is a 211, j°. 206 Sg. geschonden, bijaldien het onderzoek en de beraadslagingen hebben geloopen over een ander feit, dan het bij de dagvaarding aan den beklaagde te last gelegde? — Ja.

Arrest van den 12 Mei 1856, n°. MCCIII. . . . . bladz. 192.

Art. 211. Kan er, bijaldien de *arglist* niet in de daad of handeling zelve ligt opgesloten, schuldigverklaring aan diefstal plaats hebben, zonder eene gemotiveerde beslissing omtrent dat kenmerkend vereischte? — Neen.

Is derhalve a. 211, *j°.* a. 206 Sg. geschonden, wanneer in zoodanig geval niet is beraadslaagd of beslist omtrent de arglist, of zoo die beslissing niet genoegzaam met redenen bekleed is? — Ja.

Arrest van den 1 April 1856, n°. MCCX. . . . . bladz. 223.

Kunnen de a. 206 en 211 Sg. geacht worden te zijn geschonden, wanneer het Hof bij het beklaagde arr. zich heeft vereenigd met de beslissing om-

trent het bewezene der daadzaken enz., zoo als die bij het vonnis des eersten regters is vermeld? — NEEN.

Arrest van den 8 April 1856, n°. MCCXIII . . . bladz. 244.

Art. 211. Is het voorschrift van a. 211 Sv. geschonden, wanneer, bij schuldigverklaring aan medepligtigheid, de a. 59 en 62 *C. P.* niet tekstueel in het arr. zijn opgenomen? — JA.

Arrest van den 29 April 1856, n°. MCCXIX . . bladz. 272.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a. 411 *C. P.*, niet heeft beraadslaagd of beslist, of aan ieder der personen één dan wel meerdere malen, op verschillende tijdstippen, gelden op goederen zijn gegeven, en welk in ieder dier gevallen het geldelijk bedrag is geweest? — JA.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXV. . . bladz. 300.

Art. 211. Is a. 211, *j°*. a. 206 Sv. geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a. 456 *C. P.*, door een wethouder bedreven, niet heeft onderzocht of beslist, of de op zijn last weggenomen draaiboom voor den openbaren weg hinderlijk was, en hoedanig aan hem de magtiging tot het doen wegnemen door het bestuur was verleend? — JA.

Arrest van den 20 Mei 1856, n°. MCCXXVII . . bladz. 315.

Art. 211. Zijn bij een vonnis de regelen omtrent het wettig bewijs miskend, wanneer is regt gesproken op de bijzondere meening, bij redenering opgemaakt van den persoon, die de verklaring heeft afgelegd? — JA.

Arrest van den 27 Mei 1856, n°. MCCXXX. . . bladz. 327.

Art. 211. Is a. 211, *j°*. a. 206 Sv. geschonden, wanneer bij eene beschuldiging ter zake van valschheid in geschriften, door het verzinnen van verbindtenissen, bij het beklaagde arr. niet is onderzocht of beslist, hoe en waarom de verzonnen beleeningen *verbindtenissen* daarstelden, en ook de beslissing omtrent de mogelijkheid van benadeeling niet voldoende met redenen is omkleed? — JA.

Arrest van den 3 Junij 1856, n°. MCCXXXIII, bladz. 342.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer bij eene veroordeeling wegens beleediging of gewelddadigheden, aan magistraatspersonen aangedaan, de feiten niet zijn opgegeven, waaruit blijkt, dat de magistraatspersonen *bij of ter gelegenheid van de uitoefening* hunner functie beleedigd zijn? — JA.

Arrest van den 10 Junij 1856, n°. MCCXXXIV, bladz. 347.

Art. 211. Kunnen de a. 206 en 211 Sv. geacht worden te zijn geschonden, wanneer in het arr. eene voldoende feitelijke beslissing omtrent eene bewezen verklaarde verzwarende omstandigheid voorkomt? — Neen.

Arrest van den 11 Junij 1856, n°. MCCXXXVII, bladz. 357.

Art. 211. Zijn de a. 211 en 206 Sv., *j°.* a. 367 *C. P.*, geschonden, wanneer, bij schuldigverklaring ter zake van laster, het beklaagd arr. niet genoegzaam met redenen is bekleed ten opzigte der vraag, of het geïmputeerde feit op of in eene openbare plaats is ten laste gelegd? — Ja.

Arrest van den 18 Junij 1856, n°. MCCXXXIX, bladz. 370.

Art. 211. Bestaat er schending van a. 211 Sv., wanneer het Hof, verklarende zich geheel te vereenigen met het vonnis des eersten regters, bij het bevestigend arr. den tekst der wet, waarop de veroordeeling berust, niet andermaal vermeldt? — Neen.

Zijn de bepalingen der wet omtrent het bewijs der misdrijven, ook van toepassing op het bewijs van een feit, niet behoorende tot de strafbare daad zelve? — Neen.

Is niettemin a. 211, *j°.* a. 206 Sv. geschonden, wanneer bij een vonnis het bestaan van een feit wordt aangenomen op grond van algemeene bekendheid, zonder bewijs hoegenaamd? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLVI . . bladz. 423.

Art. 211. Is a. 211, *j°.* a. 206 Sv. geschonden, wanneer het aangevallen vonnis, noch ten aanzien der qualificatie van de als bewezen aangenomen daadzaken, noch ten aanzien der schuld van de beklaagden, voldoende is gemotiveerd? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLVII, bladz. 426.

Art. 217. Heeft de onderteekening van het proces-verbaal door den President en den griffier, volgens a. 217 Sv., uitsluitend betrekking op de minuut van het proces-verbaal, of tevens op de expeditie van hetzelve? — In eerstgemelden zin beslist.

Arrest van den 22 April 1856, n°. MCCXVII . . bladz. 264.

Art. 219. Is de bepaling van a. 219 Sv. op straffe van nietigheid voorgeschreven? — Neen.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

Art. 222. Is a. 222, n°. 1, *j*ᵗᵉ. a. 206 en 227 Sv. geschonden, wanneer het Hof, den Officier ontvankelijk verklarende in eene voor de Regtbank uitgegane dagvaarding, tevens het uitvaardigen van eene nieuwe dagvaarding gelast? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV. . . bladz. 415.

Art. 227. Is a. 222, n°. 1, j'°. a. 206 en 227 Sr., geschonden, wanneer het Hof, den Officier ontvankelijk verklarende in eene voor de Regtbank uitgegane dagvaarding, tevens het uitvaardigen van eene nieuwe dagvaarding gelast? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV . . bladz. 415.

Art. 231. Zijn de a. 44 R. O., j'°. a. 231 en 253, n°. 4, Sr., geschonden, wanneer, bij een ontslag van regtsvervolging van een beklaagde, de regter evenwel de vordering eener zich in het geding gevoegd hebbende beleedigde partij toewijst? — Ja.

Arrest van den 5 Februarij 1856, n°. MCLXXXVIII, bladz. 79.

Artt. 232, 235, 236, 240 en 249. Is de bevoegdheid tot verwijzing door de Hoven en Regtbanken, bij het onderzoek in correctionele zaken, beperkt tot de gevallen, bij de a. 232, 235, 236, 240 en 249 Sr. omschreven? — Ja.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV . . bladz. 415.

Artt. 242 en 250. Is, in geval van partiëel appel aan zijde van het O. M., het Hof bevoegd in hooger beroep kennis te nemen van en uitspraak te doen over dat gedeelte van het vonnis, waartegen het zich in hooger beroep had voorzien? — Neen.

Heeft derhalve het Hof, door het tegendeel te beslissen, a. 242, j°. a. 250, al. 1, Sr., geschonden? — Ja.

Arrest van den 4 Maart 1856, n°. MCCI . . . . bladz. 185.

Artt. 242 *seqq.* Volgt uit a. 242 *seqq.* Sr., dat het onderzoek van het Hof, regt doende in hooger beroep, zich ook mag bezig houden met hetgeen buiten het onderwerp des gedings gelegen is? — Neen.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLV . . bladz. 415.

Art. 243. Moet in een arr. bepaaldelijk zijn uitgedrukt, dat op de ingeleverde memorie, vermeld bij a. 243 Sr., is acht geslagen? — Neen.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

Art. 250. Is, bij een partiëel appel, het onderzoek des hoogeren regters beperkt tot datgeen, wat het onderwerp van het hooger beroep uitmaakt? — Ja.

Obsteert hiertegen het voorschrift van a. 250 Sr.? — Neen.

Zijn niet integendeel bij dit a. de beginselen omtrent het berusten in eene regterlijke uitspraak gevolgd en aangenomen? — Ja.

Kan derhalve, bij appel van het O. M., alleen voor zooverre de toegepaste straf betreft, in hooger beroep een nieuw onderzoek omtrent de daadzaken te pas komen? — Neen.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXVIII, bladz. 35.

Art. 253. Zijn de a. 44 R. O., *j^is*. a. 231 en 253, no. 4, Sr., geschonden, wanneer, bij een ontslag van regtsvervolging van een beklaagde, de regter evenwel de vordering van eene zich in het geding gevoegd hebbende beleedigde partij toewijst? — Ja.

Arrest van den 5 Februarij 1856, n°. MCLXXXVIII, bladz. 79.

Art. 270. Is de bepaling van a. 270 Sr. uitsluitend van toepassing voor het geval van niet-verschijning op de gedane dagvaarding? — Ja.

Arrest van den 26 Februarij 1856, n°. MCXCVII, bladz. 124.

Art. 270. Kan er sprake zijn van schending van a. 270 Sr., door het niet verleenen van verstek, wanneer de beklaagde ter teregtzitting tegenwoordig is? — Neen.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI . . . bladz. 377.

Art. 380. Is bij eenige wetsbepaling aan een beklaagde het regt verleend om zich te voorzien in cassatie wegens schending van vormen, vermeld bij a. 380 Sr., bijaldien dezelve door een vonnis, houdende ontslag van regtsvervolging, zijn opgevolgd? — Neen.

Obsteert hiertegen het voorschrift van a. 388 Sr.? — Neen.

Arrest van den 8 April 1856, n°. MCCXIV . . . bladz. 249.

Art. 381. Is, volgens a. 381 Sr., een beroep in cassatie ontvankelijk, wanneer de vrijspraak berust op de beslissing van den regter, dat de beklaagden hebben gehandeld zonder oordeel des onderscheids? — Ja.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXV, bladz. 67.

Art. 381. Is, volgens a. 381 Sr., in geval van vrijspraak, omdat de schuld niet is bewezen, het beroep in cassatie uitsluitend in het belang der wet toegelaten? — Ja.

Arrest van den 29 Januarij 1856, n°. MCLXXXVI, bladz. 73.

Art. 381. Is, met het oog op a. 381 Sr., in geval van vrijspraak, op grond van het onbewezene der schuld, de cassatie uitsluitend in het belang der wet toegelaten? — Ja.

Kan op het daardoor voor den vrijgesprokene verkregen regt inbreuk worden gemaakt, het zij door een gebrek in den vorm, het zij door eene verkeerde uitlegging der wet, of anderszins? — Neen.

Arrest van den 29 April 1856, n°. MCCXVIII. . bladz. 269.

Art. 387. Zijn, met het oog op a. 103 B. O. en a. 387 Sr., partijen ontvankelijk om in cassatie te worden toegelaten, zoo lang de gewone manier van procederen toereikend is? — Neen.

Arrest van den 4 Maart 1856, n°. MCXCVIII, bladz. 171.

Art. 387. Is de cassatie ontvankelijk van een vonnis, tegen hetwelk men *en* het middel van cassatie, *en* dat van hooger beroep te gelijk heeft beproefd? — Neen.

Arrest van den 4 Maart 1856, n°. MCXCIX. . . bladz. 173.

Art. 388. Zijn bij a. 388 Sv. de gevallen bepaald, waarin men zich in cassatie kan voorzien? — Neen.

Arrest van den 8 April 1856, n°. MCCXIV . . . bladz. 249.

Art. 388. Is een beroep in cassatie ontvankelijk, bijaldien, bij schuldigverklaring aan medepligtigheid, de a. 59 en 62 *C. P.* niet tekstueel in het arr. zijn opgenomen? — Ja.

Arrest van den 29 April 1856, n°. MCCXIX . . . bladz. 272.

Art. 388. Moet een arr. van het Hof, waarbij is beslist, dat zeker advocaat niet als verdediger van een beschuldigde kon worden toegelaten, aangemerkt worden als voorbereidend gewijsde, waartegen, naar luid van a. 388 Sv., het beroep in cassatie slechts na het eindarr. openstaat? — Ja.

Arrest van den 11 Junij 1856, n°. MCCXXXVI, bladz 352.

Art. 427. Is, volgens a. 427 Sv., het proces-verbaal eener gehoudene teregtzitting een wettig bewijsmiddel? — Ja.

Arrest van den 8 Januarij 1856, n°. MCLXXIII . . bladz. 8.

Art. 427. Is aan het voorschrift der wet voldaan, wanneer blijkt, dat er is regt gedaan op bewijsmiddelen, die de wet als wettig erkent? — Ja.

Arrest van den 22 Januarij 1856, n°. MCLXXVII, bladz. 30.

Art. 427. Is er regt gedaan op wettig bewijs, wanneer de schuld bewezen is verklaard door de beëedigde verklaring van één getuige, in verband met aanwijzingen, uit de verklaringen van andere getuigen geput? — Ja.

Arrest van den 8 April 1856, n°. MCCXIII. . . bladz. 244.

Art. 427. Is de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval mogen hebben, geheel aan den *judex facti* overgelaten? — Ja.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXI. . . . bladz. 284.

Art. 427. Is de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval mogen hebben, geheel aan den *judex facti* overgelaten? — Ja.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXII. . . . bladz. 286.

Art. 427. Kan a. 427 Sv. geschonden zijn, wanneer de bewijsmiddelen, ter aanwijzing van het bestaan der schuld, zijn gelegen in beëedigde verklaringen van bevoegde getuigen en de bekentenis van den beklaagde? — Neen.

Arrest van den 24 Junij 1856, n°. MCCXLI. . . bladz. 377.

Art. 431. Is de beoordeeling van de waarde der bewijsmiddelen en die der kracht der bewezene aanwijzingen, geheel aan den *judex facti* overgelaten? — Ja.

Arrest van den 14 Mei 1856, n°. MCCXXIV . . bladz. 297.

VERBETERING.

Op bladz. 342, regel 15 van boven, *staat:* N°. MCCXX, *lees:* N°. MCCXXXIII.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

N°. MCLXXII. — Arrest van 4 Jan. 1856.

(A. 1 der wet van 11 Germinal, an XI; a. 31, n°. 2, 17, 27 en 63 B. W.)

Moet a. 1 *der wet van* 11 *Germinal*, *an XI*, *beschouwd worden als afgeschaft door a.* 1 *der wet van* 16 *Mei* 1829 (St. n°. 33)? — NEEN.

Kan gemelde wet van Germinal gezegd worden te behooren tot het Code Napoleon of daarvan een deel uit te maken? — NEEN.

Mag dus, bij het bestaan dier wet, door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand een voornaam in de registers worden opgenomen, die niet valt in eene der beide cathegoriën, bij a. 1 *dier wet bepaald?* — NEEN.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Winschoten heeft zich op 13 Oct. 1855 voorzien in cassatie tegen een vonnis, door gemelde Regtbank, regt doende in burgerlijke zaken, in het hoogste ressort gewezen op 10 Oct. 1855, in zake van genoemden Officier, eischer *ratione officii*, tegen D. M., als gedaagde, voor zoo ver deze daarbij, ter zake van het derde hem te last gelegde feit, van alle regtsvervolging is ontslagen.

Nadat in deze was gehoord het rapport van den Raadsheer CRAMS, heeft de Adv.-G. GREGORY, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De gereq. heeft wegens 4 feiten, betrekkelijk den Burgerlijken Stand, voor de Regtb. te W. te regt gestaan. Ter zake van het 1°, 2° en 4° feit is hij door voornoemde Regtb., bij vonnis van 10 Oct. 1855, tot drie geldboeten veroordeeld, doch met opzigt tot het 3° hem te last gelegde feit is hij daarbij van alle regtsvervolging ontslagen.

„Tegen die uitspraak nu, doch alleen voor zoover het 3° feit betreft, is de Off. v. J. bij voorn. Regtb. in cassatie gekomen, en heeft tot dat einde als *eenig middel* van cassatie aangevoerd: schending van a. 1 der wet van 11 Germinal, jaar XI, in verband met de a. 31, n°. 2, 17, 27 en 63 B. W., doordien de Regtb. heeft geoordeeld, dat de gereq., door het opnemen van de namen TAKENS, HILLINGA en PEERLKAMP, als voornamen van de respectievelijk in de geboorte-acten als geboren aangegevene kinderen, geen feit heeft bedreven, dat hem zoude kunnen doen vallen onder de bepalingen der strafwet.

„De uitspraak van de Regtb. op dit punt rust op de stelling, dat de wet van 11 Germinal, an XI, door de invoering der Nederl. wetboeken moet geacht worden te zijn vervallen. Dat a. 2 en volgg. dier wet door de a. 63 tot 69 B. W. zijn vervallen, beaam ik ten volle; doch dat a. 1 dier wet, waarop het ten deze alleen aankomt, insgelijks zoude zijn vervallen, ontken ik ten sterkste.

„Dit a. is alsnog van kracht gebleven, gelijk ik reeds bij eene vroegere gelegenheid heb betoogd bij mijne conclusie in de zaak van Jhr. D. C. Bij arr. van 10 Junij 1853 (*), heeft dan ook de Raad, hoewel niet uitdrukkelijk, dan toch stilzwijgend, althans naar mijn inzien, de voortdurende kracht van voorn. a. 1 erkend. Die voortdurende kracht kan dan ook niet meer worden betwijfeld na het arr. van dezen Raad van 16 Junij 1854, te vinden in de *Ned. Regtspr.* XLVII, 331 en

(*) Zoowel mijne conclusie op dit punt als het voorn. arr. zijn te vinden in de *Ned. Regtspr.* XLV, 81 en volgg.

volgg. De eenige grond toch, welke voor het vervallen van a. 1 der meergen. wet kan worden bijgebragt, bestaat in de bepaling van a. 1 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 33).

„Bij dat a. echter is alleen sprake van besluiten en verordeningen, geenzins van wetten; en daar nu de H.-R. bij voorn. arr. heeft uitgemaakt, dat onder de besluiten en verordeningen geene wetten kunnen worden gerangschikt, zoo volgt hieruit, dat, vermits ten deze van eene wet de rede is, a. 1 der wet van 16 Mei 1829 voorn. a. 1 der wet van 11 Germinal, an XI, niet heeft bedoeld, en alzoo ook niet heeft afgeschaft.

„Doch wanneer nu dit vast staat, dan moet ook het beklaagde vonnis met opzigt tot het ontslag van alle regtsvervolging, ter zake van het derde aan den gereq. te last gelegde feit, worden vernietigd.

„A. 1 toch der wet van Germinal bepaalt, dat in de registers van geboorten alleen als voornamen mogen worden opgenomen de namen, in de onderscheidene almanakken in gebruik, en die van bekende personen uit de oude geschiedenis, terwijl het aan de ambtenaren van den Burgerlijken Stand is verboden, elken anderen naam toe te laten. De wet bepaalt dus, dat alleen zoodanige namen, het zij geslachtsnamen, het zij voornamen, in de registers ter bevestiging van de geboorte der kinderen als voornamen mogen worden aangenomen, *die in eene der beide cathegoriën vallen.*

„Het opgeven en opnemen van geslachtsnamen van levende geslachten, van bestaande familiën, als voornamen, was dus bij dat a. verboden. Daartegen wilde juist de wetgever in de eerste plaats waken. De Raad kan zich hiervan overtuigen bij de inzage der beweegredenen van meergenoemde wet, zoo als die door RONDONNEAU aan het einde dier wet worden opgegeven *). Op pag. 295 toch vindt men het navolgende ver-

---

*) *Collection des Lois Françaises*, I, 289 en volgg.

meld: „*Il* (*le législateur*) *doit prévenir la confusion qui naîtrait* „*de l'adoption d'un nom d'une famille existante comme prénom d'un* „*individu appartenant à une autre famille.*" Eene andere leer zou dan ook moeijelijk overeen te brengen zijn met de bepaling van a. 63 B. W.; want al wordt ook een geslachtsnaam als voornaam door iemand aangenomen, steeds wordt een andere geslachtsnaam bij den zijnen gevoegd, hetgeen zonder toestemming des Konings verboden is.

„Doch wanneer geene andere namen als voornamen mogen worden aangenomen, dan de zoodanige, welke a. 1 der wet van Germinal aanwijst, dan kunnen onder het woord *voornamen*, in a. 31, n°. 2, voorkomende, geene andere worden verstaan dan die welke de wet van Germinal aan de hand geeft.

„De ambtenaar dus, die eenen anderen naam in de geboorteacte opneemt, vermeldt daarin geenen voornaam in den zin der wet.

„En nu doet het, gelijk ik reeds bij mijne meergenoemde conclusie heb opgemerkt, niets ter zake, of behalve dien naam, welke geen voornaam is, een werkelijk erkende en wettige voornaam in de acte is vermeld, omdat het altijd waar blijft, dat de ambtenaar van den Burgerlijken Stand met opzigt tot den éénen naam geenen zoodanigen vermeldt, als de wetgever gewild heeft.

„Hij dus, die in eene geboorte-acte eenen geslachtsnaam eener bestaande familie als voornaam opneemt, met of zonder eenen wettigen, schendt a. 31, n°. 2, B. W., in verband met a. 1 der wet van 11 Germinal, XIe jaar. Doch bovendien schendt hij ook a. 17 B. W., in verband met a. 1 der voornoemde wet. Volgens a. 17 toch mag de ambtenaar van den Burgerlijken Stand in de acten niets invoegen, buiten hetgeen door de verschijnende personen overeenkomstig de wet moet worden verklaard.

„Overeenkomstig de wet, moeten de verschijnende personen

eenen voornaam opgeven in overeenstemming met het voorschrift van a. 1 der wet van Germinal, en mogen zij geenen geslachtsnaam van eene familie als voornaam opgeven.

„Overeenkomstig de wet, vermag de ambtenaar van den Burgerlijken Stand geenen anderen naam als voornaam in de geboorte-acten opnemen, dan eenen zoodanigen als a. 1 der meergenoemde wet aan de hand geeft.

„Wanneer hij dus eenen geslachtsnaam eener bestaande familie daarin opneemt, dan voegt hij iets in de acte, buiten hetgeen door de verschijnende partijen, overeenkomstig de wet, moet worden verklaard.

„En wat heeft nu de Regtbank *in facto* aangenomen? Zij heeft uitgemaakt: 1°. dat de namen T., H. en P. aan de bij de geboorte-acten respectievelijk aangegevene kinderen als voornamen zijn gegeven, en 2°. dat de namen T., H. en P. als geslachtsnamen voorkomen. Door deze laatste beslissing heeft de Regtbank kennelijk te kennen gegeven, dat die namen voorkomen als geslachtsnamen van nog levende geslachten, van bestaande familiën. Eene andere bedoeling kan aan hare uitdrukking niet worden toegekend. Doch zoodanige namen mogten door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand in de acten niet als voornamen worden opgenomen.

„Door dus te oordeelen, dat zulks bij geene wetsbepaling was verboden, door te verklaren, dat dit geene overtreding der wet uitmaakte, en den gereq. van alle regtsvervolging te dier zake te ontslaan, heeft zij a. 31, n°. 2, benevens de a. 17 en 27 B. W., in verband met a. 1 der wet van 11 Germinal, XI° jaar, geschonden en is dus *het* aangevoerde *middel* van cassatie allezins als gegrond te beschouwen.

„Op grond van dit een en ander vermeen ik alzoo te moeten concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis der Arr.-R. te W., voor zooverre daarbij de gereq., ter zake van het 3° hem te last gelegde feit, van alle regtsvervolging is ontslagen,

wegens schending der wet zal vernietigen en, naar aanleiding van a. 105 R. O., ten principale regt doende, den gereq. in cassatie zal schuldig verklaren aan het voormeld feit, hem bij dagvaarding te last gelegd, en hem te dier zake, naar aanleiding van a. 27 B. W., veroordeelen in 3 geldboeten, ieder van *f* 3.00, en in de kosten der procedures, zoo bij de Arr.-R. te W. op dit punt, als in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde vonnis ten aanzien van datgeen, waartegen de cassatie is gerigt, feitelijk is beslist, dat de namen van F., H. en P. in de 3 geboorte-acten aan de daarbij aangegeven kinderen als voornamen zijn gegeven; dat die namen wel als geslachtsnamen voorkomen, doch daarbij de gedaagde te dier zake van alle regtsvervolging is ontslagen, op grond dat de wet van Germinal, tegen den gedaagde ingeroepen, door de invoering der Nederlandsche wetgeving is vervallen, en de genoemde namen als voornamen gegeven zijnde, welker vermelding a. 31 B. W. beveelt, hier geen sprake kan zijn van overtreding van a. 17 van hetzelfde Wetboek;

„O., dat bij de wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 33), handelende omtrent de afschaffing der nog in werking zijnde wetboeken, op het tijdstip der invoering van de nationale wetboeken, bij a. 1 is bepaald, dat, te rekenen van den dag der invoering van het Burg. Wetb., wordt afgeschaft het Wetb. Napoleon, met al de daartoe behoorende besluiten en verordeningen, doch geenzins de wetten, die daartoe zouden kunnen behooren, en alzoo reeds uit dien hoofde de wet van 11 Germinal, XIe jaar, ten onregte als vervallen is verklaard;

„O. daar te boven, dat die wet wel betrekking heeft tot een onderwerp, in het Wetb. Napoleon behandeld, maar, als bepaaldelijk gerigt tegen een tijdens de uitvaardiging bestaand misbruik, niet kan gezegd worden tot dat Wetb. te behooren of daarvan een deel uit te maken, hetwelk bij de invoering

van een nieuw wetboek zoude kunnen geacht worden vervallen te zijn verklaard;

„O., dat de geslachtsnamen, welke door den gereq. in de drie geboorte-acten, ter zake waarvan regtsvervolging is ingesteld, zijn vermeld, behooren tot de nieuwe geslachtsnamen, welke te vergeefs in de oude geschiedenis zullen worden gezocht, en evenmin te rangschikken zijn onder diegene, welke in de bestaande almanakken of kalenders worden gevonden; en bij het beklaagde vonnis dit ook geacht moet worden te zijn aangenomen bij de beslissing, dat de namen ook als geslachtsnamen voorkomen, daar anderzins het onderzoek naar het geldige van de wet van Germinal geheel was overbodig;

„O., dat bij die 3 geboorte-acten, door de opname daarin van die geslachtsnamen, door den gereq. is gehandeld in strijd met a. 1 van de wet van 11 Germinal, XIe jaar, en daardoor tevens overtreden a. 17 B. W., en hij te dier zake de boeten heeft verbeurd, bij a. 27 dier wet bepaald, en mitsdien *het* voorgestelde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te W., op den 10 Oct. 1855 gewezen, voor zoo verre de gereq. omtrent het derde hem te last gelegde feit is ontslagen van alle regtsvervolging, en van de te dier zake gemaakte kosten is ontheven;

„En gelet op a. 105 R. O.;

„Op nieuw regt doende;

„Verklaart den gereq. schuldig aan het hem bij dagvaarding te last gelegde feit, hierin bestaande, dat in 3 geboorte-acten, door den gereq. als ambtenaar van den Burgerlijken Stand opgemaakt, voorkomt, in de 1^{e} als voornaam de geslachtsnaam F., in de 2^{e} als voornaam de geslachtsnaam H., en in de 3^{e} als voornaam de geslachtsnaam P., aan de daarbij respectievelijk aangegeven kinderen gegeven;

„Gezien a. 1 van de wet van 11 Germinal, XIe jaar, en de a. 17 en 27 B. W., luidende: enz.;

„Veroordeelt den gereq. te dier zake in 3 geldboeten, ieder van *f* 3.00, en in de kosten der procedure, bij de Arr.-R. te W. op dit punt gevallen, alsmede in die van cassatie."

N°. MCLXXIII. — Arrest van 8 Jan. 1856.

(A. 362 *C. P.*; a. 206, 211 en 427 S^{r}.)

Is, met het oog op de a. 206 *en* 211 *S^{r}., de* kwade trouw *genoegzaam gemotiveerd, wanneer het Hof bij zijn arr. verklaart, dat een beschuldigde* opzettelijk *en* tegen beter weten aan *eene valsche verklaring heeft afgelegd?* — Ja.

Is niet de waardering van het interne feit, de kwade bedoeling, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — Ja.

Is, volgens a. 427 *S^{r}., het proces-verbaal eener gehoudene teregtzitting een wettig bewijsmiddel?* — Ja.

Is het, tot de toepassing van a. 362 C. P., *niet voldoende, dat de nopens eene omstandigheid afgelegde verklaring heeft moeten strekken tot afwering der schuld van den beklaagde?* — Ja.

A. W. F. K., zetbaas-bakker van onbelast meel, wonende te Amsterdam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 8 Oct. 1855, waarbij hij, ter zake van het afleggen van een valsch getuigenis in eene policiezaak, ten voordeele van den aangeklaagde, op grond van a. 362 S^{t}., is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Dekketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De *drie* in deze zaak aangevoerde *middelen* van cassatie zijn mij niet gegrond voorgekomen, zoodat deze voorziening, mijns inziens, zal behooren te worden afgewezen.

„*Het eerste middel* is: schending van de a. 206 en 211, op grond dat het arr. niet zoude behelzen eene door redenen gemotiveerde beslissing omtrent het bestaan van de kwade

trouw of doleuse intentie van den beschuldigde, als zijnde zulks een hoofdvereischte van de misdaad, welke het onderwerp van dit geding uitmaakt.

„Al dadelijk evenwel moet ik tegen deze bewering doen opmerken, dat, hoezeer het volkomen waar moge zijn, dat hier, even als bij ieder misdrijf, opzet en kwade trouw wordt gevorderd, *l'intention de tromper la justice*, *la volonté de nuire* (vergelijk CHAUVEAU, VI, 446), die *dolus* echter niet kan gezegd worden te behooren tot de eigenlijk gezegde elementen van het onderwerpelijk misdrijf. Die elementen toch zijn deze: *vooreerst*, *l'altération de la vérité dans une déposition faite en justice*, en *ten tweede*, *la possibilité d'un dommage par suite de cette altération*, zoo als men dan ook beide die hoofdvereischten in het arr. zal vinden uitgemaakt en omschreven.

„En wanneer men dan nu met betrekking tot de *intention criminelle* in het arr. leest: „dat uit het vorenstaande klaarblijkelijk volgt, dat de beschuldigde opzettelijk en tegen beter „weten aan, voormelde valsche verklaring heeft afgelegd," dan geloof ik, dat het wel aan geenen redelijken twijfel onderhevig kan zijn, of het arr. is ook ten aanzien van dat punt allezins voldoende gemotiveerd.

„Maar buitendien, gesteld al, dat hier aan een meer specialen *dolus* (om mij zoo eens uit te drukken) gedacht zoude moeten worden, ook dan nog houde ik den hiertoe betrekkelijken considerans in het beklaagde arr. voor genoegzaam, juist omdat het hier geldt een intern feit, hetgeen uit de omstandigheden moet worden opgemaakt, doch waarvan de beoordeeling en de waardering ten eenemale aan het geweten des regters is overgelaten. En wanneer alzoo de regter verklaart, zoo als dit hier het geval is, dat dat opzet aan hem is gebleken uit het vorenstaande, dat is, uit de hier boven in het arr. omschreven daadzaken en omstandigheden, dan houde ik, ook uit dit oogpunt beschouwd, het arr. voor voldoende gemotiveerd.

„*Dit eerste middel* zal dus moeten worden verworpen.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending van a. 427 S[r]., in verband met a. 362 *C. P.*, omdat het Hof niet is getreden in een nieuw onderzoek naar de policie-overtreding, welke tot de onderwerpelijke regtsvervolging wegens het afleggen van valsch getuigenis aanleiding heeft gegeven, en omdat ten aanzien van dit punt het vonnis van het Ktng. als een voldoend bewijsmiddel is aangenomen.

„Ook *dit middel* is ongegrond. Er is, met betrekking tot de bedoelde omstandigheid, in deze regt gedaan, niet op het vonnis, zoo als dit verkeerdelijk in de memorie vermeld staat, maar op het proces-verbaal der teregtzitting van het Ktng. (4[e] kanton) te A.; en dat nu zoodanig proces-verbaal, als daarstellende eene authentieke acte, als een wettig bewijsmiddel moet worden aangemerkt ter constatering van alles, wat op de teregtzitting is voorgevallen, zal hier wel niet behoeven te worden aangetoond. De H.-R. heeft dit meermalen aldus verstaan. Men zie o. a. een arr. van 6 Aug. 1841, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, V, 389.

„*Dit middel* zal dus almede niet kunnen leiden tot cassatie.

„*Het derde middel* van cassatie is: schending van a. 362 *C. P.*, en dat wel eensdeels, omdat de beschuldigde als belanghebbende eene verklaring zoude hebben afgelegd in zijne eigene zaak; en anderdeels, omdat een gedeelte van de onware verklaring zoude hebben geloopen over eene omstandigheid, voor het geding van geen het minste belang.

„Met betrekking tot het eerste punt meen ik te moeten doen opmerken, dat, volgens den duidelijken inhoud van a. 362, even als van a. 361, het valsch getuigenis moet zijn afgelegd, *soit contre le prévenu, soit en sa faveur*. En wanneer ik nu in aanmerking neem, dat, volgens de feitelijke beslissing, de tegenwoordige req. als getuige was geroepen voor het Ktng.

te A., in eene zaak van het O. M. tegen F. D., als beklaagde in dat geding, dan geloof ik, dat het wel niet twijfelachtig kan zijn, of er is hier door den req. een valsch getuigenis afgelegd, niet in zijne eigene zaak, maar in de zaak van F. D., welke in dat geding was de beklaagde, *le prévenu*, en ten wiens voor- of nadeele, bij de behandeling van dat geding, de valsche verklaring door den req. werd afgelegd.

„En dit is het, hetgeen, met het oog op a. 361, gevorderd wordt, hetgeen het wezenlijk *criterium* uitmaakt van het alhier bedoelde misdrijf. Het moge volkomen waar zijn, dat de tegenwoordige beklaagde, het zij uit een geldelijk oogpunt, het zij uit eenige andere oorzaak, zeer veel belang had bij den afloop van het toenmaals gevoerde geding; zoo heeft nogtans zijne valsche verklaring moeten strekken, om den toen aangeklaagden F. D., zijn meester of lastgever, van straf te bevrijden (gelijk dit met zoo vele woorden bij het arr. is uitgemaakt), en het is juist deze omstandigheid, welke het afleggen van dat getuigenis volkomen deed vallen onder het bereik van de strafwet. De wetgever toch heeft hier niet op het oog gehad de bijzondere belangen van den getuige, maar de belangen van den beklaagde en de belangen van de maatschappij.

„Wat voorts het *tweede* punt betreft, als of namelijk een gedeelte van de afgelegde verklaring, betrekkelijk het aanwezig zijn van een zak rijstemeel in de bakkerij, in geen dadelijk verband zoude hebben gestaan tot het feit, hetgeen het onderwerp van het geding heeft uitgemaakt, zoo meen ik hierop te moeten antwoorden: *vooreerst*, dat, blijkens de motieven van het arr., de bedoelde omstandigheid wel degelijk in verband stond tot de toen behandelde strafzaak, en dat de deswege afgelegde verklaring almede heeft moeten strekken, om de schuld van den beklaagde af te weren; en *ten tweede*, dat, gesteld al, dat des req^s. bewering hieromtrent juist moge zijn, het misdrijf als zoodanig nogtans steeds zoude blijven bestaan,

en alzoo deze bewering inderdaad van geen invloed zoude zijn, het zij op de qualificatie, het zij op de uitgesproken straf.

„*Dit derde middel* zal dus almede niet kunnen leiden tot cassatie.

„Ik concludeer dienvolgens tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, door den req. ingediend, aanwijzende *drie middelen* van cassatie, te weten:

„1°. Schending van de a. 206 en 211 Sr., omdat het Hof geen behoorlijk onderzoek heeft ingesteld, immers geen door redenen gemotiveerde beslissing heeft gegeven omtrent de aanwezigheid van een hoofdvereischte der onderwerpelijke misdaad, namelijk de kwade trouw of doleuse intentie om der waarheid te kort te doen:

„2°. Schending van a. 427 Sr., in verband met a. 362 Sr., omdat het Hof, verzuimende een geheel nieuw onderzoek in te stellen omtrent de policie-overtreding, ten onregte het daarin gewezen vonnis van het Ktng. heeft aangenomen als bewijs voor het plegen van die policie-overtreding, om daarop de valschheid van de verklaring des reqs. te gronden;

„3°. Schending van a. 362 St., in twee opzigten: *a.* omdat het getuigenis des reqs. is geweest eene verklaring in zijne eigene zaak, terwijl niet de gedaagde in het policiegeding, maar de req. de eenige belanghebbende in dat geding was; en *b.* omdat de onware verklaring des reqs. heeft geloopen over eene aan dat geding slechts bijkomende en geheel *secundaire* omstandigheid;

„O., ten aanzien van *het eerste middel*, dat het Hof in zijn arr., na de vermelding van het onderzoek omtrent de daadzaken, verklaart: „dat uit het bovenstaande klaarblijkelijk „volgt, dat de beschuldigde (nu req.) opzettelijk en tegen beter „weten aan, voormelde valsche verklaring heeft afgelegd;"

„O., dat alzoo deze beslissing des regters omtrent de aanwezigheid van kwade trouw is gegrond op de wettig bewezen daadzaken en omstandigheden, die in het arr. zijn omschreven en waarvan de bewijskracht bij de waardering van het interne feit, de kwade bedoeling, aan de bescheidenheid des regters is overgelaten;

„O., dat *het eerste middel* derhalve is ongegrond;

„O., ten aanzien van *het tweede middel*, dat uit het aangevallen arr. niet blijkt, dat het Hof eene uitspraak van den Kntr. in de policiezaak als bewijsgrond tegen den req. heeft aangenomen, naardien in het arr. zelfs geene melding gemaakt wordt van het bestaan eener uitspraak van den lageren regter; edoch dat het Hof daarentegen, en zulks te regt, ten grondslag van zijn eigen onderzoek en van zijne uitspraak heeft genomen een proces-verbaal der teregtzitting van het vierde Ktng. te A., bevattende de omschrijving van het afgelegde getuigenis des req^s. en van de zaak, waarin het is afgelegd;

„O. voorts, dat het Hof niet noodig had een onderzoek in te stellen omtrent het plegen der policie-overtreding, naardien niet deze zaak zelve, maar het in deze zaak geven van valsch getuigenis, en alzoo een ander misdrijf (waarvoor bovendien een ander persoon te regt stond), een onderwerp was van zijn onderzoek;

„O., dat derhalve *het tweede middel* is onaannemelijk;

„O., ten aanzien van *het derde middel*, in de *eerste plaats*, dat in het aangevallen arr., wel verre van te zijn uitgemaakt, dat de valsche verklaring des req^s. is afgelegd in zijne eigene zaak, integendeel als bewezen is aangenomen, dat het getuigenis door den req. is gegeven in de zaak van het O. M. tegen F. D., voor het vierde Ktng. te A., kennelijk met de bedoeling, om den aangeklaagde F. D., zijn (des req^s.) meester of lastgever, van straf te bevrijden; en *ten andere*, dat de wetgever zich klaar-

blijkelijk met de beteugeling van valsch getuigenis ten doel heeft gesteld, om elk getuigenis tegen of ten voordeele van eenen beklaagde geheel waar te doen zijn, daar toch de daartoe betrekkelijke omstandigheden, zoo als zij door de getuigen zijn verklaard, voor den regter strekken moeten tot ontdekking der waarheid, om daarop onder anderen zijne overtuiging voor schuld of onschuld te kunnen gronden, en dat het alzoo ter zake niet afdoet, of de daadzaak of omstandigheid, waarover het getuigenis des req. heeft geloopen, middellijk of regtstreeks ten voordeele van den aangeklaagde kon komen;

„O., dat alzoo ook *dit middel* in de beide aangewezen punten is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCLXXIV. — Arrest van 8 Jan. 1856.

(A. 210 Sr.; a. 27 en 49 der wet van 27 Apr. 1820 (*St.* n°. 11); a. 94 *kk* der wet van 8 Jan. 1817 (*St.* n°. 1).)

Is een beroep in cassatie ontvankelijk, wanneer de vrijspraak berust, niet op het onbewezene van het feit, maar op eene regtskundige uitlegging der wet? — Ja.

Is het, met het oog op a. 94 kk *der wet van* 8 *Jan.* 1817 (St. n°. 1), *niet geheel onverschillig, of door den verleenden onderstand geheel of slechts gedeeltelijk in het onderhoud is voorzien, en of die onderstand gevraagd of ongevraagd was?* — Ja.

Wordt voor het wanbedrijf, voorzien bij a. 49 *der wet van* 27 *Apr.* 1820 (St. n°. 11), boos opzet *gevorderd?* — Neen.

Is het niet voldoende, dat het getuigenis was der waarheid niet overeenkomstig? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr. Ger. in N.holl. is req. van cassatie van een in hooger beroep gewezen arr. van dat Geregtshof,

van 15 Aug. 1855, bij hetwelk is bevestigd een in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Alkmaar, van 29 Mei te voren, waarbij de gereq. J. J. V., J. S. K. en J. L. zijn vrijgesproken, ter zake zij zich zouden hebben schuldig gemaakt aan het geven van een getuigenis in strijd met de waarheid, ten gevolge waarvan een attest of certificaat van vrijstelling van de dienst der nationale milicie is afgegeven, door op den 31ⁿ Mrt. 1855 te Texel getuigenis af te leggen, dat H. B., weduwe van wijlen H. S., uit geen publiek fonds of eenige armenkas gedurende dat en het naast voorgaande jaar eenigen onderstand of bedeeling genoten had; zijnde het echter gebleken, dat zij integendeel door de R.-K. armeninstelling van weldadigheid ondersteund werd, ten gevolge van welke verklaring haar zoon H. S. tijdelijk van de dienst der nationale milicie is vrijgesteld; de kosten dezer vervolging te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De 3 gereq. zijn vervolgd ter zake van het geven van een getuigenis, in strijd met de waarheid, ten gevolge waarvan een attest of certificaat, strekkende tot vrijstelling van de nationale milicie, is afgegeven door 3 leden van den gemeente-raad.

„Zij zijn in beide instantiën vrijgesproken, op grond dat de moeder van den loteling (eene weduwe) werkelijk, o. a., uit geen publiek fonds of armenkas eenigen onderstand of bedeeling heeft genoten, terwijl zij niet voorkwam op de lijst der bedeelden.

„De req. betoogt eerst de ontvankelijkheid en daarna de gegrondheid van zijn beroep.

„Wat het eerste betreft, zoo ben ik het daarmede volmaakt eens; de beslissing, de vrijspraak, is niet gegrond op het on-

bewezene der daadzaken, maar op eene uitlegging der wet, wat namelijk verstaan moet worden onder het: uit een publiek fonds onderhouden of bedeelen.

„Ik refereer mij ten dien opzigte tot de argumentatie der memorie.

„Geheel anders denk ik ten aanzien der gegrondheid.

„De geheele strafschuldigheid kan *in casu* alleen berusten op a. 49 der wet van 1820.

„In het *C. P.* vindt men niets daarover.

„Het is stellig geen eigenlijk gezegd *falsum*, volgens de *criteria* van die misdaad, ten zij er uitdrukkelijk *dolus* bij hebbe plaats gehad.

„Het valt evenmin onder de *faux certificats* van a. 153 *seqq. C. P.*, en evenmin in de a. 175 *seqq.*, waarvan a. 162 *C. P.* gewaagt.

„Het is dus hier een *delictum sui generis*, bedoeld bij a. 49 der wet van 1820 op de nationale milicie, welk a. kennelijk alleen doelt op de onwaar bevonden verklaringen der getuigen, hetgeen uit gebrek van onderzoek voortspruit.

„Maar er moet toch altijd zijn het bewijs, dat men ter goeder trouw en meenende niemand te benadeelen, noch zich zelven te bevoordeelen, eene verklaring hebbe geteekend, die men dacht waar te zijn.

„*In casu* is dit veel sterker; want volgens de feitelijke beslissing, meenden de gereq[n]. ter goeder trouw, dat de moeder des remplaçants niet bedeeld was, noch onderstand uit eenig publiek fonds genoot, en dus de waarheid te zeggen.

„Het moge zijn een *error quoad jus*, maar de gereq[n]. hebben gemeend de waarheid te verklaren, volgens de feitelijke beslissing.

„Behelst nu hunne verklaring werkelijk waarheid, dan bestaat er zelfs geen *formeel falsum*, of verduistering der waarheid.

„De quaestie komt dus eigenlijk neder op de regtskundige

oplossing der vraag, of hier bedeeling of onderstand genoten is in den zin der wet.

„En die vraag meen ik te moeten beantwoorden in den geest der beide in deze zaak gewezen vonnissen.

„Ik heb met aandacht de wetten van 1817 en 1820 bestudeerd, en dan is het mij voorgekomen, dat de bedoeling deze is, dat de zoon eener weduwe, die den kost verdient voor zijne moeder en haar verder gezin, dan alleen geene reden tot vrijstelling heeft, wanneer de weduwe, de moeder, uit eenig publiek fonds zoodanig bedeeld of onderhouden wordt, dat het zoo niet geheel, dan ten minste gedeeltelijk tegen de vaste verdiensten en bijdragen haars zoons opweegt.

„Dat is de *ratio legis;* maar dat bedoelt geenzins eene enkele liefdegift, door tusschenkomst van een derde (als *in casu*), ofschoon dan ook door armverzorgers van zekere godsdienstige vereeniging of kerkgenootschap.

„Het staat dan gelijk met de particuliere aalmoes van elkeen, op welke en op welker voortduring men niet rekenen kan.

„Zoo denk ik over de uitlegging dezer wetten, en al hebben nu ook, in dit geval, de leden van den milicieraad de wet anders uitgelegd, dat is voor hunne verantwoording. Zij behoefden *m. o.* zich alleen te houden aan het attest, volgens het voorschrift der wet van 1817, model sub litt. *n*, in verband met a. 185, gegeven door drie leden van den gemeenteraad en drie getuigen, — geenzins aan informatiën.

„Ik weet daarenboven niet, waarom de drie leden van den gemeenteraad, die het certificaat op hunne personele verantwoordelijkheid hebben geteekend en afgegeven, niet even strafschuldig zouden zijn als de gereq[n]. *Sibi imputent*, dat zij onvoorwaardelijk geloof hebben gehecht aan de getuigen, zonder onderzoek.

„Ik spreek in de veronderstelling, dat allen ter goeder trouw meenden de waarheid te verklaren.

„Eindelijk beroep ik mij op een arr. van dezen Raad, dat voor deze zaak wel opmerking verdient, dd. 18 Aug. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXIV, 275 *seqq.*, v. D. HONERT, *Gem. Zaken*, V, 35, n°. 185.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de vrijspraak in deze berust, niet op het onbewezene der daadzaken, maar op eene regtskundige uitlegging der wet, in welk geval de gereqⁿ., in gevolge a. 210, al. 2, Sᵍ., hadden moeten zijn ontslagen van alle regtsvervolging, en dat het beroep mitsdien is ontvankelijk;

„O., dat bij de memorie wordt aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 27 en 49 der wet van 27 April 1820 (*St.* n°. 11), a. 94 *kk* der wet van 8 Jan. 1817 (*St.* n°. 1), in verband met het model *R.*, behoorende tot evengenoemde wet, omdat de wet in geenen deele een onderscheid heeft daargesteld tusschen gevraagde en ongevraagde bedeeling of onderstand, en evenmin aanleiding geeft tot de onderscheiding tusschen eene bedeeling, waardoor in het onderhoud wordt voorzien, of althans aanmerkelijk wordt te gemoet gekomen, en die waarin de tegemoetkoming minder aanmerkelijk mogt zijn;

„O., dat bij het beklaagde arr. *in facto* is beslist, dat uit het ten processe aanwezig certificaat voor kostwinners van weduwen, in zake der nationale milicie, en uit de bekentenis der 3 beklaagden blijkt, dat zij het gezegd certificaat, houdende, onder meer, dat H. S., te T., is de oudste zoon van H. B., zonder beroep, weduwe van H. S, en door zijnen handenarbeid den kost wint voor zijne moeder, en dat deze uit geen publiek fonds of eenige armenkas, gedurende de jaren 1854 en 1855, eenigen onderstand of bedeeling genoten heeft, hebben onderteekend, terwijl de beide eerste beklaagden tevens hebben

verklaard, dat zij, toen zij dit certificaat teekenden, niet wisten dat de gezegde weduwe ooit eenige gift uit een dusdanig fonds of kas had genoten, en de 3e beklaagde, dat hij meende dat eene kleine gift, die ongevraagd uit de kas der R.-K. gemeente te T., in de maand Febr. jl., aan die weduwe was uitgereikt, niet kon worden aangezien als onderstand of bedeeling; dat uit de beëedigde verklaringen der 3 gehoorde getuigen blijkt, dat de meergenoemde weduwe, in de maand Febr. 1855, in 2 of 3 keeren, zonder dat zij daarom had gevraagd, doch uit enkele welwillendheid der armverzorgers, door tusschenkomst eens winkeliers op T., eene gift heeft genoten uit de armenkas der R.-K. gemeente op T., bestaande in eenige kleedingstukken en turf, ten gezamelijke bedrage van ƒ 6.00; dat die weduwe niet behoort onder de vaste of gewoon bedeelden, en ook niet als zoodanig op de lijsten voorkomt;

„O., dat, volgens a. 94, litt. *k. k.*, der wet van 8 Jan. 1817 (*St.* nº. 1), voor één jaar van de nationale milicie worden vrijgesteld, onder anderen, zoodanige der zoons van weduwen, als voor haar door zijnen handenarbeid den kost wint, welke vrijstelling echter niet in aanmerking komt, in gevalle die moeder in haar eigen onderhoud kan voorzien, of uit eenig publiek fonds onderhouden, gealimenteerd of bedeeld wordt; wordende in a. 27 der wet van 27 April 1820 (*St.* nº. 11), deze bepaling der vrijstelling uitgebraid tot het geval, dat de personen, in wier onderhoud wordt voorzien, in het jaar waarin de vrijstelling wordt gevraagd, of in het naast voorgaande jaar, uit eenig publiek fonds onderhouden of bedeeld zijn geworden, waarvan moet blijken in de attesten sub litt. *n. r. s.*;

„O., dat ten dezen opzigte in het model, bij de wet van 8 Jan. 1817 gevoegd, onder litt. *r* voorkomt, dat de daar bedoelde moeder uit geen publiek fonds of eenige armenkas eenigen *onderstand* of *bedeeling* is genietende;

„O., dat in deze woorden: *eenigen onderstand of bedeeling*, zoo algemeen gesteld, de kennelijke bedoeling ligt opgesloten, dat de wetgever, ten einde alle ontduiking in deze te voorkomen, geen onderscheid heeft willen gemaakt hebben, of door het uitgereikte geheel of gedeeltelijk in het onderhoud kon worden voorzien, en of de onderstand gevraagd of niet gevraagd was, zoodat de onderscheiding, hieromtrent in het beklaagde arr. gemaakt, is geheel buiten de wet;

„O., dat in a. 49 der wet van 27 Apr. 1820, met geldboete en bij onvermogen met gevangenisstraf worden gestraft zij, op wier getuigenis attesten of certificaten worden afgegeven, in geval hun getuigenis bevonden wordt der waarheid niet overeenkomstig te zijn, zonder dat hierbij vereischt wordt, dat zij met boos opzet een valsch getuigenis hebben afgelegd; zijnde het tot toepassing der bedreigde straf voldoende, dat hun getuigenis bevonden wordt der waarheid niet overeenkomstig te zijn;

„O., dat uit de feitelijke beslissing blijkt, dat op het getuigenis van de drie gereq^n. in deze, een attest, model litt. *r*, zoo als bij a. 27 voornoemd gevorderd wordt, is opgemaakt, hetwelk bevonden is niet overeenkomstig der waarheid te zijn, en dat derhalve *het* aangevoerde *middel* is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 15 Aug. 1855, in deze gewezen, doch alleen in zoo verre de gereq^n. niet zijn schuldig verklaard aan het hun ten laste gelegde feit, en deswege veroordeeld; en ten principale regt sprekende, en doende wat het Hof had behooren te doen;

„Vernietigt almede in zoo verre het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te A., van 29 Mei 1855, en regt doende op de bewezen aangenomen daadzaken;

„Verklaart de drie gereq^n. J. J. V., J. S. K. en J. L. alsnog schuldig aan het geven van een getuigenis, op hetwelk een certificaat in zake de nationale milicie is afgegeven, en welk

getuigenis is bevonden der waarheid niet overeenkomstig te zijn;

„Gezien de a. 27 en 49 der wet van 27 Apr. 1820 (*St.* n°. 11) en a. 94, *principio* en litt. *kk*, der wet van 8 Jan. 1817 (*St.* n°. 1), luidende enz.;

„Gezien almede de a. 207 Sr. en 52 en 55 St.;

„Veroordeelt de drie schuldig verklaarden bovengenoemd, ieder in eene geldboete van ƒ 100.00, of bij volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van 2 maanden, alsmede in de kosten van het regtsgeding, ook die in cassatie gevallen; boete en kosten *solidair*."

N°. MCLXXV. — Arrest van 8 Jan. 1856.

(A. 1 Sr.; a. 1 en 2 der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10); a. 19 der wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16).)

Zijn bij a. 19 *der wet van* 12 *Mrt.* 1818 (St. n°. 16), *of bij eenige andere wettelijke verordening strafbepalingen vastgesteld tegen medicinae doctores, die tevens de verloskunde uitoefenen?* — NEEN.

Zijn de bepalingen van de a. 11, 12 *en* 13 *van meergemelde wet niet buiten effect gesteld bij a.* 1 *der wet van* 27 *Mrt.* 1838 (St. n°. 10)? — JA.

Is in laatstgemelde wet eenige bepaling te vinden, waaruit die onbevoegdheid der medicinae doctores zoude kunnen worden afgeleid? — NEEN.

E. P., oud 36 jaren, medicinae doctor, geboren en wonende te Nieuwolde, is req. van cassatie tegen een vonnis, door de Arr.-R. te Winschoten op 5 Oct. 1855 gewezen, waarbij in hooger beroep is vernietigd een vonnis van het Ktng. te Zuidbroek, van 3 Aug. te voren, bij hetwelk hij, wegens het uitoefenen der vroedkunst, zonder daartoe bevoegd te zijn, als hebbende, op 11 Dec. 1854, de huisvrouw van H. S., en op 15 Febr. 1855, de vrouw van F. W. B., wonende te N.,

verlost van kinderen, was ontslagen van alle regtsvervolging, en te dier zake, als hebbende tot twee malen toe uitgeoefend een anderen tak van geneeskunde, dan waartoe hij, volgens de wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), ter regeling van hetgeen betrekkelijk is tot de uitoefening der verschillende takken van geneeskunst, in verband met a. 2 der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10), houdende wijzigingen in de evengemelde wet nopens de gecombineerde uitoefening van eenige takken van geneeskunde, was geregtigd, met toepassing van a. 19 der eerstgenoemde wet, veroordeeld in twee geldboeten, ieder van *f* 25.00, en in de kosten der beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het is niet voor den eersten keer, dat deze regtsvraag hier behandeld wordt door het O. M. bij dezen Raad.

„Reeds in 1840 is zij onderzocht door den tegenwoordigen Proc.-G. en beslist bij arr. van 18 Nov. 1840, *Ned. Regtspr.*, VI, 79; v. D. HONERT, *Gem. Zaken*, I, 278.

„Negen jaren geleden heb ik ze behandeld, en de Raad heeft in gelijken zin als vroeger beslist bij arr. van 6 Jan. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXIII, 152; v. D. HONERT, *Gem. Zaken*, IV, 21, waar mijne conclusie te vinden is.

„Beide arr^n^. en beide conclusiën komen overeen met het betoog der uitvoerige memorie, welke laatste tevens inhoudt eene wederlegging der gronden van het beklaagde vonnis.

„De geheele fout ligt in de verkeerde redactie der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10).

„Indien in a. 1 dier wet, in plaats der woorden: „A. 11, „12 en 13 der wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16) worden inge-„trokken en buiten werking gesteld," had gestaan: „dat zij" (in overeenstemming met de praemissen der wet) „worden „vervangen door de volgende wetsbepalingen," enz. (in de

wet van 1838), dan zoude ik geene zwarigheid gevonden hebben in de verwerping van het beroep, of het ware niet ingesteld.

„Thans moet ik verklaren mij te vereenigen met de memorie op *het eerste middel*, dat instemt met onze beschouwingen.

„Al wat toch in a. 11 der wet van 1818 gezegd is over de uitoefening der geneeskunst, te gelijk met die der heelkunst, geldt ook voor de gelijktijdige uitoefening der verloskunst.

„Ik heb de eer te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, alleen voor zoover de toepassing der wet en opgelegde straf betreft, en, met behoud der overwegingen over de bewezene daadzaken, zal bevestigen het vonnis in eersten aanleg gewezen; alle de kosten, ook die in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, namens den req. ingediend, waarbij wordt beweerd:

„1°. Schending van a. 1 S^r^. en van a. 1 der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10), alsmede verkeerde toepassing van a. 19 der wet van 12 Mrt. 1818 (*St.* n°. 16), in verband met de a. 11, 12 en 13 derzelfde wet en a. 2 der wet van 27 Mrt. 1838, op grond, voornamelijk, dat de uitoefening der vroedkunde door een medicinae doctor, die noch den afzonderlijken titel van doctor in de vroedkunde heeft verkregen, noch als vroedmeester bij eene provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt is toegelaten, bij geene wettelijke bepaling met straf is bedreigd; en

„2°. *subsidiair*, verkeerde toepassing van gezegd a. 19 op zich self, omdat dit a., straf bepalende tegen dengene, die eenen anderen tak van geneeskunst uitoefent, of op eenige andere wijze de geneeskundige praktijk exereeert dan waartoe hij bij deze wet is geregtigd, niet ieder feit op zich zelf straft, maar slechts eene serie van feiten, en den req. alzoo, wegens

de 2 hem te last gelegde feiten, ten onregte 2 geldboeten bij het bestreden vonnis zijn opgelegd;

„O., met opzigt tot *het eerste* voorgestelde *middel*, dat bij het beklaagde vonnis *in facto* is verstaan, dat, op tijd en plaats voorschreven, de bovengenoemde vrouwen zijn verlost, ieder van een kind, door den req., die wel medicinae doctor was, maar noch den graad van doctor in de vroedkunde, noch dien van vroedmeester had erlangd;

„O., dat op hem bij het aangevallen vonnis, ter zake van die bewezene verrigtingen, het gemeld a. 19 is toegepast;

„O., dat in de thans bestaande wettelijke verordeningen op de geneeskunde, geene strafbepaling gevonden wordt tegen eenen medicinae doctor, die de verloskunde uitoefent;

„O. toch, dat bij het hier in aanmerking komende a. 19 der wet van 12 Mrt. 1818, alleen straffen worden bedreigd tegen degenen, welke eenen anderen tak der geneeskunst uitoefenen, dan waartoe zij, volgens den inhoud dezer wet, geregtigd zijn;

„O. alzoo, dat de toepasselijkheid dezer strafbepaling alleen uit *die* wet moet worden beoordeeld;

„O., dat daartoe zouden hebben kunnen leiden de a. 11, 12 en 13 der genoemde wet, doch dat bepaaldelijk deze a. bij a. 1 der wet van 27 Mrt. 1838 (*St.* n°. 10) zijn ingetrokken en buiten effect gesteld;

„O., dat in de voorschriften dezer laatste wet, die de gezegde ingetrokken a. hebben vervangen, almede geenerlei bepaling wordt aangetroffen, waaruit, met bedreiging van straf, de onbevoegdheid der medicinae doctoren tot het uitoefenen der verloskunde zoude kunnen worden afgeleid;

„O. alzoo, dat noch bij a. 19 der wet van 12 Mrt. 1818, noch bij eenige andere wetsbepaling, het door den req. verrigte met straf is bedreigd, en dat bij gevolg de Arr.-R., door den req. te dier zake eene straf op te leggen, genoemd a. 19 verkeerdelijk heeft toegepast en a. 1 S^s^. heeft geschonden;

„O., dat, *het eerste middel* gegrond zijnde, het overbodig is in het onderzoek van *het tweede middel* van cassatie te treden;

„Vernietigt het beklaagde vonnis der Arr.-R. te W.; en ten principale regt doende op de daarbij uitgemaakte daadzaken;

„Bevestigt het bovengemeld vonnis, door het Ktng. te Z. den 3 Aug. 1855 gewezen, en beveelt dat al de kosten van dit regtsgeding, daaronder begrepen die in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCLXXVI. — Arrest van 15 Jan. 1856.

(A. 363 *C. P.*)

Wordt voor de strafbepaling van a. 363 C. P., *het bestaan van een* burgerlijk regtsgeding *gevorderd?* — Neen.

Wordt tot de toepassing van dit a. vereischt, dat er zij afgelegd een getuigenis *in de zaak van een ander?* — Ja.

Kan als een getuigenis *worden aangemerkt de verklaring van iemand, die een verzoek heeft gedaan tot aanvulling eener acte van den Burgerlijken Stand?* — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Groningen heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van dat Geregtshof, van 26 Sept. 1855, waarbij B. H. v. O., vrouw van K. B., zonder beroep, wonende te Winschoten, beschuldigd van het afleggen van een valsch getuigenis in eene burgerlijke zaak, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het alhier gevoerde geschilpunt is mij zeer twijfelachtig voorgekomen, en volgaarne wil ik erkennen, dat ik, wat mijne bijzondere meening aanbelangt, meer overhel tot het gevoelen van den Proc.-G. in G., als eischer in cassatie, dan wel tot de in het bestreden arr. vervatte regtsleer. Wanneer ik evenwel het oog vestig op 2 arr^n. van dezen Raad, welke beide arr^n.

het Hof in G. bij deszelfs beraadslagingen zeer kennelijk voor oogen heeft gehad, dan geloof ik dat deze voorziening in cassatie zal behooren te worden afgewezen.

„De 2 door mij bedoelde arr[n]. zijn die van den 1 Mrt. 1842, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, VII, 75 en volgg., en van 11 Dec. 1848, insgelijks bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1848, II, 399 en volgg.

„Bij het eerstgenoemde arr. heeft deze Raad overwogen en verstaan (v. D. HONERT, blz. 90): „dat een getuigenis in „den zin van a. 363 S[t]., is eene beëedigde verklaring nopens „daadzaken, geschikt om daarop regt te spreken, hetzij vóór „of tegen derde personen;" en bij het 2[e] arr. (v. D. HONERT, blz. 403): „dat niet elke, zelfs onder eede afgelegde, verkla„ring in eenen regtskundigen zin als een getuigenis kan be„schouwd worden, maar dat daartoe in de allereerste plaats „wordt gevorderd, dat de verklaring zij afgelegd in de zaak „van een ander."

„Men vindt deze arr[n]. ook aangehaald bij SCHOONEVELD, onder de bijvoeging, dat deze regtspraak van den H.-R. aan dien schrijver volkomen juist voorkomt.

„En welke zijn nu de gronden van beslissing, waarop de regter van meening is geweest, dat het onderwerpelijke feit geen misdrijf daarstelde?

„Die gronden zijn:

„*Vooreerst*, dat de verklaring door de beschuldigde niet is afgelegd als getuige in de zaak van een ander, maar in eene zaak, waarin zij zelve als belanghebbende was opgetreden; en

„*ten tweede*, dat de uitspraak des regters op deze vordering, naar luid van a. 72 B. W., uitsluitend eenig regtsgevolg konde uitoefenen tusschen de partijen, welke dezelve hadden verzocht of ter dier gelegenheid waren opgeroepen.

„De hiertoe betrekkelijke motieven in het aangevallen arr. zijn deze:

„O., dat de beschuldigde, toen zij voor den regter ver-„klaarde niet optrad als getuige in de zaak van een ander, „geroepen om het bewijs te leveren voor de waarheid of „onwaarheid eener daadzaak, door een ander gesteld, maar „dat zij voor den regter verscheen in de zaak, welke aan-„hangig gemaakt was op haar eigen verzoekschrift, mitsdien „op haar eisch, waarin zij zich alzoo voordeed, niet als ge-„tuige, maar als belanghebbende, die regterlijke uitspraak „vroeg op hare vordering;

„O. daarenboven, dat ook niet is bewezen, dat ter zake „dier vordering eene andere belanghebbende partij is opge-„roepen, veelmin daarover verstaan; zoodat 's regters uit-„spraak daarop, volgens het bepaalde bij a. 72 B. W., uitslui-„tend eenig regtsgevolg kon uitoefenen tusschen de partijen, „die het verzoek hadden gedaan, zonder zich tot een derde „te kunnen uitstrekken, hetwelk laatste alleen plaats heeft „in het geval bij a. 1957 van gemeld Wetboek vermeld."

„Wanneer men nu deze motieven toetst aan de zoo even aangehaalde arr^n^. van den H.-R., dan geloof ik niet, dat de daarop gegronde regtspraak zal kunnen worden aangemerkt als eene schending van a. 363 *C. P.*

„Het is dan ook hoofdzakelijk op dien grond, dat ik in deze zaak meen te moeten concluderen tot verwerping.

„Intusschen meen ik, met betrekking tot het alhier bedoelde onderwerp, ook nog opmerkzaam te moeten maken op een ander arr. van dezen Raad, waarbij schijnbaar in strijd met de zoo evengenoemde regtspraak is beslist, dat de valsche verklaring wegens iemands overlijden, afgelegd bij den ambtenaar van den Burgerlijken Stand, moest worden aangemerkt als daarstellende de misdaad van het afleggen van valsch getuigenis in eene burgerlijke aangelegenheid.

„Dit arr. is gewezen den 12 Dec. 1848 (en alzoo slechts een dag later dan het hier boven vermelde van 11 Dec.), en is

almede opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1848, II, 404 en volgg.

„De grond van beslissing evenwel in dat arr. is hoofdzakelijk dáárin gelegen, dat de personen, welke daar de valsche verklaring hadden afgelegd, door de wet zelve (a. 50 B. W.) uitdrukkelijk getuigen worden genoemd, en dat er dus metderdaad een getuigenis is afgelegd, welk *criterium* hier in dit geding niet kan gezegd worden aanwezig te zijn, weshalve ik dan ook geloof, dat dat arr. hier niet van regtstreeksche toepassing kan zijn.

„Ik concludeer dus tot verwerping; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij wordt beweerd, dat in deze zoude zijn geschonden a. 363 S[1], op grond dat door het Hof verkeerdelijk zou zijn geoordeeld, dat het als bewezen aangenomen feit niet uitmaakt de misdaad van valsch getuigenis in eene burgerlijke zaak, — zijnde dit beweren dáárop gegrond, dat, hoezeer de beschuldigde, nu gereq., voor den regter is verschenen in eene zaak, die aanhangig was gemaakt op haar eigen voorschrift, mitsdien op haren eisch, en in welke zaak alzoo zij zelve als belanghebbende optrad, evenwel die zaak niet haar alleen betrof, maar terwijl het hier gold de aanvulling van de registers van den Burgerlijken Stand, en alzoo eene zaak, die behoort tot de *ordre public*, ook de Staat daarbij belang had, ofschoon de Staat niet als partij in de zaak moge zijn geroepen; dat alzoo in den volsten zin des woords de beschuldigde, nu gereq., niet gezegd kan worden als getuige *in re sua* te zijn opgekomen, terwijl ook de schade, die uit de handelingen van de beschuldigde kan ontstaan, niet haar alleen, maar ook den Staat treffen zou;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* consteert, dat de gereq., naar aanleiding van een door haar ingediend verzoekschrift, strekkende om aanvulling van registers van den Burgerlijken Stand te bekomen, is verschenen in de Raadkamer van de Arr.-R. te W., en aldaar, na den eed te hebben afgelegd van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen, heeft verklaard in substantie, dat hare dochter, in het arr. genoemd, is geboren te W., den 10 Nov. 1832, terwijl het is gebleken, dat die dochter is geboren te G., den 1 Dec. 1829;

„O., dat, hoezeer ook het houden van de registers van den Burgerlijken Stand is eene zaak van openbare orde, en hoezeer voor de toepassing van a. 363 S^t. niet uitsluitend wordt vereischt het bestaan van een burgerlijk regtsgeding, maar in de termen van de gemelde strafbepaling in het algemeen valt een valsch getuigenis in eene burgerlijke aangelegenheid, wanneer die ook buiten proces voor een naar de wet bevoegden ambtenaar is afgelegd, evenwel voor de toepassing van gemeld wetsartikel wordt vereischt, dat er zij een getuigenis;

„O., dat de verklaring van de persoon, die het verzoek tot aanvulling van de acte in deze had gedaan, en die, zoo als het luidt in het beklaagde arr., regterlijke uitspraak vroeg op hare vordering, niet kan worden aangemerkt als een getuigenis, maar daarentegen moet worden beschouwd als de verklaring van eene belanghebbende partij, zoo als dit wordt uitgedrukt in a. 71 B. W., en hoedanige verklaring van een getuigenis metderdaad is onderscheiden;

„O. toch, dat tot het daarzijn van een getuigenis wordt vereischt, dat de verklaring zij afgelegd in de zaak van een ander, en dat als zoodanig niet kan worden beschouwd de verklaring van eene belanghebbende partij, immers niet hier, waar, naar a. 72 B. W., de uitspraak op het verzoek tot aanvulling der acte van den Burgerlijken Stand alleen geldig is tusschen de partijen, die dezelve hebben verzocht of te dier

gelegenheid zijn opgeroepen, waardoor het des te meer blijkt, dat de verklaring van de belanghebbende partij, waarvan hier de rede is, niet heeft het karakter van een getuigenis als hiervoren aangeduid, en hetwelk toch eeniglijk de verklaring zou kunnen doen vallen in de termen van a. 363 S^t.;

„O., dat op deze gronden *het* aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCLXXVII. — Arrest van 22 Jan. 1856.

(A. 206, 211, 427 en 428 S^r.; a. 479, n°. 1, *C. P.*)

Is, met het oog op de a. 206 *en* 211 *S^r., een vonnis, met opzigt tot de vraag omtrent toegebragte schade, genoegzaam gemotiveerd, wanneer daaruit blijkt, dat de schade heeft bestaan in het nat worden van meubelen en het tot het droogen daarvan veroorzaakt arbeidsloon?* — Ja.

Is aan het voorschrift der wet voldaan, wanneer blijkt, dat er is regt gedaan op bewijsmiddelen, die de wet als wettig erkent? — Ja.

Wordt tot de toepassing van a. 479, *n°.* 1, C. P., *het doel om schade toe te brengen gevorderd?* — Neen.

Is het integendeel niet voldoende, dat de handeling, waardoor aan een ander schade wordt berokkend, moedwillig *zij geweest?* — Ja.

M. S., dienstmeid, wonende te Zutphen, is req^e. van cassatie tegen een vonnis van den Kntr. te Z., van 16 Oct. 1855, waarbij zij, ter zake van het moedwillig toebrengen van schade aan eens anders roerend goed, met toepassing van a. 479, n°. 1, S^t., is veroordeeld tot betaling eener geldboete van ƒ 7.00 en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Dekkth, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak, welke mij zeer onbeduidend is voor-

gekomen, *drie middelen* aangevoerd, waarvan geen, mijns inziens, zal kunnen leiden tot cassatie.

„*Het eerste middel* is: schending van de a. 206 en 211 S^r^., in verband met a. 479, n°. 1, *C. P.*, op grond dat het vonnis niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd met betrekking tot de omstandigheid, dat er *in casu* werkelijk schade geleden is.

„Met het oog evenwel op hetgeen hieromtrent in het vonnis te lezen staat, houd ik deze bewering voor ongegrond.

„Er is namelijk bij het beklaagde vonnis uitdrukkelijk uitgemaakt en verstaan, dat er schade geleden is, en dat wel uit tweederlei oorzaak:

„*Vooreerst*, omdat meubelen als waarvan hier de rede is, namelijk karpetten, gordijnen en stoelen, doornat wordende, altijd eenigzins in waarde verminderen, en alzoo, omdat de schade hier als *per se* in de daad zelve ligt opgesloten. En dit is geene redenering, maar het is eene beoordeeling, eene beslissing *de facto*, over wier juistheid hier in cassatie niet valt te oordeelen.

„Voorts in *de tweede plaats*, omdat er kosten tot het droogen der bedoelde voorwerpen door den heer v. d. K. zijn gemaakt. Er zijn dus kosten gemaakt, kosten voor het droogen der nat geworden meubelen, terwijl het bedrag of de hoegrootheid dier kosten in deze volstrekt niets ter zake afdoet; en dit almede feitelijk vast staande, is ook daardoor voldoende uitgemaakt, dat er werkelijk schade geleden is.

„*Dit eerste middel* is dus ongegrond.

„Maar, dus heeft men als een *tweede middel* van cassatie aangevoerd, het blijkt niet, dat er inderdaad kosten zijn aangewend, er is hiervoor geen wettig bewijsmiddel bijgebragt, en bestaat alzoo schending van de a. 427 en 428 S^r^.

„Ik antwoord evenwel op deze bedenking, dat uit de beide eerste overwegingen van het vonnis zeer duidelijk blijkt, dat in deze, wat het bestaan der daadzaken betreft, is regt

gedaan op de beëedigde verklaringen van drie getuigen, onder welke getuigen, blijkens het audientieblad, ook behoorde de heer v. D. K. zelf, zijnde de persoon, aan wiens meubelen de schade is toegebragt. Ik geloof dus niet, dat er hier quaestie zal kunnen zijn over de vraag, of het vonnis met betrekking tot de wettigheid der bewijsmiddelen behoorlijk is gemotiveerd. Bij de behandeling toch in cassatie kan het niet de vraag zijn (zoo als dit reeds zoo menigmaal is opgemerkt), of er op wettig bewijs is regt gedaan, maar, of het vonnis met opzigt tot de bewijsmiddelen behoorlijk met redenen is omkleed. En wanneer men dan nu, met het oog op het hier boven genoemde wettig bewijsmiddel, verder in het vonnis feitelijk vermeld vindt, dat er kosten voor arbeidsloon door den heer v. D. K. gemaakt zijn, dan kan het mijns inziens wel niet twijfelachtig zijn, of ook het bestaan van dat feit berust op hetzelfde wettig bewijs.

„Ik houde dus ook *dit tweede middel* voor ongegrond.

„Eindelijk is nog als een *derde middel* van cassatie aangevoerd: schending van a. 479, n°. 1, C. P., omdat niet zoude zijn gebleken van een bepaald opzet om schade te doen.

„Ten aanzien van dit punt evenwel, vereenig ik mij almede in allen deele met de hieromtrent gegevene oplossing en beslissing in het beklaagde vonnis, en geloof ik, dat, daar bij gezegd vonnis uitdrukkelijk is uitgemaakt, dat de handelwijze der gedaagde, waardoor de schade is toegebragt, allezins moedwillig en alzoo *volontairement* is geweest, hier wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige schending of verkeerde toepassing van a. 479, n°. 1.

„Het toebrengen van schade *volontairement*, staat hier zeer kennelijk tegenover eenige handeling *par négligence, maladresse ou défaut de précaution*, welke laatstgenoemde omstandigheden hier niet hebben bestaan en door de feitelijke beslissing ten eenemale worden buiten gesloten.

„Daar dus ook *dit laatste middel* ongegrond is, concludeer ik tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van de req^{e}. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op *de middelen* van cassatie, van wege de req^{e}. ter teregtzitting bij monde van haren advocaat bijgebragt, zijnde:

„1°. Schending van de a. 206 en 211 S^{g}., in verband met a. 479, n°. 1, S^{t}., op grond dat het vonnis niet behoorlijk met redenen bekleed zou zijn met betrekking tot de omstandigheid, dat *in casu* werkelijk schade geleden is;

„2°. Schending van de a. 427 en 428 S^{g}., omdat geen wettig bewijsmiddel zou zijn bijgebragt voor de omstándigheid, dat de eigenaar der meubelen kosten heeft aangewend voor het droogen;

„3°. Schending van a. 479, n°. 1, S^{t}., omdat niet zou zijn gebleken van een bepaald opzet om schade te doen;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de meubelen, waarvan bij het beklaagde vonnis de rede is, meer bijzonder een gordijn, twee karpetten en een stoel, doornat zijn geworden ten gevolge van het herhaaldelijk spuiten der gedaagde, nu req^{e}., en dat voor de beslissing des regters, dat hierdoor schade aan die meubelen is toegebragt, voor reden is gegeven, dat dergelijke meubelen, doornat wordende, altijd eenigzins in waarde verminderen, en daarenboven dat er kosten voor arbeidsloon tot het droogen der bedoelde voorwerpen zijn gemaakt;

„O., dat alzoo het punt, dat er schade aan de meubelen is toegebragt, niet alleen is beslist, maar ook ten aanzien van dat punt op zich zelf het vonnis allezins met redenen is bekleed;

„O., dat alzoo *het eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie:

„O., dat uit het vonnis blijkt, dat in deze is regt gedaan op de verklaringen van beëedigde getuigen; dat de wet niet vordert, dat de inhoud van elk getuigenis op zich zelf in het vonnis worde overgeschreven, maar dat het genoeg is, wanneer blijkt, dat is regt gedaan op bewijsmiddelen, die de wet als wettig erkent;

„O., dat hier op zoodanige wettige bewijsmiddelen is regt gedaan, en dat het in cassatie geen punt van onderzoek kan uitmaken, of het een of ander punt, dat de *judex facti* als bewezen aanneemt, uit de gebezigde bewijsmiddelen al of niet zij gebleken;

„O., dat alzoo ook *het tweede middel* van cassatie is ongegrond;

„Wat betreft *het derde middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is uitgemaakt, dat het naaste doel der req°. was, om door het spuiten zoo veel last en nadeel aan den in het vonnis genoemden persoon te veroorzaken, dat hij daardoor bewogen werd zeker raam digt te schuiven;

„O., dat alzoo wel niet is aangenomen, dat het bepaalde doel der handeling was het toebrengen van schade aan de meubelen, waarvan in deze de rede is, maar dat ook niet dit bepaald doel bij de handeling wordt vereischt voor de toepassing van a. 479, n°. 1, S^t^.;

„O. toch, dat in het algemeen voor de strafbaarheid van datgeen, wat door eene moedwillig bedreven daad is veroorzaakt, niet wordt gevorderd, dat er opzet hebbe bestaan tot het doen ontstaan van alle die gevolgen, maar dat het genoeg is, dat de handeling, die datgeen heeft veroorzaakt, wat de wet strafbaar stelt, moedwillig zij geweest;

„O., dat, zoo ook hier voor de toepassing van a. 479, n°. 1, S^t^., niet meer wordt gevorderd dan dat er schade zij toegebragt aan eens anders roerend eigendom, en dat de handeling, waardoor die schade is veroorzaakt, eene *moedwillige*

zij geweest en niet eene *onwillige*, ontstaan uit onoplettendheid, gebrek aan voorzorg of dergelijke, het aanwezen van eene den moedwil in het bedrijven der daad uitsluitende omstandigheid;

„O., dat hierom ook *het derde middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst de req[s]. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCLXXVIII. — Arrest van 22 Jan. 1856.

(A. 463 *C. P.*)

Is, bij een partieel appel, het onderzoek des hoogeren regters beperkt tot datgeen wat het onderwerp van het hooger beroep uitmaakt? — Ja.

Obsteert hiertegen het voorschrift van a. 250 *S*[v]*.?* — Neen.

Zijn niet integendeel bij dit a. de beginselen omtrent het berusten in eene regterlijke uitspraak gevolgd en aangenomen? — Ja.

Kan derhalve, bij appel van het Openb. Min., alleen voor zoo verre de toegepaste straf betreft, in hooger beroep een nieuw onderzoek omtrent de daadzaken te pas komen? — Neen (*).

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een in hooger beroep gewezen arr. van dat Hof, van 17 Oct. 1855, waarbij de gereq. C. M. W., met verbetering van het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te 's Hertogenbosch, van 23 Aug. te voren, is veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van 14 dagen en de kosten, als schuldig verklaard aan landlooperij.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

(*) Dezelfde vragen zijn in gelijken zin beslist bij een ander arr. van dezelfde dagteekening.

„Ik heb niets te voegen tot meerdere adstructie van het beroep, daar ik reeds meermalen, in overeenstemming met de leer van dezen Raad, het punt der partiële appellen heb behandeld, o. a. in mijne conclusie, voorafgaande aan het in de memorie aangehaalde arr., hetwelk mede gevonden wordt in de *Ned. Regtspr.*, XXIII, 253.

„Ik merk er nog alleenlijk bij op, dat ik de quaestie nog behandeld heb den 30 Mei 1854, en toen betoogde dat in dat geval geen regelmatig partieel appel bestond.

„De H.-R. heeft, bij arr. van 20 Junij 1854, mijn gevoelen gedeeld, maar tevens in eenige der overwegingen weder het admissible van partiële appellen erkend.

„Men vindt dat arr. in de *Ned. Regtspr.*, XLVII, 342, en bij v. d. HONERT, *Jagt en Visscherij*, IV, 277 *seqq.*

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, voor zoo veel de opgelegde straf betreft, en ten principale regt sprekende, de gereq. zal veroordeelen conform het requisitoir van den req., in appel genomen, met veroordeeling van de gereq^e. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij gezegde memorie is aangevoerd: schending van a. 463 S^t., omdat de hoogere regter, door het partiëel appel van den req. slechts met betrekking tot de uitgesproken straf van deze zaak gesaisisseerd zijnde, in een nieuw onderzoek der feiten is getreden, waaromtrent door beide partijen in het vonnis was berust;

„O. te dien aanzien, dat het hooger beroep in de gevallen, waarin hetzelve bij de wet is toegelaten, zoowel aan het O. M. als aan den beklaagde vrijstaat, en door beiden wordt ingesteld door middel eener verklaring ter griffie van de Regtb. of het Ktng., waar het vonnis is gewezen;

„O., dat zoodanige verklaring van hooger beroep zoowel

kan geschieden algemeen, en dus met opzigt tot de uitspraak des eersten regters in derzelver geheel, als beperkt tot een der onderdeelen of beschikkingen van het gewezen vonnis, waarvan geprovoceerd wordt;

„O., dat in het laatstgenoemd geval, wanneer de wederpartij van hare zijde niet in hooger beroep is gekomen, het onderzoek des hoogeren regters is beperkt tot datgeen, wat het onderwerp van het appel uitmaakt, en hetgeen in de daarvan ter griffie uitgebragte verklaring bepaald en limitatief is aangewezen en vermeld;

„O. toch, dat de hoogere regter alleen van de zaak wordt gesaisisseerd door de verklaring van appel ter griffie; dat door het hooger beroep de zaak slechts in zooverre bij den hoogeren regter wordt overgebragt, als van het vonnis door eene der partijen of door beide wordt geappelleerd; en dat, even daarom, het onderzoek des hoogeren regters zich moet regelen naar hetgeen, blijkens de verklaring van hooger beroep, aan zijne kennisneming is onderworpen; terwijl de overige beschikkingen van het vonnis, ten gevolge van het daarin berusten door beide partijen, in kracht van gewijsde zijn overgegaan;

„O., dat het aannemen der stelling, als of de hoogere regter ook bij een gedeeltelijk en beperkt appel bevoegd en zelfs verpligt zou zijn de geheele zaak op nieuw te onderzoeken, noodwendig zou leiden tot het resultaat, dat men aan de verklaring van hooger beroep een gevolg zou geven, lijnregt in strijd met den uitgedrukten wil van hem, die dezelve uitbragt, en dat de hoogere regter zou onderzoeken datgeen, waarvan door niemand is geappelleerd, maar hetgeen integendeel beide partijen, door in het vonnis te berusten, duidelijk getoond hebben niet aan de beoordeeling des hoogeren regters te willen onderwerpen;

„O., dat hiertegen in geenen deele obsteert de bepaling van a. 250 S^r., dewijl daarbij in het algemeen de regtsbeginselen

omtrent het berusten in eene regterlijke uitspraak zijn gevolgd en aangenomen, maar alleen bij uitzondering, en geheel in het voordeel des beklaagden, aan dat berusten eene verschillende uitwerking is toegekend, te dien effecte, dat, in geval de beklaagde in hooger beroep komt en door het O. M. in het vonnis wordt berust, aan den beklaagde door den hoogeren regter geene zwaardere straf kan worden opgelegd; terwijl, omgekeerd, bij appel door het O. M. en berusten door den beklaagde, eene vermindering van straf en zelfs geheele vrijspraak door den hoogeren regter kan worden uitgesproken;

„O., dat *in casu*, blijkens de ter griffie uitgebragte verklaring, het O. M. van het gewezen vonnis alleen in hooger beroep was gekomen, voor wat betreft de straf, op de bestaande schuldigverklaring uitgesproken, en dat, nu door de gereq. in het vonnis was berust, het onderzoek des hoogeren regters even daardoor zich tot die eenige beschikking van het vonnis moest bepalen;

„O., dat alzoo alle nader onderzoek omtrent daadzaken hierdoor uitgesloten zijnde, het Pr.-Ger. in N.brab., door in een nieuw onderzoek te treden naar het al of niet aanwezig zijn van verzachtende omstandigheden, waarvan in het vonnis *a quo* geene melding was gemaakt, verder is gegaan, dan waartoe zijne regtsmagt was ingeroepen, en alzoo de grenzen van die regtsmagt heeft overschreden, en dat *het* aangevoerde *middel* alzoo is gegrond;

„O., dat de gereq. bij het in eersten aanleg gewezen vonnis is schuldig verklaard aan landlooperij, en met toepassing van a. 271 S^t^., veroordeeld tot eene gevangenzetting van 14 dagen en in de kosten;

„O. evenwel, dat bij het toegepaste a. 271 voornoemd, op het aldaar vermelde misdrijf als straf is bedreigd eene gevangenisstraf van 3 tot 6 maanden;

„O. mitsdien, dat, door deze gereq. tot eene gevangenzet-

ting van slechts 14 dagen te veroordeelen, gezegd a. 271, klaarblijkelijk is geschonden;

„Gezien de a. 271 S^t^. en 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende: enz.;

„Mede gezien de a. 52 S^t^. en 207 S^r^.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 17 Oct. 1855, in deze zaak gewezen, en doende wat dit Hof had behooren te doen;

„Vernietigt het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te 's H., van 23 Aug. te voren, doch alleen voor zoo veel betreft de op de bestaande schuldigverklaring uitgesproken straf; en op de daarbij als bewezen aangenomen daadzaken en uitgesproken schuldigverklaring regt doende ten principale, veroordeelt de gereq. bovengenoemd tot eene gevangenzetting van 3 maanden, met bevel dat zij na het uiteinde dezer gevangenisstraf naar een bedelaarsgesticht zal worden overgebragt; verwijst haar in de kosten van dit regtsgeding, alsmede in die in cassatie gevallen."

N°. MCLXXIX. — Arrest van 22 Jan. 1856.

(A. 393 en 381, n°. 4, *C. P.*; a. 207, al. 1, S^r^.)

Kan, met het oog op a. 395 C. P., *het tot driemalen toe met een zwaren boom tegen eene deur loopen, waardoor de bovenste grendel met de kram uit het deurkozijn vliegt, zoodat het begint te wijken en ook het slot losraakt, gezegd worden* buitenbraak *daar te stellen?* — Ja.

Kan een diefstal, met zoodanig geweld gepleegd, aangemerkt worden als geschied met behulp (à l'aide) *van uitwendige braak, zelfs al is later de deur vrijwillig geopend?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland is req. van cassatie van een arr. van dat Hof, van 26 Oct. 1855, bij hetwelk de gereq^s^. T. B., C. B. en J. V., wonende te Stoppeldijke, J. M., J. F. H. en J. B. V., wonende te Hontenisse, allen arbeiders

van beroep, zijn schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd bij nacht, in een bewoond huis, door 6 personen, bij zich hebbende openlijk gedragen wapenen, en met geweldpleging jegens personen, en te dier zake, met toepassing van de a. 382, 1e lid, 381, n^{is}. 1, 2 en 3 S^{t}., a. 2 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), a. 208, 1e lid, S^{g}., veroordeeld, de eerste tot eene tuchthuisstraf van 15, de tweede van 7, de derde van 15 jaren, daaronder begrepen de tuchthuisstraf van 5 jaren, waartoe deze drie beschuldigden bij arr. van den Hove van 19 Oct. 1855 veroordeeld zijn, de vierde en vijfde tot eene tuchthuisstraf ieder van 10 jaren, en de zesde tot eene tuchthuisstraf van 5 jaren, en *solidair* in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Proc.-G. genomen de volgende conclusie:

„O., dat de verweerders bij het beklaagde arr. zijn verklaard schuldig aan diefstal, gepleegd bij nacht in een bewoond huis, door zes personen, bij zich hebbende openlijk gedragen wapenen, en met geweldpleging jegens personen, en dat mitsdien op hen is toegepast de straf, bedreigd bij a. 382 1e lid, a. 381, n°. 1, *C. P.*, en a. 2 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102);

„O., dat voorts uit de motieven van het arr. blijkt, dat het Hof heeft geoordeeld, dat hier niet aanwezig was de aan de verweerders bij de acte van beschuldiging te last gelegde verzwarende omstandigheid, dat de diefstal was gepleegd door middel van uitwendige braak, hoewel is nagelaten hiervan bij de uitspraak zelve melding te maken;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 393, en mitsdien schending van a. 381 S^{t}. en a. 207, 1e lid, van dat van Strafv^{r}., en wel ter zake dat het Hof ten onregte zou hebben geoordeeld, dat de ten processe ten laste der verweerders bewezene feiten

niet opleverden het karakter van diefstal, gepleegd door middel van uitwendige braak;

„O., dat te dezen aanzien bij het arr. als bewezen is aangenomen, dat de 1e, 3e en 4e beschuldigden, op de weigering der getuigen om de deur te openen en het van haar gevorderde geld te geven, „begonnen zijn met een zwaren boomstam tot „3 reizen toe tegen de huisdeur te loopen, zoodat de bovenste „grendel met de kram, waarin hij geschoven was, uit het „deurkozijn vloog, dat deurkozijn uit den muur begon te wij- „ken, en ook het slot los geraakte, terwijl echter de onderste „grendel nog hield; dat de 1e getuige toen geroepen heeft: „*scheidt uit, wij zullen de deur open doen;* dat de 2e getuige „daarop den ondersten grendel heeft weggeschoven, en alzoo „de deur heeft geopend," door welke alstoen 3 of 4 der beschuldigden in het voorhuis zijn gekomen, enz.;

„Dat het Hof al verder heeft beslist (5e considerans), dat het afgeven van brood en spek door de 1e getuige aan den 1n en 3n verweerder, „het gevolg is geweest van de vroeger ge- „pleegde gewelddadigheden, waardoor zij gedwongen is ge- „worden hare deur te openen, tot welk gedwongen openen „allen hebben medegewerkt;"

„O., dat het Hof heeft geoordeeld, dat het boven omschreven aan de deur gepleegd geweld, den diefstal niet kon doen beschouwen als door middel van braak gepleegd, dewijl dat geweld zelf de deur niet geopend heeft en alléén den weg niet heeft gebaand, langs welken de daders binnen gekomen zijn;

„O., dat te dezen aanzien te onderzoeken valt:

„1°. of de voorschreven feitelijkheden het kenmerk dragen van uitwendige braak?

„2°. of de later daarop gevolgde diefstal regtens geacht moet worden te zijn gepleegd met behulp (*à l'aide*) van die braak?

„O., ad 1m., dat het hier boven omschreven geweld, gepleegd aan de deur der woning der beide voormelde getuigen, zijnde

eene verwringing (*forcement*), verbreking en gedeeltelijke vernieling eener deur en het daartoe behoorende slot, ongetwijfeld alle kenmerken draagt van braak, zoodanig als die wordt omschreven bij a. 393 *C. P.*, en wel bepaaldelijk van uitwendige of buitenbraak, d. i., volgens a. 395, die, door welke men binnen de huizen, hoven, perken of plaatsen enz. kan dringen;

„O., ad 2^m., dat die braak, volgens de bestaande feitelijke beslissing, de beide weerlooze bewoonsters van het door de beschuldigden aangevallen huis heeft gedwongen, om de deur door het wegschuiven van den laatsten, en alleen nog onverbroken gebleven, tot sluiting dienende grendel weg te nemen, en de beschuldigden alzoo den toegang tot hare woning te verleenen en in staat te stellen om den voorgenomen diefstal te plegen; dat alzoo die braak, al hebben de misdadigers dan niet noodig gehad de bedoelde sluiting geheel te vernielen, kennelijk heeft medegewerkt om hen tot het volvoeren van hun opzet in staat te stellen, en dat de te hunnen laste bewezen diefstal mitsdien zoowel uit een regtskundig als uit een zedelijk oogpunt geacht moet worden met behulp (*à l'aide*) van uitwendige braak gepleegd te zijn;

„O., dat derhalve *het* ingestelde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Concludeert dat de H.-R. het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z., van 26 Oct. 1855, ter zake van schending van de a. 393, 395 en 381 S^t., zal vernietigen, en op nieuw regt doende, de zes verweerders in cassatie zal verklaren schuldig aan diefstal, gepleegd bij nacht, door meer dan één persoon, bij zich hebbende openlijke wapenen, met behulp van inbreken van buiten en met geweldpleging jegens personen, en hen te dier zake, op grond van gemeld a. 381 en a. 1 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeelen om te worden gebragt ter plaatse, waar men gewoon is binnen de stad Middelburg executie van criminele justitie te doen, en aldaar op een

schavot op de bij de wet voorgeschreven wijze de doodstraf te ondergaan, *c. e.*"

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij voorschreven memorie wordt aangevoerd: verkeerde verklaring van a. 393, en mitsdien schending van a. 381 S[t]. en a. 207, al. 1, S[g]., op grond dat bij het beklaagde arr. is verstaan, dat het met den boomstam aangedaan geweld niet den weg gebaand zoude hebben, langs welken de daders zijn binnengekomen, en zij niet bepaaldelijk gezegd kunnen worden zich door middel van braak den ingang in de woning te hebben verschaft;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. *in facto* als bewezen is aangenomen, dat de beide eerste getuigen, A. E. J., laatst weduwe F. S., en hare dochter J. J. S., wonende op eene landhoeve onder de gemeente H., in den nacht van 11 op 12 Apr. 1855, omstreeks 11 ure, wakker zijn geworden door het blaffen van den hond, en licht ontstoken hebbende, door een zijvenstertje gezien hebben, dat 4 à 5 mannen voor het huis stonden, waaronder 2 met zwarte momaangezigten; dat een dezer mannen haar toeriep: „open de deur, of wij doen het „met geweld; wij zijn 25 man en wij moeten *f* 100.00 heb- „ben;" dat, op hare weigering, zij dien eisch tot *f* 25.00 verminderd hebben, en toen begonnen zijn met een zwaren boomstam, tot 3 reizen toe, tegen de huisdeur te loopen, waardoor de bovenste grendel met de kram, waarin hij geschoven was, uit het deurkozijn vloog, dat de deurkozijn uit den muur begon te wijken en ook het slot los geraakte, terwijl echter de onderste grendel nog hield; dat de eerste getuige toen geroepen heeft: *scheidt uit, wij zullen de deur opendoen;* dat de tweede getuige daarop den ondersten grendel heeft weggeschoven, en alzoo de deur heeft geopend, door welke alstoen 3 of 4 personen in het voorhuis zijn gekomen; dat zij getuigen, haar uiterste best doende om te ontvlugten, ten einde om hulp te

roepen, daarin door die personen met geweld zijn verhinderd door haar aan te grijpen, vast te houden en tegen haar te worstelen, waarbij de eerste getuige, tegen den muur geduwd wordende, eene ligte kneuzing aan den arm heeft bekomen; dat het toch aan de tweede getuige eindelijk gelukt is de deur uit te komen, en al schreeuwende den nabij liggenden dijk op te loopen, als wanneer een der aldaar op de wacht staande personen haar met een stok eenen geweldigen slag op den arm toebragt, waardoor zij op den grond viel; dat zij toen naar de woning is teruggekeerd, en dat iets later 2 der gemelde personen zijn teruggekomen, op eenen brutalen toon roepende: „gij zult ons toch brood en spek geven en niet te weinig, „hoor!" dat alstoen de getuigen aan hen hebben aangegeven een brood en 5 oncen spek, waarna ook deze daders zijn vertrokken;

„O., dat deze feiten bij het beklaagde arr. zijn gequalificeerd als diefstal, gepleegd bij nacht, met meer dan één persoon, in een bewoond huis, van openlijk gedragen wapenen voorzien en met geweldpleging jegens personen; zijnde, ten aanzien van het aangedaan geweld met den boomstam, verstaan, dat dit wel ten doel konde hebben gehad de deur open te loopen, en de 1° getuige gerekend kan worden door die gewelddadigheden gedwongen de deur te hebben geopend, doch niettemin consteert dat die deur door haar zelve, door het wegschuiven van den ondersten grendel, die nog vast zat, geopend is, en dus het gepleegd geweld zelf de deur niet geopend heeft, en dit geweld alleen den weg niet heeft gebaand, langs welken de daders binnen zijn gekomen, zoodat de beschuldigden niet bepaaldelijk in den zin van a. 381, n°. 4, in verband met a. 395 S^t., kunnen gezegd worden zich door middel (*à l'aide*) van braak den ingang in de woning te hebben verschaft (*s'être introduit*);

„O. evenwel, dat voorschreven daadzaken niet alleen in

zich bevatten de verzwarende omstandigheden, waaronder de diefstal in deze is gepleegd, van nacht, van meer dan 2 personen, voorzien van openlijk gedragen wapenen, in een bewoond huis, met geweldpleging jegens personen, maar ook bepaaldelijk de omstandigheid, dat de diefstal is gepleegd met behulp van buitenbraak in die bewoonde huizing;

„O. toch, dat braak is alle verbreking, verwringing, vernieling (*tout forcement, rupture, dégradation*) onder anderen van deuren, en dat uitwendige braak in a. 395 S[t]. genoemd wordt die braak, met behulp waarvan men zich in de huizen of in de verder aldaar opgenoemde localiteiten den toegang kan verschaffen, en dat met betrekking tot het onderwerpelijke geval, ter toepassing van a. 381, n°. 4, gevorderd wordt dat de dader zich met behulp van uitwendige braak den toegang in de woning hebbe verschaft, dat die braak gestrekt hebbe om den toegang in die woning te erlangen;

„O., dat *in casu* de gepleegde braak aan de voordeur gestrekt heeft om den toegang in de woning te verschaffen; dat dezelve het middel is geweest, met behulp waarvan de daders den toegang in de woning hebben erlangd; dat die braak het gevolg heeft gehad, dat de bewoners, ten einde alle verdere vernieling te voorkomen, daar zij zagen dat de deur niet langer weêrstand konde bieden, dezelve hebben geopend, en de daders alzoo daardoor het doel van hun geweld, de binnenkomst in de woning, hebben bereikt;

„O. mitsdien, dat niet alleen de 4 bij het beklaagde arr. aangenomen verzwarende omstandigheden in deze aanwezig waren, maar ook wel degelijk de diefstal met behulp van uitwendige braak in de bewoonde huizing heeft plaats gehad, en dat derhalve *het* aangevoerde *middel* is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z., van 26 Oct. 1855, in deze zaak gewezen, doch alleen voor zoo veel betreft de aan de feiten gegeven qualificatie, schuldig-

verklaring en uitgesproken straf; en naar aanleiding van a. 105 R. O., op de als bewezen aangenomen daadzaken ten principale regt doende;

„Verklaart de gereqⁿ. schuldig aan diefstal, gepleegd bij nacht, door meer dan één persoon, bij zich hebbende openlijke wapenen, met behulp van inbreken van buiten, en met geweldpleging jegens personen;

„Gezien de a. 379 en 381 Sᵗ. en a. 1 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende: enz.;

„Voorts gezien a. 36 Sᵗ. en a. 207 Sᵍ.;

„Veroordeelt de schuldig verklaarden, om gebragt te worden ter plaatse, waar men gewoon is binnen de stad M. executie van criminele justitie te doen, en aldaar op een schavot door den scherpregter met eenen strop om den hals aan eene galg te worden vastgemaakt, en voorts op de wijze bij a. 1 der bovengenoemde wet bepaald, met de koorde te worden gestraft dat er de dood na volgt;

„Verwijst dezelve wijders in de kosten der procedure ten behoeve van den Staat, *in solidum;*

„Gelast de restitutie der stukken van overtuiging aan de daarop regthebbenden;

„Beveelt, dat een extract uit dit arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, mitsgaders te Houtenisse en te Middelburg, ter plaatse alwaar zulks te doen gebruikelijk is."

N°. MCLXXX. — Arrest van 22 Jan. 1856.

(A. 69 *C. P.*, *jo.* a. 207 Sᵍ.)

Is bij a. 69 C. P. *den regter de bevoegdheid gegeven, den aard of de hoedanigheid der bij de wet gestelde straf te veranderen of te wijzigen?* — NEEN.

Is niet integendeel bij dit a. den regter slechts de vrijheid gelaten het bedrag *der straf te wijzigen?* — JA.

Is a. 207 *S*[t]. *geschonden, wanneer het Hof, bij eene veroordeeling tot gevangenisstraf ter zake van opligting, heeft nagelaten tevens eene geldboete uit te spreken?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Z. is req. van cassatie tegen een arr., door hetzelve Geregtshof op 22 Oct. 1855 in hooger beroep bij verstek gewezen, en waarbij is bevestigd een vonnis, door de Arr.-R. te Zierikzee op 31 Julij 1855 uitgesproken, en bij hetwelk de gereq. C. F., oud 14 jaren, arbeider, wonende te Dreischer, ter zake van eenvoudigen diefstal, gepleegd met oordeel des onderscheids, en van acht wanbedrijven van opligting, alle mede met oordeel des onderscheids gepleegd, met toepassing van de a. 401, 405, 66, 67 69 S[t]., is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee jaren, zijnde de gereq. bij 's Hofs arr. wijders veroordeeld in de kosten van beide instantiën.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot cassatie en regtspraak ten principale.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat ten aanzien der toepassing van correctionele straffen op schuldigen beneden de 16 jaren oud, die met oordeel des onderscheids hebben gehandeld, uit de bepaling van a. 69 S[t]., waarbij de straf beperkt wordt tot beneden de helft van die, welke de beschuldigde ondergaan zoude hebben, indien hij meer dan 16 jaren oud ware geweest, wel valt af te leiden, dat de wetgever heeft bedoeld, om aan den regter eenige vrijheid te laten in de bepaling van het bedrag der straf, die op het misdrijf is gesteld, doch geenzins om aan den regter eene onbepaalde vrijheid te schenken, om den aard of de hoedanigheid der bij de wet gestelde straf te veranderen of te wijzigen;

„O., dat hieruit volgt, dat aan den regter, wanneer op het misdrijf meer dan ééne straf is gesteld, wel in voege voormeld

eene voorwaardelijke vrijheid is gegeven tot regeling van het bedrag van ieder dier straffen, doch geenzins tot eene weglating van eene derzelve, als waardoor de aard of de hoedanigheid der op het misdrijf gestelde straf zoude veranderen; en dat alzoo eene bevoegdheid, om eene keuze tusschen gelijktijdig aangewezen straffen te doen, zoo als in de a. 413 en 463 S[t]. uitdrukkelijk is verleend, in a. 69 van dat Wetboek niet is gegeven;

„O., dat de regter, door in het in hooger beroep bevestigde vonnis, tegen den gereq., als schuldig verklaard aan acht wanbedrijven van opligting, met toepassing van a. 405 S[t]., alleen eene gevangenisstraf van 2 jaren, doch geene geldboeten uit te spreken, gemeld a., alsmede a. 207 S[r]., heeft geschonden;

„Vernietigt uit dien hoofde, doch alleen voor zoo veel de opgelegde straf, het arr. van het Pr.-Ger. in Z., op den 22 Oct. 1855 in hooger beroep tegen den gereq. bij verstek gewezen;

„En doende wat het Hof had behooren te doen, vernietigt het door de Regtbank te Z., op den 31 Julij 1855 in eersten aanleg in deze zaak gewezen vonnis, voor zoo veel betreft de uitgesproken straf; en alsnu regt doende op de aangewezen daadzaken en uitgesproken schuldigverklaring;

„Gezien de a. 401, 1[e] lid, 405, 1[e] lid, 66 en 69 S[r]., en a. 207, 1[e], 2[e] en 4[e] lid, luidende: enz.;

„Gezien a. 52 S[t]. en a. 216 S[r].;

„Veroordeelt den gereq. C. F. tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en in 8 geldboeten, ieder van *f* 8.00, alsmede in alle de kosten van het regtsgeding; boeten en kosten invorderbaar bij lijfsdwang; en

„Beveelt eindelijk de teruggave van de overtuigingstukken aan den eigenaar of regthebbende."

N°. MCLXXXI. — Arrest van 22 Jan. 1856.

(A. 11, al. 1 en 7; a. 19 en 437 Sv.)

Zijn de Rijks-veldwachters, met het oog op a. 11, *n°.* 1, *Sv.*, *niet, even als andere veldwachters, belast met het constateren van misdrijven?* — JA.

Volgt uit a. 111 *van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van* 24 *Nov.* 1829 (St. n°. 73), *dat de Rijks-veldwachters onbevoegd zijn tot het opsporen van overtredingen, tegen dat besluit begaan?* — NEEN.

Moet het woord voornamelijk, *in a.* 19 *Sv.*, *in den zin van* uitsluitend *worden verstaan?* — NEEN.

Is derhalve een proces-verbaal, door een Rijks-veldwachter op den ambtseed opgemaakt, een wettig bewijsmiddel? — JA.

De Proc.-G. bij den H.-R. heeft zich in cassatie voorzien, in het belang der wet, van een vonnis der Arr.-R. te Almelo, van 1 Nov. 1855, waarbij is vernietigd een in eersten aanleg gewezen vonnis van het Ktng. aldaar, van 26 Junij te voren, en de beklaagde is vrijgesproken van de tegen haar ingebragte klagte, — bij welk vernietigd vonnis J. J. P., wed. L. H., logementhoudster en onderneemster van eene postwagendienst van Almelo naar Raalte, en terug, ter zake van het tot vier malen toe te laat aankomen van hare diligence, was veroordeeld in vier geldboeten, ieder van *f* 10.00, en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De gereq. is veroordeeld bij het vonnis van het Ktng. te A., wegens overtredingen der wet op de openbare middelen van vervoer, doch in appel vrijgesproken, op grond dat een proces-verbaal van éénen Rijks-veldwachter geen wettig bewijsmiddel zoude daarstellen, al is het ook bevestigd door zijn beëdigd mondeling getuigenis, daar die beambten, volgens het Wetb. van Strafv., niet bevoegd zouden zijn tot het constateren van begane misdrijven, maar wel tot het voorkomen

derzelve, volgens het later Kon. besluit van 17 Dec. 1851 (*St.* n°. 166), in verband met die van 17 Jan. en 7 Febr. 1854 (*St.* n°. 3 en 10).

„Daartegen heb ik vermeend cassatie in het belang der wet te moeten aanteekenen.

„1°. Omdat het vonnis schendt a. 11, *initio*, n°. 1 en 7, S^r^.

„2°. Omdat het in strijd is met de leer van den H.-R., die de Regtb. gekend heeft, ten minste heeft kunnen kennen, en het een beginsel geldt.

„Wat het eerste betreft, zoo bepaalt a. 11 S^r^., dat met het opsporen der misdrijven zijn belast de ambtenaren, elk voor zoo ver aangaat de uitgestrektheid van het grondgebied, voor hetwelk hij is aangesteld; en o. a. in al. 1, de veld- en boschwachters en in al. 7: „Alle andere beambten, in „zaken bij bijzondere en wettige verordeningen aan hunne „waakzaamheid toevertrouwd."

„Dat dit nu doelt op bestaande en evenzeer op latere verordeningen, zal wel geen betoog behoeven.

„Die algemeene wetsbepaling geldt evenzeer het bestaande, als *in futurum*, terwijl de regter alleen te beoordeelen heeft of die bijzondere verordeningen wettig zijn.

„En nu lezen wij in eene latere wettige verordening het besluit van 17 Dec. 1851 (*St.* n°. 166), o. a. in a. 5, *initio*, dat de directeuren van policie (Rijks) zijn belast met het beheer en beleid dier politie, en in de 2^e^ en 3^e^ alinea:

„„dat zij waken voor de handhaving van de wetten, regle„menten van algemeen bestuur en veiligheid van den Staat, „voor de bescherming van personen en goederen, en dat zij de „justicie behulpzaam moeten zijn in het nasporen van misdrij„ven, die zij niet hebben kunnen voorkomen."

„Dat de directeuren persoonlijk dit niet zelven alleen behoeven te doen, spreekt van zelf, en dat blijkt uit a. 16, waarbij, behalve van hoogere ambtenaren, gesproken wordt van *verdere*

beambten, die beëedigd moeten zijn, waaronder noodwendig begrepen zijn de Rijks-veldwachters, de uitvoerders der bevelen van de directeuren en anderen.

„Doch reeds te veel over dit punt, na een arr. van dezen Raad van 10 Apr. 1855, conform mijne conclusie gewezen. Zie v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 122, *seqq.*; *Ned. Regtspr.*, L, 15.

„Volgens dat arr. en het toen en nu gesprokene door mij, staan die Rijks-veldwachters dus gelijk met de veldwachters, of, zoo men liever wil, met de andere beambten in a. 11, n°. 7, Sᵉ. genoemd.

„Dit betoogd hebbende, staat dus bij mij als *primum verum* vast, dat de Rijks-veldwachters, wat het opsporen en constateren der misdrijven betreft, gelijk staan met de gewone veldwachters, van wie een relaas, door slechts één hunner opgemaakt, een wettig bewijsmiddel is.

„En dan mag ik verwijzen naar een ander arr. van dezen Raad, van 27 Julij 1855, gewezen in eene volstrekt gelijksoortige zaak, als die welke wij nu behandelen, ook betreffende overtreding der wettelijke bepalingen op de openbare middelen van vervoer. Zie *Ned. Regtspr.*, L, 307.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen in het belang der wet, zonder de vrijgesprokene te benadeelen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat door den Proc.-G. wordt beweerd: schending van a. 11, *initio*, 1 en 7, Sᵉ.;

„O. dienaangaande, dat de beklaagde J. J. P. heeft te regt gestaan voor het Ktng. te A., ter zake van het tot viermalen toe te laat aankomen te A. van hare diligence, rijdende tusschen die plaats en R., en wel op Vrijdag den 22ⁿ Sept., op

Dingsdag den 26n Sept., Vrijdag den 29n Sept. en Vrijdag den 6n Oct. 1854;

„O., dat als bewijsmiddel voor de te last gelegde feiten, zoo in eersten aanleg als later in hooger beroep, zijn bijgebragt 4 processen-verbaal, respectievelijk door 3 Rijks-veldwachters ter gemelde zake opgemaakt op den eed, bij aanvaarding hunner bediening afgelegd, terwijl ook die relatanten ieder omtrent het door hen waargenomen feit als getuigen onder eede zijn gehoord, doch dat de Regtbank voornoemd op het hooger beroep heeft verstaan, dat de eerste regter verkeerdelijk heeft gewezen dat de feiten, aan de beklaagde als misdrijven ten laste gelegd, door de processen-verbaal, welke door Rijks-veldwachters tegen haar zijn opgemaakt, zijn bewezen geworden, omdat de Rijks-veldwachters, als agenten van de preventieve policie, niet zijn bevoegd om de misdrijven op te sporen en te constateren, en die onbevoegdheid van zelve medebrengt dat het proces-verbaal, hetwelk zij van eenig misdrijf, van hetwelk zij in de uitoefening hunner bediening kennis bekomen, mogten hebben opgemaakt, in regten geen bewijs oplevert; en dat het bewijs van die feiten ook niet is geleverd door de verklaringen, welke de relatanten van de voormelde processen-verbaal onder eede hebben afgelegd, naardien omtrent elk dier feiten slechts één van de relatanten heeft gedeponeerd, en de verklaringen van een enkelen getuige in regten niet als bewijs ter veroordeeling is geldende, ten gevolge waarvan is verklaard dat de feiten, aan de beklaagde ten laste gelegd, en mitsdien hare schuldpligtigheid aan dezelve, niet zijn bewezen;

„O., dat, naar aanleiding van *het* door den Proc.-G. voorgestelde *middel* van cassatie, alzoo moet worden onderzocht en beslist, of de Rijks-veldwachters al of niet moeten geacht worden bevoegd te zijn om in het algemeen misdrijven, en in het bijzonder de in deze bedoelde overtredingen van het regle-

ment op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van 24 Nov. 1829 (*St.* n°. 73), op te sporen en te constateren;

„O., dat bij a. 11, n°. 1, S^s. in het algemeen veldwachters worden opgenoemd onder de beambten, bevoegd om misdrijven te constateren, zonder dat daarbij eenig onderscheid wordt gemaakt tusschen gewone, buitengewone, particuliere of Rijks-veldwachters, en dat mitsdien de bevoegdheid, bij dat a. aan de veldwachters gegeven, moet geacht worden toe te komen aan alle veldwachters, onverschillig of hun ook andere bevoegdheid bij bijzondere wetten of wettige verordeningen mag zijn toegekend, en of zij al of niet gesteld zijn onder de bevelen van het O. M., dan wel onder die van andere ambtenaren, en dat mitsdien de onderscheiding hieromtrent, bij het beklaagde vonnis gemaakt, is geheel buiten de wet;

„O. wijders, dat, hoezeer bij a. 111 van gezegd reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, eenige cathegoriën van ambtenaren en beambten worden genoemd en bevoegd verklaard om de overtredingen van het reglement, elk in zijn werkkring, na te gaan en hiervan procesverbaal op te maken, hieruit inmiddels geenzins voortvloeit, dat de overtredingen van het reglement slechts op de verbalen en verklaringen dier genoemde ambtenaren en beambten zouden kunnen worden vervolgd en gestraft;

„O., dat a. 111 van het reglement, door eenige ambtenaren en beambten op te noemen en bevoegd te verklaren om de naleving van het reglement te verzekeren, aan andere ambtenaren of beambten, aan wie bij de wet eene algemeene bevoegdheid werd toegekend om *alle* overtredingen, zonder eenig onderscheid, te onderzoeken en te constateren, deze hunne bevoegdheid, ten opzigte van de overtredingen van dit reglement, niet kan hebben en ook niet heeft ontnomen, wan-

neer die algemeene bij de wet gegeven bevoegdheid niet ten deze uitdrukkelijk werd beperkt;

„O., dat niet alleen bij het *Code d'Instruction Criminelle*, onder de werking waarvan het reglement werd ingevoerd, maar ook door het tegenwoordig Wetb. van Strafv., de veldwachters, en dus ook de Rijks-veldwachters, worden gerangschikt onder die beambten, die belast zijn met het opsporen der misdrijven en policie-overtredingen; dat trouwens, ofschoon den veldwachters in a. 19 S^r^. *voornamelijk* het waken voor veld- en boscheigendommen is opgedragen, hun echter ook het maken van processen-verbaal van alle andere overtredingen is aanbevolen, dewijl het woord *voornamelijk*, in a. 19 voorkomende, wel verre van in den zin van *uitsluitend* te moeten worden verstaan, integendeel bewijst, dat de wetgever den veldwachters ook het opsporen van andere misdrijven heeft toevertrouwd, en slechts meer bepaaldelijk die tegen de veld- en bosch-eigendommen heeft gelast;

„O., dat derhalve de processen-verbaal, waarbij de door de beklaagde begane overtredingen van meergenoemd reglement worden geconstateerd door de respectieve Rijks-veldwachters, en die door hen waren opgemaakt op den eed, bij de aanvaarding hunner bediening afgelegd, behooren onder de verbalen, die als schriftelijke bescheiden, in gevolge a. 437 S^r^., als wettige bewijsmiddelen worden erkend, en dat mitsdien de regter bij het beklaagde vonnis, door aan de door die ambtenaren op hunnen ambtseed opgemaakte processen-verbaal kracht van wettig bewijs te ontzeggen, en op dien grond de beklaagde vrij te spreken, a. 210 S^r^. verkeerd heeft toegepast en a. 11, n°. 1, in verband met a. 437 heeft geschonden;

„Op deze gronden;

„Gezien a. 98 R. O. en a. 381 S^r^.;

„Vernietigt het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te A., van 1 Nov. 1855, in het belang der wet, en zonder dat dit

arr. eenig nadeel zal kunnen toebrengen aan de regten, door partijen verkregen;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCLXXXII. — Arrest van 29 Jan. 1856.

(A. 147, 150, 151 en 164 *C. P.*)

Stelt het buiten weten van den onderteekenaar en ter kwader trouw veranderen van de dagteekening, in een zoogenaamd volgbriefje, de misdaad van valschheid daar? — Ja.

Wordt niet, door die verandering, voor den onderteekenaar eene nieuwe verbindtenis daargesteld, welke hij niet gewild heeft? — Ja.

Kan, omdat het wezen of de inhoud van het geschrift onveranderd is gebleven, het gebruik maken van het vervalschte stuk als onstrafbaar worden aangemerkt? — Neen.

J. M., volgens geboorte-acte J. J. M., arbeider, laatst woonachtig te Nieuwenhagen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van 18 Oct. 1855, waarbij hij, ter zake van het met weten gebruik maken van een valsch onderhandsch geschrift, onder verzachtende omstandigheid, met toepassing van de a. 147, 150, 151 en 164 S^t. en a. 9 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van 1 jaar, in eene geldboete van *f* 50.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De req. is bij het beklaagde arr. schuldig verklaard aan het des bewust gebruik maken van een door verandering van datum vervalscht briefje, luidende:

„Mijnheer! gelieve aan brenger dezes (den req.) te geven „een baal koffij van 63½ cts."

„Dit briefje was door zekeren J. H. G. aan den req. ter bezorging gegeven aan het adres van P. J., en was toen gedagteekend 8 Mei 1855, welk briefje door den req. op dien 8 Mei niet is bezorgd, onder voorgeven dat hij het verscheurd had, hoewel hij later op datzelfde briefje, doch nu voerende de dagteekening van 16 Mei, bij P. J. de bestelde baal heeft afgehaald, zonder betaling aan dezen, of levering of verantwoording aan den besteller G.

„Geene mondelinge adstructie van het beroep heeft plaats gehad; maar bij de acte van cassatie is aangevoerd: schending en verkeerde toepassing der a. 147, 150, 151 en 164 *C. P.*, op grond dat hier geen strafbaar *falsum* bestaan zoude hebben, dewijl de verandering in dat briefje alleen den datum en geenzins den inhoud of het wezen en de essentie van het briefje zoude betreffen.

„Hoewel ik reeds dadelijk bij het eerste onderzoek van dit proces het beroep ongegrond achtte, zoo heb ik toch, nu er geene mondelinge adstructie, die de acte van cassatie deed verwachten, plaats had, mij nog wel de moeite willen geven, andermaal het beklaagde arr. met *het* voorgedragen *middel* te vergelijken, doch ik ben in mijne eerste meening bevestigd.

„Ik wil niet voor de honderdste maal herhalen, wat hier in deze zaal en van deze plaats, en bij de arr^n. vooral van UEd. H. A., over de leer van het *falsum* en de vereischten tot die misdaad is gezegd, en het geschrevene daarover.

„Verlangt de Raad (hoe onwaarschijnlijk ook) iets van mij op dat punt te lezen, dan verwijs ik naar eene mijner conclusiën in eene vrij gelijksoortige zaak, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1847, I, 286. Bij arr. van 4 Mei 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXVII, 172) heeft de Raad mijn gevoelen gedeeld.

„Dat hier bestond verkorting der waarheid, is *in facto* door getuigenbewijs bewezen verklaard.

„Dat er bestond bedriegelijk oogmerk om te benadeelen, is

zulks mede door behoorlijk omschreven en door getuigen gestaafde aanwijzingen.

„*Het middel* schijnt meest te doelen op onmogelijkheid van benadeeling, alleen door verandering van datum.

„Maar ook dit punt is zoo regtskundig en victorieus opgelost in de 12e overweging van het beklaagde arr., dat ik mij wel wachten zal te pogen dat te verbeteren.

„Behalve dat de schrijver van het briefje werkelijk nadeel heeft geleden door de vervalsching, merk ik nog op, dat de *possibilité de nuire* voldoende is voor het bestaan der misdaad.

„Bij de feitelijke beslissing in de 9e overweging is uitgemaakt, dat de schrijver van het briefje het doel had om die koffij op 8 Mei te ontvangén.

„Hoe ligt nu kan een koopman (als *in casu*) er het grootste belang bij hebben, om op eenen bepaalden dag het bestelde te ontvangen.

„Hoe veel verlies kan hij lijden door vervalsching van den datum (verondersteld dat de req. de baal op 16 Mei had gebragt).

„De koopman kon die koffij òf in zijne zaak op dat tijdstip voor zijn debiet hoogst noodig hebben gehad, òf ze misschien met groote winst kunnen verkoopen, hetgeen nu èn door de vervalsching èn door de handelwijze des reqt. werd verhinderd.

„Ik acht dus *het middel* en het beroep ongegrond, en heb de eer, namens den Proc.-G., te concluderen tot verwerping van hetzelve en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de acte, waarbij de voorziening in cassatie is aangeteekend, aanwijzende als *eenig middel* van cassatie: schending en verkeerde toepassing van de a. 147, 150, 151 en 164 St., op grond dat geen strafbaar *falsum* is gepleegd

in het briefje, waarvan de req. gebruik zoude gemaakt hebben, omdat de daarin gemaakte verandering alleen den datum en geenzins den inhoud of het wezen en de essentie van het briefje betreft; als zijnde aan het daarin vermelde feit, dat de req. eene baal koffij moest ontvangen of halen, geene verandering te weeg gebragt;

„O., dat bij het aangevallen arr. als bewezen is aangenomen, dat aan den req. door den koopman H. G. te R. was opgedragen, om op een door dezen geschreven en onderteekend briefje, gedagteekend 8 Mei 1855, volgens deszelfs inhoud op dien dag voor den onderteekenaar eene baal koffij bij den winkelier P. J. te H. af te halen en bij G. aan huis te brengen: dat de req., aan dezen last niet voldaan hebbende, leugenachtig heeft voorgegeven het briefje te hebben verscheurd, edoch op den 16 dier maand, tegen overgifte van het zelfde briefje, waarin de datum van 8 Mei in 16 Mei was veranderd, zich de baal koffij door J. heeft doen afgeven zonder betaling, voor en op rekening van G., en zonder die baal aan G. te verantwoorden of aan J. terug te geven;

„O., dat het Hof te regt de schuldigverklaring van den req. heeft gegrond op de regtsbeschouwing, dat in geschriften als het onderwerpelijke, stilzwijgend de voorwaardelijke verbindtenis van den onderteekenaar ligt opgesloten om, indien het gevraagde wordt medegegeven, den prijs te willen betalen, en dat alzoo niet alleen het geheel valsch vervaardigen van zoodanig geschrift, maar ook het buiten weten van den onderteekenaar veranderen van de dagteekening in een oorspronkelijk echt geschrift, de misdaad van valschheid daarstelt, wanneer die verandering moet strekken, om zich ter kwader trouw, zonder betaling, voor rekening van den onderteekenaar te doen afleveren, omdat door die verandering evenzeer als door het vervaardigen van een geheel valsch geschrift, voor den onderteekenaar eene verbindtenis wordt daargesteld of

verzonnen, welke hij niet heeft gewild en waartoe hij geenen last heeft gegeven;

„O., dat de hiertegen door den req. aangevoerde bewering, dat door de verandering van de dagteekening geene verandering is te weeg gebragt aan het feit, in het briefje omschreven, te weten de ontvangst van eene baal koffij, geenen grond oplevert om het gebruik maken van het vervalschte briefje als onstrafbaar te beschouwen, dewijl de voorwaardelijke verbindtenis, die uit het briefje voortvloeide, door de verandering van dagteekening, op eenen anderen tijd wordt tot stand gebragt, als de onderteekenaar heeft bedoeld, waardoor zij eene andere of nieuwe verbindtenis is geworden;

„O., dat *het* voorgestelde *middel* alzoo is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCLXXXIII. — Arrest van 29 Jan. 1856.

(Ai 173 en 401 *C. P.*)

Moet een gequalificeerde op een postkantoor, gerangschikt worden onder de agents, préposés ou commis du gouvernement *van a.* 173 C. P.? — Ja.

Moeten, met het oog op a. 2 *der wet van* 26 *Apr.* 1852 (St. n°. 90), muntbiljetten *worden beschouwd als een* titel *in den zin van a.* 173 C. P.? — Ja.

Kan het niet aangeteekend zijn van eenen brief tot verontschuldiging strekken voor een agent, die ze heeft geopend en de daarin vervatte geldswaarde zich heeft toegeëigend? — Neen.

J. H. B., oud 28 jaren, gequalificeerd aan het postkantoor te Culenborg, geboren en wonende aldaar, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 19 Oct. 1855, waarbij hij is schuldig verklaard aan verduiste-

ring van titels, die hem in zijne ambtsbetrekking waren toevertrouwd, gepleegd door eenen agent der regering, en veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren en in de kosten der procedure.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Raad heeft uit het gedaan rapport vernomen, welke regtsvraag hier behandeld moet worden, en tevens, dat bij de memorie als *eenig middel* is aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 173 en schending van a. 401 *C. P.*, in 4 opzigten.

„Die memorie zoude mij aanleiding kunnen geven tot eene wijdloopige wederlegging (want ik acht het beroep ongegrond), maar ik heb dit reeds op alle de punten vroeger gedaan in eene soortgelijke zaak, en de Raad zal dit liever lezen, dan het mij andermaal te hooren voordragen.

„Ik bedoel mijne uitvoerige conclusie, waarop gevolgd is een arr. van den H.-R. van 20 Oct. 1847, *Ned. Regtspr.*, XXIX, p. 19, § 4; V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 235.

„Op beide plaatsen vindt men mijne genoemde conclusie, en de Raad heeft dienovereenkomstig beslist.

„Ik mag het dus, ook ter besparing van den tijd des Raads, hierbij laten.

„Alleen verwijs ik nog naar het werk van den heer SCHOONEVELD, ad a. 173 *C. P.*, en naar een arr. van den Raad van 28 Nov. 1854; V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1854, II, 110, dat in sommige opzigten hier te pas kan komen.

„Mij vereenigende met het aangevallen arr., heb ik de eer te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat door den req. als *middel* van cassatie is aange-

voerd: verkeerde toepassing van a. 173 en schending van a. 401 S^t.:

„1°. Door eenen gequalificeerde op een postkantoor te rangschikken onder de *agents*, *préposés ou commis du gouvernement*;

„2°. Door onder de uitdrukking: *actes et titres*, te verstaan geldswaarde bezittende acten en titels;

„3°. Door muntbiljetten te rangschikken onder de daar vermelde *actes et titres;*

„4°. Door te verklaren dat muntbiljetten, ingesloten in eenen niet aangeteekenden brief, aan eenen gequalificeerde ten postkantore, ter zake van de door hem bekleed wordende functiën, zijn ter hand gekomen;

„O., dat, volgens de feitelijke beslissing, de req. van cassatie, bij resolutie van den Min. van Fin. van 1 Nov. 1853, is toegelaten als gequalificeerde op het postkantoor te C., en in die hoedanigheid in handen van den directeur der posterijen te C. den eed heeft afgelegd; en dat hij, in genoemde betrekking op het postkantoor ter gezegde plaatse werkzaam zijnde, een brief, op dat postkantoor gedaan, gerigt aan eenen persoon zich te Haarlem bevindende; en waarin 2 muntbiljetten, elk van *f* 10.00, waren ingesloten, heeft opengebroken, de muntbiljetten daaruit heeft ontvreemd en toen per post heeft verzonden;

„O., dat de req. van cassatie alzoo van 's Rijks wege is aangesteld en dat hij is beëedigd, alsmede dat het behoorlijk verzenden der brieven, op het postkantoor besteld, tot zijne werkzaamheden behoorde; weshalve bij het aangevallen vonnis te regt is verstaan, dat hij moest gerangschikt worden onder de *agents*, *préposés ou commis du gouvernement*, in a. 173 van het Strafwetb. bedoeld;

„Dat muntbiljetten, volgens a. 2 der wet van 26 Apr. 1852 (*Stbl.* n°. 90), zijn bewijzen der bij a. 1 dier wet daargestelde

rentelooze staatsschuld, die ten allen tijde, op vertoon bij 's Rijks schatkist, verwisselbaar zijn tegen zilveren standpenningen, zoodat de houder van dusdanig biljet geregtigd is om, tegen overgifte van hetzelve, het bedrag daarvan in klinkende muntspeciën te bekomen, en dat zoodanig *bewijs* niet anders kan beschouwd worden dan als een titel, in den regtskundigen zin van dat woord; dat voorts uit de woorden, aan het slot van a. 2 der gemelde wet voorkomende, dat de muntbiljetten wettig betaalmiddel zijn, niet kan worden afgeleid, dat (zoo als door den req. beweerd wordt) die biljetten niet zijn *titres* als in a. 178 van het Strafwetb. bedoeld zijn, maar dat zij met een geldstuk gelijk staan, ja zelfs geld zijn; en zulks te minder, daar de bedoelde wet inhoudt, dat zij tegen zilver geld verwisselbaar zijn;

„Dat eindelijk de acten en titels, in de ter post bezorgde brieven besloten, moeten geacht worden te gelijk met die brieven te zijn toevertrouwd aan de personen, van wege het algemeen bestuur op de postkantoren aangesteld, om voor de verzending der brieven te zorgen, en dat het verwaarloozen door den afzender van de wettelijke middelen om zich te vrijwaren tegen het verlies van geldswaarden, besloten in de ter post bestelde brieven, niet met grond kan worden ingeroepen ten voordeele van den trouwloozen agent, die zijne betrekking misbruikt om zich van die geldswaarden meester te maken;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCLXXXIV. — Arrest van 29 Jan. 1856.

(A. 206 en 211 Sv.)

Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer het Hof, bij aanwezigheid van twee of meer punten van beschuldiging, heeft nagelaten over een derzelve te beraadslagen? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Hof, van 25 Oct. 1855, waarbij P. J. v. G., notaris, wonende te Vlijmen, beschuldigd van valschheid in eene authentieke acte, door het, in hoedanigheid van openbaar ambtenaar, op den 10 Junij 1854, te V. verlijden en onderteekenen eener acte, waarin, strijdig met de waarheid, wordt vermeld, dat als verkoopers waren verschenen H. v. B., vader en zoon, en als kooper J. J. D. V., terwijl als reden hunner niet-onderteekening wordt opgegeven, dat partijen nimmer hebben kunnen schrijven, hetgeen ten aanzien van den kooper, volgens de beschuldiging, mede eene onwaarheid is, ontslagen is van alle regtsvervolging, de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Artzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Raad heeft uit het gedaan rapport de toedragt der zaak, den inhoud van het beklaagde arr. en der memorie vernomen, en ik behoef dus daarover niet te spreken.

„Na eene aandachtige lezing der stukken en der memorie, vereenig ik mij met die memorie, waarbij beweerd wordt: schending der a. 206 en 211 Sv.

„Dit is, gebrek in den vorm wegens ongenoegzame motivering.

„*Het tweede middel* betreft de zaak ten principale; maar ik zal het laten rusten, omdat ik *het eerste* volkomen gegrond acht, en dus, mijns inziens, nooit eene beslissing ten principale zoude kunnen vallen.

„Ik acht met den req. dit arr. zeer onvolledig, en geen regt doende op dé beschuldiging, en hoogst wenschelijk dat deze zaak, bij een ander Hof, tot meerdere klaarheid worde gebragt, al ware het alleen om het ambt, dat de gereq. bekleedt, waarbij zoo veel op vertrouwen aankomt.

„Dat een notaris een misslag begaat in eene acte, is zeer begrijpelijk en vergefelijk; maar dan staat hij ook niet ten criminele teregt.

„Maar blijkt er van eene opzettelijke ontkenning der waarheid, dan moet de zaak beter uitgemaakt zijn dan hier geschied is.

„Ik zou niets weten te voegen bij de uitvoerige memorie des req[s]., en meen mij in zoodanig geval daartoe te mogen refereren, en te verzoeken, die als mijne adstructie te beschouwen.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en de zaak verwijzen naar een aangrenzend Hof; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij wordt beweerd:

„1°. Schending van de a. 206 en 211 S[s].: *a.* als zijnde niet, naar aanleiding der acte van beschuldiging, beraadslaagd over het bewezene of niet bewezene der daadzaken, noch over derzelver qualificatie; *b.* als zijnde het arr. niet met redenen bekleed;

„2°. Schending van de a. 146 en 164 S[t]., als zijnde die wetsbepalingen niet toegepast, op grond eener verkeerde wetduiding, en op grond eener onderscheiding, die buiten de wet ligt;

„Wat betreft *het eerste punt* van *het eerste middel* van cassatie:

„O., dat het beweren, dat in het daarbij vermelde opzigt

zouden zijn geschonden de a. 206 en 211 S[r]., dáárop berust, dat niet zou zijn beraadslaagd over *het tweede punt* van de beschuldiging, dat namelijk in de authentieke acte, waarvan daarbij de rede is, als reden van de niet-onderteekening van partijen wordt opgegeven, dat zij nimmer hebben kunnen schrijven, hetgeen ten aanzien van den kooper eene onwaarheid zou zijn;

„O., dat het slot der acte van beschuldiging inhoudt: „dat „de thans gereq[e]. wordt beschuldigd van valschheid in eene „authentieke acte, door het, in hoedanigheid van openbaar „ambtenaar, op 10 Junij 1854, te V. verlijden en onderteekenen eener acte, waarin, strijdig met de waarheid, wordt „vermeld, dat als verkoopers waren verschenen H. v. B., „vader en zoon, en als kooper J. J. D. V., terwijl als reden „hunner niet-onderteekening wordt opgegeven, dat partijen „nimmer hebben kunnen schrijven, hetgeen ten aanzien van „den kooper mede eene onwaarheid is;"

„O., dat hier inderdaad zijn twee punten van beschuldiging: het verlijden en onderteekenen eener acte, waarin, strijdig met de waarheid, wordt vermeld, dat daarbij genoemde personen zijn verschenen als verkoopers en als kooper, en het in die acte als reden hunner niet-onderteekening opgeven, dat partijen nimmer hebben kunnen schrijven, hetgeen ten aanzien van den kooper mede eene onwaarheid zou zijn;

„O., dat die twee punten van beschuldiging zoo zeer zijn onderscheiden, dat, zoo als dit te regt door den req. van cassatie wordt beweerd, dat tweede punt van beschuldiging eene veroordeeling zou na zich slepen, ook zelfs wanneer het eerste punt van beschuldiging daartoe niet had geleid;

„O., dat, naar het voorschrift van a. 206 S[r]., het Hof over de daar vermelde punten moet beraadslagen, in *de eerste plaats* naar aanleiding van de acte van beschuldiging, en dat hieruit noodzakelijk volgt, dat, waar twee of meer punten van be-

schuldiging zijn, het Hof niet mag nalaten over één daarvan te beraadslagen, terwijl dan ook, naar het voorschrift van a. 211, het arr. 's Hofs beslissing over de punten, bij a. 206 vermeld, moet inhouden, op straffe van nietigheid;

„O., dat wel in het arr. wordt vermeld, dat de acte inhoudt: „dat de comparanten verklaard hadden niet te kunnen schrij„ven of hunnen naam te teekenen," terwijl dan de opgave volgt van de verdediging des beschuldigden, en verder die van de gronden voor het ontslag van regtsvervolging, maar dat geenzins in het arr. voorkomt eene beslissing, of het al dan niet eene waarheid is, dat de kooper niet kan schrijven, en of alzoo de daadzaak, waarop het tweede punt van beschuldiging was gegrond, al of niet was bewezen;

„O., dat derhalve niet is beraadslaagd en beslist over het al of niet bewezene der daadzaken, en uit dien hoofde *het eerste middel* van cassatie, ten aanzien van *het eerste punt* daarvan, is gegrond;

„O., dat op voorschreven grond het beklaagde arr. moetende worden vernietigd, ter zake van verzuim in de vormen, die op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven, *de verdere middelen* en gronden van cassatie geen punt van verder onderzoek kunnen of behooren uit te maken;

„Vernietigt, uit voorschreven hoofde, het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 25 Oct. 1855;

„En uit krachte van a. 106 R. O.:

„Verwijst de zaak naar het Pr. Ger. in Gelderland, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCLXXXV. — Arrest van 29 Jan. 1856.

(A. 475, n°. 10, en 66 *C. P.*; a. 206, 211 en 227 Sv.)

Is, volgens a. 881 *Sv., een beroep in cassatie ontvankelijk, wanneer de vrijspraak berust op de beslissing van den regter, dat de beklaagden hebben gehandeld zonder oordeel des onderscheids?* — Ja.

Zijn de bepalingen van a. 66 C. P. *toepasselijk, voor het geval dat er slechts sprake is van eene* overtreding (contravention)? — Neen.

Kan een vonnis gezegd worden genoegzaam te zijn gemotiveerd, wanneer bij hetzelve de plaats der overtreding niet duidelijk is aangewezen? — Neen.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. 's Hertogenbosch heeft zich in cassatie voorzien tegen een vonnis van dezelve Regtbank, kamer voor strafzaken, van 25 Oct. 1855, waarbij de gereq^s. H. v. G., oud 14 jaren, A. v. G., oud 12 jaren, M. v. G., oud 8 jaren, en J. v. d. L., oud 14 jaren, alle van beroep koeherders, geboren en wonende te Hedikhuizen, provincie N.brab., zijn schuldig verklaard aan het laten loopen van hunne rundbeesten op eens anders land, zonder voorzien te zijn van een schriftelijk consent van den eigenaar of bruiker van het land, strafbaar met eene geldboete van hoogstens *f* 3.00, volgens a. 1, in verband tot a. 4 van het reglement op het schutten van vee binnen de gemeente H., vastgesteld bij den Raad dier gemeente den 21 Julij 1849; doch tevens, met toepassing van a. 66 S^t., nadat bij gemeld vonnis verklaard was te zijn uitgemaakt, dat de gereq^s., beneden de 16 jaren oud, hadden gehandeld zonder oordeel des onderscheids, te dier zake zijn vrijgesproken en aan hunne naastbestaanden teruggegeven.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Dekketh, namens den Proc.-G., genomen den volgende conclusie:

„In deze zaak heb ik mij in allen deele kunnen vereenigen

met het door den Off. v. J. te 's B. ingestelde beroep in cassatie, en ben ik alzoo met den req. van gevoelen, niet alleen dat deze voorziening ontvankelijk, maar ook dat zij gegrond is. Hetgeen daaromtrent in de memorie van cassatie is aangevoerd, is, naar mijne wijze van zien, met zoo veel juistheid en zaakkennis ontwikkeld, dat ik geloof van mijnen kant te zullen kunnen volstaan, door eenvoudig als mijn gevoelen aan dezen Raad kenbaar te maken, èn dat het ingestelde beroep, in weerwil van de alhier bestaande vrijspraak, zal behooren te worden aangenomen, èn dat het aangevallen vonnis zal behooren te worden gecasseerd.

„Wat de ontvankelijkheid betreft, zoo wordt deze volkomen geregtvaardigd door de bij de memorie aangehaalde arr[n]. van 23 Junij 1846 en 25 Jan. 1853, beide opgenomen in de verzameling van v. D. HONERT, *Belast.*, III, 47, en V, 108, bij welke beide arr[n]. (hoezeer dan ook het eerstgenoemde arr. is gewezen in strijd met de destijds door mij genomene conclusie) door den H.-R. is verstaan, dat, volgens a. 381, de gewone voorziening in cassatie ontvankelijk is tegen eene vrijspraak, wanneer die berust op 's regters beslissing, dat een beklaagde wel het hem te last gelegde misdrijf heeft gepleegd, maar dat hij zonder oordeel des onderscheids heeft gehandeld, als zijnde eene zoodanige vrijspraak gegrond op eene regtsbeschouwing.

„En wat nu de zaak zelve betreft, zoo deel ik almede het gevoelen des req[s]., niet alleen met betrekking tot de bewering, dat het vonnis niet behoorlijk is gemotiveerd, vooral ook ten aanzien van het oordeel des onderscheids, maar ook met betrekking tot *het laatste middel*, waarbij wordt beweerd: verkeerde toepassing van a. 66 *C. P.*, op grond dat gemeld wetsartikel niet van toepassing is op overtredingen van policie; weshalve het mij nog al bedenkelijk is voorgekomen, wat er hier zal behooren te geschieden? of namelijk zal behooren te

worden gecasseerd, op grond dat het vonnis, met opzigt tot het discernement, niet behoorlijk is gemotiveerd, dan wel, of er zal behooren te worden gecasseerd, op grond dat de beoordeeling van het discernement bij eene policie-overtreding in het geheel niet te pas komt. Want, is dit laatste eene waarheid, zoo als dit in mijn oog zeer stellig het geval is, dan kan het onderzoek naar, en eene met redenen omkleede beslissing over het oordeel des onderscheids, inderdaad als ten eenemale overtollig en nutteloos worden aangemerkt.

„En toch ben ik van gevoelen, dat hier wegens gebrek in den vorm zal moeten worden gecasseerd, en dat wel: 1°. omdat, wat er ook overigens moge zijn van de alhier bedoelde regtsquaestie omtrent het discernement, in allen gevalle het *dictum* van het vonnis berust op eene omstandigheid, over welker bestaan het vonnis geene behoorlijke beraadslaging bevat, en welke uitspraak dus, als berustende op eenen niet gemotiveerden grondslag, hier in cassatie niet vatbaar is voor eene juridieke beoordeeling. Ik geloof dus dat het vonnis, zoo als het is liggende, als in het systeem des regters zelven niet behoorlijk gemotiveerd, geen object van beoordeeling in cassatie zal kunnen uitmaken.

„Maar buitendien is het mij 2°. voorgekomen, dat ook het vonnis nog uit een ander oogpunt als gebrekkig in den vorm moet worden aangemerkt, eensdeels, omdat de beslissing *de facto*, met betrekking tot de plaats, waar de overtreding heeft plaats gehad, onvoldoende en onvolledig is, en niet overeenkomstig den inhoud van de dagvaarding (zoo als dit ook bij *het tweede middel* van cassatie is beweerd geworden), en andeels, omdat het vonnis almede geene behoorlijke beslissing bevat omtrent de qualificatie, als waaromtrent alleen in het vonnis wordt aangetroffen, dat de vier eerste beklaagden hebben begaan overtreding van de plaatselijke verordening van Hedikhuizen omtrent het weiden van vee, en hoedanige uit-

spraak zeer zeker niet als eene voldoende qualificatie kan worden aangemerkt, hetgeen vooral *in casu* van des te meer belang moet worden geacht, omdat het inderdaad twijfelachtig is, of hier de bedoelde verordening van H., dan wel a. 475, n°. 10, deszelfs toepassing had behooren te vinden.

„Het is op deze gronden, dat ik in deze zaak meen te moeten concluderen tot cassatie en wijziging naar het Pr.-Ger. in N.brab., en zulks met reserve van kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de gereq[s]. bij gemeld vonnis der Arr.-R. te 's H., van 25 Oct. 1855, voor zoo ver daarbij is regt gedaan ten aanzien van het *tweede* punt van aanklagt, hiervoren omschreven, zijn vrijgesproken; en volgens a. 381 S[t]., in geval een beklaagde is vrijgesproken, op grond dat zijne schuld niet is bewezen, de cassatie van het vonnis of arr. door den Proc.-G. bij den H.-R. alleen kan vervolgd worden in het belang der wet, zonder den vrijgesprokene te benadeelen;

„O., dat nogtans in deze niet aanwezig is het bij genoemd a. bedoelde geval, dat namelijk de vrijspraak zoude geweest zijn het gevolg van 's regters overtuiging, dat òf de daadzaken òf de schuld van de beklaagden aan die daadzaken zijn onbewezen, dewijl bij evengemeld vonnis, in voege hier boven is aangewezen, de gereq[s]. uitdrukkelijk zijn schuldig verklaard; doch dat de regter heeft geoordeeld, dat, vermits de beklaagden hadden gehandeld zonder oordeel des onderscheids, het hun te last gelegde en overigens wel bewezen feit hun niet als misdrijf kon worden toegerekend, zoodat de *in casu* gevallen vrijspraak alleen gegrond is op eene regtsbeschouwing, en mitsdien het onderwerpelijke beroep in cassatie, voor zoo ver het berust op eene schending van a. 66 S[t]., is ontvankelijk;

„O., dat bij de memorie van cassatie tegen het opgemelde vonnis der Arr.-R. te 's H., van 25 Oct. 1855, voor zoo ver de

req. zich daartegen in cassatie heeft voorzien, *vier middelen* van cassatie zijn opgegeven, als:

„1°. schending van a. 211, in verband tot de a. 206 en 227 Sv., vermits bij genoemd vonnis door den regter geen enkele grond is opgegeven, waarop het gemis van oordeel des onderscheids bij de handelingen der gereq., door hem is aangenomen, en derhalve te dien aanzien dat vonnis, naar eisch der wet, niet met redenen is omkleed;

„2°. schending van a. 211, in verband tot de a. 206 en 227 Sv., en van a. 475, n°. 10, St., omdat door den regter niet is uitgemaakt de plaats, waar de aan de gereqn., in *de tweede plaats*, bij acte van dagvaarding te last gelegde policie-overtreding gebeurde, en mitsdien dit vonnis, te dien aanzien, niet naar eisch der wet met redenen is bekleed;

„3°. schending van a. 207, in verband tot a. 227 Sv., en verkeerde toepassing van a. 66 St., *eensdeels*, vermits bij genoemd vonnis de gereqn. eenmaal schuldig verklaard zijnde, daarna bij hetzelfde vonnis niet hadden kunnen worden vrijgesproken; *anderdeels*, vermits bij uitgemaakt gemis van oordeel des onderscheids bij de handelingen der gereqn., geene schuldigverklaring aan de hun te last gelegde feiten kon worden uitgesproken;

„4°. verkeerde toepassing van a. 66 St., in verband tot het reglement op het schutten van vee binnen de gemeente H., van 21 Julij 1849, waarbij tegen het te last gelegde feit slechts eene boete van *f* 3.00 is bedreigd, terwijl het schutgeld (indien de betaling daarvan als straf ware aan te merken) slechts *f* 1.20 kan beloopen, vermits de bepalingen van a. 66 St. wel toepasselijk zijn, wanneer van misdaad of wanbedrijf (*crime, délit*), maar geenzins wanneer blootelijk van eene policie-overtreding (*contravention*) sprake is;

„O., met betrekking tot *het vierde middel* van cassatie (verkeerde toepassing van a. 66 St.), dat in het opschrift van het

hoofdstuk, waarin dit wetsa. voorkomt, in het onmiddellijk aan dat a. voorafgaand en in de daarop volgende a. alleen sprake is van misdaden en wanbedrijven, en de straffen daarop bij het Wetb. van Strafr. bedreigd; terwijl uit het a. zelf is af te leiden, dat de wetgever ook dáár uitsluitend het oog heeft gevestigd op gevallen, waar de toepassing van langdurige gevangenzetting wordt gevorderd, hoedanige bij het Wetb. van Strafr. geenzins tegen policie-overtredingen, maar uitsluitend tegen misdaden en wanbedrijven zijn bedreigd;

„O., dat mitsdien de toepassing van a. 66 S^{t}., op eene zaak als de onderwerpelijke, alwaar slechts policiestraf kan worden opgelegd, — om het even of daarop toepasselijk zoude zijn a. 1, in verband tot a. 4 van het reglement op het schutten van vee binnen de gemeente H., dan wel a. 475, n°. 10, S^{t}., — daarstelt verkeerde toepassing van genoemd a.; en het aangevallen vonnis, voor zoo ver daartegen voorziening in cassatie bestaat, behoort te worden vernietigd;

„O., dat door deze beslissing noodeloos is het onderzoek naar *het eerste* en *derde middel* van cassatie, omdat, al had de Regtbank haar vonnis met redenen bekleed ten aanzien harer beslissing, dat door de gereq^{n}. ten deze was gehandeld zonder oordeel des onderscheids, en al had zij om die reden de gereq^{n}. vrijgesproken, zonder hen vooraf te hebben schuldig verklaard, het vonnis evenzeer wegens verkeerde toepassing van a. 66 S^{t}. had behooren te worden vernietigd;

„O., wat betreft *het tweede middel* van cassatie, dat bij dagvaarding het feit is voorgesteld als te hebben plaats gehad in eens anders hakbosch; dat bij het résumé der als wettig bewezen daadzaken, even als bij de schuldigverklaring der gereq^{n}., sprake is van eens anders land, en dat gevolgelijk niet met zoodanige bestemdheid de plaats der overtreding bij het aangevallen vonnis is uitgemaakt, dat de H.-R. bij magte is te beoordeelen, of aan het feit al dan niet de qualificatie is gege-

ven en daarop toegepast de strafbepaling, door de bestaande verordeningen gevorderd, en dat mitsdien te dezen opzigte het aangevallen vonnis niet genoegzaam met redenen is omkleed;

„Vernietigt het vonnis van de Arr.-R. van 's H. van 25 Oct. 1855, voor zoo ver daartegen cassatie is aangeteekend;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.brab., om op de bestaande dagvaarding te worden onderzocht en afgedaan; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCLXXXVI. — Arrest van 29 Jan. 1856.

(A. 381 Sv.)

Is, volgens a. 381 *Sv., in geval van vrijspraak omdat de schuld niet is bewezen, het beroep in cassatie niet maar uitsluitend in het belang der wet toegelaten?* — JA.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Schoonhoven is req. van cassatie van een vonnis van dat Ktng., van 30 Oct. 1855, waarbij de gereq. M. v. H., echtgenoote van K. v. W. Az., zonder beroep, wonende te Krimpen aan den IJssel, is vrijgesproken van de tegen haar ingebragte klagte van overtreding van het reglement voor het gemeente-bestuur van K. a/d IJ., gearresteerd bij het departementaal bestuur van Holland op 6 Mrt. 1805, door op 27 Oct. 1854, bij gelegenheid der eerste ordinaire bamis en keurslotenschouw, het hoofdeind. gelegen in de watering over den Tiendeweg, in den polder Langeland, te K. a/d IJ., en aan haar in eigendom toebehoorende, niet te hebben opgemaakt overeenkomstig de bestaande keur van 28 Sept. 1805, en dat defect niet te hebben gezuiverd en opgeleverd bij de tweede bamis en keurslotenschouw, gehouden 10 Nov. 1854, noch bij de derde of laatste bamis en keurslotenschouw, gehouden den 24 Nov. 1854; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer en de advocaat van den gereq., in zijne mondelinge voordragt tot wederlegging van *het* aangevoerde *middel* van cassatie, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot niet-ontvankelijk verklaring van den req. in het ingesteld beroep; de kosten te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de beklaagde, nu gereq., is vrijgesproken, omdat het haar ten laste gelegde feit niet wettig was bewezen, op grond het in deze opgemaakt proces-verbaal van bekeuring, *het eenig* aangevoerde *bewijsmiddel*, niet overeenkomstig de wet zijnde opgemaakt, niet als schriftelijk bescheid kan gelden;

„O., dat alzoo *in casu* bestaat eene vrijspraak, op grond dat het feit, der beklaagde te last gelegd, en in allen gevalle hare schuld, niet is bewezen, en dat in dit geval, naar a. 381 S^r^., de cassatie alleen kan worden vervolgd in het belang der wet;

„O., dat alzoo een gewoon beroep in cassatie hier niet kan worden aangenomen;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in het ingestelde beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCLXXXVII. — Arrest van 5 Febr. 1856.

(A. 379 *C. P.*, *j°*. a. 206, 211, 434 en 427 S^r^.)

Behoeft de dolus *nog nader te worden gemotiveerd, wanneer dezelve in de geheele toedragt der bewezene feiten ligt opgesloten?* — Neen.

Kan er sprake zijn van schending van a. 434 S^r^., wanneer uit het arr. niet *blijkt, dat er eene verklaring is afgelegd omtrent feiten, die de getuige niet zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft?* — Neen.

J. v. T., arbeider, geboren en wonende te Herwijnen, gede-

tineerde, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zwoll., van 19 Oct. 1855, waarbij hij, ter zake van diefstal, gepleegd bij nacht, in het bewoonde schip van en jegens zijnen meester, bij wien hij voor loon in dienst was, met toepassing van de a. 386, n°s. 1 en 3, S^t., in verband met a. 14, n°. 6, en a. 9 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van zes maanden en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT en de advokaat van den req. in zijne mondelinge voordragt tot voorstelling en ontwikkeling van *twee middelen* van cassatie, te weten: 1°. schending van de a. 206 en 211 S^r., in verband met a. 379 S^t., als zoude het arr., ten aanzien van de arglist, niet genoegzaam met redenen zijn bekleed; en 2°. schending van de a. 434 en 427 S^r., als zoude in deze zijn regt gedaan op een getuigenis van *hooren zeggen;* — heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* van cassatie aangevoerd, welke, mijns inziens, beide zullen behooren te worden afgewezen, en waarvan mij de oplossing tevens hoogst eenvoudig is voorgekomen.

„*De beide middelen* zijn:

„*Vooreerst:* Schending van de a. 206 en 211 S^r., in verband met a. 379 *C. P.*, op grond dat het arr., met betrekking tot de arglist en met betrekking tot de door den req. gevoerde verdediging: *feci, sed jure feci*, niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd;

„*Ten tweede:* Schending van de a. 434 en 427 S^r., op grond dat in deze zoude zijn regt gedaan op een *testimonium de auditu*.

„Men behoeft evenwel het arr., en inzonderheid de eerste overweging, slechts in te zien, om zich van het ongegronde

dezer beide beweringen volkomen overtuigd te houden.

„Wanneer men in het arr. als een wettig bewezen feit vindt aangenomen en omschreven: „dat de beschuldigde, als schip-„persknecht in dienst zijnde bij den eersten getuige, den schip-„per v. d. W., des avonds tusschen 10 en 11 ure, uit een „kistje, voorhanden in het vooronder van het ook door hem „bewoonde vaartuig zijns meesters, waarmede hij zich des-„tijds te Willemsdorp aan den wal bevond, arglistig heeft „weggenomen en zich toegeëigend een stuk van ƒ 2.50, aan „evengenoemden zijnen meester toehoorende, in het onregt-„matig bezit van welk geldstuk hij nog in denzelfden nacht is „aangehouden;" dan kan er waarlijk wel geen twijfel bestaan omtrent de vraag, of het arr., met betrekking tot het vereischte van de arglist, moet worden gehouden als behoorlijk gemotiveerd te zijn; dan ligt die arglist hier niet alleen onmiskenbaar in de geheele toedragt van het gebeurde opgesloten, maar is zij inderdaad ook allezins voldoende in het arr. omschreven en aangeduid.

„Daar, waar de arglist, zóó als *per se* in het feit zelf ligt opgesloten, en de regter bovendien omtrent het aanwezen daarvan uitdrukkelijk beslist, behoeft geene verdere motivering omtrent den *dolus* plaats te hebben; dáár is de feitelijke vermelding, gelijk die hier bestaat, volkomen voldoende. Nog zeer onlangs is dit aldus door dezen Raad verstaan in de zaak van R. (arr. van 24 Dec. ll.).

„Maar, dus heeft men al verder aangevoerd, men heeft hier niet gelet op de verdediging van den beschuldigde.

„Ter verdediging was aangevoerd: *feci*, *sed jure feci*.

„Ik antwoord evenwel, dat van eene zoodanige verdediging, bij het gehouden onderzoek ter openlijke teregtzitting, geen het minste blijk voorhanden is, en dus ook hier in cassatie geen onderzoek van beslissing kan uitmaken, veelmin een grond tot vernietiging, naar aanleiding van het slot van

a. 380 S[g]., omdat namelijk door den regter verzuimd zoude zijn uitspraak te doen op de hieromtrent door den beschuldigde gevoerde verdediging.

„Ik antwoord evenwel op deze bewering, dat van de alhier bedoelde verdediging geen het minste blijk voorhanden is.

„Noch uit het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting, noch ook uit eenige ter dier zake genomene conclusie bij de behandeling ter openlijke teregtzitting, blijkt van eene zoodanige verdediging, veelmin dat deswege eenige vordering zoude zijn voorgesteld. Wanneer hier dus aan eenig verzuim zoude moeten worden gedacht, dan bestaat hier verzuim van den kant van de verdediging, niet van den kant des regters.

„Gelijk dus *het eerste middel* eene voldoende wederlegging vindt in het arr. zelf, zoo is dit evenzeer het geval ten aanzien van *het tweede middel*.

„Wanneer men in het arr. leest: „dat uit de bekentenis „van schuld, reeds vroeger voor den regter gedaan en voor „het Hof herhaald, en uit de onder eede afgelegde verklarin- „gen van twee getuigen, aan den regter is gebleken," dan kan er waarlijk wel geene sprake zijn van eenige regtspraak op onwettig bewijs, veelmin dat het arr., met betrekking tot de bewijsmiddelen, niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd. Want dit laatste is het, hetgeen hier in cassatie te beoordeelen is, en hetgeen men bij de voorstelling van dit *cassatiemiddel* ten eenemale over het hoofd heeft gezien.

„En wat is er nu van het beweerde *testimonium de auditu?* Men zal van een zoodanig getuigenis in het arr. zelf geen schijn of schaduw aantreffen. Integendeel, hetgeen ten aanzien van den agent van policie vermeld staat, dat de beschuldigde door dezen nog in denzelfden nacht is aangehouden, zal dan toch wel van dien getuige eene verklaring zijn geweest over een persoonlijk waargenomen feit.

„*Beide de middelen* zijn dus van allen grond ontbloot; wes-

halve ik concludeer tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., ten aanzien van *het eerste middel*, dat door het Hof als bewezen is aangenomen, dat de beschuldigde (nu req.), als schippersknecht in dienst zijnde bij den eersten getuige, schipper L. v. D. W., in den avond van den 22 Junij 1855, tusschen 10 en 11 ure, uit een kistje, voorhanden in het vooronder van het ook door hem bewoonde vaartuig zijns meesters, arglistig heeft weggenomen en zich toegeëigend een stuk van *f* 2.50, aan zijnen meester toebehoorende, in het onregtmatig bezit van welk geldstuk hij nog dienzelfden nacht is aangehouden;

„O., dat de aanwezigheid van arglist alzoo niet alleen in de geheele toedragt der bewezen feiten ligt opgesloten, maar ook allezins afdoende in het arr. is aangewezen;

„O. overigens, dat het ten aanzien van *dit cassatie-middel* voorgedragen beweren, dat het wegnemen van het geldstuk door den req. slechts strekken moest tot betaling van hetgeen hij wegens loon van den schipper te vorderen had, en mitsdien geen diefstal daarstelt, bij het onderzoek in cassatie ten eenemale is onaannemelijk, naardien van die thans opgegeven daadzaak in het aangevallen arr. geen blijk te vinden is;

„O., dat mitsdien *het eerste middel* is ongegrond;

„O., ten aanzien van *het tweede middel*, dat het bewijs der onderscheidene daadzaken door het Hof is geput uit de bekentenis van schuld, door den beklaagde reeds vroeger vóór den regter gedaan en voor het Hof herhaald, en uit de onder eede afgelegde verklaringen van twee getuigen, en alzoo is gegrond op wettige bewijsmiddelen; doch dat uit het aangevallen arr. niet blijkt, dat een der getuigen eene verklaring zoude hebben afgelegd van feiten, welke die getuige niet zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft, weshalve ook *dit middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening en veroordeelt den req. in de kosten."

N°. MCLXXXVIII. — Arrest van 5 Febr. 1856.

(A. 44 R. O., j°. a. 231 en 253, n°. 4, Sv.)

Zijn de a. 44 R. O., j°. a. 231 en 253, n°. 4, Sv., geschonden, wanneer, bij een ontslag van regtsvervolging van een beklaagde, de regter evenwel de vordering eener zich in het geding gevoegd hebbende beleedigde partij toewijst? — Ja.

Kan er dan maar niet alleen sprake zijn van schadevergoeding, *wanneer er in het oog der strafwet misdrijf is gepleegd?* — Ja.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Winschoten is req. van cassatie tegen een vonnis van den Kntr. te W., regt doende in strafzaken, van 25 Oct. 1855, waarbij J. R. L., landbouwer te Nieuwe Pekel-A, is ontslagen van alle regtsvervolging, de kosten te dragen door den Staat, ter zake „hij „op den 6 Junij 1855 een stuk land zou hebben gebrand, „grenzende aan den tuin van S. K. M., te Nieuwe Pekel-A, „terwijl de wind zoodanig woei, dat door het vuur schade „moest veroorzaakt worden aan de in dien tuin aanwezige „vruchten, welke vruchten dan ook werkelijk schade zouden „hebben geleden ," doch bij welk vonnis de gereq. is veroordeeld om aan de beleedigde partij, ter vergoeding van de daardoor veroorzaakte schade, te betalen eene som van *f* 5.00 en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De regtsvraag ten deze te beantwoorden, is de volgende: „kan de strafregter de vordering eener beleedigde partij, „die zich in het strafgeding gevoegd heeft, toewijzen, wan-

„neer bij den beklaagde van alle regtsvervolging heeft ont-„slagen."

„Vóór eenige jaren (in 1851) heb ik die vraag, die zich toen, voor zoo ver ik weet, voor het eerst voordeed, behandeld, en toen vermeend ze toestemmend te moeten beantwoorden; maar de H.-R. heeft er anders over gedacht bij arr. van 11 Dec. 1851, *Ned. Regtspr.*, XL, 131 *seqq.*, § 29, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1851, II, 152 *seqq.*, waar men mede mijne conclusie aantreft.

„Ik geloof, dat mijn toen uiteengezet gevoelen zeer wel te verdedigen is, maar zeide toenmaals reeds, dat de vraag mij zeer bedenkelijk was voorgekomen.

„De Raad kent onze gewoonte, om, in zoodanig geval, zijne arr[n]. te eerbiedigen en zijne leer aan te nemen, te gelijk met onzen afkeer om die te bestrijden.

„Ik acht mij dus ontslagen van de verpligting om hierbij iets te voegen, want over de ontvankelijkheid van het beroep zal wel geen twijfel bestaan, en het was overigens een zeer partieel appel.

„Mij dus refererende tot genoemd arr. en de memorie van cassatie, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen: „Dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, „voor zoo ver de eisch tot schadevergoeding is toegewezen „aan de gevoegde beleedigde partij, en ten dien opzigte „doende wat de regter had behooren te doen, hem zal verkla-„ren onbevoegd, om uitspraak te doen over de vordering tot „schadevergoeding; met bevel dat de kosten, in cassatie ge-„vallen, zullen worden gedragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. heeft verklaard, zich te voorzien in cassa-„tie tegen gemeld vonnis, alleen voor zoo verre de gedaagde „daarbij ten behoeve van de beleedigde partij is veroordeeld, „om aan deze ter vergoeding van schade te betalen eene „som van *f* 5.00, en in de kosten;"

„O., dat, niettegenstaande de gereq. bij dat vonnis is ontslagen van alle regtsvervolging, desniettemin aan de beleedigde partij, die zich in het strafgeding had gevoegd, is toegewezen hare vordering tot schadevergoeding en de gereq. is veroordeeld tot de betaling van *f* 5.00, als zoodanig, en in de kosten;

„O., dat hierdoor zijn geschonden a. 44 R. O. en a. 231, in verband met a. 253, n°. 4, Sv.;

„O. toch, dat, wel is waar, bij de eerste zinsnede van a. 231, aan den strafregter is opgedragen de gelijktijdige behandeling en beslissing der (mits de daarbij bepaalde som niet te boven gaande) vordering tot schadevergoeding; dat echter uit de niet beperking van het bevel tot beslissing geenzins is af te leiden, dat de bedoeling van het a. zou zijn, dat de strafregter in elk geval, en derhalve ook bij ontslag van regtsvervolging, zoude zijn bevoegd en verpligt, bijaldien slechts door het bewezen feit schade ware toegebragt, toe te wijzen de vordering tot schadevergoeding, en dat derhalve ten onregte bij het beklaagde vonnis is overwogen: „dat, alhoewel de als overtuigend bewezen aangenomen daadzaken (bij dagvaarding aan „den gereq. ten laste gelegd), en de schuld van den gereq. „daaraan, niet daarstellen een strafbaar feit, ze echter zijn te „beschouwen als zoodanige onregtmatige daad van den gereq., „waardoor aan een ander schade wordt toegebragt, en welke „alzoo door hem, door wiens schuld die schade veroorzaakt „is, verpligt is aan dezen te worden vergoed;"

„O. immers, dat de wet slechts gewaagt van eene gevoegde of beleedigde partij, en dat uit beide die uitdrukkingen volgt, dat de strafregter dan alleen bevoegd is schadevergoeding toe te kennen, wanneer er in het oog der strafwet eene beleediging, dat is, eene strafbare beleediging heeft plaats gehad, en er derhalve misdrijf is gepleegd;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis van het

Ktng. te W., van 25 Oct. 1855; alleen echter voor zoo ver daarbij is toegewezen de vordering der gevoegde partij tot schadevergoeding;

„En doende wat de Kntr. had behooren te doen, verklaart hem onbevoegd uitspraak te doen over de vordering tot schadevergoeding;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCLXXXIX. — Arrest van 19 Febr. 1856.

(A. 170, 173, 193, 200, 427, 428, 433, 434, 206, 211, 443 en 445 Sr.)

Kan a. 193 S^v. geschonden zijn door het verwijderen van een der beklaagden gedurende het verhoor van een zijner medebeklaagden, terwijl hem geen kennis is gegeven van hetgeen in zijne afwezigheid is geschied? — Neen.

Ziet de bepaling van dit a. op de verwijdering van een der beklaagden, gedurende de verklaring van een der getuigen? — Ja.

Is de beoordeeling der waarde van de bewijsmiddelen onttrokken aan den regter in cassatie? — Ja.

Is het voorschrift van a. 434 S^v. ook van toepassing op getuigen à décharge? — Ja.

Kan de beëedigde verklaring van één getuige, bevestigd door eene bestaande aanwijzing, als wettig bewijsmiddel gelden? — Ja.

Is het voorschrift van a. 433, al. 2, S^v. ook van toepassing op het bewijs door aanwijzingen? — Ja.

F. R. P. M., oud 35 jaren, tabakshandelaar, geboren te Maastricht, en J. U., oud 35 jaren, voerman, geboren te Venlo, beiden laatst aldaar gewoond hebbende, zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van 9 Oct. 1855, waarbij, met vernietiging in hooger beroep van een

vonnis der Arr.-R. te Roermonde, regt doende in correctionele zaken, van 27 Junij bevorens, zij zijn schuldig verklaard, de tweede genoemde, gezamelijk met N. H. D., L. S. en G. M., dagglooners, te Venlo geboren en wonende, aan diefstal, gepleegd bij nacht, bij middel van inklimming, door meer dan één persoon, op eene plaats, die niet als bewoond huis wordt aangemerkt of daarmede gelijk is gesteld, en de eerstgenoemde aan medepligtigheid aan dezen diefstal, door met weten de gestolene goederen ten deele geheeld of geborgen te hebben, en te dier zake veroordeeld, de beide req^n. elk in eene gevangenisstraf van 5 jaren, de andere 3 beklaagden elk in eene gevangenisstraf van 2 jaren, alle 5 hoofdelijk in de kosten der beide instantiën, des noods invorderbaar bij lijfsdwang; en 2°. genoemde M. tegen eene beslissing van gezegd Geregtshof van 28 Sept. 1855, bij welke, na het nemen van het requisitoir van het O. M. en het houden der pleidooijen, het oproepen van getuigen door het Hof is bevolen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts, heeft de Adv.-G. Dekkerh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Namens den veroordeelde M. zijn door den advocaat d. P. in deze zaak voorgedragen *drie middelen* van cassatie.

„*Het eerste* dezer *middelen* is: schending van de a. 170, 173, 193 en 200 S^r., op grond dat de President, gedurende den loop van het onderzoek, bij het verhoor van sommige der beklaagden, eenige der medebeklaagden uit de teregtzitting heeft doen verwijderen, en dat alzoo hierdoor zoude zijn geschonden het beginsel der openbaarheid.

„Het alhier bedoelde geschilpunt evenwel is in het geheel niet nieuw. Het is reeds in den jare 1841 met uitvoerigheid alhier behandeld, en beslist bij een arr. van 24 Aug. 1841, te vinden bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, VI, 25 en volgg.; en daar ik mij nu met deze gegevene beslissing in allen deele

kan vereenigen, zoo geloof ik van mijnen kant te zullen kunnen volstaan, door eenvoudig te verwijzen tot dat arr.

„Men vindt de hiertoe betrekkelijke motieven op bladz. 46, terwijl men daar bovendien nog zal aangehaald vinden een vroeger arr. van 18 Junij 1839, insgelijks opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, II, 23 en volgg., waarbij geheel hetzelfde beginsel is gehuldigd.

„Er bestaat hier dan ook inderdaad geene schending, het zij van a. 170, het zij van de a. 173, 193 en 200 S^g.

„Wanneer men het proces-verbaal der gehouden teregtzittingen inziet, dan zal men bevinden, dat het geheele onderzoek in het openbaar heeft plaats gehad. Blijkens het audientieblad, is er dus werkelijk voldaan aan het bekende voorschrift van a. 170 en van a. 20 R. O.

„Die wetsbepalingen zijn dus niet geschonden; en dat groote beginsel van openbaarheid wordt geenzins dáárdoor weggenomen of miskend, dat een beschuldigde, buiten de tegenwoordigheid zijner medebeschuldigden, door den Voorzitter ondervraagd wordt; evenmin als zulks geschiedt, bijaldien een beschuldigde, die door geraas of beweging de orde op de teregtzitting stoort, buiten de gehoorzaal wordt verwijderd, of bijaldien het geheele onderzoek buiten de tegenwoordigheid van een beklaagde, bij verstek, plaats heeft; zoo als dit dan ook zeer te regt bij het bedoelde arr. van dezen Raad is verstaan.

„En wat nu voorts de overige a. 173, 193 en 200 aanbelangt, zoo zal de H.-R. bevinden, dat geen der aldaar bedoelde gevallen hier heeft bestaan, en dus ook die wetsbepalingen hier niet van toepassing kunnen zijn.

„Ik houde dus *dit eerste middel* voor ongegrond.

„*Het tweede middel*, namens dezen req. aangevoerd, is schending van de a. 427 en 428 S^g. en verkeerde toepassing van a. 379 *C. P.*, op grond dat hier zoude bestaan eene

veroordeeling zonder eenig bewijs, en dat de zoogenaamde in dit geding aanwezige bewijsmiddelen zouden zijn onwettig, als berustende blootelijk op gissingen en redeneringen.

„Ook deze bewering evenwel is mij ten eenemale ongegrond voorgekomen en in strijd met den duidelijken inhoud van het arrest.

„Wanneer men het beklaagde arr., met betrekking tot de alhier gevoerde bewering, inziet, dan zal men bevinden, dat er ten aanzien van de schuld van dezen req. is regt gedaan:

„1°. Op een proces-verbaal van huiszoeking in de woning van den beklaagde, opgemaakt door den regter-commissaris, waarbij deze beklaagde in het bezit is gevonden van 19 balen der ontvreemde koffij;

„2°. Op de eigene opgave en erkentenis van dezen beklaagde, dat hij werkelijk in het bezit is geweest van die goederen;

„En voorts 3°. op onderscheidene uit de verklaringen van getuigen bewezene en in het arr. zeer uitvoerig omschreven omstandigheden, waaruit de regter de volle overtuiging heeft bekomen, dat deze beklaagde de gestolen 19 balen koffij in zijn magazijn heeft geborgen, wetende dat die door diefstal waren verkregen.

„En waarlijk, wanneer men nu dit alles in aanmerking neemt, dan geloof ik niet, dat hier wel eenige de minste quaestie zal kunnen zijn van eene veroordeeling op onwettig bewijs; want er is hier regt gedaan op schriftelijk bescheid, eigene erkentenis en voorts op onderscheidene aanwijzingen, geput uit wettig bewezen daadzaken en omstandigheden. En of nu die daadzaken en omstandigheden werkelijk de overtuiging van schuld bij den regter hebben kunnen te weeg brengen, dit voorzeker zal hier in cassatie wel nimmer een punt van onderzoek of van beoordeeling kunnen uitmaken. De

vraag is hier alleen, of het arr., met betrekking tot de bewijsmiddelen, behoorlijk is gemotiveerd, en die vraag zal hier, mijns inziens, zeer stellig bevestigend moeten worden beantwoord.

„*Het derde middel* is: verkeerde toepassing van a. 434, in verband met de a. 206 en 211 Sᵍ., op grond dat bij het beklaagde arr. ten onregte zoude zijn verstaan, dat aan de getuigenissen ter ontlasting geen geloof konde worden toegekend, omdat zulks waren getuigenissen *de auditu.*

„Hoe nu evenwel hierin eenige wetschending kan gelegen zijn, of liever, hoe het arr. uit dien hoofde geacht zoude moeten worden niet behoorlijk gemotiveerd te zijn, verklaar ik niet te begrijpen.

„Toegegeven, dat de regter geloof zoude kunnen en mogen hechten aan getuigenissen *de auditu*, wanneer die werden voorgebragt, niet tot bewijs van schuld, maar tot ontlasting, dan zie ik nog niet in, hoe er ooit eenige wetschending met betrekking tot de bewijsmiddelen denkbaar is, wanneer de regter verklaart, dat hij aan eenig getuigenis geen geloof hecht. Immers, geenerlei bewijsmiddel is voor den regter, wat zijne overtuiging betreft, verbindend of verpligtend; dit is het groote beginsel in onze geheele strafwetgeving: een beginsel, hetgeen evenzeer onbetwistbaar van toepassing is op hetgeen ter ontlasting, als op hetgeen ten bezware wordt voorgebragt.

„Ik houde dus ook *dit derde middel* voor ongegrond.

„Wat nu de cassatie betreft namens den veroordeelde U., waaromtrent het woord is gevoerd door den advocaat L., zoo zijn ook tot staving van dat beroep aangevoerd *drie middelen*, insgelijks alle betrekking hebbende tot het bewijs.

„*Het eerste middel* is: schending van a. 443, in verband met a. 434 Sᵍ., op grond dat het bestaan eener aanwijzing

zoude zijn aangenomen op de verklaring van een getuige, die daaromtrent niets wist en dus ook geen verklaring heeft kunnen afleggen.

„Met het oog nu op deze bewering, heb ik het uitvoerig gemotiveerde arr. met naauwkeurigheid nagegaan, doch daarbij volstrekt niet kunnen ontwaren, dat deze of gene aanwijzing zoude zijn bewezen door een getuigenis, afgelegd in strijd met het bepaalde bij a. 434 S^{v}.

„Inzonderheid is dit geenzins het geval met hetgeen in het arr. vermeld staat ten aanzien van de verklaring van den 7^{n} getuige, met betrekking tot de omstandigheid, welke almede als een bezwaar is aangenomen, de herhaalde komst namelijk van den beklaagde U. bij den beklaagde M. Tot regtvaardiging van die bezoeken had U. aangevoerd, dat hij ten huize van M. was ontboden, om een brief te bezorgen enz.; terwijl hij zich tot staving hiervan had beroepen op de verklaring van den 7^{n} getuige. En nu leest men hieromtrent in het arr., dat dit door den 7^{n} getuige, die, volgens de 2^{e} beklaagde, bij die gezegden zoude tegenwoordig geweest zijn en deselve zoude hebben moeten hooren, is bevestigd. Wel nu! is dit een getuigenis *de auditu?* Wanneer een getuige verklaart hetgeen hij persoonlijk gehoord of niet gehoord heeft, is dat een getuigenis *de auditu?*

„Ik zal er dan ook niets verder tegen aanvoeren. De geheele bewering berust zeer kennelijk op een verkeerd begrip van het bepaalde bij a. 434.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending van hetzelfde a. 434, in verband met de a. 443 en 445 *eod.*, op grond dat in deze zoude zijn regt gedaan op de verklaring van een onbevoegd persoon, in verband met een *testimonium de auditu.*

„Ook deze voorstelling is onjuist.

„Immers, de alhier bedoelde onbevoegde getuige, de huis-

vrouw van den derden beklaagde, D., is, blijkens den duidelijken inhoud van het arr., door den regter zonder eedsaflegging blootelijk toegelaten tot het geven van inlichtingen; terwijl voorts, hetgeen door de 20e getuige, vrouw S., tot verdere staving van die inlichtingen is verklaard geworden, inderdaad niets anders behelst, dan hetgeen deze getuigen met hare eigene zintuigen, met hare eigene ooren had waargenomen.

„Ook hier geldt hetgeen zoo even daaromtrent bij de behandeling van *het eerste middel* door mij is aangevoerd.

„Eindelijk is nog als een *derde middel* aangevoerd: schending van de a. 433 en 443 Sv., op grond van het niet wettig bewezen zijn van sommige aanwijzingen.

„Wat nu betreft de leer omtrent het bewijs door aanwijzingen, zoo is deze materie hier reeds zoo menigmaal behandeld, en de jurisprudentie daaromtrent zoo zeer gevestigd, dat ik volstrekt geene opgewektheid gevoel, om deswege hier thans iets in het midden te brengen. Naar mijne wijze van zien is die leer omtrent het bewijs der aanwijzingen hier bij dit arr. niet miskend of veronachtzaamd; zoodat oók *dit derde middel* wel niet zal kunnen leiden tot cassatie.

„Ik concludeer dus tot verwerping dezer beide beroepen in cassatie, met veroordeeling van de reqn. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat noch bij de aanteekening der voorziening, noch naderhand, door of van wege den eerstgenoemden req. eenige gronden voor de voorziening tegen voormelde beslissing van 28 Sept. jl. zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom die beslissing ambtshalve zoude behooren te worden gecasseerd;

„Wat aangaat de voorziening van den 1n req. tegen het eindarr.;

„O., dat namens hem als *eerste middel* is voorgedragen:

schending der a. 170, 173, 193 en 200 Sv., omdat, volgens deze a., de openbaarheid van het onderzoek op de teregtzitting als regel is gesteld, en de beklaagde alleenlijk in de bij de wet bepaalde gevallen van dat onderzoek mag worden verwijderd; dat hetzelve althans, naar aanleiding van a. 193, niet mag worden voortgezet, dan nadat de beklaagde, die gedurende het verhoor van eenen medebeklaagde heeft buiten gestaan, onderrigt is geworden van hetgeen gedurende zijne afwezigheid is voorgevallen; dat evenwel in *casu*, gedurende het verhoor van sommige beklaagden, andere uit de zitting zijn verwijderd geworden, en hun naderhand niet is kennis gegeven van hetgeen in hunne afwezigheid was gedaan;

„O. dienaangaande, dat, volgens het proces-verbaal der teregtzittingen, door het Pr.-Ger. in L. in deze zaak gehouden, het regtsgeding in het openbaar heeft plaats gehad, en de req^{n}., alsmede de beklaagde D., doorgaans bij hetzelve tegenwoordig zijn geweest;

„Dat, wel is waar, de beklaagden S. en M., volgens gezegd proces-verbaal, op de teregtzitting van 24 Sept. jl., de eerstgenoemde gedurende het verhoor van D., en de tweede genoemde gedurende het verhoor van D. en v. S., op last van den President van de gehoorzaal zijn verwijderd geworden, en dat het proces-verbaal niet vermeldt, dat hun nader kennis is gegeven van hetgeen gedurende hunne afwezigheid was voorgevallen;

„O. nogtans, dat het door den President in deze verrigte geen inbreuk op het gemeld voorschrift der openbaarheid, bepaaldelijk niet ten aanzien van den 1^{n} req. heeft te weeg gebragt, en niet bij de wet is verboden, noch strijdig is met de beginselen der strafvervolging; dat het niet is gebleken, dat de genomen maatregel de verdediging van dezen req. heeft verkort, en eenige andere

strekking heeft gehad dan om de ontdekking der waarheid te bevorderen; dat het aangehaalde a. 193 ook alleen melding maakt van het verwijderen uit de gehoorzaal van een of meer beschuldigden, gedurende de verklaring van één der getuigen, en alzoo in deze van geene toepassing kan zijn;

„O., dat mitsdien *het eerste* voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„O., dat als *tweede middel* is voorgedragen: schending van de a. 427 en 428 S^s^., alsmede verkeerde toepassing van a. 379 S^t^. en van de verdere bepalingen waarop de veroordeeling van dezen req. is gegrond, omdat deze veroordeeling op geen bewijs berust, en de gebezigde zoogenaamde bewijsmiddelen onwettig zijn, even als het resultaat, waartoe zij hebben geleid;

„O. hieromtrent, dat het Hof de schuld van dezen req. heeft erkend en zijne veroordeeling heeft uitgesproken op grond der feiten en omstandigheden, geput uit het proces-verbaal van de huiszoeking, door den regter-commissaris in des req^s^. woning te V. gedaan, uit de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen en uit de bekentenissen, door den req. in het onderzoek afgelegd; dat het Hof den hoofdzakelijken inhoud dezer bewijsmiddelen in het arr. heeft opgenomen, en door de daaruit geblekene omstandigheden, als daar zijn: het nachtelijk uur waarop de koffij in het magazijn van den req. is gebragt, de wijze waarop dit is geschied, de bewustheid, welke de req. van een en ander heeft gedragen, zijne gedragingen na het ontdekken van den diefstal, en zijne tegenstrijdige opgaven, de volle overtuiging heeft bekomen, dat de req. de gestolen negentien balen koffij in zijn magazijn heeft geborgen, wetende dat die door diefstal waren verkregen;

„O., dat het Hof alzoo de aan dezen req. te last gelegde medepligtigheid heeft aangenomen op grond van bewijsmid-

delen, welke bij a. 428 als wettig zijn erkend, en dat de beoordeeling hunner waarde voor geen onderzoek in cassatie vatbaar is;

„O., dat mitsdien *het tweede middel* ook is onaannemelijk;

„O., dat als *derde middel* is voorgedragen: verkeerde toepassing van de a. 431, 206 en 211 S[v]., op grond dat de regter alle tot ontlasting van den beklaagde aangevoerde bewijzen, vooral de tot deszelfs ontlasting afgelegde getuigenissen, in aanmerking behoort te nemen, ook wanneer de getuigen bloot naar hooren zeggen hebben verklaard, omdat, zoo al de schuld alleenlijk op wettige bewijsmiddelen mag worden aangenomen, het bewijs der onschuld, als berustende op 's regters overtuiging, door alle mogelijke middelen, ook door *testimonia de auditu*, kan worden daargesteld, en dat het Pr.-Ger., door bij het beklaagde arr. te verstaan, dat de getuigenissen in deze naar hooren zeggen, ter ontlasting van den req. afgelegd, niet in aanmerking konden worden genomen, de twee eerstgemelde a., en door niet te beraadslagen over de geldigheid dier getuigenissen en over de aannemelijkheid van de daarin vermelde daadzaken, ook de a. 206 en 211 heeft geschonden;

„O., dat de gunst, aan de verdediging toegekend, niet van aard is om te haren voordeele als geldig te doen beschouwen de getuigenissen, welke niet voldoen aan hetgeen bij de eerste zinsnede van a. 434 S[v]. is voorgeschreven, nademaal de wet ten aanzien van dit algemeen en wezenlijk vereischte geene uitzondering ten voordeele van den beklaagde heeft daargesteld; dat mitsdien het Pr.-Ger. te regt de onderwerpelijke getuigenissen *de auditu* niet in aanmerking heeft genomen, en dat ook *het derde* voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„Wat aangaat de voorziening in cassatie van den tweeden req.;

„O. dat als *eerste middel* is beweerd: schending van a. 443, in verband met a. 434 S[v]., omdat het Hof eene aanwijzing van

schuld als wettig bewezen heeft aangenomen op de verklaring van eenen persoon, die omtrent de bedoelde omstandigheid geene verklaring had afgelegd, noch had kunnen afleggen, daar hij bij het voorgevallene niet tegenwoordig was geweest, en ook daarvan geen kennis droeg;

„O., dat *dit middel* betreft de omstandigheid, dat de tweede req., in den avond van 24 Mrt. jl., tusschen 9 en 10 ure, en in den morgen van Zondag den 25 Mrt., tusschen 6 en 7 ure, ten huize van den eersten req. te Venlo gekomen zijnde, terwijl tusschentijds 19 der gestolen balen koffij in het magazijn van laatstgenoemde waren gebragt geworden, de tweede req. als reden zijner gemelde tweede komst heeft opgegeven, dat de eerste req. hem den 24 Mrt. 's avonds, tegen den volgenden morgen zoude hebben besteld, om hem alsdan eenen brief ter hand te stellen, en dat de eerste req. hem den 25 Mrt. 's morgens, zoude hebben gezegd, dat hij dien brief door zijn zoontje zoude laten bezorgen; dat het Pr.-Ger. deze door den tweeden req. opgegeven reden onaannemelijk heeft geacht, als zijnde door de verklaring van de 7e getuige, de dienstmeid van den eersten req., gelogenstraft; dat de tweede req. beweert, dat deze getuige, volgens a. 434 Sv., geene verklaring omtrent de waarheid of onwaarheid van de opgegeven reden en van de daartoe betrekkelijke omstandigheden kon afleggen, veelmin dezelve kon logenstraffen, dewijl zij niet bij zijne met den eersten req. gevoerde gesprekken tegenwoordig zoude zijn geweest en zij die gesprekken ook niet zoude hebben gehoord; dat het Hof de voor het tweede bezoek opgegeven reden onaannemelijk geoordeeld hebbende, onder anderen op grond, dat die aangevoerde reden en omstandigheden door deze 7e getuige onwaarachtig waren verklaard, in strijd met a. 443, tot het bewijs van eene aanwijzing van schuld gebruik heeft gemaakt van een getuigenis, hetwelk geen geloof in regten kan verdienen;

„O. daaromtrent, dat, volgens het arr. en volgens de beweringen, door den tweeden req. voor het Hof gevoerd, de 7e getuige bij de bovengemelde tusschen hem en den eersten req. gehoudene gesprekken tegenwoordig is geweest; dat de getuige, volgens die beweringen, ook de bestelling van den tweeden door den eersten req., om den 25 Mrt. 's morgens terug te komen, en het zeggen van den eersten req., dat hij eerste req. den brief door zijn zoontje zoude laten bezorgen, heeft moeten hooren;

„Dat die getuige dan ook moet worden gehouden het voorgeven van den tweeden req. te hebben gelogenstraft, volgens hetgeen zij zelve van de tusschen beide reqn. gewisselde gesprekken had gehoord en waargenomen, en dat het Hof, door op haar getuigenis regt te doen, de aangehaalde a. niet heeft geschonden, zoodat *het eerste* aangevoerde *middel* is onaannemelijk;

„O., dat als *tweede middel* is voorgesteld: schending van de a. 434 en 445, in verband met a. 443 Sv., omdat het Hof, op de beëedigde verklaring van de 20e getuige, weduwe S., en op de onbeëedigde verklaring van de huisvrouw van den beklaagde N. H. D., als bewezen heeft aangenomen, dat op Zondag 25 Mrt., 's avonds, de tweede req., bij het verlaten van het huis van genoemden D., aan deszelfs huisvrouw heeft gezegd: „maak mij niet ongelukkig," terwijl tusschen die beide personen over koffijboonen werd gesproken; dat nogtans de 20e getuige deze beide omstandigheden alleenlijk van de huisvrouw D. had vernomen, en deze feiten alzoo bij het arr., op de verklaring van eene onbevoegde getuige, in verband met een getuigenis van hooren zeggen, voor bewezen zijn gehouden;

„O. te dien aanzien, dat het Pr.-Ger., blijkens het arr., het bewijs van de evengemelde omstandigheden heeft geput uit de beëedigde verklaring van de 20e getuige, welke, in

verband beschouwd met en versterkt door bestaande aanwijzingen, als wettig bewijs kan gelden, terwijl het geenzins is gebleken, dat die verklaring zoude zijn een *testimonium de auditu*, en het bewijs van die omstandigheden ook niet berust op de onbeëedigde verklaring der huisvrouw D., welke bloot is afgelegd en in het arr. opgenomen om als inlichting te dienen;

„O., dat mitsdien ook *dit middel* is onaannemelijk;

„O., wat betreft *het derde middel* van cassatie: beweerde schending van de a. 433 en 445 S⁸., in verband met a. 443 van hetzelfde Wetboek, op grond dat in deze niet een feit, maar eene reeks van feiten is aangenomen op de verklaring van één op zich zelf staanden getuige, in verband met de inlichtingen, gegeven door eene onbevoegde getuige, zijnde bij het arr., op de verklaring van den 18ⁿ getuige en op de inlichtingen, door de huisvrouw van den beklaagde D. gegeven, wettig bewezen verklaard de omstandigheden: 1°. dat de tweede req., op Zondag 25 Mrt., ten half 7 ure des morgens, eene ledige koffijbaal ten huize van D. ineen heeft gevouwen, zeggende dat het de zijne was, en die alstoen onder zijn buis heeft geborgen en medegenomen; 2°. dat hij op Maandag 26 Mrt., tegen den middag, toen de huisvrouw D. bij hem aandrong dat de ten haren huize nedergelegde koffijboonen zouden worden weggehaald, heeft geantwoord, dat dit haar niet aanging, dat de boonen van hem waren, en dat niemand er iets mede te maken had dan hij, dat, wat er ook van kwam, voor hem was; en 3°. dat hij, na dit te hebben gezegd, de boonen met den zak, waarin die zich bevonden, in eene mand heeft gedaan, daarover aardappelenschillen heeft geworpen, en toen met de mand op den schouder is vertrokken;

„O. daaromtrent, dat de verklaring der onbevoegde getuige, huisvrouw D., werkelijk als inlichting bij het beklaagde arr. is aangemerkt, en dat aldaar de beëedigde verklaring van

den 18ⁿ getuige te regt tot bewijs der evengemelde drie omstandigheden is aangenomen, nademaal ook deze verklaring niet op zich zelve staat, maar door andere wordt ondersteund, inzonderheid door die van de 20ᵉ getuige en door het volledig bij het arr. omschreven bewijs van den gepleegden diefstal der 20 balen koffijboonen, en van de overbrenging en bevinding van slechts 19 derzelve in gemeld magazijn; dat bovendien, volgens a. 433, al. 2, ook afzonderlijke en op zich zelf staande getuigenissen omtrent onderscheidene feiten, als wettig bewijs kunnen gelden, wanneer die door hunnen zamenloop en verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak, zoo als bij het arr. ten aanzien van de evengemelde, in verband met de andere omstandigheden betrekkelijk de schuld van den 2ⁿ req. aan den diefstal is erkend, weshalve de onderwerpelijke omstandigheden ook op de verklaring van eenen enkelen getuige konden worden aangenomen;

„O., dat alzoo ook *dit middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt de voorziening, zoo tegen het incidentele arr. door den eersten req., als tegen het eindarr. door de beide req'. ingesteld, en verwijst hen *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXC. — Arrest van 19 Febr. 1856.

(A. 363 *C. P.*)

Kan eene onwaarachtige aangifte voor den ambtenaar van den Burgerlijken Stand, beschouwd worden als een getuigenis (témoignage) *in den zin van a.* 363 C. P.*?* — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van dat Hof van 23 Oct. 1855, waarbij J. M. is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van valsch getuigenis in burgerlijke zaken.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Geheel in overeenstemming met het betoog in de memorie van cassatie van den kundigen req., heb ik de eer, namens den Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen wegens schending van a. 363 *C. P.*, en ten principale regt doende, zal wijzen overeenkomstig het requisitoir van den req., bij het Hof van N.holl. genomen, met veroordeeling van den gereq. in alle de kosten, ook die in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie tegen het beklaagde arr. wordt aangevoerd: schending van a. 363 S[t]., omdat *zoo*danige valsche verklaring, als door den req. *in casu* is afgelegd, zoude vallen in de termen van genoemd wetsa., in verband tot het daaraan voorafgaande a. 362;

„O. te dezen aanzien, dat bij het beklaagde arr. de aan den gereq. te last gelegde daadzaken zijn verklaard wettig en overtuigend te zijn bewezen, van namelijk, op den 24 Mei 1855, bij den ambtenaar van den Burgerlijken Stand zijner gemeente, aangifte te hebben gedaan, dat op den 21 Mei bevorens, des nachts ten 12 ure, in het huis, staande te Schoten (des gereq[s]. woonplaats) was geboren een kind van het vrouwelijk geslacht, uit A. S. L., van beroep kasteleines, wonende in het raadhuis, met de verklaring, dat gemelde A. S. L. was de huisvrouw van hem gereq., en zulks niettegenstaande hij zeer goed wist, dat dit laatste onwaar was, zijnde hij gereq. gehuwd met J. G.; een en ander met dit gevolg, dat de acte van geboorte van genoemd kind, volgens de omschreven valsche verklaring des gereq., door den ambtenaar van den Burgerlijken Stand is opgemaakt, onder bijvoeging, dat de inschrijving is opgemaakt op aangifte van den vader;

„O., dat bij het beklaagde arr. te regt is overwogen, dat *in casu* de opgave des gereq. aan den ambtenaar van den Burgerlijken Stand niet is geweest een getuigenis (*témoignage*), maar, volgens de uitdrukkelijke woorden van de a. 29 en 30 B. W., eene aangifte, welke, door twee getuigen gestaafd, tot grondslag heeft gestrekt voor de daarvan opgemaakte acte van geboorte;

„O., dat dienvolgens *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het gedaan beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXCI. — Arrest van 19 Febr. 1856.

(A. 223, *j°*. 210 Sr.; a. 1 algem. bepal.

Brengt het voorschrift van a. 223 *Sr. mede, dat ook in de dagvaarding moet worden vermeld datgene, wat tot de regtskundige waardering van het materiële feit betrekking heeft?* — Neen.

Kan een besluit van Gedeputeerde Staten, nopens den termijn voor den herijk bepaald, gezegd worden behoorlijk te zijn afgekondigd door de plaatsing in het provinciaal blad? — Ja.

Kan, na de afkondiging van wege Gedeputeerde Staten, omtrent deze materie nog eene nadere afkondiging van wege het gemeente-bestuur als noodzakelijk beschouwd worden? — Neen.

In cassatie heeft zich voorzien H. W. B., koopman, wonende te Hoorn, tegen een vonnis van de Arr.-R. te H., van 7 Nov. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis, op den 18 Sept. bevorens gewezen door den Kntr. in het eerste kanton van het arrondissement H., houdende, ter zake van het als koopman in zijnen winkel voorhanden hebben van eene onherijkte maat na verloop van den voor de herijking gestelden termijn, met toepassing van a. 2 van het Kon. besluit van 30 Mrt. 1827 (*St.* n°. 13), in verband met a. 1

der wet van 6 Mrt. 1816 (*St.* n°. 12), veroordeeling van den req. in eene geldboete van *f* 10.00; zijnde de req. voorts in beide instantiën respectievelijk veroordeeld in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik moet bekennen, dat ik *het eerste middel* der memorie, waarbij beweerd wordt nietigheid der dagvaarding, en dus schending van a. 223 S^v., niet heb kunnen oplossen.

„Alles komt ten dien opzigte aan op de a. 1 en 2 van het Kon. besluit van 30 Mrt. 1827 (*St.* n°. 93), die zoowel de verbods- als de strafbepaling bevatten.

„De dagvaarding moest dus, in overeenstemming daarmede, behelzen alles wat het feit strafbaar maakte, en daartoe behoorde, dat de onherijkte maat bij den req. aanwezig en voorhanden bevonden was, na verloop van den voor de herijking bestemden termijn.

„Volgens a. 1 wordt die termijn jaarlijks vastgesteld door Gedep. Staten, en nu is dan toch het laten verloopen van dien termijn eene essentie des misdrijfs, en de dagvaarding had dit dus moeten inhouden.

„Hier was die termijn als *dies ad quem* bepaald op 31 Julij 1855, en het is dus wel zeker, dat de req., door op 17 Aug. eene voor dat jaar onherijkte maat voorhanden te hebben gehad, de wettelijke verordening heeft overtreden. Maar is dat genoeg?

„Maakt het eene omissie van een essentieel vereischte tot de qualificatie en strafbaarheid in de dagvaarding goed?

„Dat is de vraag, en dit meen ik te moeten betwijfelen.

„Het staat mijns inziens gelijk met eene dagvaarding ter zake van eenvoudigen diefstal, inhoudende: dat N N iets op eenen bepaalden dag heeft weggenomen.

„Het arglistige en het aan eenen ander toebehooren behoort tot de *essentialia*, en al had nu de regter die beide omstandigheden volkomen bewezen verklaard, dan zou dat nog de nietigheid der dagvaarding niet wegnemen, ten zij de beklaagde er oplettend op gemaakt ware. Zie *Algem. Register op de Ned. Regtspr.*, *in voce: dagvaarding.*

„Ware die dagvaarding *in casu* volledig geweest, dan zoude ik aan *het tweede middel* niet gehecht hebben.

„Volgens de wet moeten Gedep. Staten den termijn bepalen, en hunne bepaling in het provinciaal blad hunner provincie is zeer zeker voldoende. Zie a. 100 *seqq.* van de prov. wet van 6 Julij 1850 (*St.* n°. 39).

„Eene notificatie, als hier voorhanden is (hoewel zij wel had mogen inhouden, dat de *terminus ad quem* was 31 Julij), diende alleen ten gerieve der belanghebbenden.

„Naar aanleiding echter van *het eerste middel*, zie ik mij, hoe ongaarne ook, verpligt te concluderen, dat de H.-R. de dagvaarding zal verklaren nietig, met vernietiging tevens der vonnissen in eersten aanleg en hooger beroep gewezen; alle de kosten, ook die in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij worden voorgesteld *twee middelen* van cassatie, te weten:

„1°. Schending van a. 223 S^s^., omdat het feit, in de introductieve dagvaarding omschreven, geen strafbaar feit is, en dewijl daarbij niet is vermeld, dat de onherijkte maat aanwezig is gevonden na verloop van den voor de herijking gestelden termijn; en

„2°. Schending van a. 1 der wet, houdende algemeene bepalingen van wetgeving, en a. 210 S^s^., omdat de termijn, voor den herijk bepaald, niet behoorlijk is afgekondigd;

„Ten aanzien van *het eerste middel:*

„O., dat de req. voor het Ktng. is gedagvaard, ter zake van op den 17n Aug. 1855, in zijn winkel te hebben voorhanden gehad eene ellemaat, zijnde eene Nederl. el, niet voorzien van de ijkletter over het jaar 1855, en dus onherijkt, welke omschrijving alzoo bevat de opgave van het feit, dat als onderwerp der vervolging aan het onderzoek des regters is onderworpen;

„O., dat de door den req. daarin gevorderde vermelding, dat het feit heeft plaats gevonden na verloop van den voor de herijking gestelden termijn, in het onderwerpelijk geval niet betreft een onvermijdelijk bestanddeel van het aan den gedaagde (nu req.) ten laste gelegde materiële feit, gepleegd op den tijd, die naauwkeurig in de dagvaarding is aangewezen;

„O., dat de beschouwing, dat deze aangewezen dagteekening van 17 Aug. 1855, inviel na verloop van den voor de herijking gestelden termijn, regtstreeks betrekking heeft tot de regtskundige waardering van het materiële feit, en alzoo in de dagvaarding niet behoefde vermeld te worden;

„O., dat mitsdien *het eerste middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van *het tweede middel:*

„O., dat in het beklaagde vonnis in aanmerking is genomen, dat Gedep. Staten van N.holl., in voldoening aan het Kon. besluit van 30 Mrt. 1827, houdende nadere bepalingen op den jaarlijkschen herijk der maten en gewigten over 1855 (*Provinciaal blad van N.holl.* n°. 111), ter kennisse van de belanghebbenden hebben gebragt, op de wijze en in den vorm, bij de wet voorgeschreven, dat de herijk in het arrondissement H. zal beginnen den 2n Apr. en eindigen met den 31n Julij 1855;

„O., dat, hoezeer de wet van 6 Julij 1850, regelende de zamenstelling en de magt van de Prov. Staten (*St.* n°. 39), overeenkomstig des req^s. meening, gemelde wijze van afkondiging

in het *Provinciaal blad* niet bepaald voorschrijft ten aanzien van besluiten en bepalingen van Gedep. Staten, hiertegen echter in aanmerking komt, dat gemelde wet, die in a. 100 en volgg. de plaatsing van de daarbij genoemde begrootingen, reglementen en verordeningen als wettige afkondiging doet gelden, deze zelfde wijze van afkondiging voor besluiten en bepalingen van Gedep. Staten niet alleen niet verbiedt, maar ook geenen anderen afkondigingsvorm daarvoor voorschrijft, zoodat Gedep. Staten, door de plaatsing van hun gemeld besluit in het *Provinciaal blad*, moeten gerekend worden hetzelve behoorlijk te hebben afgekondigd;

„O., dat het beweren des req[s], als zoude gedacht besluit niet behoorlijk zijn afgekondigd, omdat daarbij aan het gemeente-bestuur te H. zoude zijn opgedragen om de bepalingen daarvan bekend te maken, waaraan door burg. en weth. niet was voldaan in hunne notificatie van 20 Mrt. 1855, houdende aanwijzing van de zitdagen van den arrondissements ijker te H., ter zake niet is afdoende, *eensdeels*, omdat, hoezeer in het besluit van Gedep. Staten wel eene uitnoodiging en aanmaning voorkomt om de ingezetenen met de bepalingen van het besluit bekend te maken, die uitnoodiging echter niet kan beschouwd worden te zijn eene opdragt om het besluit af te kondigen; en *anderdeels*, omdat het besluit der Gedep. Staten reeds behoorlijk was afgekondigd, en eene nadere afkondiging nergens is voorgeschreven;

„O., dat mitsdien *het tweede middel* almede is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCXCII. — Arrest van 19 Febr. 1856.

(A. 19, al. 2 en 3, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102).)

Is bij a. 19 *der wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102) *gevangenisstraf bedreigd tegen het wanbedrijf van* bedelen, *onverschillig met welk oogmerk het ook moge geschieden?* — JA.

Is derhalve dit a. van toepassing op de daad van dengene, die bedelt met het doel om te dier zake gevangen te worden genomen? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van hetzelve Hof, regt doende in hooger beroep van correctionele zaken, van 13 Nov. 1855, waarbij, met vernietiging van een vonnis der Arr.-R. te 's Hertogenbosch, kamer van strafzaken, van 2 Oct. 1855, waarbij de gereq., bij gebreke van bewijs van het hem bij dagvaarding te laste gelegd wanbedrijf, was vrijgesproken, den gereq. T. H. S., oud 22 jaren, gepensioneerd matroos en smid, geboren en wonende te Helmond, heeft ontslagen van alle regtsvervolging.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het aangevallen arr. en tot verzending der zaak naar een aangrenzend Geregtshof.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„ Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij als *eenig middel* van cassatie tegen het beklaagde arr. wordt aangevoerd: schending van a. 19, al. 2 en 3, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), omdat bij het aangevallen arr. ten onregte zou zijn beslist, dat bedelarij, met het oogmerk om te dier zake te worden gevangen genomen, zoude zijn eene fictie van bedelarij, en mitsdien noch misdrijf, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen;

„ O. te dien aanzien, dat bij a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), hij, die bedelende wordt gevonden in eene plaats, voor welke eene openbare inrigting tot voorkoming van bede-

larij bestaat, onvoorwaardelijk, en derhalve om het even met welk oogmerk het wanbedrijf van bedelarij wordt begaan, wordt bedreigd met gevangenis;

„O., dat derhalve het aangevallen arr., door te beslissen, dat bedelarij, begaan met het oogmerk om te dier zake te worden gevangen genomen, slechts zoude daarstellen eene fictie van bedelarij, niet vallende in de termen van genoemde wetsbepaling, en overigens noch misdrijf, noch wanbedrijf, noch overtreding opleverende, eene onderscheiding heeft gemaakt, welke buiten de wet ligt, en mitsdien *het* aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het aangevallen arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 13 Nov. 1855, voor zoo ver het daarbij bewezen erkende feit van bedelarij, bij het bewezene van de schuld des gereq. aan hetzelve, wordt verklaard noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daar te stellen;

„O., dat bij het aangevallen arr. als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat de gereq., met het doel om wegens bedelarij aangehouden te worden te Schayk (provincie N.brab.), voor welke gemeente, even als voor het geheele Rijk, eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij bestaat, aan den veldwachter dier gemeente eene aalmoes heeft gevraagd;

„O., dat derhalve bij het aangevallen arr. voldoende is beraadslaagd en uitspraak gedaan, zoowel omtrent het bewezene der aan den gereq. bij dagvaarding te last gelegde daadzaken, als omtrent het bewezene der schuld van den gereq. aan dezelve, en mitsdien de H.-R. bij magte is, om, naar aanleiding van a. 105 R. O., in deze ten principale regt te doen;

„O., dat de hiervoren gemelde daadzaken behooren te worden gequalificeerd: bedelarij in eene plaats, voor welke eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij bestaat, en

dat hierop toepasselijk is de straf, bepaald bij a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende enz.;

„Gezien a. 207 S^g^.;

„Veroordeelt den gereq. T. H. S. tot eene gevangenis voor den tijd van veertien dagen;

„Gelast dat hij, na het uiteinde der gevangenisstraf, zal worden overgebragt naar een bedelaarsgesticht of werkhuis;

„Veroordeelt den gereq. in de kosten van het geding, die in cassatie daaronder begrepen."

N°. MCXCIII. — Arrest van 25 Febr. 1856.

(A. 2, 4 en 68 R. O.; a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* 102); a. 386, n°. 3, a. 408 en 406 *C. P.*; a. 22, 222, al. 1, 206 en 211 S^g^.)

Is de exceptie van litispendentie *van dien aard, dat zij, wanneer tegen den beklaagde wegens hetzelfde feit twee strafvervolgingen zijn ingesteld, eene derzelve niet ontvankelijk kan doen verklaren?* — JA.

Zijn de a. 206 *en* 211 *S^g^. geschonden, wanneer het Hof, aannemende het bestaan van een* delictum continuum, *bij zijn arr. heeft nagelaten te beslissen, welk onwrikbaar verband tusschen de feiten bestond, om ze een aaneengeschakeld geheel te doen daarstellen?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Hof, regt doende in hooger beroep, op 17 Oct. 1855 gewezen, waarbij, met vernietiging van een vonnis, door de Arr.-R. te 's Hertogenbosch den 21^n^ Aug. bevorens gegeven in zake tegen C. R., oud 29 jaren, handelsreiziger, geboren te 's H., laatst gewoond hebbende te Weert, het O. M. (met veroordeeling van den Staat in de kosten) is niet ontvankelijk verklaard, ter zake hem, bij de dagvaarding van 16 Julij 1855, te last gelegd van het ter kwader trouw, ten nadeele van den eigenaar, verduisteren van de nader om-

schrevene gelden, die hij voor zijnen meester, de firma E. en v. M. te 's Bosch, tijdens hij bij dezen tegen vast loon in dienst was, als handelsreiziger en kantoorbediende, of althans in zijne hoedanigheid van loontrekkend lasthebber en tot eenen betaald wordende arbeid, ontvangen had, door ze opzettelijk niet te verantwoorden, als:

1°. Van V. A. te Weert, op 7 Nov. 1853 ontvangen . . . . *f* 106.50[5]

2°. Van J. v. A. te Weert, op 28 Sept. 1853 ontvangen. . . . . „ 76.20

3°. Van M. D. v. V., wed. van P. G., te Roermond, den 29 Sept. 1853 ontvangen . . . . . „ 82.95

4°. Van B. N. te Roerm., in Nov. 1853 ontvangen „ 129.80

5°. Van K. v. D. B. te Sittard, in Julij of Aug. 1853 ontvangen francs 50, dat is, in Ned. munt „ 23.80

6°. Van F. F. te Sittard, den 2 Nov. 1853. . . „ 598.35

7°. Van de wed. D. W. of van haren zoon G. D. te Sittard, den 3 Nov. 1853 ontvangen *f* 333.20, en slechts verantwoord *f* 300.00, alzoo. . . . „ 33.20

8°. Van J. D. te Sittard, den 4 Febr. 1852 ontvangen *f* 4000.00, en slechts verantwoord *f* 3500.00, alzoo. . . . . „ 500.00

9°. Van J. P. te Sittard, den 9 Julij 1853 ontvangen . . . . „ 49.35

10°. Van A. K. te Steijl, den 11 Julij 1853
ontvangen. . . . . *f* 400.07
slechts verantwoord. . . . . „ 233.37
f 176.70
waarvan afgaan. . . . . „ 6.20
welke vroeger te veel verantwoord waren. . . „ 170.50

11°. Van E. N. te Heerlen, den 3 Nov. 1853 ontvangen . . . . „ 220.51[5]

Van S. v. E. te Maastricht, ontvangen *f* 133.95[5],

waarvan *f* 117.95 den 31 Oct. 1853, en slechts verantwoord *f* 76.80, dat is . . . . *f* 57.15[5]

13°. Van madame O. v. H. te Kasselt, voor J. M. te Asch, den 26[n] Apr. en den 18[n] Oct. 1853, 600 francs, dat is in Ned. munt . . *f* 283.50
en slechts verantwoord . . . . . . „ 264.00
„ 19.50

14°. Van de gezusters v. G. te Tongeren, den 21[n] Dec. 1853 ontvangen . . . . „ 336.00

15°. Van Th. D. te Sittard, in 1853 ontvangen . „ 40.00

f 2443.92[5]

welke gelden hem ter hand waren gesteld om ze aan de firma E. en v. M. over te brengen of ze te storten bij den bankier der firma, en verder er mede te handelen volgens de hem door genoemde firma gegeven bevelen, althans om ze òf terug te geven of over te leveren, òf er een bepaald gebruik van te maken of iets bepaalds mede te doen, en die hij arglistig ten eigen behoeve heeft aangewend.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts en de voordragt van den advocaat des gereq. tot bestrijding *der middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik behoef het onderwerp van dit geding en den loop der procedure niet aan den Raad te herinneren, aan wien dit alles, na eene tweevoudige behandeling, overgenoeg bekend is.

„Voldoende zij het alzoo te herinneren, dat het Hof van N.brab. het vonnis, in eersten aanleg gewezen, heeft vernietigd, en zonder te treden in het onderzoek ten principale, nu, op nieuw regt doende, het O. M. heeft verklaard niet ontvankelijk, wegens het reeds aanhangig zijn der zaak.

„Het is nu voor de derde maal, dat ik deze ingewikkelde zaak moet behandelen.

„Bij den tweeden keer vermeldde ik reeds, dat zij mij veel

inspanning gekost had, die verdubbeld was, door dat de Raad, bij de eerste behandeling, mijne zienswijze niet gedeeld had, welke deze was, dat er door den gereq. als handelsreiziger diefstal in dienstbaarheid was gepleegd in den toenmaligen stand der zaak.

„Ik leg mijne beide conclusiën, genomen bij de beide eerste behandelingen der zaak, over, welke conclusiën, voor zoo veel noodig, zullen kunnen dienen tot herinnering aan den loop des gedings.

„Had de H.-R. kunnen goedvinden, of liever had zijn pligt het kunnen medebrengen, om mijne conclusie van den 23 Mei 1855, bij de eerste behandeling der zaak te volgen, dan zoude de zaak een veel eenvoudiger afloop hebben gehad.

„Die conclusie strekte alternatief, òf tot verwijzing naar een ander Hof, wegens gebrekkige motivering, òf tot condemnatie ten principale.

„De Raad heeft echter goedgevonden, zoowel het toen beklaagde arr. als het vonnis in eersten aanleg, en ook de dagvaarding te vernietigen. Van toen af is de verwarring begonnen. Toen zeide het Hof: *non bis in idem*.

„Ik heb met de memorie van het O. M. dat trachten te solveren bij mijne conclusie van 7 Nov. 1855.

„Maar ook toen heeft de H.-R. onze zienswijze niet gedeeld, en toen is, door wiens toedoen dan ook, de verwarring nogmaals verdubbeld.

„Toen is het O. M. verklaard niet ontvankelijk wegens het *bis in idem*, en toen is mijne positie allermoeijelijkst geworden, van mij, die de toenmalige zaak geheel anders beschouwde. Na de lezing van het laatste arr. (27 Nov. 1855), is het mij voorgekomen, dat de Raad ook de nu opgeworpen exceptie van *litispendentie* werkelijk reeds heeft beslist in zijne voorlaatste overweging, dat die toen onderhavige strafvordering nog was aanhangig. Daarin ligt opgesloten eene erkenning

van *litispendentie* in strafzaken, die ik anders zeer zeker zoude hebben bestreden.

„Thans geloof ik (en ik zeg het met leedwezen voor het belang der maatschappij), dat er, bij de feitelijke beslissing, niets meer aan deze zaak, wat dit beroep aangaat, te doen is.

„*Litispendentie* en *non bis in idem*, is wel niet hetzelfde, maar er bestaat een groot verband tusschen die beide exceptiën, en ik herhaal het: de Raad heeft ook die aangenomen.

„En nu, op grond van de aangenomen leer des Raads, en met het oog op de feitelijke beslissing in het aangevallen arr., derde en vierde cons., ten aanzien van het *delictum continuum*, alsmede op het bekende werk van den heer VAN DEINSE, § 351 en volgg., moet ik erkennen, dat zoodanig *delictum continuum* aanwezig was.

„Ik ben daartoe te meer geleid door een bij de pleidooi aangehaald arr. van den H.-R., in eene waarlijk (schoon in het klein) gelijksoortige zaak.

„Ik bedoel dat van 24 Aug. 1841, *Ned. Regtspr.*, X, 48, § 13; V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, VII, 1, en aldaar de conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH.

„*Vide* overigens VOET, *ad ff. de exceptione rei judicatae* (lib. XLIV, tit. II), § 7. Hij zegt daar, dat de *exceptio litis pendentis* plaats vindt *quando lis apud alium judicem jam coepta fuit agitari*, en legt dit nader uit.

„Neemt men nu *in casu* aan, dat die exceptie ook in strafzaken geldt en dat hier een *delictum continuum* bestond, dan moet men wel tot de erkentenis komen, dat zij hier gegrond is.

„Maar is het bestaan van het *delictum continuum in casu* wel voldoende gemotiveerd?

„Ten betooge van het bevestigend antwoord op die vraag, verwijs ik eenvoudig naar de 4ᵉ en 5ᵉ overweging van het beklaagde arr., waaruit het, mijns inziens, onwedersprekelijk blijkt.

„De Raad zal toch dat arr. en de vroege stukken moeten lezen, om een juist oordeel over de zaak te kunnen vellen, en ik kan dus volstaan met dat arr. aan te halen.

„Ik vermeen hiermede ook het grootste gedeelte der memorie te hebben beantwoord, voor zoover ik het in mijn systema doen kon, dat hier in den toenmaligen stand der zaak diefstal in dienstbaarheid bestond, terwijl het figuur der zaak, na het laatst arr. van den Raad, aanmerkelijk naar mijne wijze van zien is veranderd.

„Ik geloof dat de steller der memorie, in zijnen regtmatigen ijver, daarop niet genoeg heeft doorgedacht.

„Nog slechts een paar woorden over die memorie in 2 opzigten.

„Het *eerste* betreft de mogelijkheid van regeling van regtsgebied, ex a. 337 S^s^.

„Naar mijn oordeel kon die hier niet te pas komen, omdat de gedingen over hetzelfde onderwerp altijd zijn gevoerd voor dezelfde collegiën in eersten aanleg en hooger beroep.

„De heer Kemper, *op. s. l.*, zegt dan ook in zijn IIIe deel, p. 242, dat geen regtsregeling plaats heeft tusschen de lagere Regtbank en eene hoogere, onder welker ressort de eerste zich bevindt.

„Alles is altijd hier gebleven bij dezelfde regterlijke collegiën in dezelfde provincie.

„Ik acht dus die redenering niet gegrond.

„Mijne *tweede* opmerking betrof de vergelijking van het hier gebeurde, met het geval dat de gereq. herhaaldelijk in het kantoor ware ingebroken of ingeklommen en aan zijne meesters gelden ontvreemd had.

„Dit was gerigt tegen het *delictum continuatum* en 's Hofs stelsel daarover.

„Maar de steller der memorie verloor, *s. r.*, uit het oog, dat het hier geldt een *abus de confiance* (hoewel dan ook met

diefstal gelijk gesteld, wat de straf betreft), en dat die door eene aanhoudende aaneengeschakelde handeling kan geschieden, terwijl de andere zijn van elkander geheel afgescheidene daden, die elk op zich zelve als diefstal zoude gequalificeerd worden.

„Ook die analogische vergelijking acht ik dus onjuist.

„Eindelijk zie ik geen enkele reden, om, gelijk de geachte pleiter verlangde, te adviseren tot bevel van in-vrijheid-stelling.

„De H.-R. kent nu *ex factis et probatis* wat de gereq. misdreven heeft, en zoude dit niet toestaan, te meer dewijl de *judices facti* het niet gedaan hebben.

„Ik hoop in dit geval, dat de H.-R. mijn gevoelen niet zal deelen, maar er iets anders op zal vinden, en zulks alleen in het belang der maatschappij; maar ik acht mij, naar mijne overtuiging, verpligt, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot eenvoudige verwerping van het beroep; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den req. ingediend, houdende als *middelen* van cassatie:

„1°. schending van a. 2, *j*°. a. 68 R. O., beide in verband met a. 4 derzelfde wet en met de a. 22 en 222, n°. 1, S[r]., op grond dat de exceptie van *litispendentie* nimmer bij strafvordering eene reden tot niet-ontvankelijkheid van het O. M. kan zijn;

„2°. schending van de a. 206 en 211 van hetzelfde Wetboek, omdat, moge die exceptie al immer kunnen opgaan, dezelve niet *in casu* toepasselijk is, wijl de handelingen, den gereq. bij dagvaarding van 12 Mei 1855 ten laste gelegd, en de feiten waarvan in dit proces sprake is, geen *factum continuatum*, niet één en hetzelfde misdrijf daarstellen, en dat, al ware die exceptie ook *in casu* toepasselijk, het aangevallen arr. niet behoorlijk met redenen is bekleed, dewijl de daad-

zaken, waarop bij het arr. die exceptie wordt gegrond, niet hare aannemelijkheid wettigen; en

„3°. schending van a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), in verband met a. 386, n°. 3, mitsgaders van de a. 408 en 406 S^t^., omdat de wanbedrijven, ten laste van den gereq. bewezen, moeten worden gequalificeerd: diefstallen door een loontrekkenden bediende gepleegd ten nadeele van zijnen meester, en niet het plegen van misbruik van vertrouwen, zoo als bij het vonnis des eersten regters is geschied;

„O., met opzigt tot *het eerste middel*, dat het met de algemeene beginselen der strafvordering strijdig is, dat iemand ter zake van hetzelfde feit te gelijker tijd meer dan ééne vervolging onderga; dat de exceptie van *litispendentie* derhalve niet alleen in strafzaken is aannemelijk, maar ook van aard om, wanneer tegen den beklaagde wegens een en hetzelfde feit twee strafvervolgingen aanhangig zijn gemaakt, ééne derzelve, tot voorkoming van verwarring, onnoodige procedures en strijdige beslissingen, niet ontvankelijk te doen verklaren;

„Dat mitsdien *het eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„O., met opzigt tot *het tweede middel*, dat deszelfs laatste gedeelte, als betreffende den vorm, in *de eerste plaats* behoort te worden onderzocht;

„O. daaromtrent, dat de gereq., bij dagvaarding van 12 Mei 1855, voor de Arr.-R. te 's H. opgeroepen is geworden, ter zake van het, als gewezen handelsbediende van genoemde firma, ter kwader trouw, ten nadeele van den eigenaar verduisteren, door opzettelijk niet te verantwoorden, *f* 621.00, die hij voor zijnen genoemden meester, tijdens hij bij denzelven tegen vast loon in dienst was, als handelsreiziger en kantoorbediende, althans in zijne hoedanigheid van loontrekkenden lasthebber, van J. D. te S. had ontvangen, en die hem ter hand waren gesteld om er een bepaald gebruik van te maken, of

verder daarmede te handelen volgens de hem door genoemde firma gegeven bevelen, moetende hij ze in allen gevalle òf terug geven òf overleveren, òf er een bepaald gebruik van maken, òf iets bepaalds mede doen, hebbende hij deze gelden arglistig te zijnen behoeve aangewend, terwijl hij ontving den 30 Mrt. 1853 *f* 929.65, en verantwoordde *f* 920 65, den 5 of 6 Mei 1853 *f* 2,200.00, en verantwoordde *f* 2,000.00, den 9 Julij 1853 *f* 1,012.00, en verantwoordde *f* 600.00;

„Dat de H.-R., bij arr. van 27 Nov. 1855, het arr. van genoemd Hof, op 10 Julij bevorens in hooger beroep te dier zake gewezen, heeft vernietigd;

„O., dat de bij dagvaarding van 12 Mei 1855 ingestelde strafvervolging nog aanhangig zijnde, toen de onderwerpelijke bij de aan het hoofd dezes vermelde dagvaarding van 16 Julij 1855 werd aangebragt, het Hof, bij het bestreden arr., de door den gereq. voorgestelde exceptie van *litispendentie* heeft aangenomen en het O. M. niet ontvankelijk heeft verklaard, omdat de handelingen, in deze en in de bij dagvaarding van 12 Mei 1855 ingestelde strafactie, door den gereq. zullende zijn gedaan, als een *factum continuatum* te zamen hangen, mitsdien niet ieder op zich zelve als zoo vele misbruiken van vertrouwen of diefstallen kunnende daarstellen, doch bij bewijs van schuld, als alle te zamen de elementen van een gepleegd misbruik van vertrouwen of van één en denzelfden diefstal zijn te beschouwen; dat gevolgelijk hier slechts sprake kan zijn van ééne ondeelbare aanklagte, door één en denzelfden regter gelijktijdig te onderzoeken en te beoordeelen;

„O. evenwel, dat het daartoe niet genoegzaam was, gelijk door het Hof is geschied, te beslissen dat het in deze niet met voldoende zekerheid valt uit te maken, op welke bepaalde tijdstippen, ter welker juist bedrag en welke op de reisstalen bepaaldelijk aangeduide posten de gereq. ieder keer terug hield, terwijl het Hof daarentegen aannam, dat alle die terug-

houdingen van geldsommen, den gereq. ten laste gelegd, jegens ééne en dezelfde firma, steeds gedurende den tijd dier betrekking, met hetzelfde doel, op dezelfde wijze en door dezelfde middelen zijn gepleegd; daar tot de eenheid van misdrijf en ondeelbaarheid van aanklagte in deze, tusschen de te last gelegde feiten een zoodanig onwrikbaar verband behoort te bestaan, dat dezelve, als de voortzetting van één en hetzelfde feit, een aaneengeschakeld geheel daarstellen en uit een en hetzelfde misdadig voornemen, ter bereiking van hetzelfde doel, zijn voortgevloeid;

„O., dat derhalve deze punten bij het beklaagde arr. hadden moeten zijn onderzocht, en dat het Hof, door dit na te laten, deszelfs arr. niet genoegzaam met redenen heeft bekleed, en daardoor de a. 206 en 211 Sv. zijn geschonden;

„O., dat het in dezen stand der zaak niet te pas komt, te treden in een onderzoek van het andere gedeelte van *dit middel* en van *het derde middel* van cassatie;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 17 Oct. 1855, en verwijst deze zaak naar het Pr.-Ger. in Limburg, ten einde op het ingestelde hooger beroep op nieuw te worden behandeld; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXCIV. — Arrest van 26 Febr. 1856.

(A. 463 *C. P.*)

Volgt uit a. 18 *der wet van* 29 *Junij* 1854 (St. n°. 102), *in verband met a.* 463 C. P., *dat de regter, bij het bestaan van redenen ter toepassing van laatstgemeld a*, *enkel geldboete, zonder gevangenis vermag op te leggen?* — Ja.

Kan uit a. 463 C. P. *worden afgeleid, dat dit a. bij uitsluiting doelt op die gevallen, waarin, behalve gevangenis, ook geldboete moet worden uitgesproken?* — Neen.

De Off. v. Just. bij de Arr.-R. te Haarlem is req. van cas-

satie tegen een vonnis, door gemelde Regtb. op 15 Nov. 1855 in hooger beroep gewezen, waarbij het in eersten aanleg door den Kntr. te H., op 7 Sept. 1855 tegen den gereq. J. P. S., oud 17 jaren, weversjongen, wonende te H., uitgesproken vonnis, houdende, ter zake van diefstal van te veld staande vruchten, gepleegd onder verzachtende omstandigheid, op grond van a. 401 S[t]., a. 18 der wet van 19 Junij 1854 (*St.* n°. 102) en a. 463 S[t]., veroordeeling van den gereq. tot betaling eener geldboete van *f* 1.00, en *solidair* in de kosten, te zijnen aanzien is bevestigd.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS genomen de volgende conclusie:

„Ik kan en mag zeer beknopt en kort spreken over deze zaak in dit beroep.

„Ik herinnerde mij zeer goed dezelfde quaestie, die ons thans bezig houdt, behandeld te hebben, nu 11 jaren geleden, en alstoen geadviseerd te hebben in den geest van het nu beklaagde vonnis, en dat de H.-R. toen mijn gevoelen gedeeld had bij arr. van 11 Mrt. 1845, *Ned. Regtspr.*, XX, 134, v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XIII, 206 *seqq.*, waar mijne conclusie.

„Maar evenzeer herinnerde ik mij een arr. van den Raad (kamer van vacantie), van 29 Aug. 1854, dat mij voorkomt in lijnregten strijd te zijn met het zoo even genoemde, en gewezen tegen het gevoelen van mijnen ambtgenoot DEKETH, die in denzelfden geest als ik sprak.

„Men vindt het met de conclusie in de *Ned. Regtspr.*, XLVIII, 108, en bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1854, I, p. 320 *seqq.*

„Maar nu zeer onlangs is de quaestie nogmaals beslist conform onze meening, bij arr. van 24 Dec. 1855, in de zaak van P. J. J., in een volmaakt gelijk geval als het onderwerpelijke.

„Ik verwijs naar de aangehaalde arrⁿ. en conclusiën, zonder er iets meer bij te voegen, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den req. ingediend, waarbij als *eenig middel* van cassatie wordt aangewezen: schending van a. 463 Sᵗ., door de toepassing eener geldboete zonder gevangenisstraf;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie dáárop is gegrond, dat bij a. 463 Sᵗ., in de gevallen bij dat a. vermeld, de bevoegdheid om gevangenisstraf en geldboete te zamen of afzonderlijk op te leggen, alleen dan aan den regter zoude verleend zijn, wanneer beide straffen gelijktijdig worden bedreigd, dat is, wanneer de gelijktijdige oplegging van deze beide straffen door de wet geboden wordt, zoodat, in het geval waarin alleen de straf van gevangenis moet en kan worden toegepast, deze straf krachtens gemeld a. 463 wel verminderd, maar door geene andere zoude kunnen vervangen worden;

„O., dat volgens a. 463 Sᵗ., in al de gevallen, waarin de straf van gevangenis bij dat Wetb. gesteld wordt, bij het bestaan van de daar bedoelde verzachtende omstandigheden, aan den regter vrijheid wordt gegeven, *vooreerst*, om de gevangenisstraf en de boete te verminderen, en *ten tweede*, om de eene of andere dezer straffen afzonderlijk uit te spreken;

„O., dat hieruit volgt, dat de regter van de toegestane vrijheid gebruik kan maken, wanneer behalve gevangenisstraf ook nog geldboete bij de wet bedreigd is, en dat dit laatste zeer stellig het geval is met opzigt tot a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* nº. 102), in verband met a. 401 Sᵗ.;

„Dat immers de straffen, gesteld bij gemeld a. 18 op de daar opgenoemde misdrijven, bestaan niet alleen in gevange-

nisstraf van zes dagen tot eene maand, maar ook in geldboete van *f* 8.00 tot *f* 75.00;

„Dat, wel is waar, de regter niet *verpligt* is om die straffen gelijktijdig (te zamen) uit te spreken, maar dat hij daartoe *bevoegd* is, en daarom ook het regt heeft, om, wanneer er wettige redenen bestaan om a. 463 toe te passen, geene gevangenisstraf maar enkel geldboete op te leggen, dewijl uit dit a. niet kan worden afgeleid, dat hetzelve alleen geschreven is voor de gevallen, waarin de wetgever bepaald heeft, dat behalve de gevangenisstraf ook geldboete moet worden uitgesproken;

„O., dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXCV. — Arrest van 26 Febr. 1856.

(A. 183 Sv.)

Is het voldoende, wanneer in een proces-verbaal voorkomt, dat met de overige getuigen, na den eed of de belofte, bij a. 183 *Sv. voorgeschreven, te hebben afgelegd, in alle opzigten dezelfde formaliteiten zijn in acht genomen als met den eersten get.?* — Ja.

Moet de zorg voor de wijze van eedsaflegging geacht worden geheel aan den Voorzitter te zijn overgelaten? — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien A. v. d. H., oud 34 jaren, vleeschhouwer, geboren te Kiel, gemeente Hoogezand, wonende te Annerveensterkanaal, tegen een arr., op 14 Nov. 1855 door het Pr.-Ger. in Groningen gewezen, voor zoo verre hij daarbij is schuldig verklaard van, in den nacht van 1 op 2 Mei bevorens, uit het land van W. B. W., landbouwer te Kropswolde, arglistig te hebben ontvreemd een wit schaap, mitsdien aan diefstal van vee uit de weide, en te dier zake, met toepassing van a. 388 St., is veroordeeld tot

tuchthuisstraf voor den tijd van 6 achtereenvolgende jaren, mitsgaders ten behoeve van den Staat in de kosten der procedure, des noods executabel bij lijfsdwang, met bevel dat het arr. bij extract zal worden gedrukt en aangeslagen te Groningen, mitsgaders te Hoogezand en te Anlo.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS en de advocaat van den req. in zijne voordragt en adstructie van *één middel* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eenig* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is: schending van a. 183 S^g., op grond dat uit het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting niet zoude blijken van eene behoorlijke beëediging der getuigen, aangezien daarbij eenvoudig wordt vermeld, dat na de beëediging van den eersten getuige, de verdere getuigen, elk afzonderlijk, den eed of de belofte, bij a. 183 der wet voorgeschreven, hebben afgelegd, zonder dat nogtans bij gezegd proces-verbaal is opgegeven, door welke der getuigen de belofte is afgelegd, veelmin, of zulks geschied is overeenkomstig elks godsdienstige gezindheid.

„Wat mij evenwel betreft, zoo geloof ik niet, dat in de bedoelde omstandigheid eenige wetschending gelegen is, en ben ik alzoo van meening, dat deze bewering des req^s. niet zal kunnen leiden tot cassatie.

„Uit het proces-verbaal blijkt, dat aan den eersten getuige door den President de eed is afgenomen van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen.

„Er kan dus ten aanzien van dien getuige wel geene sprake zijn van het afleggen van een onvoldoenden eed, of van eenen eed in strijd met de wet; zoo als dit het geval is geweest, waaromtrent door dezen Raad is beslist bij deszelfs arr. van 8 Dec. 1847, opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 401 en volgg.

„En wanneer ik dan nu verder in het proces-verbaal lees: dat vervolgens zijn binnengelaten de verdere getuigen, die elk afzonderlijk, de een na den anderen, na den eed of de belofte, bij a. 183 der wet voorgeschreven, te hebben afgelegd, hunne verklaringen mondeling hebben gedaan, dan blijkt daaruit allezins voldoende, dat in deze aan het voorschrift van a. 183 is voldaan, en ik meen hier al weder te mogen verwijzen tot het arr., hetgeen ook door mij is aangehaald in de onlangs behandelde zaak van S., het arr. namelijk van 20 Junij 1848 (bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1848, II, 27, en speciaal op blz. 36).

„Ja zelfs is door dezen Raad beslist, dat, wanneer bij eenig proces-verbaal blootelijk is vermeld, dat door de getuigen is afgelegd de vereischte eed, deze vermelding als voldoende is aan te merken, om te doen blijken dat de getuigen den bij de wet gevorderden eed hebben afgelegd (men zie het arr. van 20 Aug. 1850, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1850, II, 69), en hoe veel te meer dus hier, waar men uitdrukkelijk vermeld vindt, dat de getuigen hebben afgelegd den eed of de belofte, bij a. 183 der wet voorgeschreven.

„Naar mijne wijze van zien bestaat hier dus geene nietigheid, en zal alzoo *het* voorgestelde *cassatie-middel* behooren te worden afgewezen.

„Ik concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is beweerd: schending van a. 183 S^v^., omdat, volgens het proces-verbaal der teregtzitting, op 7 Nov. 1855 door het Pr.-Ger. in G. te dezer zake gehouden, behalve 2 personen, die den ouderdom van 16 jaren nog niet hadden bereikt, en die alleen tot het geven van inlichting zonder eedsaflegging zijn gehoord, de getuigen hebben afgelegd den eed of de belofte, bij gezegd a. voorgeschreven, zonder dat bij gemeld proces-verbaal is opgegeven door

welke der getuigen de belofte is afgelegd, veelmin of zulks is geschied overeenkomstig elks godsdienstige gezindheid, en alzoo de waarborg voor de naauwkeurige naleving van het voorschrift der wet in deze ontbreekt;

„O. dienaangaande, dat bij voormeld proces-verbaal uitdrukkelijk is aangehaald, dat de President van het Pr.-Ger. den eersten getuige voor zich hebbende doen komen, hem den eed heeft afgenomen van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zeggen; dat daarop door den getuige, onder het opsteken der beide voorste vingeren van de regterhand, is gezegd: *zoo waarlijk helpe mij God almagtig!* dat na het verhoor van dezen getuige, de verdere getuigen, na den eed of de belofte, bij a. 183 voorgeschreven, te hebben afgelegd, hunne verklaringen mondeling hebben gedaan, en dat omtrent hen in alle opzigten dezelfde formaliteiten zijn in acht genomen als met den 1[n] getuige; terwijl de getuigen sub n[is]. 3 en 18 op de lijst voorkomende, welke den ouderdom van 16 jaren nog niet hadden bereikt, alleen tot het geven van inlichting zonder eedsaflegging zijn gehoord;

„O., dat dus ten aanzien der bevoegde getuigen aan het voorschrift van a. 183 is voldaan, daar de wijze van eedsaflegging bij de wet niet bepaald zijnde, de zorg daaromtrent moet geacht worden aan den Voorzitter te zijn overgelaten, en het dáárvoor moet worden gehouden, immers zoo lang het tegendeel niet stellig blijkt, dat de eed door elken getuige op de wijze van zijne godsdienstige gezindheid is afgelegd;

„O., dat mitsdien *het* voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„Verwerpt deze voorziening en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXCVI. — Arrest van 26 Febr. 1856.

(A. 222 *C. P.*)

Vallen de beleedigingen, aangedaan aan leden van den gemeente-raad, tijdens de waarneming hunner functie, onder het bereik der strafbepaling van a. 222 C. P.? — JA.

Is derhalve laatstgemeld a. te regt toegepast, wanneer het consteert, dat de beleedigende uitdrukkingen gebezigd zijn ter gelegenheid van eene handeling, door den beleedigden persoon als lid van een gemeente-bestuur verrigt? — JA.

A. v. d. H., hoefsmid, wonende te Elspeet, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 27 Nov. 1855, bevestigende het in deze zaak in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Arnhem, van 2 Oct. te voren, bij hetwelk de req., ter zake van zich te hebben schuldig gemaakt aan beleediging in woorden tegen een lid van een regeringsbestuur, ter gelegenheid van de waarneming zijner bediening, strekkende om zijne eer of kieschheid aan te tasten, met toepassing van a. 222 S[t]., is veroordeeld tot eene gevangenis van eene maand en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Na van het in deze zaak aangevoerde *cassatie-middel* kennis te hebben genomen, en na zulks te hebben getoetst aan het in appel bevestigde vonnis des eersten regters, is bij mij al dadelijk de bedenking ontstaan, of dat vonnis wel geacht konde worden behoorlijk met redenen omkleed te zijn; en bij eene meer naauwkeurige beschouwing, is mij die bedenking van zoo veel gewigt voorgekomen, dat ik mij verpligt acht, op dien grond te moeten concluderen tot cassatie.

„De zaak is eenvoudig deze: de beklaagde, de tegenwoordige req., is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van beleediging in woorden tegen een lid van het regeringsbestuur, ter gelegenheid van de waarneming zijner bediening, strek-

kende om zijne eer of kieschheid aan te tasten, strafbaar krachtens a. 222 *C. P.*

„Er behoort alzoo voor de rigtige toepassing van gezegde wetsbepaling vast te staan, en *in facto* behoorlijk te zijn uitgemaakt, dat de beleediging aan den magistraat zij aangedaan ter gelegenheid van de waarneming van zijne bediening, of, zoo als men in a. 222 leest: *dans l'exercicè de ses fonctions*, *ou à l'occasion de cet exercice.*

„Wanneer men nu evenwel, met het oog op dit wettelijk vereischte, de feitelijke beslissing inziet, dan bestaat er hieromtrent, althans naar mijne opvatting, eene zeer groote onzekerheid, dan blijkt het niet, welke feitelijke omstandigheid de regter heeft gemeend te moeten beschouwen als in zich bevattende het *criterium*, dat de beleediging is aangedaan in of ter gelegenheid van de waarneming van bediening van den beleedigden wethouder.

„De beleediging is aangedaan in de gelagkamer van de herberg *de Roskam*, te Ermelo, na afloop van eene stemming voor leden van den gemeente-raad. Was de wethouder op dat oogenblik, en bij die gelegenheid, in de uitoefening zijner bediening? Het is wel niet zeer aannemelijk, maar het is toch mogelijk; het is mogelijk, dat de regter het in dien zin heeft opgevat. Doch het blijkt niet, het is onzeker.

„Of de beleediging heeft betrekking tot de kort te voren afgeloopen stemming voor leden van den gemeente-raad, en is alzoo den wethouder aangedaan, ter gelegenheid van de waarneming van die ambtsverrigting. Ook deze opvatting des regters is mogelijk. De gebezigde woorden geven wel geene dadelijke aanleiding, om die terug te brengen tot de alhier bedoelde ambtsverrigting, maar het is mogelijk, dat zulks aldus door den regter is verstaan en uitgelegd. Doch het blijkt niet, of de beleediging heeft betrekking tot de vroegere handelingen en ambtsverrigtingen van den beleedigde, als wanneer

deze nog geen wethouder, maar gewoon lid van den Raad was. Ook deze opvatting is zeer mogelijk, en dan voorzeker zoude zich de quaestie kunnen opdoen, in hoe verre eene beleediging wegens die vroegere ambtsverrigting strafbaar zoude kunnen zijn in gevolge het bepaalde bij a. 222.

„Doch ook hier wordt geantwoord: het blijkt niet, het is onzeker. De woorden worden wel gezegd te doelen op de vroegere handelingen, doch het blijkt niet, ter gelegenheid van welke ambtsbediening de beleediging zoude zijn aangedaan.

„Bij deze onzekerheid nu in de motieven, betrekkelijk een der vereischten voor de toepassing van a. 222, is de H.-R., mijns inziens, niet bij magte, om de juistheid van de regtspraak zelve, en dus ook niet de juistheid van *het* daartegen aangevoerde *cassatie-middel* te kunnen beoordeelen; en is dus het thans beklaagde, in hooger beroep gewezen arr., waarbij de gronden en motieven des eersten regters zijn overgenomen, naar mijne wijze van zien niet behoorlijk met redenen omkleed.

„Ik concludeer mitsdien tot cassatie en voorts tot verwijzing naar een aangrenzend Hof, ten einde aldaar op het bestaande appel op nieuw te worden onderzocht en afgedaan, en zulks met reserve van kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, waarbij beweerd wordt: schending van a. 222 *C. P.*, 1°. omdat de beleediging niet zou zijn aangedaan in de waarneming van de bediening; 2°. omdat de beleediging niet zoozeer zou zijn aangedaan aan een magistraatspersoon, ter gelegenheid van de uitoefening zijner bediening, als wel tegen eenen wethouder gerigt, doch ter gelegenheid eener handeling door denzelven als raadslid, vóór hij wethouder was;

„O., dat bij het in appel, met adoptie der gronden, bevestigde vonnis *in facto* is beslist, dat op den 31[n] Julij 1855, na afloop van de stemming voor leden van den gemeente-raad te

E., de wethouder dier gemeente, W. v. S., met nog twee leden van dien gemeente-raad, zich hebben begeven naar de herberg *de Roskam* aldaar, en den req. aldaar hebben aangetroffen; dat er toen is gesproken geworden over den afloop der verkiezing, en dat alstoen de beklaagde (nu req.) in de gelagkamer van die herberg, en in het bijzijn van onderscheidene personen, heeft gezegd: *zulke menschen als* v. S. *moeten uit den Raad, die mij f* 90.00 *heeft te kort gedaan; als het er hem niet naar gaat, dan zal het nog op zijne kinderen komen;* dat volgens de bekentenis van den beklaagde (nu req.), hij deze woorden heeft geuit, doelende op zekere korting van *f* 90.00, welke hij in vroegere jaren, toen v. S., als lid van den Raad, gemeend had, dat op de door hem beklaagde aan het gemeente-bestuur ingeleverde rekening, eene som van *f* 90.00 behoorde te worden gekort, en hetwelk dien ten gevolge door den Raad was geschied, had ondervonden, en dat het alzoo wettig en overtuigend bewezen is verklaard, dat de beklaagde (nu req.) de meergemelde woorden op boven gezegden tijd en plaats tegen den wethouder v. S. heeft gebezigd, daarbij doelende op eene handeling, door dezen in zijne betrekking als raadslid verrigt;

„O., dat verder bij dat vonnis die bewezen verklaarde feiten te regt zijn gequalificeerd als daar te stellen beleediging in woorden tegen een lid van een regeringsbestuur, ter gelegenheid van de waarneming zijner bediening, strekkende om zijne eer en kieschheid aan te tasten, strafbaar krachtens a. 222 S[t].;

„O. toch, dat gemeld a. 222 de strekking heeft, om het openbaar gezag als zoodanig te beschermen, en dan ook gevonden wordt in eene §, tot opschrift hebbende: *beleedigingen en geweldplegingen tegen diegenen, die met het openbaar gezag bekleed zijn en die de openbare magt in handen hebben*, en dat hieronder niet slechts burgemeesters, maar ook wel degelijk

de leden van den gemeente-raad moeten worden gerangschikt, daar het bestuur van elke gemeente bestaat uit een raad, een burgomeester en wethouders, en die gemeente-besturen uitmaken een deel van de administratieve magt in den Staat, en alzoo de leden daarvan aanspraak hebben op de bescherming, bij gezegd a. verleend;

„O. wijders, dat, volgens gemelde feitelijke beslissing, de daar vermelde beleedigende uitdrukkingen gebezigd zijn ter gelegenheid van eene handeling, door den beleedigden persoon in zijne hoedanigheid van lid van een gemeente-bestuur verrigt, en strekkende waren om diens eer en kieschheid aan te tasten, en dat mitsdien het meergenoemd a. 222 niet verkeerd, maar met juistheid is toegepast, en *het* aangevoerde *middel* alzoo is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCXCVII. — Arrest van 26 Febr. 1856.

(A. 20 R. O.; a. 4 en 5 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34); a. 1 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68); a. 372, 367, 368, 370, 371 en 374 *C. P.*; a. 380, 223, 270, 206, 227, 243, 219, 247, 22, 436, 222, 211, 183, 170, 250, 187 en 207 Sg.; a. 1917 B. W.)

Is er voldaan aan het voorschrift van a. 372 C. P., *wanneer eene aangevangene vervolging wegens lasterlijke aanbrenging wordt geschorst, tot dat de gedenuncieerde feiten zijn onderzocht en daarover is beslist?* — Ja.

Brengt echter die schorsing de vernietiging van al de vóór die schorsing reeds aangevangen daden van vervolging mede? — Neen.

Is a. 223 *Sg. toepasselijk op eene dagvaarding, die strekken moet tot eene oproeping ter voortzetting van het afgebroken onderzoek?* — Neen.

Is de bepaling van a. 270 *Sg. uitsluitend van toepassing voor het geval van niet-verschijning op de gedane dagvaarding?* — Ja.

Is ergens bij de wet voorgeschreven, in hoedanige bewoordingen of uitdrukkingen eene van den regter gevorderde verklaring moet zijn vervat? — NEEN.

Moet in een arr. bepaaldelijk zijn uitgedrukt, dat op de ingeleverde memorie, vermeld bij a. 243 *Sv., is acht geslagen?* — NEEN.

Is de bepaling van a. 219 *Sv. op straffe van nietigheid voorgeschreven?* — NEEN.

Volgt uit a. 22 *Sv., dat de ingediende klagte aan de beklaagden moet zijn bekend gemaakt?* — NEEN.

Houdt de door een getuige van de doopsgezinde gemeente afgelegde belofte van met ware woorden te zullen spreken, *de verklaring in van de geheele waarheid en niets anders dan de waarheid te zullen zeggen?* — JA.

Moet, wil a. 20 *R. O. geschonden zijn, bepaaldelijk vaststaan, dat de teregtzitting niet in het openbaar heeft plaats gehad?* — JA.

Is, in geval van laster, de waardering van feitelijk gebleken omstandigheden geheel aan den judex facti *overgelaten?* — JA.

Geeft a. 4 *der wet van* 16 *Mei* 1829 (St. n°. 34) *de bevoegdheid om de handelingen der openbare magten* boosaardiglijk *in een verachtelijk daglicht te stellen?* — NEEN.

Zijn bij a. 1 *der wet van* 28 *Junij* 1851 (St. n°. 68) *twee onderscheidene soorten van straffen vastgesteld?* — NEEN.

Moet, met het oog op a. 211 *Sv., de wijze van uitvoering der straf met redenen zijn bekleed?* — NEEN.

Kunnen de kosten, vallende op het uitstel van een proces of ten gevolge daarvan, gezegd worden te behooren tot die van het regtsgeding? — JA.

Jhr. M. S., lid van de Prov. Staten van N.holl. en van den gemeente-raad te Haarlem, en S. F., zaakwaarnemer, beiden wonende te H., zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 10 Oct. 1855, waarbij dat Hof, op het hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te H., van 21 Dec. 1854, gewezen tegen de tegenwoordige req^n., dat vonnis heeft te niet gedaan, en voorts op nieuw regt doende, heeft verworpen de door de req^n., toen appellanten, voorgestelde niet-ontvankelijkheid, heeft ontzegd dat gedeelte hunner conclusie, hetwelk de kosten betreft, de req^n. heeft vrijge-

sproken op 2 punten van aanklagt, het eerste betreffende de beide reqn., het tweede den eersten alleen, en wijders beiden heeft schuldig verklaard, op een ander punt van aanklagt, aan laster, gepleegd in een gedrukt geschrift, dat verkocht en verspreid is geworden, en beiden veroordeeld tot eene gevangenis van eene maand, door hen in eenzame opsluiting te ondergaan, en tot betaling eener geldboete van *f* 25.00, verder ontzet voor den tijd van 5 jaren van de regten, in a. 8 van de wet van 29 Junij 1854 (*St.* no. 102), litt. *a* en *b*, het kiesregt en het waarnemen van alle openbare bedieningen of ambten, en veroordeeld *solidair* in de kosten van het regtsgeding; — wijders mede op het beroep, door de reqn. ingesteld tegen de arrn., op 13 Junij 1854 en 5 Febr. 1855 en verdere incidentele arrn. in hunne zaak gewezen, voor zooverre in dezelve nog punten zouden zijn overgebleven, waaromtrent door den H.-R. niet reeds eene definitieve regtspraak is geschied.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de behandeling dezer zaak, waarin men het noodig heeft geacht om *achttien* onderscheidene *middelen* van cassatie op te werpen, welke hier dus alle zullen moeten worden beoordeeld, zal ik aanvangen met *de vier middelen*, welke zijn aangevoerd tegen het incidenteel arr. van 5 Febr. 1855. De H.-R. namelijk zal zich herinneren, dat bij dat arr. van 5 Febr. door het Hof uitspraak is gedaan op onderscheidene, namens de appellanten voorgestelde exceptieve middelen van verdediging, en voorts is gelast, dat tot het onderzoek der zaak zelve zoude worden overgegaan. Reeds bij de vroegere behandeling dezer zaak bij den H.-R., had men zich tegen datzelfde incidenteel arr. in cassatie voorzien, en waren ook toen reeds dezelfde *middelen*, althans grootendeels, aangevoerd; waaromtrent evenwel destijds door dezen Raad is verstaan, dat *die*

middelen, in het toenmalige geding, niet mogten worden onderzocht, dan alleen voor zooverre zij betrekking hadden tot de bevoegdheid en de verjaring, zoo als dit dan ook is geschied.

„Men heeft dus thans wederom op nieuw, en even als vroeger, datzelfde arr. aangevoerd en, gelijk het mij voorkomt, uit geheel dezelfde wapenen bestreden. Gelijk ik evenwel destijds reeds met een enkel woord, als mijn gevoelen, heb uitgedrukt, dat ook *die middelen, casu quo*, niet zouden kunnen leiden tot cassatie, meen ik ook thans datzelfde gevoelen te moeten blijven aankleven.

„*Het eerste middel* is: schending van a. 5 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), in verband met a. 372 S^r., omdat het Hof, met vernietiging van het vonnis *a quo*, de ingestelde strafactie had moeten verklaren niet ontvankelijk; *eensdeels*, daar er nimmer eene behoorlijke instructie had plaats gehad, en *anderdeels*, daar in geen geval eenige daad van vervolging geoorloofd was, voor dat de gedenuncieerde feiten behoorlijk waren onderzocht.

„Ik antwoord evenwel op deze bewering, dat hier noch eenige schending bestaat van a. 5 van de wet van 1829, noch ook eenige schending van a. 372 *C. P.*, en, even als vroeger, meen ik hier wederom te moeten doen opmerken, dat men die beide wetsbepalingen zeer verkeerdelijk heeft voorgesteld als in onderling verband geschonden te zijn.

„Die 2 wetsbepalingen staan niet met elkander in verband, maar het zijn 2 op zich zelf staande wettelijke voorschriften, aan welke ieder afzonderlijk in dit geding zeer stellig is voldaan.

„Er is voldaan aan a. 5, want er heeft werkelijk, voor en aleer de req^n. in regten zijn betrokken, eene geregtelijke instructie, en tevens eene door den regter verleende verwijzing ten correctionele plaats gehad.

„Ik verwijs tot dat einde, even gelijk bij mijne vroegere conclusie, tot het hiertoe betrekkelijk bevelschrift van de

Regtbank van 8 Apr. 1854, bij de stukken voorhanden *sub* litt. *c*, n°. 28.

„Eene niet-ontvankelijkheid dus van de strafactie, op grond dat er niet voldaan zoude zijn geweest aan het bepaalde bij a. 5, en alzoo op grond van schending van a. 5, is ten eenemale in strijd met hetgeen werkelijk geschied is, en als zoodanig uit de stukken blijkt. Evenmin bestaat hier eenige schending van a. 372 *C. P.*, welk wettelijk voorschrift (ik herhaal het) als geheel op zich zelf staande moet worden aangemerkt en volstrekt niet in verband staat, en ook niet in verband behoort te worden gebragt met a. 5 van de wet van 1829. Men leest daar, dat, wanneer er eene aanbrenging zal hebben plaats gehad, *il sera sursis à la poursuite, durant l'instruction sur ces faits.*

„Wel nu! dat gebod des wetgevers is hier in dit geding met zeer veel naauwgezetheid in acht genomen en nageleefd, en dat wel bij een vroeger incidenteel arr. van het Hof, van 13 Junij, waarbij, juist op grond van a. 372, de vervolging dezer zaak tot het doen van het vereischte onderzoek is geschorst. Er kan dus inderdaad geene de minste quaestie zijn van eenige schending van a. 372 *C. P.*, terwijl voorts, wat der req^n. bewering betreft, als of de niet-ontvankelijkheid der actie zelve uit het bepaalde bij a. 372 zoude kunnen worden afgeleid, deze bewering ten eenemale in strijd is *en* met de woorden zelven, *en* met de geheele strekking dezer wetsbepaling.

„*Dit eerste middel* is dus ongegrond.

„*Het tweede middel* is: schending van a. 223 S^g., op grond dat de tweede dagvaarding, die van 22 Nov. 1854, als niet inhoudende eenige opgave van feiten, had behooren te worden verklaard nietig.

„Het Hof evenwel heeft die nietig-verklaring niet uitgesproken, en ik geloof, dat de hieromtrent gegevene beslissing bij het incidenteel arr. van 5 Febr. volkomen juist is. Er is

dan ook weinig of niets tot verdere staving of ontwikkeling aangevoerd, weshalve ik van mijnen kant meen te kunnen volstaan met te doen opmerken, dat die dagvaarding geenzins was de introductieve dagvaarding, waardoor deze geheele zaak werd aanhangig gemaakt, en welk stuk, als zoodanig, en als behelzende den wezenlijken *introïtus litis*, deze geheele procedure tot aan de eindbeslissing beheerscht heeft; maar dat dat stuk inderdaad niets anders is geweest dan eene nieuwe oproeping tegen eenen bepaalden dag tot voortzetting van het onderzoek. Het was dus eene oproeping om op de vroegere dagvaarding voort te procederen; en met het oog hierop behoefde dat stuk geenzins op nieuw te bevatten eene juist omschrevene opgave der feiten, welke het onderwerp van dit geding uitmaakten.

„Ik houde de hieromtrent gegevene beslissing in het beklaagde arr. voor volkomen juist, en ben dus van meening, dat ook *dit middel* ongegrond is.

Evenzeer is dit het geval met betrekking tot *het derde middel*, waarbij wordt beweerd: schending van a. 270 Sg., op grond dat de Regtb. te H., bij de niet-verschijning der beklaagden (thans reqn.) op die tweede dagvaarding, had moeten verleenen verstek.

„Hoezeer welligt dit punt, zoo als dit ook reeds bij mijne vroegere conclusie is opgemerkt, aan eenige meerdere bedenking onderhevig is, zoo is het mij toch voorgekomen, dat ook de hieromtrent gegevene beslissing in het beklaagde arr., uit een regtskundig oogpunt, zich zeer wel laat regtvaardigen, en ben ik alzoo van gevoelen, dat ook hierin geene wetschending gelegen is. Immers, het Hof is daarbij, even als bij het zoo even behandelde onderwerp, uit de redenering uitgegaan, dat dat tweede onderzoek ter teregtzitting van 14 Dec., niet was een nieuw onderzoek, maar de voortzetting van het bevorens aangevangen onderzoek, waarbij de beklaagden waren tegen-

woordig geweest; en nu overwoog voorts het Hof, dat bij de niet-verschijning der appellanten bij dat tweede onderzoek, er géene aanleiding konde zijn tot het verleenen van verstek, daar toch de wet wel voorschrijft, dat verstek wordt verleend tegen den beklaagde, die op de dagvaarding, waarbij zijne zaak aanhangig is gemaakt, in gebreke blijft te verschijnen, maar niet tegen den beklaagde, die, na op evengenoemde dagvaarding te zijn verschenen, gedurende den loop van het voortgezet regtsgeding van de teregtzitting afwezig blijft.

„Gelijk ik reeds zoo even zeide, kan ik mij met deze regtspraak zeer wel vereenigen, en houde ik *het* aangevoerde *middel* voor ongegrond. Ook is het mij voorgekomen, dat deze leer van het Hof geenzins in strijd is met een bij pleidooi aangehaald arr. van 2 Apr. 1845 (*), aangezien in de aldaar bedoelde zaak, de behandeling bij de vroegere teregtzitting dadelijk in *limine litis* was uitgesteld, terwijl hier daarentegen het geval bestaat van de voortzetting van een vroeger reeds aangevangen onderzoek.

„*Het vierde middel* is: regtsweigering, en schending van a. 380, 2e lid, Sv., omdat het Hof verzuimd heeft uitspraak te doen op een namens de reqn. genomene *subsidiaire* conclusie, en zulks na daartoe verleende acte in het procesverbaal der teregtzitting.

„De alhier bedoelde *subsidiaire* conclusie strekte zoowel tot nietig-verklaring van de oorspronkelijke beschikking, waarbij regtsingang was verleend, als van de daarop gevolgde instructie en verwijzing naar de correctionele teregtzitting.

„Naar mijne beschouwing evenwel wordt des regters beslissing op deze *subsidiaire* conclusie in de motieven van het arr. zeer stellig en tevens zeer duidelijk aangetroffen, en bestaat hier dus noch eenige regtsweigering, noch eenige schen-

(*) Opgenomen bij v. d. Honert, *Belast.*, II, 198.

ding van a. 350 S^{r}., zoo als dit, naar aanleiding van den inhoud van het arr. zelf, door mij eenigzins meer ontwikkeld is aangetoond bij mijne vroeger in deze zaak genomene conclusie, en tot welke conclusie alzoo, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 184, en volgg., ik de vrijheid neem kortheidshalve te verwijzen. (Het was aldaar *het tweede middel*, terwijl het hieromtrent door mij betoogde wordt aangetroffen op bladz. 192.) Inzonderheid evenwel meen ik hier ook de aandacht van dezen Raad te moeten vestigen op het destijds door mij aangehaalde arr. van 4 Aug. 1840, v. d. Honert, *Gem. Zaken*, I, 225.

„Het is alzoo naar aanleiding van deze beschouwingen, dat *de vier middelen* tegen het incidenteel arr. ongegrond zijn, en dat alzoo de cassatie tegen dat arr. zal moeten worden afgewezen.

„Ik ga thans ordeshalve over tot de behandeling van de *tien middelen*, welke tot staving van het ingestelde beroep tegen het eindarr. met betrekking tot den vorm zijn aangevoerd, en waarvan *het eerste* is:

„Regtsweigering en schending van a. 380 S^{r}., omdat het Hof bij het beklaagde arr. heeft nagelaten uitspraak te doen op dat gedeelte van der req^{n}. conclusie, waarbij wordt gevorderd vernietiging van het vonnis des eersten regters wegens informaliteit. Al dadelijk evenwel moet ik, met betrekking tot *dit middel*, doen opmerken, dat het mij niet regt duidelijk is, *welke* conclusie tot vernietiging wegens informaliteit hier bedoeld wordt, en ik kan mij ook niet herinneren, dat dit bij het gehouden pleidooi met vereischte klaarheid is aangetoond.

„Voor zoo verre hier bedoeld mogt zijn de genomene conclusie wegens gebrek in den vorm, als zoude de regter *a quo in deze* hebben regt gedaan buiten de dagvaarding, of wel *dat er in deze* had behooren te zijn regt gedaan op een geheel *nieuw onderzoek*, dan zal men bij inzage van het arr. bevinden, *dat er* werkelijk ten aanzien van die beide punten door het Hof

uitspraak is gedaan, en dan zoude dus deze bewering in strijd zijn met den inhoud van het arr.

„Maar toegegeven dat er hier, bij deze zoo omslagtige behandeling van dit regtsgeding, ook in hooger beroep, met betrekking tot deze of gene vordering tot vernietiging van het vonnis *a quo* wegens informaliteiten, geene uitspraak had plaats gehad, ook dan nog zoude ik van meening zijn, dat hierin, met het oog op het *dictum* van het arr., volstrekt géén grond kan gelegen zijn tot cassatie, want het vonnis van de Arr.-R. te H. is werkelijk door den hoogeren regter vernietigd. Men leest hieromtrent in het arr.: „zich niet vereenigende met het von- „nis, door de Arr.-R. te H., den 21 Dec. 1854, tegen de appel- „lanten gewezen;

„Vernietigt dat vonnis, en op nieuw regt doende, enz."

„En wat wil men nu meer!

„Of dat vonnis vernietigd werd wegens eene informaliteit, dan wel wegens verkeerde regtspraak, deed volstrekt niets ter zake; want in beide gevallen was de regter in appel bevoegd, om krachtens het gehouden nieuw onderzoek ten principale regt te doen.

„Dáár waar een peremptoire grond van beslissing aanwezig is tot vernietiging van eenig vonnis, geloof ik niet, dat de regter gehouden of verpligt kan worden geacht, om op alle de onderscheidene andere gronden van aanval eene pertinente beslissing te geven.

„Ik zal wel niet behoeven te herinneren, dat dit hier bij den H.-R. ook menigmaal aldus plaats vindt. Ik houde dus *dit eerste middel* voor ongegrond.

„*Het tweede middel* is: schending van a. 206, in verband met de a. 227 en 380 S^e^., omdat de eerste regter, in het systeem, dat hier eene voortzetting van onderzoek en van behandeling plaats had, onbevoegd was om dat geheele vroeger onderzoek bij zijne uitspraak te beschouwen als niet geschied,—

omdat is regt gedaan op een gebrekkig en onvolledig onderzoek, — en omdat dus het Hof uit dien hoofde het vonnis van den eersten regter wegens gebrek in den vorm had behooren te vernietigen.

„De H.-R. gevoelt, dat ik tegen deze bewering hetzelfde antwoord in gereedheid heb, als hetgeen door mij zoo even is gegeven met betrekking tot *het eerste middel.* Ook hier geldt het wederom de vernietiging van het vonnis des eersten regters. Maar dat vonnis is werkelijk door den hoogeren regter vernietigd, en behoefde dus waarlijk niet ook nog uit anderen hoofde vernietigd te worden.

„Maar buitendien, wat is er van de bewering zelve, als of namelijk a. 206 geschonden zou zijn, bijaldien niet de regter regt doet op *alles*, wat uit het geheele onderzoek, van het begin tot aan het einde, gebleken is.

„Ook deze bewering is inderdaad onjuist. De regter is wel verpligt, om op wettige bewijsmiddelen regt te spreken, en dit behoort uit het vonnis te blijken; doch nergens is aan den regter de verpligting opgelegd, om alles hetgeen bij het gehouden onderzoek wordt aangevoerd of voorgebragt, tot een onderwerp van motievering en van beslissing te maken.

„Ook dit is, zoo ik mij niet bedrieg, nog zeer onlangs aldus door dezen Raad verstaan.

„Ik houde dus ook *dit tweede middel* voor ongegrond.

„*Het derde middel* is: schending van a. 243 S^{g}., omdat, blijkens het beklaagde arr., door het Hof geen acht hoegenaamd is geslagen op eene memorie van bezwaren, door de req^{n}. ingediend, overeenkomstig het regt, hun daartoe bij voormeld a. gegeven.

„Ik antwoord op deze bedenking, dat bij a. 243 wel aan de beroepende partij de bevoegdheid is toegekend, om aan het Hof eene memorie te kunnen indienen, behelzende de gronden en middelen van het hooger beroep, doch dat in gezegd a.

niet te lezen staat, dat die memorie de grondslag moet zijn voor de beslissing van het appel; weshalve er dan ook inderdaad geene wetschending kan zijn van den kant des regters, wanneer niet op die memorie, maar op de later gehoudene mondelinge verdediging en overgelegde conclusiën, door het Hof op het appel wordt beslist.

„Althans a. 243 behelst daaromtrent geen voorschrift, en dus ook, bij het ontbreken van zoodanig voorschrift, geene wetschending.

„Ik houde dus ook *dit derde middel* voor ongegrond.

„*Het vierde middel* is: schending van a. 219, in verband met de a. 227 en 247 Sg., op grond dat, nadat na aanvang van het getuigenverhoor de behandeling der zaak voor onbepaalden tijd was uitgesteld, op de teregtzitting van den 4 Oct. op nieuw tot het hooren der getuigen is overgegaan, zonder dat echter op nieuw rapport is uitgebragt.

„Dus schending van a. 219, omdat het regtsgeding niet onafgebroken is voortgezet; want daarin ligt de eigenlijke kracht van dit *cassatie-middel.* Nadien er op den 4 Oct. niet op nieuw rapport is uitgebragt, zoo volgt daaruit, dat men die teregtzitting heeft beschouwd als eene voortzetting van het vroeger onderzoek, en dit-nu beweert men, dat met het oog a. 219, niet had mogen geschieden.

„Bij a. 219 evenwel is, gelijk bekend is, geene straffe van nietigheid bedreigd; en wanneer ik dan nu verder let op de hieromtrent bestaande regtsleer van dezen Raad, dan zal ook *dit middel* wel niet kunnen leiden tot cassatie. Zonder eenige verdere ontwikkeling, meen ik betrekkelijk dit onderwerp te mogen verwijzen tot de arrn. van 15 Junij 1841 (bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, V, 296), 7 Mei 1850 (v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1850, I, 258), en 29 Mei 1855 (v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 234.)

„Ook bestaat hier volstrekt geen grond tot cassatie op

grond van het bepaalde bij a. 380 Sg.; als of namelijk door het Hof verzuimd zoude zijn om regt te doen op de door de reqn. genomene conclusie tot het instellen van een geheel nieuw-onderzoek, zoo als dit bij het gehouden pleidooi is beweerd geworden; aangezien blijkens de 1e overweging van het eind-arr., op die conclusie werkelijk door het Hof is regt gedaan en eene beslissing is gegeven.

„*Dit vierde middel* is dus almede ongegrond.

„*Het vijfde middel* is: schending van a. 22 Sg., omdat het Hof de vervolging ter zake van de advertentie van 6 Jan. 1854, ontvankelijk heeft verklaard, ofschoon geene klagte over die bepaalde advertentie was gedaan, en dat gebrek niet door redeneringen of van elders mag worden aangevuld.

„De zaak is deze: er was op den 4 Jan. door de heeren Q. v. U. en G. eene klagte ingeleverd wegens laster en beleediging in eenige dagbladsartikelen van Nov. en Dec. daar te voren. Daarop verscheen de advertentie in het *Handelsblad* van 6 Jan., en toen hebben die zelfde heeren klagers op 7 Jan. aan den Off. van Just. eenen brief gerigt, waarbij zij, onder referte aan en als een vervolg op hunne den 4 Jan. bevorens ingediende klagte, aan denzelfden ambtenaar nog toezenden een exemplaar van dat *Handelsblad* van 6 Jan. Naar aanleiding nu van deze bestaande feiten (want dit alles is inderdaad feitelijk), heeft het Hof beslist, dat er geen twijfel konde bestaan over het daarzijn der klagte van 6 Jan.; en ik meen alzoo *in de eerste plaats* te moeten betwijfelen, of, na eene zoo stellige beslissing over eene omstandigheid van feitelijken aard, deze geheele bewering wel een onderwerp van onderzoek in cassatie kan uitmaken, of liever, of deze geheele bewering niet zal behooren af te stuiten op de feitelijke beslissing.

„Maar buitendien, en dit meen ik *in de tweede plaats* hier nog te moeten bijvoegen, bestaat er omtrent de juistheid dezer

beslissing almede geen het minste bezwaar, omdat de regter daarbij is getreden in een onderzoek naar de bedoeling van de gedane toezending en de strekking van het schrijven van 7 Jan. Want de regter was tot een zoodanig onderzoek niet alleen volkomen bevoegd, maar ook verpligt. Hij was daartoe bevoegd, om dat het hier gold de beoordeeling, de waardering van eene daad, van eene handeling, en dit toch wel zal behooren tot de attributen van eenen regter! Hij was daartoe verpligt, juist omdat hier het schrijven van 7 Jan. geschied was onder referte aan en als een vervolg op de vroegere klagte van 4 Jan., en dus het onderling verband hier met geene mogelijkheid konde worden over het hoofd gezien.

„Ook *dit vijfde middel* is alzoo ongegrond.

„*Het zesde middel* is: schending van a. 22, in verband met a. 436 Sv. en a. 1917 B. W., op grond dat, welke dan ook de inhoud moge zijn van meergenoemde missive van de heeren Q. v. U. en G., van 7 Jan., het Hof dat stuk in geen geval als eene klagte had mogen aannemen en daarop regt spreken, omdat dat onderhandsche stuk geene zekere dagteekening had ten aanzien van de reqn. vóór den 6n Mei 1854, als zijnde toen eerst ter teregtzitting van de Regtbank te H. voorgebragt.

„Ik antwoord evenwel op deze bewering, dat het hier ook geenzins de vraag geldt, of dat bedoelde stuk ten aanzien van de reqn. eene zekere dagteekening had, en of dat stuk aan de reqn. bekend was;— maar dat, ter voldoening aan het voorschrift van a. 22, het hier eeniglijk de vraag geldt: heeft er werkelijk eene klagte bestaan, en heeft er dien ten gevolge eene voorloopige instructie en verdere regtsvervolging plaats gehad? en dit nu is bij het beklaagde arr. zeer stellig en ondubbelzinnig uitgemaakt en beslist; weshalve er dan ook in dit opzigt wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige schending van a. 22 Sv.

„Buitendien, het geldt hier geenzins het bewijs voor het

bestaan van eenig feitelijk punt, hetgeen een bestanddeel uitmaakt van de overtreding zelve; maar het geldt hier blootelijk eene acte van procedure, als waarop de wettelijke voorschriften, vervat in den 22ⁿ titel S^g., betrekkelijk het bewijs der misdrijven, wel niet van toepassing zijn; zoodat, ook uit dit oogpunt beschouwd, hier wel geene sprake zal kunnen wezen van eenige schending, het zij van a. 436 S^g., het zij van a. 1927 B. W.

„Ik houde dus ook *dit zesde middel* voor ongegrond.

„*Het zevende middel* is: schending van de a. 368, 370 en 372 S^t., omdat het Hof het bevelschrift van de Arr.-R. te H., van 22 Febr. 1854, niet als een gewijsde, waaruit konde blijken van de waarheid of valschheid der geïmputeerde feiten, in aanmerking vermogt te nemen; als zijnde dat bevelschrift, volgens 's Hofs eigene beslissing in het arr. van 13 Junij 1854, ongenoegzaam tot het bewijs ten aanzien van het al of niet gegronde der aanklagt, en althans tot dat einde geheel ontoereikende na de latere, krachtens 's Hofs arr. gehoudene instructie.

„De zaak is deze:

„Onder de onderscheidene verdedigingsmiddelen, door de appellanten bij de behandeling van het hooger beroep aangevoerd, behoorde ook dit, dat de waarheid der geïmputeerde feiten zoude blijken uit onderscheidene ten processe voorhanden authentieke acten. En nu heeft het Hof hieromtrent overwogen: „dat deze bewering is onjuist, daar uit de handelin„gen van Jhr. Q. v. U., voor zoo verre die door al de authen„tieke stukken bewezen zijn, ten duidelijkste blijkt, dat hij „noch wederregtelijke, noch bedriegelijke bedoelingen gehad „heeft, iets, dat vooral ook blijkt (en hierin ligt nu de eigen„lijke *cardo quaestionis*) uit den inhoud van de beschikking der „Regtbank van 22 Febr., houdende weigering van regtsingang „tegen de heeren Q. v. U. en G., waarop de appellanten zich „beroepen, en waarbij Jhr. Q. v. U. wordt verklaard ter goe„der trouw te hebben gehandeld en de raadsleden niet te heb-

„ben misleid." Wat nu mij betreft, zoo wil ik volgaarne erkennen, dat ik volstrekt niet heb kunnen inzien, dat er in deze geheele redenering en beslissing van het Hof eenige de minste schending gelegen is van de hier boven genoemde a. 367, 370 en 372 *C. P.*, veel min eenige schending van vormen, als waartoe *dit cassatie-middel* betrekking heeft.

„Het Hof heeft deszelfs overtuiging voor de onwaarheid van de te last gelegde feiten, behalve uit andere authentieke stukken, ook geput uit de beschikking van de Regtbank te H., van 22 Febr. 1854; en wáárom vermogt het Hof dat niet te doen? Was dan die beschikking van de Regtbank van 22 Febr. door het Hof bij deszelfs arr. van 13 Junij vernietigd? volstrekt niet! wanneer men het arr. van 13 Junij inziet, dan zal men bevinden, dat wel zijn vernietigd de incidentele beschikkingen van 4 en 5 Mei, en het vonnis van de Regtbank van 11 Mei, doch dat dit niet is geschied ten aanzien van de beschikking van 22 Febr. Hoezeer dus het Hof, bij het arr. van 13 Junij, heeft verstaan, dat de voorloopige informatiën niet volledig waren gehouden, en dat er alsnog een nader geregtelijk onderzoek behoorde te geschieden, zoo volgt daaruit geenzins, dat hetgeen tot dus verre had plaats gehad, als *niet geschied* en als *niet bestaande* zoude moeten worden aangemerkt, — en zoo volgt daaruit evenmin, dat het Hof onbevoegd zoude zijn geweest, om hetgeen bij die beschikking van 22 Febr. door den regter was geconstateerd en uitgemaakt, aan te nemen als een bewijs voor het bestaan van de goede trouw van den heer Q., en alzoo als een bewijs voor het bestaan van een intern feit, hetgeen in de meeste gevallen wel niet anders dan uit verwijderde omstandigheden en bij redenering moet worden opgemaakt.

„De regter moge bij deze zijne redenering en gevolgtrekking uit de beschikking van 22 Febr. gedwaald hebben, — dit is mogelijk, maar valt niet onder de beoordeeling van de

tegenwoordige voorziening in cassatie. Eene wetschending evenwel is hierdoor zeer stellig niet begaan, zoodat ook *dit zevende middel* zal behooren te worden afgewezen.

„*Het achtste middel* is: schending van de a. 222, 206, 211, 227 en 247 S^{r}., omdat het Hof, in plaats van regt te spreken naar aanleiding der introductieve dagvaarding van 24 Apr. 1854, zijne uitspraak heeft gegrond op de bij dit exploit ingetrokkene dagvaarding van 15 Apr. bevorens.

„Wanneer men de processale stukken inziet, dan zal men bevinden, dat er werkelijk in dit geding, bij het eerste aanbrengen dezer zaak, twee dagvaardingen bestaan.

„De eerste is van 15 Apr., waarbij gedagvaard werd tegen de teregtzitting van 27 daaraanvolgende. De tweede is van 24 Apr., waarbij, met intrekking van de vroegere dagvaarding, op nieuw werd gedagvaard tegen den 4^{n} Mei. Beide deze dagvaardingen evenwel waren, wat het eigenlijke object van overtreding aanbelangt (althans voor zoo verre ik heb kunnen nagaan), geheel eensluidende. Het verschil bepaalde zich alleen tot den dag van diening.

„Hoezeer het nu inderdaad waar is, dat er in het beklaagde arr., bij de beslissing van *het tweede incidentele middel* van verdediging, melding wordt gemaakt van de dagvaarding van 15 Apr., zoo is het mij nogtans voorgekomen, dat ook hierin wel geen grond kan gelegen zijn tot cassatie, en dat wel dáárom, omdat hier zeer stellig en tastbaar blootelijk eene misstelling aanwezig is, eene misstelling, eene vergissing van redactie, welke hier zoo duidelijk in het oog springt, dat daaromtrent wel geen de minste twijfel kon bestaan; want de hiertoe betrekkelijke considerans in het arr. verwijst, met betrekking tot die dagvaarding, uitdrukkelijk tot het vonnis van de Haarl. Regtbank van 21 Dec. 1854, als zoude namelijk bij dat vonnis regt zijn gedaan buiten de dagvaarding van 15 Apr.; doch wanneer men nu dat vonnis inziet, dan zal men

bevinden, dat juist daarbij is regt gedaan op de dagvaarding, waarbij de beklaagden waren geroepen tegen den 4n Mei, en alzoo op de tweede dagvaarding van 24 Apr.

, Juist door dat beroep op het vonnis van 21 Dec. blijkt zonneklaar, dat hier eene vergissing, en niets anders dan eene vergissing heeft plaats gehad; en wanneer men dan nu in aanmerking neemt, dat deze beide dagvaardingen, wat den inhoud betreft, geheel eensluidende waren, en dat dus de alhier bedoelde omstandigheid op de regtspraak zelve met geene mogelijkheid van eenigen invloed heeft kunnen zijn, dan is deze geheele vergissing zoo geheel onschuldig, en tevens zoo nietsbeduidend, dat ik mij van mijnen kant hoogst bezwaard zoude achten, om op dien grond te concluderen tot cassatie.

„Het is naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ook *dit achtste middel* mijns inziens zal behooren te worden afgewezen.

„*Het negende middel* is: schending van a. 183, in verband met de a. 227 en 247 Sr., omdat de getuige Mr. F. J. F., blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, niet heeft afgelegd de belofte van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen, maar die van *met ware woorden* te zullen spreken.

„Naar mijne schatting zal ook *dit middel* wel niet kunnen leiden tot cassatie, en ik geloof, dat de oplossing van dit voorgestelde bezwaar dáárin gelegen is, dat er onderscheid moet worden gemaakt tusschen de formaliteit der beëediging, en den inhoud van den afgelegden eed zelven, zoo als dit dan ook reeds meermalen door mij is betoogd geworden, en evenzeer ditzelfde beginsel steeds door dezen Raad is gehuldigd. Men zie, onder anderen, mijne conclusie, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1848, II, 29, en het daarop gevolgde arr. van 20 Junij 1848, alsmede het bij die gelegenheid

aangehaalde arr. van 21 Dec. 1847, insgelijks bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1847, II, 436 en volgg.

„Er moet namelijk, gelijk ik reeds zoo even zeide, onderscheid worden gemaakt tusschen den inhoud, of liever het substantiële van den eed, welke door den getuige wordt afgelegd, en de wijze waarop zulks geschiedt, dat is, de formaliteit der beëediging.

„Ten aanzien van het *eerste*, het wezen van den eed zelven, is door den wetgever als een sacramenteel vereischte voorgeschreven, dat men den eed of de belofte doe van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen; en van daar, dat, wanneer b. v. in eenig proces-verbaal der gehoudene teregtzitting geconstateerd is, dat een getuige den eed heeft afgelegd van de waarheid te zullen zeggen, zonder de bijvoeging van de geheele waarheid en niets dan de waarheid, zulks nietigheid te weeg brengt.

„De H.-R. heeft dit aldus beslist.

„Maar overigens, wat de wijze van eedsaflegging betreft, zoo is hieromtrent niets bij de wet zelve bepaald en voorgeschreven. Alleenlijk vindt men hieromtrent bepaald, dat zulks moet geschieden op de wijze overeenkomstig elks godsdienstige gezindheid, terwijl de zorg daaromtrent ten eenemale aan het beleid des Voorzitters is overgelaten, zoo als dit door dezen Raad is verstaan bij het reeds hier boven aangehaalde arr. van 20 Junij 1848.

„Wanneer men nu, met het oog op deze beginselen, het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting van 1 Oct. inziet, dan zal men daar op blz. 12 vermeld vinden, dat alle de daar vermelde 20 getuigen (waaronder ook de heer F.), na opgave van hunne namen, ouderdom enz., verklaard hebben: „dat zij „in geene dienst- of familiebetrekking tot de beklaagden staan, „doch dat zij hen vóór het plegen der feiten, in de dagvaarding „vermeld, gekend hebben, waarna zij in handen van den

„President den eed hebben afgelegd van de geheele waarheid „en niets dan de waarheid te zullen zeggen."

„Dus, ook aan den Heer F. is die eed door den President voorgehouden, en is die eed door hem bevestigd. Doch op welke wijze nu is dit door getuige geschied? Ook hieromtrent leest men in het proces-verbaal het navolgende: „terwijl de ge„tuige F., als behoorende tot de doopsgezinde gemeente, de „belofte heeft afgelegd van met ware woorden te zullen spreken."

„De heer F. heeft dus, even als alle de overige getuigen, den bij de wet gevorderden eed afgelegd, doch wat den vorm der eedsaflegging betreft, is zulks door hem overeenkomstig zijne godsdienstige gezindheid geschied, door de belofte af te leggen van met ware woorden te zullen spreken, zoo als dan ook deze formule, gelijk dit algemeen bekend is, niet alleen bij de doopsgezinden doorgaans gebezigd wordt, maar ook steeds hier te lande *in foro* is geëerbiedigd geworden. Men vergelijke, onder anderen, deswege Brandt, in zijne *Historie der Reformatie*, alsmede Zurck, in zijn *Codex Batav.*, *in voce Eedt*, § VII, en *in voce Menno-gezinden*, § 11.

„Ik houde dus ook *dit negende middel* voor ongegrond.

„*Het tiende middel* eindelijk is: schending van a. 20 der wet op de R. O., in verband met de a. 170, 227, 247 Sv., omdat volgens het proces-verbaal daarvan opgemaakt, de teregtzitting van 3 Oct. niet is gehouden in het openbaar.

„Hoezeer het nu waar is, dat bij het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting van 3 Oct. niet uitdrukkelijk vermeld is, dat ook die teregtzitting is gehouden met opene deuren, zoo blijkt nogtans uit dat proces-verbaal voldoende, dat die teregtzitting de voortzetting is geweest van het tot dus verre gehouden onderzoek, even gelijk dan ook, met betrekking tot de zamenstelling van het Hof, eenvoudig wordt verwezen tot de teregtzittingen van 24 Sept. en 1 en 2 Oct. daar te voren. En wanneer ik nu in aanmerking neem, dat alle die teregtzittin-

gen met geopende deuren gehouden zijn, dan geloof ik, dat uit dezen zamenhang van het geheele onderzoek allezins voldoende voortvloeit, dat ook bij de teregtzitting van 8 Oct. voldaan is aan het voorschrift van a. 20 R. O. en a. 170 Sv. Ik althans meen voor mij zelven geene vrijheid te hebben, om op dien grond te concluderen tot cassatie, zoo als dit dan ook in dien zin door dezen Raad is beslist bij een arr. van 15 Dec. 1846, bij v. d Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1846, II, 451, alsmede in een bijkans gelijksoortig geval, bij een arr. van 1 Mei 1849, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 220.

„Ik houde dus ook *dit laatste middel* voor onaannemelijk, zoodat het resultaat van alle deze mijne beschouwingen hierin gelegen is, dat ook de aangevoerde *tien middelen*, met betrekking tot den vorm, zullen behooren te worden afgewezen.

„Ik ga alzoo ten slotte over tot de behandeling van *de vier middelen* met betrekking tot de zaak ten gronde, doch waaromtrent mijn gevoelen evenmin in het voordeel van de req^s. is uitgeloopen.

„Ook bij de behandeling van *deze middelen* evenwel zal ik mij blootelijk blijven bewegen op het regtskundig terrein, zoo als dit voorzeker het eenige standpunt is, waarvan dit geding, hetgeen nog al eenige ruchtbaarheid heeft verkregen, hier in cassatie behoort te worden overzien en beoordeeld.

„*Het eerste middel* met betrekking tot den grond der zaak, het eenige, hetgeen de zaak zelve, om mij zoo eens uit te drukken, in het hart aangrijpt, is verkeerde toepassing van de a. 367, 370, 371 en 374 *C. P.*, van a. 8 der wet van 29 Junij 1854, en van a. 2 der wet van 28 Junij 1851, op grond dat het berigt, voorkomende in het *Algem. Handelsbl.* van 6 Jan. 1854, bij het beklaagde arr. ten onregte is beschouwd als daar te stellen het wanbedrijf van laster.

„Tot staving nu van *dit cassatie-middel*, zijn zoowel bij de memorie als bij het later gehouden pleidooi, onderscheidene

gronden aangevoerd, welke zich evenwel hoofdzakelijk bepalen en alle als het ware oplossen in deze drie stellingen:

„*a.* Er is in het bedoelde dagblad-artikel geen bepaald persoon genoemd of aangewezen, die gelasterd is.

„*b.* Er is geen bepaald feit ten laste gelegd.

„*c.* Er is geene onwaarheid te last gelegd.

„Ik zal dus kortelijk nagaan, wat er is van deze drie beweringen. Vooraf evenwel zij nog met een enkel woord herinnerd aan het standpunt, waaruit deze geheele zaak hier in cassatie moet worden beoordeeld. De H.-R. namelijk oordeelt hier niet als *judex facti*, maar beoordeelt en toetst de bestaande regtspraak naar en aan de wet.

„Immers, hoezeer het volkomen waar moge zijn, dat de beoordeeling van den inhoud van eenig dagblad-artikel als wanbedrijf, en de beoordeeling der qualificatie eene *quaestio juris* daarstelt (zoo als men zich, tot staving hiervan, heeft beroepen op eene in der tijd door mij genomene conclusie, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1850, II, 187), zoo is het toch niet minder waar, dat het eigenlijke object in cassatie eeniglijk is de daaromtrent gegevene uitspraak en beslissing des regters bij het aangevallen vonnis; en dat alzoo de vraag in cassatie steeds is, of die uitspraak en beslissing, zoo als zij ligt, eenige schending of verkeerde toepassing van wet bevat? en het is deze vraag, welke ik geloof dat hier ontkennend zal moeten worden beantwoord.

„Er is namelijk bij het beklaagde arr., naar aanleiding van de als wettig bewezen aangenomen daadzaken, *in jure* beslist:

„*Vooreerst*, dat de alhier bedoelde te-last-legging is gerigt aan Jhr. L. J. Q. v. U., en dus wel degelijk aan een bepaald persoon;

„*Ten tweede*, dat er aan dien persoon wordt te last gelegd, dat hij in een valsch en vervalscht rapport, door het wederregtelijk inroepen van een huurcontract, dat niet meer regts-

geldig was of mogt zijn ingeroepen, en onder misleiding der meeste raadsleden, tot pertinent nadeel van de stad H. en van den belanghebbende K., een misslag heeft begaan, en dat hij daarbij met *dolus malus* heeft gehandeld en een strafbaar misdrijf heeft gepleegd; en dus wel degelijk een bepaald feit, en zelfs een feit, hetgeen begaan was *dolo malo*, en misdrijf daarstelde; en voorts

„*Ten' derde*, dat de waarheid der geïmputeerde feiten, bij het gehouden onderzoek, uit de overgelegde authentieke acte niet was gebleken, en alzoo de te-last-legging van feiten, waarvan de waarheid naar vereisch van regten niet was bewezen.

„En wanneer ik nu deze juridieke beslissing in het arr., gegrond op de bewezen daadzaken, toets aan de bepalingen der wet, dan geloof ik niet, dat hier eenige de minste sprake zal kunnen zijn van eenige schending of verkeerde toepassing van de a. 367 en volgg. *C. P.*

„Maar buitendien, gesteld al, dat men hier in cassatie nog een stap verder zoude kunnen en moeten gaan, en dat de H.-R. hier blootelijk zoude moeten beoordeelen het bewuste courranten-artikel zelf, ook dan nog zoude ik van meening zijn, dat daarin allezins de *criteria* van laster liggen opgesloten. Het is volstrekt mijn oogmerk niet, om aangaande deze mijne opvatting en waardering van de bedoelde aankondiging, in eenige verdere ontwikkeling te treden.

„De H.-R. zal hier zelf kunnen waarderen en beslissen. Alleenlijk wil ik hieromtrent dit nog doen opmerken, dat men de onderscheidene uitdrukkingen en zinsneden in het bewuste stuk niet moet gaan isoleren en splitsen, en daardoor de kracht van het geheel moet verlammen, maar dat men het geheele artikel in deszelfs verband en zamenhang moet lezen en opvatten, als wanneer, althans naar mijne schatting, het lasterlijke daarvan wel niet twijfelachtig zal kunnen zijn.

„Door deze mijne opmerking vervalt dan ook tevens de

bewering der req^{n}., zoo als die in de memorie is voorgesteld, als of namelijk de req^{n}. niet zouden hebben uitgesproken een eigen oordeel, maar eenvoudig relateren eene meening van den heer Off. v. J. Wanneer men het bewuste stuk in deszelfs geheel leest, zal men zich ook van het onjuiste dezer voorstelling volledig kunnen overtuigen.

„Ik houde dus ook *dit eerste* en principaal *middel* van cassatie voor ongegrond.

„*Het tweede middel* van cassatie is: schending van a. 4 van de wet van 16 Mei 1829, en daardoor verkeerde toepassing van a. 367 en volgg. *C. P.*, omdat hier in geen geval iets anders is geschied, dan de openbare beoordeeling van openbare handelingen van openbare personen, welk oordeel aan iedereen vrij staat, met dien gevolge, dat hij, die van dat regt gebruik maakt, nooit schuldig kan zijn aan laster.

„Op deze bewering nu wil ik eenvoudig antwoorden met hetgeen, in een soortgelijk geval, met betrekking tot evengenoemde wet van 1829, door dezen Raad is beslist bij deszelfs arr. van 17 Junij 1846 (bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1846, II, 81), en waaromtrent men, onder anderen, op blz. 111 het navolgende vindt opgeteekend:

„„Dat in het regt, bij a. 4 der wet van 16 Mei 1829 vermeld, „om over de handelingen der openbare magten zijne gedach- „ten te mogen uiten en die te beoordeelen, geenzins de be- „voegdheid ligt opgesloten, om die handelingen boosaardiglijk „in een verachtelijk of hatelijk daglicht te stellen; aangezien „er een onderscheid bestaat tusschen dit laatste en eene zelfs „scherpe kritiek, van welk onderscheid uit den aard der zaak „de beoordeeling aan den regter is overgelaten.”

„En daar nu juist in de onderwerpelijke zaak door den regter is uitgemaakt, dat hier *laster* is begaan, zoo zal er dan ook wel geene sprake kunnen zijn van eenige schending van het beginsel, gehuldigd bij de wet van 1829.

„Men vergelijke hieromtrent ook nog een later arr. van dezen Raad, van 24 Apr. 1849, insgelijks bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 188.

„Ook *dit middel* is alzoo ongegrond.

„*Het derde middel* is: schending van a. 250 S_g., in verband met de a. 1, 2 en 3 van de wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68) en met de a. 206 en 211 Sᵍ., op grond dat het Hof de reqⁿ. heeft veroordeeld tot eene zwaardere straf, die van eenzame opsluiting, dan hun bij het vonnis *a quo* was opgelegd, die van eenvoudige correctionele gevangenis, in weerwil dat zulks uitdrukkelijk is verboden bij a. 250 Sᵍ., ten ware ook het O. M. mogt zijn gekomen in hooger beroep, hetgeen hier niet heeft plaats gehad; en omdat in ieder geval, bij gemis van eenig motief, niet blijkt, dat hier aanwezig is een der gevallen, waarin a. 3 der wet van 1851 die straf alleen toelaat.

„Ik antwoord op deze bewering, dat ik volstrekt niet heb kunnen inzien, dat hier eene zwaardere straf is opgelegd; want de verhouding tusschen de eenzame opsluiting en de gewone correctionele gevangenisstraf is, met het oog op a. 2 der wet van 1851, eenvoudig deze, dat de helft van de eerstgenoemde gelijk wordt gesteld met den duur des tijds, waarvoor anders de gewone gevangenis zoude zijn opgelegd.

„Eene maand cellulair staat gelijk aan, maar is niet zwaarder dan twee maanden gewoon correctioneel.

„Dit is de zeer kennelijke strekking van a. 2, ja van de geheele wet van 28 Junij. Wel nu! de beide reqⁿ. waren vroeger door den eersten regter veroordeeld geweest tot correctionele gevangenis, de eerste van 4 en de tweede van 3 maanden; en thans is hun door den regter in hooger beroep opgelegd eene maand cellulair, en alzoo eene straf gelijk staande aan 2 maanden gewoon.

„Dit nu was geene verzwaring van straf, maar eene verwisseling, waartoe de regter volkomen bevoegd was.

„Vervalt hier dus alle denkbeeld van eenige verzwaring van straf, in den zin der wet, dan volgt hieruit tevens, dat het arr., ten aanzien van die opgelegde straf, ook niet behoefde gemotiveerd te zijn. Immers, gelijk dit genoegzaam bekend is, de regter behoeft geene met redenen omkleede beslissing te geven ten aanzien van den duur der opgelegde gevangenis, wanneer die beperkt blijft tusschen het gewone bij de wet bedreigde *maximum* en *minimum*.

„Wat eindelijk betreft de door den regter uitgesprokene ontzetting van sommige burgerschapsregten, zoo valt het voorzeker niet te ontkennen, dat dit, vooral voor den eersten req., eene zeer treffende straf is. Doch, ook tot het uitspreken daarvan was de regter volkomen bevoegd, terwijl hij deswege alleen rekenschap is verschuldigd aan zijn geweten. Hier in cassatie zal dit wel geen onderwerp van beoordeeling kunnen uitmaken.

„Ik houde dus ook *dit derde middel* voor ongegrond.

„*Het laatste middel* is: verkeerde toepassing van a. 187, en schending en verkeerde toepassing van a. 207 S[r]., omdat het Hof, in strijd met deze bepalingen, de req[n]. heeft veroordeeld ook in de kosten, gevallen op het afgebroken en vervallen onderzoek, aangevangen in de maand Junij 1855.

„In mijn oog evenwel bestaat hier almede noch eenige verkeerde toepassing van a. 187, welke wetsbepaling hier in het geheel niet van toepassing is, noch ook eenige schending of verkeerde toepassing van a. 207. Integendeel, het algemeen beginsel in deze bij de behandeling van strafzaken is, dat een beklaagde of beschuldigde, die veroordeeld wordt, alle de kosten moet dragen, welke het gevolg zijn van het gehouden onderzoek, en welke ter oorzake van dat onderzoek gemaakt zijn geworden. *L'accusé* (dus leest men hieromtrent reeds eene beslissing bij CARNOT, *Code d'Instruction Criminelle*, *ad* a. 368, n°. IX) *qui succombe, doit être condamné à tous les*

frais de poursuite et d'instruction; terwijl uit hetgeen verder hieromtrent door CARNOT wordt opgemerkt, ten duidelijkste blijkt, dat onder die kosten moeten worden begrepen *tous les frais, qui ont été le résultat de poursuites, commandées pour la repression du crime.*

„Bij het voeren van eene geheel onnutte procedure (*procédure inutile*) moge het welligt niet boven alle bedenking verheven zijn, of de daardoor veroorzaakte kosten gebragt kunnen worden ten laste van den veroordeelde, een zoodanige twijfel kan er voorzeker niet bestaan, wanneer ten gevolge van ziekte of andere wettige beletselen, en alzoo ten gevolge eener *force majeure*, de behandeling der zaak heeft moeten worden uitgesteld. De kosten, door zoodanig uitstel veroorzaakt, komen zeer stellig ten laste van den veroordeelde.

„*Het laatste middel* zal dus almede niet kunnen leiden tot cassatie.

„De slotsom van deze mijne beschouwingen komt alzoo hierop neder, dat ik *alle* de aangevoerde *middelen* van cassatie voor ongegrond houde, en dat alzoo deze voorziening in cassatie zal behooren te worden afgewezen.

„Ik concludeer mitsdien tot verwerping, zoowel van het ingestelde beroep tegen de incidentele arr^n^. van 13 Junij 1854 en 5 Febr. 1855, als van het eindarr. van 10 Oct. 1855, met veroordeeling van de req^n^. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Met betrekking tot het beroep tegen het arr. van 13 Junij 1854 en de verdere incidentele arr^n^., in deze zaak gewezen:

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege de req^n^. eenige gronden daarvoor zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom die arr^n^. ambtshalve zouden behooren te worden vernietigd;

„Met betrekking tot het beroep tegen het arr. van 5 Febr. 1855:

„Gelet op *de middelen* van cassatie, daartegen voorgesteld bij de ingediende memorie van cassatie, als:

„1°. Schending van a. 5 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), in verband met a. 372 St., omdat het Hof, met vernietiging van het vonnis *a quo*, de ingestelde straf-actie had moeten verklaren niet ontvankelijk; *eensdeels*, daar er nimmer eene behoorlijke instructie heeft plaats gehad tegen de req^{n}., vóór dat zij ter openbare teregtzitting zijn gedagvaard; en *anderdeels*, daar in geen geval eenige daad van vervolging tegen hen geoorloofd was, vóór dat de gedenuncieerde feiten behoorlijk waren onderzocht;

„2°. Schending van a. 223 Sv., op grond dat de tweede dagvaarding, die van 22 Nov. 1854, als niet inhoudende eenige opgave van feiten, had behooren te worden verklaard nietig;

„3°. Schending van a. 270 Sv., omdat de Regtbank, bij de niet-verschijning der beklaagden (thans req^{n}.) op die tweede dagvaarding, had moeten verleenen verstek;

„4°. Regtsweigering en schending van a. 380, 2e lid, Sv., omdat het Hof verzuimd heeft uitspraak te doen op eene, namens de req^{n}., door een hunner raadslieden genomen, en nadat hem daarvan was verleend acte, in het proces-verbaal der teregtzitting van 30 Jan. 1855 gerelateerde *subsidiaire* conclusie;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie:

„O., dat, zoo als dit te regt bij het beklaagde arr. is aangevoerd, het vroeger in de zaak gewezen arr. van 13 Junij 1854 niet heeft vernietigd den tegen de req^{n}. verleenden regtsingang, de ten gevolge daarvan gevoerde instructie en de verwijzing ten correctionele, maar alleen heeft gelast een nader geregtelijk onderzoek en beslissing op de door de tegenwoordige req^{n}. gedane klagten; dat derhalve de gemelde daden van vervolging zijn blijven bestaan en gestrekt hebben ter voldoe-

ning aan a. 5 van de wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34);

„O., wat aangaat a. 372 S'., voor zooveel die wetsbepaling, bij het bestaan van vrijspraak op het punt van lasterlijke aanbrenging, thans nog, met betrekking tot de beoordeeling van het aangevoerde tegen het arr. van 5 Febr. 1855, kan in aanmerking komen, dat aan den eisch dier bepaling is voldaan, wanneer eene aangevangen vervolging wegens lasterlijke aanbrenging wordt geschorst, tot dat de te last gelegde en gedenuncieerde feiten zijn onderzocht en daarover is beslist;

„O., dat echter zoodanige schorsing der vervolging, die hier alleen is uitgesproken en ook alleen kon in aanmerking komen, niet gelijk staat met eene vernietiging der vervolging, en dat derhalve die schorsing, welke hier is uitgesproken, ook niet medebrengt vernietiging van al de vóór die schorsing reeds aangevangen daden van vervolging;

„O., dat op grond van een en ander, *het eerste middel* van cassatie, naar hetwelk de vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven, in verband met de voren aangehaalde wetsa. zouden zijn geschonden, niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie;

„O., dat, zoo als dit te regt bij het beklaagde arr. is beslist, de dagvaarding van 22 Nov. 1854, gevolgd op het bevel tot dagvaarding van 20 Nov., niet is geweest de zoodanige, waarbij der beklaagden zaak is aanhangig gemaakt, maar slechts eene oproeping ter voortzetting van het afgebroken onderzoek, en dat uit dien hoofde daarop niet is toepasselijk het voorschrift van a. 223 S^g.;

„O., dat uit dien hoofde *dit tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het derde middel* van cassatie;

„O., dat in deze eerst de beklaagden, nu req^n., waren gedagvaard geweest voor de Arr.-R. te H., tegen 4 Mei 1854; dat daarop is gevolgd een vonnis van 11 Mei; dat, op het

hooger beroep van dat vonnis, bij arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 13 Junij 1854, is geschorst de vervolging en de beslissing op de tegen de appellanten, nu req^{n}. van cassatie, door den Off. van Just. te H. gerigte dagvaarding, tot dat over de door de appellanten bij hunne klagten aangebragte feiten tegen Jhr. L. J. Q. v. U. en H. J. G. nader geregtelijk onderzoek en beslissing zou zijn gedaan; dat later de zaak bij de Arr.-R. te H. weder is behandeld, ten gevolge der oproeping reeds vermeld bij de beoordeeling van *het tweede middel*, bij welke behandeling der zaak de Regtbank is uitgegaan van de stelling, dat het gold de behandeling der zaak, aangebragt bij de dagvaarding tegen den dag van 4 Mei 1854, hiervoren gemeld, en dat het gold de voortzetting van de zaak, waarvan de behandeling was aangevangen op 4 Mei voormeld; dat dan ook hierom tegen de beklaagden, die waren opgekomen ter teregtzitting van 4 Mei, doch niet ter teregtzitting van 14 Dec. 1854, waarop is gevolgd het vonnis van 21 Dec. 1854, bij deze latere behandeling der zaak niet is verleend verstek, maar daarentegen de zaak als *in contradictorio* is voortgezet en voleindigd;

„O., dat de voorschreven toedragt der zaak volkomen wettigt de beschouwing der Regtbank, dat het bij de behandeling der zaak op 14 Dec. gold de voortzetting van die, welke was aangevangen den 4 Mei, daar toch, zoo als dit bij het beklaagde arr. te regt wordt gezegd, de schorsing bij het arr. van 13 Junij 1854, alleen heeft gestrekt om, herstellende datgeen, waarin de Regtbank te H. verkeerd had gehandeld, toe te staan wat die Regtbank had geweigerd, bij gevolg toe te staan de schorsing van het bij die Regtbank ter harer teregtzitting van 4 Mei 1854 aangevangen onderzoek, en om alzoo de zaak der beklaagden, toen appellanten, terug te brengen in den staat, waarin zij bij de Regtbank te H. had behooren te blijven, wanneer die Regtbank de gevraagde schorsing had geadmitteerd;

„O., dat hieruit al verder te regt bij het beklaagde arr. is gemaakt de gevolgtrekking, dat het onderzoek ter teregtzitting van 4 Mei, tot aan het tijdstip waarop de schorsing, namens de appellanten, toen beklaagden, was gevraagd en door de Regtbank geweigerd, is blijven bestaan;

„O., dat het onderzoek ter teregtzitting van 14 Dec. alzoo zijnde geweest de voortzetting van het den 4 Mei aangevangen onderzoek, dan ook te regt bij het beklaagde arr. is beslist, dat de niet-verschijning der beklaagden ter eerstgemelde teregtzitting geene aanleiding kan geven tot het verleenen van verstek;

„O., dat de woorden zelven van a. 270 S^{v}. alleen aanduiden het geval van niet-verschijning op de gedane dagvaarding; dat, wie eenmaal is verschenen op de dagvaarding, niet later kan gezegd worden daarop niet te zijn verschenen; en dat aan die woorden ook geene uitbreiding mag worden gegeven buiten hare natuurlijke beteekenis;

„O., dat op deze gronden ook *het derde middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het vierde middel* van cassatie:

„O., dat het beweren dáárop berust, dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, op 30 Jan. 1855 door den raadsman der beklaagden, nu req^{n}., bij het Hof is geconcludeerd, dat, voor het geval het Hof er toe mogt komen de door hem voorgestelde exceptie van verjaring te onderzoeken, alsdan vooraf zal nietig verklaren, zoo de oorspronkelijke beslissing der Arr.-R. te H., waarbij regtsingang tegen de beklaagden is verleend, als de daarop gevolgde instructie en verwijzing naar de correctionele teregtzitting, en dat op deze conclusie geene uitspraak zou zijn gedaan;

„O. te dien aanzien, dat het beklaagde arr., wel verre van te zwijgen van het in die gedane vordering uitgedrukte, het daarbij gevoerde beweren uitdrukt, en dat vervolgens het

namens de appellanten gevoerde beweren, waaronder ook hetgeen in de bedoelde vordering was begrepen, door het Hof ongegrond is verklaard, terwijl dan nog nader juist voor het niet aannemelijke van het gevorderde, bij de hier bedoelde conclusie gronden worden aangegeven;

„O., dat hier dus metderdaad is eene beslissing op de gedane vordering, en dat vermits nergens bij de wet bepaalde bewoordingen of uitdrukkingen zijn voorgeschreven, waarin eene beslissing, als waarvan hier de rede is, zou moeten zijn vervat, het genoeg is wanneer de van den regter gevorderde verklaring, zoo als *in casu*, met genoegzame duidelijkheid is gegeven;

„O., dat dan ook *dit vierde middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep tegen de beklaagde arr^{n}. van 13 Junij 1854 en 5 Febr. 1855, en de verdere incidentele arr^{n}., in deze zaak gewezen, voor zoo ver die zijn begrepen in het thans ingestelde beroep;

„En alsnu met betrekking tot het beroep tegen het beklaagde eindarr. van 10 Oct. 1855:

„Gelet op *de middelen* van cassatie, zoo als die van wege de req^{n}. zijn voorgesteld door hunne advocaten bij de behandeling der zaak ter openbare teregtzitting, gedeeltelijk eensluidend met die vervat in de ingediende memorie van cassatie, gedeeltelijk met wijziging van het daarin vervatte, gedeeltelijk voor het eerst bij de mondelinge voordragt, en wel:

„I. *De middelen* rakende den vorm, als:

„1°. Regtsweigering en schending van a. 380 S^{r}., omdat het Hof bij het beklaagde arr. heeft nagelaten uitspraak te doen op dat gedeelte van der req^{n}. conclusie, waarbij wordt gevorderd vernietiging van het vonnis des eersten regters, wegens informaliteit;

„2°. Schending van a. 206, in verband met de a. 227 en

380 Sg., omdat de eerste regter, aannemende, dat hij na de schorsing, bevolen bij 's Hofs arr. van 13 Junij 1854, bij de niet verschijning der req^n. op 14 Dec. daaraanvolgende, niet had behooren te verleenen verstek, maar integendeel te regt de behandeling der zaak heeft beschouwd als het voortgezet *contradictoir* geding van 5 en 6 Mei bevorens, dan ook onbevoegd was, om dat geheele onderzoek bij zijne uitspraak te beschouwen als niet geschied, en zijne beslissing te gronden enkel en alleen op het gebrekkig en onvolledig onderzoek van 14 Dec., bepaaldelijk door geen regt te spreken op de door de appellanten bij conclusie voorgestelde middelen van verdediging, doch geen acht te slaan op de door hen in dit geding gebragte authentieke stukken, tot staving der waarheid van de door hen in de geïncrimineerde stukken geïmputeerde feiten, en door eene veroordeeling te gronden niet op de door hen ter openbare teregtzitting gegeven antwoorden, maar integendeel op vermeende erkentenissen, door hen afgelegd in de instructie voor den regter-commissaris, en die zouden zijn geconstateerd in processen-verbaal, niet ter teregtzitting voorgelezen, — en omdat het Hof, op deze gronden, overeenkomstig der req^n. conclusie, het vonnis van den eersten regter, wegens gebrek in den vorm, had behooren te vernietigen;

„3°. Schending van a. 243 Sg., omdat, blijkens het beklaagde arr., door het Hof geen acht hoegenaamd is geslagen op eene memorie van bezwaren, door de req^n. ingediend, overeenkomstig het regt, hun daartoe bij voormeld a. gegeven;

„4°. Schending van a. 219, in verband met de a. 227 en 247 Sg., omdat het Hof, nadat door omstandigheden, geheel buiten schuld of toedoen der req^n., na aanvang van het getuigenverhoor, de behandeling der zaak in hooger beroep voor onbepaalden tijd was uitgesteld, slechts in zoo verre heeft voldaan aan de vordering, die de req^n. het regt hadden

te doen, en in de teregtzitting van 4 Oct. werkelijk gedaan hebben, — dat het op nieuw heeft gehoord alle de gedagvaarde getuigen, zonder echter op nieuw aan te vangen met het meest belangrijke gedeelte van het onderzoek in hooger beroep, het doen uitbrengen namelijk van verslag;

„5°. Schending van a. 22 Sv., omdat het Hof de vervolging ter zake der advertentie in het *Algemeen Handelsblad* van 6 Jan. 1854, ontvankelijk heeft verklaard, ofschoon, volgens de feitelijke beslissing van het arr., geene klagte over die bepaalde advertentie is gedaan, en dat gebrek niet mag worden aangevuld door redeneringen over min of meer waarschijnlijke bedoelingen van zekeren brief, door de klagers den 7 Jan. 1854 aan den heer Off. v. J. te H. gerigt;

„6°. Schending van hetzelfde a. 22, in verband met a. 436 *eod.* en a. 1917 B. W., omdat, welke de inhoud en de strekking ook mag zijn geweest der missive van de heeren Jhr. Q. v. U. en G., dd. 7 Jan. 1854, het Hof deze in geen geval als eene klagte tegen de reqn. mogt aanmerken en daarop, als zoodanig, regt spreken, omdat dit onderhandsche stuk geene zekere dagteekening heeft ten aanzien der reqn. vóór den 6 Mei 1854 (blijkens proces-verbaal der teregtzitting der Regtbank te H., op dien dag gehouden), en alzoo niet blijkt, dat de Officier daarvan was gesaisisseerd bij de eerste daad van regtsvervolging, en alzoo ook niet bij de introductieve dagvaarding;

„7°. Schending van de a. 368, 370 en 372 Sv., omdat het Hof, niet als gewijsde, waaruit konde blijken van de waarheid, valschheid of strafbaarheid der geïmputeerde feiten, in aanmerking vermogt te nemen het bevelschrift der Arr.-R. te H. van 22 Febr. 1854, dat, volgens 's Hofs eigene beslissing in het arr. van 13 Junij 1854, als gewezen, zonder verhoor der aanklagers of aangewezen getuigen, op slechts ééne der 4 door de reqn. ingediende klagten, reeds toen niets konde be-

wijzen ten aanzien van het al of niet gegronde der aanklagt, — en althans tot dat einde, na de krachtens 's Hofs arr. van 22 Junij 1854 gehouden instructie en 's Hofs arr. in Raadkamer van 15 Sept. 1854, in geen geval meer konde strekken;

„8°. Schending der a. 222, 206, 211, 227 en 247 S^{v}., omdat het Hof, in plaats van regt te spreken naar aanleiding der introductieve dagvaarding van 24 Apr. 1854, zijne uitspraak heeft gegrond op de bij dat exploit ingetrokken dagvaarding van 15 Apr. bevorens;

„9°. Schending van a. 183, in verband met de a. 227 en 247 S^{v}., omdat de getuige Mr. F. J. F., blijkens het procesverbaal der teregtzitting, niet heeft afgelegd de belofte van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen, maar die van „met ware woorden te zullen spreken;" en

„10°. Schending van 20 R. O., in verband met de a. 170, 227 en 247 S^{v}., omdat, volgens het proces-verbaal, daarvan opgemaakt, de teregtzitting van 3 Oct. niet is gehouden in het openbaar.

„II. *De middelen* rakende den grond der zaak, als:

„1°. Verkeerde toepassing van de a. 367, 370, 371 en 374 S^{t}., van a. 8 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), en van a. 2 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), immers schending van de a. 206 en 211 S^{v}., in verband met alle de aangehaalde a., omdat het berigt, voorkomende in het *Algem. Handelsbl.* van 6 Jan. 1854, in zijn geheel opgenomen in het beklaagde arr., daarbij ten onregte is beschouwd als daar te stellen laster tegen Jhr. L. J. Q. v. U.

„*a.* Omdat in de eeniglijk veroordeelde phrase van dat berigt aan den heer Q. v. U. niets wordt te last gelegd, en zijn naam daarbij zelfs niet wordt genoemd; en omdat bovendien de req^{n}. daarbij niet uitspreken een eigen oordeel, maar eenvoudig relateren eene meening van den heer Off. van Just. bij de Arr.-R. te H., bij eigenhandige missive van den Officier dd.

20 Dec. 1853 uitgedrukt, die overigens latende voor zijne rekening;

„*b*. Omdat het Hof, na zelf met betrekking tot de lasterlijke aanbrenging met veel juistheid te hebben overwogen, dat het aanwezen van laster uit het geïncrimineerde stuk onmiddellijk moet kunnen bewezen worden, en niet bij redenering en gevolgtrekking kan worden geconstateerd, later die leer zoo zeer vergeet, dat het 't veroordeelde berigt aanvult en verklaart uit andere, niet als lasterlijk beschouwde berigten, vroeger door de req^n^. openbaar gemaakt, en uit den inhoud dezer laatsten, althans voor een gedeelte, en nog wel ten onregte, besluit tot het lasterlijke van het eerste;

c. Omdat het Hof, door te scheppen eene hoogst willekeurige onderscheiding buiten de wet tusschen laster en lasterlijke aanbrenging, beslist, dat, in weerwil van de door authentieke stukken bewezen waarheid der geïmputeerde feiten, de openbaarmaking daarvan niettemin alleen door eene onjuiste qualificatie, daaraan gegeven, laster zou worden; en

„*d*. Omdat *in jure*, met het door authentieke stukken geleverd bewijs der waarheid van de te last gelegde feiten, alle denkbeeld van laster vervalt, terwijl *in facto* het eenig raadselachtig motief van het arr., dat zich met die vraag bezig houdt, haar òf toestemmend beantwoordt, òf haar in het midden laat, maar zeker niet uitmaakt, gelijk het niet kon uitmaken, dat het bewijs der waarheid niet is geleverd.

„2°. Schending van a. 4 der wet van 16 Mei 1820 (*St.* n°. 34) en verkeerde toepassing van de bij *het eerste middel* aangehaalde a. van het Wetb. v. Strafr., omdat hier in geen geval iets anders is geschied, dan de openbare beoordeeling van openbare handelingen van openbare personen; welk oordeel aan iedereen vrijstaat, in gevolge het aangehaalde a. 4, met dat gevolg, dat hij, die van dat regt gebruik maakt, nooit schuldig kan zijn aan laster;

„3°. Schending van a. 250 S^{g}., in verband met de a. 1, 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68) en met de a. 206 en 211 S^{g}., omdat het Hof de req^{n}. heeft veroordeeld tot eene zwaardere straf, die van eenzame opsluiting, dan hun bij het vonnis *a quo* was opgelegd, die van eenvoudige correctionele gevangenis, in weerwil dat zulks uitdrukkelijk is verboden bij het aangehaalde a. 250, ten ware ook het O. M. van zijne zijde mogt zijn gekomen in hooger beroep, hetgeen hier niet heeft plaats gehad, en omdat, in ieder geval, bij gemis van eenig motief te dien opzigte, niet blijkt, dat hier aanwezig is één der gevallen, waarin a. 3 der wet van 28 Junij 1851 die straf alleen toelaat; en

„4°. Verkeerde toepassing van a. 187 en schending en verkeerde toepassing van a. 207, in verband met a. 227 S^{g}., omdat het Hof, in strijd met deze bepalingen, de req^{n}. heeft veroordeeld ook in de kosten, gevallen op het afgebroken en vervallen onderzoek, aangevangen in de maand Junij 1855;

„Mede gelet op hetgeen tot adstructie *der middelen* van cassatie ter teregtzitting bij monde van de advocaten der req^{n}. is bijgebragt;

„I. Met betrekking tot *de middelen* rakende den vorm:

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie:

„O., dat *dit middel* moet geacht worden betrekkelijk te zijn tot de vordering, gedaan bij de schriftelijke conclusie bij het Hof genomen, waarbij de verdediging met betrekking tot het juridiek gedeelte breedvoerig wordt uiteengezet en voorgedragen, en die is vermeld in het proces-verbaal der teregtzitting bij het Hof gehouden den 2 Oct. 1855, op het eind;

„O., dat die conclusie strekt, op onderscheidene gronden, in *de eerste plaats*, tot vernietiging van het vonnis van de Arr.-R. te H. van 21 Dec. 1854; — dat aan die vordering zoozeer is voldaan, dat bij het beklaagde arr. dat vonnis geheel is ver-

nietigd, zoodat het door de req^{n}. hier geopperde bezwaar allen grond mist;

„O., dat dan ook *dit eerste middel* van cassatie hierom niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie:

„O., dat, voor zooveel het hier beweerde is gerigt tegen het vonnis van den eersten regter, waarvan bij het beklaagde arr. het hooger beroep is behandeld, tegen dat vonnis in cassatie geene grieven meer aannemelijk zijn, vermits het is vernietigd in voege straks gemeld; en dat, voor zoo veel het beweerde is gerigt tegen het beklaagde arr., daarvan almede de ongegrondheid dááruit van zelve volgt, dat het bedoelde vonnis is vernietigd, en dus juist datgeen heeft plaats gehad, wat naar der req^{n}. beweren zou hebben moeten geschieden;

„O., dat op deze gronden ook *het tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft *het derde middel* van cassatie:

„O., dat de ingeroepen wetsbepaling wel de bevoegdheid geeft aan de partij, die in hooger beroep komt, eene nieuwe memorie te kunnen indienen, behelzende de middelen en gronden, waarop zij haar hooger beroep steunt, maar dat niet is voorgeschreven, veelmin op straffe van nietigheid, dat die memorie den grondslag moet uitmaken van de beslissing bij den hoogeren regter, veelmin dat bepaaldelijk moet worden uitgedrukt, dat daarop acht is geslagen; en dat hieruit volgt, dat deze memorie is eene zoodanige, waaromtrent het aan het geweten van den regter is overgelaten zoo veel acht te slaan, als de aard der zaak mag medebrengen;

„O., dat *dit derde middel* alzoo niet kan leiden tot cassatie;

„Wat betreft *het vierde middel* van cassatie:

„O., dat in de zaak verslag is uitgebragt in hooger beroep den 29 Jan. 1855; — dat bij de latere voortzetting der zaak op 1 Oct. 1855, een nieuw onderzoek is verzocht, waarbij het

den 25 Junij afgebroken onderzoek zou moeten worden beschouwd als niet geschied; — dat het Hof op deze vordering heeft regt gedaan bij de eerste overweging van het arr., met deze bepaling, dat de behandeling der zaak beschouwd werd zich onmiddellijk aan te sluiten aan de teregtzittingen van 29 en 30 Jan.; dat geenerlei wetsbepaling, bepaaldelijk niet die van a. 219 Sv., deze beslissing van het Hof, waarbij het uitgebragt verslag bleef in zijne volle kracht, met nietigheid bedreigt;

„O., dat alzoo ook *het vierde middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het vijfde middel* van cassatie:

„O., dat ten opzigte van het ook in hooger beroep gevoerde beweren der reqn., dat er geene klagte zou bestaan ter zake van de advertentie in het *Algemeen Handelsblad* van 6 Jan. 1854, waarop de schuldigverklaring en veroordeeling betrekking heeft, bij het beklaagde arr. is beslist, dat te dier zake klagte was gedaan op den 7n Jan. 1854; dat die beslissing met redenen is bekleed, bepaaldelijk omtrent de bedoeling en strekking van het schrijven dat ten deze in aanmerking kwam, en dat niets belette dat het Hof de beslissing omtrent bedoeling en strekking van zoodanig schrijven, als waarvan de rede was, op redeneringen grondde, die overigens op voorhanden daadzaken waren gegrond;

„O., dat dan ook *dit vijfde middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft *het zesde middel* van cassatie:

„O., dat in deze, naar luid van a. 22 Sv., alleen in aanmerking kwam, of de vervolging had plaats gehad op klagte der beleedigde partij, en of alzoo het O. M. tot vervolging was geregtigd, niet of die klagte van den beginne af aan de daarbij beklaagden bekend was, hoedanige bekendmaking van den beginne af nergens wordt voorgeschreven;

„O., dat alzoo ook *dit zesde middel* van cassatie is ongegrond;

„Wat betreft *het zevende middel* van cassatie:

„O., dat de beschikking der Arr.-R. te H., van 22 Febr. 1854, waarvan bij *dit middel* van cassatie de rede is, niet is vernietigd bij het arr. van het Hof van 13 Junij 1854, waarbij de vervolging is geschorst tot dat nader geregtelijk onderzoek en beslissing op de bij der appellanten, nu req^{n}., klagten aangebragte feiten tegen Jhr. L. J. Q. v. U. en H. J. G. zou zijn gedaan;

„O., dat derhalve ook die aangehaalde beslissing door het Hof, bij de beoordeeling der vraag, of de te last gelegde feiten in waarheid bestonden, mogt worden in aanmerking genomen, te meer daar ook, naar a. 82 S^{v}., waar het Hof zelf zich het voorloopig geregtelijk onderzoek aantrekt, zoo als hier bij de beschikking van 22 Junij 1854 is geschied, niet de instructie, die reeds mag zijn aangevangen, van zelve vervalt;

„O., dat hierom ook *dit zevende middel* van cassatie is ongegrond;

„Wat betreft *het achtste middel* van cassatie:

„O., dat wel in het beklaagde arr., met betrekking tot een beweren der appellanten, nu req^{n}., als zoude de regter *a quo* buiten de dagvaarding zijn gegaan, en geoordeeld hebben over feiten, niet aan hen te last gelegd, die dagvaarding wordt genoemd als zijnde van 15 Apr. 1854, terwijl de introductieve dagvaarding is van 24 Apr.;

„O. evenwel, dat kennelijk hier geene andere dagvaarding wordt bedoeld dan die introductieve dagvaarding, welke den grondslag heeft uitgemaakt van het regtsgeding in eersten aanleg;

„O. toch, dat op dezelfde plaats in het arr., waar de dagvaarding wordt vermeld, het vonnis van 21 Dec. 1854, waarvan hooger beroep, wordt opgegeven als dat, waarbij, volgens het beweren, buiten de dagvaarding zou zijn gegaan, en dat bij dat vonnis zeer stellig is regt gesproken, niet op

eene dagvaarding van 15 Apr., maar op die van 24 Apr., waarbij was gedagvaard tegen den 4ⁿ Mei 1854, en die in het hoofd van het vonnis wordt vermeld;

„O., dat dus de vermelding van de dagteekening van den 15 Apr., als die waarop het beweren zou zijn gegrond en als die welke verder het onderwerp van beschouwing in het arr. uitmaakt, is eene loutere schrijffout, en dat het, niettegenstaande die schrijffout, overigens volkomen blijkt, dat geene andere dagvaarding het onderwerp van beschouwing hier bij het Hof heeft uitgemaakt, dan de introductieve dagvaarding;

„O., dat de schrijffout zich dáármede laat verklaren, dat eerst is gedagvaard geweest op 15 Apr. 1854 tegen 27 Apr., doch dat die dagvaarding later is ingetrokken geworden bij eene dagvaarding van 24 Apr., waarbij nader is gedagvaard tegen 4 Mei; welke laatste dagvaarding overigens, behoudens eenige niets ter zake doende afwijkingen, geheel overeenstemt met de vroegere van 15 Apr. 1854;

„O., dat op grond hiervan ook *het achtste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het negende middel* van cassatie:

„O., dat uit het gehouden proces-verbaal blijkt, dat op den 1 Oct. 1855, voor het Hof zijn verschenen twintig daar genoemde getuigen, en daaronder Mr. F. J. F.; dat daar wijders wordt vermeld: „dat zij in handen van den President den eed „hebben afgelegd van de waarheid en niets dan de waarheid „te zullen zeggen, terwijl de getuige F., als behoorende tot „de Doopsgezinde gemeente, de belofte heeft afgelegd van „met ware woorden te zullen spreken;"

„O., dat hieruit voldoende blijkt dat de belofte, door den hier bedoelden getuige afgelegd, geene andere strekking heeft gehad dan om, op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, te bevestigen de verklaring, door de andere getuigen onder eede

gedaan, van te zullen zeggen de geheele waarheid en niets dan de waarheid;

„O., dat dan ook *dit negende middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het tiende middel* van cassatie;

„O., dat in deze blijkt, dat het regtsgeding, waarvan het beklaagde arr. van 10 Oct. 1855 het gevolg is geweest, bij het Hof is behandeld in 5 zittingen, gehouden op den 24 Sept., 1, 2, 3 en 10 October 1855; dat in het gehouden proces-verbaal, voor zoo veel dat vermeldt wat er is verhandeld op de 3 eerste dagen en op den laatsten, is opgenomen, dat de deuren zijn open gesteld, en dat daar waar wordt vermeld wat er is verhandeld op den 3 Oct., de vermelding dat de deuren zijn open gesteld of eene dergelijke, niet wordt gevonden;

„O. te dien aanzien, dat het ingeroepen a. 20 R. O. voorschrijft, dat het regtsgeding op de teregtzittingen in het openbaar zal worden gehouden, op straffe van nietigheid, ten ware anders mogt zijn bevolen; en dat a. 170 S[v]. dezelfde straf van nietigheid bepaalt op het verzuim van de inachtneming der voorschriften van a. 20 R. O.;

„O., dat bij gevolg, zoo in deze bleek, dat het regtsgeding op den 3 Oct. was gehouden niet in het openbaar, de vernietiging van het arr. zou moeten volgen, naar het voorschrift van a. 380 S[v].;

„O. echter, dat hier niet is het blijk, dat de wet in voorschreven opzigt zou zijn geschonden, zulks omdat, terwijl het proces-verbaal, voor zoo veel dat betrekking heeft op het verhandelde op de andere dagen, uitdrukkelijk vermeldt dat de deuren zijn geopend geworden, in het proces-verbaal, voor zoo veel dat betrekking heeft op het verhandelde op den 3 Oct., niet wordt vermeld dat het geding is gehouden met gesloten deuren, en daarin evenmin iets wordt gevonden, waaruit in het allerminst zou kunnen worden afgeleid, dat op dien

dag de voortzetting van het geding zou hebben plaats gehad op andere wijze, dan waarop het tot dusverre was gevoerd geworden;

„O., dat in het kennelijk verband, waarin het proces-verbaal van al de gehouden dagen van teregtzitting moet worden beschouwd, het niet aanwezig zijn van de vermelding, voor zoo veel betreft den dag van den 3ⁿ Oct., niet afdoende is om hier als vaststaande te kunnen aannemen datgeen, wat voor het aannēmen eener schending der wet zou moeten vaststaan, dat op den 3ⁿ Oct. het regtsgeding is gehouden met gesloten deuren, terwijl dan ook het arr. zelf de vermelding inhoudt, dat is gelet op het onderzoek in de openbare teregtzitting;

„O., dat alzoo ook *dit tiende middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„II. Met betrekking tot *de middelen*, rakende den grond der zaak:

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie,— op *het eerste punt:*

„O., dat omtrent de aankondiging in het *Algemeen Handelsblad* van 6 Jan. 1854, weswege de reqⁿ. zijn schuldig verklaard en veroordeeld, is beslist bij het beklaagde arr.: „dat „bij die aankondiging aan Jhr. L. J. Q. v. U. wordt te last „gelegd, dat hij in een valsch en vervalscht rapport, door het „wederregtelijk inroepen van een huurcontract, dat, volgens „het advies van regtsgeleerden, op afdoende gronden, niet „meer regtsgeldig was of mogt zijn ingeroepen, en onder mis„leiding der meeste raadsleden, tot pertinent nadeel van de „stad Haarlem en van den belanghebbenden K., een misslag „heeft begaan, en dat hij daarbij met *dolus malus* heeft ge„handeld, een strafbaar misdrijf gepleegd, tot betoog van „welke stelling in die aankondiging wordt verwezen naar de „in de daarbij vermelde dagbladen, vroeger door den eersten „en tweeden appellant geplaatste advertentiën;"

„O., dat hierbij is beslist, welke de zin en beteekenis is

van de gedane te lastlegging, die ook overigens tekstueel in het arrest is vermeld; dat hierbij voorts is beslist, dat de persoon aan wien is te last gelegd, is Jhr. L. J. Q. v. U.; dat al moge het rigtige of verkeerde van de toepassing der wet in zaken van laster, als bij alle andere misdrijven, vatbaar zijn om in cassatie te worden onderzocht en beslist, daarbij geen nieuw onderzoek van daadzaken is geoorloofd; dat de bevoegdheid en de verpligting van den *judex facti* ten deze niet enkel bestaat in het opnemen van hetgeen gezegd of geschreven of gedrukt is, maar ook in het beoordeelen en beslissen van andere daadzakelijke punten, die moeten in aanmerking komen, en dat hiertoe voorzeker behoort de beoordeeling en beslissing der vraag, wie de persoon is, aan wien hetgeen is gezegd, of geschreven, of gedrukt, wordt te last gelegd; dat alzoo in cassatie op de vraag, of het is Jhr. Q. v. U., aan wien is te last gelegd, niet kan worden teruggekomen;

„O., dat ditzelfde geldt omtrent het punt, of de req[s]. bij het geïncrimineerde in de aankondiging hebben uitgesproken een eigen oordeel of niet, vermits ook dit is eene waardering van feitelijk gebleken omstandigheden, waarbij tot de beslissing kunnen hebben medegewerkt, behalve hetgeen tekstueel in de advertentie staat uitgedrukt, omstandigheden gebleken òf uit andere advertentiën, waartoe bij de geïncrimineerde advertentie was verwezen, òf uit andere ten processe bijgebragte stukken of verdere bewijsmiddelen;

„O., dat alzoo ook het gemelde punt niet behoort tot datgeen, wat alleen in cassatie kan worden beoordeeld, of dat, wat is bewezen verklaard als te zijn gezegd of geschreven of gedrukt, onder de omstandigheden, die daarbij verder, naar hetgeen *in facto* is beslist, moeten in aanmerking worden genomen, al of niet valt in de termen der strafwet;

„Op *het tweede punt:*

„O., dat, waar in het beklaagde arr. wordt gewezen op

vroegere door de appellanten, nu req^n., in dagbladen geplaatste advertentiën, daarop wordt gewezen tot vergelijking met de advertentie van 6 Jan. 1854, weswege is schuldig verklaard en veroordeeld, en om daaruit den zin der uitdrukkingen, in de laatstgemelde advertentie gebezigd, voor zoo veel noodig te verduidelijken;

„O. wijders, dat die alzoo tot vergelijking gebezigde advertentiën die zijn, waartoe de req^n. zelven bij de advertentie van 6 Jan. 1854 hadden verwezen, en waarvan de vergelijking alzoo door hen zelven was ingeroepen;

„O., dat, wat er dus moge zijn van de door de req^n. op dit punt ingeroepen beginselen, die hier voorzeker zijn buiten alle toepassing;

„O., wat betreft de vraag, of de gevolgtrekkingen, door het Hof gemaakt uit die ter vergelijking gebezigde advertentie, te regt of ten onregte zijn gemaakt, dat het punt, met betrekking waartoe hier uit de vergeleken advertentiën gevolgtrekkingen zijn gemaakt, eeniglijk betreft de vraag, van welke feiten Jhr. L. J. Q. v. U. door de req^n. werd beschuldigd, hetwelk niet anders is, dan een louter feitelijk punt, waarop, wat aangaat de beslissing op het bestaan van het feit gegeven, in cassatie niet kan worden teruggekomen;

„Op *het derde punt:*

„O., dat hier niet is schuldig verklaard en veroordeeld alleen ter zake van eene gegeven qualificatie aan daadzaken, maar in allen gevalle ook ter zake van te last gelegde daadzaken;

„O. toch, dat, blijkens de feitelijke beslissing, reeds op *het eerste punt* vermeld, en mede blijkens de tekstueel in het arr. overgenomen aankondiging zelve, niet alleen is gezegd, dat Jhr. Q. v. U. een strafbaar misdrijf had gepleegd, 't welk, in verband met de aanhaling van een dus genoemd valsch en vervalscht rapport, als qualificatie zou kunnen worden be-

schouwd, maar ook de bepaalde handelingen worden opgegeven, die Jhr. Q. v. U. zou hebben bedreven en die het strafbaar misdrijf zouden uitmaken;

„O., dat zeer zeker, waar bepaalde daadzaken worden opgegeven, eene daarbij gevoegde qualificatie daarvan de te-lastlegging der daadzaken zelven niet doet vervallen;

„Op *het vierde punt:*

„O., dat ten aanzien van het beweren der appellanten, nu requiranten, dat ook de waarheid der bij de aankondiging geïmputeerde feiten uit onderscheidene ten processe voorhanden authentieke acten zou blijken, bij het beklaagde arr. is beslist, dat dit beweren is onjuist, daar uit de handelingen van Jhr. L. J. Q. v. U., voor zooverre die door al de authentieke stukken, waarop, zoo als het luidt in het arr., de appellanten zich bij hunne conclusie beroepen, bewezen zijn, ten duidelijkste blijkt, dat hij noch wederregtelijke, noch bedriegelijke bedoelingen gehad heeft;

„O., dat hierin voorzeker ligt de beslissing des regters, dat door overgelegde authentieke acten het wettelijk bewijs voor de waarheid van het te last gelegde, waarvan in dit proces de rede was, niet is geleverd;

„O., dat op voorschreven gronden *het eerste middel* van cassatie op *alle de vier punten*, waarin het is onderscheiden, is onaannemelijk;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie:

„O., voor zoo verre hier de te lastlegging zou moeten worden geacht te hebben betroffen Jhr. Q. v. U. in zijne qualiteit van lid van den gemeenteraad van H. en wethouder, dat, hoewel ieder het regt heeft om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te uiten en die te beoordeelen, daarin geenzins, ook niet naar de bepaling van a. 4 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), de bevoegdheid ligt opgesloten, om die handelingen boosaardiglijk in een verachtelijk

daglicht te stellen en daardoor de openbare magten, van wie die handelingen zijn uitgegaan, te beleedigen, vermits er tusschen dit laatste en eene zelfs zeer scherpe en harde beoorling een aanmerkelijk onderscheid bestaat;

„O., wat aangaat de hier te last gelegde uitdrukkingen, waaromtrent ook volgens het *in facto* als bewezen aangenomene is beslist, dat die door de req^n^. zijn gebezigd in een gedrukt geschrift, dat verkocht en verspreid is geworden, — dat die te regt zijn geoordeeld, onder de verder aangenomen omstandigheden, zoodanige lasterlijke te lastlegging daar te stellen, als bij a. 367 S^t^. wordt strafbaar gesteld, zonder dat het juiste van deze beslissing wordt weggenomen door het naar de wet bestaande regt, om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen;

„O., dat alzoo ook *dit tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft *het derde middel* van cassatie:

„O., dat hier in eersten aanleg de eerste req. was veroordeeld tot gevangenisstraf voor 4 maanden, de tweede tot gevangenisstraf voor 3 maanden, en dat in hooger beroep daarentegen beide de req^n^. zijn verwezen tot eenzame opsluiting voor ééne maand;

„O., dat de wet van 28 Junij 1851 (*Stbl.* n°. 68), in a. 1, niet twee onderscheidene soorten schept van straffen, maar alleen bepaalt dat de correctionele gevangenisstraf, behalve op de gewone wijze, ook in eenzame opsluiting zal kunnen worden ondergaan; wijders in a. 2 bepalende de verhouding, die er zal bestaan tusschen de gevangenis op de gewone wijze en die bij eenzame opsluiting;

„O., dat die verhouding tusschen de gewone gevangenisstraf en die bij eenzame opsluiting, voor de laatste is de helft van de straf, die uit krachte der betrokken strafwet zou zijn uit-

gesproken, en dus van de gewone correctionele gevangenisstraf;

„O., dat bij gevolg ééne maand gevangenisstraf, in eenzame opsluiting te ondergaan, waartoe hier in hooger beroep is verwezen, niet is eene zwaardere straf, dan die van 4 of van 8 maanden gewone gevangenisstraf, waartoe in eersten aanleg de req^n. waren veroordeeld, en dus ook in deze het voorschrift van a. 250 S^s. niet is overtreden;

„O., dat wel bij a. 8 der wet wordt bepaald, dat de eenzame opsluiting door den regter alleen wordt bevolen, wanneer hij in de omstandigheden des misdrijfs of de geaardheid van den schuldigverklaarde daartoe bijzondere aanleiding vindt, en dat ook naar a. 211 S^s., het arr. met redenen moet zijn bekleed, en bepaaldelijk ook de omstandigheden moet uitdrukken, die volgens de wet tot verzwaring of verligting van straf aanleiding geven;

„O., dat, al mogen onder die omstandigheden, die, krachtens de evengemelde wetsbepaling, moeten worden uitgedrukt of waaromtrent in het bijzonder het arr. met redenen moet zijn bekleed, ook de zoodanige zijn begrepen, die, zonder volgens de wet verzwarende of verligtende omstandigheden te zijn, evenwel den regter aanleiding kunnen geven tot verzwaring of verligting van straf, dit in allen gevalle niet kan gelden daar, waar, zoo als hier, eensdeels niet 2 soorten van straf bestaan, de eene zwaarder en de andere ligter, maar alleen 2 wijzen van uitvoering van dezelfde straf, en anderdeels tusschen die 2 wijzen van uitvoering de keus aan het geweten van den *judex facti* geheel is overgelaten, zonder eenige omschrijving of nadere aanduiding van omstandigheden of geaardheid, waarvan alleen het bestaan tot het toepassen van de eene wijze van uitvoering, hier de eenzame opsluiting, zou kunnen grond geven;

„O., dat hierom ook *het derde middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het vierde middel* van cassatie:

„O., dat het bezwaar betreft de kosten, gevallen op een onderzoek, dat is afgebroken ten gevolge der ongesteldheid van een der Raadsheeren, die in hooger beroep over de zaak zaten;

„O., dat het afbreken en uitstellen der zaak uit hoofde van die opgekomen omstandigheid, eene schorsing daarstelt van het regtsgeding, maar niet het gevolg heeft dat het regtsgeding, tot dusver gevoerd, vervalt, zoodat later een nieuw regtsgeding zou ontstaan;

„O., dat ook de handeling zelve van het afbreken en uitstellen der behandeling, is eene handeling tot het regtsgeding behoorende, door de omstandigheden geboden;

„O., dat dus de kosten, op zoodanig uitstel of ten gevolge daarvan vallende, behooren tot de kosten van het regtsgeding;

„O., dat hierom ook *dit vierde* en *laatste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt mede het beroep tegen het in deze zaak gewezen eindarr. van 10 Oct. 1855;

„Verwijst voorts de req^n. te samen en ieder voor het geheel in de kosten, in cassatie gevallen, zoo wat betreft het beroep tegen de incidentele arr^n., vroeger gemeld, als wat betreft het beroep tegen het eindarr."

N^o. MCXCVIII. — Arrest van 4 Mrt. 1856.

(A. 44 en 103 R. O.; a. 387 Sv.)

Zijn, met het oog op a. 103 *R. O. en a.* 387 *Sv., partijen ontvankelijk om in cassatie te worden toegelaten, zoo lang de gewone manier van procederen toereikend is?* — Neen.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Sommelsdijk is req. van cassatie tegen een vonnis van hetzelve Ktng., van

9 Nov. 1855, waarbij de gereq. J. J. S., kruijer te Middelharnis, ter zake van op den 25 Julij 1855, zich op den Langenweg, onder de gemeenten Nieuwe Tonge, Middelharnis en Sommelsdijk gelegen, te hebben geplaatst in eene hondenkar, bespannen met drie honden, en zich alzoo te hebben laten vervoeren, is ontslagen van alle regtsvervolging.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req.; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij wordt beweerd: schending van a. 211 Sg., omdat de al of niet verbindbaarheid van de verordening op de wegen van de eerste klasse, gelegen onder de gemeente Nieuwe Tonge en Klinkerland, van 14 Junij 1855, niet behoorlijk is beslist, en voorts verkeerde toepassing van a. 210 Sg., alsmede schending van a. 10 der gemelde verordening, a. 140 Grw., de a. 135 en 16 der wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85) en a. 8 van het reglement op de wegen en voetpaden voor de provincie Z.holl., door het feit aan te merken als geene overtreding;

„O., dat bij a. 11 van de verordening op de wegen der eerste klasse, onder de gemeente N. T. en K., van 14 Junij 1855, tegen het aan den gereq. ten laste gelegde feit is bedreigd eene geldboete van *f* 3.00 tot *f* 25.00, en gevangenis van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

„O., dat volgens a. 44 R. O., de vonnissen der Ktgn., in strafzaken gewezen, aan hooger beroep onderworpen zijn, met uitzondering van het geval, dat tegen de overtreding geene hoogere of andere straf is bedreigd, dan eene geldboete, de som van *f* 20.00 niet te boven gaande;

„O., dat de req. mitsdien bevoegd was, om van het onderwerpelijke vonnis in hooger beroep te komen, en dat partijen,

volgens a. 103 der gemelde organieke wet en a. 387 Sv., in geenerlei strafzaken ontvankelijk zijn om in cassatie te worden toegelaten, zoo lang de gewone manier van procederen toereikende is;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep in cassatie; de kosten, daarop gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCXCIX. — Arrest van 4 Mrt. 1856.

(A. 44 R. O., jo. a. 387 Sv.)

Is het in strijd met alle regelen der procesorde, om de vernietiging van eene en dezelfde uitspraak door verschillende regtsmiddelen te gelijk te beproeven? — Ja.

Is derhalve de cassatie ontvankelijk van een vonnis, tegen hetwelk men en *het middel van cassatie* en *dat van hooger beroep te gelijk heeft beproefd?* — Neen.

P. W. G. J. v. B., oud majoor in Nederlandsche dienst, geboren waarschijnlijk te Utrecht en wonende te 's Gravenhage, is req. van cassatie, bij acte gepasseerd ter griffie van het Ktng. te Voorburg den 13 Oct. 1855, van een vonnis van dat Ktng. van den 12 dier maand, waarbij de req. is schuldig verklaard aan het op den 8 Sept. 1855, tegen elf uur des voormiddags, in de keuken op den huize den Binkhorst, aan Mr. J. N. v. E. en A. E. N. v. E. te hebben toegevoegd de woorden *struikroovers* en *bandieten*, zonder daartoe te zijn uitgetergd, en te dier zake veroordeeld in eene geldboete van *f* 2.00, ten voordeele der gemeentekas van Voorburg, en om aan ieder der gevoegde partijen te voldoen de som van *f* 50.00, tot vergoeding der schade in eer en goeden naam geleden ten gevolge van het uiten van bovengezegde scheldwoorden, met bevel dat een exemplaar van dat vonnis zal worden aangeplakt binnen de gemeente van Voorburg en een binnen de stad

's Gravenhage, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en zulks op kosten van de gevoegde partijen; met veroordeeling eindelijk in de kosten, *solidair* met zijn medeveroordeelde.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de advocaat van den req. in de voordragt zijner *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Hoezeer mij de behandeling dezer voorziening, wat de eigenlijk gezegde *middelen* van cassatie betreft, over het algemeen wel niet zeer moeijelijk is voorgekomen, zoo bestaat er evenwel in dit geding eene omstandigheid, waarbij ik vooraf eenige oogenblikken zal moeten stilstaan, en waaromtrent ik mijn gevoelen aan dezen Raad meen te moeten kenbaar maken.

„De bedoelde omstandigheid betreft de ontvankelijkheid van den tegenwoordigen req. in deze zijne voorziening tegen het vonnis des eersten regters van 12 Oct. des vorigen jaars.

„De ontvankelijkheid namelijk van deze voorziening is mij uit een tweeledig oogpunt nog al bedenkelijk en twijfelachtig voorgekomen.

„De eerste *ratio dubitandi* is gelegen in de vordering van de beleedigde partij, zoo als die dan ook bij het beklaagde vonnis is toegewezen, namelijk de voldoening eener som van ƒ 50.00, ter vergoeding der schade, geleden in eer en goeden naam, met verderen last, dat een exemplaar van het vonnis zal worden aangeplakt te Voorburg en te 's Gravenhage.

„Het is vooral dit laatste, de aanplakking van het vonnis, hetgeen bij mij den twijfel heeft doen ontstaan, of het vonnis door deze uitspraak niet moest geacht worden vatbaar te zijn voor hooger beroep, en mitsdien, naar luid van het bekende voorschrift van a. 387 Sv., niet vatbaar voor cassatie.

„Ofschoon ik nu volgaarne wil erkennen, dat ik aanvankelijk van meening ben geweest, dat het vonnis inderdaad uit dien hoofde geacht moest worden vatbaar te zijn voor appel,

en dat wel vooral naar aanleiding van het bepaalde bij a. 40 R. O., zoo ben ik echter later van dit mijn gevoelen teruggekomen, en geloof ik niet, dat hierin een grond kan gelegen zijn voor de appellabiliteit, en alzoo voor de niet-ontvankelijkheid in cassatie.

„Het is mij, namelijk, bij nader inzien voorgekomen, dat a. 40 R. O. hier in het geheel niet van toepassing is, want dat dat a. hier kennelijk alleen betrekking heeft tot het geval, dat de gevraagde betering ter zake van mondelingen hoon, wordt behandeld en beregt *in foro civili*, en niet, zoo als hier, *in foro criminali.* Wanneer de vordering der beleedigde partij gevoegd wordt bij de behandeling der strafzaak, zoo als dit in gevolge de procesorde geschieden mag, dan is in deze de eenige maatstaf voor zoodanige behandeling, ook wat de appellabiliteit betreft, eeniglijk te zoeken in a. 44 R. O. en in a. 253, n°. 4, Sv., in verband met a. 231 *eod.* En nu is het hier geenzins de vraag, welke betering of schadeloosstelling bij het vonnis is uitgesproken, maar of, met het oog op hetgeen hieromtrent bij a. 44 en bij a. 253, n°. 4, en alzoo bij de wet zelve is voorgeschreven, de vordering der beleedigde partij eene strafzaak, welke overigens niet appellabel is, vatbaar kan doen zijn voor hooger beroep? en het is deze vraag, welke ik van meening ben, vooral ook met het oog op de jurisprudentie van dezen Raad, dat ontkennend zal moeten worden beantwoord. Ik geloof dus niet, dat in de bedoelde omstandigheid een grond kan gelegen zijn tot de niet-ontvankelijkheid dezer cassatie.

„Met betrekking tot de vordering van de beleedigde partij bij de behandeling eener strafzaak, meen ik hier te moeten verwijzen tot de arrn. van dezen Raad van 18 Oct. 1842, 31 Aug. en 7 Nov. 1848, en 26 Apr. 1853, te vinden bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, VIII, 321; 1848, II, 184 en 325, en 1853, I, 142/

„Maar er bestaat nog eene tweede *ratio dubitandi*, welke in mijn oog van meer gewigt is, en welke, naar mijne overtuiging, zal behooren te leiden tot de niet-ontvankelijkheid van deze voorziening in cassatie.

„Er is namelijk door den tegenwoordigen req. wel eerst bij acte van 13 Oct. een beroep in cassatie ingesteld tegen het vonnis van het Ktng. te V. van 12 daar te voren; doch later heeft diezelfde req., bij acte van 24 Oct. daaraanvolgende, almede appel doen aanteekenen van datzelfde vonnis, en dat wel met dien gevolge, dat dat appel werkelijk is voortgezet en behandeld geworden bij de Arr.-R. te 's G., en dat op dat appel is regt gedaan bij vonnis van die Regtbank van 8 Nov. daaraanvolgende, welk vonnis hier almede, blijkens de volgende zaak, een onderwerp van behandeling in cassatie uitmaakt.

„Dit nu is ten eenemale in strijd met alle gezonde begrippen eener geregelde procesorde; en wanneer ik dan nu tevens in aanmerking neem wat in eene soortgelijke zaak daaromtrent door dezen Raad is beslist, dan geloof ik, dat ook deze onregelmatige manier van procederen *in casu* zal behooren te leiden tot de niet-ontvankelijkheid van de tegenwoordige voorziening in cassatie.

„De door mij bedoelde beslissing van dezen Raad komt voor in een arr. van 5 Apr. 1842, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, VII, 185; en zonder dat ik het noodig acht om hieromtrent thans in eenige de minste verdere ontwikkeling te treden, vermeen ik eenvoudig te moeten verwijzen tot de gronden van beslissing, zoo als die worden aangetroffen op bladz. 191, waar men leest:

„„O., dat de wet heeft bepaald de regtsmiddelen," enz.

„Ik geloof, dat, wanneer men deze beginselen en deze regtspraak hier in de onderwerpelijke zaak van toepassing doet zijn, hieruit als van zelf de niet-ontvankelijkheid dezer voorziening in cassatie zal voortvloeijen.

„Neemt men deze leer niet aan, dan vervalt men inderdaad tot een schromelijke verwarring en onzekerheid, zoo als dan ook juist het namens dezen req. in deze en in de volgende zaak gehouden pleidooi hiervan een zeer sprekend bewijs heeft opgeleverd.

„Het is alzoo op dezen grond, dat ik in deze zaak meen te moeten concluderen tot niet-ontvankelijkheid van het ingesteld beroep, waarvan het noodwendig gevolg zal moeten zijn, dat de H.-R. in geen onderzoek zal kunnen treden naar de voorgedragene *middelen* van cassatie.

„Ten overvloede evenwel en alleen voor het geval dat de H.-R. zich niet met dit mijn gevoelen mogt kunnen vereenigen, wil ik mij nog met een enkel woord over die *middelen* zelven uitlaten.

„*Het eerste middel* van cassatie is: schending van a. 228 S[r]., op grond dat de dagvaarding zoude zijn nietig, als niet behelzende eene behoorlijke opgave van het feit.

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is de dagvaarding, wat de opgave van het feit betreft, allezins voldoende. Men vindt daarbij niet alleen vermeld den tijd wanneer en de plaats waar, maar ook welke scheldwoorden door dezen beklaagde gebezigd zouden zijn, namelijk die van *struikroovers* en *bandieten*.

„En wat nu de omstandigheid aanbelangt, dat niet in de dagvaarding vermeld is, dat die woorden zouden gebezigd zijn zonder daartoe te zijn uitgetergd, zoo geloof ik niet, dat hierin een grond kan gelegen zijn tot nietigheid der dagvaarding; want die omstandigheid is, althans in mijn oog, geen integrerend bestanddeel van het eigenlijk gezegde feit, hetgeen de overtreding daarstelt, dat is, het bezigen van scheldwoorden. De bedoelde omstandigheid, welke bovendien geheel van negatieven aard is, en dus in de meeste gevallen niet vatbaar voor eene feitelijke omschrijving, behoort wel tot de

qualificatie van de overtreding, zoodat er over het al of niet bestaan daarvan moet worden uitspraak gedaan; doch ik geloof niet, dat er ooit gecasseerd is, omdat die omstandigheid bij de dagvaarding niet was vermeld. Althans bij de arresten van 10 Dec. 1850 en 26 Aug. 1853, waarop men zich bij het gehouden pleidooi heeft beroepen, is dit het geval niet geweest. Ik houde dus *dit middel* voor ongegrond.

„*Het tweede middel* is: miskenning van de a. 129 en 130 Sr., omdat niet zoude zijn gebleken van een zoodanigen zamenhang, als waardoor *in casu* de gelijktijdige beregting der beide overtredingen zoude kunnen worden gewettigd.

„Ook *dit middel* is mij niet aannemelijk voorgekomen, en ik meen tot dat einde niet alleen te moeten verwijzen tot de dagvaarding, als waarbij de beleediging van dezen req. wordt opgegeven gelijktijdig te zijn voorgevallen met die van de eerste gedaagde, maar inzonderheid ook tot den inhoud van het vonnis zelf, als waaruit de zamenhang van al het voorgevallene ten duidelijkste in het oog springt.

„*Het derde middel* is: schending van a. 206 Sr., in verband met a. 471, n°. 11, *C. P.*, omdat bij het beklaagde vonnis geene uitspraak zoude zijn gedaan omtrent het al of niet bewezene der provocatie.

„Deze bewering is evenwel ten eenemale onjuist, want, na eene zeer omstandige vermelding der daadzaken, zoo als die uit het onderzoek waren gebleken, leest men vervolgens in het vonnis dit: „O., dat derhalve wettig en overtuigend is „bewezen, dat door de beide beklaagden in eene keuken, welke „niet als openbare plaats te beschouwen is, tegen de beide „eerste getuigen zijn gebezigd de beleedigende woorden van „*roovers* enz., zonder dat die beklaagden door de beide eerste „getuigen waren uitgetart!"

„Even ongegrond is *het vierde middel*, waarbij wordt beweerd: schending van de a. 206 en 211, in verband met het

zelfde a. 471, n°. 11, *C. P.*, op grond dat het vonnis, met betrekking tot de bedoelde omstandigheid der uittarting, niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd; want bij de feitelijke vermelding in de praemissen van het vonnis, zal men uitdrukkelijk geconstateerd vinden, dat uit de verklaring van vier getuigen aan den regter niet was gebleken, dat zij hadden uitgetergd enz.

„*Het vijfde middel* is: schending van a. 203 Sᵍ., op grond dat hier de rede zoude zijn geweest van eene verzwarende omstandigheid, zonder dat de gedaagde hierop opmerkzaam was gemaakt, de verzwarende omstandigheid namelijk dat de gedaagde is schuldig verklaard aan het bezigen van de beleedigende uitdrukking van *roovers*, terwijl hij slechts gedagvaard was wegens het bezigen van het woord van *struikroovers!*

„Dat nu in de bedoelde omstandigheid wel geen de minste grond kan gelegen zijn voor eene verzwaring in den zin van a. 203, zal hier wel geen het minste betoog vereischen. Het lust mij niet, om hieromtrent iets verder in het midden te brengen. De woorden: *roovers* en *struikroovers* zijn voor de toepassing van a. 471, n°. 11, geheel van dezelfde beteekenis. Maar buitendien bestaat hier almede geen de minste grond, alsof er in deze zoude zijn regt gedaan op een nieuw feit. Want de woorden zelven zijn tamelijk synoniem, en nergens is bij de wet geschreven, dat alle de gebezigde scheldwoorden in eene dagvaarding zouden moeten worden uitgedrukt. In vele gevallen is dit onmogelijk, zoo als dit dan ook met zoo vele woorden is erkend bij het hierboven reeds aangehaalde arr. aan 10 Dec. 1850, opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1850, II, 242.

„*Het zesde middel* is: schending van a. 207 Sᵍ., op grond dat bij het beklaagde vonnis verkeerdelijk ten aanzien van beide de beklaagden is uitgesproken eene *solidaire* veroordeeling in de kosten.'

„Van alle *de* aangevoerde *middelen* nu is dit het eenige, hetgeen mij niet ongegrond is voorgekomen. Hoezeer dan ook eene splitsing van kosten in het onderwerpelijke geding hoogst moeijelijk zoude zijn, geloof ik toch dat de *solidaire* veroordeeling in de kosten hier niet op de wet gegrond is.

„Voor zoo verre dus de H.-R. van oordeel mogt zijn, in een onderzoek te kunnen treden naar de onderscheidene *middelen* van cassatie, zoude op dit punt behooren te worden gecasseerd, en dus de H.-R., regt doende ten principale, den tegenwoordigen req. alsnog moeten veroordeelen in de kosten van het regtsgeding, alleen voor zoo verre de ten zijnen laste bestaande veroordeeling betreft.

„*Het zevende middel* is: schending van a. 203, al. 3, Sr., op grond dat de Kntr., na een zeer langdurig onderzoek, ten slotte heeft geweigerd, om de zaak op nieuw tot het doen oproepen van getuigen te doen uitstellen.

„Ik antwoord op deze bewering eenvoudig dit, dat het bepaalde hieromtrent bij a. 203 ten eenemale is facultatief, en dat dus de Kntr., door het gevraagde uitstel op dat oogenblik te weigeren, ten eenemale heeft gehandeld overeenkomstig deszelfs regterlijke bevoegdheid.

„*Het achtste middel* eindelijk is: schending van a. 201, in verband met a. 202 Sr., op grond van verkorting van het regt van verdediging.

„Op deze bewering wil ik ter dezer plaatse dit antwoorden, dat, wanneer men het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting met betrekking tot al het voorgevallene gedurende de debatten inziet, daaruit ten duidelijkste blijkt, niet, dat er verkorting, maar wel, dat er misbruik is gemaakt van het regt van verdedigen, en dat de Kntr., door aan den gemagtigde ten laatste het woord te ontnemen, ook in dit opzigt volkomen heeft gehandeld binnen de grenzen van deszelfs bevoegdheid.

„Ook *dit laatste middel* is alzoo ongegrond; weshalve, met uitzondering alleen van *het zesde middel*, de solidariteit der kosten, als waaromtrent door den H.-R. ten principale zoude kunnen worden regt gedaan, geen der aangevoerde *middelen casu quo* zoude kunnen leiden tot cassatie.

„Wat mij evenwel betreft, zoo is mijne conclusie dáártoe strekkende, dat het ingestelde beroep door dezen Raad zal worden verklaard te zijn niet-ontvankelijk, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat het ten processe consteert, dat de req., zich bezwaard oordeelende met het vonnis van den Kntr. te V., van 12 Oct. 1855, ten zijnen nadeele gewezen, daarvan, bij acte ter griffie van dat Ktng. van 13 Oct. daaraanvolgende, beroep in cassatie heeft doen beteekenen, en dat hij ook bij acte terzelfder griffie van den 24 dier maand heeft verklaard, van het gemelde vonnis te komen in hooger beroep;

„O., dat de req., het hooger beroep hebbende vervolgd, bij vonnis der Arr.-R. te 's G., van 8 Nov. 1855, niet ontvankelijk is verklaard in dat hooger beroep, en dat hij daarna aan zijn vroeger ingesteld beroep in cassatie heeft gevolg gegeven;

„O., dat de wet heeft bepaald de regtsmiddelen, door welke arr., vonnissen en regterlijke uitspraken kunnen worden aangevallen, en dat hij, die vermeent door eene regterlijke uitspraak benadeeld te zijn, zelf behoort te onderzoeken, door welke dier regtsmiddelen zoodanige regterlijke uitspraak moet worden aangerand, doch dat hij geenzins bevoegd is, om de vernietiging van eene en dezelfde uitspraak door verschillende regtsmiddelen tevens te beproeven, als zijnde zulks geheel strijdig met alle beginselen van regelmatige regtspleging en aanleiding gevende tot verwarring en onzekerheid;

„O. mitsdien, dat de req. zich in hooger beroep hebbende voorzien, en dit regtsmiddel tegen het ten zijnen laste gewezen

vonnis hebbende beproefd, niet bevoegd was om tegen datzelfde vonnis ook nog het middel van cassatie te doen gelden, en dat hij alzoo in dit door hem ingestelde beroep in cassatie is niet ontvankelijk;

„O., ten opzigte van het beroep in cassatie tegen een, bij de acte van voorziening genoemd voorbereidend gewijsde, van Zaturdag den 6n Oct. 1855, — dat, blijkens de stukken van den processe, zoodanig gewijsde niet bestaat, en er bij pleidooi te dier zake ook niets is aangevoerd, en dit beroep alzoo is zonder grond;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in het door hem ingestelde beroep in cassatie en verwijst hem in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCC. — Arrest van 4 Mrt. 1856.

(A. 44, al. 2, R. O.; a. 475, n°. 11, en 475, n° 8, *C. P.*)

Is, met het oog op a. 44, al. 2, R. O., een vonnis, ter zake van de overtreding van a. 471, *n°.* 11, C. P., *aan hooger beroep onderworpen?* — NEEN.

Kan het voor het hooger beroep iets ter zake afdoen, dat een der deelen van dat vonnis voor appel vatbaar mogt zijn? — NEEN.

C. J. v. B. en P. W. G. J. v. B., beiden wonende te 's Gravenhage, zijn reqn. van cassatie van een vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van 8 Nov. 1855, waarbij de eerste reqe. is verklaard niet ontvankelijk in het door haar ingesteld hooger beroep, voor zoo verre zij bij het vonnis van den Kntr. te Voorburg, van 12 Oct. 1855, is schuldig verklaard aan en veroordeeld wegens overtreding van a. 471, n°. 11, S., met de daaraan verbondene veroordeeling ten behoeve der beleedigde partij, met veroordeeling van deze reqe. in de kosten, door haar hooger beroep op dit punt veroorzaakt, en de tweede req. mede is verklaard niet-ontvankelijk in het door hem ingesteld

hooger beroep en veroordeeld in de kosten, door dat hooger beroep veroorzaakt.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de advocaat der reqⁿ. in zijne adstructie der voorgedragene *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„In deze zaak zal ik zonder eenige ontwikkeling eenvoudig concluderen tot verwerping.

„Wat de niet-ontvankelijkheid van het appel betreft, zoo kan ik mij daaromtrent zeer wel vereenigen met de gronden van beslissing in het beklaagde vonnis; en wat voorts de *overige middelen* van cassatie aanbelangt, als betrekking hebbende tot de zaak zelve, welke nog behandeld moet worden, zoo zullen deze in den tegenwoordigen stand van het geding wel geen punt van onderzoek kunnen uitmaken.

„Ik concludeer dus tot verwerping, met veroordeeling van de reqⁿ. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., omtrent het namens de reqⁿ. aangevoerde *middel*, hetwelk betrekking heeft tot de al- of niet-ontvankelijkheid in appel van het in eersten aanleg gewezen vonnis van het Ktng. te V., van 12 Oct. 1855, namelijk schending en verkeerde toepassing van a. 44, al. 2, R. O., in verband beschouwd met de a. 129, 130, 207, al. 2, 208, al. 2, 227 en 258 Sg., en a. 471, nº. 11, 475, nº. 8, en 476 St., — dat ten dezen opzigte de beide reqⁿ. in eersten aanleg bij voornoemd vonnis van gezegd Ktng. zijn schuldig verklaard, de 1e aan het toevoegen van het woord *roovers*, zonder daartoe te zijn uitgetergd, en zij te dier zake is veroordeeld in eene geldboete van *f* 2.00, ten voordeele der gemeentekas van V., en wijders aan het opzettelijk met vuiligheid, dat is, met een emmer met vuil water, werpen tegen personen, en te dier zake veroordeeld in eene geldboete van *f* 5.00, ten voordeele als boven, en in eene gevangenisstraf

van 2 dagen; en de 2e req. aan het toevoegen der woorden *struikroovers* en *bandieten*, en te dier zake veroordeeld in eene geldboete van ƒ 2.00, ten voordeele der gemeentekas van V., en wijders beiden tot eene schadevergoeding aan de gevoegde beleedigde partij van ƒ 50.00; met verder bevel dat een exemplaar van dat vonnis zal worden aangeplakt binnen de gemeente V. en een binnen de stad 's G., ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en zulks op kosten van de gevoegde partijen, met veroordeeling eindelijk *solidair* in de kosten van het geding;

„O., dat ten onregte door de reqn. is beweerd, dat het geheele vonnis voor appel vatbaar zoude zijn, uit hoofde een der reqn. te gelijkertijd tot eene gevangenisstraf van 2 dagen is veroordeeld, daar toch nergens bij de wet tusschen al de deelen van een vonnis, wanneer daarbij over verschillende misdrijven wordt uitspraak gedaan, een zoodanig onafscheidbaar verband is daargesteld, dat in geval een dier deelen aan hooger beroep is onderworpen, daardoor van zelf het geheele vonnis voor appel zou vatbaar zijn;

„O., dat alzoo te regt bij het beklaagde vonnis is verstaan, dat bij de wet op de overtreding van enkele, niet-uitgetarte beleediging geene zwaardere straf dan eene boete van 5 franken is bedreigd, en dat alzoo in deze de uitzondering van al. 2 van a. 44 R. O. aanwezig was, dat er namelijk tegen de overtreding geene hoogere of andere straf is bedreigd, dan eene geldboete de som van ƒ 20.00 niet te boven gaande, en mitsdien het vonnis van den Kntr. voornoemd, wat betreft de veroordeeling te dier zake, voor geen appel vatbaar was;

„O., dat *de overige middelen* van cassatie, als geen betrekking hebbende tot het in deze beklaagde vonnis der Arr.-R. te 's G. van 8 Nov. 1855, niet behoeven te worden onderzocht;

„O. mitsdien, dat het aangevoerde tegen het vonnis der Arr.-R. te 's G. van 8 Nov. 1855, is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en verwijst de req^{s}. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCI. — Arrest van 4 Mrt. 1856.

(A. 242, j°. a. 250, al. 1, Sr.)

Is, in geval van partieel appel aan zijde van het O. M., het Hof bevoegd in hooger beroep kennis te nemen van en uitspraak te doen over dat gedeelte van het vonnis, waartegen het zich niet in hooger beroep had voorzien? — Neen.

Heeft derhalve het Hof, door het tegendeel te beslissen, a. 242, *j°. a.* 250, *al.* 1, *S^{t}. geschonden?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien P. S., huisvrouw van J. J. M., wonende te 's Gravenhage, req^{e}. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., regt doende in hooger beroep in correctionele zaken, van 17 Nov. 1855, waarbij het Hof een vonnis der Arr.-R. te 's G., regt doende in correctionele zaken, van 11 Oct. 1855, houdende vrijspraak van de beklaagde, alhier req^{e}., ter zake van wederspannigheid, doch veroordeeling op grond van a. 224 S^{t}., ter zake van beleediging door woorden van bedienende beambten van het openbaar gezag, in de waarneming hunner bediening, drie malen op onderscheidene tijdstippen gepleegd, tot 3 geldboeten, ieder van *f* 8.00, en in de kosten, heeft bevestigd, voor zoo verre betreft de gedeeltelijke vrijspraak der beklaagde, hare schuldigverklaring en veroordeeling in de kosten van eersten aanleg, doch hetzelve overigens verbeterende, haar heeft veroordeeld tot 3 geldboeten, ieder van *f* 15.00, en in de kosten van het hooger beroep.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer de Vos en *de middelen* van cassatie, door den raadsman der req^{e}., ten dage dienende, aangevoerd, en bestaande: 1°. in schending van a. 56, al. 1, R.O., in verband met a. 224 S^{t}., en daar-

door verkeerde toepassing van a. 68 R. O., op grond dat de onderwerpelijke zaak, wat betreft de beleediging met woorden van bedienende beambten, niet vatbaar zoude geweest zijn voor hooger beroep; en 2°. schending van de a. 242 en 250, al. 1, Sr., op grond dat, daar het Op. Min. in deze zaak eeniglijk had geappelleerd, voor zoo ver betrof het wanbedrijf van wederspannigheid, en alzoo niet voor zoo ver de beleediging met woorden aanging, ook in hooger beroep ter oorzake van dit laatste wanbedrijf geene hoogere straf had mogen worden opgelegd, — heeft de Adv.-G. Dekkerh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* van cassatie aangevoerd, namelijk:

„1°. Schending van a. 56 R. O., in verband met a. 224 *C. P.*, en daardoor verkeerde toepassing van a. 68 R. O., op grond dat de onderwerpelijke zaak, wat betreft de aan den deurwaarder aangedane beleediging met woorden, niet zoude zijn vatbaar geweest voor hooger beroep;

„2°. Schending van a. 242 en a. 250, al. 1, Sr., op grond dat, daar het O. M. in deze zaak eeniglijk had geappelleerd voor zoo verre betrof het wanbedrijf van rebellie, en alzoo niet voor zoo verre de beleediging met woorden aanbelangt, ook in hooger beroep ter oorzake van dit laatste wanbedrijf geene hoogere straf had mogen worden opgelegd.

„Wat nu *het eerste middel* betreft, zoo ben ik van gevoelen, dat *dit middel* wel niet zoude kunnen leiden tot cassatie, en ik geloof tot staving van dit mijn gevoelen eenvoudig te kunnen verwijzen tot drie arrn. van dezen Raad, alle geweest in de eerste helft van het vorige jaar, waarbij het beginsel der appellabiliteit, krachtens het bepaalde bij a. 227 *C. P.*, telkens is gehuldigd. Het zijn de arrn. van 20 Febr., 3 Apr. en 4 Junij 1855, alle opgenomen bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 57, 113 en 244.

„Ik houde dus de zaak zelve, wat het onderwerp van het misdrijf betreft, wel vatbaar voor hooger beroep.

„Maar, was er in deze, ook met betrekking tot het wanbedrijf van beleediging, door het O. M. werkelijk geappelleerd? en het is deze vraag, welke, met het oog op de acte van appel (invent. n°. 17), ontkennend zal moeten worden beantwoord; waarin dus ook als *per se* de gegrondheid van *het tweede middel* ligt opgesloten, en zulks niet zoozeer op grond van het bepaalde bij a. 242 S^r^., als wel op grond dat hier, met betrekking tot het wanbedrijf der *outrage*, in het geheel geen appel bestond, en dus ook de regter in appel niet bevoegd was om daarvan kennis te nemen. In de acte van appel toch leest men uitdrukkelijk, dat de Off. v. J. te 's G. in deze zaak heeft verklaard te komen in hooger beroep, voor zoo verre bij het vonnis de beklaagde niet schuldig is verklaard aan en is vrijgesproken van feitelijken en gewelddadigen wederstand.

„Ik vermoed, dat deze omstandigheid aan den hoogeren regter zal zijn ontgaan, daar hij zich anders ongetwijfeld zoude hebben onthouden, om ook te treden in eenige beoordeeling van de uitspraak des regters en de juistheid der opgelegde straf met betrekking tot het wanbedrijf der beleediging. *Dit tweede middel* is alzoo ongegrond.

„Ik concludeer dus tot cassatie, alleen voor zoo verre het Hof, regt doende in hooger beroep, bij deszelfs arr. heeft kennis genomen en uitspraak gedaan over het wanbedrijf van beleediging, en de deswege opgelegde straf; voorts ten einde de H.-R. ten aanzien van dit punt zal verstaan, dat het Hof tot die uitspraak niet was bevoegd, als zijnde van dat gedeelte van het in eersten aanleg gewezen vonnis niet geappelleerd; zullende de kosten, zoowel die van het hooger beroep als die van cassatie, moeten worden gedragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O. ten opzigte van *het eerste middel*, dat, blijkens de acte van hooger beroep, van 18 Oct. 1855, in het beklaagde arr. vermeld, de Off. van Just. bij de Regtb. alhier van het voorschreven vonnis in hooger beroep is gekomen, „alléén voor „zoo verre bij dat vonnis de beklaagde niet schuldig is verklaard aan en vrijgesproken van feitelijken en gewelddadigen „wederstand;"

„O., dat, vermits alzoo de bij a. 242 S^r., tot het komen in hooger beroep vereischte verklaring niet was gedaan, voor zoo ver betrof de bij gemeld vonnis uitgesproken schuldigverklaring en veroordeeling van de req^e. ter zake van beleediging met woorden, het voormelde Hof, door, op het requisitoir van den Proc.-G., ook van dit wanbedrijf in hooger beroep kennis te nemen en daarover uitspraak te doen, zijne bevoegdheid of regtsmagt is te buiten gegaan;

„O., dat derhalve het beklaagde arr. uit dien hoofde behoort te worden vernietigd, en dat alzoo een onderzoek omtrent *het eerste middel* van cassatie doelloos zoude wezen;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., voor zoo verre daarbij het Hof, regt doende in hooger beroep, op het requisitoir van den Proc.-G., heeft kennis genomen en uitspraak gedaan over eene schuldigverklaring en veroordeeling ter zake van beleediging met woorden, waarvan niet was geappelleerd, en diensvolgens de beklaagde in de kosten in hooger beroep heeft veroordeeld; en doende wat het Hof had behooren te doen;

„Verklaart alsnog den Proc.-G. bij hetzelfde Hof niet-ontvankelijk in zijn requisitoir, voor zoo verre het strekt om ook op dat gedeelte van het voorschreven vonnis in hooger beroep regt te doen;

„Beveelt dat de kosten, zoo in hooger beroep als in cassatie gevallen, zullen gedragen worden door den Staat."

N°. MCCII. — Arrest van 4 Mrt. 1856.

(A. 300 *C. P.*, *j°.* a. 13, al. 4, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102).)

Is het oordeel en de beslissing over het al dan niet aanwezig zijn van den moedwil *geheel aan den* judex facti *overgelaten?* — Ja.

Kan het uitsluitend een punt van onderzoek in cassatie uitmaken, of de regter de wettige regelen van het bewijs, betreffende dat punt, al dan niet mogt hebben geschonden? — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien G. v. D., oud 26 jaren, van beroep dienstmeid, geboren en wonende te Zuidbroek, thans in hechtenis te Groningen, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, regt doende in criminele zaken, van 21 Nov. 1855, waarbij de req^{e}., ter zake van kindermoord, voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd, is veroordeeld tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van 5 achtereenvolgende jaren en in de kosten der procedure, met last tot aanplakking van extract-arr^{n}. te Groningen, te Zuidbroek en te Noordbroek.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer de Vos, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Raad heeft uit het gedaan rapport vernomen, dat *het eenig* aangevoerde *middel* van cassatie was: verkeerde toepassing van a. 300 *C. P.*, in verband met a. 13, sub n°. 4, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102); houdende het slot der memorie: conclusie tot vrijspraak, althans tot toepassing van a. 319 *C. P.*

„*Dat middel* was dáárop gegrond, dat de moedwil, het opzet, zoude zijn aangenomen zonder het vereischte bewijs, en dat dus alleen kon gedacht worden aan verstandsverbijstering, althans aan onwilligen doodslag.

„Ik erken, dat het *volontairement* moet bewezen zijn, dit is onbetwistbaar bij a. 295, *j°.* 300 *C. P.*, waar definitiën van *meurtre* en *meurtre d'un enfant nouveau né* gevonden worden.

„Doch wat zal ik nu zeggen over de memorie? Alleen dit, dat het eene zeer voldoende en juiste defensie was voor den *judex facti* op alle de punten; en dat ons hier alleen te onderzoeken staat: 1°. of die punten van defensie behoorlijk zijn wederlegd, en 2°. wel op wettige bewijsmiddelen.

„Beide vragen meen ik bevestigend te moeten beantwoorden.

„Wat het aanwezig zijn van den moedwil, het opzet om te dooden betreft, leze de Raad speciaal de 7e, 8e en 11e overweging, benevens de schuldigverklaring, en over het niet bestaan der zinsverbijstering, zoo als de req*. voorwendde, de 9e overweging van het arr., welke allen op beide punten allen twijfel door de feitelijke beslissing wegnemen.

„Maar is nu die feitelijke beslissing wel geregtvaardigd door wettige bewijsmiddelen?

„Ik antwoord, ja! door getuigenbewijs, wat eenige daadzaken betreft, door gedeeltelijke bekentenis en door aanwijzingen, behoorlijk omschreven, en wettig bewezen en door locale inspectie.

„Het opzet, de moedwil kan niet anders dan door aanwijzingen worden bewezen, indien er geene bekentenis ten dien aanzien bestaat; en die *animus*, zoo niet *occidendi*, dan zeker *nocendi*, is volledig bewezen door de aanwijzing in de genoemde considerantia:

„Dat zij op het secreet bevallen is; dat zij onkunde heeft „voorgewend, doch geheimhouding van het gebeurde verzocht;

„Dat zij zelve haar toen nog levend kind uit het secreet „genomen heeft;

„Dat zij kort daarna in haar bed is bevonden en het kind „weder in het secreet, maar in zoodanige ligging en rigting, „dat het alleen op die wijze door menschelijke handen daarin „zoodanig kon zijn nedergelegd."

„Deze en nog meerdere aanwijzingen zijn zoo voortreffelijk

in het arr. uiteengezet, dat ik niet geloof dat zij voor den Raad iets te wenschen zullen overlaten.

„Dit geldt vooral ten aanzien van de omstandigheid, dat het nog levend kind door de req^e^. eerst uit het secreet is gehaald en er daarna weder is nedergelegd, bij afwezigheid van anderen, zoodat deze er naar hebben moeten zoeken.

„Dat noem ik geen *vermoeden*, zoo als in de memorie gelezen wordt, maar eene stellige, behoorlijk omschrevene en bewezene aanwijzing voor het opzet, den moedwil.

„Ik zoude, geloof ik, den Raad beleedigen, door nog meer hierover uit te weiden; hij zal lezen, onderzoeken en beslissen; en in zooverre was mijne rede, indien mijn ambtspligt het niet medebragt, overbodig.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van de req^e^. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als grond van *het eenig middel* van cassatie, beweerde schending en verkeerde toepassing van a. 300 S^t^., in verband met a. 13, § 4, der wet van 29 Junij 1854 (*Stbl.* n°. 102), wordt aangevoerd, dat het Hof een der vereischten tot toepassing van dat a., den moedwil, het opzet, heeft aangenomen, zonder dat daarvoor het vereischte bewijs aanwezig was;

„O., dat bij het beklaagde arrest als bewezen is aangenomen en beslist, dat de handeling, welke den dood van het kind der req^e^. ten gevolge heeft gehad, door haar is gepleegd met boos opzet (*volontairement*), om het te doen omkomen;

„O., dat het onderzoek en de beslissing over het al dan niet bewezene der daadzaken, bij de wet uitsluitend aan den *judex facti* opgedragen, noodzakelijk in zich sluit de beoordeeling en beslissing, of al dan niet het vereischte bewijs voor het bestaan van moedwil of opzet bij het plegen eener hande-

ling aanwezig is, en dit alzoo geen punt van onderzoek in cassatie kan uitmaken, dan voor zoo ver door het niet met redenen omkleeden dier beslissing of het gronden derzelve op andere dan wettige bewijsmiddelen, de regter de voorschriften omtrent den vorm of de wettige regelen van het bewijs mogt hebben geschonden, hetgeen *in casu* niet is beweerd, noch bevonden is;

„O., dat derhalve, bij het bestaan van bovengemelde beslissing, het aanwezig zijn van het, ter toepassing van gemeld wetsa., vereischte opzet voldoende is uitgemaakt, en dat dit punt thans niet nader kan worden onderzocht, weshalve *het eenig middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het ingestelde beroep in cassatie en veroordeelt de req^{r}. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCIII. — Arrest van 12 Mrt. 1856.

(A. 223, j^{to}. a. 206 en 211 Sr.)

Kan a. 223 *S*^{r}. *geschonden zijn, wanneer de dagvaarding inhoudt het feit, zoodat de beklaagde kon weten waarop hij zich te verdedigen heeft, al mogt zij uitvoeriger in het omschrijven van hetzelve hebben kunnen zijn?* — Neen.

Is a. 211, j°. *a.* 206 *S*^{r}. *geschonden, bijaldien het onderzoek en de beraadslagingen hebben geloopen over een ander feit, dan het bij de dagvaarding aan een beklaagde te last gelegde?* — Ja.

M. S. S., goud- en zilverkasthouder en winkelier, wonende te Rotterdam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., regt doende in hooger beroep in zaken van correctionele policie, van 30 Oct. 1855, waarbij een vonnis van de Arr.-R. te R., regt doende in correctionele zaken, van 3 Julij 1855, voor zoo veel aangaat de schuldigverklaring, veroordeeling in de kosten, teruggave der overtuigingstukken, aanplakking en afkondiging van het vonnis, is be-

vestigd, en, met verbetering van hetzelve ten aanzien der qualificatie, aan het bewezen feit gegeven, en der opgelegde straf, de req. is schuldig verklaard aan eenvoudige bankbreuk, door het als gefailleerd koopman te voorschijn brengen van boeken, welke ongeregeld zijn gehouden, zonder dat die blijken van bedrog opleveren, en veroordeeld in eene gevangenisstraf van 6 maanden en in de kosten, in hooger beroep gevallen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, en gelet op de ten dienende dage van wege den req. aangevoerde *middelen* van cassatie, bestaande: 1°. in schending van a. 228 Sv., en 2°. in schending van a. 206, in verband met a. 1 Sv., heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd, en wel 1°. schending van a. 223 Sv., op grond dat de dagvaarding niet inhield eene naauwkeurige opgave van het feit; en 2°. (tot justificatie van *het eerste*) schending van a. 206, *jo*. a. 1, Sv.

„Ik heb zoo even den inhoud der dagvaarding medegedeeld, en de Raad kan beoordeelen, of die duidelijke opgave inhield, waardoor de req. kon weten wat hem ten laste werd gelegd en waarop hij zich had te verdedigen.

„Gaarne had ik gewenscht, dat de geachte pleiter in cassatie eens had willen opgeven, wat er aan die dagvaarding ontbrak en hoe, naar zijn oordeel, die ingerigt had moeten zijn.

„ZEd. zeide wel, dat in die dagvaarding had moeten gevonden worden, waarin het ongeregeld houden der boeken bestond; maar ik kan van zijn gezond verstand niet verwachten, dat hij zoude verlangd hebben, dat alle de onregelmatigheden in de te voorschijn gebragte boeken, stonden vermeld in de dagvaarding.

„Ik zeg: *in de te voorschijn gebragte boeken*. Daarvan is hier

alleen sprake, en niet van het ontbreken of ongeregeld houden van andere boeken.

„Men verlieze niet uit het oog, dat het hier niet geldt de zaak ten principale, maar eene exceptie der nietigheid van dagvaarding, en dat die dagvaarding is geschied eerst na eene zeer langdurige instructie, zoodat zij aanvangt onder n°.... van den inventaris.

„En dan is de vraag *in casu:* heeft de req. niet kunnen weten, na dat alles, waarop hij zich te verdedigen had?

„Hij heeft niet kunnen twijfelen, omdat het alleen gold boeken, door hem gedurende twee jaren gehouden en te voorschijn gebragt, en het bleef een bepaald feit, dat hij ongeregeld gehouden boeken te voorschijn heeft gebragt.

„Het Hof heeft dit daarenboven victorieus beantwoord.

„Ook ik beroep mij eindelijk, even als de pleiter, op het werk van den heer Kemper, en wel op de door hem aangehaalde plaats, maar lees er liever bij, een weinig verder op dezelfde bladzijde 20, *in voc. ib.:* „Een goed regter enz." Maar aangenomen dat die dagvaarding nog veel uitvoeriger had kunnen en ook moeten zijn, welk laatste ik volstrekt niet erken, is dan de beweerde nietigheid gedekt, door de niet-aanvoering van die exceptie in eersten aanleg; verschijning van den req. in zijne verdediging ten principale?

„Ik voor mij twijfel niet aan het bevestigend antwoord.

„Het Hof heeft, in de 2e, 3e, 4e en 5e overweging, dit zoo uitmuntend betoogd, dat ik er weinig bij zal voegen, en wel tot destructie der pleidooi.

„Men heeft er tegen aangevoerd: „dat dit was eene rede„nering van convenientie; dat het nergens geschreven stond, „dat eene *expressis verbis* bedreigde nietigheid kan worden „gedekt, in tegenstelling met a. 225 Sv., waar dat uitdruk„kelijk wordt vermeld."

„Ik antwoord er op, dat dit vermogen van dekking voort-

vloeit uit de algemeene regtsbeginselen, volgens welke hij, die door zijne daden toont, geen gebruik te willen maken van een hem bij de wet toegekend regt in zijn voordeel, daardoor te kennen geeft dat hij daarvan afstand doet.

„En wat a. 225 S^r. betreft, zoo is daar geen sprake van nietigheid der dagvaarding, zoo als in a. 223 *eod.*, maar van nietigheid der mogelijke en eventuele veroordeeling bij verstek, wegens te kort tijdsverloop tusschen dagvaarding en dag der teregtzitting.

„Het eene is niet met het andere te vergelijken.

„De H.-R. heeft dit altijd ook zoo begrepen. Onder de vele arr^n., in dien zin gewezen, haal ik alleen aan het eerste het beste mij voorgekomen, van 21 Apr. 1846, *Ned. Regtspr.*, XXV, 110, § 24; v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, I, 291, en aldaar mijne conclusie.

„Of, zoo als het daar het geval was in twee instantiën, of zoo als *in casu* in de eerste instantie, de exceptie der nietigheid van de dagvaarding niet is voorgesteld, zal wel op hetzelfde neêrkomen ten aanzien der dekking, in verband met mijn betoog en dat van het Hof.

„*Het tweede middel*, dat te regt werd genoemd eene justificatie van *het eerste*, heb ik reeds wederlegd.

„Daarbij werd beweerd: schending der a. 206 en 1 S^r., op grond dat *in casu* uitspraak was gedaan op daadzaken, die niet in de dagvaarding waren vermeld.

„Ik heb getracht te betoogen, dat de dagvaarding hier behelsde een feit, strafbaar volgens a. 3, n°. 3, der wet van 10 Mei 1837 (*St.* n°. 21), maar evenzeer kunnende leiden tot toepassing van a. 6, n°. 1, *eod.*, luidende, betrekkelijk frauduleus bankroet:

„De gefailleerde koopman, die geene boeken heeft gehou-
„den, of wiens boeken den waren staat zijner baten en lasten
„niet opleveren."

„Ik geloof, dat dit ook op den req. had kunnen zijn toegepast; maar de regters hebben van de facultatieve bepaling van dat artikel gebruik gemaakt *in favorem rei*, en ik eerbiedig dat, vooral omdat ik hecht aan het oordeel van den *judex loci et facti.*

„Maar ik geloof tevens, dat de req. of die van zijnen rade zich dankbaarder hadden kunnen en moeten betoonen voor de ligtste qualificatie, en nog vermindering van straf in hooger beroep, dan door het brengen van deze zaak voor den H.-R. door een beroep, waarvan zij wisten of moesten weten, dat de gronden, mijns inziens, onhoudbaar waren.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST.— De H.-R. d. N.— Op het beroep van enz.;

„Met betrekking tot *het eerste middel:*

„O., dat de aanklagte in de introductieve dagvaarding, voor zoo verre die ten grondslag heeft gestrekt der schuldigverklaring en veroordeeling van den req., aldus luidt: „van, „nadat hij (req.) als koopman had opgehouden zijne schuldei„schers te betalen, en bij vonnis der Arr.-R. te R., regt „doende in burgerlijke zaken, van 6 Sept. 1854, op zijne „eigene aangifte was verklaard te zijn in staat van faillisse„ment, boeken te hebben te voorschijn gebragt, die ongere„geld zijn gehouden;"

„O., dat in deze bewoordingen voldoende is uitgedrukt het feit, dat aan den beklaagde werd te last gelegd en waarop hij zich alzoo voor den regter zou hebben te verantwoorden, en dat mitsdien te regt bij het beklaagde arr. is aangenomen, dat deze dagvaarding, al moge zij uitvoeriger en naauwkeuriger in de omschrijving van het feit hebben kunnen zijn, en daarbij meer in bijzonderheden zijn getreden omtrent hetgeen die ongeregeldheid zoude daarstellen, evenwel niet kan gezegd worden geene opgave van een feit te behelzen;

„O., dat het Hof derhalve, door de verwerping, bij het beklaagde arr., van de in hooger beroep voorgestelde exceptie van nietigheid, uit hoofde de dagvaarding geen feit zou behelzen, a. 223 Sv. niet heeft geschonden, en dat mitsdien *het eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„Ten opzigte van *het tweede middel:*

„O., dat bij het vorengemelde, wat het bewijs der daadzaken en de schuld van den beklaagde betreft, door het Hof in hooger beroep, met overneming der gronden, bevestigde vonnis, ten slotte als resultaat der beraadslaging is aangenomen, dat door de overgelegde boeken zelven, door het verslag van den deskundige en zijne beëedigde verklaring ter teregtzitting, mitsgaders die van de getuigen J. H. en A. J. G. en de erkentenis van den beklaagde zelven, wettig en overtuigend is bewezen, dat deze schuldig is aan het hem te last gelegde (zijnde het hiervoren omschrevene);

„O., dat echter, blijkens de voorafgaande overwegingen, men tot gemeld resultaat is gekomen, niet enkel door als bewezen aan te nemen, dat in een of meer door den failliet te voorschijn gebragte boeken aanwezig waren bepaalde onregelmatigheden of afwijkingen van de regelen, voor de inrigting daarvan bij de a. 6, 7 en 8 K. voorgeschreven, daar te dien opzigte wel ter loops en zonder eenige bepaalde omschrijving wordt vermeld, dat in n°. 4, het schuldboek, en in n°. 5, aldaar kasboek of journaal genoemd, fouten in datums en eindcijfers of enkele tusschenregels en doorschrappingen gevonden worden, welke nogtans, volgens 's regters oordeel, niet noodzakelijk tot veroordeeling wegens ongeregelde boeken zouden behooren te leiden, — doch dat men tot gemeld resultaat is gekomen mede door aan te nemen, dat wegens gemis aan boeken over het tijdvak vóór 1 Jan. 1853, alsmede van eenige goederen- of koopmansschappen-rekening, overzigt of balans, uit de te voorschijn gebragte boeken de winst en verlies en de

loop van zaken niet behoorlijk konde worden nagegaan, en door daaruit, zoowel als ten slotte uit de erkentenis van den beklaagde, van niet in staat te zijn geweest een balans op te maken, af te leiden, dat niet geregeld door hem was boek gehouden;

„O., dat hieruit volgt, dat het onderzoek en de beraadslaging niet, zoo als naar aanleiding der dagvaarding behoorde, uitsluitend geloopen heeft over den inhoud van een of meer der te voorschijn gebragte boeken en de toetsing daarvan aan de regelen van het Wetb. van Kooph., en alzoo over de vraag, of een of meer dier boeken geregeld waren gehouden, maar meer bepaaldelijk over de vraag, of uit die boeken, bij gemis van andere, behoorlijk de winst en verlies in den door den beklaagde gedreven handel kon worden nagegaan, of de beklaagde in dat opzigt kon worden geacht geregeld te hebben boek gehouden, en mitsdien over een ander feit dan hem bij dagvaarding was te last gelegd;

„O., dat, vermits bovenal de beraadslaging omtrent dit laatste punt heeft geleid tot het als bewezen aannemen van het te last gelegde feit, deze beslissing moet geacht worden niet behoorlijk met redenen te zijn bekleed;

„O., dat derhalve door het beklaagde arr. niet zoo zeer a. 206, in verband met a. 1 S[e]., zoo als bij *het tweede middel* was aangevoerd, maar veeleer a. 211, in verband met a. 206 van gemeld Wetb., is geschonden en het arr. mitsdien uit dien hoofde behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt het beklaagde arr. en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.holl., ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in hooger beroep en in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCIV. — Arrest van 12 Mrt. 1856.

(A. 69, *jo.* a. 319 *C. P.*)

Volgt uit het voorschrift van a. 69 C. P., *dat de regter bevoegd zoude zijn om den aard of de hoedanigheid der bij de wet bepaalde straf te veranderen of te wijzigen?* — NEEN.
Is de regter derhalve verpligt, om, bij toepassing van a. 319 *met gemeld a.* 69 C. P., *behalve gevangenisstraf ook tevens geldboete uit te spreken?* — JA.

J. S., oud 12 jaren, en S. H. oud 13 jaren, beiden venters van beroep, wonende te Amsterdam, zijn req^s^. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 26 Nov. 1855, waarbij in hooger beroep bevestigd is een vonnis van de Arr.-R. te A., van 10 Oct. 1855, bij hetwelk zij zijn schuldig verklaard aan onwilligen manslag, door onvoorzigtigheid gepleegd, en te dier zake, met toepassing van de a. 319, 66, 67 en 69 S^t^., veroordeeld beiden tot gevangenzetting voor den tijd van elf maanden en *solidair* in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping van het voorgestelde beroep, met veroordeeling van de req^n^. *solidair* in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege de req^n^. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd; dat echter bij het in hooger beroep bevestigde vonnis de req^n^., waarvan de eerste is 12 jaren oud en de tweede 13 jaren, dus beiden beneden de 16 jaren, en die zijn geoordeeld te hebben gehandeld met oordeel des onderscheids, met toepassing van de a. 319, 66, 67 en 69 S^t^., zijn veroordeeld tot gevangenisstraf, zonder tevens te zijn veroordeeld tot geldboete;

„O. ten aanzien der toepassing van correctionele straffen op schuldigen beneden de 16 jaren oud, die met oordeel des

onderscheids hebben gehandeld, dat uit de bepaling van a. 69 voormeld, waarbij de straf beperkt wordt tot beneden de helft van die, welke de beschuldigde ondergaan zoude hebben, indien hij meer dan 16 jaren oud ware geweest, wel valt af te leiden, dat de wetgever heeft bedoeld, aan den regter eenige vrijheid te laten in de bepaling van het bedrag der straf, die op het misdrijf is gesteld, doch geenzins om aan den regter eene onbepaalde vrijheid te schenken, om den aard of de hoedanigheid der bij de wet gestelde straf te veranderen of te wijzigen;

„O., dat hieruit volgt, dat aan den regter, wanneer op het misdrijf meer dan ééne straf is gesteld, wel in voege voormeld eene voorwaardelijke vrijheid is gegeven tot regeling van het bedrag van iedere dier straffen, noch geenzins tot eene weglating van eene derzelve, als waardoor de aard of de hoedanigheid der op het misdrijf gestelde straf zoude veranderen, en dat alzoo eene bevoegdheid om eene keuze tusschen gelijktijdig aangewezen straffen te doen, zoo als in de a. 413 en 463 S^t. uitdrukkelijk is verleend, in a. 69 van dat Wetboek niet is gegeven;

„O., dat alzoo, vermits a. 319 S^t., behalve gevangenisstraf ook geldboete bedreigt, de regter niet heeft kunnen volstaan met alleen gevangenisstraf uit te spreken;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. van 26 Nov. 1855, doch alleen voor zoo ver betreft de bevestiging van het vonnis, in eersten aanleg gewezen, met opzigt tot de uitgesproken straf;

„En voorts ten principale regt doende op het bestaande hooger beroep, zoo door de req^s. in deze als door den Off. v. J. ingesteld, van het vonnis van de Arr.-R. te A. van 10 Oct. 1855, en op de als bewezen aangenomen daadzaken en de uitgesproken schuldigverklaring;

„Doet te niet dat vonnis, doch alleen voor zoo veel betreft de daarbij uitgesproken veroordeeling;

„En met verbetering van dat vonnis in dit opzigt;

„Gezien de a. 319, 66 en 69 S^{t}., luidende: enz.;

„Veroordeelt de beide req^{n}. tot gevangenisstraf van 11 maanden, voorts ieder in eene geldboete van *f* 10.00, zulks *solidair;*

„Verwijst de req^{n}. *solidair* in de kosten, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep en in cassatie gevallen."

N°. MCCV. — Arrest van 18 Mrt. 1856.

(A. 1, 222, 223, 206, 211, 227 en 247 S^{t}.)

Stellen de bij een arrest bewezen verklaarde daadzaken, van te hebben gekocht gestolene kurken, wetende dat zij door misdrijf verkregen waren, *een ander feit daar, dan het bij de dagvaarding te last gelegde, het namelijk, bewust van de bedriegelijke herkomst, inkoopen en alzoo helen en verbergen der ontvreemde kurken?* — Neen.

Kan aan de woorden: bewust van de bedriegelijke herkomst, *eene andere zin worden toegekend, dan van bewustheid, dat eene zaak uit eene vroegere, breeder omschreven bedriegelijke ontvreemding herkomstig was?* — Neen.

Kan uit eenige bepaling van het C. P. *worden afgeleid, dat het helen en verbergen van het gestolene een* delictum sui generis *daarstelt?* — Neen.

Brengt derhalve, overeenkomstig a. 55 C. P., *eene veroordeeling van de daders en de medepligtigen aan dezelfde met correctionele straf bedreigde diefstallen, eene solidaire gehoudenheid tot betaling der kosten voor den medepligtige mede?* — Ja.

M. N., van beroep tapper, wonende te Amsterdam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., regt doende in hooger beroep in correctionele zaken, van 23 Nov. 1855, waarbij het Hof, — op het hooger beroep van den req., een vonnis der Arr.-R. te A., regt doende in correctionele zaken, van 24 Oct. 1855, bij hetwelk de req., ter zake van medepligtigheid aan diefstal, in loontrekkende dienst, ten

nadeele huns meesters door drie medeveroordeelden gepleegd, door het, des bewust, helen van het gestolene, was veroordeeld tot gevangenzetting voor 1 jaar, in eenzame opsluiting te ondergaan, en *in solidum* met de medeveroordeelden in de kosten van het regtsgeding, — heeft bekrachtigd, met uitzondering der *solidaire* veroordeeling in de kosten, en met verbetering van het vonnis in dat opzigt, den appellant heeft veroordeeld in de kosten, door zijne vervolging in eersten aanleg veroorzaakt, alsmede in die van het hooger beroep.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS en gelet op het van wege den req. ten dage dienende aangevoerde *middel* van cassatie, bestaande in schending der a. 1, 222, 223, 206, 211, 227 en 247 S^{r}., omdat de bij dagvaarding te last gelegde feiten niet strafbaar waren, en het Hof tot schuldigverklaring gekomen is alleen door niet in de dagvaarding vermelde feiten als bewezen aan te nemen, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de pleidooi voor dezen Raad is slechts *één middel* van cassatie aangevoerd, doch daarbij is beweerd: schending van vele artikelen, als daar zijn, a. 1, 222, 223, 206, 211, 227 en 247 S^{r}., „omdat de bij dagvaarding ten laste gelegde feiten niet „strafbaar waren, en het Hof tot schuldigverklaring gekomen „is, alleen door niet in de dagvaarding vermelde feiten als „bewezen aan te nemen."

„De dagvaarding (prod. 21) is dus onze toets, en wat lezen wij daarin, ten aanzien van dezen req.?

„Na eene omstandige te lastlegging, aan de drie hoofddaders, van hunnen diefstal in dienstbaarheid, vinden wij aan het slot:

„De 4^{e} beklaagde, van het, bewust van de bedriegelijke „herkomst der meergemelde partijen kurken, inkoopen en „alzoo helen en verbergen van de alzoo ontvreemde goederen."

„De Regtb. verklaart, na de qualificatie der misdaad van de drie hoofddaders, als schuldig aan diefstal in dienstbaarheid, dezen req. schuldig aan: „medepligtigheid aan dien „diefstal, door het des bewust helen van het gestolene."

„Het Hof verklaart in appel zich te vereenigen met het vonnis (voor zoo ver het hier betwiste punt aangaat), en het te bekrachtigen met de overweging: „dat deze req. de bedoelde gestolen kurken heeft gekocht, wetende dat zij door „misdrijf verkregen waren."

„En nu geliefde men bij de mondelinge adstructie te zeggen, dat de dagvaarding niet inhield een bij de wet als strafbaar bekend feit, en dat de beide regters daarop hadden regt gedaan.

„Ik geloof eigenlijk te kunnen volstaan met de woordelijke opgave van het voorgaande, maar vraag ten overvloede: houdt eene dagvaarding, die gewaagt van diefstal in dienstbaarheid, en daarna, bij den medepligtige, van bewustheid van de bedriegelijke herkomst der meergemelde partijen kurken, en het inkoopen en alzoo helen en verbergen van de alzoo ontvreemde goederen, aanklagt in van misdrijf of niet?

„Ik vraag, of daarin al of niet gelegen is de aanklagt, dat iemand goederen geheeld heeft, die hij wist door misdrijf te zijn verkregen?

„Of is diefstal, is ontvreemding, geen misdrijf?

„Ik zou den Raad beleedigen door dit meer te adstrueren, en wacht gerust zijne beslissing. Hij zal bemerken, dat het ingeroepen arr. van 9 Mei 1848 is in het nadeel der verdediging, en mijn voorgaand betoog versterkt. Ik verzoek dan ook den Raad instantelijk, dat arr. te lezen en te vergelijken met het geval, waarover wij handelen.

„Bij het bestuderen van dit proces, vóór het hooren der pleidooi, had ik reeds twee aanmerkingen op het beklaagde arr. en vonnis.

„De eerste was deze, dat de veroordeeling tot eenzame opsluiting niet is gemotiveerd; maar die aanmerking verviel, toen ik het arr. in zake S. *c. s.* zeer onlangs hoorde uitspreken.

„De tweede betrof de niet *solidaire* veroordeeling in de kosten, met de drie hoofddaders.

„Dit tweede bezwaar bleef bestaan, en te regt zeide de geachte verdediger te vermeenen, dat de beslissing van het Hof in N.holl. in strijd was met de jurisprudentie van den Raad.

„Ter bekorting verwijs ik den Raad naar het werk van den heer SCHOONEVELD, ad a. 62, sub litt. *e.*

„In dit opzigt vermeen ik, dat het beklaagde arr. moet worden verbeterd, en heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen: Dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, doch alleen voor zoo veel betreft de niet *solidaire* veroordeeling in de kosten, in eersten aanleg gevallen, en, ten dien opzigte ten principale regt doende, den req. zal veroordeelen in de kosten, in eersten aanleg gevallen, *in solidum* met de hoofddaders, alsmede in die in cassatie gevallen, met instandhouding van al het overige van het beklaagde arr."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de grond, door den req. voor *het eenig middel* van cassatie aangevoerd, is gelegen in zijne bewering, dat hetgeen bij het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, „dat, namelijk, de req. de bedoelde gestolene kurken heeft gekocht, „wetende dat zij door middel van misdrijf verkregen waren," zoude daarstellen een ander feit, dan bij de introductieve dagvaarding hem was te laste gelegd, als zijnde hij daarbij beklaagd van „het, bewust van de bedriegelijke herkomst der meergemelde partijen kurken, inkoopen en alzoo helen en verbergen „van de alzoo ontvreemde goederen;"

„O., te dien aanzien, dat, wanneer men, gelijk behoort, deze bewoordingen in verband beschouwt met de onmiddellijk daaraan voorafgaande te-last-legging aan de 3 bij diezelfde acte gedagvaarde beklaagden van verschillende partijen kurken, in voege aldaar breeder is omschreven, bedriegelijk te hebben ontvreemd, aan de voorgemelde uitdrukking: „bewust „van de bedriegelijke herkomst," geen andere zin kan worden toegekend, dan van bewustheid dat de bedoelde kurken uit de voorzegde bedriegelijke ontvreemding herkomstig waren, of daardoor en gevolgelijk door misdrijf verkregen waren;

„O., dat derhalve het Hof, door het voorschrevene als bewezen aan te nemen, over geen ander feit heeft beraadslaagd en beslist, dan in het bij dagvaarding te last gelegde begrepen was, en geen der hier voorgemelde wetsbepalingen heeft geschonden, zoodat *het* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„O. echter, dat het Hof bij het voormelde arr., met verbetering van het vonnis des eersten regters, wat betreft de *solidaire* veroordeeling in de kosten, den appellant, alhier req., heeft veroordeeld in de kosten, door zijne vervolging in eersten aanleg gevallen, op grond dat medepligtigheid aan diefstal, door het helen en verbergen van het gestolene, een *delictum sui generis* zoude daarstellen, en dus geene *solidaire* veroordeeling zoude te pas komen;

„O. te dien opzigte, dat, naar de leer van het Wetb. van Strafr., blijkbaar uit de bepaling van a. 59, de hoofddader zoowel als de medepligtige ter zake van eene misdaad of van een wanbedrijf kunnen worden vervolgd, en met de op de misdaad of op het wanbedrijf gestelde straf worden gestraft;

„O., dat wel tot de schuldigverklaring van iemand als medepligtige, boven en behalve het als misdaad of wanbedrijf gequalificeerde feit, waaraan hij medepligtig wordt beweerd, nog zoodanige handelingen ten zijnen laste moeten bewezen

worden, als bij de wet in de a. 60, 61 of 62, als medepligtigheid voortbrengende zijn omschreven, doch dat die handelingen of de daardoor geconstitueerde medepligtigheid, in den zin der wet, op zich zelven geen misdaad of wanbedrijf opleveren, maar eenig en alleen eene wettige *praesumptio juris et de jure* van medewerking tot, en mitsdien van strafbaarheid wegens die misdaad of dat wanbedrijf, waartoe ze in betrekking staan;

„O., dat derhalve eene veroordeeling van de daders van en de medepligtige aan dezelfde, met correctionele straf bedreigde diefstallen, gelijk *in casu*, is eene veroordeeling ook ten opzigte van den medepligtige ter zake of wegens eeń en hetzelfde wanbedrijf *(pour un même délit)*, waaraan, krachtens a. 55 van gemeld Wetb., de *solidaire* gehoudenheid tot betaling der kosten verbonden is, zoo als ten overvloede volkomen wordt bevestigd door het voorschrift van a. 156 van het Keizerlijk decreet van 18 Junij 1811, houdende: „La condamna- „tion aux frais sera prononcée dans toutes les procedures, „solidairement contre tous les auteurs et complices du même „fait;"

„O., dat mitsdien op dit punt, wegens schending van gemeld a. 55, het beklaagde arr. behoort te worden vernietigd en ten principale regt gedaan;

„Vernietigt het beklaagde arr., voor zooverre daarbij, met verbetering van het vonnis des eersten regters, de appellant in de kosten, in eersten aanleg gevallen, alleen voor zijn aandeel is veroordeeld;

„En doende wat het Hof had behooren te doen:

„Bevestigt, ten opzigte van de *solidaire* veroordeeling in de kosten, het vonnis van den eersten regter;

„Verwijst eindelijk den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCVI. — Arrest van 18 Mrt. 1856.

(A. 173 en 401 *C. P.*; a. 434 en 435 S°.)

Kan a. 434 *S°. geschonden zijn, wanneer de afgelegde getuigenissen ten volle voldoen aan het voorschrift van het eerste lid van gemeld a., en geene meeningen of gissingen, bij redenering opgemaakt, behelzen?* — NEEN.

Is de bepaling van a. 435 *S°. uitsluitend voor den* judex facti *geschreven?* — JA.

Valt de daad van een beëedigd commies bij een van 's Rijks postkantoren, van uit het postkantoor te hebben verduisterd een brief met een daarin besloten bankbiljet, in de termen van a. 173, *dan wel in die van a.* 401 C. P.? — IN EERSTGEMELDEN ZIN BESIST.

A. J. H. B., oud 57 jaren, gewezen commies der posterijen, geboren te Rozendaal, wonende te Middelburg, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van 27 Nov. 1855, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan het zich arglistig toeëigenen van eenen brief met het daarin gesloten bankbiljet van *f* 1000.00, tijdens die brief en inhoud aan zijne bewaring als commies van het postkantoor te M. was toevertrouwd, mitsdien aan het verduisteren of wegnemen van eene acte of een bescheid, welke hem, als aangestelde of commies van de hooge regering, in bewaring was gegeven, en te dier zake veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 7 jaren, mitsgaders in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik acht het beroep ongegrond, maar tevens zeer moeijelijk om eene memorie als deze te wederleggen, omdat het is eene vermenging van het feitelijke en regtskundige, en er geene bepaalde schending of verkeerde toepassing der wet is opgegeven.

„Geheel aan het slot dier memorie vindt men eenvoudige bewering van schending of verkeerde toepassing der a. 434 en

435 S^r., zonder eenige voorafgaande of volgende ontwikkeling.

„Die a. kunnen hier niet te pas komen, want de req. is schuldig verklaard op wettig omschreven getuigenbewijs, op gedeeltelijke erkentenis, en op aanwijzingen, behoorlijk omschreven en even zoo bewezen.

„Van bijzondere meeningen of gissingen (a. 434 S^r.), bij redenering opgemaakt, is hier geen sprake geweest; maar wel van hetgeen ieder getuige gehoord, gezien en ondervonden heeft, met opgave van redenen van wetenschap.

„A. 435 S^r. is alleen voor den *judex facti*, niet voor dien in cassatie geschreven; want deze laatste zoude nimmer kunnen uitmaken, of de eerste het bevel van a. 435 S^r. al of niet had nagekomen.

„Er is in de memorie nog slechts één punt te beantwoorden.

„De req. beweert, dat, aangenomen de feitelijke beslissing, hier alleen zoude kunnen gedacht worden aan eenvoudigen diefstal.

„Dit is zoodanig in strijd met de feitelijke beslissing en zijne eigene erkentenis: dat hij, tijdens het gebeurde, was beambte aan het postkantoor, den brief in handen heeft gehad en geëxpedieerd, — dat het inderdaad geene wederlegging behoeft.

„En dit alles is gevoegd bij de behoorlijk omschrevene en bewezene daadzaken, dat hij het bankbiljet, uit dien brief vermist, zelf daarna in zijn bezit heeft gehad.

„Eenvoudige diefstal kon het niet zijn. Ik heb dit nog zeer onlangs behandeld in de zaak van J. H. B., en de Raad heeft weder in gelijken zin beslist.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij de eerstgemelde memorie wordt beweerd, dat

bij het beklaagde arr. zouden zijn geschonden, immers verkeerdelijk toegepast, de a. 434 en 435 S^r^., en voorts dat het Pr.-Ger., aannemende de waarheid der te last gelegde feiten, zoo als die door de getuigen zijn opgegeven, niet mogt besluiten tot des req^s^. schuld aan het verduisteren en wegmaken van eenen brief, eene acte of bescheid, welke hem als aangestelde of commies der Hooge Regering in bewaring waren gegeven, maar alleen aan het plegen van eenvoudigen diefstal; daar het uit de getuigenissen ten hoogste was voortgevloeid, dat hij als zijn eigendom heeft opgegeven een bankbiljet, hetwelk geacht kon worden den notaris W. te Domburg te hebben toebehoord, en waarvan hij req. het bezit op eene onbekende, doch onwettige wijze zoude hebben verkregen; zijnde het niet bewezen, dat hij zich op het postkantoor had meester gemaakt van eenen aldaar ontvangen brief, terwij de brief, waarvan de rede, even goed van daar kan zijn weggemaakt door de schuld of door de onvoorzigtigheid van een ander, als van hem req. zelf, en het vóór alle dingen bewezen had moeten zijn, dat hij den bedoelden brief had weggemaakt of verduisterd;

„O., wat *het eerste* aangevoerde *middel* betreft, dat de req. geenen grond hoegenaamd tot staving van hetzelve heeft aangevoerd; dat het den H.-R. ook niet is gebleken, dat de ter zake afgelegde getuigenissen niet zouden voldoen aan hetgeen bij het eerste lid van a. 434 S^r^. is voorgeschreven, noch dat die getuigenissen zouden behelzen meeningen of gissingen, bij redenering opgemaakt, en dat de bij a. 435 van dat Wetboek bedoelde beoordeeling van de waarde der getuigenissen, als zijnde van feitelijken aard, voor geen onderzoek in cassatie vatbaar is;

„O., ten aanzien van des req^s^. nadere beweringen, dat het Pr.-Ger., op grond van de in het arr. aangehaalde en door wettige bewijsmiddelen daargestelde aanwijzingen, feitelijk heeft beslist, dat de onderwerpelijke brief, met het daarin ge-

sloten bankbiljet van ƒ 1000.00, ten postkantore te M. is aangekomen, en aldaar niet abusivelijk is vermist, maar opzettelijk is verduisterd, en dat het de req. is, die zich aan deze verduistering heeft schuldig gemaakt, door dat biljet bij zich te steken en naar R. mede te nemen en aldaar ten zijnen eigen behoeve voor andere te wisselen, terwijl hij als beëedigde commies der derde klasse, ten gevolge van een Kon. besluit van 23 Aug. 1850, n°. 29, aan een van 's Rijks postkantoren benoemd, bij resolutie van den Min. van Fin. van 7 Mei 1852 ten postkantore te M. geplaatst, als zoodanig bezoldiging uit 's Rijks kas, even als de verdere anbtenaren en beambten der postkantoren, genoot, en ten genoemden postkantore met surveillance en bewaring was belast;

„O., dat mitsdien het door den req. voor de toepasselijkheid van a. 401 St. bestreden feit, bij het arr. als bewezen is aangenomen, en dat volgens deze, uitsluitend tot 's Hofs gebied behoorende beslissing, de bepaling van a. 173 van hetzelfde Wetb. op den req. te regt is toegepast;

„O., dat alzoo *de middelen*, tot staving zijner voorziening bij de eerste memorie aangevoerd, zijn ongegrond;

„O., dat de tweede memorie niet is ingediend binnen den termijn bij de wet bepaald, en mitsdien op haren inhoud geen acht kan worden geslagen, en dat er naderhand geene gronden zijn aangevoerd noch aanwezig bevonden, op welke het aangevallen arr. zoude behooren te worden vernietigd;

„Verwerpt deze voorziening en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCVII. — Arrest van 19 Mrt. 1856.

(A. 405 *C. P.*; a. 85 en 83 St.)

Wordt tot de toepassing van a. 405 C. P. *gevorderd, dat er zij gebruik gemaakt van bedriegelijke kunstgrepen* (manoeuvres frauduleuses), *bij dat a. vermeld?* — Ja.

Kunnen leugenachtige verhalen of voorgevens daartoe voldoende zijn? — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van gemeld Geregtshof, in Raadkamer vergaderd, van 13 Febr. 1856, waarbij, met aanneming der middelen en motieven, vermeld in een bevelschrift van de Arr.-R. te Breda, in Raadkamer vergaderd, van 9 Febr. 1856, dat bevelschrift is bekrachtigd; zijnde daarbij verklaard, dat de feiten, die uit het voorloopig onderzoek zouden zijn gebleken ten laste van W. B., geboren te Rijen, wonende te Zwaluwe, thans gedetineerd, geene misdaad, wanbedrijf of overtreding daarstellen; dat er mitsdien geene termen waren om te dier zake tegen haar regtsingang te verleenen of haar deswege verder te vervolgen; en is bevolen, dat zij onmiddellijk in vrijheid zoude worden gesteld, indien zij om geene andere redenen in hechtenis behoorde te blijven.

In deze zaak heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Proc.-G. in N.brab. heeft zich op 14 Febr. ll. in cassatie voorzien tegen eene beslissing ter Raadkamer van gezegd Hof, van 13 daar te voren, waarbij, op het daartoe gedaan verzet van den Off. van J. te B., tegen een bevelschrift van 9 Febr., door het Hof, aannemende de middelen en motieven in het bevelschrift der Regtb. vermeld, het ingestelde verzet is te niet gedaan, en voorts is gelast dat het bevelschrift volledig beslag zal erlangen.

„De Proc.-G. in N.brab. heeft in deze als *cassatie-middel* aangevoerd: schending van de a. 85 en 83 S^r^., in verband met a. 405 *C. P.*, op grond dat uit het gehouden voorloopig onderzoek voldoende bezwaren zouden zijn geresulteerd, als zoude de verdachte (de gereq. in deze) zich hebben schuldig gemaakt aan het wanbedrijf van opligting, en dat alzoo ten onregte is verstaan, dat er geene termen aanwezig zijn tot verdere vervolging.

„Naar mijn gevoelen evenwel zal deze voorziening in cassatie behooren te worden afgewezen; en ik meen, bij de beoordeeling van dit beroep, hier inzonderheid te moeten herinneren aan een arr. van dezen Raad, van 24 Aug. 1841 (bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, VI, 48), waarbij is beslist, dat met betrekking tot eene regtspraak, op eene gedane vordering tot vervolging of verwijzing, bij de beoordeeling in cassatie alleenlijk die daadzaken in aanmerking kunnen worden genomen, die in het aangevallen bevelschrift zijn opgenomen en uitgedrukt.

„Wanneer men, namelijk, hier tot rigtsnoer zoude mogen nemen de feiten en omstandigheden, zoo, als die bij het voorloopig onderzoek zijn geconstateerd, dan zoude ik mij met het gevoelen des req. zeer wel kunnen vereenigen, en zoude ook ik van meening zijn, dat het voorloopig onderzoek voldoende bezwaren had opgeleverd, om eene verdere vervolging te doen wettigen, en dat wel vooral ten aanzien van het gebeurde ten huize van den burgemeester D. B., als zijnde het bedoelde feit aldaar gepleegd onder het gebruik maken van eenen valschen naam, en dus in dit opzigt een voornaam element voor het bestaan van opligting hier zeer stellig aanwezig.

„Met het oog evenwel op hetgeen bij het bevelschrift zelf is opgegeven als uit het onderzoek geresulteerd te zijn, dan geloof ik niet, dat daarin voldoende bezwaren liggen opgesloten, om de door het O. M. gedane vordering ter verdere vervolging te kunnen toewijzen. Immers blijkt uit die feitelijke vermelding niet alleen niet van het gebruik maken van eenen valschen naam of valsche qualiteit, maar ook niet, dat in deze zouden hebben plaats gehad zoodanige bedriegelijke kunstgrepen, als welke bedoeld worden bij a. 405, en welke de verlangde regtsvervolging zouden kunnen doen wettigen. Alles toch bepaalt zich hier tot bloote verzinsels en logenachtige opgaven, zonder dat daarbij eenige bedriegelijke han-

deling of uitwendige daad heeft plaats gehad. Men zie o. a. de arr[n]. van dezen Raad, aangehaald bij SCHOONEVELD op a. 405, n°. 28.

„Het is alzoo naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ik in deze zaak meen te moeten concluderen tot verwerping van het ingestelde beroep; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, waarbij beweerd wordt: schending van de a. 85 en 83 S[v]., in verband met a. 405 S[t].;

„O., dat uit het voorloopig onderzoek is gebleken: 1°. dat de verdachte W. B. zich op 4 Jan. ll. heeft vervoegd ten huize van Mr. A. H. D. B., onder de gemeente G., en dezen, onder voorgeven dat de vrouw van zekeren J. O., te H., welke later is gebleken niet te bestaan, van tweelingen was bevallen en in behoeftige omstandigheden verkeerde, eenige ondersteuning heeft gevraagd, terwijl zij met dat oogmerk eenen gulden hebbende ontvangen, dat geld voor zich heeft gehouden; 2°. dat de verdachte zich op eenen Zondag, in het begin der maand Jan. ll., had vervoegd bij M. V., huisvrouw M., mede onder G. woonachtig, en aldaar voorgevende, dat zij behoorde tot de familie dier vrouw, van haar heeft geleend een doek en van hare dienstmeid C. G. heeft overgenomen 2 gouden oorbellen, om die tegen andere te verruilen, terwijl zij met die voorwerpen vertrokken zijnde, niet meer van zich heeft laten hooren;

„O., dat voor de toepasselijkheid van a. 405 van het Strafwetboek gevorderd wordt, onder anderen, dat er gebruik zij gemaakt van valsche namen of valsche qualiteiten, of dat er bedriegelijke middelen (*manoeuvres*) aangewend zijn, om aan het bestaan van valsche ondernemingen, van een niet bestaand vermogen of crediet te doen gelooven, of om de hoop of vrees te verwekken op eenig voordeel, op eenig toeval of

denkbeeldige gebeurtenis, met dat gevolg, dat er gelden of waarden zijn afgegeven; — dat in deze wel eenig geld en eenige voorwerpen aan de verdachte zijn ter hand gesteld, welke zij voor zich heeft gehouden en ten eigen bate heeft aangewend, en dat zij een en ander heeft gekregen na het doen van logenachtige opgaven en verzinsels, maar dat in geenen deele blijkt, dat zij zich tot het bekomen van vertrouwen bediend heeft van valsche namen of valsche qualiteiten, noch ook dat zij tot het voorschreven einde bedriegelijke kunstgrepen (*manoeuvres*) heeft aangewend, daar alles (immers zoo als de feiten zijn voorgesteld) zich bepaald heeft bij verhalen, welke, hoezeer door niets gestaafd, voor waar zijn aangenomen;

„O., dat in deze alzoo geene sprake kan zijn van opligting, zoo als dit wanbedrijf in a. 405 S[t]. omschreven is, en dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en beveelt dat de kosten, daarop gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCVIII. — Arrest van 26 Mrt. 1856.

(A. 405, 406 en 408 *C. P.*)

Is het voor de toepasselijkheid van a. 408 C. P. *een noodwendig vereischte, dat er hebbe plaats gehad eene terhandstelling van gelden voor betaald wordende arbeid (*pour un travail salarié)? — JA.

Moet de daad van een bode bij een begrafenisfonds die, zich bedienende van bedriegelijke middelen, om daardoor de hoop te verwekken op een hersenschimmigen uitslag, zich gelden doet afgeven, en zich zoodoende meester maakt van een gedeelte van eens anders bezittingen, als misbruik van vertrouwen, *dan wel als* opligting *gequalificeerd worden?* — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

J. K., van beroep bode van het begrafenisfonds tot Nut van 't Algemeen, wonende te Amsterdam, is req. van cassatie

tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 27 Nov. 1855, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Arnhem, van 9 Oct. 1855, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan misbruik van vertrouwen, en te dier zake, met toepassing van de a. 406 en 408 St., veroordeeld tot eene gevangenis van twee maanden, in eene geldboete van *f* 13.00 en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. GOCKINGA, en gelet op het van wege den req. door zijn advocaat ter teregtzitting voorgestelde *middel* van cassatie, beweerde verkeerde toepassing van a. 408 St., op grond dat hier niet zou aanwezig zijn het bij de wet gevorderde vereischte van eene ter handstelling der gelden voor betaald wordenden arbeid, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Het eenig* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is: schending en verkeerde toepassing van a. 408 *C. P.*, op grond dat hier niet zoude aanwezig zijn het bij de wet gevorderde vereischte van eene ter handstelling der gelden *pour un travail salarié*; omdat de inschrijving der benadeelde persoon, als lid van het begrafenisfonds, eerst op 9 Oct. had plaats gehad, en dat er alzoo vóór dat tijdstip niet te denken zoude zijn aan eenig gesalarieerd mandaat van den kant der benadeelde op den req.

„Immers, dus beweerde men, vóór het oogenblik der inschrijving bestond er geen *vinculum juris* tusschen de benadeelde persoon en den tegenwoordigen req.

„Deze bewering nu is mij ten eenemale ongegrond voorgekomen, en ik meen tot dat einde eenvoudig te moeten opmerken, dat het *criterium* van het *travail salarié* hier *in casu* geenzins gelegen is in eenig bezoldigd mandaat van wege de benadeelde op den req., want ook zelfs na de gedane inschrijving had er geene eigenlijk gezegde inschrij-

ving plaats van den kant van het ingeschreven lid; maar dat dat *criterium* hier gelegen is in de hoedanigheid van den req. als bode van het begrafenisfonds, en in welke hoedanigheid de req. voor zijnen arbeid percentsgewijze werd beloond, zoo als dit bij het beklaagde arr. uitdrukkelijk *in facto* is uitgemaakt.

„In deze omstandigheid ligt hier ontwijfelbaar het kenmerk opgesloten van eene *remise pour un travail salarié.*

„De wet onderscheidt dan ook niet, door wien of op welke wijze de bezoldiging zoude moeten geschieden. Genoeg, dat er verduistering plaats hebbe van gelden of goederen, welke tegen eenen bezoldigden arbeid waren ter hand gesteld, en dat nu was hier, volgens de feitelijke beslissing, volkomen het geval. Dat dus de req. van de gelden, welke hij van de maand Julij tot aan Oct. had ontvangen, en welke hij in het geheel niet had verantwoord, maar ten zijnen eigen behoeve had aangewend, geene percentsgewijze belooning had genoten, doet volstrekt niets ter zake; want de bedoelde gelden waren hem ter hand gesteld *pour un travail salarié*, hij had daarvoor eene percentsgewijze belooning *moeten* ontvangen, en juist in deze omstandigheid ligt hier onmiskenbaar de toepasselijkheid van a. 408 *C. P.*

„Ik geloof dat deze eenvoudige oplossing voldoende zal zijn ter bestrijding van *het* aangevoerde *cassatie-middel*, weshalve ik concludeer tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* consteert, dat de req. was bode van zeker begrafenisfonds; dat zekere ten processe bekende vrouw in Julij 1854 zich en haar man aan den req. als leden in dat fonds heeft aangegeven, zulks op de verzekering des req^s., dat, zoo zij heden lid werd, zij morgen in geval van overlijden

kon trekken; dat zij sedert wekelijks aan den req. de contributie à 11 centen heeft betaald, welke door den req. aan het begrafenisfonds niet is verantwoord; dat zij in Oct., na herhaalde aanvraag, het bewijs van lidmaatschap heeft ontvangen; dat de man in Dec. zijnde overleden, is gebleken, dat er geene aanspraak was op uitkeering uit het fonds, omdat de man geen 6 maanden lid was geweest; dat nader is gebleken, dat de req. eerst in Oct. de bedoelde vrouw en haar man als leden aan het bestuur van het fonds had aangegeven, en derhalve hun lidmaatschap, als niet vroeger door den req. aangegeven, niet vroeger dan met Oct. 1854 inging;

„O., ten aanzien van het beweren van den req., waarop zich *het* voorgestelde *middel* van cassatie grondt, dat namelijk de inschrijving der benadeelde persoon als lid van het begrafenisfonds eerst in Oct. hebbende plaats gehad, er alzoo vóór dat tijdstip niet te denken zoude zijn aan eenig gesalarieerd mandaat op den req. van den kant der benadeelde, — dat het inderdaad, met opzigt tot de toepasselijkheid van a. 408 S., hier alleen de vraag is, of de benadeelde persoon de wekelijksche contributie van 11 cents van Julij tot Oct. aan den req. heeft ter hand gesteld voor een betaald wordenden arbeid;

„O., dat het, in den zin der wet, bij de beantwoording dier vraag niet kan afdoen, of de arbeid, waarvoor het geld is ter hand gesteld, door een ander, buiten dengeen om, die het heeft ter hand gesteld, werd beloond, daar kennelijk de wet, die het verduisteren van gelden of goederen, die voor een niet beloond wordende arbeid worden ter hand gesteld, niet met straf bedreigt, dáárom hetzelve, in geval het is voor beloond wordende arbeid, strafbaar stelt, omdat de verpligtingen van dengeen, die gelden of goederen in ontvang neemt voor een beloond wordende arbeid, veel sterker zijn, dan die van dengeen, die daarvoor geene belooning heeft te wachten, doch dat dan ook daarbij de wet enkel op het oog heeft gehad de

betrekkingen, door den opgedragen arbeid ontstaan tusschen dengeen, die dien opdraagt, en dengeen, die de opdragt ontvangt, niet die tusschen dezen en derde personen;

„O., dat hierom de omstandigheid, die bij het beklaagde arr. is aangenomen te bestaan, dat de req. door het bestuur van het begrafenisfonds percentsgewijze voor zijn arbeid werd beloond, doch die met betrekking tot de hier benadeelde eene geheel toevallige omstandigheid is, die buiten degene heeft plaats gevonden, die het geld voor ten haren behoeve te verrigten arbeid heeft ter hand gesteld, niet kan worden geacht daar te stellen het voor de strafbaarheid van de verduistering der gelden gevorderde kenmerk;

„O., dat hierom *het* aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„O., dat, naar de ten processe als *in facto* bewezen aangenomen daadzaken, nogtans 1°. door den req. niet enkel gebezigd zijn logenachtige voorgevens en bloote gezegden omtrent den aard en den omvang der regten voor de deelhebbers in het begrafenisfonds, waarvan de req. bode was, en waarbij hij, tegen beter weten aan, en met een bedriegelijk oogmerk, aan de bedoelde vrouw heeft diets gemaakt, dat men, heden lid wordende, morgen kon trekken; maar dat de req. daar te boven, en in verband tot zijne mondelinge bedriegelijke opgaven, misbruik makende van zijne hoedanigheid van bode van bedoeld begrafenisfonds, en welke zijne hoedanigheid, aangaande zijne verzekeringen omtrent de regten der deelhebbers, volkomen vertrouwen bij anderen moest inboezemen, sedert de maand Julij tot aan de maand Oct., van bedoelde vrouw wekelijks de contributie heeft ontvangen, even als of zij en haar man werkelijk leden van gedacht begrafenisfonds waren, en derhalve de req. niet alleen door woorden, maar ook door daden, tegen beter weten aan en door bedriegelijke middelen, bij die lieden de overtuiging heeft doen geboren

worden, dat zij werkelijk leden waren, en wel sedert de maand Julij 1854, van het begrafenisfonds, waarvan de req. bode was, en aan het lidmaatschap van welk fonds het voordeel was verbonden, dat men, in geval van overlijden, terstond tot het erlangen van uitkeering geregtigd was;

„O. 2°., dat door deze bedriegelijke middelen des req. bij genoemde echtelieden, de hoop is verwekt op eenen uitslag, welken de req. zeer wel wist hersenschimmig te zijn, vermits eensdeels de overtuiging der vrouw, welke de req. bedriegelijk had doen geboren worden, dat zij en haar man, door zich in de maand Julij 1854 als leden van bedoeld begrafenisfonds aan den req. als bode van hetzelve aan te geven, en aan hem de wekelijksche contributie te betalen, van stonde aan werkelijk leden van het begrafenisfonds waren, van zelf de hoop deed geboren worden om, insgelijks van stonde aan, bij overlijden, te deelen in de regten, aan werkelijke deelhebbers bij het reglement toegekend, terwijl zij beiden tot aan de maand Oct. toe, ten gevolge der bedriegelijke handelingen des req. en zijn opzettelijk verzuim om hen aan de directie als leden op te geven, geheel geene leden waren en dus geheel geene regten hadden op eenige uitkeering hoe ook genaamd, en anderdeels in ieder geval niet (zoo als de req. bedriegelijk had voorgewend) terstond na de aangifte van het lidmaatschap aan den req. als bode, maar eerst zes maanden na werkelijk als leden te zijn ingeschreven, aanspraak op uitkeering bestond;

„O. 3°., dat de req. van bedoelde vrouw voor haar en haren man de wekelijksche contributie van Julij tot Oct. als bode van gedacht begrafenisfonds ontvangen hebbende, ten bedrage van elf centen 's weeks, deze ontvangen gelden niet aan het begrafenisfonds, waarvan hij bode was, heeft verantwoord, maar die gelden bedriegelijk zich heeft toegeëigend, en mitsdien zich door bedoelde vrouw heeft doen afgeven gelden, die hij te zijnen eigen nutte heeft gebruikt, en waardoor hij zich

mitsdien bedriegelijk van een gedeelte van eens anders bezittingen heeft meester gemaakt;

„O., dat het zich bedienen van voorschreven bedriegelijke middelen, om daardoor bij bedoelde vrouw de hoop te verwekken op eenen hersenschimmigen uitslag van zaken, en zulks om langs dien weg zich door die vrouw gelden te doen afgeven, en mitsdien zich bedriegelijk meester te maken (gelijk de req. zich met de daad meester heeft gemaakt) van een gedeelte van eens anders bezittingen, had behooren te zijn gequalificeerd als daar te stellen het wanbedrijf van opligting, en daarop had behooren te zijn toegepast a. 405 St., en de straf, bij dat a. bedreigd, had behooren te zijn uitgesproken;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in G. van 27 Nov. 1855, a. 405 St. is geschonden;

„Vernietigt, voor zoo veel betreft de qualificatie, daarbij aan de bewezene daadzaken gegeven, alsmede de opgelegde straf, genoemd arrest;

„En uit krachte van a. 105 R. O., regt doende ten principale op het bestaande hooger beroep, zoo van den req. als van het O. M., van het vonnis der Arr.-R. te A. van 9 Oct. 1855;

„Gezien a. 405 St., luidende: enz.;

„Mede gezien de a. 250, 207, 227 en 247 St.;

„Verklaart de feiten, ten laste van den req. J. K. bewezen, daar te stellen het wanbedrijf van opligting, en veroordeelt denzelven tot gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van 1 jaar, in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCIX. — Arrest van 26 Mrt. 1856.

(A. 56, *j°.* a. 103 R. O.; a. 458 *C. P.*; a. 387 Sr.)

Is, met het oog op a. 56 *R. O., een vonnis der Regtbank, ter zake van het wanbedrijf van a.* 458 C. P. *gewezen, aan hooger beroep onderworpen?* — Ja.

L. E. V., arbeider te Zevenhuizen, gemeente Leek, is req. van cassatie van 3 vonnissen der Arr.-R. te Groningen, als 2 interlocutoire, van 5 Sept. en 5 Dec. 1855, en een eindvonnis van 12 Dec. 1855, bij welk laatste de req. is schuldig verklaard aan het, op 25 Mei 1855, doen in brand geraken en grootendeels afbranden van een dennenbosch, gelegen te Z. en toebehoorende aan den heer J. H. L., te Tolbert, door het aansteken van vuur in het veld op minder dan 100 ellen afstands van dat dennenbosch, en te dier zake, met toepassing van a. 458 St., veroordeeld in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten; en niet schuldig verklaard aan het hem in de eerste plaats bij dagvaarding ten laste gelegde feit, van op 24 en 25 Mei 1855 in brand steken van zijn boekweitenveen onder Z., zonder daartoe vooraf vergunning van de bevoegde autoriteit te hebben bekomen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Gelet op de memorie van cassatie, houdende *vijf middelen;*

„O., dat, wat er zijn moge van die memorie en *die middelen,* het beroep is niet ontvankelijk in cassatie, omdat den req., in gevolge a. 387 Sr., een ander regtsmiddel, en wel dat van hooger beroep overbleef, om zijne vermeende grieven te herstellen, en dus de gewone manier van procederen toereikende was;

„O. toch, dat de req. is vervolgd en veroordeeld ter zake van het wanbedrijf van a. 458 *C. P.*, waarbij is bedreigd eene geldboete van ten minste 50 en ten hoogste 500 franken;

„O., dat, volgens a. 56 R. O., de vonnissen der Arr.-Rn.

aan hooger beroep zijn onderworpen, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van *f* 200.00 enz.;

„O., dat bij a. 458 *C. P.* is bedreigd eene straf van *f* 250.00 geldboete, en dat de appellabiliteit niet afhangt van de opgelegde, maar van de bedreigde hoegrootheid der geldboete, gelijk dit meermalen door dezen Raad is beslist (zie de arr[n]. van 20 Febr. en 3 Apr. 1855, v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 57 en 113);

„Concludeert, dat de H.-R. den req. zal verklaren niet ontvankelijk in zijn beroep in cassatie en hem zal veroordeelen in de kosten, daarop gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. tegen het eindvonnis van 12 Dec. 1855 in deszelfs geheel, zonder onderscheiding, is in cassatie gekomen, niettegenstaande hij daarbij aan het in *de eerste plaats* hem ten laste gelegde feit is verklaard niet schuldig;

„O., dat hier kennelijk bestaat eene vrijspraak, berustende op het niet bewezene der schuld van den req. aan dat feit, waartegen de gewone voorziening in cassatie niet is toegelaten;

„O. wijders, dat, volgens a. 103 R. O. en a. 387 S[s]., in geenerlei strafzaken partijen zijn ontvankelijk in cassatie, zoo lang de gewone wijze van procederen toereikend is; dat, volgens a. 56 R. O., de vonnissen der Arr.-R[n]. aan hooger beroep zijn onderworpen, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van *f* 200.00, zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk;

„O., dat a. 458 S[t]. op het bij de dagvaarding te last gelegde en door den eersten regter aangenomen feit bedreigt eene boete van ten minste 50 en ten hoogste 500 franken, en alzoo eene hoogere straf dan enkele geldboete van *f* 200.00;

„O. mitsdien, dat het beklaagde eindvonnis, voor zoo verre

de req. daarbij veroordeeld is, vatbaar was voor hooger beroep, en hij alzoo mede te dien opzigte in zijn beroep in cassatie is niet ontvankelijk;

„Verklaart hem niét ontvankelijk in het door hem tegen gemelde vonnissen ingestelde beroep in cassatie, en veroordeelt hem in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCX. — Arrest van 1 Apr. 1856.

(A. 386, n°. 4, 379 en 401 *C. P.*; a. 427, 433, 434 en 206 Sr.)

Kan er, bijaldien de arglist *niet in de daad of handeling zelve ligt opgesloten, schuldigverklaring aan diefstal plaats hebben, zonder eene gemotiveerde beslissing omtrent dat kenmerkend vereischte?* — Neen.

Is derhalve a. 211, j°. *a.* 206 *Sr. geschonden, wanneer in zoodanig geval niet is beraadslaagd of beslist omtrent de arglist, of zoo die beslissing niet genoegzaam met redenen is bekleed?* — Ja.

H. J. S., voerman, en P. v. d. B., voerman, beide wonende te Zalt-Bommel, zijn reqn. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 15 Nov. 1855, waarbij de eerstgenoemde req., ter zake van diefstal van goederen, welke aan hem als voerman waren ter hand gesteld, en de tweede req., ter zake van eenvoudigen diefstal, beiden echter met verklaarde aanwezigheid van verzachtende omstandigheden, zijn veroordeeld, te weten: de eerstgenoemde, met toepassing van a. 386, n°. 4, St. en a. 9 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), tot eene correctionele gevangenisstraf van 6 maanden, en de laatstgenoemde, met toepassing van de a. 401 en 463 St., tot eene correctionele gevangenisstraf van 3 maanden, en beiden *solidair* in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de eerste memorie (die voor den eersten req.) is be-

weerd: schennis van de a. 386, n°. 4, en 379 *C. P.* en de a. 427, 433, 434 en 206 S^g.

„De req. zoude niet zijn geweest *voiturier* in den zin der wet, en het hout niet aan hem als voerman zijn toevertrouwd. Maar deze beide zaken blijken duidelijk uit de feitelijke beslissing, ja! uit de eigene erkentenis van den eersten req.

„Hij was gepatenteerd vrachtrijder of voerman, en de bossen hout waren aan hem, die daartoe bij overeenkomst voor een bepaald loon was aangenomen, toevertrouwd, en volstrekt niet alleen aan de sterkte van zijn kar en paard, zoo als de memorie behelst.

„Hij was *voiturier* in den zin der wet.

„Het zijn niet alleen voerlieden van openbare middelen van vervoer, die de wet bedoelt, zoo als de memorie van den tweeden req. inhoudt. De wet distingueert niet en doet veeleer denken aan bijzondere personen, dan aan die van staatswege zijn aangesteld, even als de herbergiers en schippers, in hetzelfde a. 386, n°. 4, *C. P.* genoemd.

„Zij waren aan hem als gepatenteerd voerman toevertrouwd, en dat vertrouwen was wel degelijk noodzakelijk, omdat men niet altijd zelf kan medegaan, wanneer men iets laat vervoeren, en terwijl de afzender vertrouwt in de eerlijkheid van den vervoerder, maar tevens weet, dat de wet hem beschermt.

„Beide memoriën schermen overigens vreeselijk met de tegenwoordigheid van zekeren v. S. bij het opladen, vervoer, en afwerpen der bossen hout.

„Ik vind dien naam in het gansche arr. niet vermeld, en de feitelijke beslissing wederspreekt, dat de genoemde bossen niet aan den req., maar aan dien v. S. waren toevertrouwd, en dat deze zelf de aflading zou hebben bevolen.

„Legt men, in het algemeen, de beide memoriën naast het arr., dan zal men ontwaren, in hoeveel opzigten de memorie is in strijd met de feitelijke beslissing in het arr.

„Ik vergat nog te beantwoorden de objectie in de memorie des eersten req^{s}., dat hier niet is onderzocht en beslist, dat er werkelijk diefstal heeft plaats gehad.

„Ik antwoord eenvoudig: aan den req. waren goederen als voerman tegen loon ten vervoer toevertrouwd.

„Hij moest ze dus bewaren en leveren op de bestemde plaats, maar niet vrijwillig uit zijn bezit stellen.

„De wet spreekt niet van *animus sibi habendi*, maar van *soustraction frauduleuse*, dat is, arglistige onttrekking aan den wettigen eigenaar, hoe dan ook. De arglist lag in de daad zelve.

„Indien de eerste req. de bossen in het water had geworpen, zoude ik nog vermeenen, dat door hem diefstal was gepleegd.

„Eindelijk moet ik, ten aanzien van dezen eersten req., om der onpartijdigheids wille, den Raad opmerkzaam maken (ten aanzien van de qualiteit des req^{s}.) op eene plaats in het werk van CHAUVEAU, IV (*Bruss. ed.*), 20, *initio*.

„Ik ben het niet eens met die hooggeachte schrijvers, maar de gevallen waren ook niet volkomen gelijk met wat wij nu behandelen.

„Ten aanzien van dezen req., acht ik dus *de middelen*, bij de memorie ontwikkeld, onaannemelijk en het beroep ongegrond.

„En nu de memorie voor den tweeden req., welke memorie nagenoeg dezelfde wetschending beweert.

„Ook hier is zeer veel feitelijks in opgenomen, in strijd met de feitelijke beslissing, en het verwondert mij niet, dat de steller der memorie verklaart, dat zijne gronden zijn geput uit het hooren lezen van het arr., zoo als hij vermeende dit te verstaan.

„Ten aanzien van zijn beroep denk ik anders, en geloof, dat zijne *middelen* gegrond zijn en dat het arr., ten zijnen opzigte, uitvoeriger had moeten zijn gemotiveerd.

„Ik had het (*salva rev.*) beter geacht, zoo de geachte Adv.-G., die de zaak in Raadkamer aanbragt, dezen req. had beschuldigd van medepligtigheid, door heling.

„De *soustraction* was geperfecteerd door den eersten req., bij het afwerpen, het buiten zijn bezit stellen der hem toevertrouwde bossen hout, die op eene wettige wijze in zijn bezit waren gekomen.

„Maar de tweede req. *is* nu beschouwd als mededader, en dat kan deze Raad niet meer verhelpen, omdat het arr. natuurlijk ten opzigte van medepligtigheid in het geheel niet is gemotiveerd.

„Maar hem nu als mededader beschouwende, vraag ik: is het beklaagde arr. dan genoegzaam met redenen bekleed?

„Dat betwijfel ik zeer. Hij is nu schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, omdat de verzwarende qualificatie, op de daad van den eersten klevende, volgens het beklaagde arr. niet kan treffen de daad van den tweeden. Zie SCHOONEVELD, *ad.* a. 386, n°. 4, *C. P.*, in nota *sub* litt. *a*, en het daar aangehaalde arr.

„Ik laat dit in het midden, naar aanleiding mijner zoo even geuite meening aangaande die motivering.

„Het *frauduleusement* behoort ook tot de essentie van eenvoudigen diefstal, en nu is de arglist *in casu* niet genoegzaam gemotiveerd door de eenvoudige vermelding, dat de tweede req. zich dat hout op eene arglistige wijze heeft toegeëigend.

„Het Hof had moeten uitmaken, waarin de arglist bestond, vooral daar de verdediging zich beriep op de goede trouw des tweeden req*.

„Indien de mogelijkheid bestaat (waaraan ik echter niet geloof), dat de tweede req. die weinige afgeworpen bossen ten behoeve van den eigenaar heeft doen bergen in zijne schuur, dan zou in dat bergen op zich zelf geen kwade trouw gelegen zijn.

„Ik elk geval had moeten beslist zijn en gemotiveerd, dat er eenige conniventie, eenige zamenwerking bestond tusschen de beide mededaders, zoo als dit altijd geschiedt, b. v. bij het op de wacht staan van den ééne, terwijl de ander steelt. Zie SCHOONEVELD, ad a. 386, n°. 1, *in notis sub litt. c*, *d* en *e*, en de daar aangehaalde arr^n^.

„Het coauteurschap had dus ook hier moeten zijn gemotiveerd.

„Na dit alles behoef ik niet te refuteren wat aan het slot der memorie voor den tweeden req. wordt gezegd ten aanzien eener beweerde schending van a. 18 der wet van 29 Junij 1854, ten aanzien der straf van drie maanden, dezen req. opgelegd.

„Men leze eenvoudig a. 9 der genoemde wet.

„Op deze gronden heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. zal verwerpen het beroep in cassatie van den eersten req., en hem zal veroordeelen in de kosten, in cassatie gevallen, doch het beklaagde arr. zal vernietigen ten aanzien van den tweeden req., wegens schending der a. 206 en 211 S^t^., en de zaak, wat hem betreft, zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om op de bestaande acte van beschuldiging, alleen ten zijnen opzigte, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, door zijne daad veroorzaakt en in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, door den 1^n^. req. ingediend, waarbij beweerd wordt: schending der a. 386, n°. 4, en 379 S^t^., en van de a. 427, 433, 434 en 206 S^t^., *ten eerste*, omdat niet regtskundig is onderzocht en beslist, dat *in casu* diefstal heeft plaats gehad; en *ten andere*, omdat evenmin regtskundig is onderzocht en beslist, of het hout aan den req. als voerman is toevertrouwd;

„Gezien de memorie van den 2^n^ req., waarbij beweerd wordt: schending of verkeerde toepassing van de a. 379 en

386 St., en van de a. 401, 433, 434, 435 en 206 Sr., omdat 's Hofs onderzoek was onvolledig en deszelfs beslissing niet genoegzaam gemotiveerd, en omdat aan de aangenomen feiten eene verkeerde qualificatie is gegeven; en eindelijk nog: schending van a. 18 van de wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), omdat in deze eene straf van 3 maanden is uitgesproken;

„O., dat bij het beklaagde arr. ten aanzien van de daadzaken is overwogen, dat de 1e beklaagde (nu 1e req.), als gepatenteerd voerman, den 1 Junij 1855, door den poldermeester H. J. J. is belast met den vervoer met kar en paard van bossen rijswaarderhout, bestemd tot het opmaken eener krib in de rivier de Waal, tegen een loon van *f* 1.80 per dag; dat de 1e beklaagde, op den 8 Junij 1855, tusschen 8 en 9 ure, met zijne kar, met bossen rijswaarderhout beladen, is gezien staande voor de schuur van den 2e beschuldigde (nu 2e req.), en dat hij aldaar eenige bossen hout van de kar heeft geworpen, die door eenen visschersjongen, A. v. O., destijds in dienst van den 2n beschuldigde, in de schuur werden gedragen, welke laatste handeling is verrigt op last van den 2n beschuldigde, zijnde echter door een der getuigen verklaard, dat deze beschuldigde de afgeworpen houtbossen in zijne schuur heeft gedragen; omtrent alle welke daadzaken echter is beweerd, door den 1n beschuldigde, dat een paar bossen hout door het rijden in eene knik in den weg van zijne kar zijn gevallen, en dat hij deze heeft laten liggen, dewijl hij zonder hulp die niet weder op de kar kon plaatsen, en door den tweeden beschuldigde, dat hij, onderrigt dat er eenige bossen hout op den weg lagen, den gemelden A. v. O. heeft bevolen, die ten behoeve van den eigenaar in zijne schuur te dragen en te bergen; ontkennende hij later zelfs eenig hout te hebben aangenomen en geborgen;

„O., dat bij 's Hofs arr. uit gemelde daadzaken, met ter zijde-stelling van het beweren der beschuldigden, is afgeleid,

dat door den eersten beschuldigde eenige bossen van het hout, dat hij tegen een bepaald loon als voerman had aangenomen te vervoeren, in den voormiddag van 8 Junij 1855, voor de schuur van den tweeden beschuldigde en in diens tegenwoordigheid van de kar zijn afgeworpen, en dat de tweede beschuldigde zich op eene arglistige wijze dit hout, in eigendom toebehoorende aan het polderdistrict van Bommelerwaard, heeft toegeëigend; wordende eindelijk nog bij 's Hofs arr. als wettig en overtuigend bewezen aangenomen, dat voormelde feiten door de beide beschuldigden te zamen zijn gepleegd, en dat zij daarstellen, wat den eersten beschuldigde betreft, diefstal van goederen, welke aan hem als voerman waren ter hand gesteld, en wat den tweeden beschuldigde betreft, eenvoudigen diefstal;

„O., dat tot het wezen van diefstal behoort arglist, dat de arglist of doleuse intentie is een inwendig feit, dat op zich zelf niet door getuigen kan worden waargenomen en hetwelk in de gevallen, waarin de arglist, vooral tegenover de ontkentenis, niet noodwendig ligt opgesloten in de daad of handeling zelve, alleen kan blijken uit woorden, daden of omstandigheden, welke als aanwijzing daarvan kunnen dienen; en dat om die reden in zoodanige gevallen geene schuldigverklaring aan diefstal kan plaats hebben, zonder eene met redenen beklеede beslissing omtrent dat kenmerkend vereischte van diefstal;

„O., dat ten aanzien van den eersten req. niet is beraadslaagd over, veelmin beslist omtrent de arglist zijner handeling, en dat, hoezeer ten aanzien van den tweeden req. wel is aangenomen, dat hij zich het hem niet toebehoorende hout arglistig heeft toegeëigend, deze beslissing echter met geene redenen is bekleed, terwijl de aanwezigheid van arglist niet met genoegzame zekerheid uit de aangewezen daadzaken is af te leiden, weshalve 's Hofs arr. ten aanzien van dat kenmerkend vereischte van diefstal niet genoegzaam met redenen is bekleed;

„O. mitsdien, dat de a. 206 en 211 St. zijn geschonden, uit welken hoofde het beklaagde arr. behoort te worden vernietigd, en dat hierdoor een onderzoek omtrent de overige aangevoerde gronden van cassatie overbodig is;

„Vernietigt het arr., door het Pr.-Ger. in G., op 15 Nov. 1855 tegen de beide reqn. gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.brab., ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXI. — Arrest van 1 Apr. 1856.

(A. 147, 148 en 164 *C. P.*, j_o. a. 2 der wet van 29 Junij 1854 (St. n°. 102).)

Behoort de beslissing omtrent de vraag, of een buitenlandsch *stuk al of niet als een authentiek en publiek geschrift moet worden aangemerkt, geheel tot het gebied van den* judex facti? — JA.

Moet, volgens het voorschrift van a. 10 *alg. bep., een authentiek en publiek geschrift, door bevoegde ambtenaren, in het buitenland, met inachtneming der vormen opgemaakt, hier te lande als eene authentieke en publieke acte worden beschouwd?* — JA.

Behoort de legalisatie tot het wezen der acte, zoodat bij gemis derzelve, de handteekeningen, onder het stuk geplaatst, als ongeloofwaardig moeten worden aangemerkt? — NEEN.

Kan de qualiteit van den ambtenaar, die het stuk heeft opgemaakt, ook door getuigen bewezen worden? — JA.

In cassatie heeft zich voorzien G. A. B., oud 28 jaren, van beroep steenhouwer, geboren te Harsbergen, in Hanover, zonder vaste woonplaats, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Overijssel, van 4 Dec. 1855, bij hetwelk hij is vrijgesproken ter zake van het vervaardigen van een valsch authentiek en publiek geschrift en van het met eenen valschen naam onder-

teekenen van hetzelve; alsmede van het vervaardigen en met eenen valschen naam onderteekenen van een valschen legitimationsschein of reispas; doch schuldig verklaard 1°. aan diefstal bij nacht, in een bewoond huis en herberg, tijdens hij aldaar ontvangen was, en bij middel van binnenbraak gepleegd; 2°. van het des bewust gebruik maken van gemeld authentiek en publiek, met eenen valschen naam onderteekend geschrift; en 3°. aan het des bewust gebruik maken van gezegden valschen, met een nagemaakten naam onderteekenden legitimationsschein of reispas; en ter zake der 3 laatste hoofden veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 achtereenvolgende jaren, in eene geldboete van *f* 50.00 en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts en de advocaat van den req. in zijne voordragt en adstructie van *een middel* van cassatie, heeft de Adv.-G. Gregory, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Tegen het arr. van het Pr.-Ger. in O., van 4 Dec. 1855, is slechts *één middel* van cassatie aangevoerd.

„*Dit middel* bestaat in schending van de a. 147, 148 en 164 *C. P.*, in verband met a. 2 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), doordien het Hof den req. heeft schuldig verklaard aan het des bewust gebruik maken van een valsch authentiek en publiek geschrift, ofschoon dit geschrift een ongelegaliseerd buitenlandsch stuk was.

„Bij het beklaagde arr. is de req. schuldig verklaard: 1 . aan diefstal bij nacht in eene herberg, waarin hij was ontvangen, door middel van binnenbraak; 2°. aan het des bewust gebruik maken van een valsch authentiek en publiek geschrift, zijnde een buitenlandsch geboorte-attest; 3°. aan het des bewust gebruik maken van eenen valschen legitimationsschein of reispas.

„De Raad ziet dus hieruit, dat *het middel* niet is gerigt

tegen de schuldigverklaring *sub* n^{is}. 1 en 3, maar uitsluitend tegen die *sub* n°. 2.

„Het Hof heeft uitgemaakt, dat beide die geschriften, en dus ook het geboorte-attest, waarop het hier eenig en alleen aankomt, acten bevatten van openbare administratiën, en geëmaneerd zijn van openbare beambten in het koningrijk H., tot het vervaardigen en afgeven van zoodanige acten of geschriften bevoegd, en dus zijn te beschouwen als authentieke en publieke buitenlandsche geschriften.

„Die beslissing zoude van regtskundigen aard en vatbaar voor een nader onderzoek in cassatie zijn, wanneer zij binnenlandsche geschriften betrof, doch nu zij alleen buitenlandsche geldt, is zij van zuiver feitelijken aard en moet in cassatie geëerbiedigd worden. Immers, de vraag, of een buitenlandsch stuk al of niet als een authentiek en publiek geschrift moet worden aangemerkt, kan niet anders worden beslist dan òf door de verklaring van getuigen, òf door briefwisseling met de vreemde autoriteiten, òf door een onderzoek van de wettelijke verordeningen van het land waartoe het geschrift behoort. Doch die vreemde wettelijke verordeningen zijn voor ons geene wetten; zij zijn voor ons slechts feiten. Wanneer de Nederlandsche regter uitmaakt, dat iets volgens eene vreemde wet regtens is, dan constateert hij slechts een feit.

„Van daar dan ook, dat men in cassatie geene schending kan beweren van eene vreemde wet. Die leer wordt door de schrijvers over het internationaal regt voorgestaan; zij is aangenomen bij onderscheidene arr^{n}. van het Hof van cassatie in Frankrijk, en door dezen Raad, kamer van burgerlijke zaken, bij een groot aantal arr^{n}. gehuldigd, zoodat men met regt kan zeggen, dat omtrent dit punt bij de civiele kamer van dezen Raad eene zeer gevestigde jurisprudentie bestaat; cf. Foelix, *Traité du droit international privé*, eerste Parijsche uitgave van 1843, n°. 18, p. 22 en volgg., alwaar in de noten de schrijvers

en de arr^n^. van het Hof van cassatie zijn aangehaald; voorts het arr. van den H.-R. van 10 Mrt. 1848, *Nederl. Regtspr.*, XXX, 85 en volgg. en bij v. D. HONERT, *Burg. Regt*, IX, 313 en volgg., benevens onderscheidene andere arr^n^., na dien tijd gewezen.

„Het moet dus in cassatie vast staan, dat het bewuste geboorte-attest is een buitenlandsch authentiek en publiek geschrift. Doch al is dit ook zoo, dan ontstaat nog altijd de vraag, of zoodanig geschrift hier te lande als authentiek en publiek geloof verdient. Volgens de beginselen van het internationaal regt, moet men daaromtrent een onderscheid maken en moet men, gelijk FOELIX te regt leert: *se garder de confondre la force probante d'un acte avec sa force exécutoire*, *op. l.* n°. 202, p. 288, en n°. 197, nota 3, p. 278. De Nederlandsche wet is in volkomene overeenstemming met die beginselen en heeft dat onderscheid tot wet gemaakt.

„Een buitenlandsch authentiek en publiek geschrift heeft hier te lande *force probante*, maar het heeft geene *force exécutoire*. Het heeft *force probante*, volgens den regel: *locus regit actum*, bij a. 10 der algemeene bepalingen van wetgeving als eene bepaling van stellig regt opgenomen. Het heeft geene *force exécutoire*, gelijk zulks bepaaldelijk blijkt uit de a. 431 en 436 B. R.

„Om echter aan eene buitenlandsche authentieke en publieke acte hier te lande eene *force probante* te kunnen toekennen, moet men zeker wezen, dat zij werkelijk zoodanige is. Voor die zekerheid heeft de wetgever geen voorschriften gegeven. Gewoonlijk wordt zij verkregen door de legalisatie; doch zij kan evenzeer op andere wijze worden verkregen, b. v. door het middel van gewone instructie.

„Wat toch is de legalisatie?

„De geachte verdediger van den req. heeft zich, tot bestrijding van het arr., op het gezag van MERLIN beroepen; dat-

zelfde gezag, en wel dezelfde plaats in zijn *Repertoire*, *voce: légalisation*, roep ik in tot verdediging van het aangeklaagde arr. „La légalisation," zegt MERLIN, „c'est l'attestation que „donne un officier public de la vérité des *signatures* apposées „à un acte, ainsi que des *qualités* de ceux, qui l'ont fait et „reçu, afin qu'on y ajoute foi dans un autre pays." Een weinig verder zegt hij het navolgende: „L'effet de la légalisation „est, comme l'enseigne la définition de cette formalité, „d'étendre d'un lieu à l'autre la preuve de l'authenticité d'un „acte; elle tient lieu d'une enquête que l'on ferait pour con„stater la qualité et la signature du notaire, greffier ou autre „officier public qui a reçu l'acte." Aan het slot eindelijk van zijn artikel zegt hij, met een beroep op een arr. van het Hof van cassatie, van 22 Oct. 1812: „La légalisation d'un acte „n'est point constitutive de son authenticité, elle n'en est que „la preuve." Ditzelfde leert ook FOELIX, *l. l.*

„Is eene buitenlandsche acte behoorlijk gelegaliseerd, dan is, volgens de beginselen van het internationaal regt, het bewijs aanwezig van hare geloofwaardigheid. Van daar dat dan ook FOELIX, in noot 3, p. 278, zegt: „Les actes passés en „pays étranger, revêtus des légalisations requises, font foi en „France." Aan gelegaliseerde acten moet dus geloof worden gehecht. De regter mag de zoodanige niet als ongeloofwaardig ter zijde leggen. Doch daaruit volgt niet, dat, wanneer zij niet gelegaliseerd zijn, hij ze niet als geloofwaardig zoude mogen beschouwen, wanneer hij bij zich zelven de zekerheid heeft, dat de daaronder gestelde handteekeningen en de daarbij vermelde qualiteiten waar zijn.

„En daaruit volgt nog veel minder, dat het verkrijgen van het bewijs der authenticiteit op eene andere wijze ongeoorloofd zoude zijn. Al is ook de legalisatie het gewone bewijs voor de authenticiteit, zoo is zij niet het eenige en sluit volstrekt geen ander uit. „La légalisation," zegt MERLIN, „d'une enquête que

„l'on ferait pour constater la qualité et la signature du notaire „etc. qui a reçu l'acte;" terwijl het Hof van cassatie bij het meergenoemde arr. leert, dat die *preuve* evenzeer kan worden verkregen *par le moyen d'instruction ordinaire.* De zoodanige nu heeft in deze plaats gehad. Er zijn tot dat einde 2 getuigen gehoord, namelijk de tegenwoordige predikant te Gildehaus, als ambtenaar van den Burgerlijken Stand, en de burgemeester van Gildehaus. Beide deze getuigen hebben onder eede verklaard, dat wijlen H. M., als prediker der Hervormde gemeente te Gildehaus, bevoegd was om dergelijk geboorte-attest af te geven, doch dat deszelfs onder het bedoelde stuk staande naamteekening valsch en nagemaakt is.

„Bij dezelfde plaats van Merlin, *voce: légalisation*, vindt men achter n°. III aangeteekend: *Voyez l'article Faux, sect.* 1, § 11 *bis.* Wanneer men nu deze laatstgen. plaats opslaat, dan zal men daar het arr. van het Hof van cassatie van 22 Oct. 1812 vinden, met het allerbelangrijkst pleidooi van Merlin, waarop dat arr. is gevolgd. Beiden vermeen ik onder de bijzondere aandacht van den Raad te moeten brengen, omdat daar, juist gelijk hier, sprake is van het des bewust gebruik maken van eene valsche ongelegaliseerde authentieke en publieke acte.

„Intusschen erken ik, dat de H.-R., bij het door den geachten pleiter aangehaalde arr. van 4 Oct. 1842 heeft uitgemaakt, dat de daar bedoelde geschriften, welke door Pruissische openbare ambtenaren waren verleden, zonder behoorlijke legalisatie der zich daarop bevindende handteekeningen, hier niet voor openbare en authentieke geschriften konden gehouden worden, maar eenvoudig als onderhandsch geschrift moesten beschouwd worden.

„Ik vermeen echter dienaangaande te moeten opmerken, dat in die zaak niet was uitgemaakt, dat de bewuste stukken authentieke en publieke geschriften waren, en nog veel minder het bewijs van derzelver authenticiteit was geleverd.

„Doch al ware zulks ook het geval geweest, het zoude mij niet weêrhouden hebben, de gronden van eene tegenovergestelde meening te ontwikkelen, en als mijn gevoelen voor te dragen, dat het Hof van O. bij het beklaagde arr., overeenkomstig de beginselen van het internationaal regt, in overeenstemming met de bepalingen onzer wetgeving, volkomen juist heeft geoordeeld, door te overwegen, dat de legalisatie niet behoort tot het wezen eener acte, maar eeniglijk strekt, om daar, waar het noodig is, de overtuiging te geven, dat de acten door den bevoegden ambtenaar zijn afgegeven.

„Ik concludeer mitsdien tot verwerping van den eisch tot cassatie, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat namens den req., met opzigt tot het hiervoren gemelde 2e punt van veroordeeling, als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van de a. 147, 148 en 164 St., in verband met a. 2 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), omdat het Pr.-Ger. hem heeft schuldig verklaard en veroordeeld ter zake van het, des bewust, gebruik maken van een valsch authentiek en publiek geschrift, hoezeer aan het onderwerpelijke stuk, hetwelk een extract uit de registers van den Burgerlijken Stand moest daarstellen, als zijnde van eene buitenlandsche autoriteit afkomstig en niet gelegaliseerd, geene bewijskracht hoegenaamd kon worden toegekend;

„O. dienaangaande, dat bij het beklaagde arr., op grond van wettige bewijsmiddelen, *in facto* is aangenomen, dat de req., verdacht zijnde van diefstal te hebben gepleegd, op 6 Mrt. 1855 voor den burgemeester der gemeente L. is gebragt geworden, en hem heeft verklaard genoemd te zijn J. M.; dat hij, naar zijne papieren gevraagd zijnde, aan dien ambtenaar, onder andere stukken, heeft overgegeven een extract uit de geboorte-oorkonden der Hanoversche gemeente H., constaterende de geboorte van J. M., zoon van G. M. en vrouwe

V. V., geboren den 25 Dec. 1827, afgegeven door den 1e prediker te G., den 8 Mei 1852, en onderteekend A. M.; dat dit extract, zoo wat den inhoud als de daaronder staande handteekening betreft, is valsch en nagemaakt; dat de req., des bewust, van dat stuk heeft gebruik gemaakt om de policie te misleiden, en dat daardoor inbreuk op de maatschappelijke orde en op de regten van den Staat kon worden gemaakt, en alzoo nadeel kon worden berokkend;

„O., dat het Hof, op grond der beëedigde verklaringen van 2 bevoegde getuigen, heeft beslist, dat, volgens de in het koningrijk H. bestaande wetgeving, de tot den Burgerlijken Stand betrekkelijke boeken en registers door de geestelijkheid worden gehouden, die ook bevoegd zijn om daarvan uittreksels te geven, welke als authentieke en publieke stukken moeten worden beschouwd; dat het onderwerpelijke extract bevat eene acte van openbare administratie, en is geëmaneerd van een openbaar beambte, tot het vervaardigen en afgeven van zoodanig geschrift bevoegd, daar A. M., die ten jare 1853 is overleden, en wiens handteekening op dat extract is nagemaakt, als prediker der genoemde Hervormde gemeente, de bevoegdheid had, om dergelijk geboorte-extract af te geven, zoodat hetzelve in genoemd koningrijk eene authentieke en publieke acte daarstelt; voorts dat eene legalisatie van dergelijk stuk aldaar noch is gebruikelijk noch bij de wet verordend;

„O., dat de Hanoversche wetgeving omtrent de acten van den Burgerlijken Stand hier te lande niet van kracht zijnde, 's Hofs beslissing op evengemelde punten mede van feitelijken aard is;

„O., dat die authentieke en publieke geschriften, door bevoegde ambtenaren in het buitenland, met in achtneming der aldaar voorgeschrevene vormen opgemaakt, volgens de Nederlandsche wetgeving, inzonderheid volgens a. 10 der wet, houdende de algemeene bepalingen dier wetgeving, in een

internationaal belang ook hier te lande als authentieke en publieke acten behooren te worden aangemerkt, zoodat het Pr.-Ger. in O. te regt bij het beklaagde arr. aan het contract, waarvan de rede, de hoedanigheid van authentiek en publiek geschrift heeft toegekend;

„O., dat deze hoedanigheid van gemeld contract, wegens het gemis van legalisatie, niet behoort tot het wezen der acte, maar alleen strekt tot bewijs van de echtheid der handteekening en van de qualiteit van den ambtenaar, die het stuk heeft afgegeven, welk bewijs ook door de gewone instructie kan worden daargesteld, en wel, als *in casu*, door de verklaringen van bevoegde getuigen;

„O., dat de valschheid van het extract bewezen zijnde, even als het gebruik daarvan door den req., met weten, gemaakt, het Pr.-Ger. op hem geheel te regt de als geschonden aangehaalde wetsbepalingen heeft toegepast, en dat *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege den req. eenige gronden voor dat beroep, met betrekking tot het eerste en derde punt van veroordeeling, zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom het beklaagde arr. ambtshalve zoude behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt het gedane beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCXII. — Arrest van 2 Apr. 1856.

(A. 386, n°. 3, 384, 381, n°. 4, en 386, n°. 1, *j°*. a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102).)

Kan een diefstal aangemerkt worden als gepleegd door meer dan één persoon, wanneer de diefstal door den eersten

dader reeds volbragt was, vóór dat zijn mededader eenig feit had verrigt? — Neen.

Kunnen in cassatie de bewezene feiten als een diefstal in loontrekkende dienst *worden gequalificeerd, bijaldien in het arr. onbeslist is gebleven, of de beschuldigde was* loonbediende, *in den zin van* 386, *n*°. 3, C. P.? — Neen.

Moet, in dit geval, eene verwijzing naar een naburig Hof plaats hebben? — Ja.

S. V., boerenknecht te Delwijnen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 7 Febr. 1856, waarbij hij is schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van overklimming, door den req. gezamelijk gepleegd met W. v. L.; en, met toepassing van a. 384, *j*°. a. 381, n. 4, en 386, n°. 1, S^t., en de a. 2 en 9 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), te dier zake veroordeeld, bij het bestaan van verzachtende omstandigheden, tot eene correctionele gevangenis van 9 maanden en *solidair* met zijnen genoemden medeveroordeelde in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Proc.-G. van Maanen genomen de volgende conclusie:

„De H.-R. heeft uit het gedaan rapport gehoord, dat het beroep in cassatie van dezen veroordeelde berust op het beweren, dat de te zijnen laste als bewezen aangenomen feiten ten onregte zijn beschouwd als diefstal, gepleegd bij nacht, door meer dan één persoon, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van overklimming, misdaad, voorzien bij de a. 384, *j*°. 381, 4°., en 386, n°. 1, *C. P.*, die hier alzoo verkeerd zouden zijn toegepast, en dat die feiten alleen zouden opleveren het wanbedrijf van diefstal van loonbediende, ten nadeele van zijnen meester begaan, vallende in de termen van a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), in verband met a. 386, n°. 3, *C. P.*, welke a. alzoo geschonden zouden zijn,

„Ofschoon niet weinig van hetgeen tot staving van *dit middel* van cassatie in de memorie wordt gezegd, allezins uwe aandacht verdient en voorzeker niet ten eenemale ongegrond mag worden geoordeeld, zoo geloof ik echter, dat het beklaagde arr. op eenen anderen grond zal moeten worden vernietigd. Het is juist het betoog, waarmede de req. het door hem aangevoerde *middel* van cassatie heeft verdedigd, dat mij tot die overtuiging heeft gebragt. Ik geloof namelijk, dat het arr. geene behoorlijke beslissing inhoudt over het bewezene of niet bewezene der daadzaken, dat het ten aanzien van de daaruit voortvloeijende qualificatie niet behoorlijk met redenen is omkleed, en dat het alzoo, in onderscheidene opzigten niet voldoende aan de voorschriften van de a. 206 en 211 S[r]., wegens gebrek in den vorm, zal moeten worden vernietigd.

„Ik zal slechts weinige woorden behoeven om dit aan te toonen. Bij iedere poging die men zal willen aanwenden, om te onderzoeken of de feiten wel behoorlijk zijn gequalificeerd, dan of de bezwaren des eischers te dezen aanzien gefundeerd zijn, zal men schipbreuk lijden op de onvolledigheid van de feitelijke beslissing.

„Ofschoon ook dit niet duidelijk uit het arr. blijkt, geloof ik echter dat, naar 's regters bedoeling, de schuld van dezen req. gebleken is uit aanwijzingen.

„Uit den vierden considerans maak ik op, dat naar 's regters oordeel aardappelen zijn ontvreemd uit de schuur van J. S., bij wien deze req. voor loon in dienst was.

„Maar wanneer of hoe die aardappelen daaruit zijn weg genomen, zult gijl. te vergeefs in het arr. zoeken.

„De diefstal wordt, wat den medeveroordeelde W. v. L. betreft, beschouwd, als door dezen gepleegd des avonds, nadat hij over de scheidingssloot was gesprongen, en wel op het oogenblik, dat hij den gevulden zak met aardappelen

wegnam onder het schild van het varkenshok, en zich daarmede verwijderde.

„Maar op dat oogenblik althans pleegde deze req. geen der daden, waardoor hij gezegd kan worden niet met v. L. den diefstal te hebben gepleegd, want, volgens het arr., had zijn meester hem met eenen brief uitgezonden om hem te verwijderen.

„De eenige daad, die in het arr. als door den req. gepleegd wordt opgegeven, is deze, dat hij dienzelfden zak (waarin zich dan, zoo ik het arr. wel begrijp, eene hoeveelheid uit de schuur weggenomen aardappelen bevond), welke stond onder het achterschild van het woonhuis van J. S., heeft opgenomen en heeft geplaatst onder het schild van het varkenshok.

„Maar hoe heeft het Hof nu deze handeling beschouwd? Vindt het daarin, even als in de valsche opgaven van den req. ten aanzien van de herkomst der aardappelen, eene aanwijzing voor zijne schuld? dan wel beschouwt het deze handeling als de daad, waardoor hij heeft gepleegd zijn aandeel aan den bovengemelden diefstal, door meer dan één persoon en door middel van overklimming? Ik mag het laatste niet aannemen, want in die eenvoudige verplaatsing van den gevulden zak, al is die ook met een arglistig doel geschied, is de *soustraction* niet gelegen. Het is dus eene aanwijzing dat de req. aan die *soustraction* schuldig is. En nu blijft de vraag, welke is dan nu de door die aanwijzing bewezen misdadige handeling? Hier tast ik in het duistere rond. In het arr. ontbreekt eene vermelding der beschouwingen van den regter ten aanzien van het aandeel, dat ieder der beide beschuldigden aan den diefstal heeft genomen, en ten aanzien van het regt begrip, waardoor hunne gecombineerde handelingen aan den diefstal de qualificatie geven, die het Hof daaraan heeft gehecht.

„Ik ben daarom van oordeel, dat dit arr., als niet voldoende aan de voorschriften der beide gemelde a., moet worden gecas-

seerd, en de zaak verwezen naar een naburig Hof, dat van N.brab., om op nieuw te worden onderzocht en afgedaan.

„Daartoe concludeer ik."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 386, n°. 3, S^t., in verband met a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), en verkeerde toepassing van a. 384, *j*°. a. 381, n°. 4, en a. 386, n°. 1, S^t., op grond dat het feit had behooren te worden gequalificeerd als diefstal door eenen loonbediende, in het huis van zijnen meester, te diens nadeele gepleegd;

„O. dienaangaande, dat bij het aangeklaagde arr. *in facto* is beslist, dat de req. destijds in vaste dienst als knecht bij den landbouwer S. te D. inwoonde; dat door genoemden landbouwer, in den voormiddag van 2 Nov. 1854, een hem toebehoorende zak, gevuld met ongeveer eene halve mud aardappelen en gedeeltelijk met stroo bedekt, is gezien, staande onder het achterschild van zijn woonhuis; dat die zak, in den namiddag van dien dag, ongeveer ten 6 ure, door den req. is opgenomen en verplaatst onder het achterschild van een varkenshok, met het woonhuis staande op een erf, van alle zijden door sloten en heggen omringd en afgesloten; dat in den avond van dienzelfden dag, bovengenoemde W. v. L., die zich niet in cassatie heeft voorzien, op een oogenblik toen de req. voorbedachtelijk door zijnen meester was van huis gezonden, doch ten gevolge eener afspraak met den req., eene scheidingssloot is overgesprongen en, regt toe op den bewusten zak afgegaan zijnde, dien heeft opgenomen om er zich mede te verwijderen, en op die daad door den veldwachter der gemeente is betrapt en aangehouden;

„O., dat uit deze feitelijke beslissing blijkt, dat de req. zich op eene arglistige wijze heeft toegeëigend, op of omstreeks den 2^n Nov. 1855, ongeveer eene halve mud aardappelen van

den voorraad zijns meesters, en dat de diefstal, wat den req. betreft, reeds voltooid was vóór dat zijn medeveroordeelde den zak had opgenomen van de plaats, alwaar de req. dien geplaatst had; zoodat de verzwarende omstandigheden, die alleen door tusschenkomst van dien medeveroordeelde *na* den diefstal van den req. hebben plaats gegrepen, ten deze niet in aanmerking konden komen;

„O., dat de ten laste van den req. bewezene feiten alzoo ten onregte zijn gequalificeerd als daarstellende diefstal, gepleegd bij nacht, door meer dan één persoon, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van overklimming, en dat a. 384, *j*°. a. 381, n°. 4, en a. 386, n°. 1, Strafwetb., mitsdien in deze verkeerd zijn toegepast;

„O. wijders, wat aangaat de vraag, of de bedrevene feiten zouden moeten worden geacht daar te stellen eenig ander misdrijf, bepaaldelijk diefstal in loontrekkende dienst, waartoe de in de aangenomen daadzaken voorkomende betrekking van den req. van knecht in vaste dienst bij den landbouwer S., aanleiding zoude kunnen geven, — dat wel in de acte van beschuldiging voorkomt, dat de req., sedert Mei ll., tegen een vast loon van *f* 50.00 in het jaar, met kost en inwoning, bij den bestolen persoon, den landbouwer S., in dienst was, doch dat in het arr. alleen gevonden wordt, dat de req. als knecht bij genoemden landbouwer in vaste dienst was, en dat alzoo onbeslist is gebleven, of de req. is geweest loonbediende in den zin van a. 386, n°. 3, van het Strafwetb.;

„O., dat de H.-R. alzoo niet bij magte is om in deze, overeenkomstig het voorschrift van a. 105 R. O., ten principale regt te spreken;

„Vernietigt het beklaagde arr., doch alleen voor zooveel den req. betreft, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.brab., om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCXIII. — Arrest van 8 Apr. 1856.

(A. 379 *C. P.*; a. 206, 211, 427, 432, 442 en 443 Sv.)

Is er regt gedaan op wettig bewijs, wanneer de schuld bewezen is verklaard door de beëedigde verklaring van één getuige, in verband met aanwijzingen, uit de verklaringen van andere getuigen geput? — Ja.

Kan er sprake zijn van poging tot diefstal, *bijaldien de arglistige ontvreemding reeds heeft plaats gehad?* — Neen.

Is de beoordeeling der kracht van aanwijzingen geheel aan den judex facti *overgelaten?* — Ja.

Is de bepaling van a. 433, *al.* 1, *S°. ook op het bewijs door aanwijzingen toepasselijk?* — Ja.

Kunnen de a. 206 *en* 211 *S°. gezegd worden geschonden te zijn, wanneer het Hof bij het beklaagd arr. zich heeft vereenigd met de beslissing omtrent het bewezene der daadzaken enz., zoo als dit bij het vonnis des eersten regters is vermeld?* — Neen.

W. J. C., kooiman, wonende te Alphen, is req. van cassatie van een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 20 Dec. 1855, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te Nijmegen van 21 Nov. te voren, bij welk vonnis de req. is verklaard schuldig aan het misdrijf van diefstal, en te dier zake veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van 1 jaar en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn en de advocaat van den req. in de adstructie zijner *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Blijkens het gehouden pleidooi, is *het* principaal *middel* van cassatie, tot staving dezer voorziening aangevoerd, dáárin gelegen, dat verkeerdelijk zoude zijn toegepast a. 379 *C. P.*, omdat de door het Hof als bewezen aangenomen feiten niet

strafbaar zouden zijn; terwijl voorts nog *subsidiair* is beweerd geworden: schending van de a. 206 en 211 S^s^., omdat 's Hofs arr. geen voldoend onderzoek en beslissing inhoudt omtrent het bewezene der daadzaken.

„Beide deze beweringen zijn hoofdzakelijk dáárop gegrond, dat er met betrekking tot de bewezene daadzaken, in deze eeniglijk zoude moeten gelet worden op de motieven, zoo als die daaromtrent worden aangetroffen in het thans beklaagde arr. Want, dus beweert men, de regter in hooger beroep is in een nieuw onderzoek getreden, en bij het *dictum* van het arr. is wel de beslissing des eersten regters aangenomen, doch geenzins de beraadslaging omtrent de feiten; en wanneer men nu de motieven van het arr. inziet, dan zal men bevinden, dat de aldaar omschrevene feiten noch diefstal, noch eenig ander misdrijf daarstellen.

„Bij inzage evenwel van het arr., is het aan mij voorgekomen, dat deze geheele voorstelling des req^s^. onjuist is, en dat wel uit een tweeledig oogpunt.

„*Vooreerst* namelijk is het onjuist, dat bij het aangevallen arr. blootelijk zoude zijn overgenomen en bevestigd de beslissing des eersten regters omtrent het bestaan van den diefstal, en niet de beslissing omtrent de daadzaken zelven.

„Integendeel, men leest uitdrukkelijk aan het slot van het arr., dat het Hof zich vereenigt met de beslissing van den eersten regter, wat betreft het bewezene der daadzaken, derzelver qualificatie, de schuld van den beklaagde aan die daadzaken enz.; en welke zijn nu die bewezene daadzaken? de daadzaken, zoo als die als wettig bewezen door den eersten regter in deszelfs vonnis zijn vermeld en omschreven. De regter in hooger beroep heeft dus zeer duidelijk en stellig de beslissing *de facto* van den eersten regter overgenomen en bekrachtigd; en wanneer men nu die feitelijke beslissing inziet, dan zal men bevinden, dat daarbij het arglistig wegne-

men der in deze bedoelde eenden uitdrukkelijk is uitgemaakt. Ik zie waarlijk niet in, hoe de bedoeling des hoogeren regters hieromtrent met meerdere duidelijkheid had kunnen zijn uitgedrukt.

„Maar buitendien, ook nog uit een tweede oogpunt is deze voorstelling des req'. onjuist; want, hoezeer het waar moge zijn, dat de hoogere regter, met betrekking tot het bewijs voor het bestaan van het misdrijf en van de schuld, deszelfs confirmatoire uitspraak op nieuw heeft gemeend te moeten motiveren, zoo is nogtans ook de slotsom van die motieven uitdrukkelijk dáárin gelegen, dat het voor den regter in hooger beroep gehouden onderzoek het regterlijk bewijs heeft opgeleverd van de schuld van den beklaagde aan den hem ten laste gelegden diefstal, dat is, den diefstal der eenden, ter zake waarvan hij door den eersten regter was veroordeeld en hij thans in hooger beroep werd te regt gesteld. Het is dus vooral ook met het oog op deze uitdrukkelijke vermelding in het arr. zelf, dat er wel geene quaestie kan zijn, of ook de hoogere regter heeft de bij het onderzoek gebleken feiten beschouwd als daarstellende het misdrijf van diefstal.

„Het fundament alzoo, waarop het in deze voorgestelde *cassatie-middel* berust, is onjuist, want met het oog op de beslissing *de facto*, bestaat hier inderdaad het misdrijf van diefstal, en is tevens het arr. met betrekking tot de bewezene daadzaken voldoende gemotiveerd. Er bestaat hier dus noch verkeerde toepassing van a. 379 *C. P.*, noch schending van de a. 206 en 211 S'.

„Wat voorts nog betreft *de beide middelen* in de memorie van cassatie aangevoerd, namelijk: 1°. dat hier slechts de rede zoude zijn geweest van poging tot diefstal, en niet van den volbragten diefstal zelven; en 2°. dat in deze zoude zijn regt gedaan op onvolkomen bewijs, — zoo wil ik hieromtrent nog met een enkel woord doen opmerken, *ad primum*, dat

uit de bewezene daadzaken voldoende voortvloeit, dat de diefstal, de *soustraction frauduleuse*, als zoodanig, als werkelijk voltooid heeft moeten worden aangemerkt; en *ad secundum*, dat het arr., met betrekking tot de bewijsmiddelen, almede behoorlijk gemotiveerd is, aangezien in deze is regt gedaan op de directe verklaring van één getuige, bevestigd door in het arr. omschrevene aanwijzingen, geput uit de verklaringen van twee andere getuigen, terwijl de beoordeeling van de innerlijke kracht dier aanwijzingen ter overtuiging des regters, hier in cassatie wel niet zal kunnen worden onderzocht.

„Ik concludeer dus tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij gezegde memorie beweerd is:

„1°. Schending van de a. 427 en 432 S^r^., omdat regt zou zijn gedaan op de verklaring van een enkelen getuige ten opzigte van het in het hout verborgen zijn van de gedoode eenden in eenen zak;

„2°. Schending van a. 379 *C. P.*, omdat er geene soustractie zou hebben plaats gehad, en in allen gevalle hier hoogstens eene poging tot diefstal zou aanwezig zijn;

„3°. Schending van a. 427 S^r^., omdat de schuld van den req. op onvolkomen bewijs zou zijn aangenomen;

„4°. Verkeerde toepassing van a. 442 S^r^., door eene omstandigheid als aanwijzing aan te nemen, die zulks niet zoude zijn;

„5°. Schending van a. 443 S^r^., door eene aanwijzing aan te nemen op de verklaring van slechts éénen getuige;

„O., met betrekking tot *het eerste* en *derde middel* der memorie, dat zoo bij het bevestigde vonnis als bij het thans beklaagde arr. is regt gedaan op de beëedigde verklaring van éénen getuige, in verband met aanwijzingen, uit de verklaringen van andere getuigen geput, en alzoo op wettige bewijs-

middelen, en dat het in dezen stand der zake onverschillig is, dat eene enkele omstandigheid ten aanzien van het begaan van het misdrijf zelf, slechts is voortgevloeid uit de afzonderlijke verklaring van den eersten getuige, den bestolene in deze, zoodat *deze middelen* zijn ongegrond;

„O., ten aanzien van *het tweede middel* der memorie, hetgeen bij pleidooi mede ontwikkeld is, dat bij het beklaagde arr. het Hof zich vereenigd heeft met de beslissing des eersten regters, wat betrof het bewezene der daadzaken, derzelver qualificatie, de schuld van den beklaagde aan die daadzaken, de toegepaste strafwet en opgelegde straf, en dat bij dat vonnis hieromtrent uitdrukkelijk is overwogen, dat alzoo door de beëedigde verklaring van den getuige K., in verband met den zamenloop der aldaar opgenoemde aanwijzingen, welke op wettig bewijs berusten, het regterlijk en overtuigend bewijs geleverd was, dat de beklaagde, nu req., op 4 Nov. jl., in de eendenkooi van K., gelegen onder Dreumel, op eene arglistige wijze 26 stuks lokeenden gedood, en deze in zijnen zak geborgen heeft, wordende verder dit feit gequalificeerd het misdrijf van diefstal; dat in deze feitelijke beslissing wel een volbragte diefstal, de toeëigening door den beklaagde, en geenzins eene poging ligt opgesloten, zoodat ook *dit middel* is ongegrond;

„O., met betrekking tot *het vierde middel* der memorie, dat de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in elk bijzonder geval hebben, aan de bescheidenheid van den *judex facti* is overgelaten, en dat mitsdien alle nader onderzoek dienaangaande aan de cognitie van den H.-R. is onttrokken, zoodat ook *dit middel* is ongegrond;

„O., met betrekking tot *het vijfde middel* der memorie, dat niet iedere als aanwijzing vermelde daadzaak of omstandigheid uit de verklaringen van meer dan één getuige behoeft te zijn gebleken, daar met opzigt tot het bewijs van aanwijzingen, geheel en al van toepassing is de bepaling van a. 433 S^r.,

volgens welke afzonderlijke en op zich zelven staande getuigenissen omtrent onderscheidene feiten als wettig bewijs kunnen gelden, wanneer zij door zamenloop en verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak;

„O. ten slotte, betrekkelijk *het* bij pleidooi *subsidiair* aangevoerde *middel*, namelijk schending van de a. 206 en 211 Sv., omdat niet zou zijn beraadslaagd en beslist over het bewezene of niet bewezene der daadzaken, — dat dit ten eenemale is ongegrond, omdat het Hof, niet zoo als bij pleidooi beweerd is, zich slechts met het dispositief van het vonnis *a quo* heeft vereenigd, maar wel degelijk, zoo als reeds boven is vermeld, met de beslissing omtrent het bewezene der daadzaken, derzelver qualificatie enz.;

„O. mitsdien, dat al het aangevoerde is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCXIV. — Arrest van 8 Apr. 1856.

(A. 380, 382 en 388 Sv.)

Is bij eenige wetsbepaling aan een beklaagde het regt verleend, om zich te voorzien in cassatie wegens schending van vormen, vermeld bij a. 380 *Sv., bijaldien dezelve door een vonnis, houdende ontslag van regtsvervolging, zijn opgevolgd?* — Neen.
Obsteert hiertegen het voorschrift van a. 388 *Sv.?* — Neen.
Zijn bij laatstgemeld a. de gevallen bepaald, waarin men zich in cassatie kan voorzien? — Neen.

Mr. M. S., zich noemende advocaat bij de Arr.-R. te Breda, tijdelijk verblijf houdende te Maastricht, is req. van cassatie van het eerste gedeelte van het gewijsde van instructie, den 17 Dec. 1855 door het Pr.-Ger. in Limburg in zijne zaak uitgesproken, zijnde de req. bij het eindarr. van genoemd Pr.-Ger., van 24 Dec. 1855, met bevestiging van het in

eersten aanleg in deze zaak gewezen vonnis der Arr.-R. te M., van 13 Nov. te voren, ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van het hem ten laste gelegde misdrijf van *misbruik van vertrouwen;* — de kosten van beide instantiën te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik ben van gevoelen, dat de req. in deze zijne voorziening niet ontvankelijk zal moeten worden verklaard, en dat wel eenvoudig, omdat hier, wat de einduitspraak zelve betreft, geen arr. van veroordeeling aanwezig is; en alzoo op grond van het duidelijk voorschrift van a. 380 S[r]., waarbij het beroep in cassatie aan een beschuldigde of beklaagde alleen wordt toegestaan, wanneer deze veroordeeld is, en er, het zij in het arr. van veroordeeling zelf, het zij in de instructie, schending van vormen heeft plaats gehad enz.

„De wetgever heeft hier dus klaarblijkelijk alleen voor oogen gehad den beklaagde of beschuldigde, tegen wien eene veroordeeling is uitgesproken; en dit is ook zeer natuurlijk, want een beklaagde, die geheel is ontslagen of vrijgesproken, heeft geen het minste belang bij de cassatie, heeft geen het minste belang om op te komen tegen informaliteiten, verzuimen of nietigheden, gedurende zijne teregtstelling begaan. (Men zie de Pinto, 532.)

„Niet minder vindt men deze zelfde leer bevestigd door het bepaalde bij a. 382, waarbij is bepaald, dat, wanneer een beklaagde of beschuldigde van alle regtsvervolging is ontslagen, de cassatie kan worden ingesteld door het O. M., en alzoo in dat geval de cassatie van den beklaagde zeer duidelijk is uitgesloten. Alleenlijk leert a. 384, dat er alsdan een incidenteel verzoek tot cassatie van wege den beklaagde zal kunnen worden gedaan; doch daar in dit geding geene cassatie

door het O. M. is ingesteld, zal er hier ook wel geene quaestie kunnen zijn van een zoodanig incidenteel beroep.

„Ook obsteert hier geenzins het bepaalde bij a. 96 R. O., waarbij de bevoegdheid, om zich in cassatie te voorzien, aan de partijen is toegekend; aangezien alles, hetgeen betrekking heeft tot de wijze, waarop het beroep in cassatie door partijen kan en moet worden ingesteld, alsmede in welke gevallen zulks kan en mag geschieden, nader is geregeld en ontwikkeld bij het Wetb. van Strafv., en dus de bij dat Wetboek gestelde voorschriften in deze eeniglijk tot maatstaf moeten dienen.

„Ik concludeer dus tot niet-ontvankelijkheid van den req. in het door hem ingestelde beroep tegen het gewijsde van instructie, van 17 Dec. ll., met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij a. 380 S^r^. wordt bepaald, dat, wanneer een beschuldigde of beklaagde veroordeeld is, en er, het zij in het arr. of vonnis van veroordeeling zelf, het zij in de instructie en in den loop van het regtsgeding voor het Pr.-Ger., de Arr.-R. of het Ktng., eenige vormen zijn geschonden of nagelaten, welke bij dat Wetboek op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven, zoodanig verzuim of schending, op de vordering van den veroordeelde of van het O. M., grond zal opleveren tot vernietiging van het arr. of vonnis en van hetgeen daaraan is voorafgegaan, te rekenen van de eerste nietige acte af; maar dat bij geene wetsbepaling aan een beschuldigde of beklaagde het regt is toegekend, om zich in cassatie te voorzien wegens zoodanige verzuimen of schending van vormen, indien dezelve door een arr. of vonnis, houdende ontslag van alle regtsvervolging zijn opgevolgd, in welk geval, volgens a. 382 S^r^., alleen het O. M. de cassatie van het arr. of vonnis kan vorderen;

„O., dat a. 388 S^v. ter zake niets afdoet, daar toch bij dat a. de gevallen niet bepaald worden, waarin men zich in cassatie kan voorzien, maar alleen wanneer de voorziening in cassatie open staat tegen voorbereidende arr^n. of vonnissen, of gewijsden van instructie, tegen welke bij de voorgaande a. van dat Wetboek die voorziening is toegelaten;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in het door hem ingesteld beroep in cassatie tegen bovengenoemd gewijsde van instructie, en veroordeelt hem in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXV. — Arrest van 15 Apr. 1856.

(A. 22, al. 2, Sr.)

Is a. 6 der wet van 1 *Junij* 1830 (St. n°. 15) *vervangen door a.* 22 *S^v.?* — Ja.

Moeten onder de benaming van openbare gestelde magten, *in a.* 22 *S^v., begrepen worden zoowel de openbare ambtenaren, als de openbare autoriteiten, die met magt bekleed zijn, tot de daarstelling van wetten medewerken, of de bevelen van de overheid handhaven?* — Ja.

Moet derhalve de Secretaris-Generaal bij het Departement van Justitie, het zij alleen beschouwd als hebbende de directie over de bureaux van het Departement, het zij bevoegd om in zekere gevallen het hoofd van het Departement tijdelijk te vervangen, aangemerkt worden als openbaar ambtenaar, en derhalve begrepen onder de in a. 22, *al.* 2, *S^v. voorkomende benaming van* openbare gestelde magten? — Ja.

Is dus het O. M. ontvankelijk om, zonder dat door den secretaris-generaal, in geval van laster, eene klagte is ingediend, eene vervolging te dier zake in te stellen? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Z.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtsh., van 27 Dec. 1855, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te Rotterdam, van 15 Nov. 1855, gewezen in zake tegen D. B. A., com-

missionair, wonende te R., gereq. in deze, dat vonnis is bevestigd, voor zoover de beklaagde, nu gereq., daarbij is verklaard, door de uitdrukkingen in het bij 't zelve genoemde adres en brief gebezigd en geïncrimineerd bij acte van dagvaarding, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding te hebben gepleegd, en is ontslagen van alle regtsvervolging te dier zake, en waarbij voorts, hetzelve vonnis verbeterende, het O. M. is verklaard niet ontvankelijk in de aanklagte van laster, welke door den beklaagde, nu gereq., zou zijn gepleegd jegens den secretaris-generaal bij het Departement van Justicie; de kosten der beide instantiën te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het gold hier laster tegen 2 ministers en tegen den secretaris-generaal bij het Depart. van Justitie.

„Het Hof van Z.holl. heeft bij het beklaagde arr. den gereq. op de beide eerste punten ontslagen van alle regtsvervolging, en ten aanzien van het derde het O. M. verklaard niet ontvankelijk.

„De grond van dit laatste was dáárin gelegen, dat een secretaris-generaal bij een depart. van algemeen bestuur niet behoorde tot de openbare gestelde magten, en dus voor de vervolging eene klagte vereischt werd van zoodanigen ambtenaar, alles *ex* a. 22, al. 2, S^r^.

„De Proc.-G. bij genoemd Hof heeft zich in cassatie voorzien tegen dat arr., met overlegging van eene memorie.

„Ofschoon het nu waar is, dat het beroep gerigt is tegen het *geheele* arr., zoo is het uit de memorie duidelijk, dat het alleen betreft de beslissing omtrent het derde punt van aanklagt, waarmede wij ons dus alleen zullen hebben bezig te houden. Dat andere gedeelte onjuist achtende, zoude de req. ook dat hebben ontwikkeld.

„Onze gewoonte is, om, wanneer er eene goede memorie bij een beroep van het O. M. is overgelegd, daartoe te refereren, indien wij ons met derzelver inhoud kunnen vereenigen, en ik zoude dit ook hier kunnen doen.

„Maar het betreft, in dit geval, een belangrijk beginsel, en ik voeg dus bij de memorie nog eenige opmerkingen, die ik heb opgespoord en die te stade kunnen komen, terwijl het daarenboven voor het eerst is dat deze zelfde regtsvraag zich hier voordoet.

„Te bewijzen is: dat een secretaris-generaal bij een depart. van algemeen bestuur is een openbaar ambtenaar, eene openbaar gestelde magt.

„De ontkennende beantwoording dezer stelling, door het Hof bij het beklaagde arr., schijnt mij, *s. r.*, toe voort te komen uit de onbekendheid met den juisten aard dezer zeer gewigtige betrekking.

„Al aanstonds dient te worden voor oogen gehouden, dat de hooge betrekking, waarvan hier sprake is, niet is eene van privaten, maar van publieken aard; niet is de dienstverrigting van een bijzonder geëmploijeerde, gelijk die van particulier rentmeester, secretaris of administrateur.

„Reeds uit den titel van genoemden ambtenaar, die niet luidt secretaris of secretaris-generaal van dezen of genen minister, maar bij het ministerie, blijkt dit.

„Immers daaruit volgt van zelf, dat hij, die dit ambt bekleedt, niet afhangt van of verbonden is aan den persoon van den minister (zoo als mij bekend is, dat ministers alhier wel commiesen of adjunct-commiesen tot particulier secretaris hebben), maar een ambtenaar, die verbonden is aan den hoofdzetel, de centrale bureaux van het departement van algemeen bestuur, waarbij hij is aangesteld.

„Ik bewijs dat uit het organiek besluit van 4 Sept. 1823, a. 1. Men vindt dat in de 5e serie der nieuwe uitgave van

het bijvoegsel van het *Staatsblad* van Mr. C. C. E. d'Engelbronner, p. 591.

„Daarin leest men, dat de secretaris-generaal, in geval van ziekte of ander beletsel van het hoofd des departements, dien tijdelijk zal vervangen; dat alle ambtenaren der bureaux onder zijne bevelen staan, enz.

„Het spreekt van zelf, dat dit geldt ten aanzien van den secretaris-generaal bij alle de depart^n. van algemeen bestuur.

„Zij zijn dus niet loonbedienden of aan eenen hoogeren ambtenaar op 's Lands kosten toegevoegde dienaren, maar eerste staatsdienaren na den minister.

„De toestand van den secretaris-generaal is deze: „dat hij „òf belast is met de directie onder het hoofd van het departement, òf dat hij tijdens ziekte of ontstentenis van dat hoofd, „diens plaats vervangt."

„Beweert men, dat hij dit alles doet *en sous ordre* en ter verantwoordelijkheid van den minister, en is dat waar, dan ben ik, die hier spreek, ook geen openbaar ambtenaar; want de verantwoordelijkheid rust op den procureur-generaal, en zoowel hij als ik moeten de bevelen van den Koning en den minister van justitie opvolgen; vid. a. 5 en 6 organ. wet.

„De minister heeft inderdaad 2 verschillende qualiteiten: 1°. die van lid van het kabinet, den politieken persoon; 2°. die van administrateur, den civielen persoon.

„En om nu eens van de eerste qualiteit niet te spreken, met het oog op den secretaris-generaal, dan begrijpt ieder hoe dikwijls, hoe elken dag, elk uur, de minister moet vervangen worden (door belet), en dat dan de secretaris-generaal hem moet vervangen in de directie, zoodat deze laatste dan tijdelijk in zoo ver minister is.

„Volgens het org. besluit is dus de secretaris-generaal, even als de minister zelf, openbaar ambtenaar, eene openbaar gestelde magt.

„Maar dit alles eens ter zijde gesteld voor een oogenblik, dan raadplege men de wet op het notariaat van 9 Julij 1842 (*St.* n°. 20), a. 1 *in fine*.

„Daar leest men, dat geen ander ambtenaar bevoegd is om authentieke acten te verlijden, afschriften en uittreksels uit te geven, dan de notaris, ten zij de wet zulks ook aan andere ambtenaren opgedragen of voorbehouden hebbe.

„Indien er geene wet is die dit werk ook aan den secretaris-generaal bij departementen van algem. bestuur opdraagt, dan is hij, ofschoon het is eene zijner meest gewone en dagelijksche verrigtingen, daartoe onbevoegd, en handelt hij regelmatig in strijd met de wet op het notaris-ambt.

„Maar bestaat er eene wet, die hem bevoegd maakt om authentieke acten te verlijden, en afschriften of uittreksels daarvan af te geven, die als authentiek moeten gelden, dan is hij, even als de notaris, openbaar ambtenaar, met eene speciale magt bekleed, eene openbaar gestelde magt. En zoodanige wet bestaat.

„Men raadplege slechts den 7e. titel der *Loi sur l'enrégistrement*, *Bulletin* n°. 248 (RONDONNEAU, III, 202) van 12 Dec. 1798 (22 Frimaire, an VII) en aldaar de a. 41, 42, 52 en 53.

„Men vindt dit ook bij FORTUYN, I, 497.

„Voorts bepaalt a. 29 dier wet, dat het regt van registratie zal worden voldaan:

„Par les secrétaires des administrations centrales et mu-„nicipales, pour les actes de ces administrations, qui sont „soumis à la formalité de l'enrégistrement."

„De wet van 27 Ventôse, an IX (18 Mrt. 1801), (*Bulletin* n°. 76; RONDONNEAU, III, 267; FORTUYN, II, 153) heeft hierin geene verandering gebragt, dan alleen in a. 14, dat voor ons geval niet te pas komt.

„Omtrent het houden van repertoires door den secretaris-generaal, verdient melding te worden gemaakt van het Kon.

besluit van 6 Sept. 1828, n°. 64 (nieuwe uitgave van de bijvoegselen op het *Staatsbl.*, hier boven vermeld, V°. serie, p. 611*b*, en dat van 15 Dec. 1828, *op. cit.* II° serie, p. 653*a*.

„De Raad zal misschien verwonderd zijn, dat ik, na een drietal arresten, in 1843 1846 en 1848 gewezen (het tweede tegen mijne conclusie), *Ned. Regtspr.*, XXII, 371; v. d. Honert, *Gem. Zak.*, IV, 81, mij nog durf beroepen op Kon. besluiten, niet in het *Staatsbl.* maar in het bijvoegsel daarop opgenomen.

„Ik deed het toch, omdat het daar gold een onderwerp (de geneeskunst), dat, wat de openbaarmaking betrof, voor alle ingezetenen van belang was, en dat is niet de organisatie der centrale bureaux van departementen van algemeen bestuur. Verlangt echter de Raad authentieke afschriften dier besluiten, dan zal ik ze gaarne leveren.

„Maar nu leg ik eens ter zijde al die Kon. besluiten en die Fransche wetten, en dan kan ik mij nog beroepen op eene echt Nederlandsche wet, op die van 3 Oct. 1843 (*St.* n°. 47), op het regt van zegel.

„Daar worden, met name, ook de secretarissen-generaal genoemd, en, bij overtreding in daar gemelde gevallen, bedreigd met geldboete van *f* 50.00. Zij zijn dus niet alleen als *jure et facto* plaatsvervangers van den minister, maar, volgens de wet, uit de hun opgedragen functiën, openbare ambtenaren, even als de notarissen en de griffiers.

„En nu nog een laatste argument, getrokken uit het Wetb. van Strafv., en wel uit a. 209, betreffende de *rebellie.*

„Wat ten aanzien van de qualiteit, in dat opzigt, dáár waar is, zal het, na het boven aangevoerde, ook wel zijn ten opzigte van laster aan de daar genoemde personen.

„En dan vinden wij daar genoemd, o. a.: „*Les officiers ou* „*agens de la police administrative*," dus openbaar gestelde magten.

„Ik meen hiermede te hebben betoogd, dat een secretaris-generaal bij een departement van algemeen bestuur is eene openbaar gestelde magt, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen: dat de H.-R. het beroep zal verwerpen, voor zoo ver het gerigt mogt zijn tegen de beslissing in het beklaagde arr. omtrent de beide eerste punten van aanklagt, maar dat arr. zal vernietigen voor zoo ver het derde betreft; het O. M. ten dien opzigte zal verklaren ontvankelijk, en de zaak zal terugwijzen naar hetzelfde Hof, om ten gronde regt te doen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij wordt beweerd: schending van a. 22, al. 2, S[r]., omdat ten onregte bij het beklaagde arr. het O. M. zou zijn verklaard niet ontvankelijk in zijne vordering tot schuldigverklaring van den gereq. aan laster, gepleegd jegens den secretaris-generaal bij het depart. van just. als zoodanig, op grond dat ten processe niet bleek van eene klagte van de beleedigde partij, en de secretaris-generaal bij een depart. van algemeen bestuur niet zoude behooren tot de openbare gestelde magten, te wier aanzien uitzondering bij de wet wordt gemaakt op de bepaling, dat voor eene vervolging ter zake van laster, klagte wordt gevorderd;

„O., dat, terwijl *dit* voorgestelde *middel* van cassatie alleen betrekking heeft op dat gedeelte van de uitspraak, bij het beklaagde arr. gegeven, waarbij het O. M. wordt verklaard niet ontvankelijk in de aanklagte van laster, welke door den beklaagde en geïntimeerde, nu gereq., zoude zijn gepleegd jegens den secretaris-generaal bij het Depart. van Justitie, het ingesteld beroep in cassatie is onbeperkt, en dus ook tegen die beslissingen in het beklaagde arr., waarbij is bevestigd

de uitspraak van den eersten regter, houdende ontslag van regtsvervolging op andere punten van aanklagt;

„O., dat evenwel ten aanzien van het beroep tegen deze laatstbedoelde beslissingen geene gronden zijn voorgesteld, en dat er ook geene zijn aanwezig bevonden, waarom op die punten het beklaagde arr. zou behooren te worden vernietigd;

„Wat echter betreft het beroep in cassatie, voor zoo vèel dat is gerigt tegen de uitspraak van het Hof, waarbij het O. M. is verklaard niet ontvankelijk in de aanklagte van laster, die zou zijn gepleegd jegens den secretaris-generaal bij het Depart. van Justitie, en bepaaldelijk wat betreft het te dier zake voorgestelde *middel* van cassatie;

„O., dat bij a. 22 S^r^. wordt bepaald, dat, in zake onder anderen van laster, het O. M. geene nasporing of vervolging kan doen dan op klagte der beleedigde partij, doch tevens dat deze bepaling niet toepasselijk is op laster, onder anderen, jegens de openbare gestelde magten gepleegd, en dat het dus hier de vraag is, of deze uitzondering van toepassing is op den secretaris-generaal bij het Depart. van Justitie;

„O., wat aangaat de beteekenis van de woorden *openbare gestelde magten*, in evengenoemd wetsa., dat, terwijl bij het opnemen van die bepaling in het Wetb. van Strafv. bedenkingen zijn in het midden gebragt omtrent het al of niet overnemen van de woorden: *als zoodanige of ter zake hunner ambtsverrigtingen*, voorkomende in a. 6 van de wet van 1 Junij 1830 (*St.* n°. 15), de woorden: *openbare gestelde magten*, zonder eenige tegenspraak in a. 22 voormeld zijn opgenomen;

„O., dat, terwijl zeer zeker a. 6 der wet van 1830 is vervangen door a. 22 S^r^., uit de opneming in dit wetsa., onder de voormelde omstandigheden, van de woorden: *openbare gestelde magten*, in de plaats van de woorden: *openbare autoriteiten, derzelver leden of ambtenaren*, voorkomende in de wet van 1830, met regt wordt gemaakt de gevolgtrekking, dat met

de woorden: *openbare gestelde magten*, geene andere worden bedoeld dan de openbare personen of ligchamen, met andere woorden aangeduid in a. 6 der wet van 1830;

„O., dat dan ook hierom onder de algemeene benaming van *openbare gestelde magten*, voorkomende in a. 22 S^r., moeten worden verstaan zoowel de openbare ambtenaren als openbare autoriteiten, staatscollegiën en ligchamen, en derzelver leden, die in grooteren of meer beperkten kring, in meerdere of mindere mate in het belang der maatschappij met magt of gezag bekleed zijn, en òf een deel der wetgevende magt uitoefenen en tot de daarstelling van wetten en wettelijke voorschriften medewerken, òf de wetten en de bevelen van de overheid handhaven, uitvoeren en helpen uitvoeren, en die dus als openbare personen, ook zonder klagten, in de waarneming hunner bediening door de wet beschermd en gehandhaafd worden;

„O., wat aangaat de vraag, of dienvolgens de secret.-gen. bij het Departement van Justitie moet worden gerangschikt onder de *openbare gestelde magten*, bedoeld bij a. 22 S^r., dat deze, zoo als dit wordt opgegeven in het bij het beklaagde arr. bevestigde vonnis, op grond van een daar aangehaald Kon. besluit, is de zoodanige, die onder de bevelen van het hoofd van het Departement de directie heeft van al hetgeen de bureaux betreft, en die, in geval van ziekte of ander beletsel van het hoofd van het Departement, dezen tijdelijk zal vervangen, als daaromtrent door Zijne Majesteit niet anders mogt zijn beschikt;

„O., dat, naar deze omschrijving van de betrekking van secret.-gen. bij het Departement van Justitie, het zij hij alleen worde beschouwd als hebbende de directie over de bureaux van het Departement, het zij ook als bevoegd verklaard om in zekere gevallen het hoofd van het Departement tijdelijk te vervangen, uit beiderlei oogpunt degeen, die de gemelde be-

trekking bekleedt, voorzeker niet is een bijzonder persoon, maar een zoodanige, die de wetten en de bevelen van de overheid mede heeft te handhaven, uit te voeren of te helpen uitvoeren, en mitsdien een openbaar ambtenaar, als begrepen bij a. 22 S^{r}. onder de daar voorkomende benaming van *openbare gestelde magten;*

„O., dat mitsdien het *voorgestelde middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holland, van 27 Dec. 1855, doch alleen voor zoover daarbij, met verbetering van de uitspraak van den eersten regter, waarbij deze zich ten deze had onbevoegd verklaard, het O. M. is verklaard niet-ontvankelijk in de aanklagte van laster, welke door den beklaagde en geïntimeerde, nu gerequireerde, zoude zijn gepleegd jegens den secret.-gen. bij het Departement van Justitie;

„En uit krachte van a. 105 R. O., regt doende ten principale op het bestaande hooger beroep van het vonnis van de Arr.-R. te Rotterdam, van 15 Nov. 1855;

„Doet te niet dat vonnis, doch alleen voor zoover de Regtbank zich daarbij had onbevoegd verklaard, wat het onderzoek nopens evengemeld punt van aanklagte betreft, op grond dat door den secret.-gen. meer bedoeld, geene klagte was ingediend;

„Verklaart wijders het O. M. bij de Arr.-R. te Rotterdam, ook zonder dat door den secret.-gen. bij het Departement van Justitie klagte is ingediend, ontvankelijk in de gedane aanklagte van laster, die jegens gemelden secret.-gen. zou zijn gepleegd;

„Wijst de zaak terug, voor zoo veel het even aangeduide punt van aanklagte betreft, met betrekking waartoe het beklaagde arr. is vernietigd, en het vonnis waarvan hooger beroep, te niet gedaan, naar de Arr.-R. te Rotterdam, om aldaar

op dat punt, wat de hoofdzaak betreft, te worden behandeld en afgedaan;

„Verwerpt het ingestelde beroep in cassatie, voor zoover dat mede is gerigt tegen de beslissingen, in het beklaagde arr. voorkomende, waarbij is bevestigd de uitspraak van den eersten regter, houdende ontslag van alle regtsvervolging op andere punten van aanklagt;

„Beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCXVI. — Arrest van 15 Apr. 1856.

(A. 479, al. 1 en 8, en a. 480, al. 1 en 5, *C. P.*)

Is aan den regter de bevoegdheid gegeven, om, bij toepassing der a. 479 *en* 480 C. P., *de straffen, in die a. vermeld, gelijktijdig uit te spreken?* — Neen.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Leiden is req. van cassatie tegen een vonnis, door gemelde Regtbank op den 4[n] Jan. 1856 in hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te Alphen, van 23 Nov. 1855, gewezen, en waarbij, met gedeeltelijke vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis, de gereq[n]. H. v. d. Z., arbeider, wonende te Hazerswoude, P. S., arbeider, wonende aan den Leidschen Dam, J. A., arbeider, wonende te H., en J. L., dorscher, wonende te Hazerswoude, ter zake van het verwekken van nachtelijk burengerucht, verstorende de rust der ingezetenen, met toepassing van de a. 479, n°. 8, en 480 S[t]., zijn veroordeeld ieder in eene geldboete van *f* 7.50, eene gevangenisstraf van 3 dagen, en ieder voor het geheel in de kosten der beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ten aanzien van deze zaak refereer ik mij tot de memorie en de regtsleer van den H.-R., geopenbaard in zeer vele arr^n. en te vinden in het werk van den heer SCHOONEVELD, ad a. 380 *C. P.*

„Ik voeg er bij een arr. van 30 Nov. 1852, *Ned. Regtspr.*, XLIII, 236; v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1852, II, 175 en volgg., alwaar ook mijne conclusie.

„Ware die leer minder onveranderd geweest, of ware mij tegen zoo vele arr^n. één enkel bekend, dat in eenen anderen geest was gewezen, dan zoude ik mij misschien de moeite hebben gegeven de argumentatie van het vonnis te wederleggen.

„Thans acht ik, die in regtsquaestiën over het algemeen de leer des Raads eerbiedig, ook al streed zij met mijn persoonlijk gevoelen, dit niet noodig.

„Er zijn gevallen, waarin ik misschien bij mijn vroeger gevoelen zoude blijven volharden; maar dit zoude alleen zijn, wanneer de Raad had gevarieerd.

„Hier betreft het eene regtsvraag omtrent een onderwerp van minder belang, en voor beide meeningen acht ik wel wat te zeggen.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, doch alleen voor zooveel betreft de opgelegde straffen, en op nieuw ten principale regt doende op de daarbij als bewezen aangenomen daadzaken, de gereq^n. zal veroordeelen elk tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 3 dagen en *solidair* in alle de kosten, daaronder begrepen die in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van den req., waarbij als *middel* van cassatie wordt voorgesteld: schending van de a. 479, al. 1 en n°. 8, en a. 480, al. 1 en n°. 5, S^t., door gelijktijdige oplegging van geldboete en gevangenisstraf;

„O., dat op de overtreding, waaraan de gereq[s]. zijn schuldig verklaard, bij a. 479 S[t]. is gesteld eene boete van 11 tot 15 franken, doch dat evenwel bij a. 480 aan den regter de bevoegdheid is gegeven, om, naar omstandigheden, daartegen eene gevangenisstraf van ten hoogste 5 dagen uit te spreken, en dat het alzoo aan de Regtbank wel heeft vrijgestaan, om eene dezer beide straffen, maar niet om beide gelijktijdig op te leggen, zoo als zij naar de a. 473 en 476 S[t]. wel zoude hebben mogen doen in sommige der gevallen, waartegen is voorzien bij de a. 471 en 475 van gemeld Wetb.;

„O., dat door de gelijktijdige toepassing der straffen, in de a. 479 en 480 S[t]. vermeld, deze a. verkeerd zijn toegepast;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis, doch alleen voor zoo veel betreft de opgelegde straffen; en ten principale regt doende op de bij dat vonnis als bewezen aangenomen daadzaken en uitgesproken schuldigverklaring;

„Gezien a. 479, al. 1 en n°. 8, en a. 480, al. 1 en n°. 5, S[t].,
luidende, enz.;

„Veroordeelt de gereq[n]. ieder tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 3 dagen, en *solidair* in de kosten, daaronder begrepen die in cassatie gevallen."

N°. MCCXVII. — Arrest van 22 Apr. 1856.

(A. 217, *jo*. a. 202, 443, 433 en 427 S[v].)

Heeft de onderteekening van het proces-verbaal door den President en den griffier, volgens a. 217 *S[v]. uitsluitend betrekking op de minuut van het proces-verbaal, of tevens ook op de expeditie van hetzelve?* — In eerstgemelden zin beslist.

Is het voorschrift van a. 433, *al.* 1, *S[v]. ook op het bewijs door aanwijzingen toepasselijk?* — Ja.

P. v. R., conducteur bij de brievenposterij, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 25

Jan. 1856, waarbij de req. is schuldig verklaard aan het verduisteren van eene acte of bescheid, hem, als commies der hooge regering, ter zake van deze zijne bediening ter hand gesteld, en met toepassing van a. 173 S^t^., de a. 2 en 4 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) en a. 207 S^r^., veroordeeld tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van 7 jaren en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. Voorduin en de advocaat van den req. in de voordragt zijner *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd: beweerde schending van a. 217, in verband met a. 202 S^r^.

„Het zoude niet wettig blijken, dat de beklaagde en zijn raadsman het laatst zouden hebben gesproken, dewijl dit in het proces-verbaal alleen was geconstateerd door een renvooi, hetwelk alleen door den griffier, maar niet door den President is geteekend of geparafeerd.

„Al dadelijk merk ik op, dat het Wetb. van Strafv. in a. 202 niet voorschrijft, dat de beschuldigde en zijn raadsman het laatst zullen spreken, maar dat zij het laatst zullen kunnen spreken.

„Hier nu staat, in het corps van het proces-verbaal, en niet in het renvooi vermeld, dat hun beiden het laatste woord is gegeven. Daardoor is genoeg aan den eisch der wet voldaan.

„Maar er is veel meer!

„Zoo wel het arr. als het proces-verbaal zijn afschriften, en de griffier onderteekent die stukken alleen ten waarborge dat die afschriften zijn de getrouwe copyën van hetgeen in de originele stukken te lezen staat.

„Hetzelfde geldt ten aanzien van renvooijen, en wel *a fortiori*. Zoo de klerk, die beide expeditiën schreef, bij ongeluk eenige woorden wegliet, dan ontdekt zich dat bij het collatio-

neren, en de griffier verhelpt dat door zijne paraaf, onder het renvooi *in margine*.

„*Dit middel* is dus onaannemelijk.

„Bij *het tweede middel* wordt beweerd: schending van a. 443, in verband met de a. 433 en 427 Sr.

„Ééne aanwijzing zoude slechts door éénen getuige bewezen zijn, die namelijk van het openen van de tasch met eenen daartoe niet bestemden sleutel door den req.

„Die aanwijzing moet door meerdere getuigen bewezen zijn, hoewel zij niet regtstreeks betrekking had tot het bewijs van den diefstal (zoo als in het bij de pleidooi aangehaalde arr. ten aanzien van de schuld aan verwonding), want het openen van de tasch sloot niet *per se* de ontvreemding in zich.

„Die aanwijzing is *in casu* bewezen door meer dan éénen getuige, die afzonderlijk en op zich zelf staan omtrent onderscheidene feiten, die door hunnen zamenloop en verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak, waarvan de beoordeeling aan den regter (*judex facti*) is overgelaten (a. 433 Sr., al. 2 en 3).

„Die daadzaak was hier het openen van de tasch, of het verbreken van het gesloten of verzegeld pakket.

„Wel nu! een getuige verklaart dat hij uit handen van den req. ontvangen heeft òf eene gesloten tasch òf een ongeschonden pakket.

„Een tweede verklaart, dat de sleutels der tasschen nooit aan den conducteur worden toevertrouwd.

„Een derde getuigenis houdt in, dat de getuige met bevreemding opgemerkt had, dat de req. in zijn bijzijn tasschen met eenen sleutel opĕnde.

„En uit deze getuigenissen te zamen genomen in hun verband en zamenhang, maakt de regter op, dat de req. die tasch met eenen hem niet toevertrouwden sleutel, dus die daartoe niet bestemd was, heeft geopend.

„Dat is de bepaalde daadzaak die te bewijzen was en bewezen is.

„Op geene andere wijze kon de req. in het bezit gekomen zijn van het bankbiljet.

„Ook *dit middel* komt mij dus ongegrond voor, en ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat tegen het aangevallen arr. *twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd, als:

„1°. Schending van a. 217, in verband tot a. 202 S[r]., omdat niet uit het proces-verbaal van het verhandelde ter openbare teregtzitting van het Hof, maar uit een daarnevens gesteld, niet door den President mede onderteekend renvooi, en dus op eene wijze, in strijd met de wet, zoude blijken, dat de toen beschuldigde (nu req. van cassatie) en deszelfs raadsman het laatst zouden hebben gesproken;

„2°. Schending van a. 443, in verband met a. 433 en a. 427 S[r]., omdat te deze zou zijn regt gesproken op de verklaring van eenen enkelen getuige;

„O., dat het voorschrift van a. 217 S[r]., dat namelijk het door den griffier te houden proces-verbaal van het voorgevallene op de teregtzitting, door den President en den griffier moet worden onderteekend, alleen betrekking heeft op de minuut, en geenzins op de expeditie van genoemd procesverbaal, welke laatste, naar den aard zijner betrekking, alleen door den griffier uitgeleverd wordende, ook alleen door den griffier behoort te worden onderteekend, met waarmerking alleen door den griffier van de renvooijen, daarin voorkomende;

„O., dat, *in casu*, uit de inzage van de expeditie van het procès-verbaal van het voorgevallene in de onderwerpelijke zaak ter openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in Z.-holl.,

van 18 Jan. 1856, onder de processtukken voorhanden, blijkt, dat de minuut van dat proces-verbaal zoowel door den President als door den griffier is onderteekend, en dat in die expeditie, op den kant der 13e bladzijde, geschreven staan de woorden: *en het laatst gesproken*, met daaronder staande goedkeuring en parafe van den griffier, die de expeditie had uitgeleverd en onderteekend;

„O., dat mitsdien *het eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„O., wat betreft *het tweede middel*, dat, luidens het aangeklaagde arr., wel is waar, alleen door den 4n. aldaar genoemden getuige is verklaard, dat hij den req. wel eens heeft gezien in het bezit van eenen sleutel, waarmede hij in getuigens tegenwoordigheid de brieventasschen heeft geopend en gesloten, en dat die daadzaak door den regter als aanwijzing is beschouwd en mede tot bewijsmiddel heeft gestrekt der schuld van den req. aan den diefstal van een bankbiljet, vervat in eenen brief, op 4 Sept. 1855 ten postkantore Rotterdam bezorgd, edoch dat die aanwijzing (almede luidens het aangevallen arrest) niet geheel op zich zelve staat, maar het bewijs, zoo van het bestaan van het misdrijf als van de schuld daaraan van den req., berust op de beëedigde verklaringen van onderscheidene andere getuigen, in het beklaagde arr., met vermelding hunner respectieve verklaringen, genoemd, in derzelver onderling verband en zamenhang;

„O., dat niet iedere als aanwijzing vermelde daadzaak of omstandigheid, uit de verklaringen van meer dan éénen getuige behoeft te zijn gebleken, daar, met opzigt tot het bewijs van aanwijzingen, geheel en al van toepassing is de bepaling van a. 433 Sv., volgens welke afzonderlijke en op zich zelven staande getuigenissen omtrent onderscheidene feiten, als wettig bewijs kunnen gelden, wanneer zij door hunnen zamenloop en hun verband strekken tot staving eener bepaalde daadzaak;

„O., dat derhalve ook *dit middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCXVIII. — Arrest van 29 Apr. 1856.

(A. 381 Sv.)

Is, met het oog op a. 381 *Sv., in geval van vrijspraak, op grond van het onbewezene der schuld, de cassatie uitsluitend in het belang der wet toegelaten?* — JA.

Kan op het daardoor voor den vrijgesprokene verkregen regt inbreuk worden gemaakt, het zij door een beweerd gebrek in den vorm, het zij door eene verkeerde uitlegging der wet, of anderzins? — NEEN.

De Off. van J. bij de Arr.-R. te Middelburg is req. van cassatie tegen een vonnis dier Regtbank van 24 Jan. 1856, waarbij is bevestigd een vonnis, door het Ktng. te M. op 22 Oct. 1855, ten gevolge van het verzet tegen een veroordeelend vonnis bij verstek, van 17 Sept. bevorens, gewezen, bij welk eerstgemeld vonnis G. B. v. V., wonende te M., aangeklaagd 1°. van op 1 Julij 1855, op den klinkerstraatweg in de gemeente Serooskerken, hoezeer hiertoe aangezocht en er voldoende gelegenheid bestond, niet genoegzaam uitgehaald te hebben om een spoediger rijdend rijtuig te laten voorbij rijden; en 2°. aan te dier gelegenheid opzettelijk schade toegebragt te hebben aan dat rijtuig, door, alvorens hetzelve geheel gepasseerd was, het door hem gevoerd wordende rijtuig, bespannen met twee paarden, weder moedwillig op den weg te hebben gehaald, — te dier zake is vrijgesproken; de kosten, op het hooger beroep gevallen, te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Hoezeer ik geloof, dat de req., wat het fond der procedure-quaestie betreft, volkomen gelijk heeft, en zulks in strijd met de leer van den heer KEMPER, *o. s. l.*, III, 145, geloof ik toch, dat wij die quaestie hier niet kunnen onderzoeken, en dat de req. is niet ontvankelijk in zijn beroep.

„De *judex facti* is niet verbonden aan eenig bewijsmiddel. Spreekt hij nu vrij op eenen in onze schatting verkeerden grond, ten opzigte der bewijsmiddelen, dan moge dat een *mal jugé* zijn, maar het blijft eene vrijspraak, gegrond op eene in het oog des regters (*bene an male*) niet bewezene schuld.

„Dit is hier geschied, en in cassatie (behalve in het belang der wet) is er niets aan te doen.

„Ik zal het arr. van den Raad afwachten, en zoo hij mijn gevoelen omtrent de niet-ontvankelijkheid deelt, misschien later van *het* laatstgenoemd *middel* gebruik maken.

„Voor alsnog heb ik de eer, namens den Proc.-G., tot niet-ontvankelijk-verklaring van het beroep te concluderen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij de ingediende memorie tot staving der ontvankelijkheid wordt aangevoerd, dat, hoewel in a. 381 S^r. wordt gezegd, dat, in geval de beklaagde is vrijgesproken, op grond dat deszelfs schuld niet is bewezen, de cassatie alleen kan worden vervolgd door den Proc.-G. bij den H.-R. in het belang der wet, evenwel de voorziening moet geacht worden ontvankelijk te blijven, indien de vrijspraak het gevolg is van verkeerde toepassing of schending der wet;

„Dat voorts bij die memorie *twee middelen* van cassatie zijn voorgedragen: als 1°. schending van a. 272 S^r., omdat de Arr.-R. te M., door aan te nemen, dat de onder eede afgelegde verklaringen van getuigen, gehoord bij de behandeling eener zaak bij verstek, ophouden een wettig bewijsmiddel te zijn, zoodra de zaak, ten gevolge van het verzet van den beklaagde, op nieuw en

contradictoir met dezen wordt behandeld, aan genoemd a. meerdere extensie heeft gegeven, dan de wetgever heeft gewild; en 2°. schending van de a. 206 en 211 van hetzelfde Wetb., omdat de Regtbank, bij het beroepen vonnis, wel heeft overwogen, dat het niet wettig en overtuigend is bewezen, dat eene strafbare daad werkelijk heeft plaats gehad, doch dat, aangenomen al dat de schuld van den gereq. niet wettig en overtuigend zoude zijn gebleken, het in deze niet kon worden gezegd dat er eene strafbare daad was gepleegd, daar de feiten, zoo als die bij de dagvaarding zijn omschreven, wel degelijk bij het reglement op de policie der buurtwegen en voetpaden in de provincie Z., van 6 Julij 1838, zijn voorzien, en, bewezen zijnde, zouden behooren te worden gestraft; en het dan ook niet voldoende kan worden geacht in een vonnis te vermelden, dat er geen strafbaar feit heeft plaats gehad, maar het vonnis, volgens bovengemelde a., behoort in te houden, waarom het feit als niet strafbaar is aan te merken, en anderzins moet geacht worden niet voldoende te zijn gemotiveerd;

„O., ten aanzien der niet-ontvankelijkheid, dat de gereq. bij het vonnis van het Ktng. te M. van 22 Oct. jl. is vrijgesproken, op grond dat zijne schuld aan de hem te last gelegde feiten niet was bewezen, en dat de Arr.-R. aldaar deze uitspraak bij het aangevallen vonnis heeft bevestigd;

„O., dat, volgens de stellige bepaling van a. 381 Sv., in zoodanig geval de cassatie door den Proc.-G. bij den H.-R. kan worden vervolgd alleen in het belang der wet, zonder den vrijgesprokene te benadeelen;

„O., dat, naar het duidelijk voorschrift van gezegd a., uit eene vrijspraak op grond van het niet bewezene der schuld, voor elken beklaagde of beschuldigde een verkregen regt geboren wordt, op hetwelk ter zake noch van een beweerd gebrek in den vorm, noch van eene verkeerde uitlegging der wet, noch van eene dwaling aangaande de vermeende onwettigheid

van eenig bewijs, ten zijnen nadeele inbreuk kan worden gemaakt;

„O., dat mitsdien het ingestelde beroep behoort te worden verklaard niet ontvankelijk, en dat daardoor vervalt het onderzoek aangaande *de beide* voorgestelde *middelen;*

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXIX. — Arrest van 29 Apr. 1856.

(A. 388, 59 en 62 *C. P.;* a. 381 en 211, al. 2, Sr.)

Is een beroep in cassatie ontvankelijk, in geval van vrijspraak op grond van het niet bewezene der schuld? — NEEN.

Is het voorschrift van a. 211 *Sv. geschonden, bijaldien bij schuldigverklaring aan medepligtigheid, de a.* 59 *en* 62 C. P. *niet tekstueel in het arr. zijn opgenomen?* — JA.

L. v. D. S., van beroep melkboer, laatst gewoond hebbende te Poortugaal, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 26 Jan. 1856, waarbij hij is vrijgesproken van vier hem bij acte van beschuldiging te last gelegde diefstallen van vee uit de weide, doch met toepassing van a. 388 St., a. 4 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°.102) en a. 207 Sv., schuldig verklaard aan medepligtigheid aan éénen diefstal van vee uit de weide, en zulks door het helen van het gestolene, wetende dat het gestolen was, en te dier zake veroordeeld tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van vijf jaren en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN en de advocaat van den req. in zijne voordragt, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Dit beroep is niet beperkt tot het veroordeelend gedeelte

van het beklaagde arr., maar tegen het geheel van hetzelve, en dus ook tegen de vrijspraak van den req. van drie andere diefstallen van vee uit de weide.

„Hoewel het niet de bedoeling zal geweest zijn, ook ten dien aanzien de cassatie te verlangen, zoo mogen wij niet uit het oog verliezen, dat dit verlangd is, doch dat hij daarin is niet ontvankelijk.

„En wat nu het veroordeelend gedeelte betreft, zoo doet het mij leed voor de moeite, die door het Hof aan de instructie der zaak en aan de redactie van het arr. is besteed, en voor de kosten; maar ik mag niet anders dan tot vernietiging en renvooi adviseren, wegens schending van a. 211 S^r.

„Bij het beklaagde arr. is de req. schuldig verklaard aan medepligtigheid aan diefstal van vee uit de weide, door bewuste verheling.

„Daarop zijn toegepast en in het arr. geïnsereerd a. 388 *C P.*, a. 4 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102) en a. 207 S^r.

„Dit is alles volmaakt juist; maar ik mis, in het arr., de aanhaling en insertie der wetsbepalingen betreffende de medepligtigheid, de a. 59 en 62 *C. P.* A. 211, al. 2, S^r. is gebiedend en laat ons geene keuze over, terwijl ik overtuigd ben, dat de omissie den Raad niet zoude zijn ontgaan.

„Ik heb dus eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beroep zal verklaren niet ontvankelijk, voor zoo verre het mede gerigt mogt zijn tegen de vrijspraken in het arr., en het overige gedeelte van dat arr. zal vernietigen en de zaak voor dit gedeelte zal verwijzen naar een aangrenzend Prov. Hof, om op het bestaande arr. van verwijzing en de acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie namens den req.

is voorgedragen: schending van a. 211, al. 2, Sv., omdat de toegepaste a. 59 en 62 St. niet tekstueel in het aangevallen arr. zijn opgenomen;

„O., wat betreft de gevorderde niet-ontvankelijk-verklaring, dat het aangevallen arr. werkelijk bevat de *vrijspraak* des req*. van 4 hem bij acte van beschuldiging te last gelegde diefstallen van vee uit de weide, en dat, blijkens acte, ter griffie van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 28 Jan. ll., de verdediger des req*. verklaard heeft, namens denzelven zich te voorzien in cassatie van het arrest, door hetzelve Hof op den 26n derzelfde maand tegen den req. gewezen; en dat mitsdien het beroep in cassatie, zonder uitzondering, tegen alle de deelen van het aangevallen arr. moet geacht worden te hebben plaats gehad;

„O. echter, dat, volgens de bepaling van a. 381 Sv., in geval de beklaagde of beschuldigde is vrijgesproken, op grond dat deszelfs schuld niet is bewezen, de cassatie van het vonnis of arr. door den Proc.-G. bij den H.-R. alleen kan vervolgd worden in het belang der wet;

„O., dat mitsdien de cassatie van het aangevallen arr., voor zoo ver de req. daarbij is vrijgesproken, niet kan worden gevorderd, en hij mitsdien, te dien aanzien, in zijn beroep behoort te worden verklaard niet ontvankelijk;

„O., wat betreft het *eerste middel* van cassatie, door den req. aangevoerd, dat bij het aangevallen arr. de req. is schuldig verklaard aan medepligtigheid aan diefstal van vee uit de weide, en zulks door het helen van het gestolen beest, wetende dat het gestolen was, en dat hij te dier zake, met toepassing van a. 388 St. en a. 4 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), zonder meer, is veroordeeld tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van 5 jaren;

„O., dat de voorschreven veroordeeling ter zake van medepligtigheid, niet anders kan zijn gegrond dan op de a. 59 en 62 St., en deze a. mitsdien tekstueel in het veroordeelend, thans aangevallen arr. hadden behooren te zijn opgenomen, en de bloote opname in hetzelve van a. 388 St. en van a. 4 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), gelijk in deze heeft plaats gehad, niet voldoende is;

„O. dienvolgens, dat, daar bij a. 211 Sv. op straf van nietigheid is voorgeschreven, dat het arr. zal inhouden den tekst der wet, welke wordt toegepast, dit verzuim noodwendig moet leiden tot vernietiging van het beklaagde arr.;

„O., dat, vermits *dit middel* van cassatie is gegrond, het overbodig zoude zijn *de* overige *middelen* van cassatie te onderzoeken;

„Gezien de a. 211 en 381 Sv. en a. 106 R. O.;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep, voor zoo verre betreft die gedeelten van het aangevallen arr., waarbij hij is vrijgesproken;

„Vernietigt het beklaagde arr., voor zoo ver de req. daarbij is veroordeeld, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in U., ten einde, met instandhouding der bij het aangevallen arr. gevallen vrijspraak, op de bestaande acte van beschuldiging te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXX. — Arrest van 14 Mei 1856.

(A. 589, 604 en 630 B. W.; a. 379 *C. P.*; a. 6 Sv.)

Kan een tusschen twee beklaagden quasi aangegaan koopcontract van goederen, die het eigendom zijn van derden, in het minst strekken, om de waardering van het geïmputeerde

feit afhankelijk te maken van eene praejudiciële quaestie van burgerlijk regt? — NEEN.

J. S. K. en G. G. D. W. zijn req^n. van cassatie tegen een arrest van het Pr.-Ger. in Friesland, van 22 Jan. 1856, waarbij zij, met bevestiging van een in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Heerenveen, van 20 Nov. te voren, ter zake van diefstal, zijn veroordeeld ieder tot gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van één jaar en *solidair* in de kosten, in hooger beroep gevallen, met uitzondering van die, ten behoeve van hunnen vrijgesprokenen medebeklaagde aangewend, welke zullen worden gedragen door den Staat.

Nadat ten deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de advocaat der req^n. in de voordragt zijner *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het eenige in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie is: verkeerde toepassing van de a. 589, 604 en 630 B. W., en daardoor schending van a. 6 S^g. en van a. 379 *C. P.*, op grond dat bij het beklaagd arr. ten onregte zoude zijn beslist, dat de waardering van het feit, als misdrijf, niet afhankelijk was van een geschilpunt van burgerlijk regt, en dat er mitsdien geene termen bestonden tot de schorsing van de onderwerpelijke regtsvervolging.

„De stelling van de req^n. hieromtrent is hoofdzakelijk deze: dat zoowel, volgens de beginselen van het Romeinsche regt, als ook volgens die van het Fransche en het Nederlandsche regt, te veld staande vruchten moeten worden aangemerkt als het eigendom te zijn van den eigenaar van den grond, zoo als dit, onder anderen, geleerd wordt bij VINNIUS, *ad Instit.*, *ad tit. de Rerum divisione*, § 35 en 36 (lib. II, tit. 1), in de *l.* 60, § 5, *Dig. Locati* (lib. XIX, t. 2) en de *l.* 12, § 5, *Dig. de Usufructu* (lib. VII, t. 1), alsmede bij DEMOLOMBE, *Cours du Code Civil*, IX, p. 570 en 575, § 626 en 628, en bij VOOR-

DUIN, III, 365 en 419; en dat alzoo, daar de tegenwoordige eerste req. tot zijne verdediging had aangevoerd, dat hij beweerde eigenaar te zijn van den grond, en als zoodanig regt te hebben op de vruchten van dien grond, in dezen beweerden eigendom van den grond eene praejudiciële quaestie lag opgesloten, welke aanleiding had behooren te geven tot schorsing.

„Naar mijn gevoelen evenwel, is de praejudiciële quaestie in dit geding zeer te regt door het Hof in F. afgewezen en het bestaan daarvan ontkend; weshalve ik, mij geheel en al vereenigende met de beschouwingen in het beklaagde arr., van meening ben, dat *het* voorgestelde *middel* niet zal kunnen leiden tot cassatie.

„Bij het beklaagde arr. is feitelijk aangenomen en beslist, dat het in deze bedoelde stuk hooiland, waarvan het gras door de beide req^{n}. is afgemaaid, gehooid, met eene schuit vervoerd en alzoo aan de eigenaren is ontvreemd, steeds als eigendom is erkend geweest van de dorps-administratie van St. Johannisga Rotsterhaule en Rohel; dat door deze administratie, als zoodanig, het daarop groeijend gras telken jare, en zulks sedert meer dan 30 jaren, op dezelfde wijze publiek is verkocht, zonder dat haar immer dat regt is betwist, en de koopers, uitgenomen in 1855, nimmer in de uitoefening van hun regt zijn belemmerd.

„En nu overweegt het Hof verder *in jure:*

„dat, dat bezit der meergenoemde administratie in regten „bewezen zijnde, zij ook uitsluitend geregtigd is tot het ge„nieten of doen genieten der vruchten, welke dat land afwerpt; „dat zoodanig bezit, als hetwelk steeds wordt verondersteld „ter goeder trouw te zijn, den bezitter tot het tijdstip der „terugvordering als eigenaar doet beschouwen en geregtigd „zijn tot de vruchten, welke de bezeten wordende zaak ople„vert, insgelijks tot den dag der terugvordering, volgens de „bepalingen van de a. 589, 604 en 630 B. W., van hoedanige

„terugvordering echter *in casu* geene sprake is; dat ook het „beweren van den eersten beklaagde en appellant, dat hij „namelijk van het bedoelde land, bij acte van den 4 Mei 1854, „eigenaar zoude zijn geworden, door overdragt van den „tweeden beklaagde en appellant, ten deze van geenen „invloed kan zijn, daar, wat ook van dien koop zij, dezelve „hem in Aug. 1855 geene regten op de vruchten van dat „land konde doen uitoefenen, als zijnde dat land niet in zijn „bezit, maar in dat der meergenoemde administratie; dat „alzoo ook die koop, aangenomen dat die werkelijk had plaats „gehad, de hun beklaagden ten laste gelegde daad niet konde „regtvaardigen, en mitsdien het bestaan of niet bestaan van „denzelven niet tot hunne verdediging kan strekken tegen de „tegen hen ingestelde regtsvervolging."

„De grond van beslissing is dus deze: de waardering van het feit als misdrijf hangt niet af van een geschilpunt van burgerlijk regt, hangt niet af van het beweerde eigendomsregt; want al ware zulks bewezen, ook dan nog zouden de beklaagden niet bevoegd zijn geweest, om zich de vruchten toe te eigenen van een stuk land, hetgeen gedurende meer dan 30 jaar in het erkend en ongestoord bezit van een ander was, en door welken bezitter die vruchten bij eene publieke acte aan eenen derde waren verkocht of verpacht. En wat nu mijn gevoelen betreft, zoo is het mij voorgekomen, dat die beslissing in volkomene overeenstemming is *en* met de wet *en* met de jurisprudentie.

„Ik zeg, vooreerst met de wet, en ik meen tot dat einde hier juist te mogen verwijzen tot de reeds bij het arr. aangehaalde a. 589, 604 en 680 B. W., welke door de req^n^. beweerd worden verkeerdelijk te zijn toegepast.

„Men vindt daar uitdrukkelijk het beginsel gehuldigd, dat het bezit ter goeder trouw niet alleen aan den bezitter het regt geeft, dat hij tot op de geregtelijke terugvordering de vruchten

geniet, welke de zaak oplevert, maar ook zelfs dat hij bij voorraad, en tot op het tijdstip der geregtelijke terugvordering, als eigenaar wordt aangemerkt.

„Wanneer dus de eigenaar zijne regten tegen den bezitter ter goeder trouw wil doen gelden en handhaven, dan moet hij terugvorderen, dan moet hij de zaak opeischen en eene regtsvervolging instellen; doch zoolang dit niet is geschied, heeft de bezitter ter goeder trouw niet alleen het regt op het genot der vruchten, maar wordt hij zelfs aangemerkt als eigenaar van den grond. Nergens zal men in het burgerlijk regt geleerd vinden, dat een eigenaar, welke niet in het bezit is, bevoegd zoude zijn om zich de vruchten toe te eigenen van eene zaak, welke bij een ander ter goeder trouw wordt bezeten.

„De geheele distinctie dus ten aanzien van *perceptio fructuum*, voor zooverre die al dan niet van den grond of de zaak zelve zijn afgescheiden, doet hier in dit geding, mijns inziens, volstrekt niets ter zake, juist omdat hier, volgens de feitelijke beslissing, in het geheel geene terugvordering was geschied, en dus de bezitter ter goeder trouw niet alleen geregtigd was tot het genot der vruchten, maar ook als eigenaar van den grond werd aangemerkt. Alleenlijk leert a. 630, dat de bezitter ter goeder trouw het regt heeft om alle de vruchten, welke hij van de teruggevorderde zaak tot op den dag der terugvordering genoten heeft, voor zich te behouden, doch dat hij verpligt is tot de teruggave der vruchten, sedert den aanvang der regtsvordering genoten, eene bepaling alzoo, welke eerst dan hare toepassing kan vinden, wanneer er eene regtsvordering is ingesteld, en dus hier in dit geding alle toepassing mist.

„Met het oog alzoo op eene zoo duidelijke en in mijn oog alles afdoende bepaling in onze Nederlandsche wetgeving, zal het wel niet noodig zijn, om hier verder stil te staan bij de door de req[n]. ingeroepene bepalingen van het Romeinsche

regt, of wel bij de leer van Demolombe en andere Fransche schrijvers, met betrekking tot *la perception des fruits*, door den bezitter ter goeder trouw.

„Intusschen vind ik mij toch gedrongen, om hier met een enkel woord nog te doen opmerken, dat de argumenten, welke men gemeend heeft te mogen putten zoowel uit het Romeinsche als uit het Fransche regt, mij zijn voorgekomen geenzins van dien aard te zijn, dat die geacht kunnen worden in strijd te zijn met de hier boven door mij ontwikkelde regtsbeschouwing. Inzonderheid is dit het geval met hetgeen hieromtrent geleerd wordt bij Vinnius, *ad Instit.*, II, 1, en ik meen tot dat einde hier nog te moeten aanvoeren;

„1°. Dat aldaar in § 35 geenzins onbeperkt aan den *dominus fundi* de *fructus non percepti*, of liever *non consumpti* worden toegekend, maar uitdrukkelijk voor het geval: *si postea dominus supervenerit et fundum vindicet.* Ik geloof dus niet, dat, zelfs volgens de leer van Vinnius, de tegenwoordige req^{n}. bevoegd zouden zijn geweest, om zonder eenige vindicatie de vruchten van het bedoelde land zich toe te eigenen; en

„2°. Dat hetgeen daaromtrent in § 36 voorkomt, klaarblijkelijk alleen betrekking heeft tot den vruchtgebruiker, of wel den *colonus*, dat is, den *bebouwer van den grond*, zonder eigenaar te zijn; terwijl het nu wel geen betoog zal vereischen, dat de verhouding èn van den *usufructuarius*, èn van den *colonus*, tot den wezenlijken en erkenden eigenaar geheel anders is, dan die van den *possessor bonae fidei*, welke zelf *pro domino* gehouden werd. (Zoo leest men, onder anderen, in de *l.* 48 *Dig. de adquir. rer. dom.: quod ad fructus attinet, loco domini pene est*; en zoo ook in *l.* 25 *Dig. de Usuris: bonae fidei possessor in fructibus percipiendis id juris habet, quod dominis praediorum tributum est.*)

„Maar buitendien, kan er hier in dit geding wel de rede zijn van te veld staande vruchten, welke nog niet van den grond

waren gescheiden, en welke dus als zoodanig zouden moeten worden gerangschikt tot de *fructus non percepti*, welke den eigenaar van den grond behooren te volgen?

„Immers, het grasgewas was hier werkelijk van den grond gescheiden en los gemaakt; en hoezeer dan ook zulks geschied mogte zijn door of op last van de req[n]., ten gevolge van hun beweerd doch onbewezen regt van eigendom, zoo neemt dit niet weg, dat het grasgewas inderdaad door die handeling niet meer konde worden aangemerkt als deel uitmakende van den grond; dat alzoo dat grasgewas, in den zin der wet, moest worden gerangschikt tot de *fructus percepti*, en dat mitsdien die vrucht als zoodanig toebehoorde aan den bezitter ter goeder trouw.

„Gelijk ik dus, naar aanleiding van deze beschouwingen, van oordeel ben, dat 's Hofs beslissing in volkomen harmonie is met de wet zelve, zoo geloof ik, dat dit ook evenzeer het geval is met betrekking tot de jurisprudentie, en ik meen tot dat einde, onder meer andere arr[n]., niet alleen te moeten verwijzen tot het reeds bij het gehouden pleidooi aangehaalde arr. van 29 Aug. 1853 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1853, blz. 69), waarbij in een bijkans gelijksoortig geval, de vordering tot schorsing is afgewezen, maar ook tot nog twee andere arr[n]., waarbij geheel dezelfde beginselen gehuldigd zijn.

„Ik bedoel namelijk 1°. een arr. van 4 Nov. 1845 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, XII, 26), waarbij is beslist, dat het beweerde regt van eigendom op zekeren tuin geene bevoegdheid konde geven om den regtmatigen bezitter, door verbreking der afsluiting, eigenmagtig en feitelijk in deszelfs bezit te storen; en voorts 2°. een arr. van 28 Oct. 1846 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1846, II, 344), waarbij is verstaan, dat het verwoesten van den oogst op een stuk land, hetgeen door een ander in het openbaar was gekocht en in bezit genomen (even gelijk dit hier het geval is),

eene ongeoorloofde daad daarstelde, welke geenzins konde worden gewettigd door het beweerde bezit of eigendomsregt van den dader.

„De leer, vervat in het thans aangerande arr., wordt door deze uitspraken van den H.-R. zeer krachtig ondersteund en bevestigd.

„Ik houde dus *het* aangevoerde *cassatie-middel* voor ongegrond en concludeer mitsdien tot verwerping van het ingestelde hooger beroep, met veroordeeling van de req^s. *solidair* in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* tegen het beklaagde arr. is aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 589, 604 en 630 B. W., en daardoor schending van a. 6 S^r. en a. 379 S^t., op grond dat bij het beklaagde arr. ten onregte zoude zijn beslist, dat de waardering van het feit als misdrijf, niet afhankelijk was van een geschilpunt van burgerlijk regt, en er mitsdien geene termen bestonden tot de schorsing van de onderwerpelijke strafvervolging;

„O. hieromtrent, dat bij het beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat aan B. J. L., boer te Gaast, en R. J. S., boer te Rotstergaast, is verkocht het grasgewas van ruim 91 roeden hooiland, gelegen te Rotsterhaule, toehehoorende aan de dorps-administratie van St. Johannesga, Rotsterhaule en Rohel, en dat wettig is bewezen, dat het quaestieuse stuk hooiland, algemeen bekend onder den naam van *anderhalve mud in het klein veld*, steeds als eigendom dier administratie is erkend, en door deze als zoodanig het daarop groeijend gras telken jare, en zulks sedert meer dan 30 jaren, op dezelfde wijze publiek is verkocht, zonder dat haar immer dat regt is betwist, en de koopers, uitgenomen in 1855, immer in de uitoefening van hun regt zijn belemmerd;

„O., dat hierna bij het beklaagde arr. te regt is overwogen,

dat, zoodanig bezit bij gezegde dorps-administratie bewezen zijnde, deze ook uitsluitend bevoegd en geregtigd was tot het genieten of doen genieten der vruchten, welke dat land afwerpt, daar toch de bezitter ter goeder trouw (welke steeds wordt verondersteld tot het tegendeel bewezen is), tot op het tijdstip der geregtelijke terugvordering, waarvan alhier geen sprake is, als eigenaar wordt aangemerkt;

„O. bovendien, dat een tusschen twee beklaagden *quasi* aangegaan koopcontract van goederen, die het eigendom zijn van derden en door deze in bezit gehouden worden, en waaromtrent door die beklaagden het ten laste gelegde feit zoude gepleegd zijn, niet in het minste strekken kan om de waardering van het te last gelegde feit afhankelijk te doen achten van eene beslissing omtrent een burgerlijk regt, dat die beklaagden op die goederen voorwenden als gesproten uit dat koopcontract, daar in alle gevallen koop en verkoop van eens anders goed is nietig;

„O., dat wijders bij het beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat op 10 Aug. 1855, door den tweeden beklaagde (nu req.), en door de vierde en vijfde beklaagden, in eersten aanleg reeds vrijgesproken, op last van den eersten beklaagde (nu eersten req.), het gras van het land, door bovengenoemde administratie aan de beide eerstgehoorde getuigen op 27 Junij 1855 verkocht, nadat het vroeger op last van den eersten beklaagde (nu eersten req.), door de vijfde en zesde getuigen *à décharge* was gemaaid, is gehooid en in eene schuit of bok geladen, en op 11 Aug. 1855 dat geladen gras door de vijf beklaagden van daar is vervoerd en alzoo aan de eigenaren is ontvreemd, zijnde het bedriegelijke van deze handelwijze verder op grond van daarbij opgegeven redenen als bewezen aangenomen;

„O. alzoo, dat er in deze geene de minste reden was, om deze strafvordering te schorsen, en de feiten te regt als dief-

stal zijn gequalificeerd, en mitsdien *het* aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt de req^s. *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXXI. — Arrest van 14 Mei 1856.

(A. 589, 604 en 680 B. W.; a. 379 en 60 *C. P.*; a. 6, 206, 211 en 427 Sr.)

Is de daad van hem, die zich op eigen gezag in het bezit stelt van goederen, waarvan anderen sedert jaren in het ongestoord bezit waren, te regt als diefstal gequalificeerd? — JA.

Is de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval mogen hebben, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — JA.

M. J. R. en J. S. K. zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Friesland, van 5 Febr. 1856, waarbij is vernietigd het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Heerenveen, van 4 Dec. te voren, voor zoo ver betreft de vrijspraak van den req. M. J. R., en op nieuw regt doende, deze req. is verklaard schuldig aan eenvoudigen diefstal, en te dier zake veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf van 1 jaar, — en bevestigd het voornoemde vonnis, voor zoo verre betreft de veroordeeling van den 2^e. req. J. S. K., ter zake van medepligtigheid aan enkelen diefstal, tot gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van 1 jaar, met veroordeeling van beide req^n. *solidair* in de kosten van het regtsgeding, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep gevallen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer IJSSELSTEYN en de advocaat der req^n. in de voordragt zijner middelen van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van de req^n. in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* tegen het beklaagde arr. is aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 589, 604 en 630 B. W., en daardoor schending van a. 6 S^{r}. en a. 379 S^{t}., op grond dat bij het beklaagde arr. ten onregte zoude zijn beslist, dat de waardering van het feit als misdrijf, niet afhankelijk was van een geschilpunt van burgerlijk regt, en er mitsdien geene termen bestonden tot de schorsing van de onderwerpelijke strafvervolging;

„O. te dien aanzien, dat bij het beklaagde arr., op wettige bewijsmiddelen, als bewezen is aangenomen, dat de tweede req. gras heeft laten afmaaijen en zich, dit tot hooi geworden zijnde, door middel van een vaartuig heeft toegeëigend, van een stuk hooiland, hetwelk sedert het jaar 1828 is geweest in het bezit van wijlen S. H., die hetzelve over de jaren 1853 en 1854 heeft verhuurd aan H. B. P., zoo als dit later door de erfgenamen van H. is herhaald, en wel voor drie jaren, ingaande met Mei 1855; dat genoemde P., even als vroegere huurders, de vruchten van dat land steeds, zonder eenige stoornis te ondervinden, heeft genoten, tot dat hij in het laatst der maand Julij 1855 daarin is belemmerd door de handelingen van den beklaagde R. (nu 2^{n} req.), en dat deze req. zich alzoo op eene arglistige wijze van dat hooi heeft meester gemaakt, wetende dat hetzelve niet aan hem behoorde;

„O., dat dit feit daarbij wijders te regt is gequalificeerd als eenvoudige diefstal, omschreven bij de a. 379 en 401 S^{t}., en dat de waardering van hetzelve in geenen deele afhankelijk zijnde van de beslissing van een geschilpunt van burgerlijk regt, de gevraagde schorsing der strafvordering te regt is geweigerd, daar, zoo de req^{n}. vermeenen eenig regt op het bedoelde stuk hooiland te hebben, zij dat regt hadden kunnen handhaven door middel eener regtsvordering voor den burgerlijken regter, geenzins door, zonder regterlijke tusschen-

komst, zich op eigen gezag in het bezit te stellen, waar anderen sedert jaren in het bezit waren;

„O., met betrekking tot de beweerde schending van a. 60 S[t]. en de a. 206, 211 en 427 S[r]., omdat de medepligtigheid van den tweeden req. niet genoegzaam met redenen zoude omkleed zijn, — dat in het beklaagde arr. daaromtrent voorkomt, dat de medepligtigheid van dezen req. is bewezen uit den ganschen zamenhang van gebleken daadzaken, welke daadzaken vroeger in het breede daarbij vermeld zijn, als daar is het huurcontract tusschen de beide beklaagden, de erkentenis van den beklaagde K., en de daarmede overeenstemmende verklaringen van getuigen, zijne verhuring van het geheel, zijne bekendheid met de verhuring aan den getuige P., zijne erkentenis dat het alles door hem geschiedde om in het bezit van het quaestieuse land te geraken, en uit eigen erkentenis van dezen req.; en dat de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval mogen hebben, aan de bescheidenheid van den *judex facti* is overgelaten, en het arr. te dien opzigte genoegzaam is gemotiveerd;

„O. mitsdien, dat *de beide middelen* zijn ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt de req[n]. *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXXII. — Arrest van 14 Mei 1856.

(A. 589, 604 en 630 B. W.; a. 379 en 60 *C. P.;* a. 6, 206, 208, 211 en 427 S[r].)

Is de daad van hem, die zich op eigen gezag in het bezit stelt van goederen, waarvan anderen sedert jaren in het ongestoord bezit waren, te regt als diefstal aangemerkt? — JA.

Is de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval mogen hebben, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — JA.

Kan er sprake zijn van schending van a. 208 *S^{v}., wanneer er niet het minste blijk is, dat de beklaagden te voren, doch na het plegen van het feit, hetwelk het onderwerp hunner latere teregtstelling uitmaakte, ter zake van andere misdrijven zijn veroordeeld geweest?* — NEEN.

G. G. D. W. en J. S. K. zijn req^{n}. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Friesland, van 12 Febr. 1856, waarbij, met bevestiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Heerenveen, van 4 Dec. te voren, de req^{n}. ter zake van enkelen diefstal zijn veroordeeld, ieder tot gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van één jaar, met verwijzing van de req^{n}. in de kosten van het regtsgeding, met uitzondering evenwel van die, welke ten behoeve van een vrijgesproken medebeklaagde zijn aangewend, welke zullen worden gedragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. VAN IJSSELSTEYN en de advocaat der req^{n}. in de voordragt zijner *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van de req^{n}. *solidair* in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* tegen het beklaagde arr. is aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 589, 604 en 630 B. W., en daardoor schending van a. 6 S^{g}. en a. 379 S^{t}., op grond dat bij het beklaagde arr. ten onregte zoude zijn beslist, dat de waardering van het feit als misdrijf niet afhankelijk was van een geschilpunt van burgerlijk regt, en er mitsdien geene termen bestonden tot de schorsing van de onderwerpelijke strafvervolging;

„O. te dien aanzien, dat bij het beklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen als bewezen is aangenomen, dat de eerste req., met nog een in hooger beroep vrijgesproken beklaagde,

in de maanden Junij en Julij 1855 hebben afgemaaid en met een vaartuig weggevoerd een gedeelte van het grasgewas, toebehoorende aan den getuige H., staande op de hooilanden, welke meer dan 10 jaren in huur en gebruik bij dezen zijn bezeten, zonder vroeger in dat bezit of in het oogsten der vruchten daarvan te zijn gestoord of belemmerd; en dat verder op grond van wettig bewezene en bij het arr. opgenoemde aanwijzingen is uitgemaakt, dat de eerste req. zich dat grasgewas heeft toegeëigend, wetende dat het hem niet toebehoorde, met het oogmerk om den eigenaar daarvan te berooven, en alzoo daarin op eene arglistige wijze heeft gehandeld;

„O., dat dit feit te regt is gequalificeerd het wanbedrijf van eenvoudigen diefstal, en dat de waardering van hetzelve in geenen deele afhankelijk zijnde van de beslissing van een geschilpunt van burgerlijk regt, de gevraagde schorsing der strafvordering te regt is geweigerd, daar toch, zoo de req^n. vermeenen eenig regt op het bedoelde stuk hooiland te hebben, zij dat regt hadden kunnen handhaven door middel eener regtsvordering voor den burgerlijken regter, geenzins door, zonder regterlijke tusschenkomst, zich op eigen gezag in het bezit te stellen, daar, waar anderen sedert jaren in het bezit waren;

„O., met betrekking tot de beweerde schending van a. 60 S^t. en de a. 206, 211 en 427 S^v., omdat de medepligtigheid van den 2^n req. niet genoegzaam met redenen zoude omkleed zijn, — dat in het beklaagde arr. daaromtrent voorkomt, dat uit de erkentenis van den beklaagde K., in verband met de in deze bewezene daadzaken en omstandigheden, is gebleken, dat hij de meergemelde stukken hooiland aan den eersten beklaagde (nu 1^n req.) heeft verhuurd, niettegenstaande het hem bekend was, dat die gronden in huurgenot bij een ander feitelijk werden bezeten, en wel met het bepaalde doel, om degenen, die naar zijne bewering in het onregtmatig genot

daarvan waren, daarin te storen en op die wijze het beweerd wordend eigendom in zijn bezit te krijgen, en hij alzoo door listige en schuldige kunstenarijen heeft uitgelokt en onderrigt gegeven tot het plegen van eene strafbare daad, en hij door die handelingen den dader de gelegenheid heeft verschaft om den door hem beganen diefstal te plegen;

„O., dat alzoo almede door wettig bewezen en in het arr. vermelde aanwijzingen het bestaan der medepligtigheid is aangenomen, en dat de beoordeeling der kracht, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval mogen hebben, aan de bescheidenheid van den *judex facti* is overgelaten, en het arr. ten dezen opzigte genoegzaam met redenen is omkleed;

„O., dat als *derde middel* is aangevoerd: schending van a. 208 S[r]., omdat hetzelve niet zoude zijn aangehaald;

„O. hieromtrent, dat in het beklaagde arr. niet het minste blijk voorhanden is, dat de req[n]. te voren, doch na het plegen van het feit, hetwelk het onderwerp hunner teregtstelling in deze uitmaakte, ter zake van andere misdrijven veroordeeld zouden geweest zijn, en al ware dit het geval, dan nog dit a. niet zoude zijn geschonden, omdat zij bij het beklaagd arr. schuldig verklaard zijnde aan eenvoudigen diefstal, en tot eene gevangenisstraf van slechts één jaar veroordeeld zijnde, de regter nog verre beneden het *maximum* der bedreigde straf is gebleven;

„O. mitsdien, dat alle *de* aangevoerde *middelen* zijn ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt de req[n]. *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXXIII. — Arrest van 14 Mei 1856.

(A. 479, n°. 1, a. 437 *C. P.*)

Stelt het moedwillig omverwerpen en daardoor beschadigen van houten kraampjes, welke los op den grond opgezet en niet tot bewoning bruikbaar of bestemd waren, de misdaad van a. 437 C. P. *daar?* — NEEN.

Moet de definitie van gebouwen (édifices), *voorkomende in de a.* 390 *en* 392 C. P., *in eenen algemeenen zin worden opgevat, dan wel beperkt tot de gevallen, waarin sprake is van diefstal?* — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Kunnen de bedoelde kraampjes geacht worden begrepen te zijn onder de woorden: autres constructions, *van a.* 437 C. P.? — NEEN.

Is op het moedwillig omverwerpen en daardoor beschadigen van dergelijke kraampjes, de strafbepaling van a. 479, *n°.* 1, C. P., *toepasselijk?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.-brab. is req. van cassatie tegen een arr. van hetzelve Hof, van 7 Febr. 1856, waarbij de gereq^n^. H. v. S, C. V., C. D. B. en W. D. K., dienstknechten en arbeiders te Raamsdonk, niet schuldig zijn verklaard aan de misdaad, hun bij acte van beschuldiging te last gelegd, voorzien bij a. 437 S^t^., en te dier zake zijn vrijgesproken, doch schuldig verklaard aan het opzettelijk toebrengen van schade aan eens anders roerende goederen, en met toepassing van a. 479, n°. 1, S^t^., veroordeeld in eene geldboete van *f* 7.50, ten bate der gemeente R., en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Proc.-G. in N.brab. heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van genoemd Geregtshof, waarbij feitelijk als bewezen is aangenomen: „dat de vier beschuldigden, in den „nacht van 15 op 16 Oct. 1855, in de gemeente R., bij „gelegenheid van de kermis aldaar, beschonken zijnde, drie

„houten, met doek bedekte koekkraampjes, welke los op „den grond waren opgerigt, en waarvan een uit eene tafel „op schragen bestond, moedwillig hebben omvergeworpen „en daardoor beschadigd;" ten aanzien van welk feit, wat de qualificatie betreft, door het Hof is verstaan, dat zulks niet was vallende in de termen van a. 437, maar in die van a. 479, n°. 1, St., weshalve het Hof de vier beschuldigden niet heeft schuldig verklaard aan de misdaad, voorzien bij a. 437 St., en hen te dier zake vrijgesproken, maar hen heeft schuldig verklaard aan het opzettelijk toebrengen van schade aan eens anders roerende goederen, met veroordeeling van elk hunner in eene geldboete van *f* 7.50, alsmede *solidair* in de kosten.

„Hoezeer hier alzoo eene vrijspraak aanwezig is, geloof ik nogtans, dat de ontvankelijkheid dezer voorziening wel niet twijfelachtig kan zijn, want er had hier, mijns inziens, zeer stellig, in het sijsteem zelf van het Hof, niet eene vrijspraak, maar een ontslag van regtsvervolging behooren te zijn uitgesproken. Immers, de vrijspraak is hier niet het gevolg van het onbewezene van de schuld, maar van de aan de bewezene feiten door den regter gegevene qualificatie, zoo als dit uit de geheele redenering in het beklaagde arr. onmiskenbaar voortvloeit. En dat nu in zoodanig geval eene vrijspraak de ontvankelijkheid eener voorziening in cassatie niet wegneemt, is te meermalen door dezen Raad beslist, dan dat het noodig zoude zijn, om daaromtrent iets verder aan te voeren.

„De req. heeft dan ook dit punt in het geheel niet aangeroerd. Van mijnen kant evenwel heb ik gemeend om, hoezeer de ontvankelijkheid niet betwistende, deze omstandigheid niet ten eenemale met stilzwijgen te mogen voorbijgaan.

„Door den Proc.-G. nu is tegen de beslissing van het Hof als *middel* van cassatie aangevoerd: schending van de a. 479, n°. 1, en 437 *C. P.*, door wederregtelijke toepassing van het

eene, en nalating in de toepassing van het ander dezer genoemde wetsartikelen; terwijl tot staving hiervan hoofdzakelijk is aangevoerd, dat de onderscheiding, zoo als die bij het beklaagde arr. is aangenomen tusschen gebouwen, welke al dan niet in den grond zijn bevestigd, noch ook of die als roerende, dan wel als onroerende voorwerpen moeten worden aangemerkt, onjuist en buiten de wet is; dat zulks almede wordt bevestigd door de definitie, zoo als die gelezen wordt in a. de 390 en 392 *C. P.*, en waaruit blijkt, dat ook loodsen en hutten, welke niet grondvast zijn, door den wetgever onder de gebouwen worden gerangschikt; en eindelijk, dat ook de plaatsing van a. 437 in eene afdeeeling, waar in het algemeen gehandeld wordt van *déstructions*, *dégradations et dommages*, en in welke afdeeling ook bepalingen worden aangetroffen omtrent vernieling en beschadiging van roerende voorwerpen, deze uitlegging schijnt te wettigen.

„Hoezeer ik nu volgaarne mijne hulde bewijs aan deze door den Proc.-G. voorgestelde bewijsvoeringen, zoo heb ik mij toch met het gevoelen des req^{s}. niet kunnen vereenigen, en ben ik alzoo van meening, dat deze voorziening zal behooren te worden afgewezen.

„In *de eerste plaats* namelijk meen ik hier in bedenking te moeten geven, of de quaestie, wat te verstaan zij door *édifices ou autres constructions*, niet veeleer moet geacht worden te zijn van feitelijken, dan wel van regtskundigen aard, en althans, of, wanneer de *judex facti* verklaart, dat deze of gene voorwerpen geene gebouwen zijn, daarin wel grond kan gelegen zijn tot cassatie? In allen gevalle geloof ik niet, dat de H.-R. hier bij magte zoude zijn, om, gesteld al dat de regter hier *in jure* mogt hebben gedwaald, op de feitelijke omschrijving in het arr. ten principale te kunnen regt doen, en te beslissen dat de bedoelde voorwerpen wel tot de gebouwen moeten worden gerangschikt. Naar mijne schatting zoude er

in dat geval nog altijd vooraf een nader onderzoek omtrent den aard en de zamenstelling der bedoelde voorwerpen moeten plaats hebben.

„Maar buitendien, en dit is hier wel de hoofdzaak, zoo geloof ik niet dat de regter hier *in jure* gedwaald heeft, door te verstaan, dat drie houten, met doek bedekte koekkraampjes, welke los op den grond waren opgezet en waarvan een uit eene tafel op schragen bestond, niet waren vallende onder het bereik van a. 437, waar gehandeld wordt over de *déstruction* van *édifices*, *ponts*, *digues ou chaussées*, *ou autres constructions*.

„Eene eenvoudige lezing van dit a. geeft, dunkt mij, reeds voldoende te kennen, dat de wetgever hier geheel andere gebouwen of werken (*constructions*) voor oogen heeft gehad, dan eene houten, met doek bedekte kraam, waarvan *en* de bestemming *en* de plaatsing van geheel tijdelijken aard is, en welke heden wordt daargesteld, om na weinige dagen, welligt reeds morgen weder te worden afgebroken en te worden verplaatst.

„Uit de geheele zamenvoeging der in a. 437 gebezigde uitdrukkingen, vloeit mijns inziens ten duidelijkste voort, dat de wetgever hier zeer kennelijk bedoeld heeft werken van blijvenden en onroerenden aard; zoo als dan ook dit laatste *en* door de geschiedenis der wetgeving *en* door de leer der meest geachte schrijvers van het Fransche regt, volkomen wordt bevestigd.

„Ik verwijs, onder meer andere, tot het bekende werk van Chauveau, VIII, 92, alsmede tot Rauter, n°. 572, p. 344.

„Wanneer men deze schrijvers raadpleegt, dan kan het wel niet twijfelachtig zijn, of het onderwerp van het misdrijf, waaromtrent bij a. 437 is voorzien, bestaat in *constructions*, *tenant au sol et faisant immeuble.*

„Ook dit nu is de leer van het Hof in N.brab.; weshalve ik

van meening ben, dat die leer moet geacht worden volkomen juist te zijn.

„Wat voorts het argument aanbelangt, hetgeen de req. heeft gemeend te moeten putten uit de definitie, vervat in de a. 390 en 392 *C. P.*, waarbij ook hutten of loodsen, welke niet grondvast zijn (*cabanes*), worden gerangschikt onder de bewoonde huizen, zoo kan ik mij, ook ten aanzien van deze bedenking, zeer wel vereenigen met de daaromtrent reeds gegevene oplossing in het beklaagde arr., hierin bestaande, dat deze a. alleen betrekking hebben en van toepassing zijn op het misdrijf van diefstal, en dat het dus niet opgaat, om, hetgeen aldaar betrekkelijk een bepaald misdrijf geleerd wordt, ook uit te strekken tot geheel andere misdrijven.

„Omdat de wetgever het noodig heeft geacht, om, in geval van diefstal, ook de *cabanes mobiles* onder de bewoonde huizen en gebouwen te rangschikken, daaruit volgt nog geenzins, dat zulks ook in ieder ander geval, waar er sprake is van gebouwen of daargestelde werken (*constructions*), aldus zoude moeten worden opgevat. Integendeel, hetgeen de wetgever noodig heeft geacht om uitdrukkelijk vast te stellen bij het misdrijf van diefstal, lag niet in zijne bedoeling bij de behandeling van het misdrijf, waarvan hier de rede is; de vernieling of beschadiging van gebouwen. Alle soortgelijke omschrijvingen en definitiën bij bepaalde misdrijven mogen in sommige gevallen als explicatief kunnen worden aangenomen, als algemeene bepalingen, ter uitlegging van het Wetboek van strafregt, geloof ik niet, dat zij zullen mogen strekken.

„Dergelijke definitiën zullen, mijns inziens, steeds met omzigtigheid moeten worden geraadpleegd en aangewend.

„Evenmin obsteert hier het arr. van dezen Raad van 25 Mei 1847 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1847, I, 353), als in welke zaak er eveneens eeniglijk quaestie was van het misdrijf van diefstal.

„Het is naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ik de onderwerpelijke voorziening in cassatie voor ongegrond acht, en dat ik mitsdien concludeer tot verwerping; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., ten aanzien van *het* aangevoerde *middel* van cassatie, dat bij het beklaagde arr. *in facto* als bewezen is aangenomen, dat de vier gereqⁿ., in den nacht van 15 op 16 Oct. 1855, in de gemeente R., bij gelegenheid der kermis aldaar, drie houten, met doek bedekte koekkraampjes, welke los op den grond waren opgezet, en waarvan een uit eene tafel op schragen bestond, zijnde het niet gebleken dat zij tot bewoning bruikbaar of bestemd waren, moedwillig omvergeworpen en daardoor beschadigd hebben;

„O., dat door den req. wordt beweerd, dat hierop van toepassing zoude zijn a. 437 S[t]., en dit beweren hoofdzakelijk is gegrond op de beschouwing, dat genoemd wetsa., sprekende van gebouwen of andere werken (*édifices ou autres constructions*), daarbij niet onderscheidt tusschen al dan niet in den grond bevestigde, evenmin als tusschen roerende en onroerende voorwerpen; dat bepaaldelijk het omverwerpen, en geenzins het beschadigen daarbij met straf bedreigd wordt; dat de a. 390 en 392 S[t]. van hetgeen de wet als gebouwen wil hebben aangemerkt, eene definitie bevatten, waarvan de strekking zich niet zou bepalen tot gevallen, waar sprake is van diefstal, maar overal van toepassing zoude zijn, waar zich de vraag voordoet, wat, in den zin der wet, door gebouwen te verstaan zij; en zulks te eerder, naardien èn de evengenoemde wetsa. èn het a. 437 zich bevinden in één en hetzelfde hoofdstuk des Wetboeks, ten opschrift voerende: *Crimes et délits contre les propriétés*, waaruit door den req. wordt afgeleid, dat die wetsbepalingen kunnen geacht worden onderling in verband te staan, en samen te werken om den eigendom te beveiligen;

„O. echter, dat, wel verre dat de a. 390 en 392 St. geacht zouden kunnen worden eene definitie te bevatten van hetgeen de wetgever in het geheele hoofdstuk van genoemd Wetb., ten opschrift voerende: *Crimes et délits contre les propriétés*, onder de uitdrukking *édifices*, zou willen verstaan hebben, integendeel genoemde a. 390 en 392, met kennelijken terugslag op de uitdrukkingen: *maison habitée ou servant à l'habitation*, *édifices*, *lieu habité ou servant à l'habitation*, respectievelijk voorkomende in de daaraan voorafgaande a. 381, n°. 4, 384 en 386, n°. 1, van hetzelfde Wetb., geene andere strekking hebben, dan om door wetsduiding daaronder te begrijpen, wat op zich zelf door genoemde uitdrukkingen niet werd aangeduid, die gebouwen namelijk, die, alhoewel tot bewoning bestemd, echter niet werkelijk bewoond worden; en om, langs dien weg, door meer gestrenge strafbepalingen, de voorwerpen, daarin geborgen, tegen diefstal te beveiligen;

„O., dat hieruit volgt, dat door eene toepassing van genoemde a. 390 en 392, ook op a. 437, en bepaaldelijk ten einde daaruit de beteekenis van het woord *édifice* te verklaren (het moge dan gelijkluidend zijn aan de uitdrukking, in a. 384 voorkomende), aan de in genoemde a. 390 en 392 vervatte wetsduiding eene uitbreiding zou worden gegeven, ten eenemale buiten de bedoelingen des wetgevers;

„O., dat de *in casu* omvergeworpen kraampjes ook niet te begrijpen zijn onder de in a. 437 voorkomende uitdrukking: *ou autres constructions*, vermits die woorden, blijkens de geschiedenis van genoemd wetsartikel, in de plaats zijn gekomen der meer onbepaalde uitdrukkingen des ontwerps: *ou autres choses immobilières*, en zulks met de blijkbare bedoeling, om in het genoemd wetsartikel alleen werkelijke onroerende goederen tegen vernieling of afwerping te beveiligen, en alzoo dit a. geenzins uit te strekken tot *objets réputés immobiliers*, dat is, tot goederen roerend naar hunnen aard, en alleen

door wetsduiding onder onroerende goederen te begrijpen;

„O., dat hieruit is af te leiden dat kraampjes, los op den grond opgezet, waarvan een uit eene tafel op schragen bestond, niet tot bewoning bruikbaar of daartoe bestemd, hoedanige, naar de feitelijke beslissing in het aangevallen arr., door de gereq^{n}. zijn omvergeworpen en daardoor beschadigd, als roerende goederen moeten worden beschouwd, en derzelver omverwerping en beschadiging derhalve met straf is bedreigd bij het toegepaste a. 479, n°. 1, S^{t}.;

„O., dat diensvolgens dat wetsartikel bij het beklaagde arr. te regt op de als bewezen aangenomen feiten is toegepast, en ten onregte de toepassing van a. 437 S^{t}. door den req. is ingeroepen;

„O., dat mitsdien *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXXIV. — Arrest van 14 Mei 1856.

(A. 206, 211 en 431 Sv.)

Is de beoordeeling van de waarde der bewijsmiddelen en die der kracht van bewezene aanwijzingen, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — Ja.

In cassatie heeft zich voorzien W. L., oud 23 jaren, timmermansknecht, geboren te Onderdendam, wonende te Uithuizen, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van 6 Febr. 1856, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd bij nacht op de aanhoorigheid van een bewoond huis, en met toepassing van a. 386, n°. 1, S^{t}. en a. 9 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van drie maanden en in de kosten, des noods executabel bij lijfsdwang.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. GERADTS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de memorie is, na eene menigte feitelijke opgaven, beweerd schending van a. 211, in verband met a. 206 S^{r}., op grond van gebrekkige motivering, daar uit het beklaagde arr. niet zoude blijken, dat het Hof genoegzaam acht zoude gegeven hebben op de voorschriften van de a. 444 en 431 *eod.*

„Ik heb het arr. en de memorie te zamen vergeleken.

„Wat het arr. betreft, zoo wenschte ik wel, dat alle arr^{n}. en vonnissen daarop geleken in duidelijkheid, beknoptheid en in achtneming van alle de voorschriften der wet.

„Er is regt gedaan op schriftelijk bescheide, getuigenissen onder eede, en gedeeltelijke bekentenis, alsmede op aanwijzingen, behoorlijk omschreven en bewezen verklaard door de gehoorde beëedigde getuigen.

„De steller der memorie verlangt nog meer, maar vergeet, dat de Raad alleen in cassatie oordeelt over schending of verkeerde toepassing der wet, en dat de a. 431 en 444 S^{o}. alleen geschreven zijn voor den *judex facti*, en waarvan de beoordeeling niet is *hujus loci.*

„De memorie is geheel van feitelijken aard en geeft geen reden, waarom het arrest niet voldoende zoude zijn gemotiveerd.

„Al het daarbij aangevoerde was misschien zeer goed geschikt om voorgedragen te worden voor den *judex facti*, maar hier is het misplaatst.

„Ik acht dus *de middelen* ongegrond en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den req. ingediend, waarbij

als *middel* van cassatie wordt aangevoerd, dat het arr. geene blijken draagt van de genoegzame inachtneming, noch van a. 444 noch van a. 431 S^r^., en dat het bewezene der schuld van den req. niet genoegzaam is gemotiveerd om daarop eene veroordeeling te kunnen gronden, gelijk zulks bij a. 211, in verband met a. 206 van dat Wetboek is voorgeschreven;

„O., dat het Pr.-Ger. in Groningen bij het beklaagde arr. *in facto* heeft uitgemaakt, dat in den nacht van 8 op 9 Sept. 1855, uit den tuin, behoorende tot de bewoonde huizinge van C. N., te Uithuizen, appels en peren arglistigerwijze ontvreemd zijn geworden, en dit feit heeft gequalificeerd diefstal bij nacht, in de aanhoorigheid van eene bewoonde huizinge gepleegd;

„dat het Hof de schuld van den req. aan deze misdaad heeft aangenomen, op grond van de in het arr. omschrevene aanwijzingen, en deze heeft geput uit de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen, uit de wettige bescheiden, en uit de verklaring en gedeeltelijke bekentenis van den req., op de openbare teregtzitting afgelegd, insgelijks in het arr. opgegeven;

„O., dat de beoordeeling van de waarde dezer bewijsmiddelen bij a. 431 S^r^., en die der kracht van de bewezen aanwijzingen bij a. 444 van dat Wetboek geheel aan de bescheidenheid van den *judex facti* is overgelâten, zoodat, wanneer de regter, op grond dêr bewijsmiddelen, de schuld van eenen beklaagde als bewezen heeft aangenomen, dit bewijs niet vatbaar is om in cassatie te worden betwist;

„O., dat mitsdien het arr., ten opzigte van de schuld des req., voldoende met redenen is bekleed, en dat *het* voorgestelde *middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXXV. — Arrest van 14 Mei 1856.

(A. 411 *C. P.*; a. 206 en 211 Sr.)

Is a. 206 j°. *a.* 211 *Sr. geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a.* 411 C. P., *niet heeft beraadslaagd of beslist, of aan ieder der personen één dan wel meerdere malen, op verschillende tijdstippen, gelden op goederen zijn gegeven, en welk in ieder dier gevallen het geldelijk bedrag is geweest?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr. Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van genoemd Geregtshof, van 20 Febr. 1856, waarbij in hooger beroep is vernietigd het door de Arr.-R. te 's Hertogenbosch, op 30 Oct. 1855 gewezen vonnis, en de gereqn. T. v. O., koopman, en zijne huisvrouw M. N., koopvrouw, beiden wonende te T., van alle regtsvervolging zijn ontslagen, ter zake van de tegen hen gerigte klagte van het oprigten en houden van een beleenhuis op pand of zekerheid, zonder wettige vergunning, in 1853, 1854 en 1855; hebbende zij onder anderen geleend aan J. v. d. B., huisvrouw van H. P., *f* 5.00 op een veêren bed als pand, omstreeks April 1855; aan dezelfde *f* 0.60 op een kinderdeken, als pand; aan dezelfde *f* 1.50 op een kagchel, als pand; aan H. P., op een bas en eene viool als pand, *f* 6.00; aan J. v. H., huisvrouw van F. R. *f* 1.50 op een beleeningsbriefje van een blaauw baaijen rok van de bank van leening te T., in Aug. 1854; aan dezelfde *f* 1.35 op een nieuw beddelaken, een kinderrokje en een mansvest, als pand; aan J. M. D., huisvrouw van J. L., *f* 2.25 op een mansjas, in den winter van 1854 op 1855; aan dezelfde *f* 5.55 op een kastje, drie pellen doeken, een baaijen luur, een stoffen broek, een paar laarzen, een kinderjasje en een vrouwen doek; *f* 0.75 op een kagchel aan C. v. d. V., huisvrouw van N. S., in April 1855; — alle welke beleeningen geschiedden onder beding van eene wekelijksche of maandelijksche

uitkeering als rente, zoo zij niet onder den schijn van verkoop met bevoegdheid van wederinkoop vermomd werden, en welke handelingen echter wezenlijk het karakter van leening op pand bezaten, te T.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÒ KLUIT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik maak zwarigheid om ten aanzien van dit beroep in te stemmen met het gevoelen van den geachten req., en acht het beroep ongegrond, en *de drie middelen* van cassatie onaannemelijk.

„Bij *het eerste* wordt beweerd: schending der a. 206 en 211 S[r].

„Er zoude hier ontbreken feitelijke beslissing en motivering van het ontslag van regtsvervolging en van gebrek van autorisatie tot het houden van een beleenhuis op pand.

„Maar nu zegt de *judex facti* na onderzoek:

„Mij is gebleken, dat gij aan 3 personen, op onderscheidene „tijdstippen, tegen pand, geld tegen interest, of verhoogden „prijs bij wederinkoop, hebt voorgeschoten of beleend."

„Maar tevens: dat die daadzaken geheel op zich zelven „staande feiten zijn, en van geene meerdere omstandigheden „is gebleken, waaruit zou kunnen worden afgeleid, dat de „beklaagden zich aan eene openlijke of doorgaande speculatie „van beleening op pand zouden hebben overgegeven, en „geenzins het bewijs opleveren, dat de beklaagden een bij a. „411 *C. P.* verboden huis van beleening op pand zouden „hebben opgerigt of gehouden."

„Die ten laste gelegde feiten zijn bewezen verklaard, en de regter kon dus niet vrijspreken, maar besliste in zijne regtskundige appreciatie van die feiten, dat dezelve geene strafbare daden daarstelden, als geoorloofd door het Burg. Wetb.

„Daarom kwam ook niet te pas de motivering, dat hier

geene autorisatie was verleend tot het oprigten of houden van een beleenhuis op pand, want de *judex facti* oordeelde, dat hier geen beleenhuis op pand was opgerigt of gehouden, en dan was de autorisatie onnoodig.

„Of die regtskundige appreciatie juist is, moet ik nu onderzoeken, en hoewel ik de zaak niet boven alle bedenking verheven acht, meen ik toch, na de feitelijke beslissing, mij bij die regtskundige appreciatie te moeten voegen.

„Dit betreft dan *het tweede* en *derde middel* van cassatie.

„Twee malen heb ik dit onderwerp behandeld voor dezen Raad, eens 11 jaren geleden, waarop gevolgd is het arr. bij de memorie vermeld, hetwelk met mijne conclusie, behalve op de daar genoemde plaats bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XII, 296, ook gevonden wordt in de *Ned. Regtspr.*, XVIII, § 17, p. 58.

„Later, in Mei 1855, heb ik de quaestie nog eens behandeld, en daarop is gevolgd het arr. van dezen Raad van 13 Junij 1855. (*Ned. Regtspr.*, L, 211, § 48; v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 266, waar mijne conclusie.)

„In beide gevallen heeft de Raad mijn gevoelen niet gedeeld, en wel op grond van de feitelijke beslissing, bij die arr[n]. uiteengezet.

„Stonden nu die feitelijke beslissingen gelijk met die, welke wij in dit geval aantreffen, dan zoude ik nu stellig tot cassatie en schuldigverklaring hebben geadviseerd; maar dat is hier het geval niet.

„Hier geeft het Hof de feitelijke beslissing, die ik in den aanvang mijner rede heb vermeld, en nu verwijs ik *a fortiori* naar mijne conclusie in 1844 genomen en zoo even door mij aangehaald, met de autoriteit van CHAUVEAU, IV (Bruss. ed.) p. 136, *initio*.

„Het is voorzeker noch bij de zedewet, noch bij onze geschrevene wetten verboden, dat de eene mensch den anderen

helpt, door hem geld te leenen, daarvoor zekerheid te verlangen, en zelfs eenige schadevergoeding te eischen voor het tijdelijk gemis van zijn geld.

„Maar ontaardt dit in eene „institution permanente, ou „du moins l'institution d'une maison, avec la destination habituelle de prêter, un trafic illicite, une habîtude, un metier" (CHAUVEAU, *l. c.*), dan ontrekt zich zich de dader aan het toevoorzigt der Regering, en kan zich verrijken, ten koste van zijnen evenmensch.

„En nu is hier door den *judex facti*, die, meer dan wij, in de gelegenheid is, daden en zelfs bedoelingen te beoordeelen, beslist, dat dat alles hier het geval niet is geweest, en wij moeten voor de regtskundige appreciatie aan die beslissing hechten.

„Het verschil tusschen dit en de vorige gevallen springt in het oog, zoo als de Raad bij vergelijking zal ontwaren.

„De feitelijke beslissing, op dit punt ten principale, acht ik ook voldoende gemotiveerd, en noopt mij, om namens den heer Proc.-G. te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij worden aangevoerd *drie middelen* van cassatie, te weten:

„1°. Schending van de a. 206 en 211 S^{g}.;

„2°. Schending van a. 210 van hetzelfde Wetboek, en

„3°. Schending van a. 411 S^{t}., als zoude niet onderzocht, althans niet gemotiveerd zijn, of de gereq^{n}. een leenhuis op pand hadden opgerigt of hielden, en of zij daartoe de vereischte vergunning bezaten, en als zoude ook het ontslag van regtsvervolging niet zijn gemotiveerd, en alzoo dit ontslag ten onregte zijn uitgesproken en de bedreigde straf verkeerdelijk niet zijn toegepast;

„O., dat voor de toepassing van a. 411 S^{t}. de aanwezigheid

van een leenhuis op pand of zekerheid, zonder wettige vergunning, onder anderen behoort beoordeeld te worden naar de menigvuldigheid der gesloten beleeningen, het bedrag der op goederen gegeven gelden, en de meerdere of mindere tijdruimte, waarin de handelingen hebben plaats gehad, het al dan niet bestaan eener wettige vergunning, en dergelijke omstandigheden meer;

„O., dat in de oorspronkelijke dagvaarding, waarbij aan de gereqn. wordt te last gelegd het oprigten en houden van een leenhuis op pand of zekerheid, zonder wettige vergunning, in 1853, 1854 en 1855, zijn aangewezen negen onderscheiden gevallen, waarin de gereqn. aan vijf verschillende en bij name aangeduide personen gelden hebben verstrekt, waarvan het bedrag in elk geval afzonderlijk is opgegeven, en zulks op onderscheidene voorwerpen, die almede in ieder geval afzonderlijk zijn aangeduid; alle welke beleeningen geschiedden onder beding van wekelijksche of maandelijksche uitkeering van renten, zoo zij niet onder den schijn van verkoop, met bevoegdheid van wederinkoop, vermomd werden, en welke handelingen echter wezenlijk het karakter van leening op pand bezaten;

„O., dat bij het beklaagde arr. zijn genoemd vier personen, aan welke door de gereqn., tegen overname van daarbij aangewezen voorwerpen, gelden zijn verstrekt in den vorm van leeningen tegen interest of wel van koop met regt van terugkoop, zonder dat daarbij naar aanleiding der dagvaarding is onderzocht en beslist, of aan ieder dier personen één dan wel meerdere malen op verschillende tijdstippen gelden op goederen zijn gegeven, en welk in ieder dier gevallen het geldelijk bedrag is geweest;

O., dat het Hof alzoo niet heeft beraadslaagd noch beslist omtrent de daadzaken, bij de oorspronkelijke dagvaarding omschreven, waardoor de al- dan niet-toepasse-

lijkheid van a. 411 S^t. niet behoorlijk kan beoordeeld worden;

„O., dat het Hof daardoor het voorschrift van de a. 206 en 211 S^g. heeft geschonden, en dat het aangevallen arr. reeds uit dezen hoofde behoort te worden vernietigd, weshalve in dezen stand der zaak een onderzoek omtrent de gegrondheid der voorgestelde *middelen* van cassatie niet te pas komt;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Noordbrabant, van 20 Febr. 1856, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Limburg, ten einde aldaar op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan;

„Beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCXXVI. — Arrest van 20 Mei 1856.

(A. 367 *C. P.*; a. 22 S^g.)

Kan er sprake zijn van schending van a. 22 *S^g., wanneer er eene klagte bestaat omtrent de daad, waarvoor vervolging plaats heeft, al moge de klager eene qualificatie hebben gegeven aan de daad, waarover hij klaagde?* — Neen.

Stelt de aantijging van zich als resident van ongeoorloofde middelen te hebben bediend om verklaringen te verkrijgen, ten einde een ambtenaar in een verkeerd daglicht te plaatsen, en in een daarover uitgebragt rapport zelf verklaringen te hebben afgelegd, die bleken valsch te zijn, het wanbedrijf van a. 367 C. P. *daar?* — Ja.

Komt voor de toepasselijkheid der hier vigerende strafwet uitsluitend in aanmerking, wat den klager hier te lande aan de verachting zoude blootstellen, onverschillig waar de geïmputeerde feiten zouden zijn gepleegd? — Ja.

H.J.L., gepensioneerd adjunct-intendant van het leger in Ned.-Indië, wonende te 's Gravenhage, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 22 Jan. 1856, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te Tiel, van

20 Sept. 1855, — bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan lastering, in een gedrukt en verspreid geschrift, van eene openbare autoriteit, en te dier zake veroordeeld tot gevangenisstraf van ééne maand, in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten; bij hetwelk wijders, op de vordering der gevoegde partij, de daad van den beklaagde, nu req., bij het vonnis omschreven, is verklaard lasterlijk; wijders verstaan, dat het vonnis, ten koste van den veroordeelde, openbaar bij één exemplaar zal worden aangeplakt te Batavia, één te 's Gravenhage en één te Zalt-Bommel, ter plaatse alwaar zulks te doen gebruikelijk is, met verwijzing tevens in de kosten, door de voeging veroorzaakt, — dat vonnis is te niet gedaan, wat betreft de qualificatie, aan de bewezene daadzaken gegeven, en verklaard dat de daadzaken daarstellen het wanbedrijf van laster, doch voor het overige bevestigd, met verwijzing van den beklaagde, nu req., ook in de kosten, op het hooger beroep gevallen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Dekkth, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Heeft welligt dit geding, zoowel in eersten aanleg als in hooger beroep, tot eene uitvoerige behandeling aanleiding gegeven, hier, bij de behandeling in cassatie, is mij deze zaak hoogst eenvoudig voorgekomen, en zal ik dan ook zeer beknopt mijn gevoelen aan dezen Raad kunnen mededeelen. Althans, naar mijne wijze van zien, zijn *de beide* door den req. aangevoerde *middelen*, uit een regtskundig oogpunt beschouwd, noch zeer moeijelijk, noch ook zeer belangrijk te noemen, en zullen die beide behooren te worden afgewezen.

„*Het eerste middel* van cassatie is: schending van a. 22 S^r^., op grond dat hier niet zoude aanwezig zijn eene klagte van de beleedigde partij, en dat dus het O. M. onbevoegd

zoude, zijn geweest tot het instellen van de onderwerpelijke regtsvervolging, op grond dat de klagte, welke er bestaat, door den heer v. R., als beleedigde persoon, ingediend, *niet* is gedaan wegens hoon en laster, aan den klager in eigen persoon aangedaan, maar jegens hem als openbaar Oost-I. ambtenaar begaan; en dat alzoo die klagte niet heeft mogen strekken tot grondslag eener regtsvervolging, welke niet den ambtenaar, maar den persoon des klagers betrof.

„Deze bewering nu is mij ongegrond voorgekomen, en ik meen tot dat einde te moeten aanvangen met de bedenking, of, daar het bestaan eener klagte van den heer v. R., ter zake van hem aangedane hoon en eerrooving, bij het beklaagde arr. feitelijk is aangenomen, er hier wel quaestie zal kunnen zijn van eenige schending van a. 22 Sg., en of dus niet deze geheele bewering des req^s. moet worden afgewezen, op grond van hetgeen hieromtrent in het beklaagde arr. als een bestaand feit is beslist.

„Immers, de wet vordert niets anders dan eene klagte van de beleedigde partij; omtrent de wijze waarop die klagte moet zijn ingerigt, vindt men bij de wet zelve niets voorgeschreven.

„De bedoeling van a. 22 is alleen, dat het O. M. zich de herstelling der bijzondere eer of goeden naam niet moet aantrekken, wanneer de beleedigde zelf daaraan geen gevolg wil hebben gegeven. (Zie VOORDUIN, I, 138.) Dit dus, dat de beleedigde zich door de aangedane beleediging gekrenkt acht, en dat hij daarin niet berust, dit alleen behoort te blijken; en van daar dat vereischt wordt eene klagte van de beleedigde partij. Doch de wet vordert ook niets anders en niets meer. En wanneer men nu in het arr. met zoo vele woorden vindt vermeld en uitgedrukt, dat hier in dit geding eene schriftelijke klagte van den aangevallen persoon, den heer P. v. R., aanwezig is, dan geloof ik, dat daaruit allezins voldoende

blijkt, en allezins voldoende is geconstateerd, dat hier aan het voorschrift van a. 22 is voldaan.

„De H.-R. heeft dit dan ook reeds meermalen in dien zin beslist, en ik meen tot dat einde te mogen verwijzen tot een arr. van 24 Mrt. 1840 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, III, 232), en vooral ook tot een arr. van 22 Dec. van datzelfde jaar (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, V, 51), waarbij eveneens door dezen Raad is verstaan, dat, het bestaan eener klagte bij het aangevallen vonnis *in facto* aangenomen zijnde, de bewering wegens schending van a. 22 tot geen nader onderzoek in cassatie aanleiding konde geven.

„Ook in deze zaak alzoo ben ik van meening, dat dit *cassatie-middel* zal behooren af te stuiten op hetgeen feitelijk bij het beklaagde arr. is aangenomen en beslist.

„Maar buitendien, gesteld al, dat men hier in eenig onderzoek zoude mogen en kunnen treden naar de gedane aanklagte zelve, ook dan nog zoude ik van meening zijn, dat des req[s]. daaromtrent voorgestelde bewering niet zoude kunnen leiden tot cassatie, en dat wel om deze 2 redenen:

„*Vooreerst*, omdat door de klagte, dat men als openbaar ambtenaar, en alzoo in zijn publiek karakter (om mij zoo eens uit te drukken) is gelasterd, geenzins het denkbeeld is uitgesloten, dat die laster ook niet evenzeer zoude betreffen den bijzonderen persoon des klagers.

„Integendeel, het mindere ligt hier niet alleen zeer kennelijk in het meerdere opgesloten, maar ook zie ik niet in, hoe laster jegens iemand als publiek persoon, den mensch als privaat persoon niet zoude treffen.

„En dan voorts nog in *de tweede plaats*, omdat, hoezeer dan ook de hoon en laster, aan den heer v. R., als voormalig O.-I. ambtenaar, na zijne aftreding, niet heeft kunnen worden gequalificeerd als te zijn aangedaan aan eene openbare magt, en als zoodanig vallende in de termen van a. 2 der wet van 26

Mei 1829, hierdoor echter geenzins de omstandigheid is weggenomen, dat die hoon en laster werkelijk betrekking heeft tot de vroegere ambtsverrigtingen van den klager; zoodat hetgeen daaromtrent in de klagte vermeld is, niet alleen eene volkomene waarheid behelst, maar ook door de opvolgende qualificatie des regters geenzins is komen te vervallen.

„De omstandigheid, dat de beleediging betrekking heeft tot de handelingen van den voormaligen gouvernements-ambtenaar, mogen al van geenen invloed zijn geweest op de qualificatie, het feit zelf echter bestond, en de heer v. R., zich door het bedoelde couranten-artikel gegriefd achtende, konde te regt bij zijne klagte vermelden, dat die beleediging hem betrof als oud-resident van Batavia, en dus als openbaar gouvernements-ambtenaar.

„Met het oog hierop, bestaat er dan ook inderdaad geen strijd tusschen de gedane klagte en het misdrijf, hetgeen het onderwerp dezer regtsvervolging heeft uitgemaakt.

„Ik houde dus deze eerste bewering des req^s^., zoowel *in facto* als *in jure*, voor ongegrond.

„*Het tweede middel* van cassatie, als hetwelk betrekking heeft tot de zaak zelve, is: schending van a. 367 *C. P.*, en dat wel hoofdzakelijk om deze twee redenen: *vooreerst*, omdat het bedoelde couranten-artikel niet zoude behelzen de te lastlegging (*imputatie*) van eenig feit; en *ten tweede*, dat de te lastlegging niet zoude betreffen bepaaldelijk aangewezen daden, *des faits précis*.

„De H.-R. zal zich herinneren, dat bij het gehouden pleidooi beide deze stellingen breedvoerig zijn ontwikkeld en uiteen gezet. Naar mijn gevoelen evenwel is ook *dit tweede cassatiemiddel* ongegrond, en is daaromtrent bij het beklaagde arr. zeer te regt beslist, dat in het bewuste dagblad-artikel het *criterium* van laster ligt opgesloten, als behelzende de aantijging van eene bepaalde daadzaak, welke, bewezen zijnde, den

heer v. R., zoo al niet aan regterlijke vervolgingen, althans aan den haat en de verachting zijner medeburgers zoude bloot stellen. In deze beslissing nu ligt, mijns inziens, geene wetschending, en ik meen hier al wederom te moeten herinneren, zoo als dat reeds meermalen door mij is geschied, vooral ook in de onlangs behandelde zaak van Jhr. S., aan het standpunt, waaruit dit geding hier in cassatie moet worden beoordeeld; en dat standpunt is de toetsing, de beoordeeling van de bestaande regtspraak naar en aan de wet. In de zoo even genoemde zaak van Jhr. S. is dit dan ook, zoo ik mij niet vergis, uitdrukkelijk door dezen Raad aldus verstaan. En wanneer ik nu ook in dit geding de juridieke beslissing in het arr., gegrond op de bewezene daadzaken, toets aan de bepalingen der wet, dan geloof ik dat ook hier wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige schending of verkeerde toepassing van a. 367 S^{r}.

„Bij het beklaagde arr. toch is uitdrukkelijk beslist, dat in het bedoelde dagblad-artikel vervat is de aantijging van bepaalde daadzaken, met opgave tevens waarin die daadzaken gelegen zijn, en in deze regtspraak nu, in deze beslissing ligt geene wetschending.

„Eene analyse van het bewuste dagblad-artikel zelf, zoowel wat den inhoud als wat het lasterlijke betreft, komt hier na eene zoo duidelijke beslissing van den *judex facti* bij de behandeling in cassatie, althans naar mijne schatting, niet te pas.

„Maar buitendien, al zoude men ook al hier in cassatie dieper kunnen en mogen indringen in den zin en de bedoeling van het geïncrimineerde stuk, ook dan nog zoude ik van meening zijn, dat daarin allezins ligt opgesloten, niet alleen de te lastlegging (*imputation*), maar ook wel degelijk de te lastlegging eener bepaalde daadzaak of wel van bepaalde daadzaken, hierin bestaande, dat de heer v. R. in zijne vroegere betrek-

king van resident van Batavia zich van ongeoorloofde middelen zouden hebben bediend, om verklaringen te verkrijgen, die dienen konden om een ander ambtenaar in een valsch daglicht te doen verschijnen en ongelukkig te maken, en dat hij bij een daarover uitgebragt rapport zelfs verklaringen heeft overgelegd, die bleken valsch te zijn enz.

„Naar mijne opvatting ligt hierin onmiskenbaar de aantijging van een bepaald feit, namelijk het bezigen van ongeoorloofde middelen, om verklaringen te krijgen, die dienen konden om een ander ongelukkig te maken, en dat wel valsche verklaringen, zonder dat men zich tegen de verdenking deswege heeft geregtvaardigd.

„Dat nu bij gezegd dagblad-artikel niet wordt gezegd of opgegeven, waarin die ongeoorloofde middelen hebben bestaan, doet volstrekt niets ter zake, aangezien hierdoor geenzins het *criterium* wordt weggenomen van de te-last-legging van een bepaald feit, namelijk het aanwenden van ongeoorloofde middelen; want daarin toch, het bezigen van ongeoorloofde middelen, ligt het lasterlijke van de gedane aantijging, niet in de wijze, waarop die ongeoorloofde middelen mogten zijn tot stand gebragt of ten uitvoer gelegd. Dit was in zoo verre volmaakt onverschillig. Genoeg, dat hier werkelijk worden te last gelegd feiten, en dat wel bepaalde feiten, welke, indien zij bestonden, den persoon, tegen wien zij geduid zijn, zouden blootstellen aan den haat en de verachting zijner medeburgers.

„Hoezeer dan ook de begrippen over eer en goeden naam nu en dan zeer uiteenloopende mogen zijn, zoo komt het mij voor, dat dit hier wel niet zal kunnen plaats hebben. Althans wat mij betreft, zoo acht ik het onnoodig, om hierover in deze zaak verder iets in het midden te brengen, en wil ik volgaarne, zonder eenige meerdere ontwikkeling, de verdere beoordeeling dezer zaak aan de prudentie van den Raad overlaten.

„In mijn oog dus, zal ook *het tweede middel* behooren te

worden afgewezen; weshalve ik in deze concludeer tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op *de middelen* van cassatie, van wege den req. ter openbare teregtzitting bij monde van zijnen advocaat voorgedragen, namelijk:

„1°. Beweerde schending van a. 22 S^r^., op grond dat hier niet zoude aanwezig zijn eene klagte van de beleedigde partij, en dat dus het Openb. Min. onbevoegd zou zijn geweest tot het instellen van de onderwerpelijke regtsvervolging, zulks omdat de klagte, welke er bestaat, door den heer v. R. als beleedigde persoon ingediend, niet is gedaan wegens hoon en laster, aan den klager in eigen persoon aangedaan, maar tegen hem als openbaar Oost-Indisch ambtenaar begaan, en dat alzoo die klagte niet heeft mogen strekken tot grondslag eener regtsvervolging, welke niet den ambtenaar, maar den persoon des klagers betrof;

„2°. Beweerde schending van a. 367 S^t^., op grond *eensdeels*, dat het bewuste couranten-artikel niet zoude behelzen de te lastlegging van eenig feit, en *anderdeels* dat de te-last-legging niet zoude betreffen bepaaldelijk aangewezen daden; wijders dat voor de beoordeeling van strafbaarheid of van blootstelling aan de verachting en den haat der burgers, wegens de te last gelegde daden, zoo die bestonden, ten onregte is nagelaten te onderzoeken en te beslissen, of die feiten op Java zouden strafbaar zijn, of *daar* aan die verachting en haat zouden blootstellen;

„Wat betreft *het eerste middel* van cassatie:

„O., dat het, naar de bepaling van a. 22 S^r^., voor het bestaan van de bevoegdheid van het O. M. tot het doen van nasporing of vervolg in zaken, onder anderen van hoon en laster, slechts dáárop aankomt, waar klagte wordt gevorderd,

of er klagte is van de beleedigde partij ter zake van datgeen, waarvoor de nasporing of vervolging plaats heeft;

„O., dat èn uit het vonnis, in eersten aanleg gewezen, èn uit het arr. in hooger beroep blijkt, dat er in deze klagte is aanwezig geweest van de beleedigde partij;

„O., dat wel wordt beweerd, dat de klagte, in deze gedaan, alleen zou hebben betroffen hoon en laster, den klager als openbaar Oost-Indisch ambtenaar aangedaan, niet aan hem als bijzonder persoon, zulks op grond van hetgeen nopens den inhoud der klagte voorkomt in het beklaagde arr., dat die namelijk inhield het verzoek van vervolging in regten van den lasteraar ter zake van hoon en eerrooving, in openbare geschriften jegens een openbaar gouvernements-ambtenaar begaan;

„O. echter te dien aanzien, dat het geven van eene qualificatie door den klager aan de daad, waarover hij klaagde, niet wegneemt, dat de klagte bestond omtrent die daad, die het onderwerp der vervolging heeft uitgemaakt, onafhankelijk van de vraag, hoe die zou behooren te worden gequalificeerd, en dat niet meer wordt gevorderd, dan dat er klagte zij omtrent de daad, waarvoor vervolging plaats heeft;

„O., dat hierom *het eerste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft *het tweede middel* van cassatie:

„O., dat volgens hetgeen *in facto* is beslist, aan den heer P. v. R. is te last gelegd van zich, in zijne vroegere betrekking van resident van Batavia, van ongeoorloofde middelen te hebben bediend, om in voorschreven qualiteit verklaringen te verkrijgen, die dienen konden om een ander ambtenaar in een valsch daglicht te doen verschijnen en ongelukkig te maken; wijders in het tweede gedeelte van de geïncrimineerde zinsnede, welke, almede luidens de gegeven beslissing, een onafscheidelijk geheel met het voorafgaande gedeelte uitmaakt,

dat hij (de heer v. R.) in een daarover uitgebragt rapport zelfs verklaringen heeft overgelegd, die bleken valsch te zijn, zonder dat hij degenen, die de verklaringen hadden afgelegd, heeft doen straffen, noch ook zich heeft geregtvaardigd tegen de verdenking, dat hij tot het afleggen dezer verklaringen door overtreding hebbe bijgedragen;

„O, ten aanzien van dit tweede gedeelte der geïncrimineerde zinsnede, dat, hoezeer, volgens de bij het beklaagde arr. gegeven beslissing, het daar gezegde niet op zich zelf eene daadzaak behelst, die als lasterlijk is te beschouwen, echter in zijn verband tot de voorafgaande aantijging, van gebruik te hebben gemaakt van ongeoorloofde middelen, kennelijk moest strekken om die voorafgaande daadzaken te kleuren en in een verachtelijk daglicht te stellen;

„O., dat hier dus is beslist, dat is te last gelegd het bezigen van ongeoorloofde middelen tot het hiervoren aangegeven einde, en in verband met die aantijging, dat in een over het voren aangewezene uitgebragt rapport, de klager verklaringen heeft overgelegd, die bleken valsch te zijn;

„O., dat dit te last gelegde is niet de aantijging van eenige bepaalde ondeugd, maar van bepaaldelijk aangewezen daadzaken, die de klager zoude hebben verrigt;

„O., dat wijders die te last gelegde daadzaken, zoo ze bestonden, daargelaten of ze dengeen, aan wien ze zijn te last gelegd, in zoodanig geval zouden blootstellen aan criminele of correctionele vervolgingen, in allen gevalle deze aan de verachting en den haat der burgeren zouden blootstellen;

„O., dat, terwijl het hier de vervolging geldt van eene hier te lande gepleegde daad, daarbij eeniglijk voor de toepassing der hier bestaande strafwet in aanmerking komt, wat den klager hier te lande aan die verachting en haat zou blootstellen, onverschillig waar, naar de gegeven voorstelling, de te last gelegde daadzaken zouden zijn gepleegd;

„O., dat op deze gronden ook *het tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXXVII. — Arrest van 20 Mei. 1856.

(A. 456 *C. P.*; a. 210 en 211 S^r.)

Volgt uit a. 179, *litt.* h, *der wet van* 29 *Junij* 1851 (St. n°. 85), *dat een wethouder alléén, zonder magtiging van het gemeente-bestuur, geacht moet worden bevoegd te zijn tot het nemen van een maatregel betrekkelijk de zorg voor de in standhouding der wegen?* — Neen.

Is a. 211, *j°. a.* 206 *S^r., geschonden, wanneer het Hof, bij eene aanklagt ter zake van het wanbedrijf, voorzien bij a.* 456 C. P., *door een' wethouder bedreven, niet heeft onderzocht of beslist, of de op zijn last weggenomen draaiboom voor den openbaren weg hinderlijk was, en hoedanig aan hem de magtiging tot het doen wegnemen door het bestuur was verleend?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. heeft zich in cassatie voorzien tegen een arrest van dat Hof van 6 Feb. 1856, waarbij is vernietigd een vonnis, door de Arr.-R. te Eindhoven, den 20^n Dec. 1855 gewezen, bij hetwelk J. K., oud 51 jaren, schoenmaker, looijer en wethouder, C. B., oud 24 jaren, dienstknecht, en K. B., oud 52 jaren, arbeider, alle drie te Moergestel geboren en wonende, ter zake van het moedwillig verbreken en vernielen eener afluiting, aan een ander toebehoorende, de eerstgenoemde van daartoe last te hebben gegeven, en de twee anderen door het gewelddadig uit de pen ligten en omdraaijen, en het daardoor breken van eenen met een zoogenaamd kluisterslot gesloten draaiboom, dienende tot afsluiting van den polder het Achtblokkerkoolbroek,

te M., den 17^n Sept. 1855, met toepassing der a. 456 en 463 S^t., waren veroordeeld, de eerstgenoemde in eene geldboete van f 5.00 en de beide laatstgenoemden ieder in eene geldboete van f 3.00, en *solidair* in de kosten; voorts om aan de Heirensche gemeente, ten nadeele van welke de afsluiting vernield was geworden en die zich civiele partij had gesteld, tot vergoeding van schade, hoofdelijk te betalen de som van f 7.00, mitsgaders de door die gemeente tot toelichting van haren eisch gemaakte kosten; zijnde de gereq^n. bij voormeld arr. van alle regtsvervolging te dezer zake ontslagen, en aan de Heirensche gemeente haar eisch tot schadevergoeding ontzegd; de kosten der publieke actie te dragen door den Staat, en die ter zake van den eisch tot schadevergoeding door de schade vragende partij.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. Gerradts, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Geheel instemmende met de memorie des req^s., vermeen ook ik, dat het arr. niet voldoende met redenen is bekleed, en dat alzoo a. 211, j^o. a. 206 S^s. zijn geschonden.

„Het arr. houdt wel in, dat het regt van den eigenaar des lands, welks toegang is verbroken, om dien toegang te beletten, betwist werd, maar houdt daaromtrent geene beslissing in.

„Evenmin is dit geschied ten aanzien van de bewering van dien eigenaar, dat die daad van eigenrigting onmisbaar was, dewijl er op zeer korten afstand van zijn land een weg bestond, evenzeer geschikt tot het bereiken van het doel der gemeente.

„Eindelijk had de *judex facti* de schorsing kunnen bevelen; maar ook daarvoor is, gelijk boven is gezegd, de feitelijke beslissing onvoldoende, om zoodanige schorsing door dezen Raad te doen bevelen. Zoo lang dit niet behoorlijk *in facto* is

beslist, is het onmogelijk te beoordeelen, of hier eene wettige dan wel onwettige daad is bedreven.

„Op grond dus van *het eerste middel*, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. van het Hof in N.brab. zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om, op het bestaand hooger beroep, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den req. ingediend, waarbij worden voorgedragen *drie middelen* van cassatie, te weten:

„1°. Schending van a. 211 Sg., omdat het arr. niet genoegzaam met redenen is bekleed, daar bij hetzelve niet is uitgemaakt, of de openbare weg door den onderwerpelijken draaiboom al dan niet was belemmerd, noch ook door wien en op welke wijze de last, althans de magtiging, om dien draaiboom weg te ruimen, aan den eersten gereq. was gegeven;

„2°. Schending van a. 210 van hetzelfde Wetb., door het ten onregte ontslaan van de gereqn. van alle regtsvervolging; en

„3°. Schending van a. 456 St, door het niet toepassen daarvan op de gereqn., alzoo het alhier niet gold de aanlegging of de verbetering, noch de instandhouding of zekerheid van eenen publieken weg, maar alleen de eigendunkelijke wegruiming van een afsluitingsmiddel, hetwelk aan een ander toebehoorde en de gereqn. belette om met kar en paard te rijden over een stuk land, waarvan anderen het uitsluitend bezit beweren te hebben, met het regt om den slagboom te hangen ter plaatse alwaar die is verbroken, en de gereqn. zich alzoo, zonder 's regters beslissing af te wachten, den toegang tot dat perceel hebben verschaft, en te dien einde de sluiting van hetzelve hebben vernield;

„O., wat *het eerste middel* betreft, dat het Hof bij het beklaagde arr. als bewezen heeft aangenomen, dat de gereqn.,

op den 17 Sept. 1855, een met kluisterslot gesloten draaiboom, welken de bewoners der Heizensche gemeente, zijnde eene buurt van Moergestel, geplaatst hadden voor den ingang van den in die gemeente gelegen Achtblokkerkoolbroek Polder, op welken polder de gemelde bewoners een uitsluitend bezit of gebruikregt beweren, dat hun door het gemeentebestuur van Moergestel wordt betwist, hebben uit de pen geligt en, den boom omdraaijende, hebben gebroken; voorts dat de gereq[n]. niet eigener gezag hebben gehandeld, maar dat de tweede en derde gereq[n]., tot het verleenen van hand en spandiensten namens het gemeente-bestuur ingeroepen, het feit hebben gepleegd op bevel van den eersten gereq., aan wien, in zijne hoedanigheid van wethouder der gemeente Moergestel, was opgedragen om de verbetering van eenen waterloop over eenen hoek der Heizensche gemeente te besturen en daartoe, des noods, het beletsel, dat de sluiting van den draaiboom, waardoor men naar de plaats van het werk moest, zoude aanbieden, uit den weg te ruimen; zijnde de draaiboom, die anders steeds ongesloten was, en veeltijds zelfs afgehangen in de sloot lag, dien morgen opzettelijk door die der Heizensche gemeente gesloten geworden, om aan het werkvolk den doorgang met kar en paard ter verrigting van het werk te beletten; dat de draaiboom niet stond op den grond der Heizensche gemeente, maar was geplaatst op den daar langs loopenden publieken en schouwbaren weg van Moergestel;

„O., dat het Pr.-Ger. heeft verstaan, dat de policie der gemeente-wegen aan het gemeente-bestuur is opgedragen; dat op die wegen geene constructiën tot afsluitingen door particulieren, anders dan bij gedoogen kunnen worden gesteld; en dat de draaiboom, waarvan de rede, voorzeker niet behoefde te worden geduld, maar door het gemeente-bestuur van M. kon worden geamoveerd, toen die opzettelijk gesloten werd, om aan het bestuur de onderneming en voortzetting van een werk

te beletten, dat het vermeende tot het gebied zijner administratieve bevoegdheid te behooren;

„O., dat het Hof in dezen stand der zaak heeft uitgemaakt, dat het gepleegde feit noch misdrijf, noch wanbedrijf, noch overtreding opleverde, en dat de eisch der Heizensche gemeente als civiele partij was ongegrond;

„O., wat er ook zijn moge van de stellingen, in het beklaagde arr. voorkomende, omtrent de bevoegdheid der gemeente-besturen betrekkelijk de policie der gemeente-wegen, omtrent den aard van sommige constructiën tot afsluiting, door particulieren op zulke wegen geplaatst, alsmede omtrent het regt van het gemeente-bestuur te M., om den onderwerpelijken draaiboom dadelijk te doen wegruimen, — dat de zorg voor de instandhouding, bruikbaarheid, vrijheid en veiligheid der publieke wegen, volgens a. 179, litt. *h*, der wet van 29 Junij 1851 (*St.* n°. 85), regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeente-besturen, behoort tot het dagelijksch bestuur der gemeente, aan burgem. en weth. opgedragen; dat mitsdien de eerste req., in zijne gemelde hoedanigheid van wethouder der gemeente M., geen regt had om den onderhavigen draaiboom te doen wegruimen, zonder dat deze maatregel door het bevoegde bestuur was bevolen, en hem gereq. de last was opgedragen om zoodanig bevel, van wege dat bestuur, ten uitvoer te doen brengen; een en ander volgens de daaromtrent bestaande wettelijke voorschriften;

„O., dat het derhalve in deze niet genoegzaam was, gelijk door het Hof is geschied, *in facto* uit te maken, dat dezen gereq., in zijne gemelde hoedanigheid, was opgedragen om de verbetering van eenen waterloop over eenen hoek der Heizensche gemeente te besturen, en daartoe des noods het beletsel, dat de sluiting van den draaiboom, waardoor men naar de plaats van het werk moest, zou aanbieden, uit den weg te ruimen, zonder zelfs in het arr. te vermeldem van wien de

opdragt tot wegruiming zoude zijn uitgegaan; maar dat had moeten zijn onderzocht: 1°. of deze draaiboom voor de instandhouding, bruikbaarheid, vrijheid en veiligheid van dien weg hinderlijk is geweest; en 2°. of, en, zoo ja, uit welken hoofde en op welke wijze het bevoegde bestuur hem gereq. de opdragt tot de wegruiming van gezegden draaiboom heeft gegeven;

„O., dat het Hof, door dit na te laten, deszelfs arr. niet genoegzaam met redenen heeft bekleed; dat alzoo *het eerste middel* van cassatie is gegrond, en dat het niet te pas komt in het onderzoek der andere *middelen* van cassatie te treden;

„Vernietigt het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in N.brab. den 6 Febr. 1856 gegeven, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXXVIII. — Arrest van 20 Mei 1856.

(A. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°, 102); a. 379 en 401 *C. P.*)

Valt de daad van hem, die eens anders goed verkoopt en daardoor te weeg brengt, dat de kooper, te goeder trouw, door een ander, den regtmatigen eigenaar stelt buiten het bezit der verkochte zaak, onder het bereik der strafbepaling van a. 379 C. P.? — Ja.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Leiden is req. van cassatie tegen een vonnis van dezelve Regtb. van 22 Febr. 1856, regt doende in hooger beroep, waarbij, met bevestiging van een vonnis van den Kntr. te Noordwijk, van 3 Jan. te voren, P. H., ook wel genaamd v. Z., schipper te N., is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van hem bij dagvaarding te last gelegden diefstal van mest.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik acht de regtsvraag bij de memorie zeer juist gesteld, en de beantwoording derzelve even zoo juist en uitvoerig als men van den kundigen steller derzelve verwachten mogt, en ik vereenig mij daarmede geheel en heb er volstrekt niets bij te voegen.

„In zoodanige gevallen (de Raad weet het) oordeel ik het altijd nutteloos en voor den Raad en mij *taedius*, hetzelfde in andere termen weder voor te dragen.

„Alleen zoude ik den eisch tot straf eenigzins gewijzigd wenschen; de gevangenisstraf tot de helft verminderd, maar daarbij opgelegd eene geldboete van *f* 8.00, juist omdat de gereq. *f* 7.00 van zijnen diefstal heeft genoten.

„Er is hier geschonden a. 401 *C. P.*, gewijzigd door a. 18 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), welk laatste de bevoegdheid geeft, om op te leggen gevangenisstraf van 6 dagen tot ééne maand, met of zonder geldboete van *f* 8.00 tot *f* 75.00.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en doende wat de Regtb. te Leiden had behooren te doen, mede zal vernietigen het vonnis in eersten aanleg gewezen, doch alles alleen voor zoo veel betreft de toepassing der wet, en behoudens de bewezen verklaarde daadzaken regt doende, den gereq. zal schuldig verklaren aan eenvoudigen diefstal van mest, en hem deswege zal veroordeelen tot gevangenisstraf van 14 dagen en in eene geldboete van *f* 8.00, alsmede in alle de kosten; boete en kosten des noods invorderbaar bij lijfsdwang."

„ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat tegen het beklaagde vonnis als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 379 St., door de als bewezen aangenomen daadzaken niet als diefstal te beschou-

wen, als noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellende;

„O., dat, naar hetgeen *in facto* bij het aangeklaagde vonnis als bewezen is aangenomen, eene partij mest, aan den Schiewal te N. liggende, en toebehoorende aan J. V., op 24 Julij 1855 van daar is weggenomen door J. v. L., ten behoeve van zijn vader C. v. L., aan wien de gereq. die mest ten zelfden dage op de krogt te N. had verkocht tegen *f* 2.00 de kar, na, tegen beter weten aan, zich eerst aan den veldwachter der gemeente, die, op last van den burgemeester van N., den eigenaar trachtte op te sporen, ten einde aan dezen de wegruiming dier mest te gelasten, zich als eigenaar dier mest te hebben opgegeven, en zich daarna aan C. v. L. als eigenaar dier mest te hebben voorgedaan; hebbende de gereq. den koopprijs, tot *f* 7.00, ten zijnen behoeve ontvangen;

„O., dat alzoo de gereq. de bewuste mest, wetende dat zij een ander toebehoorde, heeft gebragt ter zijner beschikking en buiten het bezit van den eigenaar, en dat derhalve door den gereq., ten opzigte dier mest, heeft plaats gehad arglistige wegneming van goed, dat hem gereq. niet toebehoorde (*soustraction frauduleuse*), als bedoeld is bij a. 379 S[t].;

„O. toch, dat in de termen van dat wetsa. valt het met bedriegelijk oogmerk, buiten weten en tegen den wil van den wettigen eigenaar, buiten diens bezit stellen van eenige zaak, al is het ook dat die zaak door hem, aan wien het feit als strafbare daad werd aangerekend, niet zelf, maar door een ander te goeder trouw handelend persoon, dien de dader als zijn werktuig gebruikte, handtastelijk zij aangeraakt en buiten het bezit van den eigenaar gebragt;

„O., dat mitsdien de als bewezen aangenomen daadzaken hadden behooren te worden gequalificeerd als diefstal van mestspeciën, en derhalve *het* aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te L., van 22 Febr. 1856, voor zoo ver daarbij a. 379 S^t. niet is toegepast, en op nieuw ten principale regt doende op het hooger beroep van het vonnis van den Kntr. te N., van 3 Jan. te voren, doet hetzelve te niet, mede slechts voor zoo verre a. 379 voormeld daarbij niet is toegepast;

„Verklaart, dat op de ten laste van den gereq. bewezen daadzaken van toepassing zijn de a. 379 en 401 S^t., *j*^o. a. 18, al. 1, 2 en 3 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), luidende: enz.;

„Gezien a. 207, in verband met de a. 227 en 247 S^t.;

„Verklaart den gereq. P. H., ook wel genaamd v. Z., schuldig aan diefstal van mestspeciën, en veroordeelt hem tot eene gevangenisstraf van 14 dagen en boete van *f* 8.00 en in de kosten van dit regtsgeding, daaronder begrepen die in cassatie gevallen; boete en kosten des noods invorderbaar bij lijfsdwang."

N^o. MCCXXIX. — Arrest van 27 Mei 1856.

(A. 1, 206, 211 en 223 S^t.; a. 309 en 311 *C. P.*)

Zijn onder de a. 309 *en* 311 C. P. *uitsluitend die slagen en verwondingen begrepen, die opzettelijk, en alzoo met moedwil zijn toegebragt?* — Ja.

Volgt dit uit de tegenstelling van a. 319 C. P, *waarin sprake is van onwillige slagen of stooten* (coups *of* blessures involontaires)? — Ja.

Is het dan wel een vereischte, dat in de dagvaarding of in het vonnis, ter zake van het misdrijf van de a. 309 *en* 311 C. P., *het woord* moedwillig *met name zij uitgedrukt?* — Neen.

J. K., arbeider te Dubbeldam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 5 Febr. 1856, waarbij de req., met vernietiging van het in eersten aanleg gewezen

vonnis der Arr.-R. te Dordrecht, van 12 Dec. te voren, is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van het moedwillig aan iemand toebrengen van een slag, zonder dat blijkt, dat daardoor beletsel van te werken gedurende meer dan 20 dagen is veroorzaakt, en te dier zake veroordeeld tot eene correctionele gevangenis voor den tijd van 4 maanden, eene geldboete van *f* 8.00, en in de kosten der beide instantiën.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de raadsman van den req. in de voordragt zijner *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Als *middel* van cassatie werd aangevoerd: schending van de a. 1, 206 en 211, *j*°. a. 223 S^r^.

„De dagvaarding zou wel juist zijn, om den beklaagde bekend te maken met hetgeen waarop hij zich had te verdedigen, maar niet inhouden een strafbaar feit, omdat het woord *moedwillig* ontbrak.

„Bij de behandeling in cassatie van strafzaken zijn, wanneer er geene memorie is, de stukken meer dan 16 dagen uit onze handen in die des rapporteurs overgegaan, en wanneer er dan pleidooi is, acht ik het altijd voorzigtig het voorgedragene met de stukken en de wet te vergelijken.

„En wat lees ik dan in a. 309 *C. P.*? „Sera puni de la peine „de la réclusion tout individu qui aura fait des blessures ou „porté des coups, s'il est résulté de ces actes de violence „une maladie ou incapacité de travail personnel pendant plus „de vingt jours."

„Vergelijkt nu dit a. met de vroeger vermelde dagvaarding, dan vraag ik of de daarin vermelde feiten niet volmaakt overeenkomen met de in genoemd a. gebezigde uitdrukkingen, die zulke feiten strafbaar verklaren met *réclusion*, schoon later in 1854 correctioneel gestraft wordende, maar altijd strafbaar.

„Ik kan mij niet begrijpen, hoe men het tegenovergestelde heeft kunnen en durven pleiten.

„Het woord *moedwillig* vindt men noch in a. 309, noch in a. 311 *C. P.*

„Het ligt in den aard van het misdrijf zelf.

„Ik durf de stelling verdedigen, dat de bijvoeging van het woord *moedwillig* niet onmisbaar is in een veroordeelend arr. of vonnis, dus *a fortiori* niet in de dagvaarding.

„Onder de honderde arr^n. van dezen Raad, op dit punt gewezen, haal ik er slechts één aan, omdat het te gelijk slaat op veroordeelend vonnis en op dagvaarding, en het verwondert mij niet, dat de verdediger geen enkel arr. van den H.-R. heeft aangehaald.

„Het door mij bedoelde arr. is van 10 Junij 1854, en doelt op eene gelijksoortige zaak met deze.

„Men vindt het in de *Ned. Regtspr.*, XXII, 7, § 2, in de 4 eerste overwegingen, en bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, XII, 99.

„Op laatstgenoemde plaats vindt men de conclusie van mijnen ambtgenoot Deketh.

„Verlangt de Raad meerdere arr^n., dan vindt hij ze bij Schooneveld (1ste ed.), ad a. 311 *C. P.*, nota *a.*

„Bij die arr^n. wordt geleerd, dat de vermelding van den moedwil niet noodzakelijk is in het veroordeelend arr., en dus *a fortiori*, gelijk ik zeide, niet in de dagvaarding. De a. 309 en 311 staan onder de rubriek: *moedwillige kwetsuren* enz., in tegenstelling met de *onwillige*, a. 319 *C. P.*

„Ik heb dus de eer te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* tegen het beklaagde arr. is aangevoerd: schending van de a. 1, 206 en 211, in verband met

a. 233 S[t]., omdat de feiten, in de dagvaarding vermeld, niet strafbaar waren, en het Hof, die feiten bewezen verklarende, den req. had moeten ontslaan van alle regtsvervolging;

„O. hieromtrent, dat in de adstructive dagvaarding de req. is beklaagd van op 14 Oct. 1855, te D., aan L. B., wed. A. v. G., een slag met eene spade op den linkerschouder te hebben toegebragt, waardoor zij gedurende meer dan 20 dagen verhinderd is haren gewonen arbeid te verrigten;

„O., dat bij het beklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen als bewezen is aangenomen, dat de beklaagde (nu req.), in den avond van 14 Oct. 1855, tegen 8 ure, op den openbaren weg onder D., moedwillig met eene spade een hevigen slag op den linkerschouder heeft toegebragt aan L. B., wed. A. v. G., waardoor deze op den grond is nedergevallen en vrij hevig is gekwetst, zonder dat het naar eisch van regten bewezen was, of en hoe lang de beleedigde verhinderd is geweest haren persoonlijken arbeid te verrigten;

„O., dat het vorenvermelde in de dagvaarding ten laste gelegde feit, met het oog op de a. 309 en 311 S[t]., wel degelijk een strafbaar feit daarstelt, in welke a. toch, hoezeer geplaatst in de tweede afdeeling, ten opschrift hebbende: *moedwillige kwetsuren en slagen en stooten; die niet onder de benaming van doodslag vallen, en andere moedwillige misdaden en wanbedrijven*, het woord *moedwillig* niet voorkomt; en dat de bewezen verklaarde feiten geheel overeenkomen met het ten laste gelegde feit, daar de bijvoeging dat de slag moedwillig is toegebragt, geheel in overeenstemming is met de a. 309 en 311 voornoemd, waarvan de onmiskenbare bedoeling is, daarbij alleen te begrijpen zoodanige verwondingen of slagen en stooten, als vrijwillig of opzettelijk, en alzoo met moedwil zijn gepleegd, hetgeen zoowel uit voren gezegd opschrift volgt als uit de tegenstelling van onwillekeurige sla-

gen of stooten (*coups ou blessures involontaires*), voorzien bij a. 319 van hetzelfde Wetb.;

„O. alzoo, dat het *eenig* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCXXX. — Arrest van 27 Mei 1856.

(A. 206, 211, 427 en 434 Sv.)

Zijn bij een vonnis de regelen omtrent het wettig bewijs miskend, wanneer is regt gesproken op de bijzondere meening, bij redenering opgemaakt, van den persoon, die de verklaring heeft afgelegd? — Ja.

Moet zoodanige verklaring, met het oog op a. 434 *Sv., als een* testimonium de auditu *worden aangemerkt?* — Ja.

A. J. E., verveener, wonende te Steenwijkerwold, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Zwolle, van 14 Febr. 1856, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van het Ktng. te Vollenhove, van 27 Dec. 1855, dat vonnis is te niet gedaan en de req. schuldig verklaard aan overtreding der wet op het stuk der lage verveeningen, door op 6 Julij 1855, zonder speciale vergunning, te hebben doen verveenen in een perceel land, gelegen in de gemeente Ambt-Vollenhove, wijders, met toepassing van a. 1 van het Kon. besluit van 17 Febr. 1819 (*St.* n°. 6) en van a. 1 van de wet van 6 Mrt. 1818 (*St.* n°. 12), in verband met a. 9 van het reglement op de lage verveeningen in de provincie Overijssel, goedgekeurd bij Kon. besluit van 27 Febr. 1856, n°. 87, veroordeeld in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, en gelet op de memorie van cassatie, van

wege den req. ingediend, waarbij wordt beweerd: 1°. schending van a. 380, al. 2, Sg., in verband met a. 187 van dat Wetb., op grond dat is geweigerd om de van wege den req. geproduceerde getuigen te hooren; 2°. schending van den regel: *non bis in idem*, omdat de req. reeds vroeger wegens hetzelfde feit had te regt gestaan, — heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Tot staving van het in deze zaak ingestelde beroep in cassatie, zijn door den req. aangevoerd *twee middelen* van cassatie: schending van a. 187 Sg., op grond dat bij de behandeling in hooger beroep door de Regtb. geweigerd is, om de van wege den req. voorgebragte getuigen te doen hooren; en 2°. schending van den regel: *non bis in idem*, op grond dat de req. tweemaal zoude hebben te regt gestaan wegens een en hetzelfde feit.

„Wat nu *het eerste middel* betreft: beweerde schending van a. 187, zoo meen ik te moeten betwijfelen, of deze geheele bewering hier wel een punt van onderzoek in cassatie zal mogen uitmaken, en of niet *dit eerste middel* met eene niet-ontvankelijkheid zal behooren te worden afgewezen. De zaak is deze:

„Bij de behandeling in appel werd, vóór dat er een aanvang was genomen met het verhoor der getuigen *à charge*, door den verdediger aan den President opgegeven, dat de appellant twee getuigen *à décharge* wilde doen hooren. Het O. M. verzette zich daartegen, op grond dat het rapport reeds was uitgebragt en het proces-verbaal reeds was gelezen, vóór dat die opgave was gedaan. De verdediger bleef aandringen op het hooren der getuigen *à décharge*, en de Regtb. besliste daarop, dat die getuigen niet zouden worden gehoord.

„Deze toedragt van het gebeurde is niet alleen aldus voorgesteld in de memorie van cassatie, maar wordt ook volkomen bevestigd door het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting

van 7 Febr. 1856, waar men hieromtrent, na de vermelding van het verzet van den Subst.-Off., en na de daartegen aangevoerde bewering van den verdediger, het navolgende vindt aangeteekend:

„De Regtb. begeeft zich in Raadkamer, om daarover te „raadplegen, en na weder in de audiëntiezaal gekomen te zijn, „verklaart zij zich te vereenigen met de beschouwingen van „den heer Subst.-Off., zoodat deze getuigen niet zullen wor- „den gehoord."

„Op verzoek van den advocaat v. R., wordt hem daarvan „verleend acte." .

„Er heeft zich hier dus een incidenteel geschilpunt opgedaan over het hooren van getuigen, welk geschilpunt contradictoir is behandeld en vervolgens door de Regtbank, na gehoudene raadpleging ter Raadkamer, beslist.

„Er was hier dus eene incidentele beslissing, of liever een gewijsde van instructie in den zin van a. 388 S^{v}. Want, dat daarvan alleen melding is gemaakt in het audiëntieblad en dat daarvan geen afzonderlijk arr. schijnt te zijn opgemaakt, doet hier wel niets ter zake; zoo als dan ook meermalen, zoo ik mij niet vergis, soortgelijke in het proces-verbaal der teregtzitting opgenomene beslissingen des regters, als regterlijke uitspraken en gewijsden van instructie hier bij dezen Raad zijn aangemerkt geworden.

„En is dit nu zoo, bestaat hier eene incidentele beslissing, dan had men zich ook, ter bestrijding daarvan, tegen die uitspraak in cassatie behooren te voorzien, hetgeen nogtans niet is geschied. Blijkens de overgelogde acte, is de cassatie alleenlijk gerigt tegen het eindvonnis van 14 Febr.

„Ik geloof dus dat de req., met betrekking tot *het eerst* aangevoerde *middel*, als zijnde inderdaad gerigt tegen de alhier bedoelde beslissing van 7 Febr., niet ontvankelijk zal moeten worden verklaard, te meer omdat juist de wezenlijke kracht

van het *cassatie-middel* zelf gelegen is in eene verkeerde regtspraak en niet in eenige schending van vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven, gedurende den loop van het gehouden onderzoek. Dit laatste wordt dan ook bij de memorie van cassatie erkend, terwijl men zich, ter regtvaardiging van *het* voorgestelde *middel*, beroept op a. 380, 2e al., Sv. Doch het geval, bij gezegd a. 380 bedoeld, bestaat hier niet; want er is inderdaad uitspraak gedaan op het voorgestelde incident. Eenig verzuim daaromtrent is hier niet aanwezig. Juist evenwel omdat die uitspraak verkeerd was, had men, met het oog op a. 388, die gegevene beslissing zelve moeten veranderen, en dit nu is niet geschied.

„Dat voorts dergelijke beslissingen door dezen Raad meermalen als gewijsden van instructie zijn beschouwd geworden, blijkt, mijns inziens, uit onderscheidene arrn., en ik meen tot dat einde te mogen verwijzen tot de arrn. van 6 Febr. 1844, bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, XI, 343; van 24 Dec. 1850, bij v. D. HONERT, *l. l.*, 1850, II, 262, en van 23 Dec. 1851, bij v. D. HONERT, *l. l.*, 1851, II, 274. In alle die zaken gold het eveneens incidentele beslissingen over de gehoudene instructie, over het hooren van getuigen, over het al of niet zamenhangende van het misdrijf, over de splitsing van het gebeurde.

„Het is alzoo op dezen grond, dat ik van meening ben, dat de req. in dit zijn *cassatie-middel* zal moeten worden verklaard niet ontvankelijk te zijn; hoezeer ik dan ook overigens wel het gevoelen des reqs. zoude kunnen deelen, dat hier inderdaad eene verkeerde regtspraak aanwezig is.

„Ik zie niet in, waarom de getuigen *à décharge* niet hebben mogen worden gehoord, omdat zulks niet vóór het uitbrengen van het rapport was te kennen gegeven en omdat de getuigen bij het lezen van het proces-verbaal niet waren tegenwoordig geweest. Naar mijne wijze van zien is dit bij de wet niet voor-

geschreven, en vooral niet met het oog op a. 228, in verband met het voorafgaande a. 227, waaruit veeleer het tegendeel zoude kunnen worden opgemaakt.

„Wat voorts *het tweede middel* betreft, hetgeen dáárop gegrond is, dat deze req. tweemaal wegens een en hetzelfde feit zoude hebben te regt gestaan, zoo meen ik eenvoudig dit daarop te moeten antwoorden, dat van de bedoelde omstandigheid uit het vonnis zelf niet blijkt, en dat hier dus ook wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige in het vonnis, zoo als het daar ligt, begane schending van den regel: *non bis in idem*, even gelijk dit nog zeer onlangs door mij is opgemerkt in de zaak van C. H., waar men insgelijks zich op dezelfde wetschending had beroepen, zonder dat daarvan eenig blijk was in de regtspraak zelve. De req. heeft in dit geding eeniglijk te regt gestaan wegens eene overtreding, welke is begaan en geconstateerd op 6 Junij. Die overtreding is het eenige onderwerp van 's regters onderzoek geweest. Daarover is alleen beslist. Ook zelfs in het *audiëntieblad* is er geen het minste blijk voorhanden, dat de verdediging des req^s. dáárin bestaan hebbe, dat hij reeds eenmaal wegens hetzelfde feit zoude hebben te regt gestaan. *Dit cassatie-middel* zal dus, althans naar mijne beschouwing, met een *non liquet* behooren te worden afgewezen.

„Het is alzoo op deze gronden dat ik concludeer:

„1°. Tot niet-ontvankelijkheid, voor zoo verre *het eerste middel* metderdaad gerigt is tegen de incidentele uitspraak van 7 Febr., en voorts 2°. tot verwerping van het ingestelde beroep tegen het eindvonnis van 14 Febr. daaraanvolgende, alles met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat er moge zijn van *de* aangevoerde *middelen* van cassatie, dat bij het beklaagde vonnis de omstandigheid, dat de verveening, ter dagvaarding gemeld, had plaats gehad

zonder vergunning, als bewezen is aangenomen op de verklaring van een der gehoorde getuigen, houdende: „dat op de plaats, „waar door of van wege den beklaagde is geveend, als zijnde „benoorden den heerenweg, volgens Kon. besluit niet mogt „geveend worden;"

„O., dat die verklaring niet is eene verklaring omtrent feiten, die de getuige zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft, maar daarentegen bevat de meening van den getuige, dat het aangevoerde Kon. besluit geene vergunning inhield voor de hier te last gelegde en vroeger in het beklaagde vonnis als bewezen aangenomen verveening;

„O., dat hier dus is regt gedaan op de bijzondere meening, bij redenering opgemaakt, van den persoon, die de verklaring had afgelegd, en dat zoodanige verklaring, naar a. 434 Sv., niet is een getuigenis;

„O., dat bij gevolg hier is regt gedaan op *een bewijsmiddel* dat de wet niet als wettig erkent;

„O., dat hierdoor zijn geschonden de bepalingen van de a. 206 en 211, in verband met de a. 427 en 434 Sv.;

„Vernietigt het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te Z., van 14 Febr. 1856; en uit krachte van a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in O., om op het bestaande hooger beroep van het vonnis van het Ktng. te V., van 27 Dec. 1855, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXXXI. — Arrest van 27 Mei 1856.

(A. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102); a. 276 *C. P.* en a. 210 Sv.)

Stelt het zonder noodzaak in vereeniging vragen van nachtverblijf en het beantwoorden van de weigering met dreigementen, bedelarij in verbinding *daar* (*a.* 276 C. P.)? — JA.

Volgt uit den zamenhang der a. 275 *en* 276 C. P., *dat het tot de strafbaarheid van* bedelarij in verbinding *onverschillig is, of voor de plaats, waar gebedeld is, al dan niet eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij bestaat?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. in cassatie tegen een arr. van hetzelve Hof, van 26 Febr. 1856, regt doende in hooger beroep; daarbij bevestigende een vonnis der Arr.-R. te Eindhoven, van 24 Jan. te voren, waarbij N. D., oud 33 jaren, geboren en wonende te Breda, van beroep liedjeszanger, A. S., wed. van M. v. d. P., oud 29 jaren, geboren te Steenbergen, wonende te B., van beroep liedjeszangster; J. v. d. P., oud 39 jaren, geboren te Loon op Zand en wonende aldaar, van beroep stoelenmatter, W. v. R., oud 30 jaren, huisvrouw van J. v. d. P. voornoemd, geboren te Woensel, wonende te L. op Z., zijn ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van hun, onder anderen, bij dagvaarding te last gelegde bedelarij in verbinding te Valkenswaard, den 4 Dec. 1855.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik heb weder weinig of niets te voegen bij de memorie van cassatie, en reken te kunnen volstaan met te verwijzen naar eene mijner vroegere conclusiën, en het daarop gevolgde arr. van 21 Nov. 1854, beiden te vinden bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1854, II, 102. Het arr., zonder mijne conclusie, wordt ook gevonden in de *Ned. Regtspr.*, XLVIII, § 57, 255 *seqq.*

„Het beroep is *partiëel*, en wij hebben ons dus alleen bezig te houden met de aanklagt van- en beslissing over de bedelarij in verbinding.

„A. 276 *C. P.* is niet afgeschaft bij de wet van 29 Junij 1854, en nu had ik gaarne in de dagvaarding gelezen, dat deze gereq^n. mede werden aangeklaagd, niet alleen van het

bedelen in verbinding (al. 3 van a. 276 *C. P.*), maar ook van het als bedelaars gebruik maken van dreigementen, of zonder verlof binnen treden van eene woning, a. 276, n°. 1, *C.P.*, hetgeen bewezen is.

, Het zoude echter waarschijnlijk geene verandering hebben gebragt in de zienswijze van deze *jucides facti*; maar, zoo die anders ware geweest, wel degelijk voor de zwaarte der straf, op te leggen aan gevaarlijk geboefte als deze gereqn.

„Het beklaagde arr. doelt kennelijk op een arr. van den Raad van 11 Junij 1855, conform mijne conclusie gewezen (v. D. H., *Strafr. en Strafv.*, 1855, I, 261; *Nederl. Regtspr.*, L, 197, § 45); maar hetzelfde *jus in causa positum* kan hier niet toegepast worden bij gewelddadige indringing in eene woning.

„Ik zoude nu zeker tot cassatie van beide regterlijke beslissingen en uitspraak ten principale door den H.-R. adviseren, even als ik gedaan heb bij mijne boven aangehaalde conclusie; maar daartegen staat mij in den weg het daarop gevolgde arr., waarbij de verwijzing is gelast, en *in casu* geldt dit ook, op grond dat nu *in facto* is uitgemaakt, dat er te Valkenswaard een gesticht bestaat tot wering der bedelarij.

„In het stelsel der genoemde regtscollegiën kon dit niet te pas komen, omdat zij het aanwezig zijn van bedelen ontkenden; maar het verhindert toch regtspraak ten principale, volgens het aangehaald arr.

„Ik vermeende toen ten tijde, dat de H.-R. zelf de wettige wetenschap mogt hebben, voor regtspraak ten principale, dat er voor het geheele Rijk gestichten tot wering der bedelarij aanwezig zijn; maar ik zal de beslissing des Raads volgen, en ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om op het bestaande

appel op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, waarbij als *middel* van cassatie wordt voorgedragen: schending van a. 210 S[g]. en van a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), eindelijk van a. 276 S[t]., omdat de gereq[n]. te dezen ten onregte ter zake voormeld zouden ontslagen zijn van alle regtsvervolging;

„O., ten opzigte van *het* voorgedragen *middel* van cassatie, dat bij het aangevallen arr., in verband tot het vonnis, waarvan was geappelleerd, voor zoo ver betreft de aan de gereq[n]. bij dagvaarding te last gelegde bedelarij in verbinding, *in facto* als bewezen is aangenomen:

„1°. Dat de gereq[n]., op 4 Dec. 1855, omstreeks 6 ure des avonds, zich gezamelijk hebben begeven naar de woning van J. L. K., bouwman, wonende te V.; dat de eerste gereq. N. D. die woning is binnengetreden, na de deur daarvan te hebben geopend, terwijl de tweede gereq. (A. S.) aan den deurstijl, en de overige gereq[n]. buiten bleven staan;

„Dat de eerste gereq. alstoen aan genoemden K. heeft gevraagd om nachtverblijf, hetgeen deze weigerde;

„Dat, toen de gereq. D. hierop beleedigende woorden uitte, meergenoemde K. hem verzocht het huis te verlaten, en een stok opvatte om hem daartoe, des noods, met geweld te noodzaken, hetgeen D. beantwoordde met: *kom er maar uit*, en daarna zich met de overige gereq[n]. verwijderde;

„2°. Dat de gereq[n]. vervolgens allen zijn gegaan naar de woning van de wed. H. S., landbouwster, wonende te V., alwaar de gereq[n]. N. D. en A. S. zijn binnengetreden, en door eerstgemelde nachtverblijf werd gevraagd, hetgeen genoemde wed. niet toestond, terwijl zij hun eten aanbood, waarop de gereq. N. D. antwoordde: *wij hebben geld genoeg*, — *wij hebben geen eten of drinken noodig; wij blijven toch*; en aan de

overige gereq^{n}. zeide: *kom maar binnen, wij blijven hier;*

„Dat eindelijk, op verzoek der huisgenooten van genoemde weduwe, de gereq^{n}. zich hebben verwijderd;

„Dat echter, op het geroep van den gereq. N. D.: *ik wilde, dat gij op uw bed verbranddet*, de ten processe gehoorde getuigen A. S. en P. S. naar buiten zijn geloopen en de gereq^{n}. N. D. en A. S. hebben aangehouden en aan den brigadier der Kon. maréchaussées, gestationeerd te B., hebben overgegeven;

„O., dat alzoo de vier gereq^{n}., in verbinding, op 4 Dec. 1855, in de gemeente V., de eerste en, eenmaal, ook de tweede gereq. de woningen van ingezetenen zijn binnengetreden, terwijl de eerste gereq. het woord voerde, en op aanmatigenden toon voor allen nachtverblijf vroeg, en de weigering daarvan met scheldwoorden en dreigementen beantwoordde, en zulks niettegenstaande zij gereq^{n}. daartoe noch door oogenblikkelijke en onvoorziene behoefte waren gedrongen, noch door eenig bijzonder toevál waren genoodzaakt;

„O., dat, onder zoodanige bijzondere omstandigheden, het *in casu* plaats gegrepen feit moet geacht worden daar te stellen bedelarij, en wel bedelarij in verbinding;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. a. 276 S^{t}. is geschonden;

„O., dat in § III der 5^{e} afd. van hoofdstuk III van het 3^{e} boek S^{t}., in het 1^{e} a. 274 (vervangen door al. 2 van a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), alwaar in substantie dezelfde bepaling voorkomt) de strafbaarheid van bedelarij wordt afhankelijk gesteld van het bestaan in de plaats, waar gebedeld wordt, van eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij, terwijl die voorwaarde in a. 275 uitdrukkelijk ten opzigte van hen, die bij gezonden lijve hun werk van bedelen maken, wordt ter zijde gesteld, en daarvan in a. 276 geheel geen sprake is;

„O., dat uit dezen kennelijken zamenhang der genoemde a. 275 en 276, blijkbaar doelende op andere omstandigheden, dan waarop in a. 274 was gedoeld, is af te leiden, dat voor de strafbaarheid van bedelarij in verbinding, het ten eenemale onverschillig is, of voor de plaats, waar gebedeld is, al dan niet eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij bestaat; dat mitsdien, te dien aanzien, geen nader feitelijk onderzoek wordt vereischt, en derhalve de H.-R. *in casu* volkomen bij magte is, op de bij het aangevallen arr. als bewezen aangenomen daadzaken ten principale regt te spreken;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van 26 Febr. 1856, voor zoo veel de gereq[n]. daarbij zijn ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake van de hun ten laste gelegde bedelarij in verbinding, en ten principale regt doende, doet mede op dat punt te niet het vonnis der Arr.-R. te Eindhoven, van 24 Jan. te voren, waarvan hooger beroep;

„Verklaart dat de ten laste der vier gereq[n]. bewezen daadzaken daarstellen bedelarij in verbinding;

„Verklaart hen daaraan schuldig;

„Gezien a. 276 S[t]., luidende enz.;

„Gezien de a. 207, 227 en 247 S[g].;

„Veroordeelt N. D. tot eene gevangenis van 13 maanden, A. S., wed. M. v. d. P., J. v. d. P. en W. v. R., huisvrouw van J. v. d. P., ieder tot eene gevangenis van negen maanden, en allen *solidair* in de kosten, die in cassatie daaronder begrepen."

N°. MCCXXXII. — Arrest van 27 Mei 1856.

(A. 22, al. 2, S°.)

Kan, met het oog op a. 22, al. 2, S°, eene nog niet aangevangene vervolging voorkomen worden door de intrekking der klagt? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 25 Febr. 1856, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Alkmaar, van 18 Jan. 1856, bij hetwelk het O. M. is verklaard niet-ontvankelijk in eene ingestelde vervolging, ter zake van laster en hoon tegen E. D. H., koopman, wonende te Alkmaar, gereq. in deze; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

Het is vooral naar aanleiding van de beide, ook reeds in de memorie van cassatie aangehaalde arr^n. van 19 Mrt. en 16 Apr. 1844, dat ik gemeend heb mij te moeten vereenigen met het door den Proc.-G. in N.holl. voorgestelde gevoelen. Men vindt die beide arr^n. bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, XII, 233 en 254.

„Hoezeer er in de twee aldaar bedoelde zaken de rede was van de intrekking der gedane klagte, nadat de strafvervolging was begonnen en de zaak voor den regter was gebragt, zoo is het mij nogtans voorgekomen, dat de motieven, in die arr^n. vervat, en vooral in het eerstgenoemde, evenzeer van toepassing zijn op het geval, dat de eigenlijke strafvervolging nog niet was aangevangen.

„Althans wanneer ik daar lees: „dat van het oogenblik „van het ontvangen der klagte van de beleedigde partij, aan „de ambtenaren van het O. M., ten aanzien der in de uitzon- „deringen begrepen zaken, toekomen volkomen dezelfde reg-

„ten, als hun bij den aanvang van dat a. naar den regel zijn „toegekend,„ dan volgt hieruit, m. i., zeer duidelijk, dat, eenmaal de klagte geschied zijnde, het O. M. ook ten aanzien van de misdrijven van overspel, hoon, laster of schennis van vrijwillige bewaargeving, als de *dominus litis* (om mij zoo eens uit te drukken) moet worden aangemerkt, en, overeenkomstig de gewone aan hem door den wetgever toegekende bevoegdheid kan en mag handelen.

„Eveneens vindt het motief in het tweede arr.: „dat „namelijk bij de wet wel bepaald is, dat er eene klagte moet „gedaan zijn, om de nasporing en vervolging te wettigen, „maar niet, dat bij die klagte moet volhard zijn," hier deszelfs volkomen toepassing.

„Buitendien zijn de gronden, welke tot ondersteuning van het gevoelen des req[s]. kunnen worden aangevoerd, in de memorie van cassatie met zeer veel juistheid voorgesteld en ontwikkeld; zoodat ik van mijnen kant daar niets verder heb bij te voegen.

„Intusschen bestaat hier toch een bezwaar, hetgeen wel niet met stilzwijgen kan worden voorbijgegaan en hetgeen welligt geacht kan worden op de beoordeeling van dit geding van beslissenden invloed te moeten zijn; een bezwaar, ontleend uit de omstandigheid, dat door den regter in hooger beroep is verstaan, dat in dit geding geene klagte kan gezegd worden te bestaan. Beschouwt men dit als eene beslissing *de facto*, dan spreekt het wel van zelf, dat er geene sprake zal kunnen zijn van eenige verkeerde toepassing van a. 22, en dat dus het aangevoerde *cassatie-middel* op die feitelijke beslissing zal moeten schipbreuk lijden.

„Ik meen evenwel te moeten betwijfelen, of de hiertoe betrekkelijke overweging in het arr. wel als eene wezenlijke beslissing *de facto* kan worden aangemerkt. Naar mijne wijze van zien (en dit is dan ook de oplossing, die ik deswege meen

te moeten geven), is de bedoelde enunciatie in het arr. veeleer te beschouwen als eene meening des regters over een feit, — een resultaat getrokken uit een feit, — dan wel als eene feitelijke beslissing zelve. Ik zeg: eene meening, een resultaat, getrokken uit een bestaand feit; want uit de praemissen blijkt, en dit is dan ook feitelijk aangenomen en beslist, dat er werkelijk eene klagte is ingeleverd geweest, doch dat die klagte later is ingetrokken; en hieruit wordt nu de gevolgtrekking afgeleid, dat er in het geheel geene klagte zoude hebben bestaan. Meen leest dan ook niet in het arr. dat er geene klagte aanwezig is, maar, dat er geene klagte kan gezegd worden te bestaan.

„Mij alzoo vereenigende met het gevoelen van den Proc.-G., concludeer ik tot cassatie en regtspraak ten principale, met veroordeeling van den gereq. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op *het* door den req. voorgestelde *middel* van cassatie: beweerde verkeerde toepassing van a. 22, al. 2, Sr., op grond dat in deze verkeerdelijk het O. M. is verklaard niet ontvankelijk in de gedane vervolging ter zake van laster en hoon, vermits hier zijnde aangenomen, dat de beleedigde partij klagte had gedaan, de latere intrekking daarvan aan het O. M. niet heeft kunnen ontnemen de bevoegdheid tot vervolging der zaak;

„Wat betreft *het* aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat bij a. 22, al. 2, Sr. is bepaald, dat er, onder anderen, in zaken van hoon en laster geene nasporing of vervolg door het O. M. kan plaats hebben, dan op klagte der beleedigde partij;

„O., dat door het Hof in deze is aangenomen, dat de klagte, door de beleedigde partij gedaan, door deze is ingetrokken vóór dat er eenige instructie had plaats gehad en vóór dat de beklaagde, nu gereq., was gedagvaard of het requisitoir

daartoe door den Off. v. J. was uitgevaardigd, en dus vóór dat de nasporing of vervolging in deze was ingesteld, terwijl het nader blijkt uit het in hooger beroep bevestigde vonnis, dat er klagte is gedaan op den 10n Dec. 1855, dat die is ingetrokken den 16n Dec., dat door den President der Regtbank de regtsdag is gegeven op den 18n Dec. en het bevel tot dagvaarding den 24n dier maand, terwijl dat is beteekend den 31n Dec.;

„O., dat dus hier niet de vraag is, of de beleedigde partij, die klagte heeft gedaan, eene begonnen nasporing of vervolging kan stuiten door de gedane klagte weder in te trekken, maar alleen, of de beleedigde partij, die klagte heeft gedaan, eene nog niet begonnen nasporing of vervolging kan voorkomen door de intrekking der klagte, te dien effecte, dat waar intrekking heeft plaats gehad vóór begonnen nasporing of vervolging, het O. M. niet na die intrekking eene nasporing of vervolging kan aanvangen;

„O., dat, wat er moge zijn van de bevoegdheid van het O. M. tot voortzetting van reeds begonnen nasporing of vervolging, waar die was begonnen nadat er klagte was gedaan en vóór dat die was ingetrokken, in allen gevalle de bepaling der wet medebrengt, dat het O. M., op het oogenblik dat hij de nasporing of vervolging aanvangt, dat alleen bevoegdelijk doet, wanneer hij daartoe door eene bestaande klagte is gemagtigd;

„O., dat, waar eene klagte, die gedaan is, weder is ingetrokken, de intrekking de vroegere klagte te niet doet en deze niet meer bestaat, zoodat de voorwaarde, waarvan de bevoegdheid van het O. M. afhankelijk is, ontbreekt;

„O., dat, wat aangaat de kracht, die aan zoodanige intrekking ten bedoelden einde hier moet worden toegekend, er geen grond bestaat, waarom niet hier de regel zou gelden, dat eene eenzijdige wilsverklaring, behoudens de gevolgen,

die zij reeds mag hebben gehad, door veranderde wilsverklaring vervalt, daar toch de wet hier de bevoegdheid van het O. M. tot nasporing of vervolging van de wilsverklaring der beleedigde partij heeft afhankelijk gesteld, terwijl er door verandering van wilsverklaring van eene beleedigde partij, met betrekking tot het al of niet doen van klagte, op de regten van het openbaar gezag of op de openbare orde geen inbreuk kan geacht worden te zijn gemaakt, wanneer aan de eerst gedane klagte nog geene gevolgen van zijde van het openbaar gezag zijn gegeven, en dus de vroegere wilsverklaring nog geene gevolgen heeft gehad;

„O., dat op deze gronden het aangevoerde middel van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCCXX. — Arrest van 3 Junij 1856.

(A. 206 en 211 Sv.)

Is a. 211, j°. a. 206 Sv. geschonden, wanneer bij eene beschuldiging ter zake van valschheid in geschriften, door het verzinnen van verbindtenissen, bij het beklaagde arr. niet is onderzocht of beslist, hoe en waarom de verzonnen beleeningen verbindtenissen *daarstelden, en ook de beslissing omtrent de mogelijkheid van benadeeling niet voldoende met redenen is omkleed?* — Ja.

A. K., oud 36 jaren, kantoorbediende, geboren en wonende te Amsterdam, heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 29 Jan. 1856, bij hetwelk hij, op de beschuldiging van valschheid in authentieke geschriften, door het versieren van verbindtenissen of beschikkingen, en van diefstal in loontrekkende dienst, is schuldig verklaard 1°. aan diefstal, door een loonbediende gepleegd, ten nadeele van zijnen meester; 2°. aan zeven en tachtig valschheden in

onderhandsche geschriften, door verzinning van verbindtenissen, en te dier zake, met toepassing der a. 147, 150 en 164 S^t., veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf achtereen volgende jaren, wijders tot betaling van zeven en tachtig geldboeten, elk ten bedrage van *f* 50.00, alsmede in de kosten, des noods invorderbaar bij lijfsdwang, even als de uitgesprokene geldboeten, doch vrijgesproken van het feit van onderscheidene gelden, ten bedrage van ongeveer *f* 900.00, door hem voor geloste panden, ten behoeve van zijnen meester ontvangen, aan dezen niet verantwoord, maar verduisterd te hebben, welk feit hem in de derde plaats was ten laste gelegd.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsh. Geradts en de advocaat van den req. in zijne mondelinge voordragt, tot adstructie van *een* bij memorie aangevoerd *middel* en tot voorstelling en adstructie van nog *twee middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Van de *drie* in deze zaak aangevoerde *middelen* van cassatie, heeft het *derde* betrekking tot den vorm, en zal dus wel het eerst ter dezer plaatse moeten worden onderzocht, te meer, daar mij *dat middel* gegrond is voorgekomen, en dit alzoo zal moeten leiden tot een nieuw in te stellen onderzoek.

„*Het derde middel* is: schending van a. 211 S^g., op grond dat het arr. niet zoude behelzen den geheelen tekst der wet, welke in dit geding tegen den veroordeelden req. is toegepast; en wanneer men nu het arr. inziet, dan zal men bevinden, dat zulks inderdaad het geval is. Immers, de req. is schuldig verklaard en veroordeeld zoowel ter zake van diefstal, door een loonbediende gepleegd ten nadeele van zijnen meester, als ter zake van valschheid in onderhandsche geschriften; terwijl in het arr. wel tekstueel zijn opgenomen de a. 147, 150 en 164, doch niet a. 386, n. 3, en a. 14, n°. 6, van de Wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), waarbij a. 386, n°. 3,

is gewijzigd. De beide laatstgenoemde a. 386, n°. 3, en a. 14, n°. 6, werden wel aangehaald, doch niet tekstueel vermeld: hetgeen des te meer in het oog springt, daar de eerstgenoemde a. 147 en volgg. woordelijk in het arr. zijn afgeschreven.

„Hoezeer het nu waar moge zijn, dat a. 386, n°. 3, gewijzigd door a. 14, hier *in casu* van geenen invloed kunnen zijn op de uitgesproken straf, en dat dus de geheele tekst der wet, wat de straf betreft, in het arr. staat uitgedrukt, zoo is het toch niet minder waar, dat hier almede eene veroordeeling aanwezig is ter zake van het misdrijf, waaromtrent is voorzien bij a. 386, n°. 3, en dat dus ook de tekst van dat toegepaste wetsartikel in het arr. had behooren te zijn opgenomen.

„Wanneer men in a. 211 leest, dat het arr., in geval van veroordeeling, moet inhouden den tekst der wet, welke wordt toegepast, dan wordt daarmede zeer kennelijk bedoeld de tekst der wet, welke het misdrijf uitdrukt en de straf bepaalt, zoo als dit ook meermalen in dien zin door dezen Raad is beslist. Men zie o. a. een arr. van 29 Oct. 1839, bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, III, 31.

„Naar mijne wijze van zien dus zal het arr., wegens schending van vormen, welke op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven, behooren te worden gecasseerd; in welken stand van zaken nu ik het niet alleen overbodig acht, om in een onderzoek te treden naar de *beide* andere voorgestelde *middelen*, maar dit zelfs op dit oogenblik, vooral wat *het eerste middel* betreft, minder gepast oordeel, juist omdat *dit middel* zoo geheel en al ingrijpt in de beoordeeling van de zaak zelve, welke thans op nieuw door den regter zal moeten worden uitgemaakt en beslist.

„Het is dus alleen voor het geval, dat de H.-R. met betrekking tot het bedoelde *derde middel* mijn gevoelen niet mogt deelen, dat ik hier, met een enkel woord, en zonder eenige ontwikkeling, nog wil bijvoegen, dat mij de *beide* andere *mid-*

delen, althans voor het tegenwoordige, niet aannemelijk zijn voorgekomen, dat ik, wat betreft de beweerde verkeerde toepassing van a. 150 en a. 147 *C. P.*, met het Hof van meening ben, *en* dat hier twee onderscheidene misdrijven aanwezig zijn, *en* dat hier het misdrijf van valschheid in onderhandsch geschrift bestaat; terwijl ik voorts, wat *het tweede middel* aanbelangt, niet heb kunnen ontwaren, dat geschonden zouden zijn de a. 184 en 203 S^g^.

„Het is alzoo op grond van *het derde middel*, dat ik concludeer tot cassatie en voorts tot verwijzing naar een aangrenzend Hof, ten einde aldaar op nieuw te worden onderzocht; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de openbare teregtstelling van den req. van cassatie was bevolen, ter zake van valschheid in authentieke geschriften, door het versieren van verbindtenissen of beschikkingen en van diefstal in loontrekkende dienst;

„O., dat bij het beklaagde arr., met betrekking tot de beschuldiging van valschheid, is verstaan, dat de inbrenger van de stadsbank van leening te Amsterdam niet is een openbaar ambtenaar in den zin van a. 1905 B. W.; dat derhalve de in zijne registers valschelijk gedane inschrijvingen niet zijn *authentieke en publieke geschriften*, maar, naar a. 1911 van dat Wetboek, als onderhandsche geschriften moeten worden aangemerkt, zijnde dien ten gevolge de req. schuldig verklaard, niet aan valschheid in authentieke geschriften, maar aan valschheid in onderhandsche geschriften, en wel door *verzinning van verbindtenissen*;

„O., dat, blijkens het beklaagde arr., de registers, welke de inbrenger in de groote stads-bank van leening, volgens het reglement, verpligt is te houden, strekken om de beleeningen, inbreng en lossingen in te schrijven, en derhalve om zijne verbindtenissen jegens de verpanders en de groote bank van lee-

ning te constateren; dat in die registers door den req. valschelijk verschillende posten van beleening geboekt zijn, voor een gezamelijk bedrag in uitgaaf van *f* 598.00, zonder dat die uitgaven werkelijk gedaan en de daarvoor geboekte panden ontvangen waren;

„O., dat alzoo wel beslist is, dat de registers in het algemeen moeten dienen om te doen blijken van de verbindtenissen jegens de verpanders en de bank van leening, maar dat niet blijkt, hoe en waarom, in het onderwerpelijke geval, de verzonnen beleeningen *verbindtenissen* daarstelden, zijnde in het arr. geen spoor te vinden, dat, ten gevolge van de boeking, door den req. bewerkstelligd, eenige verpligting door den inbrenger jegens derden, of omgekeerd, ontstaan is;

„O., dat het Hof ook wel heeft uitgemaakt, dat in deze bestond mogelijkheid van benadeeling, niet alleen omdat de inbrenger, ten gevolge der verschillende ontvreemdingen, werkelijk nadeel heeft geleden, maar ook en voornamelijk, doordien de req., zijne vroegere ontvreemdingen daarmede bedekkende, hierdoor tevens de *daarna* door hem te plegen en werkelijk gepleegde diefstallen mogelijk maakte; dat echter, volgens die beslissing, het veroorzaakte of mogelijk nadeel geen ander zoude geweest zijn, dan hetgeen door den diefstal is te weeg gebragt, en het boeken van verschillende verzonnen beleeningen niet zoude hebben opgeleverd een der vereischten van het op zich zelf staand misdrijf van valschheid, maar slechts een middel tot het volvoeren van den diefstal;

„O., dat het Hof alzoo deszelfs beslissing omtrent het bestaan der mogelijkheid van nadeel niet, immers niet voldoende, met redenen heeft bekleed;

„O., dat, ter zake van een en ander, het beklaagde arr., naar aanleiding van de a. 206 en 211 S[r]., behoort te worden gecasseerd, en dat uit dien hoofde een onderzoek omtrent de gegrondheid der aangevoerde *middelen* van cassatie overbodig is;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 29 Jan. 1856, met instandhouding nogtans van de daarin vervatte vrijspraak, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan, en beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCXXXIV. — Arrest van 10 Junij 1856.

(A. 222, 223, 224 en 230 *C. P.*; a. 206 en 211 Sv.)

Zijn de hier boven vermelde artikelen geschonden, wanneer bij veroordeeling wegens beleediging of gewelddadigheden, aan magistraatspersonen aangedaan, de feiten niet zijn opgegeven, waaruit blijkt, dat de magistraatspersonen bij of ter gelegenheid van de uitoefening hunner functiën *beleedigd zijn?* — Ja.

J. C. H., med. doctor, wonende te Stadskanaal, gemeente Onstwedde, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van 25 Febr. 1856, waarbij een door hem gedaan verzet is verklaard vervallen, en, voor zoo veel noodig, tegen een arr. van hetzelfde Hof van 4 Febr. 1856, bij verstek gewezen, beide in hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te Winschoten van 22 Dec. 1855, waarbij de req. is schuldig verklaard aan overtreding van de a. 222, al. 1, 223, 224, mitsgaders van a. 230, in verband met a. 228 St., en te dier zake veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van 6 maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan, in eene geldboete van *f* 50.00, en in de kosten; boete en kosten *solidair* met eenen medeveroordeelde.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer

GOCKINGA, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik acht den req. wel ontvankelijk in zijn beroep, omdat hem geen ander regtsmiddel overbleef, en het beroep in cassatie tegen het arr., bij verstek gewezen, hetwelk herleefde na de vervallenverklaring van het verzet, werkelijk admissibel was in cassatie.

„Maar ik vermeen, dat dit beroep is ongegrond.

„Er is beweerd: schending der a. 206 en 211 S[r]., in verband met de a. 222, 223, 224 en 230 *C. P.*, „op grond dat „niet uit de feitelijke beslissing zoude blijken, welke werk„zaamheden de beambten tijdens de rebellie verrigtten, en of „die functiën zijn uitgeoefend binnen de wettelijke perken „hunner bevoegdheid."

„Ik lees met zoo vele woorden in het arr. van 4 Febr. ll.: „Verklaart, dat de in voege bewezene voorschreven feiten „(woordelijke en feitelijke en gewelddadige beleediging en „wederstand) zijn gepleegd tegen de gemelde Rijks-veldwach„ters, den deurwaarder en den wethouder, terwijl deze hunne „respectieve functiën waarnamen."

„Ik vermeen dat dit voldoende is, en eene feitelijke beslissing behelst, waarop in cassatie niet kan worden teruggekomen, terwijl zij overigens overeenstemt met de feitelijke beslissing in de voorafgaande overwegingen van het beklaagde arr.

„Ik zoude dit uitvoerig kunnen adstrueren, maar herinner liever den Raad aan zijne eigene adstructie van mijn gevoelen, bij een arr. van 2 Dec. 1851, en eene conclusie van mijnen ambtgenoot DEKETH.

„Het arr. vindt men in de *Ned. Regtspr.*, XL, 207, § 45, en met genoemde conclusie bij v. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, 1851, II, 193.

„Het is één arr. uit vele andere, en is, dunkt mij, als voor deze zaak geschreven.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij in *de eerste plaats* wordt betoogd, dat dit beroep in cassatie is ontvankelijk, en voorts beweerd: schending van de a. 206 en 211 S^{g}., in verband met de a. 222, 223, 224 en 230 S^{t}., op grond dat de regterlijke uitspraak in deze niet met redenen is omkleed ten opzigte der omstandigheid, dat de beambten in deze, tijdens de beleediging„ die hun zoude aangedaan zijn, waren in de waarneming hunner functiën;

„Wat betreft de ontvankelijkheid van het beroep in cassatie, en het wijders bij de memorie voorgestelde *middel* van cassatie;

„O., dat het hier geldt eene zaak, in het hoogste ressort afgedaan, en waarin alzoo de gewone manier van procederen niet meer toereikende is;

„O., dat hierom, naar de bepalingen van a. 103 R. O. en a. 387 S^{g}., de gewone regelen van strafvordering hier ontvankelijkheid in cassatie medebrengen, en naar a. 273 van laatstgemeld Wetb., in dat geval het beroep in cassatie ook tegen eene bij verstek gewezen uitspraak kan worden ingesteld;

„O., dat bij alle de in deze toegepaste wetsa. voor het bestaan van de daar vermelde misdrijven wordt gevorderd, niet alleen dat de daar vermelde beleedigingen of gewelddadigheden zijn gepleegd jegens magistraatspersonen of bedienende beambten, maar ook dat dit hebbe plaats gehad bij of ter gelegenheid van de uitoefening, door die magistraatspersonen of beambten, van hunne functiën;

„O., dat derhalve het bestaan van eene dezer evengemelde

omstandigheden is een der kenmerken van de bij de bedoelde wetsa. omschreven misdrijven, waarvan de al of niet aanwezigheid uit de bewezene daadzaken moet worden beoordeeld;

„O., dat bij de uitspraak, in hooger beroep gegeven, of bij het vonnis, in eersten aanleg gewezen, dat in hooger beroep is bevestigd, de daadzaken, waarop de gegeven beslissing, dat de wethouder en de deurwaarder waren in de uitoefening hunner functiën, zich grondt, niet zijn opgegeven;

„O., dat hier derhalve niet is eene beslissing omtrent het al of niet bewezene der daadzaken, waarvan het bestaan voor de toepassing der bedoelde wetsa. wordt gevorderd, en dat daardoor in deze is geschonden het op straffe van nietigheid gegeven voorschrift van a. 211, al. 2, in verband met a. 206 Sg., en wijders met de in het hoofd dezes vermelde a. van het Wetb. van Strafr.;

„Vernietigt uit dezen hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in G., van 25 Febr. 1856, en mede het beklaagde arr. van dat Hof van 4 Febr. bevorens, doch beide deze arr. alleen voor zoo verre die den req. van cassatie betreffen;

„En uit krachte van a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak aan het Pr.-Ger. in D., om op het bestaande hooger beroep van het vonnis van de Arr.-R. te W., van 22 Dec. 1855, in deze zaak gewezen, mede alleen voor zoo veel dit den req. betreft, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXXXV. — Arrest van 10 Junij 1856.

(A. 375 *C. P.*)

Vallen de in een gedrukt en algemeen verspreid geschrift gebezigde woorden: „il ne faut jamais se fier à M. S. qui manque de probité," onder het bereik der strafbepaling van a. 375 C. P.*?* — Ja.

Moet het oogmerk om te beleedigen geacht worden te zijn opgesloten in zoodanige uitdrukkingen en in het doen plaatsen van dezelve in een algemeen verspreid geschrift? — Ja.

F. W. G. L. is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 17 Mrt. 1856, waarbij, met vernietiging van een vonnis der Arr.-R. te Amsterdam, van 22 Jan. te voren, de req. is schuldig verklaard aan het in een gedrukt geschrift, hetgeen is verspreid en in omloop gebragt, doen plaatsen van uitdrukkingen, beleedigend voor Jonkheer M. S., de telastlegging van eene aangeduide ondeugd behelzende, en te dier zake, met toepassing van a. 375 S^t^., veroordeeld in eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin en de verdediger van den req. in zijne voordragt, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc-G., geconcludeerd tot vernietiging van het ingestelde beroep.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„ O., dat namens den req. als *één ig middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 375 S^t^., omdat in de geïncrimineerde bewoordingen niet zou zijn gelegen de te-last-legging eener bepaalde ondeugd en ten deze geen boos opzet zou hebben bestaan;

„ O. dienaangaande, dat bij het aangevallen arr. als bewezen is aangenomen, dat de req., in de maand Julij van het jaar 1855, in n°. 7355 van de *Nieuwe Amsterd. Courant en Algemeen Handelsblad*, zijnde dat van Maandag den 9^n^ Julij 1855, hetwelk verspreid en in omloop gebragt is, heeft doen drukken

eene door hem req. onderteekende advertentie, waarin, onder anderen, voorkomen de woorden: „*Il ne faut jamais se fier à* „M. S., *qui manque de probité*," en dat, blijkens missive van 22 Sept. 1855, Jhr. M. S., als beleedigde partij, de vervolging van den req. te dezer zake van den Off. v. J. bij de Arr.-R. te A. heeft gevraagd;

„O., dat bij het aangevallen arr. beslist is, dat opgemelde woorden niet anders kunnen worden verstaan, dan dat Jhr. M. S., door het gemis der aangeduide deugd (die van probiteit), was hetgeen daartegen overstaat, namelijk *homo improbus*, zoodat de aangehaalde woorden zijn beleedigend en eene aangeduide ondeugd behelzen; en dat het doel om te beleedigen in de gebezigde uitdrukkingen en in het doen plaatsen van dezelve in een openbaar dagblad duidelijk is opgesloten;

„O., dat de genoemde woorden behelzen de aantijging van de bepaaldelijk aangeduide ondeugd van oneerlijkheid (improbiteit), en dat het bestaan van het boos opzet bij het aangeklaagde arr. feitelijk is uitgemaakt;

„O., dat mitsdien het beroep in cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten."

N°. MCCXXXVI. — Arrest van 11 Junij 1856.

(A. 388 Sr.)

Moet een arr. van het Hof, waarbij is beslist, dat zeker advocaat niet als verdediger van een beschuldigde kon worden toegelaten, aangemerkt worden als voorbereidend gewijsde, waartegen, naar luid van a. 338 Sv., het beroep in cassatie slechts na het eindarr. openstaat? — Ja.

Op het beroep in cassatie, aangeteekend, luidens acte verleden ter griffie van het Pr.-Ger. in Limburg, op 15 Mrt. 1856, door Mr. M. S., zich qualificerende advocaat te Breda, tijdelijk te Maastricht wonende, tegen een arr. van gemeld Pr.-Ger.

van 14 Mrt. 1856, gewezen in zake het O. M. tegen C. A. en W. D., volgens doopacte J. W. D., beschuldigd van diefstal, met behulp van inklimming en valsche sleutels, in een huis, dat bewoond was, gepleegd, de tweede beschuldigde althans van medepligtigheid, en waarbij voornoemde Mr. S. niet is toegelaten om als verdediger voor den beschuldigde C. A. op te treden

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Proc.-G. genomen de volgende conclusie:

„O., dat ten processe blijkt, dat op 13 Mrt. dezes jaars 1856, voor het Pr.-Ger. in L. heeft te regt gestaan C. A., met en benevens zekeren W. D., beschuldigd van diefstal met behulp van inklimming en valsche sleutels in een bewoond huis. Dat eerstgemelde beschuldigde heeft verklaard, dat hij tot zijnen verdediger had gekozen Mr. M. S., die ter teregtzitting tegenwoordig was, terwijl Mr. v. M., advocaat bij het Hof, heeft gezegd ambtshalve voor beide beschuldigden als verdediger benoemd te zijn geworden;

„Dat de ter teregtzitting tegenwoordige Adv.-G. heeft gerequireerd, dat Mr. M. S., die zijne acte van beëediging als advocaat bij de Arr.-R. te B. had overgelegd, niet als raadsman van den beschuldigde A. zou worden toegelaten;

„Dat het Hof, na hierop gemelden Mr. M. S. te hebben gehoord, op 14 Mrt. bij het thans beklaagde arr. heeft beslist, uit overweging dat die persoon, als zijnde voor de derde maal in de straf van schorsing in de praktijk vervallen en op bevel van het Hof van de lijst der advocaten geschrapt, niet als verdediger kon optreden voor het collegie dat zijne schrapping had bevolen, en niet als verdediger van meergemelden beschuldigde heeft toegelaten;

„Dat Mr. M. S. bij het uitspreken van dit arr. niet tegenwoordig is geweest;

„Dat Mr. v. M., na het uitspreken van het arr., te kennen heeft gegeven, dat bij het in het belang der beide beschuldig-

den noodzakelijk achtte, dat aan elk hunner een afzonderlijke raadsman werd toegevoegd;

„Dat hierop Mr. S. tot verdediger van den eersten beschuldigde is benoemd en de behandeling der zaak is uitgesteld tot Donderdag 27 Mrt.;

„O., dat al verder blijkt, dat Mr. M. S., op den 15 Mrt., ter griffie van het voornoemde Hof cassatie heeft aangeteekend tegen het hier boven vermelde arrest;

„O., dat voorts uit de door hem Proc.-G. bij den H.-R. overgelegde stukken blijkt, dat bovengemeld regtsgeding op 27 Mrt., 5 en 10 Apr. is voortgezet; dat Mr. S., als raadsman van den beschuldigde A., diens verdediging heeft voorgedragen; dat op laatstgemelden dag een veroordeelend arr. tegen dezen is uitgesproken, en dat hij daarin heeft berust, door binnen den daartoe door de wet bepaalden termijn geen beroep in cassatie tegen dit arr. aan te teekenen;

„O., dat a. 389 wel bepaalt, dat de aanteekening van beroep in cassatie kan geschieden door den verdediger der veroordeelde partij, maar dat Mr. M. S. niet toegelaten zijnde om als verdediger voor den beschuldigde A. op te treden, tot het doen van die aanteekening was onbevoegd, en reeds daarom alleen dit beroep, als door een onbevoegd persoon gedaan, is nietig en van onwaarde;

„O., dat het beklaagde arr. kennelijk is een gewijsde van instructie, en het beroep daartegen, in gevolge a. 388, niet openstond dan na het eindvonnis;

„O. eindelijk, dat de veroordeelde in het definitief vonnis hebbende berust, daarin zelf eene berusting is gelegen in het beklaagde arr., terwijl de veroordeelde daarenboven bij de vernietiging daarvan geen het minste belang heeft, en het geheele beroep met der daad doelloos is;

„O., dat mitsdien het beroep om meer dan ééne reden niet ontvankelijk is;

„Concludeert dat de H.-R. den req. zal verklaren niet-ontvankelijk, *cum exp.*"

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, blijkens het proces-verbaal van de openbare teregtzitting, door het Pr.-Ger. in L., op den 13 Mrt. 1856 gehouden in de zaak van het O. M. tegen C. A. en W. D., door eerstgenoemden beschuldigde is verklaard, dat hij tot zijnen verdediger gekozen had Mr. M. S., die ter teregtzitting tegenwoordig was, en dat door dezen is overgelegd zijne acte van beëdiging als advocaat bij de Arr.-R. te B.; dat, op het requisitoir van het O. M., dáártoe strekkende, dat, op de gronden bij het requisitoir vermeld, Mr. M. S. niet als raadsman van den beschuldigde zou worden toegelaten, het Hof, na gevoerde debatten, de uitspraak over dat incident heeft uitgesteld tot den volgenden dag;

„O. wijders, dat in de teregtzitting van 14 Mrt. 1856, door het Hof bij arr. over het incident is uitspraak gedaan, en dat bij dat arr., waartegen het onderwerpelijke beroep in cassatie is gerigt, op grond dat bij arr. van het Hof in L. van 16 Febr. 1853 was bevolen, dat Mr. M. S., als zijnde voor de derde maal in de straf van schorsing in de praktijk vervallen, van de lijst der advocaten zou geschrapt worden, en dat bij gevolg de eedsaflegging, daarna door hem bij de Arr.-R. te B. gedaan, aan hem geenen titel kon geven om als beëedigd advocaat voor het Hof op te treden, Mr. M. S. niet is toegelaten als verdediger van den beschuldigde C. A.; dat voorts, blijkens het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting, na het wijzen van het gemeld arr., door het Hof aan den beschuldigde A. als raadsman is toegevoegd Mr. S., advocaat bij het Hof, en de verdere behandeling der zaak uitgesteld tot den 27 Mrt.;

„O., dat, blijkens proces-verbaal van de nader gehoudene teregtzittingen, na een voorafgegaan uitstel, de behandeling is voortgezet op den 5 Apr. 1856, en dat alstoen de beschul-

digden C. A. en W. D. zijn tegenwoordig geweest, de eerste bijgestaan door Mr. S., en de tweede door Mr. v. M.; dat vervolgens op den 10 Apr. is gewezen het arr., waarbij de beschuldigde W. D., eigenlijk genaamd J. W. D., is vrijgesproken, en de beschuldigde C. A. is schuldig verklaard aan diefstal, met behulp van valsche sleutels, in een huis, dat bewoond was, gepleegd, en veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren, mitsgaders in de kosten;

„O., dat, terwijl, blijkens deswege op den 16 Apr. 1856 door den griffier bij het Pr.-Ger. in L. afgegevene verklaring, geen beroep in cassatie is aangeteekend tegen voormeld arr. van 10 Apr. bevorens, op den 15 Mrt. 1856 door Mr. M. S., zich qualificerende advocaat te B., tijdelijk te M. wonende, blijkens acte, ter griffie van het Pr.-Ger. in L. verleden, is verklaard aanteekening van beroep in cassatie te doen tegen het hiervoren gemeld arr. van 14 Mrt. 1856, en dat vervolgens, op den 25 Mrt. 1856, ter griffie van den H.-R. is ontvangen eene memorie, door gezegden Mr. M. S. geteekend, houdende *middelen* van cassatie tegen evengemeld arr.;

„O., wat aangaat de ontvankelijkheid van dit beroep in cassatie, dat, wat er moge zijn van het bestaan der hoedanigheid van verdediger van C. A. meergenoemd bij Mr. M. S., toen deze de aanteekening van beroep in cassatie deed tegen het in de zaak van genoemden beschuldigde gewezen arr., in allen gevalle het arr., waartegen beroep is aangeteekend, is een voorbereidend gewijsde, waartegen, naar a. 388 S[v]., het beroep in cassatie niet open staat dan na het eindarr., en dat alzoo het beroep in cassatie, dat hier is gedaan vóór het eindarr., reeds daarom geen gevolg kan hebben;

„Verklaart het gedane beroep niet ontvankelijk en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCXXXVII. — Arrest van 11 Junij 1856.

(A. 18, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102); a. 203, 206 en 211 Sr.)

Is het tot de toepasselijkheid van a. 203 *S*r. *een noodwendig vereischte, dat de bij dit a. vermelde verzwarende omstandigheden* voor het eerst *gedurende het onderzoek op de teregtzitting moeten zijn bekend geworden?* — Neen.

Kan a. 211, *j*°. *a.* 206 *S*r., *gezegd worden geschonden te zijn, wanneer in het arr. eene voldoende feitelijke beslissing omtrent eene bewezen verklaarde verzwarende omstandigheid voorkomt?* — Neen.

Heeft het voorschrift van a. 203 *S*r. *uitsluitend tot doel, om den beschuldigde opmerkzaam te maken op de verandering, die het slot der acte van beschuldiging gedurende het openbaar onderzoek ondergaat, en welke tot verzwaring van straf aanleiding kan geven?* — Ja.

Kan zoodanige verzwarende omstandigheid beschouwd worden als genoegzaam te zijn bewezen, wanneer ze is geput uit erkentenis, bevestigd door den geheelen loop en zamenhang van het gebeurde? — Ja.

Moet de in a. 18, *n*°. 3, *der wet van* 29 *Junij* 1854 (St. *n*°. 102) *vermelde verzwarende omstandigheid in dien zin worden opgevat, dat de doodslag moet hebben gestrekt tot voorkoming van een* reeds gepleegd *misdrijf?* — Neen.

A. B., oud 31 jaren, boerenknecht, laatst woonachtig te Hazerswoude, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van 11 Apr. 1856, waarbij hij is schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, onmiddellijk opgevolgd door diefstal in een bewoond huis, gepleegd door middel van inwendige braak, welke moedwillige doodslag heeft gestrekt om het plegen van dien diefstal gemakkelijk te maken en de ontdekking daarvan voor te komen, en te dier zake veroordeeld tot de straf des doods en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Proc.-G. genomen de volgende conclusie:

„O., dat in de *eerste plaats* is beweerd, dat het Pr.-Ger.

in Z.holl. eene verkeerde toepassing heeft gemaakt van de bepaling van a. 203 S[r]., door acht te slaan op eene verzwarende omstandigheid, waarop wel hij beschuldigde door den Proc.-G. opmerkzaam was gemaakt, doch welke, blijkens den inhoud der acte van beschuldiging, reeds vroeger bekend was, en niet eerst gedurende het onderzoek op de teregtzitting is gebleken;

„O. te dezen aanzien, dat uit het proces-verbaal der teregtzitting blijkt, dat, na het hooren van den 5[e] getuige, de beschuldigde omstandig door den President ondervraagd is; dat hierop de Proc.-G. den beschuldigde heeft opmerkzaam gemaakt op de door hem in de teregtzitting gedane erkentenis: „dat hij, gezien hebbende, dat hij door M. v. V. ontdekt „was, terwijl hij bezig was, trachtende de in het zoogenaamde „knechtskamertje staande kist van den 7[e] getuige met zijne „handen open te breken, plotseling en zonder er over te den„ken besloten had de getuige zijner voorgenomen misdaad „uit den weg te ruimen, en daardoor voor te komen de „ontdekking, dat hij de persoon was, die in de woning was „binnengetreden, om aldaar misdaad te plegen;"

„O., dat, wel is waar, in de acte van beschuldiging wordt gezegd, dat de beschuldigde bekend had, dat hij bovengemelde M. v. V. om het leven had gebragt, ten einde zich van de getuige zijner misdaad te ontdoen, doch dat daarin geenzins wordt gevonden zoodanige omstandige vermelding der oorzaken, die den beschuldigde tot het plegen van den doodslag hebben bewogen, als die, welke aanleiding heeft gegeven tot de bedoelde opmerking van den Proc.-G.;

„O. bovendien, dat a. 203 alleen spreekt van omstandigheden, welke niet bij het slot der acte van beschuldiging waren vermeld; dat de hier bedoelde verzwarende omstandigheden, t. w., dat de manslag heeft gestrekt om het plegen van den diefstal gemakkelijk te maken en de ontdekking daar-

van te voorkomen, niet in het slot van gemelde acte vermeld waren; dat mitsdien de Proc.-G., volgens de zeer duidelijke en ondubbelzinnige bewoordingen van het a., volkomen bevoegd was den req. daarop opmerkzaam te maken, en het Hof daarop acht behoorde te slaan;

„O., dat *dit middel* van cassatie alzoo berust op eene niet in de wet gegronde, maar integendeel met hare zeer duidelijke woorden ten eenemale strijdige onderstelling, dat alleen op omstandigheden, waarvan geene melding hoegenaamd was gemaakt in de geheele acte van beschuldiging, het bedoelde a. toepasselijk was;

„O., dat *dit middel* alzoo is onaannemelijk;

„O., dat de req. in *de tweede plaats* beweert, dat de feiten, waaruit het Hof heeft afgeleid de gevolgtrekking, dat de doodslag had gestrekt om het misdrijf van diefstal gemakkelijk te maken, niet genoegzaam in het vonnis omschreven zijn, zoodat de H.-R. niet kan oordeelen, of de *juridieke qualificatie* daaraan te regt is gegeven, waardoor de a. 206 en 211 zouden zijn geschonden;

„O., dat de omstandigheid, dat de manslag heeft gestrekt om de misdaad of het wanbedrijf, die hem is voorafgegaan, heeft vergezeld of is gevolgd, gemakkelijk te maken, of de ontdekking daarvan te voorkomen, is van zuiver feitelijken aard; dat zij geenzins is eene qualificatie van gebleken feiten, die ooit of te immer aan de bepalingen der wet zouden kunnen worden getoetst, maar dat zij is eene verzwarende omstandigheid, en dat de uitspraak over haar aanwezen alzoo uitsluitend behoort tot den werkkring van den *judex facti*;

„O., dat de gronden, waarop het Hof het aanwezen dezer verzwarende omstandigheden heeft erkend, in het arr. vermeld zijn, en alzoo ook *dit middel* van cassatie ongegrond is;

„O., dat in *de derde plaats* wordt beweerd, dat uit het arr. niet zou blijken: 1°. dat de Proc.-G. den beschuldigde opmerk-

zaam heeft gemaakt op de verzwarende omstandigheid, dat de doodslag heeft gestrekt om het plegen van den diefstal gemakkelijk te maken; 2°. door welke bewijsmiddelen het Hof de overtuiging hiervan heeft bekomen;

„O., dat uit het arr. blijkt, dat uit de volledige geregtelijke bekentenis van den beschuldigde, gestaafd door omstandigheden, die ook uit andere bewijsmiddelen bekend zijn en daarmede overeenstemmen, en alzoo door wettig bewijsmiddel is bewezen, dat de beschuldigde, gezien hebbende, dat hij bij het plegen van den voorgenomen diefstal door M. v. V. ontdekt was, deze had gedood, om de getuige zijner voorgenomen misdaad uit den weg te ruimen, en daardoor voor te komen de ontdekking, dat hij de persoon was, die in de woning was binnengetreden om aldaar misdaad te plegen;

„O., dat de Proc.-G., blijkens het arr., den beschuldigde op deze omstandigheden opmerkzaam heeft gemaakt;

„O., dat in dat uit den weg ruimen van de eenige getuige van den voorgenomen diefstal, zoowel ligt opgesloten het doel om die misdaad gemakkelijk te maken (daar zij toch niet kon worden gepleegd in tegenwoordigheid van die getuige, welker bijzijn hem belette zijn opzet te volvoeren), als het doel om de ontdekking van den dader van het misdrijf te voorkomen;

„O., dat alzoo de hier beweerde schendingen van a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854, in verband met a. 203 S^r^., en van a. 206, *j°*. a. 211 van hetzelfde Wetb., is ongegrond;

„O., dat in *de laatste plaats* is beweerd, dat de in a. 13 voornoemd bedoelde verzwarende omstandigheid, dat de doodslag is gepleegd, om de ontdekking van een misdrijf te voorkomen, alleen moet worden verstaan in dien zien, dat de doodslag gepleegd zij nadat het andere misdrijf reeds was begaan, terwijl hier de doodslag is opgevolgd door den gepleegden diefstal met braak;

„O., 1°. dat deze onderscheiding niet in de wet gemaakt zijnde, voorzeker ook de niet in achtneming daarvan geenen grond tot cassatie kan opleveren, en zoo veel te minder, daar er geene reden bestaat om te veronderstellen, dat zij in de bedoeling des wetgevers zou hebben gelegen, maar veeleer uit de woorden *manslag gevolgd van eene andere misdaad*, het tegendeel schijnt te blijken;

„O., 2°. dat, blijkens het arr., de beschuldigde reeds werkelijk bezig was eene kist in de zoogenaamde knechtskamer met zijne handen open te breken, toen hij bespeurde, dat de later door hem vermoorde M. v. V. getuige was van die daad, en dat het, blijkens zijne bekentenis, met het oogmerk, om zijne schuld daaraan te bedekken, is geweest, dat hij dit meisje moedwillig en wreedaardiglijk heeft gedood, — weshalve die doodslag ook geacht moet worden te hebben gestrekt, om de door hem reeds gepleegde strafbare poging tot diefstal met braak te bedekken;

„O., dat mitsdien, ook in de stelling van den req., a. 13, n°. 3 voornoemd, volkomen juist is toegepast;

„O., dat derhalve *de* aangevoerde *middelen* voor cassatie zijn onaannemelijk, en er geene zijn, om ambtshalve dit arr. te casseren;

„Concludeert tot verwerping *c. exp.*"

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij de ingediende memorie beweerd wordt: schending van de a. 206 en 211 S^r^. en a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), alsmede verkeerde toepassing van a. 203 S^r^., en wel in *de eerste* en *tweede plaats*, omdat de Proc.-G. niet bevoegd was gedurende de teregtzetting de acte van beschuldiging aan te vullen met eene verzwarende omstandigheid, welke aan hem reeds vroeger bekend was, en omdat uit het arr. niet zoude blijken, dat van die omstandigheid eerst gedurende het onderzoek op de teregtzitting is gebleken, en het

arr. als niet voldoende gemotiveerd zou kunnen worden beschouwd;

„O. hieromtrent, dat a. 203 voornoemd ten dezen opzigte niets anders vordert, dan dat, bij het onderzoek op de teregtzitting, de wettige bewijsmiddelen hebben geloopen over omstandigheden, welke bij het slot der acte van beschuldiging niet waren vermeld, en die tot verzwaring van straf aanleiding kunnen geven, en voorschrijft, dat in dat geval het O. M. den beschuldigde hierop opmerkzaam zal maken, ten einde hij zich daarop kunne verdedigen, alsmede dat bij het proces-verbaal der teregtzitting hiervan melding worde gemaakt;

„O. nu, dat in het proces-verbaal der teregtzitting ten dezen aanzien op bladz. 7 voorkomt: „Dat, na het hooren van den „5e getuige en de voorlezing door den griffier van het proces-„verbaal van de eerste geregtelijke plaatsopneming, van „benoeming van twee deskundigen en van hunnen afgelegden „eed en gelofte, de beschuldigde door den President omstan-„dig is ondervraagd, en dat daarop de Proc.-G. den beschul-„digde opmerkzaam heeft gemaakt op de door hem in de te-„regtzitting gedane erkentenis, dat hij, gezien hebbende „dat hij door M. v. V. ontdekt was, terwijl hij bezig „was, trachtende de in het zoogenaamde knechtskamertje „staande kist van den 7n getuige met zijne handen open „te breken, plotseling en zonder er over te denken besloten „had, de getuige zijner voorgenomen misdaad uit den weg te „ruimen en daardoor voor te komen de ontdekking, dat hij de „persoon was, die in de woning was binnen getreden, om „aldaar misdaad te plegen."

„O., dat deze omstandigheid, welke tot verzwaring van straf konde aanleiding geven, in het slot der acte van beschuldiging werkelijk niet voorkomt, en op de teregtzitting uit de erkentenis van den beschuldigde is voortgevloeid, zoodat de Proc.-G. hierdoor niet alleen bevoegd, maar verpligt was den req. op

dezelve opmerkzaam te maken, en hem hierdoor in de gelegenheid te stellen zich daarop te verdedigen; terwijl gezegd a. 203 niet vordert, dat er zoude moeten blijken, dat dergelijke omstandigheid voor het eerst gedurende het onderzoek op de teregtzitting was bekend geworden, en dat dus ook daaromtrent geene motivering in het arr. te pas kwam;

„O. alzoo, dat dit beweren is geheel ongegrond;

„O., dat in *de derde plaats* beweerd wordt, dat de feiten, waaruit het Hof die verzwarende omstandigheid heeft afgeleid, niet genoegzaam in het arr. omschreven zijn, zoodat de H.-R. niet kan oordeelen, of die qualificatie daaraan te regt is gegeven, waardoor de a. 206 en 211 S^s. zouden geschonden zijn;

„O. hieromtrent, dat in de feitelijke beslissing van het beklaagde arr. voorkomt, dat, volgens de volkomen bekentenis van den beschuldigde, de ontdekking zijner aanvankelijk aangewende pogingen tot openbreking der kist van L. v. V., de onmiddellijke aanleiding geweest is tot al wat er daarna is gebeurd, en dat hij, gezien hebbende dat hij door M. v. V. ontdekt was, plotseling en zonder er over te denken besloten had, de getuige zijner voorgenomen misdaad uit den weg te ruimen, en daardoor voor te komen de ontdekking, dat hij de persoon was, die in de woning was binnengetreden, om aldaar misdaad te plegen;

„O. alzoo, dat het beklaagde arr. ten dezen opzigte eene voldoende feitelijke beslissing inhoudt, en het aangevoerde hieromtrent is ongegrond;

„O., dat in *de vierde plaats* wordt beweerd, dat uit het arr. niet zoude blijken: 1°. dat de Proc.-G. den beschuldigde opmerkzaam heeft gemaakt op de verzwarende omstandigheid, dat de doodslag heeft gestrekt om het plegen van den diefstal gemakkelijk te maken; 2°. door welke bewijsmiddelen het Hof de overtuiging daarvan heeft bekomen;

„O. ten dezen opzigte, dat de req. bij het slot der acte van beschuldiging was beschuldigd van moedwilligen doodslag, opgevolgd van diefstal, gepleegd in een bewoond huis, door middel van inwendige braak, en hij diensvolgens niet met de doodstraf had kunnen worden gestraft, maar volgens a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), slechts met eene tuchthuisstraf van 5 tot 20 jaren; doch dat op de teregtzitting uit zijne eigene erkentenis gebleken is, dat hij den manslag heeft begaan, om de getuige zijner voorgenomen en reeds begonnen misdaad uit den weg te ruimen en daardoor zijne ontdekking voor te komen, en dat alzoo, bij het onderzoek op de teregtzitting, dat bewijsmiddel geloopen heeft over omstandigheden, die niet in het slot der acte van beschuldiging waren vermeld en die tot verzwaring van straf aanleiding zouden kunnen geven, en waardoor de door hem gepleegde manslag zou vallen in de termen van het onveranderd a. 304 S^t^.;

„O. nu, dat uit de hiervoren, van bladz. 7 van het procesverbaal der teregtzitting overgenomen woorden ten volle blijkt, dat de Proc.-G. den req. wel degelijk heeft opmerkzaam gemaakt op de verandering, welke gedurende den loop van het onderzoek het slot der acte van beschuldiging onderging, en hem alzoo in de gelegenheid heeft gesteld zich daarop te verdedigen, en dat dit de eenige bedoeling van a. 203 S^v^. is; terwijl de vermelding, dat die verzwarende omstandigheid zoowel uit de eigene bekentenis des beschuldigden, als uit den geheelen loop en den zamenhang van al het gebeurde, zoo als dit uit de onder eede afgelegde verklaringen van de 7 eerste getuigen is gebleken, volkomen is bewezen, genoegzaam het bewijsmiddel, waarop die overtuiging rust, heeft kenbaar gemaakt;

„O., dat alzoo ook dit beweren is ongegrond;

„O., dat in *de laatste plaats* wordt beweerd, dat de in a. 13

voornoemd bedoelde verzwarende omstandigheid, dat de doodslag is gepleegd om de ontdekking van een misdrijf voor te komen, alleen moet worden verstaan van de voorkoming der ontdekking van een reeds gepleegd misdrijf, terwijl *in facto* zoude blijken, dat de diefstal met braak eerst na den doodslag plaats had;

„O. hieromtrent, dat ook dit beweren *in jure* en *in facto* is ongegrond, omdat in de wet zoodanige onderscheiding niet wordt gevonden, en omdat uit de in het beklaagde arr. opgenomene omstandige bekentenis van den req. blijkt, dat hij reeds pogingen aanwendde om de kist van den 7n getuige met zijne handen open te breken, toen hij zich door de verslagene ontdekt zag;

„O. mitsdien, dat al het aangevoerde is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCXXXVIII. — Arrest van 17 Junij 1856.

(A. 209, 212 en 279 *C. P.*)

Moet de strafbepaling van a. 279 C. P. *beperkt blijven tot het geval, dat de geweldadigheid gepleegd zij tijdens het bedelen en jegens de personen, bij wie zulks plaats had?* — NEEN.

Is het niettemin voor de toepassing van gemeld a. een noodzakelijk vereischte, dat het geweld gepleegd zij tijdens de dader werkelijk als bedelaar voor de rust van personen gevaarlijk was? — JA.

Vallen derhalve de feitelijkheden, gepleegd jegens eenen veldwachter, lang nadat de bedelaar, ter zake van bedelarij, door dezen was aangehouden, in de termen van de a. 209 *en* 212, *dan wel in die van a.* 279 C. P.*?* — IN EERSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie tegen een arr. van dat Hof, dd. 25 Mrt. 1856, waarbij J. v. d. C., gereq. in deze, is schuldig verklaard: 1°. aan bede-

larij in eene plaats, voor welke eene openbare inrigting tot voorkoming van bedelarij bestaat, na reeds eenmaal wegens bedelarij veroordeeld te zijn geweest; 2°. aan aantasting en gewelddadigen en feitelijken wederstand jegens eenen veldwachter, handelende ter uitvoering der wetten en der bevelen van het openbaar gezag, gepleegd door één persoon, zonder wapenen, en te dier zake, met toepassing der a. 209 en 212 S^t. en van a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van drie maanden, met last, dat hij, na het uiteinde dezer straf, naar een bedelaarsgesticht of werkhuis zal worden overgebragt, alsmede in de kosten, en wijders is vrijgesproken van het mede hem te last gelegde wanbedrijf van landlooperij.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„In deze zaak heb ik gemeend mij te moeten vereenigen met het door den Proc.-G. in U. ingestelde beroep in cassatie, en dat wel inzonderheid naar aanleiding van hetgeen ik betrekkelijk den zin en de strekking van a. 279 *C. P.* aangeteekend heb gevonden zoowel bij CHAUVEAU, als bij RAUTER, ROGRON, en andere schrijvers over het Wetb. van Strafr.

„Bij CHAUVEAU (Tom. V, p. 78) vindt men een arr. van het Fransche Hof van cassatie van 12 Sept. 1812 (ook reeds in de memorie aangehaald), waarbij door dat Hof is verstaan, dat a. 279 van toepassing is op den bedelaar, die daden van geweld heeft uitgeoefend jegens eenen commissaris van policie die hem wilde aanhouden; een geval voorzeker, hetgeen met het onderwerpelijke al zeer veel overeenkomst heeft.

„Men leest bij CHAUVEAU het navolgende:

„Il n'est pas nécessaire que ces violences aient été commises en mendiant, l'article n'exige pas ce concours, il exige „seulement, que l'agent ait la qualité de vagabond ou de men-

„diant. Par application de ce principe la cour de cassation „a pu juger, que cet article est applicable au mendiant, qui a „exercé des violences contre le commissaire de police, qui „voulait l'arrêter." En hoeseer dan nu ook door CHAUVEAU tegen deze leer van het Hof van cassatie bedenkingen worden in het midden gebragt, en het wordt betwijfeld, of dit wel de geest van de wet is zoo is het mij nogtans voorgekomen, dat die leer door den tekst en de redactie van het wetsa. zelf en de algemeenheid van de aldaar gebezigde uitdrukkingen, volkomen wordt geregtvaardigd.

„Van daar, dat men hieromtrent ook vindt aangeteekend bij RAUTER, n°. 408, p. 288 en volgg., die zich daarbij al wederom beroept op het gezag van BOURGUIGNON:

„La latitude des expressions de l'article 279: *tout mendi-* „*ant ou vagabond*, ne permet pas de distinguer entre le cas „où le mendiant ou vagabond était tel d'habitude, et celui où „le fait de violences a seulement été commis par l'individu en „mendiant; et l'article 279 est applicable, soit que les violen- „ces aient été exercées par le prévenu en mendiant, soit qu'il „fut, lors de ces violences, un mendiant ou vagabond."

„Eveneens lees ik bij ROGRON, op a. 279, p. 80: „Les vio- „lences doivent-elles avoir été commises en mendiant, pour „constituer un crime? non, car la loi ne le dit pas."

„Alle deze schrijvers nu ondersteunen zeer ondubbelzinnig en zeer krachtig het gevoelen van den Proc.-G. in U.; en wanneer ik nu tevens daarbij let op den grondslag, waarop dat gevoelen rust, en welke grondslag eensdeels is gelegen in de redactie van het wetsartikel zelf (*la latitude de ses expressions*, zoo als RAUTER zegt), en anderdeels dat de wetgever hier inderdaad meer de hoedanigheid des bedelaars, dan wel de handeling van het bedelen zelf voor oogen schijnt te hebben gehad, dan meen ik mij in deze zaak geheel en al te moeten scharen aan de zijde van genoemde schrijvers en van den Proc.-G. in U.

„Ik concludeer mitsdien tot cassatie, en voorts tot regtspraak ten principale op de door den regter, met betrekking tot de bedelarij en de daarna plaats gehad hebbende gewelddpleging, als wettig bewezen aangenomen feiten, en zulks met veroordeeling van den gereq. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req., blijkens zijne verklaring ter griffie, tegen het voormelde arr. zonder eenige beperking zich in cassatie heeft voorzien, en bij het slot zijner memorie, evenzeer zonder beperking, tot vernietiging van het arr. heeft geconcludeerd;

„O., dat het voormelde arr. bevat eene vrijspraak van den gereq. ter zake van de hem te last gelegde landlooperij, op grond dat zijne schuld te dien opzigte niet is bewezen, en dat mitsdien, voor zoo verre die vrijspraak betreft, de req. in zijne voorziening tegen het arr. is niet ontvankelijk;

„O. voorts, dat als *eenig middel* van cassatie door den req. is aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 209 en 212, en schending van a. 279 St., op grond dat de gewelddadigheid, door den gereq. na zijne aanhouding ter zake van bedelarij jegens den veldwachter gepleegd, daarstelde, niet het wanbedrijf van wederspannigheid, maar de misdaad, bij laatstgemeld a. voorzien;

„O. te dien opzigte, dat bij het beklaagde arr. *in facto* is aangenomen, dat het bewezen is, dat de gereq. op den 21n Jan. jl. gebedeld heeft aan de woning van den 1n getuige, te S., en dat hij den veldwachter dier gemeente, die hem had aangehouden, nadat hij hem gebragt had aan het huis van den 2n wethouder, daar de 1e wethouder niet te huis en de burgemeester afwezig was, en alzoo bij het hoofd van het gemeente-bestuur, toen hij zich gereed maakte om hem te binden, heeft aangetast, gestooten en tegen den grond geworpen; doch dat het niet is bewezen, dat deze gewelddadigheden tij-

dens het bedelen en jegens de personen, bij wie hij gebedeld heeft, maar eerst lang na zijne aanhouding zijn gepleegd;

„O., dat de straf van tuchthuis, bij a. 279 S^t. bedreigd tegen iedere daad van geweld hoegenaamd, door een bedelaar of landlooper jegens de personen gepleegd, geen anderen grond heeft dan het gevaar voor de openbare rust en de veiligheid der personen, hetwelk de wetgever zich van de handelingen van lieden, die een bedelaars- of landloopersleven leiden, heeft voorgesteld, en waartegen hij door die zware strafbedreiging de ingezetenen heeft willen beschermen;

„O., dat hieruit volgt, dat, hoezeer de algemeenheid der uitdrukkingen in gemeld a. 279, wel niet toelaat om de toepassing daarvan, met betrekking tot de bedelaars, te beperken tot het geval dat de daad van geweld gepleegd zij tijdens het bedelen en jegens de personen, bij wie zulks plaats had, echter tot de toepassing van dit a. zeer zeker gevorderd wordt, dat de daad van geweld zij gepleegd tijdens de dader werkelijk nog in den toestand verkeert van als bedelaar voor de zamenleving of de veiligheid der personen gevaarlijk te kunnen zijn;

„O., dat *in casu*, blijkens de hiervoren omschrevene daadzaken, de daden van geweld door den gereq. jegens den veldwachter zijn gepleegd, lang nadat hij ter zake van bedelarij door dezen was aangehouden, en dat die daden mitsdien, als door hem niet gepleegd tijdens hij op vrije voeten als bedelaar voor de maatschappij gevaarlijk konde zijn, en als tot den staat van bedelarij, waarin hij vóór zijne aanhouding verkeerde, in geen verband staande, niet vallen in de termen der exceptieve bepaling van gemeld a. 279, en dat op dezelve, als de kenmerken van wederspannigheid bevattende, te regt bij het beklaagde arr. de a. 209 en 212 S^t. zijn toegepast;

„O., dat mitsdien *het* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening

tegen het bovengemelde arr., voor zooverre hetzelve eene vrijspraak betreft, en verwerpt het beroep, voor zooveel het overige betreft; beveelt eindelijk, dat de kosten zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCXXXIX. — Arrest van 18 Junij 1856.

(A. 367 en 371 *C. P.*; a. 206 en 211 Sr.)

Zijn de a. 211 *en* 206 *S*[r]., j°. 367 C. P. *geschonden, wanneer, bij schuldigverklaring ter zake van laster, het beklaagd arr. niet genoegzaam met redenen is bekleed ten opzigte der vraag, of het geïmputeerde feit op of in eene openbare plaats is ten laste gelegd?* — Ja.

L. T. A. L., oud 26 jaren, brouwer, te Roermonde geboren en wonende, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van 13 Mrt. 1856, waarbij, op het door den req. ingestelde hooger beroep, voor wat betreft het bewezene der daadzaken, derzelver qualificatie, het bewezene der schuld van den req. aan de daadzaken en de veroordeeling in de geldboete van *f* 25.00 en in de kosten, is bevestigd, doch ten aanzien der uitgesprokene gevangenisstraf van ééne maand, is vernietigd een vonnis, door de Arr.-R. te R., den 23 Jan. bevorens gewezen, ter zake van het hem bij de dagvaarding ten laste gelegde, van in den nacht van 1 op 2 Jan. 1856, ten herberge van H. L. te R., P. C. J., huisvrouw J., te hebben verweten, dat hij dikwijls genoeg op haren buik had gelegen om haar te gebruiken; zijnde de req., bij genoemd arr., met toepassing der a. 367, 368 en 371 S[t]., en 1, 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851 (*St.* n°. 68), veroordeeld tot eene gevangenzetting van 14 dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan, en in de kosten van het hooger beroep.

Nadat in deze was gehoord het rapport van den Raadsheer Geradts en de advocaat van den req. in zijne voordragt en

adstructie van onderscheidene *middelen* van cassatie, heeft de Adv.G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd, overeenkomende met die, welke bij de acte van beroep in cassatie zijn vermeld.

„In de *eerste plaats* beweerde de geachte pleiter: schending van a. 22 S[r]., op grond dat geene klagte was gedaan door de beleedigde partij.

„Ik zal zeer weinig over *dit middel* zeggen, dat mij geheel onaannemelijk voorkomt.

„Ik erken, met den geachten verdediger, de *ratio legis*, zoo als ik dit dikwijls heb betoogd; maar ik hecht ook weder in dit geval weinig of geene waarde aan de geschiedenis der wetgeving, omdat de wijzigingen, weglatingen enz., evenzeer kunnen strekken ten voordeele als ten nadeele der wetexplicatie, zoo als die wet eindelijk is geboren.

„Zoo als zij nu ligt, acht ik die geschiedenis in het nadeel des req[s].

„Ik vraag mij nu maar af, wat de wet zegt zoo als zij daar voor mij ligt? Het is dit, dat, in zaken van laster, geene nasporing of vervolging door het O. M. kan geschieden, anders dan op klagte der beleedigde partij.

„Mijne tweede vraag is: bestaat *in casu* eene zoodanige klagte? en ik antwoord toestemmend.

„Onze toets moet dan wel zijn het eerste proces-verbaal voor den commissaris van policie.

„Daarin lees ik, dat P. C. J., huisvrouw van C. J., hem, commissaris van policie, klagte heeft ingebragt tegen den req. over de aangedane beleediging.

„Dat is voldoende; en dat de man van de beleedigde vrouw dit mede heeft onderteekend, neemt niet weg, dat zij, zoo als uit het authentiek stuk blijkt, de klagte heeft ingediend.

„Ik acht dus *dit middel* ongegrond.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd: schending en verkeerde toepassing van de a. 367 en 371 *C. P.*, in verband met de a. 206 en 211 S[r].

„*In casu* zoude niet hebben bestaan de *imputatie* van een *fait précis*, maar slechts onbeschaamd snoeven, en in allen geval zoude hieromtrent geene genoegzame motivering in het beklaagde arr. of bevestigde vonnis te vinden zijn.

„Ik weet inderdaad niet, hoe men een feit meer zou kunnen preciseren, dan door bewezen te verklaren, dat iemand, aan eene toen gehuwde vrouw, in het bijzijn van haren man en anderen, verwijt, dat hij dikwijls genoeg ontucht met haar gepleegd had.

„Het zal toch wel niet noodig zijn, dat tijd en plaats uitdrukkelijk zouden zijn vermeld, om zoodanige vrouw in de achting van allen te schandvlekken door die aantijging, al had zij ook betrekking tot eenen tijd vóór haar huwelijk.

„De H.-R. heeft dit meermalen beslist. SCHOONEVELD, ad a. 367 *C. P.*, litt. *pp*.

„Het boos opzet zoude niet bewezen, en hier slechts sprake kunnen zijn van scherts.

„Men schertst niet op deze wijze met de eer eener vrouw; de door haar ingediende klagte toont, dat zij er zich door beleedigd gevoelde, en het boos opzet is gelegen in de bewezene daadzaak, dat het gezegde des req[s]. was eene soort van wraakneming over haar verzoek, dat hij (req.) zich van haar zoude verwijderen, strekkende dus om haar in het bijzijn van haren man en anderen te grieven.

„Er blijft maar één punt overig der verdediging (in mijn oog het eenigste belangrijke), de openbaarheid der plaats en de motivering daarvan.

„En, om der onpartijdigheids wille, erken ik daarover te aarzelen.

„Er is bewezen verklaard, dat de beleediging is geschied tusschen 11 en 12 ure des nachts in eene herberg, in het bijzijn van twee aanverwanten (zie het proces-verbaal der zitting in eersten aanleg).

„En nu erken ik met den verdediger, dat eene herberg niet *altijd* is eene openbare plaats, vooral niet als zij voor het publiek gesloten is. Het kan de wil des wetgevers niet zijn geweest, eenen tapper te verbieden om, na besloten tijd, familie of vrienden bij zich te zien en hun een glas wijn aan te bieden.

„Hier nu vinden wij niets in het proces, dan gepraat onder famieliebetrekkingen, en nu blijkt mijns inziens niet genoeg uit de vonnissen, of de herberg *toen* openbare plaats was, of zij voor ieder ander dan de famielie gesloten was.

„Daarbij komt, dat ik, die belast ben met het nazien der vonnissen in Limburg, zeker weet, dat, volgens eene plaatselijke verordening van Roermond, dd. 11 Aug. 1852, de herbergen aldaar ten elf ure moeten gesloten zijn. Vergelijk SCHOONEVELD en de daar aangehaalde arr^n. ad a. 367 *C. P.*, *sub* litt. *h*, *in voce: waartoe ieder den vrijen toegang heeft.*

„Ik onderwerp dit punt aan de wijsheid des Raads, en heb de eer namens den heer Proc.-G. te concluderen tot rejectie van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten in cassatie, en *subsidiair* tot vernietiging van het arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof, om door hetzelve op het hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, alsdan te dragen door den Staat."

ARREST. — De H. R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat van wege den req., onder andere, tot den vorm betrekkelijke, *middelen* wordt beweerd: schending van de a. 367 en 371 S^t., in verband met de a. 206 en 211 S^g., omdat 's Hofs beslissing omtrent de elementen van den laster, en

wel met betrekking tot de openbaarheid van de plaats der te lastlegging, niet genoegzaam met redenen is bekleed;

„O. dienaangaande, dat het tot het wezen der lastering behoort, dat de daad op of in eene openbare plaats zij ten laste gelegd;

„O., dat het Pr.-Ger. in L. bij het beklaagde arr. wel als bewezen heeft aangenomen, dat de req., in den nacht van 1 op 2 Jan. 1856, de bedoelde beleedigende uitdrukking tegen de huisvrouw J., ter herberge van H. L. heeft uitgesproken, en dat deze herberg is eene openbare plaats; doch niet heeft uitgemaakt op welk uur, noch in welk vertrek der herberg de req. gemelde woorden heeft gebezigd, noch of zulks in tegenwoordigheid van andere personen dan de echtgenooten J. heeft plaats gehad; dat bij het arr. ook geene omstandigheden worden opgegeven, welke van aard zijn om de genoemde herberg, toen die woorden werden uitgesproken, als eene openbare plaats te doen beschouwen;

„O., dat het arr. derhalve, ten aanzien van het voormelde kenmerk des wanbedrijfs, niet genoegzaam is gemotiveerd, en het alzoo overbodig is om te treden in het onderzoek der andere *middelen* van cassatie;

„Vernietigt het beklaagde arr., door het Pr.-Ger. in L. den 13 Mrt. 1856 gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.brab., om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXL. — Arrest van 18 Junij 1856.

(A. 56 R. O.; a. 224 en 227 *C. P.*)

Volgt uit de bepaling van a. 224, *in verband met a.* 227 C. P. *en a.* 56 *R. O., dat vonnissen ter zake van het wanbedrijf,*

vermeld bij eerstgemeld a., aan hooger beroep onderworpen zijn? — Ja.

J. H. is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 7 Apr. 1856, waarbij hij is verklaard niet ontvankelijk in zijn beroep van een vonnis van de Arr.-R. te Amsterdam, van 20 Febr. te voren, bij hetwelk hij req. is verklaard schuldig aan twee beleedigingen met woorden jegens bedienende beambten, in de uitoefening hunner bediening, en met toepassing van a. 224 St., veroordeeld tot betaling van twee geldboeten, ten bedrage van *f* 75.00 ieder, en in de kosten van het regtsgeding.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde arr., en verklaring, dat de req. is ontvankelijk in het door hem ingesteld hooger beroep, en terugzending der zaak naar het Pr.-Ger. in N.holl., om op de bestaande acte van hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, ofschoon noch bij de aanteekening der voorziening in cassatie, noch later daarvoor eenige *middelen* zijn aangevoerd, echter het beklaagde arr. behoort te worden vernietigd;

„O. toch, dat bij het beklaagde arr. is geoordeeld, dat tegen het feit, waarvoor de appellant, nu req., is veroordeeld, geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van 200 franken, en dat mitsdien het vonnis aan geen hooger beroep was onderworpen;

„O. echter, dat in a. 227 St., aan den regter de bevoegdheid wordt gegeven, om den beleediger, boven en behalve de in a. 224 bepaalde boete van 200 franken, ook te veroordeelen tot het doen van herstel van eer aan den beleedigde, met

toepassing van lijfsdwang, in geval van vertraging of van weigering; en dat de wetgever, door deze belangrijke toevoeging aan de oorspronkelijke straf, in a. 224 bedreigd, op het misdrijf eene hoogere straf heeft gesteld, dan eene geldboete van ƒ 200.00;

„O., dat a. 56 R. O. als regel stelt, dat de vonnissen der Arr.-R^{n}. in correctionele zaken aan hooger beroep onderworpen zijn, en dat van dezen regel slechts uitgezonderd is het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd, dan eene boete van ƒ 200.00, zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk;

„O., dat hieruit valt af te leiden, dat de wetgever bedoelt het hooger beroep alleen dan uit te sluiten, wanneer de straf bepaald blijft bij eene enkele boete van ten hoogste ƒ 200.00, zonder meer, en dat daarentegen als regel het hooger beroep blijft toegelaten, zoodra eene andere of verdere veroordeeling, dan in gemelde boete, wordt uitgesproken;

„O., dat aan de uitzondering, door den wetgever aangewezen, geene uitbreiding behoort te worden gegeven tegenover den algemeenen regel, en dat bij gevolg a. 56 R. O., bij de toepassing van de a. 224 en 227 S^{t}., het hooger beroep toelaat, en dat mitsdien meergenoemd a. 56 in deze is geschonden;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., op den 7 Apr. 1856 in de zaak van den req. gewezen, en ten principale regt doende, verklaart den req. ontvankelijk in het door hem ingestelde hooger beroep, en beveelt, dat de zaak, op de bestaande acte van hooger beroep, bij evengemeld Geregtshof nader zal worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXLI. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 2, 4 en 5 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34); a. 367, 372, 371 en 370, al. 2, *C. P.*; a. 1953 en 1958 B. W.; a. 80, 436, 223, 427, 270 en 211 Sv.)

Bestaat er schending van a. 211 *Sv.*, *wanneer het Hof, verklarende zich geheel te vereenigen met het vonnis des eersten regters, bij het bevestigend arr. den tekst der wet, waarop de veroordeeling berust, niet andermaal vermeldt?* — Neen.

Kan er sprake zijn van schending van a. 270 *Sv.*, *door het niet verleenen van verstek, bijaldien de beklaagde ter teregtzitting tegenwoordig is?* — Neen.

Kan er, met het oog op a. 372 C. P., *gedacht worden aan eenige* opschorting, *wanneer het Hof bij een arr., dat in kracht van gewijsde is gegaan, verklaart, dat er geene termen zijn, om eenige vervolging in te stellen?* — Neen.

Kan een arr., gewezen in Raadkamer, ooit eenige bewijskracht bezitten voor het bestaan van het misdrijf of voor de schuld des beklaagden? — Neen.

Volgt uit a. 5 *der wet van* 16 *Mei* 1829 (St. n°. 34), *dat het bevelschrift van verwijzing naar de openbare teregtzitting aan den beklaagde moet worden beteekend?* — Neen.

Bestaat er eenige schending van a. 223 *Sv.*, *wanneer het boos opzet, dat niet als een bestanddeel van het geïmputeerde feit van laster kan worden aangemerkt, in de dagvaarding niet is vermeld?* — Neen.

Kan in cassatie worden teruggekomen op eene feitelijke beslissing des regters, dat het boos opzet overtuigend *is bewezen?* — Neen.

Kan a. 427 *Sv. geschonden zijn, wanneer de bewijsmiddelen, ter aanwijzing van het bestaan der schuld, zijn gelegen in beëedigde verklaringen van bevoegde getuigen en de bekentenis van den beklaagde?* — Neen.

Heeft het misdrijf van laster en hoon, vermeld bij a. 2 *der wet van* 16 *Mei* 1829 (St. n°. 34), *betrekking op* personen als zoodanig, *dan wel op* openbare *autoriteiten?* — In laatstgemelden zin beslist.

Moet eene Arr.-R. aangemerkt worden als daarstellende eene openbare autoriteit? — Ja.

Is het tot de toepasselijkheid van a. 367 C. P. *een noodwendig vereischte, dat men eene handeling, als met boos opzet gepleegd, hebbe te laste gelegd, of is het voldoende, dat men eene daad van grove nalatigheid, die aan verachting en*

haat kan blootstellen, zij geïmputeerd? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Kan er sprake zijn van toepassing van a. 376 C. P., *wanneer in de geïmputeerde feiten het kenmerk èn van publiciteit èn van graviteit onmiskenbaar ligt opgesloten?* — NEEN.

Is het Hof bevoegd, om het kenmerk van openbaarheid *te putten uit eene door den beklaagde zelven overgelegde authentieke acte?* — JA.

Is bij a. 2 *der wet van* 16 *Mei* 1829 (St. n°. 34) *de bepaling van a.* 370, *al.* 2, C. P. *uitdrukkelijk in stand gehouden?* — JA.

Moet de bepaling van a. 4 *der meergemelde wet beschouwd worden in verband met a.* 227 *Grw. van* 1815? — JA.

Kan, met het oog op de bepalingen der wet van 16 *Mei* 1829, *iets anders als bewijs der geïmputeerde feiten worden aangenomen, dan hetgeen uit een vonnis of eene authentieke acte voorvloeit?* — NEEN.

Is de innerlijke waardering van hetgeen uit wettige bewijsmiddelen voortvloeit, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — JA.

Jhr. M. S. is req. van cassatie tegen het incidenteel arr. van den 4n Mrt. 1856, tegen het eindarr. van den 12n Mrt. daaraanvolgende, en tegen de overige incidentele arrn. en uitspraken, gedurende den loop der behandeling van de zaak, waarin dat arr. van den 12n Mrt. 1856 is gegeven, en bij welk arr. van 12 Mrt. 1856 de req. is veroordeeld tot eene correctionele gevangenzetting voor den tijd van 15 dagen, door hem in eenzame opsluiting te ondergaan, betaling eener geldboete van ƒ 100.00 en in de kosten, in beide instantiën gevallen, ter zake van lastering, door in een gedrukt geschrift, dat verkocht en verspreid is geworden, aan eene openbare autoriteit of ligchaam, uit meer dan één persoon bestaande, daden te hebben te last gelegd, die, indien zij plaats hadden, de autoriteit of het ligchaam, tegen welke zij geduid zijn, zoo niet aan strafvervolging, in elk geval aan de verachting of den haat der burgeren bloot zoude stellen.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer

DE VOS, heeft de Adv.-G. DEKKETH, namens den Proc.-G., de volgende conclusie genomen:

„Er zijn in deze zaak wel een zeer groot aantal *middelen* aangevoerd, doch over het algemeen is men in gebreke gebleven om die *middelen* eenigzins nader aan te dringen of te ontwikkelen en de gegrondheid daarvan aan den Raad te betoogen; en daar het mij nu ook is voorgekomen, dat deze geheele voorziening in cassatie van zeer weinig regtskundig aanbelang is, zal ik ook van mijnen kant, zonder veel ontwikkeling, mijn gevoelen over de aangevoerde gronden aan dezen Raad mededeelen.

„*Het eerste* der *middelen* tegen het eindarr. (want daartegen zijn alle *de* voorgestelde *middelen* alleen gerigt) is: schending van a. 367 *C. P.*, in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* nº. 84), op grond dat niet blijkt uit welk personeel de Arr.-R. te Haarlem, jegens welke de laster geleegd zoude zijn, is zamengesteld geweest, en welk personeel alzoo door dien laster zoude zijn getroffen; daar toch de wet, onder de collectieve uitdrukking: *openbare autoriteiten of ligchamen uit meer dan één persoon bestaande*, kennelijk verstaat de personen, uitmakende zoodanige autoriteit of ligchaam; zoodat het Hof, op vermeenden laster, gepleegd jegens een onbepaald object, toepassende de bepalingen van a. 367 *C. P.*, hetwelk een bepaald object verlangt, gezegde wetbepaling heeft geschonden.

„Ik antwoord evenwel op deze bewering, dat het bepaald object, waartegen hier het misdrijf gepleegd is, is de Arr.-R. te H., welke, bij vonnis van 21 Dec. 1854, tegen dezen req. en S. F., wegens lasterlijke klagten in couranten-berigten, eene veroordeeling heeft uitgesproken; en dat het voor het bestaan van dat object, als openbare autoriteit of als ligchaam, volmaakt onverschillig was, uit welke leden of personen die Regtbank is zamengesteld geweest, juist omdat de wetgever hier

niet eenige bepaalde personen, maar het ligchaam zelf en de openbare autoriteit heeft willen beschermen; a. 367 moet dan ook zeer kennelijk hier worden beschouwd niet op zich zelf staande, maar in verband met a. 2 van de wet van 1829, als wanneer inderdaad hier wel geen twijfel zal kunnen bestaan omtrent de allezins juiste toepassing der wet.

„*Dit eerste middel* is dus ongegrond.

„*Het tweede middel* is: schending of verkeerde toepassing van a. 367 *C. P.*, in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829, op grond dat de feiten, waarvan de req. den Haarlemschen regter beschuldigt, volgens de beschrijving daarvan in het arr. van 12 Mrt. 1856 gegeven, niet zijn *faits précis*, *articulés*, in den zin der wet.

„Zeer te regt evenwel is het tegendeel hiervan bij het aangevallen arr. uitgemaakt en beslist, en ik vereenig mij volkomen met die gegevene beslissing.

„Men leest namelijk in het arr. dit: „dat bij voormelde advertentie aan den Haarlemschen regter is te last gelegd, onder „anderen, dat hij geheel vervalscht en verminkt heeft opgenomen, in zeker daarbij bepaald aangewezen condemnatoir vonnis, aanhalingen uit geïncrimineerde klagten en couranten„berigten; en dat derhalve de geïmputeerde feiten, zelfs met „het oog op het door den verdediger ingeroepen arr., zoodanig „zijn gepraeciseerd en omschreven, als vereischt wordt, „om naar a. 367, bij het aanwezen der overige elementen, „laster daar te stellen."

„Deze beslissing nu is volkomen juist; wanneer men aan den regter te last legt, dat hij in een bepaald aangewezen vonnis de feiten verminkt en vervalscht heeft opgenomen, dan is dit ontwijfelbaar *un fait précis*.

„Ook obsteert hiertegen geenzins het in den zoo evengenoemden considerans van het Hof bedoelde arr. van dezen Raad, waarop de verdediging zich had beroepen, een arr.

namelijk van 31 Aug. 1849, opgenomen in de verzameling van v. d. Honert, *Strafr en Strafv.*, 1849, II, 77 en volgg.; terwijl ik integendeel hier van mijnen kant meen te mogen verwijzen tot het nog zeer onlangs door dezen Raad gewezen arr. in de zaak van H. J. L. (arr. van 20 Mei), waarbij de H.-R., in eene bijkans gelijksoortige imputatie, het bestaan van het bedoelde *criterium* heeft aangenomen. Ook *dit tweede middel* is alzoo ongegrond.

„*Het derde middel* is: schending van a. 372 *C. P.*, in verband met a. 2 van de wet van 16 Mei 1829 en a. 80 Sr., op grond dat, daar de te last gelegde feiten, volgens a. 12 R. O., aanleiding hadden kunnen geven tot eene strafregterlijke vervolging tegen de Haarlemsche Regtbank, de regtsvervolging in deze had behooren te zijn geschorst, tot dat het onderzoek en de vervolging deswege zouden zijn afgeloopen; hoedanige instructie echter tot dus verre niet heeft plaats gehad.

„Ten aanzien van deze bewering nu meen ik hier inzonderheid de aandacht van dezen Raad te moeten vestigen op een gewijsde van instructie, door het Hof in N.holl. in deze zaak gewezen op 2 Oct. 1855 (bij de stukken voorhanden sub no. 22), en waarbij dat Hof, na gedane klagte van den kant van Jhr. M. S., overeenkomstig het daartoe gedaan requisitoir van den Proc.-G., heeft verstaan, dat er hoegenaamd geene termen bestonden, om tegen de Haarl. Regtb. eenige vervolging in-te stellen, ter zake van zich in of door het bedoelde vonnis aan eenig strafbaar feit te hebben schuldig gemaakt.

„Wanneer nu de daartoe bevoegde regter verklaart, dat er geene termen bestaan, het zij om regtsingang te verleenen, het zij om eenige zaak verder te vervolgen, dan behoeft en kan er zelfs geene verdere instructie plaats hebben *sur ces faits*, dan bestaat er omtrent de praejudiciële quaestie (want dit zoude het hier dan zijn) eene voldoende beslissing; waarvan dan ook het noodwendig gevolg is, dat er wel geene sprake

meer kan zijn van eenige schorsing. Met betrekking tot de schorsing op de praejudiciële quaestie, bij lasterlijke aanbrenging, krachtens a. 373 *C. P.*, is dit meermalen aldus door dezen Raad beslist. Men zie o. a. een arr. van 22 Mei 1849 (bij v. d. Honert, *Strafr. en Strafv.*, 1849, I, 254). En er bestaat geen de minste grond, waarom dit niet evenzeer van toepassing zoude zijn op het onderzoek en de schorsing, bedoeld bij a. 372.

„De bevoegde regter had hier onderzocht en beslist; verdere schorsing, krachtens het voorschrift van a. 372, kwam dus niet meer te pas.

„Ook is die uitspraak, die beslissing, volstrekt niet in cassatie aangerand, zoo als dit had behooren te geschieden, wanneer men zich daarmede bezwaard had geacht, en dat wel dadelijk, omdat zoodanige uitspraken op de praejudiciële quaestie gelijk staan met eindvonnissen.

„Daar alzoo onherroepelijk was beslist, dat er geene termen van vervolging bestonden tegen de Haarlemsche Regtbank, was die beslissing niet alleen voor het Hof voldoende, om die zaak daarmede voor afgedaan te houden en geene schorsing te gelasten, maar zal ook zelfs de juistheid van die beslissing zelve hier in cassatie wel niet nader kunnen worden onderzocht.

„*Dit derde middel* is alzoo ongegrond.

„*Het vierde middel* is: schending van a. 436 S^g., in verband met de a. 1953 en 1958 B. W., doordien bij arr. van het Hof ter Raadkamer, van 2 Oct. 1855 (hetzelfde waarvan zoo even is melding gemaakt), is uitgemaakt, dat de feiten, waarvan de req. den Haarlemschen regter bij de geïncrimineerde zinsnede beschuldigt, nimmer tot eenige vervolging hoegenaamd aanleiding zouden kunnen geven; terwijl, volgens de feitelijke beslissing van 's Hofs arr. van 12 Mrt. 1856, zulks met het oog op a. 12 R. O. wel het geval zoude zijn; zoodat de bewijskracht,

ontleend aan 's Hofs eigene beslissing van 2 Oct., bij de latere beslissing is miskend.

„*Ergo*, omdat het Hof (want deze is de redenering), bij deszelfs eindarr., met betrekking tot de qualificatie en de waardering der feiten, anders heeft beslist dan bij het arr. ter Raadkamer, daarom zijn miskend de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs der misdrijven! Voorzeker eene allerzonderlingste gevolgtrekking! eene gevolgtrekking, welke zeer kennelijk berust op eene verwarring van denkbeelden.

„Immers, dat arr. ter Raadkamer, waarbij werd verstaan, dat er geene termen waren om de Haarl. Regtb. te vervolgen, was wel nimmer een *bewijsmiddel* voor het bestaan van het misdrijf of van de schuld van den req. Dat stuk is niet als een *bewijsmiddel* in dit geding door den regter aangenomen, maar heeft ook, met het oog op de wet, bezwaarlijk als zoodanig kunnen strekken; alleenlijk was daarbij uitgemaakt, dat er geene termen waren tot vervolging voor de Regtb. te H., en als zoodanig was die beslissing voor het Hof verbindend, zoo als dan ook werkelijk het Hof, naar aanleiding daarvan, de schorsing heeft afgewezen; doch overigens lag in dat arr. volstrekt geene bewijskracht voor het bestaan van de feiten, en nog veel minder voor de juistheid der qualificatie. Integendeel, met het oog op a. 206, was het Hof bij deszelfs eindbeslissing volkomen bevoegd, om de bewezene feiten zoodanig te qualificeren als het Hof zulks vermeende te moeten doen. Er kan hier dan waarlijk wel niet worden gedacht aan eenige schending of miskenning van de wettelijke voorschriften aangaande het bewijs.

„*Dit* geheele *middel* berust dus (ik herhaal het) op eene verwarring van denkbeelden. Wel leest men in a. 1955 B. W., dat een arr. of vonnis, in kracht van gewijsde gegaan, waarbij iemand uit hoofde van misdrijf tot straf is verwezen, in een burgerlijk geschil zal worden aangenomen als een

bewijs der gepleegde daad, doch nergens zal men in het Wetb. geleerd vinden, dat in eene strafzaak, een ter Raadkamer gewezen vonnis ter instructie, als bewijs moet worden aangenomen voor het bestaan en den aard van het misdrijf!

„Deze bewering is dus van allen grond ontbloot, terwijl ik buitendien nog met een enkel woord daaromtrent moet doen opmerken, dat ik geenzins heb kunnen ontwaren, dat er hier tusschen het arr. ter Raadkamer van 2 Oct. en het eindarr. van 12 Mrt., een zoodanige strijd en tegenspraak aanwezig is, als zulks door den requirant is voorgesteld.

„*Het vijfde middel* is: schending of verkeerde toepassing van a. 367 C. P., in verband met a. 2 van de wet van 16 Mei 1829, op grond dat, volgens het arr., aan den Haarl. regter wel zou zijn te last gelegd, dat die willens en wetens, dat is opzettelijk had gehandeld, doch niet dat zulks geschied was met boos opzet, en dat dus uit dien hoofde de imputatie niet lasterlijk zoude zijn.

„Ik antwoord op deze bewering eenvoudig dit, dat in de beslissing, zoo als die hieromtrent in het arr. voorkomt, allezins voldoende het lasterlijke der gedane aantijging ligt opgesloten, en dat bij de in het arr. gegevene uitlegging, dat de Haarl. regter in deze willens en wetens, dat is opzettelijk heeft gehandeld, volstrekt niet nog nader behoefde te worden uitgemaakt en beslist, dat hij in deze had gehandeld met boos opzet.

„De te lastlegging, zoo als die daar ligt, is waarlijk reeds meer dan voldoende, om die Regtb. in een verachtelijk daglicht te stellen en aan den haat der burgeren bloot te geven!

„Ook *dit vijfde middel* is alzoo ongegrond.

„*Het zesde middel* is: schending van a. 223 Sv., of verkeerde toepassing van a. 367 C. P., in verband met a. 2 der wet van 1829, op grond dat bij de dagvaarding geen melding is gegemaakt van den *dolus malus* of den *animus calumniandi*, en dat

alzoo het Hof, door als laster te straffen hetgeen bij de dagvaarding niet als laster feitelijk was omschreven, òf die dagvaarding verkeerdelijk heeft aangevuld, òf door den *dolus* onnoodig te achten, a. 367 verkeerdelijk heeft toegepast.

„Wat het *eerste* punt betreft, de onvolledigheid der dagvaarding, zoo vereenig ik mij geheel en al met de hieromtrent reeds gegevene oplossing in het aangevallen arr.

„Die oplossing is deze:

„„Dat, naar a. 223 S^r^., de dagvaarding alleen behoeft te „behelzen eene opgave van het feit; dat als een bestanddeel „daarvan niet kan worden aangemerkt de *dolus malus*, welke, „als zamenhangende met de schuld van den beklaagde aan „het feit, niet in de dagvaarding behoeft te worden opgenomen;

„Dat alzoo het O. M. volkomen bevoegd was, het booze „opzet in zijn requisitoir te vermelden, zonder dat hij daar„door als strafbaar heeft voorgesteld, wat volgens de dagvaar„ding niet strafbaar zoude zijn."

„Ik houde deze beslissing voor volkomen juist. Het boos opzet, het doel om te beleedigen, is niet een bestanddeel van het eigenlijk gezegde feit, en ik meen tot dat einde hier inzonderheid de aandacht van dezen Raad te moeten vestigen op een arr. van 6 Apr. 1847 (bij v. D. HONERT, *Srafr. en Strafv.*, 1847, I, 241), waarbij de H.-R. heeft beslist:

„„Dat, bij het wanbedrijf van laster, wel, even gelijk in den „regel bij alle misdrijven, boos opzet moet bestaan hebben, „doch dat de regter niet verpligt is, om in ieder geval af„zonderlijk rekenschap te geven van de beweegredenen, waarop „zijne overtuiging van het aanwezig zijn van boos opzet berust, „en dat, uit den aard der zaak, het doel om te beleedigen „moet geacht worden in de gebezigde uitdrukkingen te zijn „opgesloten, zoodat de vermelding in het vonnis van die uit„drukkingen, voldoende kon geacht worden."

„Is dit nu waar, kan het doel om te beleedigen geacht wor-

den in de gebezigde uitdrukkingen zelven te zijn opgesloten, zoodat daarvan zelfs in het vonnis geene vermelding behoeft te geschieden, dan voorzeker zal dit ook evenzeer wel van toepassing zijn op de vermelding en de omschrijving van het feit in de dagvaarding.

„In deze zelfde beschouwing nu ligt hier almede als *per se* de oplossing van het 2^e^ punt, hierin bestaande, als of namelijk het Hof den *animus calumniandi* niet noodig zoude hebben geoordeeld, en daardoor a. 367 verkeerdelijk zoude hebben toegepast; terwijl buitendien nog deze geheele bewering des req^s^., ten aanzien van dit *tweede* punt, zoodanig in strijd is met den inhoud van het arr. zelf, dat de *animus calumniandi* hier *expressis verbis* is uitgemaakt, met opgave der beweegredenen, waarom de regter dien hier in dit geding als bewezen heeft aangenomen. Er bestaat dus noch eenige schending van a. 223 S^t^., noch eenige verkeerde toepassing van a. 367, zoodat ook *dit zesde middel* in beiderlei opzigt is ongegrond.

„*Het zevende middel* is: schending van a. 4 der wet van 16 Mei 1829, op grond dat daarbij, ten opzigte van laster tegen openbare autoriteiten, zoude zijn gederogeerd aan het 2^e^ lid van a. 370 *C. P.*, en dat alzoo aan den req. het regt was gewaarborgd, om de waarheid ten opzigte van ambtelijke verrigtingen van ambtenaren openlijk te mogen zeggen, en de waarheid, indien zij betwijfeld wordt, door alle middelen regtens te mogen bewijzen.

„Ik ontken evenwel mijnerzijds ten stelligste èn de beweerde derogatie aan het 2e lid van a. 370 *C. P.* door a. 4 van de wet van 1829, waarbij is bepaald, dat de bepalingen van de a. 2 en 3 dier wet het regt, om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen, geenzins zullen kunnen krenken, èn het regt en de bevoegdheid des req., om de waarheid van het door hem gestelde door alle middelen regtens te mogen bewijzen.

„Men mag de handelingen en ambtelijke verrigtingen van openbare magten beoordeelen en daarover zijne gedachten uiten; men mag die zelfs scherpelijk critiseren; maar men mag de openbare magten niet lasteren; en doet men dit, dan vinden de gewone bepalingen van het Wetb. van Strafr. daarbij hare volledige toepassing.

„Men leest dit met zoo vele woorden in a. 2 van de bedoelde wet van 1829. De H.-R. heeft dit dan ook, tot dus verre, steeds in dien zin verstaan en opgevat.

„Buitendien heb ik hier in dit geding ook volstrekt niet kunnen ontwaren, dat de req. op eenigerlei wijze in zijn regt van verdediging, met opzigt tot het hem te last gelegde misdrijf, is verkort geweest.

„*Het zevende middel* is dus ongegrond.

„*Het achtste middel* is: schending van a. 427 Sv. en overschrijding van regtsmagt, en zulks hoofdzakelijk op grond, dat de regtspraak, in 's Hofs arr. vervat, niet zoude berusten op een contradictoir onderzoek, maar op subjectieve meeningen, zonder dat eenig bij de wet als bewijs gevorderd middel tot vestiging van 's Hofs overtuiging blijkt gebezigd te zijn.

„Ook *dit middel* evenwel is van allen grond ontbloot.

„Wanneer men 's Hofs arr. inziet, dan zal men bevinden, dat het arr., met opzigt tot de bewijsmiddelen, allezins voldoende is gemotiveerd. Ik zeg, gemotiveerd: want er kan hier in cassatie wel geene quaestie zijn van eenige schending van a. 427 en volgg. op zich zelf beschouwd, maar in verband met a. 211; zoodat zelfs *dit middel* niet behoorlijk geformuleerd is. Maar buitendien, het is ongegrond.

„Er is in deze, blijkens het arr., met betrekking tot het bestaan van het misdrijf en van de schuld, werkelijk regt gedaan op wettige bewijsmiddelen. In de eerste overweging van het arr. leest men dit:

„„„ O., dat, bij het vonnis *a quo*, op de bewijsmiddelen daarbij „vermeld, als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, „dat enz.," terwijl voorts, wanneer men het vonnis inziet, daaruit blijkt, dat het bewijs geput is uit de onder eede gehoorde getuigen en de erkentenis van den beklaagde, hetgeen ontwijfelbaar zijn wettige bewijsmiddelen.

„Voorts draagt het arr. geen het minste blijk, dat in deze zoude zijn regt gedaan op eenig onwettig bewijsmiddel, en dat alzoo de daaromtrent bestaande voorschriften door den regter zouden zijn miskend. En wat nu die subjectieve meeningen des regters betreft, waarvan in de memorie van cassatie wordt melding gemaakt, zonder dat evenwel wordt aangetoond, welke meeningen men hier speciaal op het oog heeft (men moest dus daarnaar gissen), zoo heb ik volstrekt niet kunnen ontwaren, dat het arr. iets anders bevat, dan waartoe de regter, naar aanleiding van de gevoerde verdediging, verpligt was, namelijk des regters oordeel, des regters gemotiveerd oordeel en beslissing over de onderscheidene in appel aangevoerde gronden ter bestrijding van het vonnis *a quo*.

„Men zal toch wel niet in ernst willen beweren, dat het Hof, bij deszelfs arr., in geene beschouwingen had mogen treden naar de onderscheidene middelen van aanval, welke in appel waren aangevoerd, en dus geen rekenschap had mogen geven van de gronden voor de op alle die middelen genomene beslissing?

„Buitendien leest men wel in a. 434 Sv., waar gehandeld wordt over het getuigenbewijs: „dat bijzondere meeningen of „gissingen, bij redenering opgemaakt, geene getuigenissen „zijn;" doch nergens staat geschreven, dat de regter, bij deszelfs vonnis, in geene redeneringen zoude mogen treden, en dus zijne bijzondere meening openbaren; zoo als dit inderdaad bij iedere regterlijke uitspraak het geval is.

„*Dit achtste middel* zal dus almede moeten worden afgewezen.

„*Het negende middel* is: verkeerde toepassing van de a. 367 en 371 *C. P.*, doordien bij 's Hofs arr. van 12 Mrt. 1856 uitgemaakt zijnde, dat het niet genoeg is dat waarheid zij gesproken, om daardoor elke gedachte aan boos opzet te verwijderen, — zelfs bij de gegrondheid van deze beslissing, hier wel aan eenvoudige beleediging, bedoeld bij a. 376, maar niet aan laster kan gedacht worden.

„Gelijk nu de req. in gebreke is gebleven, om iets verder tot staving of ontwikkeling van *dit cassatie-middel* aan te voeren, zal het ook voldoende zijn, om daartegen almede zonder eenige ontwikkeling te doen opmerken, dat, daar hier in dit geding het dubbel vereischte aanwezig is, èn van *publicité* èn van *gravité*, namelijk de aantijging van bepaalde, zoo niet strafbare, althans hoogst verachtenswaardige daden aan eene openbare autoriteit, in een gedrukt en algemeen verspreid geschrift, op dat misdrijf met volkomene juistheid is toegepast a. 367 C. P., en dat daarbij wel geene sprake heeft kunnen zijn van de toepassing eener bloote policiestraf, naar aanleiding van de a. 376 en 471, n°. 11.

„Ook *dit negende middel* is dus ongegrond.

„*Het tiende middel*, hetgeen *subsidiair* is voorgesteld, is: verkeerde toepassing van a. 370, al. 2 (voor zoo verre namelijk dat a. niet is afgeschaft door a. 4 van de wet van 1829, gelijk dit bij *het zevende middel* door den req. beweerd is), op grond dat ten onregte door het Hof zoude zijn verstaan, dat de waarheid van het geïmputeerde niet anders zoude kunnen worden bewezen, dan door een vonnis of andere authentieke acte, terwijl daarentegen uit de woorden: *qui résultera*, schijnt te moeten worden afgeleid, dat hier ook wèl aan een bewijs bij redenering of gevolgtrekking kan gedacht worden.

„Men leest namelijk hieromtrent in het arr., *sub a* 4°. (en het schijnt wel deze overweging te zijn, die hier bedoeld wordt): „dat het aldaar bedoelde bewijs van de waarheid van de

„te last gelegde feiten, naar letter en geest van a. 370 *C. P.*, „om afdoende te zijn, direct uit eene authentieke acte behoort „voort te vloeijen, en niet door onderlinge vergelijkingen van „en gevolgtrekkingen uit authentieke acten mag worden op- „gemaakt."

„Wat nu mij betreft, zoo heb ik mij met deze uitlegging van het Hof zeer wel kunnen vereenigen. Wanneer ik a. 370 lees: *ne sera considerée comme preuve légale, que celle qui résultera d'un jugement etc.*, dan ben ook ik van meening, dat hier bedoeld wordt zoodanig bewijs, hetgeen regtstreeks uit het stuk zelf voortvloeit, en niet een bewijs bij gevolgtrekking.

„Maar buitendien meen ik te moeten betwijfelen, of deze geheele bewering wel immer zoude kunnen leiden tot cassatie, aangezien het hier niet zoozeer geldt de wettigheid van het *bewijsmiddel* zelf, als wel de innerlijke waardering van datgene, hetwelk uit het *bewijsmiddel* voortvloeit, *résultera*, ter overtuiging des regters; en dit nu zal wel nimmer een punt van onderzoek in cassatie kunnen uitmaken.

„*Dit tiende middel* is dus almede ongegrond.

„*Het elfde middel* is: schending van a. 367 *C. P.*, op grond dat laster alleen uit de woorden van de geïncrimineerde zinsnede moet kunnen blijken, en niet bij wege van redenering of gevolgtrekking, uit andere omstandigheden mag worden afgeleid; hetgeen hier zoude hebben plaats gehad, doordien het Hof heeft overwogen, dat het vonnis van de Arr.-R. te H. van 21 Dec. 1854, in het openbaar is uitgesproken, iets, hetwelk in de bedoelde zinsnede niet te lezen staat.

„Ik antwoord hierop dit, dat, wanneer men het arr. inziet, daaruit ten duidelijkste blijkt, dat het Hof geenzins de door den req. in het *Handelsblad* van 7 Aug. 1855 geplaatste advertentie, waarin hier de eigenlijke *sedes materiae* gelegen is, op eene eigendunkelijke wijze heeft vermeerderd of aangevuld. Integendeel, het is die advertentie, en die advertentie alleen,

welke door den regter is verklaard te zijn lasterlijk, en welke tot de onderwerpelijke veroordeeling aanleiding heeft gegeven.

„Maar bij het onderzoek naar en de beoordeeling van het zoogenaamde gelasterde object, en dat wel naar aanleiding van de door den req. zelven gevoerde verdediging, heeft het Hof overwogen en verstaan (men vindt dezen considerans *sub b* nº. 1): „dat de appellant, blijkens het door hem in eersten „aanleg overgelegd copij-vonnis, op den 24 Dec. 1854, met „S. F., wegens lasterlijke klagten in couranten berigten, „door de Arr.-R. te H. is veroordeeld, en dit vonnis in het „openbaar is uitgesproken;" en tot eene zoodanige overweging nu, gegrond op eene overgelegde authentieke acte, was het Hof ontwijfelbaar bevoegd.

„Ik heb volstrekt niet kunnen inzien, hoe het Hof daardoor zoude zijn getreden buiten het aan deszelfs kennisneming onderworpen onderzoek, veelmin, hoe daardoor geschonden zoude kunnen zijn a. 367 *C. P.*

„Ook *dit middel* is dus van allen grond ontbloot.

„*Het twaalfde middel* is: schending van a. 5 der wet van 16 Mei 1829, op grond dat het vonnis van verwijzing naar de openbare correctionele teregtzitting, gewezen ter Raadkamer van de Regtbank te A. den 10 Oct. 1855, niet aan den req., toen beklaagde, is beteekend; welk verzuim door het O. M. bij het Hof niet is hersteld.

„De oplossing nu van *dit cassatie-middel* is hierin gelegen:

„1°. Dat de bij a. 5 van de wet van 1829 voorgeschrevene voorloopige instructie en verwijzing, blijkens de stukken, in dit geding werkelijk heeft plaats gehad, zoodat dan ook, in dit opzigt, hier wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige schending van gezegd art. 5; en

„2°. Dat voorts nergens bij de wet is voorgeschreven, dat het op de instructie gewezen vonnis van verwijzing aan den daarbij betrokken persoon zoude behooren te worden betee-

kend. Buitendien blijkt uit het audientieblad van de Arr.-R. te A., dat dat stuk dadelijk bij den aanvang van de behandeling in eersten aanleg is voorgelezen; zoodat dan ook het bestaan daarvan aan den beklaagde volkomen bekend heeft kunnen zijn.

„*Dit twaalfde middel* is alzoo ongegrond.

„*Het dertiende middel* is: schending van a. 270 Sr., op grond dat het Hof tegen den appellant, die bij den aanvang van het in appel gehouden onderzoek zijnen naam en voornaam niet heeft genoemd, en die dus wettelijk geacht moest worden afwezig te zijn, geen verstek heeft verleend, zoo als dit, volgens des req. meening, had behooren te geschieden; en dat almede bij die gelegenheid door het Hof zoude zijn regt gedaan op de mondelinge conclusie van een wettelijk onbekend persoon.

„Voorzeker weder eene zeer zonderlinge bewering!

„De req., die zelf verklaart zijnen naam en voornaam niet te hebben opgegeven, en die dus erkent, tegenwoordig te zijn geweest, beweert, dat hij in het oog van den regter voor afwezig had moeten zijn gehouden, en dat er uit dien hoofde verstek had moeten zijn verleend!

„Doch hoe dit ook zij, en hoe men dan ook deze handelwijze des req. moge beoordeelen, dit is zeker, dat er noch in het arr. zelf, noch ook in het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting, eenig het minste blijk voorhanden is, dat de req. afwezig is geweest, en dat er hier, bij de behandeling in cassatie, ook wel nimmer sprake zal kunnen zijn van eenige schending van de wettelijke voorschriften omtrent het verleenen van verstek. Integendeel, uit alles blijkt, dat de req. van den beginne af bij het onderzoek is tegenwoordig geweest, en dat deze geheele zaak in *contradictorio* (zoo als men dit noemt) met den req. is behandeld.

„Ook blijkt ten duidelijkste uit a. 199 Sr., dat, toen de

beklaagde weigerde om te antwoorden, daarin geen de minste grond gelegen was, om desniettemin het onderzoek als tegen eenen tegenwoordig zijnde beklaagde voort te zetten.

„*Dit dertiende middel* is dus almede ongegrond.

„Eindelijk is nog als een *veertiende* en *laatste middel* aangevoerd: schending van a. 211 S^r^., op grond dat in het aangevallen arr., waarbij de regter in appel is getreden in een geheel nieuw onderzoek, niet is opgenomen de tekst van de toegepaste strafwet.

„Hoezeer nu, bij de behandeling in appel, de onderscheidene bezwaren tegen het vonnis des eersten regters zijn onderzocht en daarop is regt gedaan, en in zoo verre kan gezegd worden een nieuw onderzoek te hebben plaats gehad, zoo is het nogtans niet minder waar, dat de hoogere regter, *en* wat de daadzaken, *en* wat de qualificatie en de toegepaste wetsa. betreft, zich geheel en al heeft vereenigd met het vonnis, waarvan was geappelleerd, met uitzondering alleen van de titulatuur van den veroordeelde; en dat nu bij eene zoodanige bekrachtiging, de tekst der toegepaste wetsa. niet op nieuw in het bevestigende arr. behoeft te worden opgenomen, is te meermalen door dezen Raad beslist, dan dat het noodig zoude zijn om daarbij stil te staan.

„Ook *dit laatste middel* is dus ongegrond; en daar dit alzoo ten aanzien van *alle de middelen* het geval is, zoo concludeer ik tot verwerping van het ingestelde beroep, zoowel tegen het incidenteel als het eindarr., en zulks met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Met betrekking tot het beroep tegen het incidenteel arr., op den 4 Mrt. 1856 gewezen, en tegen de overige incidentele arresten en uitspraken, gedurende den loop der behandeling van deze zaak;

„O., dat noch bij de aantoekening van het beroep, noch

naderhand, door of van wege den req. eenige gronden daarvoor zijn aangevoerd, en dat er ook geene zijn aanwezig bevonden, waarom die arresten en uitspraken ambtshalve zouden behooren te worden vernietigd;

„Met betrekking tot het beroep tegen het eindarrest van 12 Mrt. 1856;

„O., dat *het veertiende* der daartegen voorgestelde *middelen* bestaat in beweerde schending van a. 211 Sr., doordien het beklaagde arr. geenzins eene eenvoudige bekrachtiging van het vonnis, waarvan was geappelleerd, inhoudt, maar eene geheel nieuwe, op zich zelve staande veroordeeling bevat, en mitsdien de tekst der wet, welke door het Hof werd toegepast, in het arr. had behooren te zijn vermeld;

„O., dat *dit middel*, als betreffende den vorm, in *de eerste plaats* behoort te worden onderzocht;

„O. dienaangaande, dat, wel verre dat het beklaagde arr. eene geheel nieuwe, op zich zelve staande veroordeeling zoude bevatten, het Hof bij het beklaagde arr. uitdrukkelijk heeft verklaard zich met het vonnis des eersten regters geheel te vereenigen, niet alleen voor zoo veel aangaat het bewijs der daadzaken, derzelver qualificatie, de schuld van den req. aan dezelve, maar ook wat betreft de toegepaste wetsartikelen en de uitgesproken straf, doch het *dictum* der veroordeeling heeft vernieuwd, eenig en alleen om het daarin begane verzuim, de weglating van den titel van *Jonkheer*, door den req. als eene grief in appel aangevoerd, te herstellen;

„O., dat derhalve bij het beklaagde arr. geene andere wet is toegepast dan die, waarvan de tekst in het vonnis des eersten regters was vermeld, en dat mitsdien de vermelding daarvan bij het beklaagde arr. overbodig was, en *het* aangevoerde *middel* alzoo is ongegrond;

„O., wat betreft *het dertiende middel* van cassatie: schending van a. 270 Sr., omdat de req. wettelijk geacht zou

moeten worden *afwezig* geweest te zijn ter teregtzitting van het Pr.-Ger. in N.holl., van 4 Mrt. 1856, en alzoo tegen hem verstek had behooren te zijn verleend, — dat, luidens het proces-verbaal der teregtzitting, „de deuren opengesteld „zijnde, door den dienstdoende deurwaarder is opgeroepen „de, namens den Proc.-G., gedagvaarde beklaagde, Jhr. „M. S., appellant van een vonnis der Arr.-R. te A., op den „11 Dec. 1855 gewezen; — dat de beklaagde hierop is bin„nengekomen, bijgestaan door zijnen raadsman, Mr. G. L. J. „v. d. P.; dat de President hierop aan den appellant heeft „gevraagd zijnen naam, voornaam, ouderdom, beroep en ge„boorteplaats, en dat de appellant deze vragen heeft beant„woord door over te leggen een stuk, hetwelk hij zegt zijne „geboorte-acte te zijn, en waaraan hij verklaart zich te refe„feren;"

„O., dat, wat er ook zijn moge van de ongewone wijze, waarop de req., bij de beantwoording van deze vragen, heeft goed kunnen vinden zich te gedragen, door zijne tegenwoordigheid ter teregtzitting alle toepassing van a. 270 S^{v}. werd uitgesloten, weshalve dit a. niet kan zijn geschonden, en *dit middel* mitsdien is ongegrond;

„O., wat betreft *het derde middel* van cassatie: schending van a. 372 S^{t}., in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) en a. 80 S^{v}., hoofdzakelijk op grond, dat, gedurende de instructie in regten over de aan den Haarlemschen regter te last gelegde feiten, het vervolgen en uitwijzen van het wanbedrijf van lastering had behooren opgeschort te blijven, — dat werkelijk door den req., gebruik makende van de bevoegdheid, hem bij a. 372 S^{t}. geschonken, en in geen geval tot zijne verdediging wenschende te verbeuren het regt, in deze zaak uit genoemd a. 372 kunnende ontleend worden, in den vorm bij de wet aangewezen, op den 21^{n} Sept. 1855 aan den Proc.-G. in N.holl. aanbrenging heeft gedaan

van de feiten, vervat in de geïncrimineerde zinsnede in het bevelschrift der Arr.-R. te A., van 18 Sept. 1855, aangewezen, en zulks opdat, tot handhaving van alle regten, overeenkomstig de wet, daaromtrent zou worden gehandeld;

„O., dat op deze aanbrenging bij arr. van het Pr.-Ger. in N.holl. van 2 Oct. 1855 is regt gedaan, en daarbij verklaard, dat er hoegenaamd geene termen bestaan, om, ter zake der feiten, door Jhr. M. S. bij opgemeld adres bedoeld, eenige vervolging in te stellen;

„O., dat die beschikking niet in cassatie is aangevallen, veelmin vernietigd, dezelve mitsdien in kracht van gewijsde is overgegaan, en derhalve geene opschorting te pas kon komen, als in a. 372 St. is bedoeld;

„O., wat betreft *het vierde middel* van cassatie, bestaande in beweerde schending van a. 436 Sv., in verband met de a. 1953 en 1958 B. W., doordien bij arr. van het Hof in N.holl., in Raadkamer, van 2 Oct. 1855, is uitgemaakt, dat de feiten, waarvan de req. den Haarlemschen regter bij de geïncrimineerde zinsnede beschuldigt, nimmer tot eenige vervolging hoegenaamd aanleiding zouden kunnen geven, terwijl, volgens de feitelijke beslissing in het beklaagde arr., zulks, met het oog op a. 12 R. O., wel het geval zoude zijn, zoodat de bewijskracht, ontleend aan 's Hofs eigene beslissing van 2 Oct. 1855, bij de latere beslissing is miskend; — dat bij het *in casu* toegepaste a. 367 St., in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), niet enkel met straf wordt bedreigd het te last leggen van daden, die, in geval zij plaats hadden, dengene, tegen wien zij geduid zijn, aan lijf- of boetstraffelijke vervolging zouden blootstellen; maar ook het te last leggen van daden, die, in geval zij plaats hadden, dengene, tegen wien zij geduid zijn, blootelijk aan de verachting en den haat der burgeren zouden blootstellen;

„O., dat, met het oog op deze wetsbepaling, bij het aange-

klaagde arr. is overwogen, dat het naar alle begrippen van zedelijkheid vast staat, dat een regter, die (zoo als in het vonnis *a quo* met juistheid was aangemerkt) de regten der burgerij moet handhaven en beschermen, en zich evenwel zóó vergeet, om, in een condemnatoir vonnis, geheel verminkte en vervalschte citaten opzettelijk op te nemen, een smet op zijne waardigheid en zedelijk karakter werpt, en derhalve aan den haat en de verachting der burgerij zou zijn blootgesteld;

„O., dat diensvolgens bij deze uitspraak volkomen is in het midden kunnen gelaten worden (wat trouwens reeds bij arr. van 2 Oct. 1855 *in terminis* was uitgemaakt), of de aan den Haarlemschen regter geïmputeerde feiten al dan niet naar de wet strafbaar zijn, en mitsdien tusschen de arresten van 2 Oct. 1855 en van 12 Mrt. 1856 geen de minste strijd bestaat;

„O. daarenboven, dat bij genoemd arr. van 2 Oct. 1855 geene uitspraak is gedaan omtrent de waarheid der aan den Haarlemschen regter geïmputeerde feiten, maar alleen over de vraag, of dezelve al dan niet, zoo als zij geïmputeerd waren en door den req., op 21 Sept. 1855, aan den Proc.-G. bij het Hof in N.holl. (naar a. 372 *C. P.*) waren aangebragt, termen opleverden om tegen dien regter, te dier zake, eenige vervolging in te stellen;

„O., dat mitsdien genoemd arr. van 2 Oct. 1855, in geen geval voor het bestaan dier feiten eenige bewijskracht kan geacht worden te bezitten, en derhalve zoodanige bewijskracht bij 's Hofs aangevallen latere beslissing van 12 Mrt. 1856 niet is kunnen worden miskend;

„O., dat gevolgelijk ook *het vierde middel* van cassatie is ongegrond;

„O., wat betreft *het twaalfde middel* van cassatie, schending van a. 5 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), doordien het vonnis van verwijzing naar de openbare correctionele teregtzitting, gewezen bij de Arr.-R. te A. in Raadkamer, den

10 Oct. 1855, niet aan den req. zou zijn beteekend, — dat genoemd wetsa. wel heeft bepaald, dat de beklaagde ter zake van de misdrijven van beleediging, laster, hoon en opruijing, door middel van de drukpers begaan, niet in regten zal kunnen worden betrokken door eene onmiddellijke dagvaarding om ter teregtzitting te verschijnen, zonder dat er eene voorloopige instructie en verwijzing hebbe plaats gehad, edoch dat dit wetsa. geenzins de beteekening voorschrijft van het bevelschrift van verwijzing, aldaar bedoeld;

„ O., dat mitsdien ook *dit middel* van cassatie is ongegrond;

„ O., wat betreft *het zesde middel* van cassatie, hoofdzakelijk gegrond op het beweren, dat bij dagvaarding aan den req. niet is te last gelegd *boos opzet*, en diensvolgens òf die dagvaarding had behooren te worden vernietigd, als niet bevattende *alle* de bestanddeelen van het te last gelegde misdrijf, òf, door het *boos opzet* bij het aangevallen arr. overbodig te achten, het zij a. 223 Sr., het zij de a. 367 en 371 van het Strafwetboek, in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), zouden zijn geschonden, — dat noch bij a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), noch bij de a. 367 en 371 van het Strafwetboek, zoo als dit, onder anderen, plaats vindt in a. 1 der wet van 1 Junij 1830 (*St.* n°. 15), voor het bij dagvaarding aan den req. te last gelegde misdrijf, bij de omschrijving des wanbedrijfs, in de wet het boosaardige der imputatie staat vermeld;

„ O., dat derhalve de enkele vermelding der geïncrimineerde zinsnede, met opgave dat in het *Algem. Handelsbl.* van 7 Aug. 1855, n°. 7380, uitgekomen bij Gebr. D., te A., en alzoo in een gedrukt geschrift, hetwelk verkocht en verspreid is, de aldaar gedaagde (nu req.) die zinsnede had doen plaatsen in eene advertentie, met zijnen naam onderteekend, aan den eisch van a. 223 Sr. voldeed;

„ O., dat van de andere zijde, door bij het aangevallen arr.

uit te maken, dat de *animus calumniandi* overtuigend was bewezen, het Hof het *boos opzet*, dat bij het wanbedrijf van *laster* moet bewezen zijn, als *in casu* bestaande feitelijk heeft uitgemaakt en daarop de uitspraak heeft gegrond, dat de schuld des req^s. aan het hem te last gelegde wanbedrijf en het strafwaardige daarvan voldoende was gebleken;

„O., dat hierop in cassatie niet kan worden teruggekomen en mitsdien ook *dit middel* van cassatie is ongegrond;

„O., dat als *achtste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 427 S^v. en overschrijding van regtsmagt, omdat niet op wettige bewijsmiddelen, maar op 's regters subjectieve meening zou zijn regt gesproken;

„O. dienaangaande, dat bij het aangevallen arr. in de eerste overweging, ten aanzien der bewijsmiddelen, wordt teruggewezen tot het vonnis der Arr.-R. te A., van 11 Dec. 1855, waarvan hooger beroep; en dat aldaar als bewijsmiddelen zijn opgenoemd: de verklaringen ter teregtzitting door de onder eede gehoorde getuigen afgelegd, en de bekentenis van den beklaagde (nu req.), en dat alzoo ten volle blijkt, dat het voorschrift van a. 427 S^v. behoorlijk is nageleefd;

„Dat, wat aangaat de subjectieve meeningen, waarop regt zou zijn gesproken, de req. is in gebreke gebleven te dien aanzien het door hem aangevoerde *cassatie-middel* te ontwikkelen, door aanduiding wáár dan toch die door hem bedoelde subjectieve meening zou geuit zijn;

„O., dat bij *het eerste*, *tweede*, *vijfde*, *negende* en *elfde middel* van cassatie veelzijdig wordt beweerd: schending van a. 367 *C. P.* en a. 371 van dat Wetb., zoo op zich zelf als in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), en wel op grond:

„1°. Dat in het bestreden arr. feitelijk zijnde beslist, dat laster was gepleegd jegens de Arr.-R. te H., zonder verdere omschrijving, daaruit niet bleek, welk personeel dier Regtbank

door dien beweerden laster zoude zijn getroffen, daar toch de wet onder de collectieve uitdrukking „openbare autoriteiten „of ligchamen uit meer dan één persoon bestaande," kennelijk zoude verstaan de personen, uitmakende zoodanige autoriteit of ligchaam, en alzoo op vermeenden laster, gepleegd jegens een onbepaald object, de bepalingen van a. 367 van het Strafwetboek, hetwelk een bepaald object verlangt, niet hadden mogen worden toegepast;

„2°. Dat de feiten, waarvan de req. den Haarlemschen regter in de geïncrimineerde zinsnede beschuldigt, volgens de beschrijving daarvan in het beklaagde arr. gegeven, niet zijn *faits précis*, *articulés*, in den zin der wet;

„3°. Dat die feiten bij het voorschreven arr. worden uitgelegd, als zoude de req. van den Haarlemschen regter hebben gepraediceerd, dat die willens en wetens, dat is opzettelijk, had gehandeld, terwijl eene imputatie, om laster te kunnen zijn, immer zoude moeten wezen eene beschuldiging, met al de bestanddeelen eener beschuldiging, en dus ook de te-last-legging, aan het gelastord object, niet van opzet of spontaneïteit, maar van boos opzet of *dolus malus;*

„4°. Dat door het Hof uitgemaakt zijnde, dat het niet genoeg is, dat waarheid zij gesproken om elke gedachte aan boos opzet of schuldigen *animus* te verwijderen, dewijl zelfs de waarheid in zoodanigen vorm en op zoodanige wijze kan worden openbaar gemaakt, dat daarin de bedoeling om te beleedigen onmiskenbaar opgesloten ligt, — bij de waarheid van deze beschouwing van het Hof, wel aan beleediging *(injure)*, bedoeld bij a. 376 van het Strafwetb., maar niet aan laster zoude kunnen worden gedacht;

„5°. Dat laster alleen uit de woorden van de geïncrimineerde zinsnede moet kunnen blijken, en niet bij wege van redenering of gevolgtrekking uit andere omstandigheden mag worden afgeleid, hetgeen nogtans het Hof gedaan heeft, door

te overwegen dat het vonnis van de Arr.-R. te H., van 21 Dec. 1854, in het openbaar is uitgesproken, iets dat in de geïncrimineerde zinsnede niet te lezen staat, en hetgeen het Hof dus, ten einde uit te maken welk vonnis bedoeld zoude zijn, van elders ontleent;

„O. dienaangaande, 1°. dat bij a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), de bepalingen van de a. 367 en 375 *C. P.* zijn toepasselijk verklaard op de misdrijven van hoon en laster, aangedaan aan openbare autoriteiten of aan ligchamen uit meer dan één persoon bestaande, al is het ook dat geen persoon uitdrukkelijk zij aangeduid;

„Dat het misdrijf van laster en hoon, bij dit wetsartikel omschreven, mitsdien geene betrekking heeft op personen als zoodanig, maar op openbare autoriteiten, hoedanig buiten twijfel is de Arr.-R. te H.; en dat bij het aangevallen arr. feitelijk is uitgemaakt, dat het bewijs, dat door den req. bij de geïncrimineerde zinsnede die Regtbank is bedoeld, onwedersprekelijk ligt opgesloten in de klagte, door den req., ter opschorting der onderwerpelijke procedure, den 21n Sept. 1855 ingediend, en waarop de req. zich bij de ontwikkeling van *het derde middel* van cassatie alsnog beroept;

„2°. Dat door dezelfde klagte het bepaalde feit, in de geïncrimineerde zinsnede bedoeld, is aangegeven als *het vonnis der Arr.-R. van* 21 *Dec.* 1854; en in het aangevallen arr. feitelijk is uitgemaakt, dat bij voormelde advertentie aan den Haarlemschen regter is te last gelegd, o. a., dat hij geheel vervalscht en verminkt heeft opgenomen, in zeker daarbij bepaald aangewezen condemnatoir vonnis, aanhalingen uit geïncrimineerde klagten en couranten-berigten; en dat de geïmputeerde feiten derhalve (zelfs met het oog op het door den verdediger des req*. ingeroepen a. 367 van het Strafwetb.) zoodanig zijn gepraeciseerd en omschreven, als wordt vereischt om (naar a. 367 van het Strafwetb.), bij het aanwezig

zijn der overige elementen, laster daarstellen, en dat op deze feitelijke beslissing in cassatie niet kan worden teruggekomen;

„3°. Dat, om de aantijging van bepaalde feiten, volgens a. 367 van het Strafwetb., laster te doen zijn, niet wordt gevorderd dat men eene handeling als met boos opzet gepleegd, te laste legt, daar evenzeer grove nalatigheid als boos opzet aan vervolging of, in ieder geval, aan verachting of haat der burgers kan blootstellen, en dus zeer zeker de feitelijke beslissing *in casu*, dat de aantijging door den req. aan den Haarlemschen regter in zich bevatte, dat deze willens en wetens de voormelde verminking in zijn vonnis had gepleegd, de toepasselijkheid van a. 367 medebrengt;

„4°. Dat in deze niet te denken valt aan enkele *injurie*, strafbaar naar a. 376 *C. P.*, alzoo, *eensdeels*, te regt bij het aangevallen arr. is overwogen, dat het niet genoegzaam is, dat de waarheid zij gesproken, om elke gedachte aan boos opzet of schuldigen *animus* te verwijderen, dewijl zelfs de waarheid in zoodanigen vorm en op zoodanige wijze kan worden openbaar gemaakt, dat daarin de bedoeling om te beleedigen onmiskenbaar ligt opgesloten; *anderdeels* met juistheid is beslist, dat de plaatsing in een dagblad, dat verspreid en verkocht wordt, daarstelt publiciteit, terwijl het gewigt der gedane aantijging, om de Arr.-R. te H. aan den haat en de verachting der burgeren bloot te stellen, met juistheid bij het aangevallen arr. wordt beschouwd als daar te stellen de *graviteit* van den aangedanen laster, en dat hierdoor alle toepassing van a. 376 van het Strafwetb. wordt uitgesloten, en de toepassing van de a. 367 en 371 van gezegd Wetb. onvermijdelijk was;

„5°. Dat *in casu* alleen regt is gedaan op het aan den req. te laste gelegde feit: de geïncrimineerde advertentie in het *Handelsblad* van 7 Aug. 1855, en dat bij het aangevallen arr. is uitgemaakt, dat het zoogenaamde gelasterde object in die advertentie voldoende was aangeduid; alzoo door

den req. zelven, in eersten aanleg, te zijner verdediging was overgelegd, als bij die advertentie bedoeld, kopy van het vonnis der Arr.-R. te H., op 21 Dec. 1854 tegen hem req. en S. F. in het openbaar uitgesproken, en waarbij de req. met genoemden F. wegens lasterlijke klagten in couranten-berigten is veroordeeld; terwijl al verder bij het aangeklaagde arr. is uitgemaakt, dat hier alleen van die Regtb. en geenzins van den onbekenden steller van dat vonnis (welligt een subaltern ambtenaar) sprake kon zijn, tot welke beslissing het Hof alzoo, op grond eener door den req. zelf overgelegde authentieke acte, ontwijfelbaar was bevoegd, en dat op deze feitelijke uitspraak in cassatie niet kan worden teruggekomen;

„O., dat alzoo *de middelen* onder n^is^. 1, 2, 5, 9 en 11 bij de memorie voorgedragen, zijn ongegrond;

„O., wat betreft *het zevende* en *het tiende middel* van cassatie: schending van a. 4 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), als gederogeerd zullende hebben aan a. 370, al. 2, van het Strafwetboek, voor zoo ver daarbij wordt gewaarborgd het regt, om de waarheid ten opzigte van ambtelijke verrigtingen openlijk te mogen zeggen, en die waarheid door *alle middelen* regtens te mogen bewijzen, — of wel verkeerde toepassing van het niet afgeschafte a. 370, al. 2, van het Strafwetboek, op grond dat daarbij niet slechts bewijs door authentieke acte, maar ook bij gevolgtrekking daaruit zou zijn toegelaten, — dat, wel is waar, bij genoemd a. 4 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), het regt om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen, ongekrenkt wordt behouden, edoch dat die wetsbepaling in geenen anderen zin kan of mag opgevat worden, dan in dien van a. 227 Grw. van 1815, waaronder de wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) is uitgevaardigd, en waarvan de bepalingen in substantie zijn overgenomen in a. 8 der thans vigerende

Grw., dat is, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor hetgeen hij schrijft, drukt, uitgeeft of verspreidt, aan de maatschappij of bijzondere personen, voor zoo ver de regten van deze mogten zijn beleedigd, eene verantwoordelijkheid, te beoordeelen naar de wet, als bij de wet geregeld;

„O., dat *in casu* die verantwoordelijkheid geregeld wordt bij a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34), alwaar sprake is van laster en hoon, en alzoo van geheel andere daden, dan in a. 4 dierzelfde wet zijn bedoeld: het uiten van gedachten over en de beoordeeling van de handelingen der openbare magten;

„Dat gevolgelijk *eensdeels* ongeschonden is bewaard gebleven de bepaling van a. 370, al. 2, van het Strafwetboek, als uitdrukkelijk bij a. 2 der wet van 16 Mei 1829 (*St.* n°. 34) in stand gehouden en toepasselijk verklaard op laster en hoon, aangedaan aan openbare autoriteiten of aan ligchamen uit meer dan één persoon bestaande; *anderdeels* naar deze wetsbepaling, als bewijs naar vereisch van regten, niet wordt aangemerkt, dan hetgeen uit een vonnis of eenige andere authentieke acte ontstaat; hoedanig vonnis of authentieke acte (volgens hetgeen bij het aangevallen arr. feitelijk is uitgemaakt) door den req. niet is te berde gebragt;

„Dat verder, wat er ook moge zijn van de regtsuitlegging van het woord *résultera*, in a. 370, al. 2, *C. P.* voorkomende, en van zijn daarop gegrond beweren, dat daarbij niet zou te denken zijn aan eene afleiding of aan bewijs bij redenering of gevolgtrekking opgemaakt, — ten deze geene sprake is van eenig onwettig bewijsmiddel, maar van innerlijke waardering van hetgeen uit wettige bewijsmiddelen voortvloeit, en welke waardering aan 's regters oordeel zijnde overgelaten, te eenemale valt buiten de beoordeeling van den H.-R.;

„O., dat mitsdien *de zevende* en *tiende middelen* van cassatie, even als de overige, zijn ongegrond;

„Verwerpt deze voorziening en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCXLII. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 434 Sr.)

Is er regt gedaan op een tutimonium de auditu, *als de arglist wordt afgeleid uit een gezegde van den beklaagde, dat deze niet erkent en dat de getuige niet zelf gehoord heeft?* — Ja.

P. K., landbouwer, wonende onder Wilp, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van 18 Mrt. 1856, waarbij, met bevestiging van een vonnis der Arr.-R. te Arnhem, van 29 Dec. 1855, waarvan hooger beroep, de req. is schuldig verklaard aan het hem bij dagvaarding te last gelegde wanbedrijf, van namelijk in den toen vorigen winter en jongst verloopen voorjaar, ongeveer 60 opgaande esschen, iepen en wilgenboomen, alsmede eenen populierboom te hebben doen omhouwen of afzagen, staande op het door hem (req.) in pacht bewoonde erve het Kleine Holt, onder W., toebehoorende aan mevr. de wed. K., te Deventer, zonder daartoe vergunning te hebben, en die boomen daarna met wagen en paard te hebben vervoerd en zich toegeëigend, en veroordeeld tot eene gevangenisstraf van eene maand en in de kosten.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd:

„1°. Schending van a. 434 Sr., op grond dat er regt zoude zijn gedaan op een *testimonium de auditu.*

„Dit doelt op een gezegde van den req. aan de eigena-

resse van het land, dat die boomen spoedig voor rad- en wagenmakers bekwaam zouden zijn.

„Men vindt dat in den 2ⁿ en 3ⁿ considerans van het arr.

„De moeder nu van den eersten getuige, de eigenaresse van het verpachte land, is door den regter-commissaris gehoord.

„Men heeft, naar het schijnt, haar toen niet gevraagd naar dat gezegde van den req., omdat zij verklaarde de geheele administratie over dat land te hebben opgedragen aan haren zoon, den eersten getuige, G. J. K. Of nu de req. het bovenvermelde al of niet gezegd heeft, zal wel niets ter zake afgedaan hebben; maar wel de bewezen verklaarde daadzaak, dat de zoon, de eerste getuige, namens zijne moeder was de verpachter, en den req. geene bevoegdheid was toegekend, om eenige boomen tot eigen gebruik te hakken.

„Dat gezegde stond in geen regtstreeksch verband tot de wederregtelijke omhakking der boomen en zijne veroordeeling; maar, al ware dit anders, dan zoude nog de verklaring van den eersten beëedigden getuige geloopen hebben over een feit, dat hij zelf gehoord had.

„Ik acht *dit middel* dus onaannemelijk.

„Bij *het tweede middel* werd beweerd: verkeerde toepassing van a. 401 *C. P.* Het zoude geen diefstal zijn geweest, omdat de pachter was in het bezit der ontvreemde zaak, en dus alleen *in foro civili* verantwoordelijk.

„Dit is bij geene mogelijkheid te rijmen met de feitelijke beslissing, dat de req. geene vergunning had tot het omhakken van opgaande boomen; dat het geenzins waren stobben en stompen, en dat de omstandigheid, dat er tusschen hem en de eigenaresse over de ontruiming zou gevoerd zijn een burgerlijk proces, niets ter zake afdoet.

„Evenmin strookt dit met de feitelijke beslissing, dat dit afhakken, vervoeren en zich toeëigenen is geschied arglistig.

„Overigens zal ik den Raad niet vervelen met vele aanhalingen van talrijke arresten, om te bewijzen dat diefstal kan gepleegd worden, hoewel de ontvreemder in het regtmatig bezit zij.

„Ik verwijs slechts den Raad naar het werk van SCHOONEVELD (1e ed.), ad a. 379, litt. *k*, *C. P.*

„Indien er arglist bij de toeëigening, tegen den wil des eigenaars, is bewezen verklaard, komt het strafregt en niet het Burg. Wetb. in aanmerking.

„De req. had, volgens de feitelijke beslissing, eene onregtmatige daad begaan door het omhakken van boomen, die hij wist aan eenen ander toe te behooren, volgens a. 445 *C. P.*

„Daardoor, door die onregtmatige daad, had hij de zaken, die vroeger onroerend waren, roerend gemaakt, en zich ze toen arglistig toegeëigend.

„Dat is diefstal.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op *de middelen* van cassatie, namens den req. voorgesteld, bij monde van zijnen advocaat bewerende:

„1°. Schending van a. 434 Sv., omdat bij het aangevallen arr. zou zijn regt gesproken op een *testimonium de auditu;*

„2°. Verkeerde toepassing van a. 401 St., omdat het, bij het aangevallen arr., als bewezen aangenomen feit niet had behooren te worden gequalificeerd als diefstal, maar had moeten worden beschouwd als eeniglijk grond tot eene burgerlijke regtsvordering kunnende opleveren;

„O., wat betreft *het eerste middel* van cassatie, dat, luidens de derde, in verband tot de tweede overweging van het aangevallen arr., de door den req. omgehouwen boomen, althans gedeeltelijk, hebben gestaan om eene weide, door mevr. de

wed. K. aangekocht en bij het door den req. in pacht gebruikt wordende erf het Klein Holt gevoegd, en dat bij die gelegenheid door den req. aan genoemde eigenaresse zou zijn te kennen gegeven, dat deze boomen spoedig voor rad- en wagenmakerswerk geschikt zouden zijn; uit welke omstandigheid bij het aangevallen arr. de tweeledige gevolgtrekking is opgemaakt, *eensdeels*, dat aan den req. de bevoegdheid niet was toegekend om eenige opgaande boomen tot eigen gebruik te hakken, *anderdeels*, om daarmede rekenschap te geven van 's regters beschouwing, dat de bewuste door den req. omgehouwen en zich toegeëigende boomen als opgaande boomen, en geenzins (zoo als door de getuigen *à décharge* was verklaard) als stobben, in de heg opgeslagen, waren te beschouwen;

„O., dat intusschen dit gezegde van den req. door dezen niet blijkt te zijn erkend, maar integendeel, blijkens den geheelen zamenhang van het vonnis der Arr.-R. en de daarmede in verband staande overwegingen in het aangevallen arr., moeten gehouden worden als door den req. te zijn tegengesproken, en het bewijs voor die omstandigheid van klaarblijkelijken invloed voor het bewijs van de arglist van den req., en van den aard en de waarde van hetgeen hij zich toeëigende, geenzins berust op eigen waarneming van den getuige G. J. K.;

„O., dat derhalve *in casu* kennelijk mede is regt gedaan op een getuigenis *de auditu*, in strijd met de bepalingen van a. 434 Sv., medebrengende, dat ieder afgelegd getuigenis moet loopen over feiten, welke de getuige zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft;

„O., dat het aannemen van een onwettig bewijsmiddel de geheele uitspraak vitieert; en alzoo het beklaagde arr. reeds uit dien hoofde zal behooren te worden gecasseerd, waardoor het dan ook overbodig wordt om te treden in eenig onderzoek omtrent *het tweede middel* van cassatie;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in G., op den 18 Mrt. 1856 in hooger beroep gewezen;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst deze zaak naar het Pr.-Ger. in Overijssel, ten einde, op het bestaande hooger beroep, op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXLIII. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 270, 272, 228 en 229, *j°.* a. 253 Sr.)

Moet het woord woonplaats, *vermeld bij a.* 224 *Sv., in dien zin worden opgevat, als uitsluitend bedoelende de woonplaats binnen het Rijk?* — Ja.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Bergen op Zoom is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van 1 Apr. 1856, waarbij is vernietigd de dagvaarding, van wege het O. M. uitgebragt in zake tegen C. v. N., koopman, wonende te Vrarene (Koningrijk België), als beklaagd van zijne uitgespannen kar op de straat te hebben laten staan, in den nacht van 7 op 8 Febr. 1856, te B. op Z.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Arntzenius genomen de volgende conclusie:

„Ik ben het ten volle eens met den req., wat de hoofdquaestie betreft, maar verschil eenigzins van hem, ten aanzien zijner conclusie, aan het einde der memorie vermeld.

„Aanvankelijk meende ik, dat hij ook beroep in cassatie had moeten aanteekenen tegen de beschikking van het Ktng. van 18 Mrt. ll., waarbij het verstek, door het O. M. geëischt, is geweigerd.

„Ik ben daarvan echter teruggekomen, omdat het vonnis

van 1 Apr. ll., waartegen beroep in cassatie is aangeteekend, toch diezelfde beslissing inhoudt.

„Ik zal niet spreken over de, het zij met eerbied gezegd, mijns inziens verkeerde beslissing van het Ktng. over het weigeren van verstek en nietigverklaring der dagvaarding.

„Dit zoude zijn eene quaestie ten principale, na vernietiging van het vonnis, zoo als de req. dan ook verlangt.

„Die regtspraak ten principale zoude geene andere kunnen zijn, dan vernietiging van het vonnis, van-waarde-verklaring der dagvaarding, en last om op dezelve ten principale voort te procederen.

„Naar mijn oordeel zijn hier vormen geschonden, en dat moet in *de eerste plaats* onderzocht worden.

„Het blijkt uit het vonnis niet, dat het O. M. op 1 Apr. is gehoord, en de req. ontkent het.

„Dit houde ik voor schending van a. 380, al. 2, j[o]. de a. 253, 227 en 202 S[v].

„Men zegge niet, dat dit niet geboden is op straffe van nietigheid; want het is *d'ordre public*, dat het O. M. gehoord worde, vóór dat een vonnis geveld wordt, al is het spreken niet uitdrukkelijk door dat O. M. gevorderd.

„Men zoude, anders handelende, het geheel O. M., dat het belang der maatschappij vertegenwoordigt, altijd kunnen buitensluiten.

„Dit is dus schending van vorm, bij het Wetb. van Strafv. voorgeschreven, en op dien grond heb ik de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen: dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar de Arr.-R. te Breda, om aldaar op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. inge-

diend, waarbij wordt beweerd: schending van de a. 270, 272, 228 en 229, in verband met a. 253 S[r]., en waarbij wijders wordt beweerd, dat in deze regtsweigering is gepleegd, op grond dat de dagvaarding, naar de wet, alleen kan worden vernietigd ten gevolge verleend verstek, welk verstek hier is geweigerd, terwijl voorts door het niet verleenen van verstek, het O. M. is verhinderd geworden de zaak voor te dragen, het proces-verbaal niet is voorgelezen, de getuigen niet zijn gehoord, en het O. M. geen requisitoir heeft kunnen nemen;

„Wat betreft het aangevoerde bij de memorie van cassatie:

„O., dat in deze de gereq. voor het Ktng. te B.-op-Z. is gedagvaard geworden aan zijne laatste verblijfplaats hier te lande, bij A. W. te B.-op-Z., en dat de gedaagde, nu gereq., op die dagvaarding niet zijnde verschenen, het tegen hem door het O. M. gevraagd verstek is geweigerd en vervolgens de dagvaarding vernietigd, op grond dat de gedaagde, wiens woonplaats is te V. (koningrijk België), aldaar en niet aan zijn laatste verblijf had moeten worden gedagvaard;

„O. dienaangaande, dat zoo uit de vergelijking van de beschikking van a. 224 S[r]., waarin het woord *woonplaats* gevonden wordt, met de overige verordeningen, in het a. vervat, als uit de vergelijking van dat a. met de a. 108, 120, 147, 287, 275, 277, 391 en 401 van evengemeld Wetboek, noodwendig volgt, dat het woord *woonplaats* in a. 224 moet worden opgevat als alleen bedoelende de woonplaats binnen het Rijk;

„O. alzoo, dat ten onregte in deze het gevraagde verstek is geweigerd en de dagvaarding vernietigd, en dat mitsdien in zoo verre *het* aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis van het Ktng. te B.-op-Z., van 1 Apr. 1856;

„En voorts uit krachte van a. 105 R. O., ten principale regt doende;

„Verleent aan den req. van cassatie het door hem bij het Ktng. ten dage dienende gevraagde verstek;

„Wijst de zaak terug naar gemeld Ktng., om de zaak alsnog ten principale op de bestaande dagvaarding af te doen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXLIV. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 56 R. O.; a. 224 en 227 *C. P.*)

Volgt uit het voorschrift van a. 227 C. P., *j°. a.* 56 *R. O.*, *dat vonnissen, gewezen ter zake van het wanbedrijf van a.* 224 C. P., *aan hooger beroep onderworpen zijn?* — JA.

B. H. S., oud 31 jaren, schildersknecht, G. G., oud 22 jaren, P. J. B., oud 28 jaren, F. G., oud 22 jaren, alle drie metselaarsknechten, en R. B. v. A., oud 22 jaren, koopman, allen geboren en wonende te Alkmaar, zijn req^n. van cassatie tegen een arr., door het Pr.-Ger. in N.holl., op het door hen en door den Off. v. J. bij de Arr.-R. te A., ingestelde hooger beroep, den 7 Apr. 1856 gewezen, waarbij, — op de tegen hen gedane aanklagte van zich, op 4 Sept. 1855, te A., toen het groot zangersfeest aldaar gegeven werd, schuldig te hebben gemaakt aan rebellie door meer dan drie en minder dan 20 personen, aan beleediging en mishandeling van een magistraatspersoon en bedienend beambte in de uitoefening hunner bediening, en aan het maken van beleedigende burengeruchten, onder verbetering der qualificatie van eenen door den laatstgenoemden req. aan den militair P. toegebragten slag, welke door de Arr.-R. was verstaan feitelijken wederstand daar te stellen, doch bij het arr. is gequalificeerd het moedwillig toebrengen van eenen slag aan eenen agent der gewapende magt, onder de waarneming van zijne dienst, — is bevestigd een vonnis der genoemde Arr.-R. van 24 Dec. bevorens,

bij hetwelk de req^{n}. zijn schuldig verklaard aan gewelddadigen en feitelijken wederstand jegens ambtenaren of agenten der policie, bij de handhaving der rust en orde, door eene gewapende vereeniging van meer dan 3 en minder dan 20 personen, aan bewegingen, welke de rust der inwoners gestoord hebben, de 5^{e} req. daarenboven van feitelijke en aan woordelijke beleediging van de militaire magt en policie, tijdens zij de rust en orde zochten te handhaven, en zijn veroordeeld, laatstgenoemde req. tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 10 maanden, de eerstgenoemde en de vierde genoemde elk tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 8 maanden, de tweede en de derde genoemde elk tot eene gevangenisstraf van 6 maanden, allen bovendien ieder in eene geldboete van *f* 6.00, de vijfde req. tot eene geldboete van *f* 8.00, en allen *solidair* in de kosten van het regtsgeding; zijnde de req^{n}. en genoemde Off. v. J. bij het beklaagde arr. niet ontvankelijk verklaard in hun wederzijdsch beroep, voor zooveel zij mogten geacht worden dat te hebben ingesteld met betrekking tot het gedeelte van de uitspraak des eersten regters, met opzigt tot de bewegingen, welke de rust der inwoners hebben verstoord; terwijl het hooger beroep van den 5^{n} req. en van den Off. v. J. mede niet ontvankelijk is verklaard ten aanzien der veroordeeling ter zake der woordelijke beleediging van de militaire magt en policie, tijdens zij de rust en orde zochten te handhaven, met veroordeeling van de req^{n}. in de kosten van het hooger beroep, des noods invorderbaar bij lijfsdwang, op ieder in persoon en voor het geheel.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Geradts, heeft de Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde arr., alleen voor zooveel de uitgesprokene niet-ontvankelijkheid betreft, en dat de H.-R., te dien opzigte, de zaak zal terug zenden naar het Hof in N.holl.

ARREST. -- De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, ofschoon noch bij de aanteekening der voorziening in cassatie, noch later, door of van wege de req^{s}. eenige *middelen* zijn aangevoerd, echter het beklaagde arr. behoort te worden vernietigd, uit hoofde der schending van a. 56 R. O.;

„O., dat bij dat arr. is geoordeeld, dat tegen de woordelijke beleediging, waarvoor de vijfde req. is veroordeeld, geene hoogere straf is bedreigd, dan eene geldboete van 200 franken, en dat mitsdien het vonnis aan geen hooger beroep was onderworpen;

„O. evenwel, dat in a. 227 S^{t}., de bevoegdheid wordt gegeven, om den beleediger, boven en behalve de in a. 224 van hetzelfde Wetb. bepaalde boete van 200 franken, ook te veroordeelen tot het doen van herstel van eer aan den beleedigde, met toepassing van lijfsdwang in geval van vertraging of van weigering, en dat de wetgever, door deze belangrijke toevoeging aan de oorspronkelijke straf, in a. 224 bedreigd, op het misdrijf eene hoogere straf heeft gesteld, dan eene geldboete van ƒ 200.00;

„O., dat voormeld a. 56 als regel stelt, dat de vonnissen der Arr.-R^{n}. in correctionele zaken aan hooger beroep onderworpen zijn, en dat van dezen regel slechts is uitgezonderd het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van ƒ 200.00, zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk;

„O., dat hieruit valt af te leiden, dat de wetgever bedoelt het hooger beroep alleen dan uit te sluiten, wanneer de straf bepaald blijft bij eene enkele boete van ten hoogste ƒ 200.00, zonder meer, en dat daarentegen als regel het hooger beroep blijft toegelaten, zoodra eene andere of verdere veroordeeling, dan evengemelde boete wordt uitgesproken;

„O., dat aan de uitzondering, door den wetgever aangewezen, geene uitbreiding behoort te worden gegeven tegenover den algemeenen regel, en dat bij gevolg gemeld a. 56, bij de toepassing der a. 224 en 227 St., het hooger beroep vrijlaat;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., op den 7 Apr. 1856 gewezen, alleen echter voor zoo veel daarbij de vijfde req. en de Off. v. J. voornoemd niet ontvankelijk zijn verklaard in hun hooger beroep tegen gezegd vonnis der Arr.-R. te Alkmaar, ten aanzien der veroordeeling van dezen req., uitgesproken betrekkelijk de woordelijke beleediging van policie-beambten en van de militaire magt, tijdens zij de rust en orde zochten te handhaven;

„En ten principale regt doende, verklaart dezen req. en genoemden Off. v. J. ontvankelijk in dit door hen respectievelijk ingestelde hooger beroep; beveelt, dat hetzelve bij evengemeld Geregtshof zal worden onderzocht en afgedaan;

„Verwerpt deze voorziening voor al het overige, en veroordeelt de reqn. *solidair* in de kosten, in cassatie gevallen."

No. MCCXLV. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 2, 23, 134, 206, 222, no. 1, en 227 Sv.)

Is a. 222 *no.* 1, jis. *a.* 206 *en* 227 *Sv., geschonden, wanneer het Hof, den Officier ontvankelijk verklarende in eene voor de Regtbank uitgegane dagvaarding, tevens het uitvaardigen eener nieuwe dagvaarding gelast?* — Ja.

Is, met het oog op a. 150, *al.* 1, *Grw.*, jis. *a.* 2 *en* 23 *Sv., de Arr.-R. te Hoorn uitsluitend bevoegd, om van een te Enkhuizen begaan misdrijf kennis te nemen?* — Ja.

Volgt uit a. 242 sqq. *Sv., dat het onderzoek van het Hof, regt doende in hooger beroep, zich ook mag bezig houden*

met hetgeen buiten het onderwerp des gedings gelegen is? — NEEN.

Is het voorschrift van a. 134 *Sv. ook van toepassing op de behandeling van correctionele zaken in hooger beroep?* — NEEN.

Is de bevoegdheid tot verwijzing door de Hoven en Regtbanken, bij het onderzoek van correctionele zaken, beperkt tot de gevallen, bij de a. 232, 235, 236, 240 *en* 249 *Sv. omschreven?* — JA.

De Proc.-G. bij den H.-R. is req. van cassatie in het belang der wet: 1°. tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 19 Mrt. 1855, waarbij, met vernietiging van een vonnis van de Arr.-R. te Hoorn, van 14 Febr. te voren, waarvan hooger beroep, gewezen in de zaak van J. K., turfhandelaarsknecht, geboren en wonende te Enkhuizen, die zaak is verwezen naar de correctionele teregtzitting van de Arr.-R. te Alkmaar, ten einde aldaar, op eene nieuwe dagvaarding van den Off. v. J. bij die Regtbank, te worden aanhangig gemaakt en beregt, met veroordeeling van de stad E. in de kosten der beide instantiën van het regtsgeding; 2°. tegen een arr. van hetzelve Hof van 25 Junij 1855, waarbij, met vernietiging van een vonnis der Arr.-R. te A., van 8 Mei te voren, in de zaak van genoemden J. K., de Arr.-R. te A. is bevoegd verklaard, om, op grond van de verwijzing dezer zaak naar die Regtbank (uitgesproken bij evengenoemd 's Hofs arr. van 19 Mrt. 1855), daarover te oordeelen en regt te spreken; de kosten der beide instantiën te dragen door de stad E.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot cassatie van de bedoelde arr^{n}. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 19 Mrt. en 25 Junij 1855, doch alleen in het belang der wet, zonder de verkregen regten van partij te benadeelen; de kosten, in deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat tot staving van het gedaan beroep in cassatie, voor zoo veel betreft het arr. van 19 Mrt. 1855, *drie middelen* zijn aangevoerd:

„1°. Schending van de a. 222, n°. 1, en 206, in verband tot a. 227 S^s., omdat door de dagvaarding, bij welke genoemde J. K., ter zake van overtreding van eene ordonnancie op de plaatselijke belasting te E., voor de Arr.-R. te H. was gedagvaard, die zaak voor *die* Regtbank wettig was aanhangig gemaakt, en door den regter, naar aanleiding van die dagvaarding, had behooren te worden beraadslaagd en uitspraak gedaan;

„2°. Schending van de a. 2 en 23 S^s., omdat het hier gold eene overtreding, gepleegd te E., door eenen aldaar wonende beklaagde, en derhalve de Off. v. J. bij de Arr.-R. te A. onbevoegd was, om te dier zake eene nieuwe dagvaarding te doen uitgaan, en dus evenzeer de Arr.-R. te A. onbevoegd was, om van het onderwerp, in zoodanige nieuwe dagvaarding vervat, kennis te nemen;

„3°. Overschrijding van regtsmagt, omdat het Hof, regt doende in hooger beroep van correctionele zaken, zich had behooren te bepalen tot het onderwerp des geschils, en geenzins daar buiten eene verwijzing der zaak naar de Arr.-R. te A. had mogen uitspreken, waartoe de wet aan het Hof de bevoegdheid niet toekende;

„O., wat *het eerste middel* betreft, dat, naar luid van a. 222 S^s., de correctionele zaken worden aanhangig gemaakt door de dagvaarding aan den beklaagde van wege den Off. v. J. gedaan;

„O., dat, luidens den aanhef der vijfde overweging van het aangevallen arr., aldaar, uit hetgeen daaraan voorafgaat, de gevolgtrekking is gemaakt, dat de Off. v. J. te H., bij het vonnis *a quo* ten onregte was verklaard niet ontvankelijk, en

dat vonnis mitsdien zou moeten worden vernietigd, gelijk dan ook (luidens het dispositief van het arr.), dat vonnis werkelijk vernietigd is, en dat het mitsdien dààrvoor moet worden gehouden, dat bij het aangevallen arr. is beslist, dat de Off. v. J. te H. ten deze was ontvankelijk;

„O. echter, dat het Hof, bij het aangevallen arr. beslissende, dat de Off. v. J. bij de Arr.-R. te H. ontvankelijk was in zijne gedane regtsvordering, zonder in wederspraak met zich zelf en met de wet te zijn, aan de uitgegane dagvaarding het regtsgevolg, om de daardoor bij de Regtbank te H. aangebragte zaak des beklaagden aanhangig te maken, niet kon ontzeggen, door bij het aangevallen arr. het doen uitgaan eener nieuwe dagvaarding voor de Arr.-R. te A. te gelasten, terwijl evenzeer, langs dien weg, de Arr.-R. te H. werd buiten staat gesteld, om op de eenmaal voor haar wettiglijk uitgegane dagvaarding, en naar aanleiding van dezelve, volgens het uitdrukkelijk gebod van a. 206, in verband met a. 227 S^r^., over de bij haar wettiglijk aanhangige zaak des beklaagden te beraadslagen en uitspraak te doen;

„O., dat mitsdien *het eerste middel* van cassatie is gegrond;

„O., wat *het tweede middel* betreft, dat, volgens a. 150, al. 1, Grw., niemand tegen zijnen wil kan worden afgetrokken van den regter, dien de wet hem toekent, — dat, volgens a. 2 S^r^., tot strafvordering alleen geregtigd worden verklaard de ambtenaren, welke bij de wet daartoe bevoegd zijn verklaard, en dat, naar de bepalingen der wet in a. 23 S^r^., in de onderwerpelijke zaak, waar het een misdrijf geldt, begaan te E., door eenen aldaar wonende beklaagde, de Off. v. J. te H. uitsluitend bevoegd was tot strafvordering;

„O., dat bij gevolg de Arr.-R. te H. uitsluitend was bevoegd, om van de zaak kennis te nemen en daarover regt te spreken;

„O., dat mitsdien, door te gelasten, dat te dezer zake eene

strafvordering door den Off. v. J. te A. zou worden ingesteld, en de zaak door de Arr.-R. te A. zou worden beregt, het Pr.-Ger. in N.holl., bij het aangeklaagde arr., de genoemde wettelijke voorschriften heeft geschonden, en mitsdien *het tweede middel* van cassatie is gegrond;

„O., wat *het derde middel* betreft, dat het Pr.-Ger. in N.holl., naar aanleiding van het daartoe ingesteld hooger beroep, geroepen was om over dat hooger beroep uitspraak te doen, en dat het onderwerp daarvan zich noodzakelijkerwijze bepaalde tot datgene, waarover in eersten aanleg was regtgesproken, namelijk tot de vraag (in ontkennenden zin bij het vonnis der Arr.-R. te H. van 14 Febr. 1855 beslist), of de Off. v. J. bij de Arr.-R. te H. al dan niet ontvankelijk was, *in casu* eenen eisch in te stellen;

„O., dat derhalve eene verwijzing der zaak naar de Arr.-R. te A. eene beslissing bevatte buiten het onderwerp des gedings, en daartoe, wat er ook moge zijn van de bij het aangeklaagde arr. aangevoerde redenen, ontleend aan het belang der justitie in de onderwerpelijke zaak, noch de a. 242 en volgende S^{v}., bij het aangeklaagde arr. aangehaald, noch eenige andere wetsbepaling aan het Hof de bevoegdheid toekende, en mitsdien ook *het derde middel* van cassatie is gegrond;

„O., dat tegen het arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 25 Junij 1855, als *eenig middel* van cassatie is voorgedragen: verkeerde toepassing van a. 134 S^{v}., omdat: 1°. het Hof bij het aangevallen arr. de bij dit wetsartikel voor een speciaal geval door den wetgever verleende magt en bevoegdheid in het algemeen heeft uitgestrekt en in toepassing gebragt voor de behandeling van correctionele zaken in hooger beroep, waartoe genoemd wetsartikel geene betrekking heeft, en mitsdien 2°. bij het aangeklaagde arr. ten onregte is vernietigd het vonnis der Arr.-R. te A., van 8 Mei 1855, waarbij die Regtbank, in weerwil van 's Hofs verwijzing bij arr. van 14

Mrt. te voren, zich onbevoegd had verklaard om van de hierboven omschreven zaak van J. K. kennis te nemen;

„O. dienaangaande, dat genoemde J. K. oorspronkelijk heeft te regt gestaan voor de Arr.-R. te H., ter zake van te E., alwaar hij woont, begane overtreding tegen eene ordonnancie op de plaatselijke belastingen; dat die Arr.-R. zich eerst onbevoegd verklaard hebbende om van die zaak kennis te nemen, en haar vonnis in hooger beroep vernietigd zijnde, de zaak andermaal voor die Regtbank is aangebragt, doch, volhardende in haar stelsel, dat in deze van toepassing zoude zijn de regtsregel: *non bis in idem*, die Regtbank den Off. v. J. in zijne strafvordering niet ontvankelijk heeft verklaard, welke uitspraak door het Pr.-Ger. in N.holl., bij arr. van 19 Mrt. 1855, in appel is vernietigd en de zaak verwezen naar de Arr.-R. te A., ten einde aldaar op eene nieuwe dagvaarding van den Off. v. J. bij die Regtbank te worden aanhangig gemaakt en beregt;

„O., dat, in gevolge deze verwijzing, werkelijk die zaak bij de Arr.-R. te A. op eene nieuwe dagvaarding door den Off. v. J. bij die Regtbank is aanhangig gemaakt; en dat die Regtbank, bij vonnis van 8 Mei 1855, zich heeft onbevoegd verklaard, om van deze zaak kennis te nemen en den beklaagde verwezen daar en waar het behoort, de vervolgingskosten ten laste der gemeente E., hoofdzakelijk op grond, dat, hoezeer de verwijzing eener strafzaak naar eenen anderen dan den competenten regter, niet uitdrukkelijk bij de wet moge zijn verboden, dááruit en dááruit alleen niet kan worden afgeleid de bevoegdheid tot het onttrekken van eenen beklaagde aan zijnen hem bij de wet aangewezen regter, en dat, vermits hier sprake was van een misdrijf, gepleegd in het arrondissement Hoorn, door eenen beklaagde in *dat* arrondissement wonende, de Arr.-R. te A. te deze incompetent was;

„O., dat die uitspraak in hooger beroep bij het aange-

klaagde arr. is vernietigd, hoofdzakelijk op grond, dat de instelling van verschillende graden van jurisdictie van zelve zoude medebrengen, dat de hoogere regter de bevoegdheid heeft, om over de regtsmagt van den lageren regter uitspraak te doen, en, door verwijzing van eenen beklaagde, die regtsmagt *ratione personae* te bepalen, wijzende daarbij, als op dit beginsel gegrond zullende zijn, op de bepalingen van de a. 88, 91, 99 en 106 R. O., voorts op de a. 54, 58, 65 en 68 van diezelfde wet, als op hetzelfde beginsel zullende rusten, en op de a. 346 en 361 Sv., waarbij de betrekking van elk lager regtscollegie tot een hooger wordt aangewezen en geregeld; terwijl meer bepaald op datzelfde beginsel ook gegrond zoude zijn de bepaling van a. 134 Sv., en de magt, daarbij verleend aan het Pr.-Ger., in Raadkamer vergaderd, *a fortiori* zou behooren toegekend te worden aan het Pr.-Ger., in hooger beroep regt sprekende, terwijl naar 's Hofs gevoelen, de uitgesproken onbevoegd-verklaring zou gegrond zijn op eene te beperkte, en mitsdien op eene verkeerde opvatting van a. 106 R. O.;

„O. echter, dat genoemd a. 134, even als a. 158 Sv., voorziet in speciale gevallen, namelijk dat, waarin eene zaak door eene Arr.-R. naar de bepalingen van a. 120 of van a. 236 Sv., naar den Proc.-G. is verwezen, en het Hof, in Raadkamer vergaderd, bevindt, dat de zaak tot de kennisneming van eene Arr.-R. behoort, ofte wel het arr. van het Hof, in Raadkamer wordt vernietigd, en de H.-R., doende wat het Pr.-Ger. in Raadkamer had behooren te doen, de zaak naar de openbare teregtzitting der Arr.-R. verwijst; beide welke gevallen alzoo ten eenemale onderscheiden zijn van het onderwerpelijke, waarin eene Regtbank, regt doende in correctionele zaken, den Off. v. J. in zijnen eisch niet ontvankelijk verklaarde, en in hooger beroep het Pr.-Ger. ter openbare teregtzitting alleen over die niet-ontvankelijk-verklaring regt had te spreken;

„O. voorts, dat *in casu* door een Pr.-Ger., regt doende in hooger beroep van correctionele zaken, over eene uitgesprokene niet-ontvankelijk-verklaring, en geenzins door den H.-R., bij vernietiging eener uitspraak ter zake van verzuim in de vormen, die op straf van nietigheid zijn voorgeschreven, bij het arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 19 Mrt. 1855, werd regt gedaan, en gevolgelijk noch naar de letter, noch naar den geest van a. 106 R. O., de verwijzing naar eene aangrenzende Regtbank, op grond van dat a. kon worden uitgesproken;

„O., dat zoowel de a. 134 en 158 S^r^., als a. 106 R. O., even als de overige bij het aangevallen arr. opgenoemde wetsartikelen, hier boven aangewezen, tot die bepalingen behooren, waarbij (naar den geest van a. 146 Grw. en der wetten, op het aldaar uitgedrukte beginsel gegrond) de jurisdictie en de bevoegdheid van ieder regterlijk collegie worden bepaald en geregeld;

„O., dat mitsdien, voor zoo ver sommige der in genoemde wetsartikelen voorkomende bepalingen ten gevolge kunnen hebben, dat een beklaagde niet te regt staat voor den regter, dien de wet hem in den regel toekent, die geheel exceptieve bepalingen geene uitbreidende uitlegging of toepassing gedoogen in andere gevallen, dan aldaar uitdrukkelijk en met name zijn genoemd, en derhalve de bevoegdheid tot verwijzing door de Hoven en Regtbanken, bij het onderzoek van correctionele zaken, door de wet beperkt is tot de gevallen, bij de a. 232, 235, 236, 240 en 249 S^r^. omschreven;

„O., dat, alhoewel het arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 19 Mrt. 1855, in kracht van gewijsde mogt zijn overgegaan, de Regtbank te A., ook na de bij dit arr. plaats gehad hebbende verwijzing, alzoo volkomen bij magte en geregtigd was, om met het oog op a. 23 S^r^., a. 46 R. O. en de bestaande, bij de wet vastgestelde omschrijving der arrondissementen, zich

onbevoegd te verklaren, om van de naar die Regtbank, bij 's Hofs arr. van 19 Mrt. 1855, verwezene zaak van J. K. kennis te nemen en het voorschrift van a. 150 Grw. te eerbiedigen, dat niemand, tegen zijnen wil, kan worden afgetrokken van den regter, dien de wet hem toekent;

„O., dat mitsdien ten onregte door het Pr.-Ger. in N.holl., bij het aangevallen arr. van 25 Junij 1855, het vonnis der Arr.-R. te A., van 8 Mei te voren, in hooger beroep is vernietigd, en derhalve *het* aangevoerde *middel* van cassatie tegen dit arr. is gegrond;

„Vernietigt de beklaagde arr^n^. van het Pr.-Ger. in N.holl., van 19 Mrt. en 25 Junij 1855, doch alleen in het belang der wet; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXLVI. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 206 en 211 S^r^.)

Zijn de bepalingen der wet omtrent het bewijs der misdrijven ook van toepassing op het bewijs van een feit, niet behoorende tot de strafbare daad zelve? — Neen.

Is desniettemin a. 211 j°. *a.* 206 *S^r^. geschonden, wanneer bij een vonnis het bestaan van een feit wordt aangenomen op grond van algemeene bekendheid, zonder bewijs hoegenaamd?* — Ja.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Rotterdam is req. van cassatie tegen een in hooger beroep gewezen vonnis dier Regtbank, van 1 Apr. 1856, waarbij de gereq., H. W. L., dansmeester, societeithouder en tapper te R., met bevestiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis des Kntr^s^. aldaar, van 6 Febr. 1856, van alle regtsvervolging is ontslagen, ter zake er in den nacht van 2 op 3 Dec. 1855, ten kwartier na midder-

nacht, in het koffijhuis van hem gereq. aan de Schiekade, Wijk 14, n°. 435, te R., nog aanwezig waren naar gissing tusschen de 60 en 70 personen, niet tot het huisgezin van den tapper behoorende, zonder dat aan hem vergunning was verleend, om het uur van sluiting voor zijne tapperij te verschuiven.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS en de raadsman van den gereq. in zijne mondelinge voordragt tot bestrijding der aangevoerde *middelen*, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde vonnis, op grond van *het tweede* voorgedragen *middel* van cassatie.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, wat er van de aangevoerde *middelen* van cassatie moge zijn, bij het beklaagde vonnis *in facto* op de verklaringen van beëedigde getuigen als wettig bewezen is aangenomen, dat in den nacht van 2 op 3 Dec. ll., in het locaal des geïntimeerden (nu gereq.) aan de Schiekade, kwartier vóór 12 ure nog aanwezig waren omtrent 60 à 70 personen onder gelag, terwijl aldaar eene tooneelvoorstelling plaats had en er muzijk gemaakt en gedanst werd; dat twee, met name genoemde, getuigen zich aan dat locaal ten 7 ure hebben aangemeld en niet zijn binnen gelaten, dan na ieder 50 cents te hebben betaald, en nadat hunne namen gevraagd en op een register waren geschreven;

„O., dat bij gezegd vonnis verder wel wordt overwogen, dat de geïntimeerde (nu gereq.) ter zijner verdediging heeft aangevoerd, dat in dat locaal de societeit *Welgelegen* werd gehouden, en zoowel vreemdelingen als stadgenooten toegang hadden tegen betaling en introductie; doch dat omtrent het werkelijk bestaan van zoodanige societeit in de feitelijke beslissing niets voorkomt, terwijl bij het bevestigde vonnis des Kntr[s]. ten dezen opzigte alleen gevonden wordt: *dat het ge-*

noegzaam bekend is, dat in het pand Wijk 14, n°. 435, aan de Schiekade alhier, gehouden wordt de societeit *Welgelegen*, waarvan de president van het bestuur is de heer V.;

„O. alzoo, dat er geen het minste bewijs wordt aangehaald voor het bestaan van die societeit, welk bestaan is een feit, dat, hoezeer op het bewijs van dit feit, als niet behoorende tot de strafbare daad zelve, niet toepasselijk zijn de wetsbepalingen omtrent het bewijs der misdrijven, en de regter alzoo niet is gebonden aan de soorten van bewijs, daarbij opgenoemd, echter geen feit, en dus *in casu* ook niet het bestaan van eene societeit, door den regter mag worden aangenomen op grond van algemeene bekendheid, zonder bewijs, en dat het beklaagde vonnis mitsdien op dit feitelijk punt niet genoegzaam met redenen is bekleed;

„O., dat hierdoor zijn geschonden de vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven bij de a. 206 en 211 S[s]., en dat het beklaagde vonnis uit dien hoofde moetende worden vernietigd, het niet noodig is te treden in een onderzoek van het bij de memorie aangevoerde;

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te R., van 1 Apr. 1856;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Z.holl., ten einde aldaar in hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan;

„Beveelt dat de kosten in cassatie zullen worden gedragen door den Staat."

N°. MCCXLVII. — Arrest van 24 Junij 1856.

(A. 206 en 211 Sr.)

Is a. 211, j°. *a.* 206 *S*r. *geschonden, wanneer het aangevallen vonnis, noch ten aanzien der qualificatie van de als bewezen aangenomen daadzaken, noch ten aanzien der schuld van de beklaagden, voldoende is gemotiveerd?* — Ja.

Het O. M. bij de Ktng^{s}. te Amsterdam is req. van cassatie tegen een vonnis van het Ktng. n°. 3 te A., van 7 Apr. 1856, waarbij de beide gereq^{n}. H. W. D. en J. D., kurkensnijdersknechten, gezamelijk zijn schuldig verklaard aan het branden van kurk op eene verbodene plaats, en te dier zake veroordeeld tot eene gezamelijke boete van *f* 6.00 en in de kosten van het regtsgeding.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer de Vos, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik heb weder het genoegen mij geheel te kunnen refereren tot de memorie van cassatie, voor zoo verre zij betrekking heeft op de behandeling van het punt ten principale.

„Dat punt komt mij boven bedenking juist voor, en ik vereenig mij met des req^{s}. redenering en conclusie ten dien opzigte.

„Het *subsidiaire middel*, inhoudende beweerde schending der a. 206 en 211, *j*^{is}. 227 en 253 S^{r}., als zoude het vonnis ten aanzien der qualificatie en de schuld der gereq^{n}. niet voldoende zijn gemotiveerd, acht ik minder gegrond.

„De dagvaarding hield in, dat de beklaagden eene hoeveelheid kurken hadden uitgebrand op het Spui te A., en alzoo op eene verbodene plaats.

„De wettelijke verordening behelst in a. 9, dat dit alleen mogt geschieden *op het Funie*, of *buiten de Haarlemmerpoort*, op *het Stads Rietland* aldaar.

„De regter, kennelijk doelende op de verdediging, dààrop gegrond, dat de eerstgenoemde plaats tot het werk niet meer bruikbaar was, motiveert zeer te regt, dat de tweede bepaalde plaats overbleef.

„Alle andere plaatsen waren dus voor dien arbeid verboden, en de regter geeft, na eene volledige uiteenzetting der daadzaken en opgave der bewijsmiddelen, eene beslissing, dat de beschuldigden dit hebben gedaan en daardoor schuldig zijn aan het hun ten laste gelegde feit (dat is, het branden van kurken op eene verboden plaats).

„De schuld is dus behoorlijk gemotiveerd en de qualificatie lag in de behoorlijk bewezen daad zelve, vergeleken met de bepaling der brandkeur.

„Ik zoude er geene andere voor kunnen uitdenken.

„Dit *subsidiaire middel* betrekkelijk den vorm, acht ik dus ongegrond; maar mij overigens refererende tot de memorie, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen geheel conform de conclusie dier memorie op het principale *middel, c. e.*"

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot het *subsidiair middel,* namelijk, beweerde schending der vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven, hetwelk in *de eerste plaats* behoort te worden onderzocht, — dat in het beklaagde vonnis geene beslissing over de punten, in a. 206 S[r]. vermeld, voorkomt, als niet inhoudende eene qualificatie der als bewezen aangenomen daadzaken, noch eene beslissing over de schuld van de gereq[n]. aan die bewezen daadzaken, welk een en ander op straffe van nietigheid bij a. 211 van gezegd Wetboek wordt gevorderd, en dat alzoo *dit middel* is gegrond;

„O. mitsdien, dat gezegd vonnis uit dien hoofde moetende worden gecasseerd, het onderzoek der overige *middelen* komt te vervallen;

„Vernietigt het vonnis, door het Ktng. n°. 3 te A., den 7 Apr. jongstleden in deze gewezen;

„Verwijst de zaak naar de Arr.-R. te A., ten einde aldaar op de primitieve dagvaarding op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCXLVIII. — Arrest van 27 Junij 1856.

(A. 270, *j°*. a. 226 S°.)

Volgt uit het voorschrift van a. 226 *S°., dat de advocaat of procureur, als gemagtigde verschijnende, moet zijn voorzien van eene op zegel geschrevene en geregistreerde volmagt?* — JA.

Kan het vertoonen der aan den beklaagde beteekende dagvaarding alleen en op zich zelve die magtiging bewijzen? — NEEN.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Almelo is req. van cassatie tegen een vonnis, door gemelde Regtbank, regt doende in burgerlijke zaken, op 5 Mrt. 1856 gewezen, en tegen een vonnis van dezelfde Regtbank van 19 Mrt. daaraanvolgende, beide tusschen den req. r. o. eischer, en T. E. J. S., vroeger ambtenaar van den Burgerlijken Stand te Tubbergen, en aldaar wonende, gedaagde, ter zake van in gemelde betrekking: 1°. op 22 Apr. 1854 een huwelijk te hebben voltrokken, zonder het vereischte bewijs van het overlijden der moeder van de 29jarige bruid, wier toestemming was benoodigd; 2°. zonder hetzelfde bewijs van het overlijden der moeder, op 1 Mei 1854 een huwelijk te hebben voltrokken eener 23jarige bruid; en 3°. op 16 Nov. 1854 een huwelijk te hebben voltrokken, zonder dat de aangifte van dat huwelijk bij den ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente T. heeft plaats gehad; zijnde bij eerstgenoemd vonnis de voor

den gedaagde als gemagtigde optredende als zoodanig toegelaten, en bij het tweede genoemde de schuldpligtigheid van den gedaagde aan het *sub* 1°. vermelde feit verklaard wettig en overtuigend te zijn bewezen, doch, uit overweging dat de gedaagde daarbij had gehandeld ter goeder trouw, in gevolge a. 137 B. W. verklaard, dat er genoegzame termen zijn, om hem de bij gezegd a. bedreigde boete niet op te leggen; voorts het *sub* 2°. vermelde feit niet bewezen verklaard en de gedaagde deswege vrijgesproken; en eindelijk het *sub* 3°. vermelde feit bewezen verklaard, doch tevens, dat het noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert, en den gedaagde te dier zake ontslagen van alle regtsvervolging.

Nadat in deze was gehoord het verslag van den Raadsheer Crans en de raadsman van den gereq., heeft de Adv.-G. Gregory, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De onderwerpelijke voorziening in cassatie is tweeledig; zij is gerigt: 1°. tegen een voorbereidend gewijsde der Arr.-R. te Almelo, van 5 Mrt. 1856, en 2°. tegen een eindgewijsde dierzelfde Regtbank, van 19 Mrt. daaraanvolgende.

„Tegen het voorbereidend gewijsde is door den heer Off. v. J. *één middel* van cassatie aangevoerd.

„*Dit middel* bestaat in schending van a. 270 S^s., in verband met a. 854 B. R., en verkeerde toepassing van a. 226 S^s., doordien de Regtbank op het door voorn. Officier ter audientie genomen requisitoir tot het verleenen van verstek tegen den niet verschenen beklaagde, heeft verklaard den procureur Mr. B. G. t. P. te admitteren als gemagtigde, op grond dat hij was voorzien van de dagvaarding des beklaagden.

„Tegen het eindgewijsde heeft de heer Officier insgelijks slechts *één middel* voorgedragen: schending namelijk van de a. 105, 131 en 137 B. W., in verband met a. 854 B. R., doordien de Regtbank den beklaagde, ter zake van het bij de

dagvaarding in *de derde plaats* vermelde feit, van alle regtsvervolging heeft ontslagen, niettegenstaande zij feitelijk had beslist, dat van het huwelijk van G. P. en W. T. geene aangifte bij den ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente T. had plaats gevonden.

„Bij a. 388 S^g. is bepaald, dat het beroep in cassatie tegen voorbereidende gewijsden en tegen gewijsden van instructie of gelijksoortige vonnissen, in het hoogste ressort gewezen, niet zal openstaan, dan na het eindvonnis.

„De verklaring der Regtbank, waarbij zij den procureur T. P., nadat het O. M. daaromtrent requisitoir genomen had, als gemagtigde van den beklaagde heeft toegelaten, is zeer zeker eene regterlijke uitspraak of gewijsde, en wel een voorbereidend, maar geen van instructie, omdat het gegeven is voor dat de voorn. procureur naar zijnen naam, voornaam enz. is gevraagd, en dus vóór dat de instructie eenen aanvang had genomen.

„En daar nu het beroep in cassatie tegen het voorbereidend gewijsde, na het eindvonnis binnen den bij de wet bepaalden termijn is gedaan, zoo moet de heer Officier in zijne voorziening in cassatie tegen het voorbereidend gewijsde, van 5 Mrt. ll.. alleszins ontvankelijk geoordeeld worden.

„Bij a. 270 S^g. is bepaald, dat tegen eenen beklaagde of gedaagde verstek wordt verleend, wanneer hij niet ter teregtzitting verschijnt, of zich in de gevallen, bij de wet voorzien, door eenen advocaat of procureur of door eenen gemagtigde laat verdedigen; terwijl bij a. 226 van datzelfde Wetboek is voorgeschreven, dat in correctionele zaken, waarbij geene gevangenisstaf is bedreigd, de beklaagde zich kan laten vertegenwoordigen door eenen advocaat of procureur, *bepaaldelijk daartoe door hem gemagtigd.*

„Deze laatste woorden toonen duidelijk aan, dat er eene schriftelijke volmagt, en dus eene die op zegel geschreven en be-

hoorlijk geregistreerd is, door den advocaat of procureur moet worden overgelegd, om hem als gevolmagtigde van den beklaagde te kunnen beschouwen. Was dit de bedoeling van den wetgever niet geweest, dan was die bijvoeging niet noodig geweest, en had hij kunnen volstaan met te zeggen, dat de beklaagde zich door eenen advocaat of procureur kon laten vertegenwoordigen. Die bedoeling van den wetgever met die woorden blijkt nog nader uit de geschiedenis van het a.

„Bij a. 6 van het ontwerp van 1828 luidde het a. aldus:

„„In zaken betreffende misdrijven, op welke geene gevan-„genisstraf is gesteld, kan de beklaagde zich door eenen „advocaat, binnen het Koningrijk bij een Hof of Regtbank „toegelaten, doen vertegenwoordigen."

„Het Hof enz.

„De 3de afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gaf hierop te kennen:

„„On désire d'ajouter que l'avocat soit *muni* ou d'une „procuration ou au moins de la citation." De 6de afdeeling merkte het navolgende aan: „La section est d'avis, qu'il „serait utile, que la qualité d'avocat ne soit pas exclusive-„ment exigée, mais que les autres défenseurs, admis devant „une cour ou un tribunal, puissent aussi réprésenter le pré-„venu et que ceux-ci, ainsi que les avocats, devront être „munis d'une procuration spéciale."

„Ten gevolge dezer aanmerkingen is het a. vastgesteld zoo als het thans in het Wetboek voorkomt; *cf.* VOORDUIN, *Gesch. en beginselen der Nederl. Wetb.*, op a. 226, VII, 173 en volgg.

„Men ziet dus hieruit, dat volgens het verlangen der afdeelingen, de advocaat of procureur voorzien of in het bezit moest zijn van eene bijzondere volmagt, en dat de Regering aan dat verlangen heeft voldaan, doch dat zij geen gevolg heeft gegeven aan het *subsidiaire* voorstel der derde afdeeling:

ou au moins muni de la citation, zoodat zij het voorzien zijn van de dagvaarding des beklaagden, op grond waarvan de Regtbank den procureur T. P. als gemagtigde heeft toegelaten, niet als eene wettige vertegenwoordiging heeft willen erkennen.

„Ook de heer DE BOSCH KEMPER, *Wetb. van Strafv.*, III, 28 en 29, is van oordeel, dat eene schriftelijke volmagt gevorderd wordt, terwijl de H.-R. ditzelfde heeft geoordeeld ten opzigte van het aanteekenen van hooger beroep, bij arr. van 7 Jan. 1840, te vinden in de *Ned. Regtspr.*, IV, 49 en volgg., en bij V. D. HONERT, *Strafr. en Strafv.*, I, 364 en volgg.

„Door dus den procureur T. P., zonder schriftelijke volmagt van den beklaagde, als diens gemagtigde toe te laten, en tegen den beklaagde, als niet in persoon verschenen of vertegenwoordigd, geen verstek te verleenen, heeft de Regtbank a. 226 Sv. verkeerd toegepast en a. 270 van datzelfde Wetboek geschonden.

„Ik acht *dit middel* allezins afdoende en kan mij bezwaarlijk de verwerping daarvan voorstellen. Daar nu, met de vernietiging van het voorbereidend gewijsde, van zelf moet vervallen al wat daarop gevolgd is, en mitsdien ook het eindgewijsde, zoo acht ik een onderzoek naar het daartegen gerigte *cassatie-middel* doelloos.

„Ik concludeer mitsdien, dat de H.-R. het voorbereidend gewijsde der Arr.-R. te A., dd. 5 Mrt. 1856, met al hetgeen daarop gevolgd is, en mitsdien ook het eindvonnis van 19 Mrt. daaraanvolgende, zal vernietigen, voorts doende wat de Regtbank had behooren te doen, tegen den beklaagde verstek verleenen, en verder de zaak naar voorn. Regtbank terug wijzen, ten einde op de uitgevaardigde dagvaarding bij verstek op nieuw regt te doen, met reserve van de kosten, bij de Arr.-R. en in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat tegen het vonnis van 5 Mrt. 1856 als *middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 270 Sv., in verband met a. 854 B. R., en verkeerde toepassing van a. 226 Sv., doordien de Regtbank, op het door den req. ter audientie genomen requisitoir tot het verleenen van verstek tegen den niet verschenen beklaagde, heeft verklaard den procureur Mr. G. T. P. te admitteren, op grond dat hij was voorzien van de dagvaarding, aan den beklaagde beteekend;

„O., dat, volgens a. 226 Sv. (in verband met de verder bij *het middel* aangevoerde a., in deze van toepassing), de beklaagde zich in regten kon laten vertegenwoordigen door een advocaat of procureur, daartoe bepaaldelijk gevolmagtigd; dat eene zoodanige bepaalde volmagt door den in deze optredende procureur niet is vertoond, maar deze, ten bewijze van zijne magtiging, de in deze gedane dagvaarding heeft overgelegd, en hij bij de bestreden beslissing als gemagtigde is geadmitteerd, op grond dat hij was voorzien van de dagvaarding des beklaagden;

„O., dat het houder zijn van eene dagvaarding in strafzaken wel een vermoeden voor de beweerde magtiging kan opleveren, doch dit alleen en op zich zelve die magtiging niet bewijst, ten zij door eene stellige wetsbepaling het houden daarvan tot een wettig vermoeden ware verheven; dat de wet eene zoodanige bepaling niet inhoudt, en bij genoemd a. eene bepaalde volmagt wordt gevorderd; en mitsdien door den genoemden procureur, op grond dat hij van de dagvaarding des beklaagden was voorzien, als gemagtigde te admitteren, a. 226 Sv. is geschonden of verkeerd toegepast, en alzoo *dit middel* is gegrond;

„Vernietigt het voorbereidend gewijsde, den 5 Mrt. 1856 door de Arr.-R. te A. tusschen den req. en den gedaagde gewezen, met al wat daarop gevolgd is, en dien ten ge-

ou au moins muni de la citation, zoodat
van de dagvaarding des beklaagden, o
Regtbank den procureur T. P. als ge
ten, niet als eene wettige vertege
erkennen.

„Ook de heer DE BOSCH KE
28 en 29, is van oordeel, d
vorderd wordt, terwijl de te A., ten
ten opzigte van het aante erstek op nieuw
van 7 Jan. 1840, te vin bij de Arr.-R. en in
volgg., en bij V. D. F
volgg.

„Door dus der
magt van den h
en tegen den 7
vertegenwoo
bank a. 2
Wetboek

„Ik
de ve
gin
a'

afvordering. — Arr. v. 27 Junij 1856. 433
d. N. — Op het beroep van enz.;
n 5 Mrt. 1856 als middel van
n a. 270 St., in verband
ing van a. 226 St.,
ter audiëntie
tegen den
Mr.

..MELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

volge ook het eindvonnis van 19 Mrt. 1856; en voorts doende wat de Regtbank had behooren te doen;

„Gezien de dagvaarding, op den 23 Febr. 1856 aan den gedaagde geëxploiteerd;

„O., dat de gedaagde noch in persoon, noch bij behoorlijk gemagtigde ten dage dienende is verschenen;

„Verleent verstek tegen den gedaagde;

„Verwijst verder de zaak naar de Arr.-R. te A., ten einde op de uitgevaardigde dagvaarding bij verstek op nieuw regt te doen; reserveert de kosten, bij de Arr.-R. en in cassatie gevallen."

VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT TH^{Z}.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

MR. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER,
Advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1856.)

DEEL II.

AMSTERDAM,
GEBROEDERS DIEDERICHS.
1857.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

SEDERT DEN 1 JULIJ 1856, MEDEDEGEDEELD EN VERMELD

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

(1856.)

DEEL II.

AANWIJZING DER VRAAGPUNTEN,

BEHANDELD BIJ DE

ARRESTEN,

MEDEGEDEELD EN VERMELD IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

IN VERBAND MET DE WETSBEPALINGEN, TOT DEZELVE BETREKKING HEBBENDE.

(1856.)

DEEL II.

WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE.

Art. 45. Is de bijzondere persoon, bedoeld bij a. 45 R. O., met goedkeuring van den Proc.-G. aangesteld tot ambtenaar van het O. M. bij een Ktng., een magistraatspersoon in den zin van a. 222 C. P.? — JA.

Arrest van den 25 November 1856, nº. MCCLXXI, bladz. 96.

Art. 56. Volgt uit het verband der a. 224 en 227 C. P. en a. 56 R. O., dat eene veroordeeling wegens beleediging jegens beambten in functie, altijd vatbaar is voor hooger beroep? — JA.

Arrest van den 12 November 1856, nº. MCCLXIX, bladz. 88.

Art. 56. Volgt uit het verband van de a. 224 en 227 C. P., dat een vonnis, ter zake van beleediging der bij eerstgemeld a. bedoelde beambten gewezen, al is er eene enkele kleine geldboete opgelegd, steeds vatbaar is voor hooger beroep? — JA.

Arrest van den 29 December 1856, nº. MCCLXXXII, bl. 162.

CODE PÉNAL.

Art. 62. Is het noodzakelijk, dat bij een vonnis, houdende veroordeeling wegens medepligtigheid aan diefstal, door het des bewust helen van gestolene goederen (a. 62 C. P.), rekenschap gegeven wordt van de bekendheid bij den beklaagde van de misdadige herkomst der goederen? — NEEN.

Arrest van den 17 December 1856, n°. MCCLXXVIII, bl. 143.

Art. 147. Is het, om daar te stellen het misdrijf van valschheid, met straf bedreigd bij a. 147 C. P., noodzakelijk, dat het doel besta om hem, aan wien het valsche stuk wordt geadresseerd, of hem, wiens handteekening is nagemaakt, te benadeelen? — NEEN.

Arrest van den 22 Julij 1856, n°. MCCLII.......bladz. 18.

Art. 169. Blijft het misdrijf, voorzien bij a. 169 C. P., toerekenbaar, niettegenstaande de bij dat a. bedoelde ambtenaren een BESTAAND DEFICIT later weder gedekt hebben? — JA.

Behoeft de rekenpligtige ambtenaar, schuldig aan verduistering van gelden, IN MORA gesteld te worden? — NEEN.

Arrest van den 28 October 1856, n°. MCCLXI, bladz. 56.

Artt. 209, 211 en 214. Zijn de a. 209, 211 en 214 C. P. toepasselijk, wanneer de personen, naar hunne jagtacten gevraagd, op de jagtopzieners aanleggen met gespannen haan en den vinger aan den trekker, onder bedreiging van hen te zullen doodschieten, en met het gevolg, dat de beambten genoodzaakt zijn de wijk te nemen en hunne wettelijke ambtspligten onvervuld te laten? — JA.

Arrest van den 4 November 1856, n°. MCCLXIII, bladz. 65.

Art. 209 en 212. Kunnen de a. 206 en 211 Sg. geacht worden te zijn geschonden, en eene veroordeeling krachtens de a. 209 en 212 C. P. niet genoegzaam met redenen bekleed te zijn, wanneer het Hof overweegt, dat het wettig en overtuigend bewezen is uit twee processen-verbaal, door de jagtopzieners A. en B. op den afgelegden ambtseed opgemaakt, geheel bevestigd door hunne beëedigde verklaringen en die van den getuige C., reeds voor de Regtb. afgelegd en voor het Hof nogmaals herhaald, niet

ontzenuwd door de beëedigde verklaringen van twee getuigen, ter verontschuldiging gehoord, dat de beklaagde, op den 25sten Nov. 1855, zich tegen genoemde jagtopzieners, die hem onder de gemeente E., ter zake van overtreding der wet op de uitoefening der jagt hebben bekeurd (ter zake waarvan hij dan ook veroordeeld is), en daarna tot taxatie van zijn jagttuig willen overgaan, heeft verzet, door den eersten een stomp op de borst toe te brengen, en onder den uitroep van: „ik schiet je dood", een geweer op hem aan te leggen, en vervolgens een zoogenaamde snijhaak op te heffen en den tweeden daarmede op het hoofd te treffen, ten gevolge waarvan zij genoodzaakt zijn geweest het jagttuig achter te laten, hetwelk zij eerst hebben kunnen halen, nadat de beklaagde in het huis van arrest was overgebragt? — Neen.

Arrest van den 5 November 1856, n°. MCCLXVII, bl. 77.

Art. 222. Is de bijzondere persoon, bedoeld bij a. 45 R. O., met goedkeuring van den Proc.-G. aangesteld tot ambtenaar van het O. M. bij een Ktng., een magistraatspersoon in den zin van a. 222 C. P.? — Ja.

Valt een verwijt, aan een ambtenaar van het O. M. ter teregtzitting gedaan, „dat hij door zijne vragen de getuigen in de war „zou trachten te brengen, en dat hij is onwetend en onbekend „met de wet," in de termen van a. 222 C. P.? — Ja.

Arrest van den 25 November 1856, n°. MCCLXXI, bl. 96.

Art. 224. Moet bij de toepassing van a. 224 C. P., het vonnis gemotiveerd zijn, voor zooveel betreft het in functie zijn der ambtenaren die beleedigd zijn? — Ja.

Arrest van den 12 November 1856, n°. MCCLXIX, bladz. 88.

Artt. 224 en 227. Volgt uit het verband der a. 224 en 227 C. P. en a. 56 R. O., dat eene veroordeeling wegens beleediging jegens beambten in functie, altijd vatbaar is voor hooger beroep? — Ja.

Arrest van den 12 November 1856, n°. MCCLXIX, bladz. 88.

Artt. 224 en 227. Volgt uit het verband van de a. 224 en 227 C. P., dat een vonnis, ter zake van beleediging der bij eerstge-

meld a. bedoelde beambten, al is er eene enkele kleine geldboete opgelegd, steeds vatbaar is voor hooger beroep? — JA.

Arrest van den 29 December 1856, n°. MCCLXXXII, bl. 162.

Art. 276. Wanneer van twee beklaagden ter zake van bedelarij IN VERBINDING, de een wordt vrijgesproken, omdat hij, beneden de 16 jaren oud zijnde, wordt bevonden gehandeld te hebben zonder oordeel des onderscheids, maar het feit der bedelarij in verbinding bewezen is, moet dan de andere gestraft worden volgens a. 276 C. P. of volgens a. 19 der wet van 29 Junij 1854 (St. n°. 102)? — IN EERSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 18 Augustus 1856, n°. MCCLIII, bladz. 21.

Art. 295. Moet een tweegevecht, waarvan het gevolg slechts eene kleine verwonding is, niettemin in allen gevalle wegens de MOGELIJKHEID van nederlaag, als POGING TOT MANSLAG worden aangemerkt? — NEEN.

Arrest van den 17 September 1856, n°. MCCLVI, bladz. 38.

Art. 361 volgg. Stelt een onwaar getuigenis, *in judicio* onder eede afgelegd, door een als getuige gehoorden persoon, die gebleken is eene criminele veroordeeling te hebben ondergaan, het misdrijf van valsch getuigenis daar? — JA.

Arrest van den 23 December 1856, n°. MCCLXXX, bl. 151.

Art. 367. Is de uitlegging van het al of niet lasterlijke eener uitdrukking (a. 367 C. P.) FACTI? — JA.

Arrest van den 29 Augustus 1856, n°. MCCLIV, bladz. 24.

Art. 375. Stelt de uitdrukking: „Uw vader heeft mij eenmaal tot „stelen willen overhalen, en zulk een kerel zijt gij ook," het misdrijf van a. 375 C. P. daar jegens den persoon, tegen wien de beleedigende woorden zijn gesproken? — JA.

Is het, om te lastlegging eener aangeduide ondeugd aan te nemen, noodig, dat de gebezigde uitdrukking eene voortdurende hebbelijkheid eener bepaalde ondeugd insluite? — NEEN.

Arrest van den 7 October 1856, n°. MCCLIX, bladz. 50.

Art. 390. Is een turfhok, gelegen op eene rondom afgeslotene ruimte, welke toebehoort aan de eigenaars van twee naburige erven, eene aanhoorigheid van een bewoond huis, zelfs dan, als men het turfhok genaderd is over den muur van den niet bestolene, en er tusschen de gedeelten der ruimte, welke ieder der beide eigenaren toekomen, geene afscheiding bestaat? — JA.

Arrest van den 29 October 1856, n°. MCCLXII, bladz. 61.

Art. 434. Is het voor de toepassing van a. 434 C. P. onverschillig, of het in brand gestoken gebouw het eigendom is van den dader? — JA.

Arrest van den 9 December 1856, n°. MCCLXXVI, bl. 136.

Art. 436. Is het voor de toepassing van a. 436 C. P. noodig, dat de bedreiging met brandstichting gerigt zij aan den eigenaar van het bedreigde gebouw? — NEEN.

Arrest van den 24 December 1856, n°. MCCLXXXI, bl. 160.

Art. 475, n°. 7. Kan op eene dagvaarding, dat iemands hond een persoon heeft aaangegrepen en op den grond geworpen, eene veroordeeling volgen, wanneer de beklaagde niet tevens beschuldigd wordt, zijnen hond te hebben aangehitst of niet weêrhouden? — NEEN.

Arrest van den 9 December 1856, n°. MCCLXXVII, bl. 140.

Art. 475, n°. 10. Heeft er schending plaats van de a. 206 en 211 Sg., wanneer, bij toepassing van a. 475, n°. 10, C. P. op het laten loopen van ezels in eens anders bloementuin, het vonnis niet aantoont, dat die is een bezaaide of in oogst staande grond? — JA.

Arrest van den 18 November 1856, n°. MCCLXX, bladz. 94.

WET VAN 10 MEI 1837, Staatsblad n°. 21.

Art. 5. Is a. 5, n°. 2, der wet van 10 Mei 1837, St. n°. 21, geschonden, wanneer als bedriegelijk bankbreukige wordt gequalificeerd de in staat van faillissement verkeerende koopman, die aan zijnen boedel toebehoorende gelden ontvangt en die niet aan den curator verantwoordt? — NEEN.

Arrest van den 22 Julij 1856, n°. MCCLI..........bladz. 9.

WET VAN 28 JUNIJ 1851, Staatsblad nº. 68.

Artt. 2 en 3. Is de regter in appel bevoegd, om, wanneer, ter zake van enkelen diefstal, in eersten aanleg is opgelegd eene cellulaire gevangenisstraf van 2 maanden, die straf te veranderen in een jaar correctionele gevangenisstraf, met toepassing van het *minimum* van a. 401 C. P., zonder van de mutatie andere rekenschap te geven, dan dat er geene termen bestaan om van de gewone toepassing der wet af te wijken, door gebruik te maken van de bevoegdheid, gegeven bij de wet van 28 Junij 1851, St. nº. 68? — JA.

Arrest van den 11 November 1856, nº. MCCLXVIII, blz. 82.

WET VAN 28 JUNIJ 1854, Staatsblad nº. 100.

Art. 62. Volgt uit a. 62 der wet van 28 Junij 1854, St. nº. 100, dat de koloniale inrigtingen, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd, zijn openbare inrigtingen tot voorkoming van bedelarij, zoodat het overbodig is, om bij de toepassing van a. 19 der wet van 29 Junij 1854, St. nº. 102, te onderzoeken, of de Koninklijke besluiten betrekkelijk deze bedelaars-gestichten in den behoorlijken vorm zijn ingerigt en afgekondigd? — JA.

Arrest van den 17 December 1856, nº. MCCLXXIX, bl. 147.

WET VAN 29 JUNIJ 1854, Staatsblad nº. 102.

Artt. 10 en 11. Moet de poging tot misdaden, welke volgens het C. P. strafbaar waren met dwangarbeid voor eenen tijd, sedert de wet van 29 Junij 1854, St. nº. 102, gestraft worden met correctionele gevangenisstraf, dan wel met tuchthuisstraf van 5—10 jaren? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 24 September 1856, nº. MCCLVII, bladz. 41.

Art. 19. Wanneer van twee beklaagden ter zake van bedelarij IN VERBINDING, de een wordt vrijgesproken, omdat hij, beneden de 16 jaren oud zijnde, bevonden wordt gehandeld te hebben zonder oordeel des onderscheids, maar het feit der bedelarij in verbin-

ding bewezen is, moet dan de andere gestraft worden volgens a. 276 C. P. of volgens art. 19 der wet van 29 Junij 1854 St. nº. 102? — In eerstgemelden zin beslist.

Arrest van den 18 Augustus 1856, nº. MCCLIII, bladz. 21.

Art. 19. Volgt uit a. 62 der wet van 28 Junij 1854, St. nº. 100, dat de koloniale inrigtingen, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd, zijn openbare inrigtingen tot voorkoming van bedelarij; zoodat het overbodig is, om bij de toepassing van a. 19 der wet van 29 Junij 1854, St. nº. 102, te onderzoeken of de Koninklijke besluiten betrekkelijk deze bedelaars-gestichten in den behoorlijken vorm zijn ingerigt en afgekondigd? — Ja.

Maakt hij, die liefdegiften vraagt ten behoeve van een derde, doch deze voor zich zelven houdt, zich aan bedelarij schuldig? — Ja.

Arrest van den 17 December 1856, nº. MCCLXXIX, bl. 147.

WETBOEK VAN BURGERLIJKE REGTSVORDERING.

Art. 182. Is de wijze van onderzoek door deskundigen, in geval van valschheid, het zij bij a. 182 B. R., het zij bij a. 289 en volgg. St., in eenig opzigt beperkt? — Neen.

Arrest van den 25 November 1856, nº. MCCLXXII, bl. 116.

Art. 193. Is het O. M., wanneer het, naar aanleiding van a. 193 B. R., gesaisisseerd is van eene actie ter zake van valschheid, bevoegd om de strafactie *onmiddellijk* aan te vangen, zonder den uitslag van het civiele proces af te wachten? — Ja.

Arrest van den 25 November 1856, nº. MCCLXXII, bl. 116.

WETBOEK VAN STRAFVORDERING.

Art. 22. Is a. 22*b* Sg. verkeerd toegepast, door den Off. v. J. niet ontvankelijk te verklaren in zijne vervolging ter zake van het toevoegen van beleedigende uitdrukkingen? — Ja.

Arrest van den 22 Julij 1856, nº. MCCXLIX..... bladz. 1.

Art. 22. Wordt a. 22 Sg. geschonden, wanneer een beklaagde wegens laster, wordt veroordeeld ter zake van bewoordingen, die niet in de plainte zijn opgenomen, maar toch onmiddellijk daarmede in verband staan? — Neen.

Arrest van den 29 Augustus 1856, nº. MCCLIV, blad. 24.

Art. 22. Is het O. M. bevoegd, AMBTSHALVE EN ZONDER KLAGT DER BELEEDIGDE PARTIJ eene actie in te stellen ter zake van laster, jegens eenen Minister gepleegd, al is deze niet ALS ZOODANIG gelasterd? — Ja.

Arrest van den 29 Augustus 1856, nº. MCCLV, bladz. 30.

Art. 22. Zijn de a. 22, j[is] 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer in een veroordeelend vonnis ter zake van laster, geene rekenschap wordt gegeven van des regters overtuiging, dat er eene klagte is gedaan door de beleedigde partij? — Ja.

Arrest van den 30 December 1856, nº. MCCLXXXV, bl. 177.

Artt. 198 en 199. Volgt uit het verband van de a. 198 en 199 Sg., dat het niet ondervragen van den beklaagde niet leiden kan tot cassatie? — Ja.

Arrest van den 25 November 1856, nº. MCCLXXI, bladz. 96.

Art. 202. Brengt het nalaten om den beklaagde in de gelegenheid te stellen van te antwoorden op het requisitoir van het O. M., nietigheid mede? — Ja.

Arrest van den 25 November 1856, nº. MCCLXXIII, blz. 123.

Art. 206. Zijn geschonden de a. 206 en 211 Sg., wanneer, in het geval van bedriegelijke bankbreuk, in het arr. bij de schuldigverklaring niet is uitgemaakt, aan welke bepaalde feiten van verduistering van gelden en inschulden het Hof den beschuldigde schuldig oordeelt, wanneer over het bewezene en niet bewezene der daadzaken is beraadslaagd en dezelve gedeeltelijk onbewezen zijn verklaard? — Neen.

Arrest van den 22 Julij 1856, nº. MCCLI........bladz. 9.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer een vonnis, op aanwijzingen geveld, de bewijsmiddelen der aanwijzingen niet inhoudt? — Ja.

Heeft er schending van dezelfde wetsa. plaats, wanneer, onmiddellijk na opgave in het vonnis wat *in facto* bewezen is, slechts gezegd wordt dat die feiten wanbedrijf (zonder meer) daarstellen, en daarop later, zonder toetsing der feiten aan de strafwet, eene schuldigverklaring aan DIEFSTAL volgt? — JA.

Arrest van den 14 October 1856, n°. MCCLX, bladz. 53.

Art. 206. Heeft er schending van de a. 206 en 211 Sg. plaats, wanneer de regter nalaat uitspraak te doen op de verdediging van den beklaagde, dat hij tot wettige zelfverdediging slagen heeft toegebragt? — JA.

Arrest van den 4 November 1856, n°. MCCLXIV, bl. 69.

Art. 206. Is een vonnis, houdende veroordeeling wegens enkelen diefstal van te veld staand gras, genoegzaam gemotiveerd, wanneer alleen wordt uitgemaakt, dat de beklaagde gras op eens anders grond heeft gesneden, maar omtrent de arglist en het doel om het gras weg te nemen, niets is beslist? — NEEN.

Arrest van den 4 November 1856, n°. MCCLXVI, bl. 75.

Art. 206. Kunnen de a. 206 en 211 Sg. geacht worden te zijn geschonden, en eene veroordeeling krachtens de a. 209 en 212 St. niet genoegzaam met redenen bekleed te zijn, wanneer het Hof overweegt, dat het wettig en overtuigend is bewezen uit twee processen-verbaal, door de jagtopzieners A. en B. op den afgelegden ambtseed opgemaakt, geheel bevestigd door hnnne beëedigde verklaringen en die van den getuige C., reeds voor de Regtb. afgelegd en voor het Hof herhaald, niet ontzenuwd door de beëedigde verklaring van twee getuigen, ter verontschuldiging gehoord, dat de beklaagde, den 25 Nov. 1855, zich tegen genoemde jagtopzieners, die hem onder de gemeente E., ter zake van overtreding der wet op de uitoefening der jagt, hebben bekeurd (ter zake waarvan hij dan ook is veroordeeld), en daarna tot de taxatie van zijn jagttuig wilden overgaan, heeft verzet, door den eersten een stomp op de borst toe te brengen, en onder den uitroep van: „ik schiet je dood," een geweer op hem aan te leggen, en vervolgens een zoogenaamde snijhaak op te heffen en den tweeden daarmede op het hoofd te treffen,

ten gevolge waarvan zij genoodzaakt zijn geweest het jagttuig achter te laten, hetwelk zij eerst hebben kunnen halen, nadat de beklaagde in het huis van arrest was overgebragt? — NEEN.

Arrest van den 5 November 1856, n°. MCCLXVII, bl. 77.

Art. 206. Heeft er schending plaats van de a. 206 en 207 Sg., wanneer, bij toepassing van a. 475, n°. 10, C. P., op het laten loopen van ezels in eens anders bloemtuin, het vonnis niet aantoont dat de tuin is een bezaaide of in oogst staande grond? — JA.

Arrest van den 18 November 1856, n°. MCCLXX, bl. 94.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer eene veroordeeling ter zake van valschheid in een onderhandsch geschrift, alleen inhoudt dat de beklaagde in dat stuk eene doorhaling en eene bijvoeging heeft bewerkstelligd, zonder op te geven den inhoud van dat stuk, of het al dan niet onderteekend was, waar ter plaatse de doorhaling en de bijvoeging was geschied, welken invloed deze op den inhoud van dat stuk hebben gehad, en of door die vervalsching nadeel kon worden veroorzaakt? — JA.

Arrest van den 26 November 1856, n°. MCCLXXIV, bl. 127.

Art. 206. Volgt uit de a. 206 en 211 Sg., dat een vonnis eenen bepaalden considerans over de qualificatie moet bevatten? — NEEN.

Is het noodig dat bij een vonnis, houdende veroordeeling wegens medepligtigheid aan diefstal, door het des bewust helen van gestolene goederen (a. 62 C. P.), rekenschap gegeven wordt van de bekendheid bij den beklaagde van de misdadige herkomst der goederen? — NEEN.

Is de schuldigverklaring van twee beklaagden, waarvan de een te regt staat wegens diefstal, en de ander als heler, fautief, wanneer zij aldus luidt: „diefstal en medepligtigheid daaraan, door „het gestolene in ontvang te nemen en alzoo te helen;" en moet deze gecombineerde uitspraak worden gesplitst in eene afzonderlijke qualificatie voor elk van de beide veroordeelden? — JA.

Arrest van den 17 December 1856, n°. MCCLXXVIII, bl. 143.

Art. 206. Is een arr., waarbij de moeder wordt schuldig verklaard aan onwillige nederlaag, uit onvoorzigtigheid, van haar jong ge-

boren kind, behoorlijk gemotiveerd, wanneer daarbij niet is uitgemaakt, dat het kind levend is ter wereld gekomen? — NEEN.

Arrest van den 30 December 1856, nº. MCCLXXXIII, bl. 165.

Art. 207. Kan eene ongemotiveerde verkeerde begrooting van proceskosten aanleiding tot cassatie geven, wegens schending van a. 207 Sg.? — NEEN.

Arrest van den 26 November 1856, nº. MCCLXXV, bl. 132.

Art. 211. Zijn geschonden de a. 206 en 211 Sg., wanneer, in het geval van bedriegelijke bankbreuk, in het arr. bij de schuldigverklaring niet is uitgemaakt, aan welke bepaalde feiten van verduistering van gelden en inschulden het Hof den beschuldigde schuldig oordeelt, wanneer over het bewezene en niet bewezene der daadzaken is beraadslaagd en dezelve gedeeltelijk bewezen en gedeeltelijk onbewezen zijn verklaard? — NEEN.

Arrest van den 22 Julij 1856, nº. MCCLI.......... bladz. 9.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer een vonnis, op aanwijzingen geveld, de bewijsmiddelen der aanwijzingen niet inhoudt? — JA.

Heeft er schending plaats van dezelfde wetsa., wanneer, onmiddellijk na opgave in het vonnis wat *in facto* bewezen is, slechts gezegd wordt, dat die feiten WANBEDRIJF (zonder meer) daarstellen, en daarop later, zonder toetsing der feiten aan de strafwet, eene schuldigverklaring aan DIEFSTAL volgt? — JA.

Arrest van den 14 October 1856, nº. MCCLX, bladz. 53.

Art. 211. Heeft er schending plaats van de a. 206 en 211 Sg., wanneer de regter nalaat uitspraak te doen op de verdediging van den beklaagde, dat hij tot wettige zelfverdediging slagen heeft toegebragt? — JA.

Arrest van den 4 November 1856, nº. MCCLXIV, bladz. 69.

Art. 211. Is een vonnis, houdende veroordeeling wegens enkelen diefstal van te veld staand gras, genoegzaam gemotiveerd, wanneer alleen wordt uitgemaakt, dat de beklaagde gras op eens anders grond heeft gesneden, maar omtrent de arglist en het doel om het gras WEG TE NEMEN, niets is beslist? — NEEN.

Arrest van den 4 November 1856, nº. MCCLXVI, bladz. 75.

Art. 211. Kunnen de a. 206 en 211 Sg. geacht worden te zijn geschonden, en eene veroordeeling, krachtens de a. 209 en 212 C. P., niet genoegzaam met redenen te zijn bekleed, wanneer het Hof overweegt, dat het wettig en overtuigend is bewezen uit twee processen-verbaal, door de jagtopzieners A. en B. op den afgelegden ambtseed opgemaakt, geheel bevestigd door hunne beëedigde verklaringen en van die van den getuige C., reeds voor de Regtb. afgelegd en voor het Hof nogmaals herhaald. niet ontzenuwd door de beëedigde verklaring van twee getuigen, ter verontschuldiging gehoord, dat de beklaagde, op den 25 Nov. 1855, zich tegen genoemde jagtopzieners, die hem onder de gemeente E., ter zake van overtreding der wet op de uitoefening der jagt, hadden bekeurd (ter zake waarvan hij dan ook is veroordeeld) en daarna tot de taxatie van zijn jagttuig wilden overgaan, heeft verzet, door den eersten een stomp op de borst toe te brengen, en onder den uitroep: „ik schiet je dood," een geweer op hem aan te leggen, en vervolgens door een zoogenaamde snijhaak op te heffen en den tweeden daarmede te treffen, ten gevolge waarvan zij genoodzaakt zijn geweest het jagttuig achter te laten, hetwelk zij eerst hebben kunnen halen, nadat de beklaagde in het huis van arrest was overgebragt? — Neen.

Arrest van den 5 November 1856, nº. MCCLXVII, bl. 77.

Art. 211. Heeft er schending plaats van de a. 206 en 211 Sg., wanneer, bij toepassing van a. 475, nº. 10, C. P. op het laten loopen van ezels in eens anders bloementuin, het vonnis niet aantoont dat die tuin is een bezaaide of in oogst staande grond? — Ja.

Arrest van den 18 November 1856, nº. MCCLXX, bladz. 94.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg. geschonden, wanneer eene veroordeeling ter zake van valschheid in een onderhandsch stuk, alleen inhoudt, dat de beklaagde in dat stuk eene doorhaling en eene bijvoeging heeft bewerkstelligd, zonder op te geven den inhoud van het stuk, of het al dan niet onderteekend was, waar ter plaatse de doorhaling en bijvoeging is geschied, welken invloed deze op den inhoud van het stuk hebben gehad, en of

door die vervalsching nadeel kon worden veroorzaakt? — JA.

Arrest van den 26 November 1856, n°. MCCLXXIV, bl. 127.

Art. 211. Volgt uit de a. 206 en 211 Sg., dat een vonnis eenen bepaalden considerans over de qualificatie moet bevatten? — NEEN.

Is het noodzakelijk, dat bij een vonnis, houdende veroordeeling wegens medepligtigheid aan diefstal, door het des bewust helen van gestolene goederen (a. 62 C. P.), rekenschap gegeven wordt van de bekendheid bij den beklaagde van de misdadige herkomst der goederen? — NEEN.

Is de schuldigverklaring van twee beklaagden, waarvan de een te regt staat wegens diefstal en de ander als heler, fautief, wanneer zij aldus luidt: „diefstal en medepligtigheid daaraan, door „het gestolene in ontvang te nemen en alzoo te helen"; en moet deze gecombineerde uitspraak worden gesplitst in eene afzonderlijke qualificatie voor elk van de beide veroordeelden? — JA.

Arrest van den 17 December 1856, n°. MCCLXXVIII, bl. 143.

Art. 211. Is een arr., waarbij de moeder wordt schuldig verklaard aan onwillige nederlaag, uit onvoorzigtigheid, van haar jonggeboren kind, behoorlijk gemotiveerd, wanneer daarbij niet is uitgemaakt, dat het kind levend is ter wereld gekomen? — NEEN.

Arrest van den 30 December 1856, n°. MCCLXXXIII, bl. 165.

Art. 217. Brengt het niet teekenen door den President van het audiëntie-blad, nietigheid mede, en alzoo cassatie wegens schending van a. 217 Sg.? — NEEN.

Arrest van den 26 November 1856, n°. MCCLXXV, bl. 132.

Art. 223. Heeft er schending van a. 223 Sg. plaats, als een beklaagde veroordeeld is wegens diefstal, terwijl hij gedagvaard was ter zake van diefstal of medepligtigheid daaraan? — NEEN.

Arrest van den 11 November 1856, n°. MCCLXVIII, bl. 82.

Art. 223. Is het noodig, dat de DAGVAARDING, ter zake van overtreding van a. 1 der wet van 1 Junij 1830, St. n°. 15, de omstandigheid van het BOOSAARDIGE van den smaad of hoon opgeeft? — NEEN.

Zijn de woorden: GESMAAD en GEHOOND, in gezegd a. van zoo ver-

schillende beteekenis, dat zij niet promiscue kunnen worden gebruikt? — NEEN.

Arrest van den 30 December 1856, n°. MCCLXXXIV, bl. 171.

Art. 225. Wordt a. 225 Sg. geschonden, wanneer eene dagvaarding binnen den termijn van acht vrije dagen NIETIG wordt verklaard? — JA.

Arrest van den 30 September 1856, n°. MCCLVIII, bl. 44.

Art. 242. Is de raadsman van een veroordeelde bevoegd, om, zonder schriftelijke volmagt van dezen, namens hem hooger beroep aan te teekenen? — NEEN.

Wordt de nietigheid van zoodanige aanteekening van appel verholpen door de erkentenis der mondelinge volmagt, door den appellant ter teregtzitting? — NEEN.

Arrest van den 4 November 1856, n°. MCCLXV, bladz. 73.

Artt. 289 volgg. Is de wijze van onderzoek door deskundigen, het zij bij a. 182 B. R., het zij bij a. 289 en volgg. Sg., in eenig opzigt beperkt? — NEEN.

Arrest van den 28 November 1856, n°. MCCLXXII, bl. 116.

Artt. 306 en 308. Wordt er aan de voorschriften van de a. 306 en 308 Sg. voldaan, wanneer in het proces-verbaal der teregtzitting van een Ktng., en niet in een afzonderlijk proces-verbaal, worden vermeld scheldwoorden of feitelijkheden, op die teregtzitting bedreven, en dit stuk wordt toegezonden aan den bevoegden ambtenaar van het O. M. ter vervolging? — JA.

Arrest van den 25 November 1856, n°. MCCLXXI, bl. 96.

Art. 380. Laat a. 380 Sg. cassatie toe wegens schending van vormen bij het Wetb. van B. R. voorgeschreven? — NEEN.

Arrest van den 25 November 1856, n°. MCCLXXII, bl. 116.

Art. 389. Mag de aanteekening eener voorziening in cassatie gevolg hebben, wanneer zij is geschied door een bijzonder gemagtigde, NIET van den req., maar van diens verdediger? — NEEN.

Arrest van den 22 Julij 1856, n°. MCCL.......... bladz. 7.

DRUKFEILEN.

Bladz. 38,	regel 1	van	boven,	*staat:*	1857,	*lees:*	1856.
〃 75,	〃 9	〃	beneden,	〃	MCCLVI,	〃	MCCLXVI.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

N°. MCCXLIX. — Arrest van 22 Julij 1856.

(A. 22b Sr.)

Is het aangehaalde a. verkeerd toegepast, door den Off. v. J. niet-ontvankelijk te verklaren in zijne vervolging ter zake van het toevoegen van beleedigende uitdrukkingen? — Ja.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te 's Hertogenbosch is req. van cassatie tegen een vonnis, door gemelde Regtb. gewezen op den 26sten Febr. 1856 tegen B. R., koperslager, wonende te Tilburg, voor zoo verre gemelde Off. v. J. daarbij is verklaard niet-ontvankelijk in zijne vervolging ten aanzien van het tweede gedeelte der aanklagt, betrekkelijk het toevoegen van de beleedigende uitdrukkingen *hoer* en *schelm*, zonder daartoe uitgetergd te zijn.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Gregory, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De gereq. is vervolgd: 1°. wegens het toebrengen van slagen, en 2°. wegens het toevoegen van de beleedigende uitdrukkingen *hoer* en *schelm* aan zekere J. J. L. *in hare woning*, zonder daartoe uitgetergd te zijn.

„Bij vonnis van den 26sten Febr. 1856, heeft de Arr.-R. te 's Hertogenbosch den gereq. ter zake van het eerste gedeelte

der aanklagt veroordeeld, doch met opzigt tot het tweede gedeelte der aanklagt, heeft zij den heer Off. v. J. in zijne vervolging niet-ontvankelijk verklaard, omdat niet was gebleken van eene klagt der beleedigde partij.

„Tegen dit vonnis, voor zoover de niet-ontvankelijk-verklaring betreft, heeft de heer Off. bij voorm. Regtb. zich in cassatie voorzien, en tot dat einde als *eenig middel* van cassatie aangevoerd: schending van a. 4 R. O., in verband met a. 22 Sr., of althans verkeerde toepassing van laatstgem. a., omdat wel in zaken van hoon en laster, doch niet in zaken van smaad of beleediging (*simple injure*) het O. M. geene vervolging kan doen dan op klagte der beleedigde partij.

„Ik acht *dit middel* allezins gegrond.

„Ik weet het, dat de H.-R., onderscheidene jaren geleden, heeft geoordeeld, dat ook voor de vervolging wegens smaad eene klagte der beleedigde partij vereischt wordt. Ik weet even zeer, dat ook destijds het O. M. bij dezen Raad, en daaronder de heer Proc.-G. zelf, van datzelfde gevoelen was; doch ik weet tevens, dat ditzelfde geachte hoofd van het parket reeds sedert lange jaren van dit gevoelen is teruggekomen en ook den H.-R. sedert geruimen tijd met die veranderde zienswijze heeft bekend gemaakt, gelijk blijken kan uit de conclusie van mijnen ambtgenoot Arntzenius, te vinden in de *Ned. Regtspr.* XLI, 216 en volgg., en bij v. d. Honert, *Verz. v. Arr. Strafr.* I, 1852, pag. 128 en volgg.

„Ik zal thans de gronden voor de juistheid van het aangevoerde *middel* van cassatie ontwikkelen.

„A. 4 R. O. schrijft voor, dat het O. M. bijzonderlijk is belast met de vervolging van *alle* misdrijven.

„Om eene beperking van dit uitdrukkelijk voorschrift der wet te kunnen aannemen, moet deze op eene ondubbelzinnige en stellige wijze in de wet zijn opgenomen, vooral daar het een voorschrift betreft rakende de handhaving der openbare

orde. Zoodanige beperking nu vindt men nergens in de wet met betrekking tot de vervolging van smaad.

„Men beroept zich wel tot dit einde op het 2de lid van a. 22 Sg.; doch dit 2de lid mist ten deze alle toepassing.

„Waarop toch is dat beroep gegrond?

„Men beweert, dat de uitdrukking *hoon*, in eenen algemeenen zin en beteekenis moet worden opgevat, en dat zoowel voor hoon als voor eenvoudige beleediging de *ratio legis* dezelfde is.

„Beide stellingen beschouw ik als onaannemelijk.

„Wat het *eerste* betreft, zoo ben ik van gevoelen, dat men de uitdrukking *hoon* in geenen anderen zin mag opvatten, dan in dien zin, waarin zij overal in onze wetgeving voorkomt.

„Let men op het Wetb. v. St., dan vindt men melding gemaakt van *calomnie*, van *injures*, *qui renfermeraient l'imputation d'un vice déterminé*, en van *injures simples*.

„Raadpleegt men de a. 2 en 3 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, dan zal men bevinden, dat bij het vermelden van laster en hoon, alleen wordt gewezen op de bepalingen van a. 367 en volgg. St., tot a. 375 ingesloten.

„Ziet men de wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15, in, dan zal men gewag vinden gemaakt van smaad, hoon en laster.

„Slaat men eindelijk het B. W. op, dan zal men in de a. 1408, 1409, 1411, 1412 en 1416 ontwaren, dat daar steeds gesproken wordt van laster, hoon of beleediging, hetgeen te meer opmerkelijk is, daar die a. zijn overgenomen uit a. 1322 en volgg. van het Wetb. van Koning Lodewijk, waar die onderscheiding niet voorkomt.

„Overal wordt er dus onderscheid gemaakt tusschen hoon en smaad, of eenvoudige beleediging.

„En nu mag men te minder in deze van de gewone beteekenis van het woord *hoon* in a. 22 afwijken, omdat zulks niet zoude overeenkomen:

„1°. met den zamenhang van het geheele a.

"2°. met den aard der bepaling van het 2de lid van meergen. a., en

"3°. met de geschiedenis van het a.

"Met betrekking tot het *eerste* punt moet ik opmerken, dat a. 22 voorkomt in de 4de afd. van den 1sten titel; dat die afdeeling tot opschrift heeft: "Van de ambtenaren van het O. M. "bij de Hoven en Regtbanken;" dat in het 1ste lid van a. 22 alleen gesproken wordt van de Offn. v. J.; en dat verder in dat eerste lid gehandeld wordt over de vervolging van alle misdrijven, *waarvan de kennisneming behoort aan de Geregtshoven en aan de Arr.-Rn*.

"Alle deze uitdrukkingen zijn in volkomen overeenstemming met de gewone beteekenis van hoon, als wanbedrijf, doch geenzins met eene zoodanige, waaronder ook de smaad, eene policie-overtreding, zoude zijn begrepen.

"Ten opzigte van het *tweede* punt moet ik aanmerken, dat het 2de lid van a. 22 zonder twijfel is eene uitzondering op den regel, in het 1ste lid van dat a. vervat, gelijk dan ook de Raad meer dan eens heeft uitgemaakt, en dat bij gevolg de bepaling van dat 2de lid *strictissimae interpretationis* is, zoodat het niet verder mag worden uitgebreid, dan de woorden duidelijk en bepaaldelijk aanwijzen.

"En wat nu eindelijk het *derde* punt betreft, zoo vindt men nergens, noch in de memoriën van toelichting, noch in de aanmerkingen der leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, eenig bewijs, dat het a., behalve op hoon en laster, ook op smaad zoude zien, terwijl integendeel uit het niet gewagen van smaad (ofschoon men, gelijk uit de beraadslagingen blijkt, de wet van 1 Junij 1830 steeds voor oogen had, waar de hoon in onderscheiding van smaad wordt opgenoemd), niet zonder grond mag worden afgeleid, dat de wetgever de bepaling van meergen. 2de lid van a. 22 niet tot den smaad wilde uitgestrekt hebben.

„Het beweren, dat de uitdrukking *hoon* in eenen algemeenen zin en beteekenis moet worden opgevat, kan dus niet als gegrond worden aangenomen.

„En wat is er nu van de *tweede* stelling, van de *ratio legis?* Men beweert, dat er geene reden denkbaar is, waarom het voorschrift uitsluitend voor laster en hoon, doch niet tevens voor smaad zoude gegeven zijn.

„Al ware nu zulks ook het geval, dan zoude ik het JULIANUS in de *l.* 20 *ff. de legibus senatusq. consultis* enz. nazeggen: *Non omnium, quae a majoribus constituta sunt, ratio reddi potest.*

„Doch voor het verschil is naar mijn inzien allezins eene aannemelijke reden aanwezig.

„Waar toch hebben die *simples injures* gewoonlijk plaats? In de zoogenaamde gemeene buurten, onder de heffe des volks, en bepaaldelijk onder de vrouwen van het *plebs*. En wordt nu daarvan gewoonlijk eene aanklagte gedaan? Somtijds ja, maar meestentijds niet. Gemeenlijk beantwoordt men het schelden met wederom te schelden. Die gedurige kijf- en scheldpartijen zijn intusschen geen goed voorbeeld voor het opkomend geslacht, verhitten de gemoederen, geven aanleiding tot beleedigende burengeruchten en niet zelden tot vechtpartijen en verwondingen. De vervolging van zoodanige ongeregeldheden oordeelde de wetgever niet aan de justitie te mogen onttrekken. In het belang der goede zeden, en ter voorkoming van ergere tooneelen en dadelijkheden, begreep hij die even als alle andere misdrijven te moeten 'te keer gaan.

„Van daar, naar mijn inzien, dat a. 22 van smaad of eenvoudige beleediging geene melding maakt.

„De stelling, dat de *ratio legis* van a. 22 evenzeer voor smaad als voor hoon van toepassing zoude zijn, kan ik dus niet aannemen.

„Op grond van dit een en ander concludeer ik mitsdien,

dat de H.-R. het beklaagde vonnis, wegens schending van a. 4 R. O. en verkeerde toepassing van a. 22, 2de lid, Sr. zal vernietigen, voor zoo verre daarbij de Off. v. J. niet-ontvankelijk is verklaard in zijne vervolging ter zake van het tweede gedeelte der aanklagt, en op grond van a. 105 der eerstgen. wet het O. M. ontvankelijk zal verklaren in zijne vervolging op dit punt, voorts de zaak naar de Arr.-R. te 's Hertogenbosch zal terugwijzen, ten einde op de reeds uitgevaardigde dagvaarding, op het tweede gedeelte der aanklagt regt te doen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij als *eenig middel* van cassatie wordt voorgesteld: schending van a. 4 R. O., in verband met a. 22 Sr., of althans verkeerde toepassing van laatstgemeld a., op grond dat de bepaling, dat het O. M. in zake van hoon en laster geene vervolging kan instellen, dan op klagte der beleedigde partij, niet van toepassing is op vervolgingen wegens eenvoudige beleediging;

"O., dat de bevoegdheid van de Offn. v. J. tot ambtshalve vervolging van misdrijven, in het 2de lid van a. 22 Sr. eene beperking vindt ten aanzien van sommige misdrijven, waarvan het O. M. geene nasporing kan doen dan op klagte der beleedigde partij, en dat hieronder *hoon* en *laster*, doch niet *beleediging* met name is aangewezen;

"O., dat het uiten van beleedigende uitdrukkingen, waartegen bij a. 471, no. 11, St. eene bloote policiestraf is bedreigd, een ander misdrijf daarstelt, dan de wanbedrijven van hoon en laster, waarover in de a. 367 tot 375 van hetzelfde Wetb. gehandeld wordt;

"O., dat mitsdien de Regtb., door den Off. v. J. te verklaren niet-ontvankelijk ten aanzien van het tweede gedeelte der aanklagt, betrekking hebbende tot het toevoegen van beleedigende uitdrukkingen, a. 22, 2de lid, Sr. verkeerd heeft toegepast;

„Vernietigt het aangevallen vonnis, doch alleen ten aanzien van de uitgesproken niet-ontvankelijk-verklaring;

„Verklaart het O. M. ontvankelijk in zijne vervolging ter zake van het toevoegen van beleedigende uitdrukkingen, omschreven in het tweede gedeelte der aanklagt;

„En wijst de zaak terug naar de Arr.-R. te 's Hertogenbosch, ten einde op de oorspronkelijke dagvaarding verder te worden beregt en afgedaan;

„De kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCL. — Arrest van 22 Julij 1856.

(A. 389 Sg.)

Mag de aanteekening eener voorziening in cassatie gevolg hebben, wanneer zij is geschied, door een bijzonder gemagtigde, NIET *van den req., maar van diens verdediger?* — NEEN. (*)

Namens H. D. M., landbouwerszoon te Zaamslag, is cassatie aangeteekend tegen een vonnis van de Arr.-R. te Goes, vonnissende in correctionele zaken, van den 13den Mrt. 1856, waarbij hij, met vernietiging van het opgeworpen hooger beroep en met bevestiging van het vonnis des Kntrs. te Axel, van den 18den Jan. 1856, als schuldig verklaard aan het onbruikbaar maken van een voetpad door omploeging, is veroordeeld tot eene geldboete van ƒ 25.00, en bij onvermogen in eene gevangenisstraf van drie dagen, en in de kosten, des noods bij wege van lijfsdwang, benevens de boete, op hem te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer MODDER-

(*) Ten zelfden dage is een gelijkluidend arr. gewezen in de zaak van F. A.

MAN en de advocaat des req^s^., heeft de Adv.-G. GREGORY, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„O., dat de aanteekening van het onderwerpelijke beroep in cassatie, blijkens de acte daarvan opgemaakt, is gedaan door Mr. M. L. BLAAUBEEN, als gemagtigde bij onderhandsche volmagt van Mr. H. C. VAN DIGGELEN, practiserend advocaat te Axel, en als zoodanig verdediger van den veroordeelde, namens zijnen constituent, voor deszelfs client H. D. M., den req. in deze;

„O., dat, volgens de bepalingen van a. 389 Sv., de aanteekening van het beroep in cassatie ter griffie kan worden gedaan door de veroordeelde partij, of haren verdediger of gemagtigde; dat die bepaling dus medebrengt, dat in deze (behalve den req.) alleen tot het doen der aanteekening in cassatie was bevoegd zijn verdediger (die blijkens het proces-verbaal der teregtzitting en het vonnis der Regtb. is geweest Mr. H. C. VAN DIGGELEN) of zijn gemagtigde, dat is, in den zin der wet, iemand die daartoe van hem req. eene speciale volmagt bekomen heeft;

„O. nu, dat, daar hier de aanteekening van het beroep in cassatie niet is gedaan door des req^s^. verdediger of door eenen door hem req. speciaal daartoe gemagtigde, maar slechts door eenen gemagtigde van den verdediger, mitsdien die aanteekening is gedaan door iemand, aan wien de wet de bevoegdheid daartoe niet toekent, zoodat het beroep is niet ontvankelijk;

„O., dat dit aldus ook is begrepen door dezen Raad bij arr. van den 10^den^ Nov. 1847, te vinden in de *Nederl. Regtspr.*, XXIX, 117 en volgg;

„Concludeert dat de H.-R. het gedane beroep in cassatie niet ontvankelijk zal verklaren, met verwijzing van den req. in de kosten, daarop gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de stukken, en onder deze bepaaldelijk ook de insinuatie van den 24sten Junij 1856, aan den req. beteekend, tot kennisgeving van den dienenden dag;

„O., dat de aanteekening van beroep in cassatie, volgens a. 389 Sg., moet worden gedaan door de veroordeelde partij of haren verdediger of gemagtigde;

„O., dat de aanteekening van dit beroep is gedaan door eenen bijzonder gevolmagtigde, *niet* van den veroordeelde zelven, maar van diens verdediger, namens zijnen constituant, voor deszelfs client; en dat zoodanige bevoegdheid van constitutie voor zijnen client op eenen derde aan den verdediger niet door de wet zijnde verleend, die aanteekening mitsdien geen gevolg kan hebben;

„Verklaart dit beroep niet-ontvankelijk en veroordeelt den req. in de kosten, daardoor veroorzaakt.„

N°. MCCLI. — Arrest van 22 Julij 1856.

(A. 206 en 211 Sg.; a. 5 n°. 2 der wet v. 10 Mei 1837, *St.* n°. 21.)

Zijn geschonden de a. 206 *en* 211 *Sg., wanneer, in het geval van bedriegelijke bankbreuk, in het arr. bij de schuldig-verklaring niet is uitgemaakt, aan welke bepaalde feiten van verduistering van gelden en inschulden het Hof den beschuldigde schuldig oordeelt, wanneer over het bewezene en niet bewezene der daadzaken is beraadslaagd en dezelve gedeeltelijk bewezen en gedeeltelijk onbewezen zijn verklaard?* — Neen.

Is a. 5 *n°.* 2 *der wet v.* 10 *Mei* 1837, St. n°. 21, *geschonden, wanneer als bedriegelijk bankbreukige wordt gequalificeerd de in staat van faillissement verklaarde koopman, die aan zijnen boedel toebehoorende gelden ontvangt en die niet aan den curator verantwoordt?* — Neen.

J. H. H. K., geboren te Linden, Groot-Hertogdom Oldenburg, wonende te Nijmegen, koopman, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, regt doende in strafzaken, van den 22sten Mrt. 1856, waarbij de req., ter

zake van de misdaad van bedriegelijke bankbreuk, door het in de eerste plaats verduisteren van sommen gelds en inschulden, tot den gefailleerden boedel behoorende, en ten andere door als koopman boeken te hebben gehouden, die den waren staat zijner baten en lasten niet opleveren, is veroordeeld tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, met last van bekendmaking van dit arr. in de *Prov. Geldersche en Nijmeegsche Courant*, alsmede van aanplakking bij wijze van extract in de gemeenten Arnhem en Nijmegen, met veroordeeling tevens in de kosten, invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Crans en de advocaat van den req. in zijne adstructie der *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. Gregory, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Van de *drie middelen* van cassatie, welke tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland van den 22sten Mrt. 1856 zijn aangevoerd, bestaat het *eerste* in schending der a. 206 en 211 Sv., omdat het arr. *bij de schuldigverklaring* niet uitmaakt, aan welke BEPAALDE FEITEN *van verduistering van gelden en inschulden* het Hof den beschuldigde schuldig oordeelt, zoodat het dan ook geene *vrijspraak* van één of meer dier feiten bevat.

„De req. erkent zelf, dat uit de motieven, bepaaldelijk in de 6de overweging, schijnt te moeten worden opgemaakt, dat het Hof de schuld des beschuldigden aan sommige der bij het arr. van teregtstelling en de acte van beschuldiging bedoelde feiten niet bewezen acht.

„Dit is werkelijk het geval. Wanneer men de motieven van het beklaagde arr., en bepaaldelijk de 6de overweging inziet, dan zal men bevinden, dat het Hof heeft beraadslaagd over het bewezene of niet bewezene der daadzaken, en voorts tot de beslissing is gekomen, dat het wel waarschijnlijk was, dat de req., met de wetenschap van zijn faillissement, de gelden

van den getuige E. heeft ontvangen, doch dat zulks niet vaststaat; dat het echter wel vaststaat, dat hij met die wetenschap tot drie malen toe gelden, aan de gefailleerde firma verschuldigd, van den getuige G. heeft opgevorderd en geïncasseerd.

„Ik geef gereedelijk toe, dat het Hof de beslissing in geenen bepaalden vorm heeft gegoten; dat het bij de schuldigverklaring geene vrijspraak ten opzigte van het eerste feit bepaaldelijk heeft gegeven; ik geef mede toe, dat het welligt regelmatiger geweest ware, indien het zulks gedaan had; doch ik beweer tevens, dat het, door dit niet te doen, niet in strijd met de wet gehandeld heeft. Nergens toch is bij de wet voorgeschreven, waar ter plaatse in het arr. en in welken vorm die beslissing moet worden gegeven. Zij kan dus even goed worden opgenomen in de motieven. De wet wil alleen dat zij worde gegeven; en dat nu zoodanige beslissing bij het beklaagde arr. in de motieven voorkomt, wordt zelfs door den req. niet betwist.

„Bedrieg ik mij niet, dan heeft ook de H.-R. meermalen verstaan, dat eene beslissing in de motieven omtrent het al of niet bewezene der daadzaken, aan de vereischten der wet voldoet, zoodat dit *eerste middel* van cassatie als onaannemelijk moet worden aangemerkt.

„Als *tweede middel* van cassatie is voorgedragen: schending en verkeerde toepassing van a. 5 n°. 2 der wet van 10 Mei 1837, *St.* n°. 21, en a. 402 *C. P.*, in verband met a. 770 K. en a. 1423 B. W., omdat de ten laste van den beschuldigde als bewezen aangenomen feiten, dat hij op 22 Sept. 1855 en eenige dagen daarna, (alzoo in drie onderscheiden reizen) van W. G. eene som van ƒ 43.00 zoude hebben ontvangen en deze niet aan den curator zoude hebben verantwoord, door het Hof ten onregte zijn gequalificeerd bedriegelijke bankbreuk, nademaal door deze onregtmatige handelingen, gepleegd tegen den schuldenaar der massa, de regten der gezamelijke schuldeischers niet in het allerminst zijn gekrenkt of bedreigd.

„A. 5 n°. 2 der wet van 10 Mei 1837 bepaalt het navolgende:

„Als bedriegelijke bankbreukige zal worden vervolgd en zal „zoodanig worden verklaard de gefailleerde koopman, die „zich bevinden zal in een of meer der volgende gevallen:

„1°. enz.

„2°. indien hij eenige sommen gelds, eenige inschuld van „zijnen boedel, eenige koopmanschappen, waren of roerende „goederen verduisterd heeft.„

„De sommen gelds en inschulden, die de req. van G. heeft ingevorderd, ontvangen en verduisterd, behoorden tot den gefailleerden boedel. De bepaling van a. 770, dat het vonnis van faillietverklaring ten gevolge heeft, dat de schuldenaar van regtswege de beschikking en het beheer over zijne goederen verliest, doet aan die sommen gelds en inschulden haar karakter niet verliezen; zij zijn en blijven steeds een deel uitmaken van zijnen boedel, of, gelijk a. 783 K. spreekt, van den boedel des gefailleerden.

„Of nu die verduistering heeft plaats gehad vóór of na de faillietverklaring, is eene geheel onverschillige zaak. De wet onderscheidt dienaangaande niet; zij zondert feiten, na de faillietverklaring gepleegd, niet uit, integendeel noemt zij onderscheidene, die niet anders dan na dien tijd kunnen plaats grijpen. Reeds in 1813 besliste dit alzoo het Hof van cassatie in Frankrijk, bij arr. van den 5den Mrt. van dat jaar, met opzigt tot de bepalingen van a. 593 *Cod. de Com.*, welke met die van a. 5 der wet van 10 Mei 1837 overeenkomen (*), terwijl mij geen later arr. is voorgekomen, waarbij van die leer zoude zijn afgeweken.

„Het feit aan den req. ten laste gelegd, viel dus regtstreeks in de bepaling van a. 5 n°. 2 van meergen. wet.

„Ik zoude hiermede kunnen volstaan, indien men niet een

(*) Cf Carnot, *sur le C. P.* tom. III, 399 en 400, op a. 402, nota 13.

beweren had gevoerd, waardoor ten deze alle denkbeeld van frauduleus bankroet zoude vervallen.

„De redenering is deze: om die misdaad te kunnen aannemen, moeten de regten der gezamelijke schuldeischers zijn gekrenkt of bedreigd. Dit heeft hier geen plaats gehad, omdat de req., op het oogenblik dat hij de gelden opvorderde en incasseerde, niet bekwaam was ze te ontvangen, zoodat de betaling, door G. gedaan, van onwaarde is, en hij mitsdien alsnog gehouden is aan de massa te betalen hetgeen hij aan den req. uitbetaald heeft.

„Om de ongegrondheid van dit beweren aan te toonen, moet ik op den voorgrond plaatsen, dat *in facto* vaststaat, (*) dat G., op het tijdstip dat hij de drie betalingen gedaan heeft, onbewust was van de faillietverklaring van den req.; dat toen deze later op den 13den Oct. terugkwam om de betaling van het restant te erlangen, G. aan hem heeft te kennen gegeven, dat hij van zekeren heer F., advocaat te Nijmegen, berigt had ontvangen, dat de firma gebr. L. in staat van faillissement was verklaard, en dat hij dan ook de betaling van het restant aan den req. niet heeft gedaan.

„Daar nu de betaling der drie geldsommen door G. te goeder trouw is gedaan aan den req., zoo zoude reeds eene verwijzing naar a. 1422 B. W. voldoende zijn.

„Ik zal mij echter niet op dit a. beroepen, maar liever op eene wetsbepaling uit den titel van het faillissement. En dan vraag ik, wat leert a. 777 K.? „Alle acten enz.„ zegt dit a. „en in het algemeen alle handelingen, hoe ook genaamd, op „welken tijd ook gedaan, kunnen op de vordering der schuld„eischers worden vernietigd, indien zij bewijzen, dat dezelve „van beide zijden ter bedriegelijke verkorting van de regten „der schuldeischers hebben plaats gehad.„

(*) Cf. de 5de overweging.

„Het voorschrift is zoo algemeen mogelijk; het zegt: *alle handelingen hoe ook genaamd*, waaronder zeer zeker ook gerangschikt moet worden hetgeen tusschen den req. en G. heeft plaats gegrepen; het voegt er bij: *op welken tijd ook gedaan*, dus zoowel vóór als na de faillietverklaring; het bepaalt verder, dat deze niet *ipso jure* van onwaarde zijn, maar alleen vernietigd kunnen worden op de vordering der schuldeischers, *en dan nog wel alleen in het geval* dat deze *bewijzen* kunnen, dat de handelingen *van beide zijden* ter *bedriegelijke verkorting* van de regten der schuldeischers hebben plaats gehad.

Doch nu vraag ik, hoe voor de vernietiging der betalingen, door G. aan den req. gedaan, ooit door de schuldeischers het bewijs zou kunnen geleverd worden van *bedriegelijke* verkorting van de regten der schuldeischers aan de zijde van G., wanneer het vaststaat dat deze die betalingen heeft gedaan op een oogenblik, dat hij van de faillietverklaring van den req. onbewust was, en dus in het doen daarvan aan den req. in de meest mogelijke goede trouw verkeerde. Juist omdat de handelingen, welke tusschen den req. en G. hebben plaats gegrepen, wegens de goede trouw van laatstgenoemden niet vernietigd kunnen worden, juist daarom zijn de schuldeischers door de handelwijze van den req. in hunne regten verkort geworden, en valt hierdoor het beweren des reqs., waarop zijn *tweede middel* van cassatie is gegrond, ten eenemale weg.

„Als *derde* en *laatste middel* van cassatie is bijgebragt: schending der a. 206 en 211 Sr., in verband met a. 144, vóórlaatste al., van hetzelfde Wetb, benevens schending en verkeerde toepassing van a. 6 n°. 1 der wet van 10 Mei 1857, *St* n°. 21, en a. 402 *C. P.*, omdat het Hof den beschuldigde *heeft schuldig verklaard* aan het te *kwader trouw* houden van boeken, die den waren staat zijner baten en lasten niet opleveren, ofschoon bij het résumé der acte van beschuldiging, ten deze geheel in overeenstemming met het dispositief van het arr.

van teregtstelling, den beschuldigde in dit opzigt geene kwade trouw (bedriegelijk opzet) is ten laste gelegd.

„Wanneer de H.-R. zal inzien de 11de overweging van het beklaagde arr., voorts wat het Hof verklaard heeft wettig en overtuigend bewezen te zijn, verder, wat dit een en ander daarstelt, en eindelijk, waaraan het den beschuldigde heeft schuldig verklaard, dan zal het blijken, dat het Hof den req. heeft schuldig verklaard aan datgene, wat letterlijk hem bij het arr. van teregtstelling en het résumé der acte van beschuldiging is te last gelegd, namelijk aan *het houden van boeken, die den waren staat zijner baten en lasten niet opleveren.*

„Daar nu *dit middel* op eene onjuiste voorstelling rust van hetgeen waaraan de req. bij het beklaagde arr. is schuldig verklaard, zoo kan het mitsdien in geene verdere aanmerking worden genomen.

„Ik concludeer derhalve tot verwerping van het beroep in cassatie, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is voorgesteld: schending der a. 206 en 211 Sv., omdat het arr. bij de schuldigverklaring niet uitmaakt, aan welke bepaalde feiten van verduistering van gelden en inschulden het Hof den beschuldigde schuldig oordeelt, zoodat het dan ook geene vrijspraak van een of meer dier feiten bevat;

„O. ten dien aanzien, dat, blijkens de motieven van het arr., waarop de schuldigverklaring gegrond is, over het bewezene en niet bewezene der daadzaken, den beklaagde te last gelegd, is beraadslaagd, dezelve gedeeltelijk bewezen en gedeeltelijk onbewezen zijn verklaard, en bij a. 206, waarvan de schending beweerd wordt, te dien aanzien niets anders gebiedend wordt voorgeschreven, en alzoo dit a. niet is geschonden;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is voorgesteld: schending en verkeerde toepassing van a. 5 n°. 2 der wet van 10 Mei

1837, *St.* n°. 21, en a. 402 van het Strafwetb., in verband met a. 270 K. en a. 1423 B. W., omdat de ten laste van den beschuldigde als bewezen aangenomen feiten, dat hij op 22 Sept. 1855 en eenige dagen daarna (in drie onderscheidene reizen), van W. G. eene som van f 43.00 zoude hebben ontvangen en deze niet aan den curator zoude hebben verantwoord, door het Hof ten onregte zijn gequalificeerd bedriegelijke bankbreuk, nademaal door deze onregtmatige handelingen, gepleegd tegen den schuldenaar der massa, de regten der gezamelijke schuldeischers niet in het allerminste zijn gekrenkt of bedreigd;

„O. te dien aanzien, dat bij a. 5 n°. 2 der wet van den 10den Mei 1837 is bepaald, dat als bedriegelijke bankbreukige zal worden vervolgd en verklaard, die eenige sommen gelds, eenige inschuld van zijnen boedel, eenige koopmanschappen, waren of roerende goederen verduisterd heeft, zonder te onderscheiden of deze handelingen vóór of na het faillissement hebben plaats gehad;

„dat, ofschoon die handelingen, volgens a. 770 K., als door den failliet bedreven, aan wien het beheer over zijnen boedel is ontnomen, veelal als nietig en geen gevolg hebbende kunnen worden aangemerkt, en de massa het regt heeft om daartegen op te komen, niettemin elke beschikking over eene baat des boedels, zoo als *in casu* heeft plaats gehad, in den zin der wet als eene verduistering van dezelve moet worden aangemerkt, onafhankelijk van het gevolg, dat die verduistering ten nadeele van de massa hebben zal, die door den door den failliet veranderden toestand der zaak altijd met het verlies van die baat bedreigd wordt, of daardoor schade kan lijden; dat de wet alzoo in deze vooral op het oog heeft gehad, om de bedriegelijke handelingen van den failliet met betrekking tot zijnen boedel, waardoor de schuldeischers schade kunnen lijden, te keer te gaan en met straffe te bedreigen, en bij die kennelijke strekking der wet de als geschonden aangevoerde a.

te regt zijn toegepast, al ware het ook, dat de massa, uit hoofde van de onbekwaamheid van den gefailleerde, nog regten tegen den schuldenaar, ter zake van de door dezen ontvangene schuldvordering, konde doen gelden;

„O., dat als *derde middel* van cassatie is voorgesteld: schending der a. 206 en 211 Sz., in verband met a. 144, voorlaatste al., van hetzelfde Wetb., benevens schending en verkeerde toepassing van a. 6, n°. 8, der wet van 10 Mei 1837, *St.* n°. 21, en a. 402 van het Strafwetb., omdat het Hof den beschuldigde heeft schuldig verklaard aan het ter kwader trouw houden van boeken, die den waren staat zijner baten en lasten niet opleveren, ofschoon bij het résumé der acte van beschuldiging, ten deze geheel in overeenstemming met het dispositief van het arr. van teregtstelling, den beschuldigde in dit opzigt geene kwade trouw (bedriegelijk opzet) is te laste gelegd;

„O. te dien aanzien, dat, hoezeer bij het arr. bij de 9de overweging is verklaard, dat door de vereeniging der ten processe bewezene omstandigheden, het dáárvoor moet worden gehouden, dat de beschuldigde ter kwader trouw den waren staat des boedels heeft verborgen, een motief, hetgeen leiden kon om, bij het facultative der wetsbepaling, den failliet aan bedriegelijke bankbreuk schuldig te verklaren, uit hoofde van den staat zijner boeken, echter de schuldigverklaring bij de 11de overweging in alles met het arr. van verwijzing overeenstemt, en alzoo *dit middel* op eenen onjuisten grondslag rust, waarop alleen de wetschending bij *dit middel* beweerd is;

„O., dat derhalve *al de* aangevoerde *middelen* zijn ongegrond;

„Verwerpt het gedane beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.”

N°. MCCLII. — Arrest van 22 Julij 1856.

(A. 405, 150, 147 C. P.)

Is het, om daar te stellen het misdrijf van valschheid, met straf bedreigd bij a. 147 C. P., noodzakelijk, dat het doel besta om hem, aan wien het valsche stuk wordt geadresseerd, of hem, wiens handteekening is nagemaakt, te benadeelen? — NEEN.

A. v. A., oud 35 jaren, van beroep boekbinder, geboren en wonende te Breda, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Noordbrabant, van den 6den Mei 1856, waarbij hij is verklaard schuldig aan vier valschheden in onderhandsche geschriften, door het namaken van geschriften en handteekeningen, en het zich bedienen van die valsche stukken, wetende dat ze valsch waren, en waarbij hij te dier zake, met toepassing der a. 150, 151, 147 en 164 St., in verband met de a. 207 Sg., 36 en 52 St., 2, 3 en 4 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van zes jaren, tot acht geldboeten, elk van f 50.00, en in de kosten van het geding, ten behoeve van den Staat, des noods bij lijfsdwang invorderbaar.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer jonkh. MELORT, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De behandeling dezer zaak is mij zeer eenvoudig voorgekomen, zoodat ik slechts met een enkel woord de door mij te nemen conclusie wil toelichten.

„Ik ben namelijk van gevoelen, dat deze voorziening in cassatie zal behooren te worden afgewezen, en dat wel dáárom, omdat de geheele bewering des req^{s}, welke tot staving van dit beroep is aangevoerd, berust op eene onderscheiding, die niet op de wet zelve gegrond is, en die dus ook geene aanleiding kan geven, om hier te denken aan eenige verkeerde toepassing van wet.

„Blijkens de memorie is deze vordering tot cassatie eeniglijk dáárop gegrond, dat de valschheid steeds ten doel zoude moeten hebben, om nadeel toe te brengen, *of* aan hem, aan wien het valsche stuk wordt geadresseerd, *of* aan hem, wiens handteekening is nagemaakt.

„Noch de wet evenwel, noch ook de jurisprudentie, kent met opzigt tot het toe te brengen nadeel, of liever, tot de mogelijkheid van benadeeling (*la possibilité d'un préjudice*), eene zoodanige onderscheiding.

„Tot de essentiële vereischten van het *falsum* behoort wel, *qu'il puisse porter quelque préjudice à autrui*, zoo als men dit leert bij alle de schrijvers over dit onderwerp (Chauveau III, 309, Rauter n°. 323); doch nergens zal men geleerd vinden, dat hier geene andere benadeeling in aanmerking zoude mogen genomen worden, of door den wetgever bedoeld zoude zijn geweest, dan alleen ten aanzien van hem, wiens handteekening is nagemaakt of aan wien het stuk geadresseerd is.

„In den regel zal de benadeeling wel *primario* treffen het zij den persoon, wiens handteekening is nagemaakt, het zij dengene, aan wien het stuk geadresseerd wordt (zoo als dit uit den aard der zaak als van zelf voortvloeit); maar ik zie volstrekt niet in, waarom het criterium van valschheid zoude worden weggenomen, bijaldien er benadeeling ook van andere personen plaats heeft. — Voor eene zoodanige beperkte opvatting zal men niet alleen geen den minsten grond vinden in de wet zelve, maar schijnt veeleer juist het tegendeel te blijken uit het bepaalde bij a. 405 *C. P.*, waar gehandeld wordt over het wanbedrijf van opligting, en waaromtrent aan het slot uitdrukkelijk dit gelezen wordt: *le tout sauf les peines plus graves, s'il y a crime de faux.* Dus, wanneer in materie van opligting zich de misdaad van valschheid voordoet, en alzoo wanneer er opligting wordt gepleegd door middel van valschheid (zoo als dit hier *in casu* heeft plaats gehad), dan treedt de misdaad van

valschheid op in de plaats van de opligting, dan moet de straf, op het misdrijf van valschheid bedreigd, ook bij opligting hare toepassing vinden.

„Hierin ligt als *per se* opgesloten, dat de wetgever hier wel degelijk op het oog heeft gehad de benadeeling van geëscroqueerden, zoo als dit hier het geval is geweest.

„Buitendien, en hierop meen ik inzonderheid nog de aandacht te moeten vestigen, ligt het alhier bedoelde criterium niet zoo zeer in de benadeeling die er heeft plaats gehad, als wel in de mogelijkheid van benadeeling; en wanneer men nu nagaat, welke de inhoud en de hoedanigheid is der stukken, waaromtrent de valschheid is begaan, dan geloof ik, dat het wel niet twijfelachtig zal kunnen zijn, of in die stukken zelven ligt klaarblijkelijk het kenmerk eener mogelijke benadeeling.

„Ik houde dus *het eenig* aangevoerde *middel* van cassatie voor ongegrond en concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat voor den req. als *eenig middel* van cassatie bij de memorie is aangevoerd: Schending van a. 405 en verkeerde toepassing van a. 150, juncto a. 147 St., omdat de als wettelijk bewezen verklaarde feiten bij het beklaagde arr. niet zouden daarstellen strafbare valschheid, maar slechts eenvoudige opligting;

„O. te dien aanzien, dat tot het aanwezig zijn der misdaad van valschheid in onderhandsche geschriften en van het des bewust gebruik maken van dezelve voldoende is, dat zoodanige geschriften zijn gemaakt met het doel om andere personen te benadeelen, alsmede dat hij zelf, des bewust, van deze valsche stukken heeft gebruik gemaakt; en dat derhalve is ongegrond de bij het *middel* aangenomen *onderscheiding*, volgens welke de valschheid ten doel zoude moeten hebben nadeel toe te brengen *of* aan hem, aan wien het valsche stuk wordt geadresseerd, *of* aan hem, wiens handteekening is nagemaakt;

„O. nu, dat bij het beklaagde arr. als wettig en overtuigend bewezen *in facto* is aangenomen, dat de beschuldigde de daarin vermelde personen voor het aldaar vermeld montant heeft opgeligt, en te dien einde, onder vermelde andere bedriegelijke middelen, de aanwezige quitanciën geschreven en met de verzonnen namen heeft onderteekend, en daarvan heeft gebruik gemaakt;

„O., dat uit dit een en ander volgt, dat *in casu* door den req. van cassatie niet alleen is gepleegd eenvoudige opligting, maar opligting, gepleegd door middel van valschheid, in welk geval regtens de misdaad van valschheid optreedt in de plaats van de opligting;

„O., dat mitsdien het *eenig middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt de voorziening in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCLIII. — Arrest van 18 Aug. 1856.

(A. 276 en 66 C. P.; a. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Wanneer van twee beklaagden ter zake van bedelarij IN VERBINDING, *de een wordt vrijgesproken, omdat hij, beneden* 16 *jaren oud zijnde, wordt bevonden gehandeld te hebben zonder oordeel des onderscheids, maar het feit der bedelarij in verbinding bewezen is, moet dan de andere gestraft worden volgens a.* 276 *C. P. of volgens a.* 19 *der wet van* 29 *Junij* 1854, *St.* n° 102? — IN EERSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Overijssel is req. van cassatie tegen een arr. van hetzelfde Hof, regt sprekende in hooger beroep in strafzaken, van den 3den Mei 1856, en zulks alleen voor zoo ver daarbij A. T. H., weduwe van A. T. B., met te-niet-doening van een vonnis der Arr.-R. te Almelo, van den 4den Mrt. te voren, is schuldig verklaard aan enkele bedelarij, en met toepassing van a. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van veertien dagen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik deel volkomen het gevoelen van den req., ontwikkeld in zijne memorie van cassatie, en in zoodanig geval acht ik het verspillen van uwen kostbaren tijd en aandacht, door in denzelfden geest te spreken.

„Ons stelsel is: de *juridieke* appreciatie der toerekenbaarheid moge het materieel feit onstrafbaar maken voor *éénen* beklaagde; maar het materieel bewezen verklaard feit blijft bestaan en behoudt dezelfde verzwarende qualificatie ten aanzien der anderen.

„Ik refereer mij dus geheel tot de memorie van cassatie, en heb de eer te concluderen conform het requisitoir, door den req. voor het Hof genomen, met veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 276, 3de lid, in verband met a. 66 St., en daardoor verkeerde toepassing van a. 19 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, omdat, naar de feitelijke beslissing bij het aangeklaagde arr., het Hof de gereq. had moeten schuldig verklaren aan en veroordeelen ter zake van *bedelarij in verbinding;*

„O. dienaangaande, dat de gereq. A. T. H., weduwe van A. T. B., zoowel voor de Arr.-R. te Almelo, als in hooger beroep voor het Pr.-Ger. in Overijssel, met M. J. P. heeft te regt gestaan, ter zake aan beiden *gelijkelijk* en *gezamelijk* bij dagvaarding ten laste gelegd, van namelijk op den 18den Dec. 1855, des voormiddags, in de buurtschap Vasse, gemeente Tubbergen, door te zamen bij den landbouwer H. J. G. binnen te gaan en, de eene mede voor de andere, om iets te vragen, *in vereeniging met elkander* (de genoemde tweede beklaagde zonder oordeel des onderscheids) te hebben gebedeld;

„O., dat bij het aangeklaagde arr. *in facto* als bewezen is

aangenomen, dat in genoemden voormiddag *beide* de beklaagden de vermelde woning zijn binnengekomen; dat de eerstgenoemde (thans gereq.) aldaar vroeg *om iets te hebben*, zoo mede dat, op het weigerend antwoord van genoemden landbouwer, door de tweede beklaagde (M. J. P.) is gezegd: geef *ons* dan voor ditmaal nog wat; *wij* hebben niet *geweten* dat er in Vasse niet meer werd gegeven; en dat alzoo *beide* beklaagden, op tijd voorschreven, de vermelde woning van G. *te zamen* zijn binnen gekomen en aldaar *beiden* hebben gebedeld;

„O., dat bij het aangevallen arr. genoemde M. J. P. oud 11 jaren, als hebbende, naar 's Hofs beslissing, gehandeld *zonder oordeel des onderscheids*, van het haar te laste gelegde feit is vrijgesproken; en dat, naar 's Hofs gevoelen, bij de vrijspraak van genoemde M. J. P., het door A. v. H., weduwe A. v. B. (de gereq. in deze), gepleegde en als bewezen aangenomen feit *op zich zelf zoude staan;* waaruit bij het aangevallen arr. wordt afgeleid, dat het ten laste van genoemde gereq. bewezen feit niet zou behooren te worden gequalificeerd als *bedelarij in verbinding*, maar als *enkele bedelarij*, strafbaar gesteld bij a. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102;

„O. echter, dat het *te zamen* binnentreden eener woning, het aldaar *te zamen*, *gelijkelijk* en *voor beiden* bedelen, naar de letter en den geest van a. 276 St., behoort te worden gequalificeerd als *bedelarij in verbinding;*

„O., dat op die qualificatie van geenen invloed kan zijn de vrijspraak van M. J. P., ter zake dat deze zonder oordeel des onderscheids zou hebben gehandeld, vermits het ten laste der gereq. bewezen feit, van *te hebben gebedeld in verbinding*, door die vrijspraak niet wordt weggenomen; en mitsdien *op de daad der gereq.* geenzins a. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, maar a. 276 St., had behooren te worden toegepast;

„O., dat derhalve het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het aangevallen arr. van het Pr.-Ger. in Overijssel, van den 3den Mei 1856, in zoo verre daartegen cassatie is aangeteekend;

„En ten principale regt doende;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Verklaart de gereq. A. T. H., weduwe van A. T. B., schuldig aan *bedelarij in verbinding;*

„Gezien a. 276 St., luidende enz.;

„Veroordeelt haar tot eene gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden;

„Veroordeelt haar in de kosten, in cassatie gevallen, des noods invorderbaar bij lijfsdwang."

N°. MCCLIV. — Arrest van 29 Aug. 1856.

(A. 22 Sg.; a. 367 *C. P.*)

Wordt a. 22 Sv. geschonden, wanneer een beklaagde wegens laster wordt veroordeeld ter zake van bewoordingen, die wel niet in de plainte zijn opgenomen, maar toch onmiddellijk daarmede in verband staan? — NEEN.

Is de uitlegging van het al of niet lasterlijke eener uitdrukking (*a.* 367 *C. P.*) FACTI? — JA.

Mr. L. Z. V., advocaat, boekdrukker en uitgever te Amersfoort, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 20sten Mei 1856, waarbij, met bevestiging van een vonnis der Arr.-R. te Amersfoort, van den 20sten Mrt. te voren, waarvan hooger beroep, de req., met toepassing van de a. 367, 368, 371 en 374 St., a. 4 van het besluit van den Souvereinen Vorst van den 24sten Jan. 1814, *St.* n°. 17, a. 8, al. 1 en 2, der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, a. 207 Sg. en a. 52 St., is veroordeeld tot gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van eene maand, eene geldboete van ƒ 25.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Mij in deze zaak eeniglijk zullende bepalen tot de beide voorgestelde *middelen* van cassatie, waarvan mij de behandeling niet zeer moeijelijk is voorgekomen, zal ik mijn gevoelen over de al of niet gegrondheid dier *middelen* zeer beknopt aan dezen Raad trachten mede te deelen.

„Het is mij namelijk voorgekomen, dat geen der twee aangevoerde *middelen* zal kunnen leiden tot cassatie, en dat alzoo het ingestelde beroep zal behooren te worden afgewezen.

„Als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 427 Sr., in verband met a. 22 eod. en met a. 367 *C. P.*, op grond dat in deze zoude zijn regt gedaan op een onwettig bewijsmiddel, — hierin bestaande, dat het bewijs voor het bestaan van den *animus injuriandi* door den regter mede geput is geworden uit die zinsnede van het bewuste couranten-artikel, waaromtrent door den heer L., als beleedigde partij, geene klagte wegens hem aangedanen hoon en laster was ingediend, — en dat dus, daar de regter, wat de elementen van het eigenlijk misdrijf betreft, zich eeniglijk mogt bepalen tot de geïncrimineerde zinsneden, als welke alleen een punt van regterlijk onderzoek konden uitmaken, in dit geding is regt gedaan op een ingredient, hetgeen niet behoorde tot des regters kennisneming, en alzoo op een onwettig bewijs.

„De oplossing nu evenwel van dit *cassatie-middel*, hetgeen, gelijk ik reeds zoo even zeide, mij niet aannemelijk is voorgekomen, bestaat, mijns inziens, hierin, dat de *animus injuriandi*, de bedoeling om te beleedigen, niet kan gezegd worden te behooren tot de eigenlijk gezegde bestanddeelen van het misdrijf zelf, — dat is, het feit, hetgeen, met het oog op de wet, het wanbedrijf van laster daarstelt; — maar dat die *animus injuriandi* een element daarstelt voor de culpabiliteit

en de toerekenbaarheid van het feit als misdrijf op dengene, door wien de laster gepleegd is; — en dat er dus ook geen de minste grond bestaat, veelmin een voldoende regtsgrond, waarom die *animus injuriandi* door den regter niet zoude mogen worden afgeleid uit omstandigheden, welke van elders aan den regter zijn gebleken, of uit omstandigheden, gelegen buiten het feit, hetgeen het eigenlijke misdrijf daarstelt, — zoo als dit dan ook doorgaans in soortgelijke zaken het geval is en door het *usus fori* ten eenemale wordt bevestigd. — In zeer vele gevallen ligt de bedoeling om te beleedigen in de gebezigde uitdrukkingen als *per se* opgesloten, — en dan is dit ook, op zich zelf beschouwd, volkomen voldoende. Maar bestaat er omtrent die bedoeling twijfel of onzekerheid, dan kan en mag het bewijs daarvoor zeer wel geleverd worden *par des preuves extrinsèques, c'est-à-dire prises en dehors de l'écrit ou du discours incriminé*, — zoo als men dit, o. a., met zeer veel juistheid vindt opgemerkt bij CHASSAN, in zijn *Traité des délits de la parole et de la presse*, T. I, 21 en volgg., en speciaal op n^{is}. 35 en 38.

En dit is dan ook zeer natuurlijk, juist omdat het hier gold (om mij zoo eens uit te drukken) een intern feit, — de beoordeeling van de bedoeling des daders, en niet de beoordeeling van de daad zelve.

„Wanneer men nu, met het oog hierop, het beklaagde arr. inziet, dan zal men bevinden, dat de regter, wat de eigenlijke bestanddeelen van het misdrijf zelf betreft, waaraan de req. is schuldig verklaard, zich geheel en al beperkt heeft tot die zinsneden, welke in de klagte vermeld waren.

„Al het overige is, als misdrijf, buiten het onderzoek en de beslissing des regters gebleven; — maar alleen wat de bedoeling des req^{s}. betreft, zijn daarbij ook de overige gedeelten van het courantenartikel in aanmerking genomen; en hiertoe nu was de regter, naar mijne beschouwing, volkomen bevoegd.

„Ik vereenig mij dan ook ten eenemale met de hieromtrent reeds gegevene beslissing in het aangevallen arr., en houde dus het daartegen aangevoerde *cassatie-middel* voor ongegrond.

„Maar buitendien, en dit meen ik ten slotte hier nog met een enkel woord te moeten doen opmerken, geloof ik niet, dat het alhier bedoelde *cassatie-middel*, zoo als zulks geformuleerd is, wel immer zoude kunnen leiden tot cassatie.

„Men beweert namelijk schending van a. 427, en alzoo van de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs, in verband met a. 22 Sg. en a. 367 *C. P.* — Doch wat bepaalt a. 22 Sg? Dit, dat in zaken van hoon, laster, enz. het O. M. geene vervolging kan doen, dan op klagte van de beleedigde partij; — waaruit alzoo volgt, dat, wanneer het O. M. vervolgt zonder klagte, hij in die vervolging niet ontvankelijk is. — Er zoude dus ook hier hoogstens sprake kunnen zijn van eene niet-ontvankelijkheid, in gevalle er namelijk inderdaad regt was gedaan op elementen buiten de klagte. — Dat evenwel deze zelfde bepaling tevens zoude kunnen leiden tot eenige schending van de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs, meen ik den req. met eenigen nadruk te moeten betwisten. Ik althans kan zulks niet inzien. Ook uit dit oogpunt alzoo is mij het voorgestelde *cassatie-middel* niet aannemelijk voorgekomen.

„Wat nu voorts het *tweede middel* van cassatie aanbelangt, beweerde schending namelijk van a. 367 *C. P.*, op grond dat hier niet zoude aanwezig zijn de te-last-legging van eene zoodanige bepaalde daadzaak, welke den persoon, tegen wien zij geduid is, aan den haat of verachting zijner medeburgers zoude blootstellen, zoo geloof ik niet, dat ook in de hieromtrent gegevene beslissing in het beklaagde arr. eenige wetschending of verkeerde toepassing van wet kan geacht worden gelegen te zijn.

„Ik zeg: *in de gegevene beslissing*, — en het is vooral ten aanzien van dit punt, dat ik de vrijheid neem, om hier weder-

om te herinneren aan hetgeen reeds meermalen door mij hieromtrent is opgemerkt (o. a. ook in de zaak van Jhr. S. Zie Weekbl. van het Regt n°. 1727.), — dat namelijk de appreciatie van de gebezigde uitdrukkingen, wat het honende en lasterlijke betreft, behoort tot het gebied van den *judex facti*, en niet tot dat van den regter in cassatie; — en dat alzoo hier in cassatie niet op nieuw in eenig onderzoek kan worden getreden naar den zin en de kracht der gebezigde woorden zelven,— maar dat hier eeniglijk kan worden onderzocht, of de beslissing, zoo als die daar voor ons ligt, eenige wetschending bevat? en het is deze vraag, welke hier, juist met het oog op de feitelijke beslissing in het aangevallen vonnis, ontkennend zal moeten worden beantwoord. — Ook de H.-R. heeft zulks, zoo ik mij niet bedrieg, meestal in dien zin beslist.

„Maar buitendien, gesteld al dat men hier in cassatie nog een stap verder zoude kunnen en moeten gaan, en dat de H.-R. zelf hier in eene beoordeeling zoude moeten treden van het geïncrimineerde dagbladartikel, — ook dan nog zoude ik van meening zijn, dat de door het Hof daaraan toegekende zin volkomen juist is, en dat daarin allezins de *criteria* van laster liggen opgesloten.

„Ook naar mijne wijze van zien beteekent de gedane aantijging aan den heer L. onmiskenbaar, dat hij, zoo veel in hem was, wilde bewerken, dat de in het Belgische congres vast te stellen constitutie ook verbindend zoude zijn voor N.-brab., welke provincie getrouw was gebleven aan het wettig bewind, en alzoo eene poging om aan den opstand deel te nemen, en om zoo mogelijk deze provincie den opstandelingen in handen te spelen.

„Ik houde dus het *tweede middel* almede voor ongegrond; en concludeer mitsdien tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d.· N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schen-

ding van a. 427, in verband met a. 22 Sg. en a. 367 S^t, op grond dat bij het aangevallen arr. niet op wettige bewijsmiddelen zou zijn regt gedaan;

„O. dienaangaande, dat, ten aanzien der bedoeling van de zinsnede, in de aanklagt der beleedigde partij vermeld, en ter zake van welke zinsnede de req. eeniglijk is vervolgd en veroordeeld, — bij het aangeklaagde arr., in verband met het vonnis waarvan hooger beroep, het bewijs onder anderen is ontleend uit eene zinsnede, wel is waar niet in die aanklagt opgenomen, maar toch voorkomende in één en hetzelfde couranten-artikel, tot hetzelfde onderwerp als de geïncrimineerde zinsnede betrekkelijk, en daartoe in onmiddellijk verband staande;

„O., dat zoodanige bewijsvoering niet door a. 22 Sg. is verboden, of door a. 427 van dat Wetb. is uitgesloten, ten einde uit te maken, als *in casu* is geschied, dat het feit, in a. 367 S^t. omschreven, ten deze als bewezen aangenomen, *met een misdadig doel* heeft plaats gehad;

„O., dat derhalve geen der genoemde wetsa. bij het aangeklaagde arr. zijn geschonden, en mitsdien het *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 367 S^t., omdat bij de in de aanklagt der beleedigde partij vermelde zinsnede geene *bepaalde* en *omschreven daad* (*fait précis*) aan den heer L. zou zijn ten laste gelegd, welke dezen, in geval zij had plaats gehad, aan lijf- of boetstraffelijke vervolging, of wel blootelijk aan de verachting en den haat der burgeren zou bloot stellen; en zulks vermits de daad, in de bedoelde zinsnede omschreven, allezins zou vatbaar zijn voor *tweederlei* uitlegging, en bepaaldelijk voor eene zoodanige, waarbij het gezegde alle kenmerken van *beleediging* zou missen;

„O. dienaangaande, dat nopens de vraag: welke de zin en bedoeling is der uitdrukkingen, door den req. gebezigd en in de aanklagt der beleedigde partij vermeld, — bij het aange-

klaagde arr., in verband met het vonnis waarvan hooger beroep. is beslist, dat daarin doorstraalt het doel om den heer L. te beleedigen en hem in een hatelijk en verdacht daglicht te stellen, als wordende daarbij aan dezen aangetijgd eene poging om aan den Belgischen opstand deel te nemen, en om, zoo mogelijk, de provincie N.brabant den opstandelingen in handen te spelen;

„O., dat deze waardering en uitlegging der door den req. gebezigde uitdrukkingen is van zuiver *feitelijken* aard, en mitsdien daarop in cassatie niet kan worden teruggekomen;

„O., dat derhalve ook het *tweede middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het beroep tot cassatie; veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCLV. — Arrest van 29 Augustus 1856.

(A. 22 Sg.; a. 3 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, a. 6 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15.)

Is het O. M. bevoegd, AMBTSHALVE EN ZONDER KLAGT DER BELEEDIGDE PARTIJ, *eene actie in te stellen ter zake van laster, jegens eenen Minister gepleegd, al is deze niet* ALS ZOODANIG *gelasterd?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holland is req. van cassatie tegen een arr. van genoemd Geregtshof, van den 2den Junij 1856, waarbij in hooger beroep is vernietigd het in eersten aanleg door de Arr.-R. te Amsterdam, op den 24sten Apr. 1856. tegen H. G. M., uitgever, wonende te Amsterdam, gewezen vonnis, en waarbij voorts de Off. v. J. bij gemelde Regtb., op grond van a. 3 der wet van den 16den Mei 1829, *St.* n°. 34, a. 6 der wet van den 1sten Junij 1830, *St.* n°. 15, en a. 22 Sg., is verklaard niet-ontvankelijk in zijne tegen den beklaagde,

nu gereq., ingestelde vervolging, ter zake dat hij beklaagde heeft geschreven, immers heeft doen drukken en ter zijner verantwoordelijkheid heeft uitgegeven, drie onderscheiden artikelen in het weekblad *Asmodée*, breeder omschreven in de introductive dagvaarding, door den deurwaarder LEEPEL geëxploiteerd den 8sten Apr. 1856, in alle welke artikelen door den beklaagde geplaatst in een gedrukt geschrift, dat aangekondigd en verspreid is geworden, en derhalve in het openbaar, aan den tegenwoordigen heer Minister van Koloniën wordt verweten, dat deze Minister des Konings zich zoodanig aan den drank zoude zijn te buiten gegaan, dat men hem van een (officiëel) diner heeft moeten wegdragen enz., en mitsdien van op de wijze, hiervoren omschreven, aan eene openbare autoriteit of gestelde magt boosaardiglijk te hebben ten laste gelegd iets, dat, in geval het plaats had, dien Minister aan de minachting en haat der burgers zoude blootstellen; of althans boosaardiglijk omtrent dezen zelfden Minister honende en smadende uitdrukkingen te hebben gebezigd, de aantijging van eene aangeduide ondeugd behelzende; — en bij welk arr. eindelijk nog is beslist, dat de kosten der beide instantiën zullen worden gedragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„Er is in dit geding beroep in cassatie ingesteld tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holland, van den 2den Junij ll., waarbij het Hof, regt doende in hooger beroep, met vernietiging van het veroordeelend vonnis des eersten regters, den Off. v. J. bij de Arr.-R. te Amsterdam niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijne tegen den beklaagde, thans gereq., ingestelde vervolging.

„De Proc.-G. bij het Hof in N.holland heeft tot staving van dit beroep *twee middelen* aangevoerd, en dat wel:

„*Primario*: verkeerde toepassing van a. 3 van de wet van

van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, a. 6 van de wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15, en a. 22 Sr., op grond dat de eerstgenoemde bepalingen zijn vervangen door het later ingevoerde Wetb. van Strafv., — en bij a. 22 van laatstgen. Wetb. geen onderscheid wordt gemaakt, of het wanbedrijf van hoon en laster tegen de openbare gestelde magten als zoodanig gebezigd zijn; — en dat alzoo de gegevene beslissing in strijd is met de wet en met de regten aan het O. M. toegekend.

„En voorts *subsidiair:* verkeerde toepassing van dezelfde wetsbepalingen, op grond dat hier werkelijk de gestelde magt, dat is de Minister van Koloniën, in zijne qualiteit, en dus als zoodanig, gehoond of gelasterd is, — en dat dus ook uit dit oogpunt beschouwd, het O. M. volkomen bevoegd was, om deze zaak zonder klagte van de beleedigde partij te vervolgen.

„Voor en aleer nu mijn gevoelen over de gegrondheid dezer beide *middelen* aan den Raad kortelijk mede te deelen, zal ik nog een oogenblik moeten stilstaan bij de ontvankelijkheid dezer voorziening, als waaromtrent bij den req., blijkens den aanhef van zijne memorie, eenige twijfel schijnt te hebben bestaan, alsof namelijk deze geheele voorziening welligt zoude kunnen afstuiten op de beslissing des regters omtrent de feiten en de qualificatie.

„Naar mijne wijze van zien evenwel is dit dubium ten eenemale ongegrond, en ik ben dus met den req. van meening, dat er hier wel nimmer eenige sprake zal kunnen zijn van eene niet-ontvankelijkheid van het ingestelde beroep in cassatie.

„Er is bij het beklaagde arr. volstrekt geene uitspraak gedaan over het onbewezene der feiten, veelmin over het onbewezene van de schuld des beklaagden; — zoodat a. 381 Sv. hier wel van geene toepassing zal kunnen zijn, en er dus ook, met het oog hierop, wel geen grond kan bestaan voor eene niet-ontvankelijkheid. De regter in hooger beroep is zelfs in geen het minste on-

derzoek getreden het zij naar de feiten, het zij naar de schuld; maar er is alleen uitspraak gedaan over de omstandigheid, dat er door het O. M. eene vervolging was ingesteld zonder voorafgaande klagte van de beleedigde partij, en het is op dien grond, dat het O. M. in deze geheele regtsvervolging niet-ontvankelijk is verklaard. — Er bestaat hier dus eene definitive beslissing over een geschilpunt van procedure; en daar nu die beslissing van dien aard was, dat, bijaldien die bleef bestaan, de geheele zaak als afgedaan konde worden beschouwd, en dus daardoor met betrekking tot de hoofdzaak zelve een onherstelbaar bezwaar werd daargesteld, geloof ik, dat er wel geen de minste twijfel kan bestaan voor de ontvankelijkheid dezer voorziening in cassatie.

„Ik geloof mij in deze gerustelijk te mogen beroepen op de bekende jurisprudentie van dezen Raad, — en zoo ook, onder meer andere, op het arr. van dezen Raad van 3 Dec. 1844 (bij v. d. Honert, XI bladz. 7 en volgg.), waarbij op eene soortgelijke uitspraak van niet-ontvankelijkheid door den H.-R. is beslist en ten principale regt gedaan.

„Het komt mij dus voor, dat het hieromtrent door den Proc.-G. geopperde bezwaar door den H.-R. bij het te wijzen arr. geheel en al zal kunnen worden ter zijde gesteld.

„Wat nu de *beide* voorgestelde *middelen* van cassatie aanbelangt, — zoo wil ik volgaarne erkennen, dat de in de eerste plaats aangevoerde regtsbeschouwing, de vraag namelijk, in hoe verre door a. 22 Sg. gederogeerd is aan a. 6 van de wet van 1 Junij 1830, mij nog al twijfelachtig is voorgekomen, — zoo als ik dan ook bij eene vroegere gelegenheid, in de zaak namelijk, waaromtrent door dezen Raad is uitspraak gedaan bij het zoo evengenoemde arr. van 3 Dec. 1844, mijne bedenkingen deswege aan dezen Raad heb medegedeeld. (Zie mijne conclusie bij v. d. Honert, bl. 15.)

„Wanneer ik nu evenwel let, niet alleen op hetgeen in die

zaak door den H.-R. betrekkelijk het bedoelde geschilpunt is beslist, maar vooral ook op eene latere uitspraak van dezen Raad van den 31sten Aug. 1848, insgelijks bij v. d. Honert, Jaarg. 1848, bl. 158 en volgg, — dan geloof ik dat de leer van dezen Raad dienaangaande wel niet twijfelachtig zal kunnen zijn.

„Die leer namelijk is deze: dat a. 6 van de wet van 1 Junij 1830 wel geacht moet worden te zijn vervallen door het later ingevoerde Wetb. van Strafv., en speciaal te zijn vervangen door a. 22 van dat Wetb.; — dat evenwel bij a. 22 omtrent de bevoegdheid tot vervolging geen nieuw beginsel is vastgesteld; — en dat ook de in a. 22 gebezigde uitdrukking van *openbare gestelde magten*, betrekking heeft tot de openbare magten als zoodanig, als strekkende tot bescherming van het openbaar gezag, en niet van het individu.

„Met het oog nu op deze door den H.-R. gemanifesteerde regtsleer, meen ik te moeten betwijfelen, of hier bij het aangevallen arr. wel kan gezegd worden *in jure* eene verkeerde opvatting te bestaan aangaande den zin van het alhier bedoelde wettelijk voorschrift, — en of dus *het eerste* door den req. voorgestelde *middel* wel zal kunnen leiden tot cassatie.

„Het moge welligt minder juist zijn, dat de bedoelde beslissing, behalve op a. 22 Sv., blijkens de gedane aanhaling in het arr., almede gegrond is op a. 3 der wet van Mei 1829 en op a. 6 der wet van 1 Junij 1830, — ik geloof niet, dat hierin wel immer grond zoude kunnen gelegen zijn tot cassatie.

„Wat dus het *eerst* aangevoerde *middel* van cassatie betreft, zoo meen ik van mijnen kant zwarigheid te moeten maken, om *dat middel* te ondersteunen. Ik geloof niet, dat de opvatting in het beklaagde arr. omtrent den zin van a. 22, *in jure* kan gezegd worden verkeerd te zijn.

„Ik zeg *in jure*; want geheel iets anders is het, of hier, met het oog op de beslissing *de facto*, inderdaad niet eene

verkeerde toepassing van wet aanwezig is, — zoo als dit door den req. in de *tweede plaats*, hoezeer dan ook subsidiair, is betoogd geworden, — en welke tweede bewering des req[s]. mij volkomen gegrond is voorgekomen.

„Dat *tweede* en subsidiaire *middel* van cassatie bestaat hierin, dat er werkelijk bij het geïncrimineerde geschrift hoon en laster is gepleegd jegens de gestelde magt; — dat daarbij niet het individu, maar de qualiteit des beleedigden, niet de heer MIJER, maar de Minister v. Kol. is aangerand; — en wanneer men nu nagaat, waarin de beleedigende uitdrukkingen, zoo als die in het vonnis des eersten regters zijn opgenomen, hebben bestaan, dan kan het, naar mijne schatting, wel niet twijfelachtig zijn, of het wanbedrijf is hier gepleegd jegens den Minister *als zoodanig*, en is het juist die hoedanigheid, welke daardoor wordt getroffen. Ik zal hier niet herhalen hetgeen daaromtrent, naar aanleiding van de dagbladartikelen zelven en de bestaande feitelijke beslissing, reeds in de memorie van cassatie is aangevoerd, en vereenig mij volkomen met de deswege voorgestelde beschouwingen. De H.-R. zal die zelf kunnen waarderen en daarover beslissen. — Maar naar mijne wijze van zien is het zonneklaar, dat, wanneer daar onder anderen gesproken wordt van een *ronkende Minister*, — eene *Excellentie die boven zijn bier is*, — enz., daardoor onmiskenbaar de qualiteit des Ministers wordt getroffen en aangerand, en alzoo eene gestelde magt, de openbare ambtenaar, wiens eer en goede naam in het algemeen maatschappelijk belang hier speciaal aan de handhaving van het O. M. is opgedragen. — En dat nu aan dien Minister, aan die gestelde magt, niet eenig ambtsmisdrijf, maar eene gewone ondeugd, namelijk die van dronkenschap, wordt te last gelegd, doet, mijns inziens, volstrekt niets ter zake, aangezien daardoor geenzins het criterium wordt weggenomen, dat ook door eene zoodanige te-last-legging de openbare autoriteit kan zijn gehoond en getroffen.

„Ik houde dus deze 2de bewering des reqs. voor gegrond, — en concludeer mitsdien tot cassatie, wegens schending en verkeerde toepassing van a. 22 Sg., en voorts, dat deze Raad, regt doende op de bij het beklaagde arr. gedane uitspraak van niet-ontvankelijkheid, het O. M. bij de Arr.-R. te Amsterdam ontvankelijk zal verklaren in deze regtsvervolging, — met verdere terugzending dezer zaak naar het Hof in N.holland, ten einde alsnog op het ingestelde appel regt te doen en te beslissen, alles met reserve van kosten.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, voor den req. ingediend, waarbij beweerd wordt: 1°. verkeerde toepassing van a. 3 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, van a. 6 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15, en van a. 22 Sg.; omdat voor de toepassing van laatstgemeld a., laatste lid, niet gevorderd wordt, dat de hoon en laster jegens de openbare gestelde magten zij gepleegd als zoodanige, of ter zake hunner ambtsverrigtingen, en omdat door deze bepaling, als later ingevoerd, is gederogeerd aan de wet van 1830, waarbij de wet van 1829 reeds was gewijzigd; — en 2°., subsidiair, verkeerde toepassing van a. 6 der wet van 1830, omdat hetgeen waarvoor vervolgd wordt, niet betreft den persoon des Ministers in zijn privé, maar den Minister als zoodanig, weshalve het Hof de ten laste gelegde feiten verkeerd zoude hebben gequalificeerd;

„Gehoord den Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., in zijne conclusiën, strekkende, op grond van het subsidiair aangevoerde *middel* van cassatie, tot vernietiging van het aangevallen arr. en terugwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in N. holland, met reserve van kosten;

„O., dat het Hof, zich grondende zoowel op a. 3 der wet van den 16den Mei 1829, *St.* n°. 34, en a. 6 der wet van den 1sten Junij 1830, *St.* n°. 15, als op a. 22 Sg., in het aangevallen arr. wel heeft aangenomen, dat in de geïncrimineerde

artikelen ten aanzien van den tegenwoordigen Minister v. Kol. feiten worden verhaald, welke het onderwerp der aanklagte uitmaken, edoch uit overweging, dat die feiten *dien Minister niet als zoodanig betreffen*, *noch betrekking hebben tot eenige tot zijne functiën behoorende ambtsverrigtingen*, eene niet-ontvankelijkverklaring van het O. M. heeft uitgesproken;

„O. nu, dat de bevoegdheid van het O. M. tot ambtshalve vervolging van hoon en laster, gepleegd jegens openbaar gestelde magten, zonder klagte der gelasterden of gehoonden, met wijziging van a. 3 der wet van den jare 1829, wel onder eenige beperking was aangenomen in a. 6 der wet van 1830, edoch nader is geregeld bij a. 22, laatste al., van het in den jare 1838 ingevoerde Wetb. v. Strafv., welke latere wet alzoo de bepalingen der wet van 1830, en mitsdien ook van die van 1829 in dit opzigt heeft vervangen;

„O., dat in a. 22 Sg., ten aanzien van hoon en laster jegens openbaar gestelde magten, niet is overgenomen de verdere omschrijving: *als zoodanige*, *of ter zake hunner ambtsverrigtingen*, voorkomende in a. 6 der wet van 1830, en dat alzoo voor de toepassing der slotbepaling van gemeld a. 22 niet gevorderd wordt, dat de ten aanzien van den tegenwoordigen Minister v. Kol., als behoorende tot de openbare gestelde magten, verhaalde feiten zijn gerigt tegen hem *als zoodanig of ter zake zijner ambtsverrigtingen;*

„O., dat mitsdien a. 22 Sg. is geschonden;

„Vernietigt uit dien hoofde het aangevallen arr.;

„Verklaart het O. M. ontvankelijk;

„Verwijst de zaak terug naar het Pr.-Ger. in N.holland, ten einde op het bestaande hooger beroep te worden onderzocht en beregt;

„En veroordeelt den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen.„

N°. MCCLVI. — Arrest van 17 Sept. 1857.

(A. 295 *C. P.*)

Moet een tweegevecht, waarvan het gevolg slechts eene kleine verwonding is, niettemin in allen gevalle wegens de MOGELIJKHEID *van nederlaag, als* POGING TOT MANSLAG *worden aangemerkt?* — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie tegen een arr. van datzelfde Hof, in Raadkamer vergaderd, van den 25sten Aug. 1856, waarbij is bevestigd het bevelschrift van de Arr.-R. te Amersfoort, van den 20sten derzelfde maand, bij hetwelk is geweigerd het tegen de beklaagden Baron v. B., 1e. Luitenant bij het Bataillon Mineurs en Sappeurs, in garnizoen te Utrecht, en S. Baron v. W. R., student in de regten te Utrecht, gevraagde bevel van gevangenneming, ter zake van poging tot manslag, en verklaard dat geen grond is te dezer zake voort te procederen, met verwijzing van den eersten beklaagde, ter zake der door hem toegebragte verwonding, naar den bevoegden regter.

In deze zaak heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„O., dat *poging tot moord of tot manslag*, in eenen regtskundigen zin, wel niet denkbaar kan zijn, ten zij de dader, na vooraf *het voornemen* te hebben opgevat om iemand te dooden, werkelijk een door uiterlijke daden blijkbaar begin van uitvoering aan dat *opzet* gegeven heeft, doch in de volvoering daarvan door toevallige en van zijnen wil onafhankelijke omstandigheden is verhinderd; — men zie o. a. de arrn. aangehaald bij SCHOONEVELD op a. 2 *C. P.*, n°. 13 en n°. 30, en daaronder inzonderheid het arr. van den 8sten Dec. 1851 (bij v. D. HONERT, Jaarg. 1851, II, 214 en volgg.), waarbij door dezen Raad (op bladz. 238) met zoo vele woorden is beslist: „dat, „terwijl tot moedwilligen doodslag zelven het opzet om feite-„lijk te beleedigen genoegzaam is, tot de strafbare poging

„daartoe, uit den aard der zaak, het opzet om te dooden wordt „vereischt;"

„O., dat almede door den H.-R. meermalen is beslist, dat de vraag, met welk *doel* eenige handeling is gepleegd, en welk *opzet* den dader daarbij bezield heeft, is eene quæstie van moraliteit, welke alleen door den *judex acti* kan worden beoordeeld en uitgemaakt, — en welke dus, als zoodanig, niet behoort tot een onderwerp van beoordeeling en beslissing in cassatie; — men zie, onder meer andere, een arr. van den 10den Jan. 1843, bij v. D. HONERT, *Strafr.*, IX, 193, en een arr. van den 11den Sept. 1850, bij v. D. HONERT, Jaarg. 1850, II, 96;

„O. nu, dat bij het door het Hof bevestigde, en thans in cassatie aangevallen bevelschrift, door den regter is verstaan, dat *in casu* geene aanwijzing bestaat, dat bij de strijdende partijen *het doel* heeft bestaan om elkander het leven te benemen of eene zware verwonding toe te brengen, maar dat veeleer uit de plaats gehad hebbende omstandigheden het tegendeel is gebleken;

„O., dat bij het gemis van eenige aanwijzing aangaande het aanwezen van zoodanig *doel*, waaromtrent de beoordeeling (gelijk zoo even is opgemerkt) is *acti*, bij het beklaagde bevelschrift geene schending of verkeerde toepassing heeft plaats gehad van a. 2, in verband met a. 295 *C. P.*, door te verstaan, dat hier geene strafbare poging tot manslag heeft bestaan;

„O., dat *dat doel*, *dat voornemen om te dooden*, ook geenzins als *per se* ligt opgesloten in de bij een tweegevecht tusschen de strijdende partijen vooraf aangegane *overeenkomst*, als waartegen, zoo als dit almede door dezen Raad uitdrukkelijk is beslist, bij de wet *geene straf* is bepaald; — maar dat, met het oog op de hieromtrent alsnog bestaande strafwetgeving, alleen *de daden*, welke het gevolg zijn van een *tweegevecht*, onder het bereik vallen van de gewone strafwet; — men zie de arrn. van 18 Julij 1845 en 24 Febr. 1846, bij v. D. HONERT, *Strafr.*, IX, 1, en Jaarg. 1846, I, 178;

„O., dat mitsdien het door den Proc.-G. in Utrecht ingestelde beroep in cassatie is ongegrond;

„Concludeert tot verwerping; de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht ingediend, waarbij als *middel* van cassatie wordt aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 84 en 85 Sr., en schending van de a. 88 van hetzelfde Wetb., alsmede 2, 295 en 311 St., en wel omdat ten onregte in deze zoude beslist zijn, dat tegen de aan de beide beklaagden ten laste gelegde poging (tot manslag, en alzoo tot misdaad) geene strafbepaling bestaat, naardien hier, en bij elk tweegevecht, waarbij partijen met de wapens in de vuist tegenover elkander staan en dezelve gebruiken, het karakter zou blijven bestaan (onverschillig welke de uitslag zij) van poging tot manslag, terwijl geene der partijen tot dien strijd zoude kunnen komen, zonder te weten, dat hij in de noodzakelijkheid kan gebragt worden, om bij aanval of verdediging, door het gebruik maken van zijn wapen, aan zijne tegenpartij het leven te ontnemen, en het juist die mogelijkheid is, welke aan zijne daad het kenmerk zoude geven van *poging tot manslag;*

„O., dat, wat de daadzaken betreft, door den regter beslist is, dat er in deze genoegzame gronden van bezwaar aanwezig zijn, als zoude de eerste beklaagde, ten gevolge van eenen tusschen beide beklaagden ontstanen twist, laatstgenoemden tot een tweegevecht hebben uitgedaagd; — en beiden daarop zich naar de heide hebben begeven, met sabels gewapend, en aldaar een gevecht hebben aangegaan, met dien uitslag, dat de eerste beklaagde den tweeden eene vleeschwonde aan den regterarm zoude hebben toegebragt;

„O., dat wijders verstaan is, dat er *in casu* geene aanwijzing is, dat het doel bestaan heeft tot het plegen van manslag

of eenige andere misdaad, maar dat veeleer uit onderscheidene omstandigheden het tegendeel is op te maken;

„O., dat bij het thans nog in werking zijnde Strafwetb. het tweegevecht op zich zelf en als zoodanig niet onder de misdrijven wordt opgenoemd, en dat alleen de gevolgen van een tweegevecht onder de toepassing van dat Wetb. kunnen vallen;

„O., wat betreft de vraag, of in elk tweegevecht reeds het kenmerk van poging tot manslag opgesloten ligt, tot het strafbare van dusdanige poging in de eerste plaats vereischt wordt het opzet om te dooden, en dat alleen door den *judex facti* kan worden beoordeeld, welk het doel van den dader geweest is en of het voornemen bestaan heeft om den dood te veroorzaken;

„O. nu, dat in deze bij het in hooger beroep door het Hof in Utrecht bevestigde bevelschrift van de Arr.-R. te Amersfoort op de meest ondubbelzinnige wijze is uitgemaakt, dat in deze het doel om manslag of eenige andere misdaad te plegen niet is bewezen, maar veeleer het tegendeel, en dat bij gevolg in deze geene sprake kan zijn van eene *poging tot manslag*, strafbaar naar de wet;

„O., dat het aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt dit beroep en beveelt dat de kosten in cassatie zullen worden gedragen door den Staat.”

N°. MCCLVII. Arrest van 24 September 1856.

(A. 384, 381, n°. 4, a. 2 *C. P.*; a. 10 en 11 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Moet de poging tot misdaden, welke volgens het C. P. strafbaar waren met dwangarbeid voor eenen tijd, sedert de wet van 29 *Junij* 1854, *St. n°.* 102, *gestraft worden met correctionele gevangenisstraf, dan wel met tuchthuisstraf van* 5—10 *jaren?* — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

H. B. is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, van den 5den Junij 1856, waarbij hij is schuldig verklaard aan poging tot diefstal, gepleegd des nachts, door meer dan één persoon, door middel van uitwendige braak, in een bewoond huis, welke poging, door uiterlijk bedrijf gebleken, tot een begin van uitvoering is overgeslagen en door van des daders wil onafhankelijke omstandigheden hare uitwerking heeft gemist, en zulks na bereids tot criminele straf veroordeeld te zijn geweest, en te dier zake, met toepassing van de a. 384, 381 n°. 4, en van a. 2 St., en de a. 10 en 11 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van zes jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Gezien de aanteekening van beroep in cassatie, gedaan namens H. B., thans in hechtenis te 's Hertogenbosch, tegen een arr. van het Hof in N.brabant, op den 5den Junij 1856 tegen hem gewezen;

„Gezien hetzelve arr., mitsgaders de stukken;

„Gelet op de memorie van cassatie, waarbij als *eenig middel* is voorgesteld: „Schending, of althans verkeerde toepassing „van a. 10 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, op grond „dat de req., volgens genoemd a., zelfs in verband met a. 11 „der gen. wet, niet tot tuchthuisstraf, maar alleen tot correc„tionele gevangenis had mogen zijn veroordeeld geworden, „omdat de dwangarbeid voor eenen tijd zijnde afgeschaft, en „vervangen door tuchthuisstraf, de op laatstgen. volgende cor„rectioneel zoude hebben moeten zijn;"

„O. dienaangaande, dat het *C. P.* op de bewezene daad des reqs. bedreigt dwangarbeid voor eenen tijd, en dat dit Wetb., alsnog in werking zijnde, dus alsnog aangeeft de classificatie der misdaden;

„O., dat dus, naar aanleiding van DAT Strafwetb., moet gevraagd worden, welke straf volgt op die van dwangarbeid voor eenen tijd, en dat dan het antwoord onmiskenbaar moet zijn: *reclusion* (tuchthuisstraf);

„O., dat bij de memorie uit het oog wordt verloren, dat de woorden van a. 10 der gen. wet van 1854: DE WET, niet anders kunnen bedoelen dan het nog vigerende Wetb. v. Strafr., en niet gelijk staan met de uitdrukking: DEZE *wet*;

„O., dat derhalve de bedreigde straf niet is *veranderd*, maar, in gevolge de a. 10 en 11 van meergen. wet van 1854, de regter volkomen bevoegd was eene tuchthuisstraf van 6 jaren op te leggen, en derhalve het aangevoerde *middel* niet is aannemelijk;

„Concludeert dat de H.-R. het beroep zal verwerpen, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van ens.;

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: Schending of althans verkeerde toepassing van a. 10 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, omdat *poging tot misdaad* daarbij strafbaar wordt gesteld met de straf, *volgende op die, welke bij de wet tegen het misdrijf zelf is bedreigd*, en de *dwangarbeid voor eenen tijd*, bij a. 2 dierzelfde wet afgeschaft en door *tuchthuisstraf* vervangen zijnde, eene *correctionele straf in casu* had behooren te zijn toegepast;

„O. dienaangaande, dat bij a. 2 der genoemde wet niet enkel *tuchthuisstraf* in de plaats is gesteld van de in het Fransche Wetb. van Strafr. voorkomende, en bij de *in casu* toegepaste a. 384, 381, n°. 4, en 2 van dat Wetb. *op het misdrijf zelf* bedreigde *dwangarbeid voor eenen tijd*; — maar dat bij genoemd a. 2 der vermelde wet twee onderscheidene soorten van tuchthuisstraf worden vermeld, de eene van 5—20 jaren, vervangende den *eeuwigdurenden dwangarbeid*, de andere van 5—15 jaren, vervangende den *dwangarbeid voor eenen tijd;* — terwijl

eene derde soort van tuchthuisstraf, die van 5—10 jaren, bij dezelfde wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, onvermeld is gebleven, en mitsdien, immers voor zoo veel den duur dier straf betreft, onveranderd is blijven bestaan, zoo als die omschreven is in a. 21 van het Fransche Wetb. van Strafr., en in a. 9 *in fine* der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, *gewone tuchthuisstraf* is genoemd;

„O., dat gevolgelijk, in gevallen als het onderwerpelijke, waar oorspronkelijk *dwangarbeid voor eenen tijd*, en mitsdien thans *tuchthuisstraf van minstens* 5 *en hoogstens* 15 *jaren op de misdaad zelve was bedreigd*, en naar a. 10 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, *eene straf volgende op die van tuchthuisstraf van* 5—15 *jaren* moest worden toegepast, — geenzins eene *correctionele* gevangenisstraf, maar eene mindere *daaropvolgende soort van tuchthuisstraf* — die van 5—10 jaren — behoort te worden opgelegd; wordende, volgens al. 4 van genoemd a. 10, alleen eene correctionele gevangenisstraf opgelegd bij het bestaan van poging tot misdaad, als tegen de misdaad zelve tuchthuisstraf (*reclusion*), dat is: *de gewone tuchthuisstraf van* 5—10 *jaren*, of verbanning is bedreigd;

„O., dat diensvolgens eene *tuchthuisstraf van zes jaren* zijnde opgelegd, bij het aangevallen arr. de bepalingen van a. 10 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, noch zijn geschonden, noch verkeerd zijn toegepast; en dat mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

N°. MCCLVIII. Arrest van 30 September 1856.

(A. 225 Sv.)

Wordt a. 225 *Sv. geschonden, wanneer eene dagvaarding binnen den termijn van acht vrije dagen* NIETIG *wordt verklaard?* — JA.

De Proc.-G. bij den H.-R. is, in het belang der wet, req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Amsterdam, van den 31sten Jan. 1856, waarbij, in zake P. J. F. d. G., boekhandelaar, wonende te Gend, is nietig verklaard zekere dagvaarding, aan hem gedaan op den 29sten Jan. 1856.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„De Proc.-G. bij dezen Raad heeft gemeend zich in het belang van de wet in cassatie te moeten voorzien tegen eene beslissing van de Arr.-R. te Amsterdam, waarbij eene dagvaarding is nietig verklaard, op grond dat niet was in acht genomen de termijn van ten minste acht vrije dagen tusschen de dagvaarding en den dag der teregtzitting.

„De zaak zelve is, niet alleen wat het onderwerp, maar ook wat de beslissing zelve aanbelangt. zeer eenvoudig; — zij levert evenwel een geschilpunt op, hetgeen, voor zoo verre mij bekend, nog nimmer hier bij den H.-R. is behandeld, — en hetgeen, daar de hieromtrent gegevene uitspraak des regters ons is voorgekomen niet op de wet gegrond, en alzoo buiten de wet te zijn, van genoegzaam aanbelang kan worden geacht, om deswege eene beslissing van dezen Raad te provoceren.

„P. J. F. de G. is op den 29sten Jan. ll. gedagvaard geweest, om op den 31sten Januarij daaraanvolgende te verschijnen voor de correctionele Regtb. te Amsterdam.

„Hoezeer nu deze verkorte termijn van dagvaarding moge zijn geschied in het belang van den gedagvaarden persoon zelven, zoo was nogtans die termijn zeer stellig niet overeenkomstig het daaromtrent bij de wet gegeven voorschrift.

„De gedaagde, die op die dagvaarding ter teregtzitting was verschenen, verzocht dan ook de nietigheid der dagvaarding; en het was, ten gevolge van die gedane vordering, dat door de Arr.-R. te Amsterdam de tegen den gedaagde uitgevaar-

digde dagvaarding, omdat de termijn van acht dagen niet verloopen was tusschen de dagvaarding en den dag der teregtzitting, is verklaard te zijn nietig.

„Het is deze uitspraak, welke wij ons genoopt hebben gevonden, aan de censuur van dezen Raad te moeten onderwerpen, en waartegen als zoodanig als *cassatie-middel* wordt aangevoerd: Schending en verkeerde toepassing van a. 225 Sv., omdat hier door den regter, op de niet-voldoening van het bij gezegde wetsbepaling bedoelde voorschrift, eene nietigheid is uitgesproken, welke daarop door den wetgever niet is bedreigd geworden, en welke dus inderdaad buiten de wet is. — Dáár, waar door den wetgever zelven op de overtreding van eenig voorschrift geene nietigheid is bedreigd, is de regter niet bevoegd, om zoodanige overtreding met de straffe van nietigheid te treffen. — Bij de beoordeeling van informaliteiten is het van het hoogste belang, dat dit beginsel steeds worde gehandhaafd.

„Bij a. 225, hetgeen hoofdzakelijk overeenstemt met a. 184 *Code d'I. C.*, is alleen de straffe van nietigheid bedreigd op *de veroordeeling*, welke tegen den gedaagde bij verstek zoude mogen zijn gewezen, — terwijl deze nietigheid alleen kan worden voorgedragen op de teregtzitting, bij a. 273 vermeld, en dat wel vroeger dan eenige exceptie of verdediging. — De wetgever heeft hier dus zeer stellig en uitdrukkelijk geene andere nietigheid bedreigd, en dus ook geene andere nietigheid gewild, dan alleen voor het geval, dat er bij verstek *eene veroordeeling* mogt zijn uitgesproken, en alzoo alleen voor het geval dat er op eene dagvaarding, waarbij de termijn niet behoorlijk is in acht genomen, verstek is verleend. — Voor het geval evenwel dat de gedagvaarde persoon op de aan hem gedane dagvaarding in den gerigte verschijnt, is bij de wet zelve geene nietigheid bedreigd, en is dus de regter ook niet bevoegd, om de nietigheid der dagvaarding uit te spreken.

„Buitendien schijnt de wetgever dit inderdaad ook niet

te hebben gewild, op grond dat, bij de verschijning van eenen beklaagde op de aan hem gedane dagvaarding, er geen wezenlijk of althans voldoend bezwaar aanwezig is, waarom met het onderzoek der zaak niet zoude kunnen en mogen worden voortgegaan, veelmin, waarom de dagvaarding zelve nietig zoude zijn. — Zeer juist vindt men dit dan ook opgemerkt in het werk van den heer DE PINTO, Handleiding tot het Wetb. van Strafv. II, 388, waar men hieromtrent leest: „die termijn „(de termijn namelijk van 8 vrije dagen) is alleen voorge„schreven in het belang van den beklaagde, die, door op de „dagvaarding te verschijnen om zich te verdedigen, toont door „het verzuim niet te zijn benadeeld, en zich daarop alleen „kan beroepen, in geval hij is veroordeeld bij verstek.”

„Bijaldien nu evenwel een beklaagde, die op de aan hem gerigte dagvaarding verschenen is, mogt te kennen geven, dat hij ten gevolge van den korten termijn niet in de mogelijkheid was geweest om zich op zijne verdediging voor te bereiden, dan zoude er, naar mijne wijze van zien, verzoek moeten worden gedaan tot het verleenen van uitstel van behandeling, en, zoo als CARNOT dit ergens uitdrukt (*Code d'I. C.*, ad. a. 184 n°. VI) *le Tribunal ne ferait que de remplir un devoir de justice*, door dat uitstel in het belang der verdediging toe te staan; — maar met het oog op de wet, (ik herhaal het) mag de bedoelde omstandigheid nimmer leiden tot eene nietigverklaring der dagvaarding zelve.

„Ook obsteert hier niet de omstandigheid, dat de beklaagde *in casu* in voorloopige hechtenis was gesteld, en hij dus geacht zoude kunnen worden niet vrijwillig voor den regter te zijn verschenen. Immers, ook de verschijning van een gevangene voor den correctionelen regter zal wel nimmer van zijnen kant eene vrijwillige handeling zijn.

„Ik geloof niet, dat, wanneer zoodanig iemand aan de aan hem gedane oproeping niet verkiest te voldoen, men bij magte

is, om hem als 't ware *obtorto collo* voor den regter te slepen! Maar buitendien, gesteld al dat hierin werkelijk eenig bezwaar mogt gelegen zijn, ook dan nog ben ik van meening, dat aan dat bezwaar niet zoude mogen worden te gemoet gekomen door eene nietigverklaring, en alzoo door een regtsmiddel buiten de wet.

„Het is naar aanleiding van deze beschouwingen, dat ik de eer heb namens den Proc.-G. bij dezen Raad te concluderen tot cassatie van het in deze gewezen vonnis van de Arr.-R. te Amsterdam, van den 31sten Jan. ll., alleen in het belang der wet, en zonder de verkregene regten van partijen te benadeelen; — de kosten, over deze cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld: beweerde schending en verkeerde toepassing van a. 225 Sg., omdat hier door den regter op de niet-voldoening aan het bij gezegde wetsbepaling bedoelde voorschrift eene nietigheid is uitgesproken, welke daarop door den wetgever niet is bedreigd geworden en welke dus inderdaad buiten de wet is;

„O., dat in deze de beklaagde van wege den Officier van Justitie, bij dagvaarding beteekend den 29sten Jan. 1856, is gedagvaard geworden voor de Arr.-R. te Amsterdam, regt doende in zaken van correctionele policie, om te verschijnen den 31sten Jan. daaraanvolgende; — dat de beklaagde ter gemelde teregtzitting is verschenen, en alstoen de nietigheid der dagvaarding, aan hem beteekend, heeft ingeroepen; — dat de Regtb., uit overweging dat de termijn van acht dagen niet was verloopen tusschen de dagvaarding en den dag der teregtzitting, de gemelde dagvaarding heeft verklaard te zijn nietig;

„O., dat a. 225 Sg., 't welk in deze wordt beweerd te zijn geschonden en verkeerd toegepast, wel bepaalt, dat er een termijn van ten minste acht vrije dagen zal moeten verloopen

tusschen de dagvaarding en den dag der teregtzitting, doch dat tegen het niet in acht nemen van den gemelden termijn niet wordt bedreigd nietigheid der dagvaarding, maar nietigheid der veroordeeling, welke tegen den gedaagde bij verstek zoude mogen zijn gewezen;

„O., dat derhalve de hier uitgesproken nietigheid der dagvaarding is buiten de wet, die voor het geval van niet in achtneming van den termijn van acht vrije dagen, bijaldien daarop tegen den gedaagde eene veroordeeling bij verstek mogt worden gewezen, wel nietigheid der veroordeeling bedreigt, maar noch deze nietigheid, noch ook de nietigheid der dagvaarding vaststelt voor het geval, dat degeen, die is gedagvaard op eenen korteren termijn,. ter teregtzitting is opgekomen, en er dus van veroordeeling bij verstek de rede niet kan zijn;

„O., dat het ook niet in het allerminst kan afdoen, dat de gedagvaarde de nietigheid der dagvaarding, aan hem beteekend, ten dage der teregtzitting heeft ingeroepen, omdat, waar de wet geene nietigheid der dagvaarding bedreigde, het inroepen van nietigheid niet het gevolg kon hebben, dat er, ook bij het stilzwijgen der wet op dit punt, nietigheid moest worden uitgesproken, en dat, waar a. 225 spreekt van de bevoegdheid van een gedaagde tot het inroepen van nietigheid, deze is de nietigheid van eene veroordeeling, die bij verstek mogt zijn uitgesproken, niet eene nietigheid van dagvaarding, waaromtrent het wetsa. geene bepalingen hoegenaamd inhoudt;

„O., dat het aangevoerde *middel* van cassatie alzoo is ongegrond;

„Vernietigt uit voorschreven hoofde het beklaagde vonnis van de Arr.-R. te Amsterdam, van den 31sten Jan. 1856, doch alleen in het belang der wet, zonder de verkregen regten van den gereq. in deze te benadeelen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCCLIX. — Arrest van 7 Oct. 1856.

(A. 375 *C. P.*)

Stelt de uitdrukking: „uw vader heeft mij eenmaal tot stelen „willen overhalen, en zulk een kerel zijt gij ook," het misdrijf van a. 375 C. P. daar jegens den persoon, tegen wien de beleedigende woorden zijn gesproken? — JA.

Is het, om te lastlegging eener aangeduide ondeugd aan te nemen, noodig, dat de gebezigde uitdrukking eene voortdurende hebbelijkheid eener bepaalde ondeugd insluite? — NEEN.

G. G., oud 41 jaren, geboren te Wijhe, provincie Overijssel, wonende te Meppel, van beroep smid, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van den 2den Junij 1856, waarbij hij, met vernietiging van het vonnis van de Arr.-R. te Assen, van den 16den Apr. bevorens, bij hetwelk hij van alle regtsvervolging was ontslagen, is verklaard schuldig aan het wanbedrijf van het uitspreken, op eene openbare plaats, van beleedigende uitdrukkingen jegens een *bepaald persoon*, die geenerlei ten laste legging van eene bepaalde en omschreven daad, maar van eene aangeduide ondeugd behelzen, voorzien en strafbaar gesteld bij a. 375 St.; en met toepassing der a. 375 en 52 St., is veroordeeld in eene geldboete van ƒ 8.00, en in de kosten van beide instantiën; boete zoowel als kosten invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. MELORT, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie.

„De req. beklaagt zich dat hij is veroordeeld ex. a. 375 *C. P.*; maar het toegevoegde komt, mijns oordeels, al zeer nabij aan laster, en wel jegens den vader van den beleedigden persoon.

„Of die vader overleden, althans niet tegenwoordig was, doet niets ter zake, zoo als de Raad meermalen heeft beslist. Zie o. a. arr. 19 Julij 1852, v. D. HONERT, *St. en Sr.*, 1852,

II, 13, en daar gold het nog maar *simples injures*, ex. a. 471 n°. 11 *C. P.*

„Bij een arr. van 31 Mei 1842 (v. d. Honert, *St. en Sv.*, VII, 367) is beslist, dat de aantijging, op eene openbare plaats toegevoegd aan een zoontje van eenen wachtmeester der marechaussée: „Uw vader heeft een valschen eed gedaan en maakt „valsche processen-verbaal op„, daarstelde laster.

„In mijne conclusie, op genoemde plaats te lezen, trachtte ik te betoogen, dat het viel in de termen van a. 375 *C. P.*

„In den regel geloof ik, dat de Raad van oordeel is, dat, wanneer eene aantijging behelst eene daad, die niet genoeg gepreciseerd is om ze als laster te beschouwen, zij toch altijd inhoudt de imputatie van eene bepaalde ondeugd.

„Wat hiervan zij; straffeloos kan zoo iets niet zijn, omdat het aanrandt de nagedachtenis van eenen overledene, waarop die zoon prijs moet stellen, en de eer van den zoon zelven.

„De gearticuleerde feiten zouden zoowel vader als zoon hebben blootgesteld aan de verachting der burgers, en dit is voldoende, zelfs om het misdrijf van laster daar te stellen. Zie arr. 20 Julij 1852 (*Nederl. Regtspr.*, XLII, 227).

„En nu zegt het arr. zeer te regt, dat hier de aantijging is gebezigd van oneerlijkheid, door een ander tot oneerlijke daden over te halen.

„De hier gebezigde uitdrukkingen zijn weder geene eenvoudige scheldwoorden, vallende in de termen van a. 471 n°. 11 *C. P.*, want er zijn omschrevene daadzaken en hoedanigheden bij vermeld.

„Ik acht dus het bij de memorie aangevoerde, even als het beroep, ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den req. ingediend, waarbij als *eenig middel* van cassatie wordt voorgesteld: verkeerde toepas-

sing van a. 375 St., op grond dat, om gemeld artikel te kunnen toepassen, de gebezigde uitdrukking zou moeten inhouden de ten laste legging van eene voortdurende hebbelijkheid van eene bepaalde ondeugd, en dat in de woorden: *uw vader heeft mij eenmaal tot stelen willen overhalen* enz., geenzins eene voortdurende hebbelijkheid tot stelen van dien persoon ligt opgesloten, maar zij slechts zouden daarstellen eene geheel op zich zelve staande poging om iemand tot die slechte daad over te halen; en wijders, omdat, al bevatte de gebezigde uitdrukking de aantijging eener bepaalde ondeugd, dezelve dan nog slechts is gebezigd tegen eenen overledenen persoon, die in den zin der wet niet beleedigd kan worden;

„O. te dien aanzien, dat bij het beklaagde arrest op wettige bewijsmiddelen *in facto* is beslist, dat de req., op den 6den Mrt. 1856, op de openbare straat te Meppel, den persoon van R. M. boosaardiglijk de woorden heeft toegevoegd: „gij zijt „een gek, en jouw vader heeft mij eenmaal tot stelen willen „overhalen, en zoo een kerel bin ie ook, neem nu daar maar „getuigen van, ik zal 't jouw wel waar maken;"

„O., dat deze alzoo bewezene daadzaken bij het beklaagde arr. te regt zijn gequalificeerd het wanbedrijf van het uitspreken, op eene openbare plaats, van beleedigende uitdrukkingen jegens *een bepaald persoon*, die geenerlei ten laste legging van eene bepaalde en omschrevene daad, maar van eene aangeduide ondeugd behelzen, waartegen is voorzien bij a. 375 St.;

„O. toch, dat de req., door, na van den vader des klagers gezegd te hebben, *dat deze hem req. eenmaal tot stelen had willen overhalen*, daarop onmiddellijk te laten volgen en aan den klager toe te voegen: *„en zoo een kerel ben ie ook,"* kennelijk aan den klager heeft ten laste gelegd, dat hij eene oneerlijke geaardheid bezat, eene door den req. bij den klager veronderstelde geneigdheid, om, wanneer zich daartoe omstandigheden voordeden, anderen tot stelen over te halen;

„O., dat bij de wet geene meer bepaalde omschrijving of aanduiding der ten laste gelegde ondeugd tot toepassing van gemeld a. 375 St. wordt gevorderd, dan ten deze bij het aangevallen vonnis als bewezen is aangenomen, en dat het mitsdien onjuist is, dat daartoe in de gebezigde beleedigende uitdrukking nog daarenboven eene voortdurende hebbelijkheid van eene bepaalde ondeugd zoude moeten zijn opgesloten, terwijl er in het onderwerpelijke geval ook geene sprake kan zijn, als of de beleedigende uitdrukking slechts tegen *eenen overledenen persoon* zoude zijn gebezigd, naardien bij het beklaagde arr. is beslist, dat dezelve is toegevoegd aan den klager;

„O., dat alzoo het *eenig* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het gedane beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.”

N°. MCCLX. — Arrest van 14 Oct. 1856.

(A. 206, 211, 442 volgg. Sv.).

Zijn de a. 206 *en* 211 *Sv. geschonden, wanneer een vonnis, op aanwijzingen geveld, de bewijsmiddelen der aanwijzingen niet inhoudt?* — JA.

Heeft er schending plaats van dezelfde wetsa., wanneer, onmiddellijk na opgave in het vonnis wat in facto bewezen is, slechts gezegd wordt, dat die feiten WANBEDRIJF *(zonder meer) daarstellen, en daarop later, zonder toetsing der feiten aan de strafwet, eene schuldigverklaring aan* DIEFSTAL *volgt?* — JA.

J. T. S., oud volgens opgave 30 jaren, van beroep sjouwer, geboren en wonende te Rotterdam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., regt doende in hooger beroep, van den 4den Julij 1856, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te Rotterdam, van den 22sten Mei 1856, bij welk vonnis hij is verklaard schuldig aan het wanbedrijf van enkelen

diefstal, en is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee jaren, en in de kosten, des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen, met bevel dat de voorwerpen, welke in de zaak als stukken van overtuiging hebben gediend, aan den eigenaar of regthebbende zullen worden teruggegeven.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. MELORT en de Adv.-G. DEKETH, in zijne conclusie, heeft de H.-R. gewezen het volgende

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege den req. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd;

„O. nogtans, ambtshalve, in *de eerste plaats*, dat in het vonnis van de Arr.-R. te Rotterdam, van den 22sten Mei 1856, met welks gronden en beweegredenen het Hof, blijkens het beklaagde arr., zich vereenigd heeft, in ééne enkele overweging vervat is de slotsom van 's regters onderzoek ter teregtzitting omtrent de bewezene daadzaken en de schuld van den req. aan de daadzaken, luidende die overweging als volgt:

„O., dat het wettig en overtuigend bewezen is door de „aanwijzingen, verkregen door de onder eede afgelegde verkla„ringen van de drie gehoorde getuigen, in haar onderling ver„band en zamenhang, dat de beklaagde, op den 19den April ll., „des middags tusschen één en twee ure, uit een baal met koffij, „behoorende tot eene partij van 25 balen, welke door de firma „A. F. S. en Cie, ter plaatse voor het Maastrichtsche beurtveer, „op het Haringvliet, bezorgd waren, arglistig heeft weggenomen „eenige ponden koffijboonen en daarna in zijne broekspijpen „verborgen, waar ze bij hem gevonden zijn, zoodat hij te „naauwernood gaan kon;" — dat alzoo geene der aanwijzingen, waarop de veroordeeling berust, in voormeld vonnis zijn opgegeven;

„dat volgens a. 428 Sv., aanwijzingen wel onder de wettige

bewijsmiddelen zijn opgenoemd, en dat bij a. 444 van hetzelfde Wetboek de beoordeeling der kracht van bewijs, welke aanwijzingen in elk bijzonder geval hebben, aan de bescheidenheid des regters is overgelaten, maar dat niettemin in de vonnissen en arr^{n}. moet worden uitgedrukt, niet alleen hoe elk der aanwijzingen is bewezen, maar ook *welke* daadzaken, gebeurtenissen en omstandigheden door den regter als aanwijzingen zijn aangenomen, bij gebreke waarvan de regter moet geacht worden niet voldaan te hebben aan het voorschrift van de wet, dat alle vonnissen de gronden, waarop zij rusten, moeten vermelden;

„*in de tweede plaats*, dat onmiddellijk na de vermelding van hetgeen ten laste van den req. bewezen was, in voorschreven vonnis volgt de overweging, „dat het feit daarstelt wanbedrijf,„ en dat eerst bij de schuldigverklaring het wanbedrijf wordt genoemd *enkele diefstal*;

„dat alzoo niet is voldaan aan het voorschrift der wet, welke uitdrukkelijk beveelt, dat de regter zal beraadslagen, niet alleen over het bewezene of niet bewezene der daadzaken, maar ook over derzelver qualificatie, en dat de beslissing daaromtrent in het vonnis zal worden uitgedrukt;

„O., dat bij het beklaagde arr. mitsdien in twee opzigten a. 211, in verband met a. 206 Sv., is geschonden;

„Vernietigt het voors. arr. van het Pr.-Ger. in Z.holland, van den 4^{den} Julij 1856, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op de bestaande acte van appel te worden beregt en afgedaan; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.„

N°. MCCLXI. — Arrest van 28 Oct. 1856.

(A. 169 *C. P.*)

Blijft het misdrijf, voorzien bij a. 169 *C. P., toerekenbaar, niettegenstaande de bij dat a. bedoelde ambtenaren een* BESTAAND DEFICIT *later weder gedekt hebben?* — JA.

Behoeft de rekenpligtige ambtenaar, schuldig aan verduistering van gelden, IN MORA *gesteld te worden?* — NEEN.

J. C. R., vroeger Rijks-ontvanger te Reek, thans wonende te Dinther, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, van den 19den Junij 1856, waarbij hij is schuldig verklaard aan het verduisteren van 's Rijks gelden, meer dan 3000 francs bedragende, die hij uit hoofde van zijnen post als ontvanger in handen had, en op grond van de a. 169 en 172 St. en a. 9 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van zes maanden en in eene geldboete ten bedrage van 1/12 gedeelte der door hem verduisterde som van f 1776.58½, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVO KLUIT, heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„Ik ben van gevoelen, dat het *eenig* in deze zaak aangevoerde *middel* van cassatie zal behooren te worden afgewezen.

„Dat *middel* van cassatie is: verkeerde toepassing van de a. 169 en 172 C. P., — en zulks hoofdzakelijk op grond, dat hier niet zoude zijn gebleken van eenig bedriegelijk oogmerk om gelden te verduisteren of aan hunne bestemming te onttrekken, welke de req. als Rijks-ontvanger uit hoofde van zijnen post in handen had.

„De req. beweert namelijk, dat hier niet voldoende is, dat er een te kort aanwezig wordt bevonden, dat de toevertrouwde gelden, even als bij het gewoon misdrijf van *abus de confiance*, niet voorhanden zijn; — maar dat die moeten zijn weerloos

gemaakt (*détourné ou soustrait*), met een bedriegelijk oogmerk; — welk bedriegelijk oogmerk eerst kan bestaan van af het oogenblik dat de teruggave òf geweigerd wordt, òf wel onmogelijk is, — òf dat de beschuldigde *in mora* is gesteld tot teruggave.

„Het door den req. hieromtrent voorgestane gevoelen zal men ook bevestigd vinden bij CHAUVEAU (Tom. IV, p. 82, édition de Paris), waar men leest, dat het misdadig doel (*but coupable*) in deze niet blootelijk moet worden gezocht *dans le fait matériel de détournement*, *mais dans sa réunion à celui de l'insolvabilité du prévenu*, *au moment de l'exigibilité des sommes détournées*.

„Wanneer ik evenwel het oog vestig op de feitelijke beslissing, zoo als die zich hier in dit geding voordoet, dan geloof ik wel niet, dat hier de rede zal kunnen zijn van eenige verkeerde toepassing van a. 169 *C. P.*, — maar ben ik veeleer van meening, dat daarin al datgene voldoende ligt opgesloten, hetgeen gevorderd wordt om de uitgesprokene qualificatie en schuldigverklaring te wettigen.

„Blijkens den inhoud van het arr., „is door den contrôleur „van 's Rijks belastingen in de maand September des vorigen „jaars ontdekt, dat de beschuldigde, de tegenwoordige req., „zijnde ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Reek, „over het dienstjaar 1855 tot 1856 ontvangsten had gedaan, „die door hem niet geboekt waren; — dat de beschuldigde, „toen erkennende 's Rijks-gelden misbruikt te hebben voor de „behoeften van zijn talrijk gezin, gereedelijk heeft medegewerkt „tot de noodige teregtwijzingen; — en dat bij eindproces-„verbaal van den contrôleur is geconstateerd, en door den be-„schuldigde is erkend, dat het geheele te kort in zijne kas „heeft bedragen de somma van f 1776.58½, tot dekking waar-„van hij successivelijk heeft overgestort de somma van f 1772.93½.

„Naar mijne wijze van zien nu blijkt uit deze opgegevene

feiten ontwijfelbaar, dat hier heeft plaats gehad eene weerloosmaking en aan hunne bestemming onttrekken (*détournement*) van gelden, welke bij den req. uit hoofde van zijnen post in zijne handen waren, (*qui étaient entre ses mains en vertu de ses fonctions*), terwijl het doleuse dezer handeling, of liever de toerekenbaarheid daarvan in eenen strafregterlijken zin wel nimmer konde worden weggenomen, het zij door de omstandigheid, dat de gelden waren aangewend om in de behoeften van een talrijk gezin te voorzien, — het zij door de omstandigheid, dat het bestaande te kort later door den req. zelven is aangezuiverd en gedekt.

„Wat het eerste betreft, — de behoefte van het talrijk gezin, — zoo zal het wel geen betoog vereischen, dat daardoor het kenmerk van culpabiliteit, *in foro criminali*, wel niet zal kunnen worden uitgewischt.

„Bij de beoordeeling vóor de vierschaar der zedelijkheid, moge de bedoelde omstandigheid welligt van beslissenden invloed zijn in het voordeel des req[s].; — ook zelfs bij den strafregter moge zij tot maatstaf verstrekken voor de toepassing eener milde straf (gelijk dit hier *in casu* werkelijk is geschied); — het *criterium* van misdrijf, in strafregterlijken zin, wordt daardoor geenzins weggenomen. En wat nu het tweede betreft, — de aanzuivering van het te kort, en alzoo de herstelling van het misdrijf, — zoo zal ook dáárin wel geen grond kunnen gelegen zijn tot wegneming van de strafbaarheid der handeling, op het oogenblik toen het bestaan van het misdrijf werd geconstateerd, en dus het misdrijf zelf, in het oog van de strafwet, geacht moest worden begaan en voltooid te zijn. — De gelden, aan het Rijk toebehoorende, waren werkelijk verduisterd, door die aan te wenden ten behoeve van het gezin. Op het oogenblik toen het deficit werd ontdekt, waren die gelden niet voorhanden; — zij konden niet worden gereproduceerd, zij waren weerloos gemaakt.

»Ik geloof niet, dat er iets meer vereischt werd om a. 169 van toepassing te doen zijn, — en vooral niet eene *in mora* stelling, — als waarvan het misdrijf als zoodanig volstrekt niet afhankelijk is gemaakt.

»Ik houde dus het aangevoerde *cassatie-middel* voor ongegrond, en concludeer mitsdien tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gezien de memorie, van wege den req. ingediend, waarbij als *middel* van cassatie wordt voorgesteld: verkeerde toepassing van de a. 169 en 172 S^{t}., omdat niet is gebleken van eenig bedriegelijk oogmerk om gelden te verduisteren of aan hunne bestemming te onttrekken, welke de req. als Rijks-ontvanger in handen had;

»O., dat bij het beklaagde arr., op grond van verschillende bewijsmiddelen, en ook uit de bekentenis en opgave van den beschuldigde, nu req., is gebleken, dat hij, als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Reek, in de maand Sept. 1855 door den contrôleur te Grave is bekend gemaakt met de ontdekking van eenige door hem req. gedane, doch niet geboekte ontvangsten over het dienstjaar 1855—1856; dat de req., toen erkennende 's Rijks gelden misbruikt te hebben voor de behoefte van zijn talrijk gezin, gereedelijk heeft medegewerkt tot de noodige teregtwijzing; - dat op den 19^{den} Mrt. 1856 is geconstateerd en door den beschuldigde is erkend, dat het geheele te kort in zijne kas heeft bedragen f 1776.58$^{1}/_{2}$, tot dekking waarvan hij successivelijk in Oct. 1855, Januarij en Maart 1856, in 's Rijks kas heeft overgestort f 1772.93$^{1}/_{2}$;

»O., dat alzoo de toerekenbaarheid van het verduisteren en aan hunne bestemming onttrekken der gelden, in deze door den *judex facti* niet eeniglijk is gegrond op het niet voorhanden zijn dier gelden op het oogenblik der ontdekking, maar op deze omstandigheid, in verband met het niet boeken van

eenige ontvangsten, en het misbruiken der gelden voor de behoefte van het gezin, waardoor alzoo van het bedriegelijk oogmerk van de handeling des reqs. is gebleken;

„O., dat het beweren des reqs., als zoude hier het denkbeeld van strafwaardige bedoeling wegvallen, omdat hij, blijkens een door hem gestelden borgtogt van hooger bedrag, en de later gedane overstortingen, niet buiten magte was tot teruggave van het geld aan de schatkist, in deze niets kan afdoen, *ten eerste*, omdat het bestaan van eenen borgtogt den rekenpligtigen ambtenaar geene bevoegdheid geeft om gelden tot het bedrag van den borgtogt te verbruiken, waardoor de borgtogt, die tot waarborg dienen moet, feitelijk zoude worden opgeheven; en *ten andere*, omdat eene herstelling van de schade, door het misdrijf te weeg gebragt, het strafwaardige der handeling niet kan wegnemen, zoodat de later door den req. gedane overstortingen geenen invloed kunnen uitoefenen op de toerekenbaarheid van het vroeger reeds voltooide misdrijf;

„O., dat het door den req. beweerde voornemen tot aanzuivering der kas tegen den tijd der vermoedelijke contrôle van zijn kantoor (hetwelk door den req. tot staving van het niet strafwaardige doel zijner handeling wordt afgeleid uit het bestaan der kohieren van de directe belastingen, die het aanwenden der gelden tot andere einden onmiddellijk aan den dag zouden brengen), indien het in deze al van invloed mogt kunnen zijn, dan nog in 's Hofs beslissing omtrent de daadzaken niet is opgenomen, en derhalve in cassatie niet in aanmerking kan komen;

„O. voorts, dat het door den req. beweerde gemis eener *in-mora*-stelling voor de terugbrenging der gelden van geenen invloed kan zijn, naardien a. 169 St. zoodanige *in-mora*-stelling niet vordert;

„O., dat mitsdien het voorgestelde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCLXII. — Arrest van 29 Oct. 1856.

(A. 390 *C P.*)

Is een turfhok, gelegen in eene rondom afgesloten ruimte, welke behoort aan de eigenaars van twee naburige erven, eene aanhoorigheid van een bewoond huis, zelfs dan, als men het turfhok genaderd is over den muur van den niet bestolene, en er tusschen de gedeelten der ruimte, welke ieder der beide eigenaren toekomen, geene afscheiding bestaat? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Overijssel is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Hof, van den 17den Junij 1856, waarbij D. v. H., volgens zijne opgave oud 38 jaren, daglooner, geboren en wonende te Delden, ter zake van diefstal van eenige turven, gepleegd in den vroegen morgen of nacht van den 19den Mrt. 1856, door middel van overklimming in eene beslotene plaats (*enclos*), welke niet als een bewoond huis kan worden aangemerkt of daarmede gelijk gesteld, onder het bestaan eener verzachtende omstandigheid, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van zes maanden, alsmede in de kosten, en zulks met toepassing van a. 14 *principio* en n°. 4 en a. 20 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, alsmede van a. 463 en a. 52 St.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS genomen de volgende conclusie:

„Ik heb niets te voegen bij de volledige en juiste memorie, en vereenig mij daarmede geheel.

„Alleen vermeen ik den Raad, misschien ten overvloede, te mogen aanbevelen de lezing van de bij de memorie aangehaalde plaats uit het werk van CHAUVEAU (Bruss. ed.), vooral pag. 38, Tom. II, 400, n°. 3327, 1°. kolom *in fine*, in voce: *Quelle est la signification de ce mot?* (*dépendance.*)

„De geleerde schrijvers betoogen daar, dat al wat gelegen is in eene algemeene afsluiting, beveiligd wordt door de wet tegen aanranding en berooving van buiten door inklimming;

braak enz., en dat dit laatste valt in de termen van a. 384 j°. 381 n°. 4 *C. P.*, en dus met criminele straffen is bedreigd, hoewel die straffen door onze wet van 1854 zijn gewijzigd en met correctionele straffen kunnen worden bestraft.

„Maar om der beginselen wille, moet ook de qualificatie *in casu* blijven bestaan, en de straf kan volgens a. 9 der wet van 1854 niet beneden een half jaar gebragt worden.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en, ten principale regt doende, den gereq. zal schuldig verklaren aan diefstal bij nacht, in de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van inklimming, onder het bestaan van verzachtende omstandigheden, en hem zal veroordeelen tot correctionele gevangenisstraf van twee jaren, alsmede in de kosten in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, ingediend ter griffie van voormeld Hof den 27sten Junij jl., bestaande in schending van a. 390, in verband met de a. 384 en 386 n°. 1 St., en alzoo verkeerde toepassing van a. 14 n°. 4 en a. 20 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, doordien bij het beklaagde arr. de plaats, waar de diefstal is gepleegd, niet is aangemerkt als de aanhoorigheid eener bewoonde huizing;

„O., dat bij het beklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen *in facto* is aangenomen: dat de beschuldigde, alhier gereq., in den vroegen morgen, te half vijf ure, van den 19den Mrt. dezes jaars, over eene houten schutting van eenen tuin en opene plaats, behoorende aan en gelegen achter de woning van mejufvrouw de wed. G. T. Z. te Delden, is geklommen, en zich vervolgens heeft begeven in een binnen die afschutting aanwezig ongesloten turfhok, in gebruik bij en liggende achter de woning en grutterij van H. D. v. D. B., en aldaar

eenen bij zich hebbenden zak met turven heeft gevuld, met het doel, zoo als de beschuldigde erkent, om dezelve arglistig te ontvreemden en naar zijne woning te vervoeren, als wanneer hij door de veldwachters op heeter daad is betrapt en hem de zak met turven is ontnomen;

„Dat het locaal of turfhok, waarin de diefstal is gepleegd, is geplaatst in een rondom, gedeeltelijk door eene houten omheining en gedeeltelijk door muren van gebouwen, van de openbare straat of weg afgesloten terrein, waarop de woningen van de wed. T. Z. en van H. D. V. D. B. uitkomen en toegang hebben, zoo nogtans, dat elk een gedeelte van dat terrein toebehoort of in gebruik heeft, en ieder hunner eene afzonderlijke deur of uitgang heeft naar den openbaren weg; — dat zich tusschen de erven of gronden, tot beide woningen behoorende, geene afscheiding of afsluiting bevindt, en de beschuldigde, over de schutting van de wed. T. Z. geklommen zijnde, zich over het erf van deze ongehinderd naar het turfhok van V. D. B. konde begeven, om den diefstal te plegen;

„O., dat het Hof deze feiten wel heeft gequalificeerd als diefstal in den vroegen morgen of nacht, door middel van overklimming in eene beslotene plaate (*enclos*), doch niet als in de aanhoorigheid van een bewoond huis gepleegd, en zulks op grond dat het turfhok, waarin de diefstal is gepleegd, geplaatst is op een erf of terrein, in gebruik bij een bewoond huis, doch met dat huis niet in eene afzonderlijke omgeving is besloten, en van het naast daaraan grenzend erf of eigendom van de wed. T. Z. door geene heg of sloot is afgescheiden;

„O., dat, volgens a. 390 St., als bewoond huis wordt gerekend elk gebouw, woning enz., geschikt of bestemd tot bewoning en wat daartoe behoort, zoo als plaatsen, werven (*cours*, *bassecours*) enz.; en dat, wel is waar, uit het slot van dat a. is op te maken, dat alleen datgene als aanhoorigheid kan worden beschouwd, wat met de huizinge in eene algemeene afsluiting

is gelegen, doch dat daaruit geenzins volgt, zoo als bij het beklaagde arr. is aangenomen, dat, wanneer twee bewoonde huizingen te zamen met het bij ieder behoorende terrein eene algemeene omsluiting hebben, dat omsloten terrein of het daarop gelegen getimmerte niet in den zin der wet eene aanhoorigheid van bewoonde huizing zoude uitmaken;

„O., dat het tegendeel veeleer volgt zoowel uit de beantwoording van dat artikel, als uit het kennelijke doel van den wetgever, om de woningen en de daarbij in gebruik zijnde, voor het publiek afgeslotene plaatsen door strengere strafbedreiging te beschermen;

„O., dat derhalve de plaats, waar de voormelde diefstal, volgens 's Hofs arr., den 19 Mrt., des morgens ten half vijf ure, en mitsdien vóór zonsopgang, en daarenboven met overklimming, is gepleegd, volgens gemeld wetsa. moet worden aangemerkt als de aanhoorigheid eener bewoonde huizing, en gevolgelijk de diefstal had behooren te worden gequalificeerd als diefstal bij nacht, in de aanhoorigheid eener bewoonde huizing door middel van overklimming gepleegd, ook na de wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, zoo in a. 386 n°. 1 als in a. 384, in verband met a. 381 n°. 4 S_t., met criminele straf bedreigd;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. de gemelde wetsbepalingen zijn geschonden, en a. 14 n°. 4 en a. 20 der gezegde wet van den 29sten Junij 1854 verkeerdelijk toegepast;

„Vernietigt het beklaagde arr., voor zoo ver betreft de aan de bewezene daadzaken gegevene qualificatie en de toepassing der straf, bij de wet bepaald;

„En op voorn. gronden ten principale op de bij het arr. als bewezen aangenomen daadzaken regt doende,

„Verklaart dat de daadzaken, waaraan D. v. H. is schuldig geoordeeld, daarstellen diefstal bij nacht, in de aanhoorigheid van bewoonde huizing door middel van overklimming gepleegd.

„Voorts in aanmerking nemende de door het Hof aangenomen verzachtende omstandigheid, en gezien de a. 386 nº. 1, 384 en 381 nº. 4 St., alsmede de a. 2 en 9 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* nº. 102, luidende enz.

„Veroordeelt genoemden D. v. H. te dier zake tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van één jaar, alsmede in de kosten, in cassatie gevallen."

Nº. MCCLXIII. — Arrest van 4 November 1856.

(A. 209, 211, 214 *C. P.*)

Zijn bovengemelde a. toepasselijk, wanneer de personen, naar hunne jagtacten gevraagd, op de jagtopzieners aanleggen met gespannen haan en den vinger aan den trekker, onder bedreiging van hen te zullen doodschieten, en met het gevolg, dat de beambten genoodzaakt zijn de wijk te nemen en hunne wettelijke ambtspligten onvervuld te laten? — Ja.

H. G., oud 21 jaren, boerenknecht, en A. W., oud 29 jaren, arbeider, beiden wonende te Boekel, zijn reqn. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van den 26sten Junij 1856, waarbij zij met twee andere beschuldigden zijn schuldig verklaard aan gewelddadigen en feitelijken wederstand tegen bedienende beambten, handelende ter uitvoering der wet, gepleegd door eene gewapende vereeniging van meer dan drie en minder dan twintig personen, en veroordeeld tot eene correctionele gevangenis, de *eerste* req. voor den tijd van achttien maanden en de *tweede* voor den tijd van twee jaren, en in de kosten, en zulks met toepassing van de a. 209, 211 en 214 St. en a. 9 der wet van 29 Junij 1854, *St.* nº. 102.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer de Vos, heeft de Adv.-G. Arntzenius genomen de volgende conclusie:

„Bij de uitvoerige memorie is beweerd: verkeerde toepassing

der a. 209, 211 en 214 *C. P.* en schending van a. 224 *eod.*, op grond dat hier niet moest zijn gedacht aan *rebellion*, maar alleen aan *menaces* tegen bevoegde ambtenaren in functie, en dat *in casu* zouden ontbreken de criteria van het eerstgen. misdrijf; namelijk *violences et voies de fait.*

„Ik breng alle hulde toe aan de moeite, die de steller der memorie zich gegeven heeft, en die eene betere zaak waardig was; maar ik weet inderdaad niet, waar te beginnen en waar te eindigen, om het ongegronde van het aangevoerde te betoogen.

„Ik zoude daarover zeer lang kunnen redeneren; maar wanneer mijne ambtgenooten en ik zelf dit reeds dikwijls gedaan hebben, acht ik voegzamer den H.-R. zelf te laten spreken uit zijne vroegere arr^n^.; want ik zoude moeten herhalen, wat de H.-R. en ik zelf gezegd hebben, hetgeen de H.-R. zeker liever zal lezen.

„Bij nadenken heb ik vermeend, dat het beter was, indien ik den Raad opgaf op welke plaatsen hij de geheele oplossing van het beweerde kan vinden. — Ik heb ze geraadpleegd.

„Ik vergenoeg mij met uit eene menigte arr^n^. er slechts drie aan te halen, waarvan de motieven mij voor deze zaak het belangrijkste voorkwamen.

„Het eerste is van 28 Jan. 1846, *Nederl. Regtspr.*, XXIII, 219, v. d. Honert, *S^t^. en Sv.*, 1846, I, 134, waar mijne conclusie; maar vooral arr. van 28 Oct. 1846, *Nederl. Regtspr.* XXVI, 1, v. d. Honert, 1846, II, 317; en het meest een arr. van 5 Mei 1851, *Nederl. Regtspr.* XXXVIII, 322, v. d. Honert, *S^t^. en Sv.*, 1851, I, 220.

„Verlangt de H.-R. er meerdere, dan raadplege hij het werk van den heer Schooneveld, ad a. 209 *C. P.*, in notis, sub. litt. ee. en ss.; ad a. 312 *C. P.*, nota a; ad. a. 224 *C. P.*, in nota y.

„Wij leeren uit alle die beslissingen van den Raad zelven, dat eenvoudige bedreiging met woorden geene rebellie daar-

stelt; maar dat zij wel daar is, wanneer daarbij de bedreigers gewapend zijn en daardoor beambten, in wettige functie zijnde, in de onmogelijkheid brengen hunnen pligt te doen.

„Dat met vuurwapens aanleggen met overgehaalde hanen en den vinger aan den trekker (zoo als de feitelijke beslissing luidt), door acht personen, op twee in functie zijnde ambtenaren, dat zijn *violences et voies de fait*, waardoor is gepleegd *une attaque ou resistance*.

„Ik zal niet spreken over datgeen, waarmede de memorie eigenlijk aanvangt, dat is, de poging om te ecarteren het denkbeeld aan de misdaad van a. 307 *C. P.*, *bedreiging met moord onder voorwaarde*.

„De req^{n}. zijn er niet van beschuldigd, en ik behoef er mij niet over uit te laten, evenmin als de req^{n}. het hadden behoeven te doen.

„Ik zal eindigen met de aanhaling van eene autoriteit, welke wij gewoon zijn te achten, die van de commentatoren Chauveau en Faustin.

„Bij hen lees ik in Deel II (Bruss. ed.), 234, 2de kolom, medio: *Les outrages et les simples menaces etc.*, met aanhaling van arrn. van het Hof van cassatie in Frankrijk.

„Die weinige woorden bevatten geheel mijn denkbeeld, mijne beoordeeling der zaak, en de wederlegging van alles wat zoo breedvoerig bij de memorie is aangevoerd.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling der req^{n}. *in solidum* in de kosten, in cassatie gevallen. „

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *eenig middel* van cassatie, namens de req^{n}. voorgesteld bij memorie, en bestaande in schending van a. 209, in verband met de a. 211, 214 en 224 S^{t}., als zijnde de ten laste der req^{n}. bewezene daadzaken verkeerdelijk gequalificeerd als *rebellie*, alzoo ze slechts daarstellen *outrages par gestes ou menaces*;

„O., dat bij het beklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen als bewezen is aangenomen, dat negen personen, allen van schietgeweer voorzien, te zamen op den 30sten Dec. jl. op de Veluwsche heide, tusschen Boekel en Erp, jagende, door de twee opzieners der jagt L. L. en P. v. B. zijn aangehouden en naar hunne jagtacten gevraagd, en dat daarop acht hunner, waaronder de beide reqn., te gelijk hunne schietgeweren op de jagtopzieners hebben aangelegd, en bepaaldelijk de vier beschuldigden, waaronder de beide reqn., hunne geweren met gespannen haan en den vinger aan den trekker op hen hebben gerigt; hebbende de reqt. W. de tromp van zijn geweer bijna op de borst van den opziener L. gezet, en onder bedreiging van hen te zullen doodschieten, de opzieners hebben genoodzaakt de wijk te nemen en hunne wettelijke ambtspligten onvervuld te laten;

„O., dat in deze bewezene daadzaken al de kenmerken gelegen zijn van de bij a. 209, in verband met de a. 211 en 214 St. omschrevene misdaad van wederspannigheid, terwijl het aanleggen en van nabij op de beambten rigten van vuurwapenen door onderscheidene personen, met den vinger aan den trekker en met het kennelijk doel om daardoor bedienende beambten de wijk te doen nemen, en alzoo te beletten de hun bij de wet opgedragen ambtspligten te vervullen, niet als eenvoudige beleediging (*outrage*) door gebaren en dreigementen kan worden aangemerkt, maar noodzakelijk als met er daad het leven dier beambten in dadelijk gevaar brengende moet worden beschouwd, als daarstellende zoodanig geweld en feitelijkheid, als volgens gemeld a. 209 den aldaar omschreven wederstand het kenmerk van wederspannigheid doen verkrijgen;

„O., dat derhalve aan de bewezene daadzaken door het Hof te regt de bij arrest omschrevene qualificatie is gegeven, en mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het ingestelde beroep in cassatie en veroordeelt de reqn. solidair in de kosten, daarop gevallen.”

N°. MCCLXIV. — Arrest van 4 November 1856.

(A. 328 *C. P.*; a. 206 en 211 Sg.)

Heeft er schending plaats van de hier boven vermelde a., wanneer de regter nalaat uitspraak te doen op de verdediging van den beklaagde, dat hij tot wettige zelfverdediging slagen heeft toegebragt? — Ja.

M. I. E., van beroep fabriekant, oud 61 jaren, geboren te 's Gravenhage en wonende te Zalt-Bommel, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van den 25sten Junij 1856, waarbij dat Hof, met te niet doening van het appel, en zich vereenigende met, en aannemende de gronden van beslissing van den eersten regter, voor wat betreft het bewijs der daadzaken, derzelver qualificatie, het bewijs van de schuld des beklaagden aan die daadzaken, de toegepaste strafwet, en de opgelegde straf, het vonnis, waarvan appel, heeft bevestigd, met veroordeeling van den beklaagde ook in de kosten in appel, des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen; en bij welk vonnis de beklaagde is schuldig verklaard aan het moedwillig en gewelddadig aangrijpen en stooten, door welke gewelddadigheid geenerlei ziekte of beletsel van te werken gedurende meer dan twintig dagen is ontstaan, en is veroordeeld, met aanneming van verzachtende omstandigheden, krachtens a. 311 § 1 en a. 463 St., in eene geldboete van f 12.00 en in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. Melort, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Hoe ongaarne ik ook ambtshalve adviseer tot cassatie en renvooi, op grond van gebrekkige motivering, volgens de a. 206 en 211 Sg., wanneer dit niet bij eene memorie is aangevoerd, zie ik mij nu weder verpligt dit te doen, in het belang der maatschappij.

„Ik zwijg van alle de in de memorie, zoowel bij de daad-

zaken, als bij de regtsmiddelen aangevoerde feiten en redenen van convenientie, omdat van die feiten uit het beklaagde vonnis niets blijkt.

„Maar er is nagelaten uitspraak te doen in het bevestigde vonnis over een gewigtig punt, namelijk „of hier heeft plaats „gehad werkelijke nooddwang der wettige zelfverdediging „, een punt, dat van het grootste belang was in dit proces.

„Had ik daarvan geen spoor gevonden in het proces, dan zoude ik hebben moeten zeggen, dat alles afstuitte op de feitelijke beslissing van het bevestigde vonnis.

„Maar uit het proces-verbaal van de Regtb. te Tiel (in fine) blijkt duidelijk, dat de req. zich op die wettige zelfverdediging heeft beroepen, en nu wordt bij de memorie aangevoerd: schending van a. 328 *C. P.*, daartoe betrekkelijk. De regter had zich daarover moeten uitlaten; het is geen *fait d'excuse*, dat tot vermindering van straf leidt, maar dat, *casu quo*, tot geheele straffeloosheid aanleiding geeft.

„Ik ben het echter niet eens met de conclusie der memorie, dat namelijk de req. zoude moeten worden ontheven van de tegen hem uitgesprokene veroordeeling.

„De Raad kan niet beoordeelen, of hier werkelijk heeft bestaan nooddwang der wettige zelfverdediging, of niet.

„Dat punt moet eerst door den *judex facti* uitgemaakt worden, en daartoe is een renvooi ex a. 206 en 211 Sv. het eenige middel.

„Er is nog een punt dat mij opgevallen is bij dit beroep, hoewel dat punt geene verandering in mijne beschouwing der zaak brengt: de vraag namelijk, of de memorie wel tijdig is ingediend.

„Ik geloof het niet.

„Het beroep was aangeteekend op Zaturdag den 28sten Junij ll., en de memorie is ter griffie ontvangen den 9den Julij ll. (Woensdag), ofschoon op den inventaris staat 7 Julij.

„Nu had, volgens a. 393 Sv., de req. eene memorie kunnen indienen op denzelfden Zaturdag, 28 Junij, of binnen de tien volgende dagen.

„De H.-R. heeft beslist, dat dit moesten zijn tien vrije dagen, dus de *dies a quo* niet medegerekend, en tevens, dat, wanneer de *laatste* vrije dag op eenen Zondag inviel, de memorie nog op den volgenden dag (Maandag) mogt worden ingediend.

„Hier nu was de laatste vrije dag een Dingsdag (8 Julij), en de req. had dus, buiten den 28sten Junij, tien volle vrije dagen gehad voor het indienen der memorie.

„Er zullen toch altijd een of twee Zondagen in dien termijn voorkomen; maar daar heeft de H.-R. niet op gelet, omdat dit inderdaad den req., die werkelijk het volste regt had den laatsten dag af te wachten, niet belemmerde.

„Wat echter hiervan zij, zoo herhaal ik dat het tot mijne beschouwing niets afdoen kan.

„Ik zoude de memorie, schoon te laat ingediend, toch gelezen hebben, en zonder of met die tot hetzelfde resultaat gekomen zijn.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen en de zaak zal verwijzen naar een aangrenzend Pr.-Ger., om door hetzelve op nieuw te worden onderzocht en afgedaan op het hooger beroep; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. zich tegen het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van den 25sten Junij 1856, heeft voorzien in cassatie op den 28sten dierzelfde maand, doch dat zijne memorie van cassatie, blijkens de daarop gestelde aanteekening van den griffier, ter griffie van voornoemd Hof is ontvangen eerst op den 9den Julij daaraanvolgende, en dus niet binnen de 10 dagen, volgende op het doen van zijne voormelde aanteekening van cassatie;

„O., dat alzoo *in casu* het voorschrift van a. 393 Sg., houdende dat de veroordeelde, het zij bij het doen van zijne aanteekening van cassatie, het zij *binnen de tien* volgende dagen, ter griffie van het Hof of van de Regtb., waar het beklaagde arr. of vonnis gewezen is, een verzoekschrift zal kunnen indienen, houdende zijne *middelen* van cassatie, door den req. niet is in acht genomen, waarvan het gevolg is, dat op die memorie niet mag worden gelet;

„O. echter ambtshalve, dat de req., blijkens het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting van de Arr.-R. te Tiel, een aantal grove feitelijkheden, door de werklieden in de fabriek tegen hem zullende zijn gepleegd, heeft opgegeven, waaruit hij de gevolgtrekking heeft ontleend, dat hij zelf door zijn dronken werkvolk, en, onder anderen, door F. T., is mishandeld geworden, en zich niet anders dan uit nooddwang tot zelfverdediging heeft verweerd;

„O., dat dit beroep op nooddwang der wettelijke zelfverdediging, tegen eene aanklagte als de onderwerpelijke gedaan, niet is eene zoodanige verdediging, welke tot vermindering van straf kan leiden, maar dat dezelve, bewezen zijnde, geheele straffeloosheid moet ten gevolge hebben, en dat mitsdien de regter, in gevolge a. 380 2de lid Sg., hieromtrent een onderzoek had moeten instellen, en had moeten beraadslagen over het bewezene of niet bewezene der deswege aangevoerde daadzaken, en daaromtrent had moeten beslissen;

„O. echter, dat de regter in het bij het beklaagde arr. geheel bevestigde vonnis heeft nagelaten uitspraak te doen over de vraag, of in deze door den req. uit nooddwang van wettelijke zelfverdediging, waarop hij zich nadrukkelijk heeft beroepen, gehandeld is, en door desniettegenstaande tegen den req. eene schuldigverklaring en veroordeeling bij het beklaagde arr. uit te spreken, de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 328 St., heeft geschonden;

„Doet te niet het beklaagde arr. aan het Pr.-Ger. in Gelderland, van 25 Junij 1856, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om door hetzelve, op het hooger beroep, op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCCLXV. — Arrest van 4 November 1856.

(A. 242 Sg.)

Is de raadsman van een veroordeelde bevoegd, om, zonder schriftelijke volmagt van dezen, namens hem hooger beroep aan te teekenen? — NEEN.

Wordt de nietigheid van zoodanige aanteekening van appel verholpen door de erkentenis der mondelinge volmagt, door den appellant ter teregtzitting? — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brabant is req. van cassatie tegen een arr. van dat Hof, van den 19den Julij 1856, waarbij, in hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te 's Hertogenbosch, van den 29sten Apr. 1856, bij hetwelk G. v. D. L., voerman, wonende te Loon op Zand, is schuldig verklaard aan het moedwillig toebrengen van slagen en mishandeling, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenzetting van vier maanden, geldboete van ƒ8.00 en in de kosten, is verworpen de door het O. M. ingestelde exceptie van niet-ontvankelijkheid, en is bevolen, dat met de zaak ten principale zou worden voortgegaan.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA en de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., in zijne conclusiën, strekkende tot cassatie van het beklaagde arr., en voorts ten principale tot niet-ontvankelijk-verklaring van het ingestelde beroep en veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen, heeft de H.-R. gewezen het navolgende:

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij de ingediende memorie van cassatie, beweerde verkeerde uitlegging namelijk van a. 242 Sv. en schending van a. 68 R. O. en a. 242 voormeld, op grond dat de aanteekening van hooger beroep is gedaan niet door den beklaagde zelven, maar door een mondeling gemagtigde van dezen, en het aannemen van zoodanige aanteekening van hooger beroep is in strijd met de gemelde wetsbepalingen;

„O., dat in deze het hooger beroep, waarop is regt gedaan, was aangeteekend door Jhr. Mr. Louis Verheyen, advocaat te 's Hertogenbosch, verklarende op te treden als mondeling gemagtigde van G. v. d. L., voerman, geboren en wonende te Loon op Zand, welke Jhr. Mr. Louis Verheyen, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, in eersten aanleg gehouden, den genoemden G. v. d. L., gereq. in deze, als verdediger had bijgestaan; — dat wijders door het Hof is aangenomen, dat de veroordeelde, ter teregtzitting van den Hove tegenwoordig, verklaard heeft die mondelinge volmagt te hebben gegeven;

„O., dat, volgens de uitdrukkelijke bepaling van a. 242 Sv., de verklaring van hooger beroep moet worden gedaan door den beklaagde; — dat die bepaling aan den verdediger of raadsman van den beklaagde niet de bevoegdheid geeft, om in zijnen naam hooger beroep aan te teekenen, zoo als dit ten aanzien van het beroep in cassatie is toegelaten bij a. 389 van gemeld Wetboek;

„O., dat bij gevolg de hoedanigheid van verdediger of raadsman aan den advocaat Verheyen de bevoegdheid niet gaf om hooger beroep voor of in naam van den beklaagde en veroordeelde aan te teekenen;

„O., wat aangaat de aangehaalde mondelinge volmagt, dat, wanneer al het hooger beroep, door eenen bepaaldelijk daartoe

gemagtigde aangeteekend, behoort te worden aangenomen, dan toch van eene bepaalde volmagt moet blijken, vermits een ingesteld hooger beroep den beklaagde onderwerpt aan alle de gevolgen, die dat kan medebrengen, en de regter alzoo, alvorens tot de beregting daarvan over te gaan, volkomen zeker moet zijn, dat door den beklaagde, dien het geldt, hooger beroep is ingesteld;

„O., dat zoodanige volkomene zekerheid niet bestaat daar, waar slechts van eene mondeling gegeven volmagt blijkt; terwijl de later in deze bij het Hof afgelegde verklaring niet kan afdoen, omdat het beroep geldig en aannemelijk moet zijn op het oogenblik, dat het wordt gedaan, en daarnaar het al of niet van waarde zijn daarvan moet worden beoordeeld;

„O., dat mitsdien het voorgestelde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, van den 19den Julij 1856;

„En uit krachte van a. 105 R. O. ten principale regt doende;

„Verklaart de in voege voormeld gedane aanteekening van hooger beroep van het vonnis der Arr.-R. te 's Hertogenbosch, van den 29sten April 1856, van onwaarde;

„Verwijst den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen.„

N°. MCCLVI. — Arrest van 4 November 1856.

(A. 206 en 211 Sg.; a. 18 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Is een vonnis, houdende veroordeeling wegens enkelen diefstal van te veld staand gras, genoegzaam gemotiveerd, wanneer alleen wordt uitgemaakt, dat de beklaagde gras op eens anders grond heeft gesneden, maar omtrent de arglist en het doel om het gras WEG TE NEMEN *niets is beslist?* — NEEN.

A. v. B., arbeidster, geboren en wonende te Amersfoort,

is reqe. van cassatie tegen een in hooger beroep gewezen vonnis van de Arr.-R. te Amersfoort, van den 26sten Julij 1856, waarbij zij, met eene medebeklaagde, is verklaard schuldig aan het wanbedrijf van enkelen diefstal van te veld staand gras, en te dier zake, met toepassing van a. 18 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102, veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van veertien dagen, en solidair in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer van YSSELSTEYN en de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., in zijne conclusie, strekkende tot vernietiging van het beklaagde vonnis en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op het bestaande, hooger beroep te worden behandeld en afgedaan, de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat, heeft de H.-R. gewezen het navolgende:

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege de reqe van cassatie eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd;

„O. echter, wat aangaat de schuldigverklaring en veroordeeling, bij het beklaagde vonnis uitgesproken, dat bij dat vonnis als bewezen is aangenomen, dat de beklaagden, op den 10den Mei jl., gras en onkruid hebben gesneden en verzameld op de houtwallen der hofstede *de Koop*, onder Hoogland, in eigendom toebehoorende aan den derden getuige en verhuurd aan G. v. D. H.; — dat die houtwallen niet door dien getuige zijn verpacht, maar hij zich over deze de vrije beschikking heeft voorbehouden, en geene vergunning heeft verleend om daarvan gras of strooijing te plukken; — en dat dit bewezen feit is gequalificeerd: het wanbedrijf van enkelen diefstal van te veld staand gras, strafbaar volgens a. 18 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102;

„O., dat de reqe. voor het Ktng. te Amersfoort is gedagvaard

geweest, ter zake dat zij, op den 10den Mei 1856, des voormiddags omstreeks tien ure, op de Koop, onder de gemeente Hoogland, is betrapt, bezig zijnde aan het plukken en snijden van gras van de wallen langs de rogvelden van G. v. D. H., met het doel om zich dat arglistig toe te eigenen, doch waarin zij door hare betrapping is verhinderd;

„O., dat er alzoo moest worden onderzocht en uitgemaakt, of er in deze eene bedriegelijke wegneming of eene poging daartoe had plaats gehad van goederen, die aan de reqe. niet toebehoorden;

„O. nu, dat bij het beklaagde vonnis omtrent deze vereischten van diefstal, namelijk de wegneming of de poging daartoe en de arglist, niets onderzocht of beslist zijnde, diensvolgens verzuimd is te beraadslagen over daadzaken, die bewezen zouden moeten zijn, om het bij het toegepaste a. 18 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102, strafbaar gesteld feit daar te stellen, en dat door dit verzuim a. 211, in verband met a. 206 Sg. is geschonden, en het beklaagde vonnnis uit dien hoofde behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt uit voorschreven hoofde het beklaagde vonnis der Arr.-R. te Amersfoort, den 26sten Julij 1856 ten laste der reqe. gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

No. MCCLXVII. — Arrest van 5 Nov. 1856.

(A. 206 en 211 Sg.; a 209 en 212 St.)

Kunnen de aangehaalde a. 206 *en* 211 *Sg. geacht worden te zijn geschonden, en eene veroordeeling krachtens de a.* 209 *en* 212 *St. niet genoegzaam met redenen bekleed te zijn*,

wanneer het Hof overweegt, dat het wettig en overtuigend bewezen is uit twee processen-verbaal, door de jagtopzieners A. en B. op den afgelegden ambtseed opgemaakt, geheel bevestigd door hunne beëedigde verklaringen en die van den getuige C., reeds voor de Regtb. afgelegd en voor het Hof nogmaals herhaald, niet ontzeuwd door de beëedigde verklaringen van twee getuigen, ter verontschuldiging gehoord, dat de beklaagde den 25sten Nov. 1855 zich tegen genoemde jagtopzieners, die hem onder de gemeente E., ter zake van overtreding der wet op de uitoefening der jagt hadden bekeurd, (ter zake waarvan hij dan ook veroordeeld is) en daarna tot de taxatie van zijn jagttuig wilden overgaan, heeft verzet, door den eersten een stomp op de borst toe te brengen, en onder den uitroep van: „ik schiet je dood" een geweer op hem aan te leggen, en vervolgens een zoogenaamde snijdhaak op te heffen en den tweeden daarmede op het hoofd te treffen, ten gevolge waarvan zij genoodzaakt zijn geweest het jagttuig achter te laten, hetwelk zij eerst hebben kunnen halen, nadat de beklaagde in het huis van arrest was overgebragt? — NEEN.

J. B., volgens zijne opgave oud 52 jaren, van beroep jager, wonende te Nieuwerkerk aan den Yssel, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holland, regt doende in hooger beroep van correctionele zaken, van den 4den Julij 1856, waarbij hij, op zijn verzet tegen een arr., door dat Hof den 14den Mrt. bevorens bij verstek gewezen, als appellant van een vonnis van de Arr.-R. te Brielle, dd. 14 Febr. deszelfden jaars, is niet ontvankelijk verklaard in zijn hooger beroep, voor zoo veel betreft zijne bij dat vonnis uitgesprokene veroordeeling ter zake der jagtovertreding, voorzien bij a. 18_a der wet van den 6den Mrt. 1852, *St.* n°. 47, en voorts, met vernietiging van dat vonnis, voor zoo veel aangaat zijne veroordeeling ter zake van het misdrijf, voorzien bij de a. 209 en 212 St., schuldig verklaard aan wederspannigheid, gepleegd door één persoon, met wapenen, door zich feitelijk en gewelddadig te verzetten tegen bedienende beambten, handelende ter uitvoering der wetten, na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest, en met toepassing dier a., benevens a. 52 van

gemeld Wetb. en a. 11 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* nº. 102, veroordeeld tot gevangenisstraf van twee jaren, alsmede in de kosten der beide instantiën, daaronder begrepen die door het verstek veroorzaakt, voor zoo verre die dit misdrijf betreffen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik zal over dit beroep niet veel zeggen; want alles stuit af op de feitelijke beslissing.

„Er is in dit geding alleen sprake van eene aanklagt van rebellie, en de vraag kan alleen zijn: 1º. heeft de req. zich feitelijk en gewelddadig verzet tegen bedienende beambten? — 2º. waren die beambten in de wettige uitoefening hunner functiën, terwijl zij den beklaagde calangeerden? en 3º. is dit behoorlijk gemotiveerd? — Het komt mij voor, dat die vragen bevestigend moeten worden beantwoord.

„Intusschen behelst de memorie alleen schending van a. 211, in verband met a. 201 Sg. (welk laatstaangehaalde a. zeker abusivelijk voor a. 1 Sg. is voorgesteld, of voor a. 206 Sg.)

„Zijn nu de bij de eerste punten voorgestelde vragen behoorlijk bij het arr. beantwoord? Het antwoord moet m. i. weder bevestigend zijn.

„In de derde overweging van het beklaagde arr. vindt men de motivering der antwoorden op de beide eerste vragen.

„De beambten waren in de wettige uitoefening hunner functiën; want zij constateerden eene jagtovertreding, terwijl zij den dader *in flagranti* betrapten, dat is te zeggen, jagende en pogende wild te bemagtigen, en zij trachtten over te gaan tot de taxatie van het jagttuig.

„Dat de beklaagde zich feitelijk en gewelddadig heeft verzet, blijkt uit dezelfde 3de overweging.

„Immers, het toebrengen van een stomp op de borst en

het uitroepen: „ik schiet je dood", mitsgaders het aanleggen van zijn geweer en het willen treffen van een der jagtopzieners met een snijdhaak, zijn toch wel feitelijke gewelddadigheden en zijn behoorlijk bewezen verklaard.

„Het Hof heeft te regt als bewijsmiddel aangenomen een vonnis, waarbij de req. ter zake van jagtovertreding was veroordeeld geworden.

„Dat is een authentiek stuk; en de quaestie, of er gejaagd is, komt hier minder te pas, vooreerst, omdat dit bewijsmiddel in verband met de feitelijke beslissing voldoende is, en ten andere, omdat, al ware er niet gejaagd, er feitelijk en gewelddadig verzet is gepleegd tegen beambten, die dit in hunne ambtsbetrekking kwamen onderzoeken.

„Die beambten zijn daarin, volgens de feitelijke beslissing in het arr., belet door den feitelijken en gewelddadigen wederstand. Ik heb dit nog zeer onlangs betoogd in de zaak van G. c.s., met aanhaling van arr[n]. en de autoriteit van CHAUVEAU.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie: schending van a. 211, in verband met a. 1 Sg., op grond dat 's Hofs arr. niet zou zijn gemotiveerd omtrent het punt, of de req., tijdens de bekeuring, welke aanleiding tot zijn verzet gaf, werkelijk jagende was bevonden;

„O., dat het Hof, met betrekking tot het appellabel gedeelte van voormeld vonnis, heeft overwogen, dat het wettig en overtuigend bewezen is uit twee processen-verbaal, door de jagtopzieners M. G. en J. v. D. G. op den ambtseed opgemaakt, geheel bevestigd door hunne beëedigde verklaringen en die van J. N., reeds voor den regter afgelegd en voor het Hof nogmaals herhaald, niet ontzenuwd door de beëedigde verkla-

ringen van twee getuigen, ter verontschuldiging gehoord, dat de beklaagde, den 25sten Nov. jl., zich tegen gemelde jagtopzieners, die hem onder de gemeente Zwartewaal, ter zake van overtreding der wet op de uitoefening der jagt hadden bekeurd, (ter zake waarvan hij dan ook veroordeeld is) en daarna tot taxatie van zijn jagttuig wilden overgaan, heeft verzet, door den eersten een stomp op de borst toe te brengen en onder den uitroep van: „Ik schiet je dood," een geweer op hem aan te leggen, en vervolgens een zoogenaamde snijdhaak op te heffen, om den tweeden daarmede op het hoofd te treffen, ten gevolge waarvan zij genoodzaakt zijn geweest het jagttuig achter te laten, dat zij eerst hebben kunnen halen, nadat de beklaagde in het huis van arr. was overgebragt;

„O., dat in deze overweging door het Hof als bewezen is aangenomen, dat het feitelijk en gewelddadig verzet, waarvan alhier de rede is, door den req. is gepleegd tegen de jagtopzieners, *toen zij*, na den req. ter zake van jagtovertreding te hebben bekeurd, *tot taxatie van zijn jagttuig wilden overgaan;* en dat uit deze feitelijke beslissing noodzakelijk volgt, dat die ambtenaren tijdens het verzet handelden ter uitvoering der wet, hetgeen voldoende is om het verzet in de termen van a. 209 St. te doen vallen, al ware het dat de req. later had kunnen doen blijken, dat hij tijdens de bekeuring werkelijk niet in overtreding der jagtwet was geweest, en dat alzoo een onderzoek deswege, als van geen invloed op de beoordeeling van het misdrijf van wederspannigheid, geheel overbodig zoude geweest zijn;

„O. daarenboven, dat in ieder geval de bevestigende beantwoording dier vraag voldoende zou zijn gemotiveerd door de woorden: „ter zake waarvan hij dan ook veroordeeld is," wanneer men die in verband brengt met het vonnis van veroordeeling, bij het arr. omschreven;

„O., dat mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is onaannemelijk en in allen geval ongegrond;

„Verwerpt het ingestelde beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.”

N°. MCCLXVIII. — Arrest van 11 November 1856.

(A. 223 Sr.; a. 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68; a. 7 en 9 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Heeft er schending plaats van a. 223 *Sr., als een beklaagde veroordeeld is wegens diefstal, terwijl hij was gedagvaard ter zake van diefstal* OF MEDEPLIGTIGHEID DAARAAN? — NEEN.

Is de regter in appel bevoegd, om, wanneer, ter zake van enkelen diefstal, in eersten aanleg is opgelegd eene cellulaire gevangenisstraf van 2 *maanden, die straf te veranderen in een jaar correctionele gevangenisstraf, met toepassing van het minimum van a.* 401 C. P., *zonder van die mutatie andere rekenschap te geven, dan dat er geene termen bestaan om van de gewone toepassing der wet af te wijken, door gebruik te maken van de bevoegdheid, gegeven bij de wet van* 28 *Junij* 1851, *St. n°.* 68? — JA.

T. M. V., volgens opgave oud 47 jaren, landbouwer, geboren te Oud-Vroenhoven en wonende te Heer, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 26sten Junij 1856, waarbij dat Hof, regt doende op het hooger beroep, zoo van den req. als van het O. M., een vonnis der Arr.-R. te Maastricht, dd. 19 Maart 1856, — houdende veroordeeling van den req., ter zake van enkelen diefstal, tot eene gevangenisstraf van twee maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan, en eene geldboete van f 50.00, alsmede in de kosten, met bevel tot teruggaaf der overtuigingsstukken aan den eigenaar of regthebbende, — heeft bevestigd, met uitzondering voor zoo veel aangaat de opgelegde straf, en te dien opzigte, met te-niet-doening van het vonnis, op nieuw regt doende, den

req. heeft veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van één jaar en in de kosten van het hooger beroep.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *twee middelen* van cassatie aangevoerd, welke mij beide niet aannemelijk zijn voorgekomen.

„Het *eerste middel* is: schending van a. 223 Sg., op grond dat er is regt gedaan op eene dagvaarding, die niet inhoudt eene juiste opgave van het feit, omdat dat feit daarbij op eene tweeledige wijze is voorgesteld, — door namelijk den beklaagde, den tegenwoordigen req., in den gerigte te roepen het zij als *actor delicti*, door het bedoelde stuk zelf arglistig te hebben weggenomen, — het zij als medepligtige, door het helen en verbergen van het gestolene, wetende dat zulks gestolen was.

„Ik antwoord evenwel op deze bewering, dat eene zoodanige alternative voorstelling van het feit als misdrijf, het zij in eene dagvaarding, het zij aan het slot eener acte van beschuldiging, niet alleen niets onregelmatigs, veelmin onwettigs bevat, maar dat die veeleer én door de praktijk én door de jurisprudentie ten eenemale wordt gewettigd; — en ik meen tot dat einde hier thans inzonderheid te mogen wijzen op eene in der tijd door mij genomene conclusie en het daarop gevolgde arr. van dezen Raad van den 4den Oct. 1842, bij v. D. HONERT, VII, 282 en volgg., waarbij het bedoelde onderwerp meer opzettelijk is behandeld en onderzocht, en in het nadeel van het thans door den req. gevoerde systeem is beslist.

„De alternative opgave, zoo als die hier in de dagvaarding voorkomt, levert dan ook geene de minste onzekerheid op ten aanzien van het eigenlijke feit als misdrijf, hetgeen het onderwerp uitmaakte van deze geheele regtsvervolging. — Dat feit was eeniglijk de arglistige wegneming van een huurcontract, ten nadeele van de wed. R., thans hertrouwd met den heer T. — Doch met opzigt tot de schuldpligtigheid van den tegenwoor-

digen req. aan dat misdrijf, bestond er onzekerheid of hij, naar aanleiding van de bestaande daadzaken, moest worden aangemerkt als hoofddader, dan wel als medepligtige; en in dezen stand van zaken nu was het O. M. volkomen bevoegd, om den req. te dagvaarden onder het tweeledig rapport, het zij van dader, het zij van medepligtige.

„Dit is niet alleen nergens bij de wet verboden, maar is veeleer te beschouwen als geheel overeenstemmende met de bedoeling van het voorschrift, vervat in a. 223 Sv., ten einde den beklaagde in staat te stellen, om zich in beiderlei opzigt op zijne verdediging te kunnen voorbereiden.

„Er bestaat dus volstrekt geene schending van het bepaalde bij a. 223 Sv., terwijl ik buitendien hieromtrent nog met een enkel woord moet doen opmerken, dat de voorstelling, zoo als zulks bij pleidooi is geschied, als of namelijk de beklaagde wegens beide in de dagvaarding vermelde omstandigheden, te weten als dader en als medepligtige, door den regter in hooger beroep zoude zijn veroordeeld geweest, onjuist is. Ook bij de behandeling in hooger beroep is de beklaagde alleen schuldig verklaard als hoofddader, en niet als medepligtige.

„De hiertoe betrekkelijke redenering in het beklaagde arr. is deze:

„Ten gevolge van wettige bewijsmiddelen heeft het Hof de volledige overtuiging bekomen, dat de beklaagde het bedoelde contract van huur en verhuur ten kantore van den proc. B. arglistig heeft weggenomen, en dat hij alzoo is *auctor delicti.*

„Maar buitendien, al ware hier aan eene aanvankelijke vergissing te denken, ook dan nog zoude het ter kwader trouw achterhouden van het bedoelde voorwerp, niettegenstaande men den eigenaar of regtmatigen bezitter kende, zoo als zulks hier *in casu* had plaats gehad, eene arglistige ontvreemding daarstellen in den zin van a. 379 *C. P.*; zoodat ook bij die

tweede beschouwing des regters volstrekt niet de rede is van eene schuldigverklaring als medepligtige, maar ook evenzeer eeniglijk als hoofddader.

„Ik houde dus dit *eerste middel* van cassatie voor ongegrond.

„Als *tweede middel* is aangevoerd:

„Schending van de a. 2 en 3 van de wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68, in verband met de a. 7 en 9 van de wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, en de a. 206 en 211 Sv., omdat het Hof het vonnis van den eersten regter heeft vernietigd, voor zoo verre de opgelegde straf betreft, en, op nieuw regt doende, den beklaagde heeft veroordeeld tot eene grootere straf, dan die welke door den eersten regter tegen hem was uitgesproken, zonder dat deze uitspraak behoorlijk is gemotiveerd.

„De oplossing van dit *cassatie-middel*, hetgeen mij mede ongegrond is voorgekomen, bestaat mijns inziens hierin, dat er hier, bij de gegevene uitspraak in hooger beroep, geenzins de rede is geweest van de oplegging eener zwaardere of grootere straf, maar van de gewone door de wet bedreigde straf, en dat in zoodanig geval voor den regter geen de minste verpligting bestaat, om rekenschap te geven het zij van den duur, het zij van den aard der door hem uitgesprokene straf.

„Wanneer de regter, zonder dat er volgens de wet verzwarende of verligtende omstandigheden zijn, zich blijft bepalen binnen de grenzen van de gewone bij de wet bedreigde straffen, dan behoeft zijne uitspraak, met betrekking tot de door hem uitgesprokene straf, wel nimmer gemotiveerd te zijn.

„De H.-R. heeft dit meermalen aldus beslist, zoo als o. a. ook nog voor eenigen tijd door mij is opgemerkt in de zaak van Jhr. S., waarbij zich eene soortgelijke quaestie heeft opgedaan. (Zie mijne conclusie in het Weekbl. van het Regt, n°. 1727.)

„De eenzame opsluiting, zoo als die is ingevoerd bij de wet van Junij 1851, is noch eene verzachting, noch eene verzwaring, maar zij staat gelijk met de gewone correctionele gevan-

genisstraf, met dien verstande, dat de verhouding van beiden van dien aard is, dat bij toepassing der eenzame opsluiting, de helft of minder gelijk staat met den duur des tijds, waarvoor anders de gewone gevangenis zoude zijn opgelegd. — Overigens evenwel zijn beide de straffen ten eenemale facultatief. De regter is bevoegd eene keuze te doen, naar aanleiding van de omstandigheden van het misdrijf en de geaardheid van den schuldigverklaarde.

„Wat heeft er nu in dit geding plaats gehad?

„De eerste regter heeft den schuldigverklaarde veroordeeld tot 2 maanden cellulaire gevangenis, en hij deed zulks, blijvende binnen de grenzen van de gewone straf: — want voor de toepassing van de eenzame opsluiting bestaat er geen zoogenaamd *minimum*.

„De hoogere regter evenwel, hoezeer aannemende de beweegredenen des eersten regters, met betrekking tot de qualificatie en de schuld, heeft zich niet vereenigd met de toegepaste straf en, daaromtrent op nieuw regt doende, den req. veroordeeld tot eene correctionele gevangenis van een jaar.

„Men leest hieromtrent in het arrest het navolgende:

„O., voor wat aangaat de toegepaste straf, dat het Hof „geene termen heeft gevonden, om met den eersten regter de „bij de wet bedreigde straf tot eene gevangenisstraf van twee maan- „den, in eenzame opsluiting te ondergaan, te verminderen.”

„De uitspraak des eersten regters, met betrekking tot de opgelegde straf, is dus geenzins zonder eenig motief vernietigd, en in zooverre is het arr. inderdaad behoorlijk gemotiveerd; maar waarom de hoogere regter van oordeel was, dat hier eene gevangenis van een jaar, en niet twee maanden cellulair, behoorde te worden opgelegd, hiervoor behoefde geene verdere rekenschap te worden afgelegd, juist omdat het hier gold de gewone straf, en de uitspraak des regters in de toepassing daarvan niet gemotiveerd behoeft te zijn.

„Daar alzoo ook het *tweede middel* niet zal kunnen leiden tot cassatie, zoo concludeer ik tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij de behandeling der zaak ter openbare teregtzitting, zijnde:

„1°. Schending van a. 223 Sv., omdat er regt is gesproken op eene dagvaarding, die geene juiste opgave van het feit inhoudt;

„2°. Schending van de a. 2 en 3 der wet van den 28sten Junij 1851, *St.* n°. 68, in verband met de a. 7 en 9 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, en de a. 206 en 211 Sv., omdat het Hof het vonnis van den eersten regter heeft vernietigd, voor zoo veel betreft de opgelegde straf, en op nieuw regt doende, den beklaagde heeft veroordeeld tot eene grootere straf, dan die welke door den eersten regter tegen hem was uitgesproken, zonder dat deze uitspraak behoorlijk is gemotiveerd

„O., met betrekking tot het *eerste middel* van cassatie, dat de eenige door den req. aangevoerde grond voor zijne bewering, dat de dagvaarding geene juiste opgave van het feit zoude inhouden, hierin bestaat, dat hem bij die dagvaardiug niet enkel de arglistige wegneming van het daarbij omschrevene voorwerp, maar subsidiair de medepligtigheid daaraan, door het des bewust helen van het gestolene, is te laste gelegd;

„O. nu, dat de req. eenig en alleen is schuldig verklaard en veroordeeld als hoofddader van de gepleegde ontvreemding door den regter gequalificeerd als enkele diefstal, waarvan de te lastlegging door den req., blijkens zijne verdediging, kenbaar uit de processen-verbaal der teregtzittingen, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep, volkomen is begrepen, en dat derhalve, al ware, des geenzins, bij eene dagvaarding ter zake van diefstal, eene subsidiaire te lastlegging van medepligtigheid daaraan, met het voorschrift van a. 223 Sv. niet overeen te brengen,

zulks aan de geldigheid der regtspraak in deze niets zoude kunnen afdoen, als zijnde daarop de subsidiaire te lastlegging van geen invloed geweest;

„O., dat mitsdien het *eerste middel* is ongegrond;

„O., ten opzigte van het *tweede middel*, dat het Hof, door bij het beklaagde arr., met vernietiging van het vonnis des eersten regters, voor zooveel de opgelegde straf betreft, tegen den schuldigverklaarde, alhier req., het *minimum* der bij de wet op het misdrijf gestelde gewone gevangenisstraf uit te spreken, in stede van de benevens geldboete opgelegde eenzame opsluiting van twee maanden, in den zin der wet geene grootere straf heeft uitgesproken, doch slechts gebruik gemaakt heeft van de bij de wet geheel vrijgelaten keuze, om òf de gewone òf, met in achtneming der daarvoor bestaande bepalingen, de in eenzame opsluiting te ondergane gevangenisstraf op te leggen, en dat het Hof in ieder geval voor deze uitspraak geene andere beweegredenen behoefde op te geven, dan, zoo als het arr. inhoudt, dat het Hof geene termen gevonden heeft, om met den eersten regter de bij de wet bedreigde straf tot eene gevangenisstraf van twee maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan, te verminderen;

„O., dat gevolgelijk ook dit *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het ingestelde beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.„

No. MCCLXIX. — Arrest van 12 November 1856.

(A. 224 en 227 *C. P.*; a. 56 R. O.)

Moet bij toepassing van a. 224 C. P., *het vonnis gemotiveerd zijn, voor zooveel betreft het in functie zijn der ambtenaren, die beleedigd zijn?* — JA.

Volgt uit het verband der a. 224 *en* 227 C. P. *en a.* 56 *R. O., dat eene veroordeeling wegens beleediging jegens beambten in functie, altijd vatbaar is voor hooger beroep?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. en H. W., huisvrouw van C. H. H., tapper te Amsterdam, zijn reqn. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 30sten Junij 1856, waarbij, op het hooger beroep, door genoemde H. W., huisvrouw van C. H. H., ingesteld tegen een vonnis der Arr.-R. te Amsterdam, van den 21sten Mei te voren, 1°. onder verbetering der qualificatie van het derde punt van aanklagt, het moedwillig toebrengen van meerdere slagen en feitelijk en gewelddadig beletten om de gelagkamer der tapperij binnen te treden, gepleegd jegens den inspecteur van policie J. C. R., welke zich in de woning der reqe. bevond in zijne qualiteit tot het doen van een onderzoek, — dat feit is gequalificeerd: gewelddadige en feitelijke wederstand tegen een bedienend ambtenaar en agent der regeringspolicie, in de uitoefening zijner functiën, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag, gepleegd door één persoon, zonder geweer of wapenen; — 2°. genoemde H. W. niet ontvankelijk is verklaard in hooger beroep, voor zoover zij moest geacht worden dit te hebben ingesteld met betrekking tot de bij genoemd vonnis der Arr.-R. te Amsterdam, van den 21sten Mei jl., tegen haar uitgesproken schuldigverklaring en veroordeeling ter zake van beleediging met woorden van een bedienenden ambtenaar en agent der regeringspolicie, in de uitoefening zijner bediening, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag, — doch overigens dat vonnis is bevestigd, en mitsdien de reqe. veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van zes weken, door haar in eenzame opsluiting te ondergaan, en eene geldboete van f 8.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Arntzenius, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De reqe. is schuldig verklaard bij het bevestigde vonnis

aan drie wanbedrijven: 1°. beleediging met woorden van, 2°. het moedwillig toebrengen van slagen aan, — en 3°. gewelddadige en feitelijke wederstand tegen een bedienenden ambtenaar en agent der regeringspolicie, in de uitoefening hunner bediening, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag.

„In hooger beroep heeft het Hof van N.holl. de genoemde req^{e}. niet-ontvankelijk verklaard op haar beroep ten aanzien van het eerste punt, op grond dat a. 227 *C. P.* daartoe geene aanleiding gaf, en tegen die beslissing *alleen*, en dus *partieel*, is het beroep gerigt en geadstrueerd door den Proc.-G.

„Wat dat beroep betreft, zoo acht ik mij niet geroepen de regtsleer van den H.-R. te verdedigen, ook tegen de persoonlijke meening en argumentatie van den hooggeachten ambtenaar.

„Toen die vraag zich voor het eerst aan mij voordeed, zeide ik reeds, dat zij mij speculatief toescheen.

„De H.-R. heeft echter, na dien tijd, niet alleen bij de twee in de memorie aangehaalde arr^{n}. het pleit beslist tegen het gevoelen van het Hof in N.holl., maar bij nog vijf andere en misschien nog meerdere arr^{n}., als:

„Een van 24 Apr. 1849 (ofschoon daar *implicite*), *Ned. Regtspr.*, XXXII, 351, v. d. Honert, *St. en Sv.*, I, 217, op het rapport van den tegenwoordigen President dezer kamer.

„2°. Een van 19 Dec. 1854, *Ned. Regtspr.*, XLIX, 50, v. d. Honert, *St. en Sv.*, II, 143, op het rapport van den Raadsheer Provó Kluit.

3°. Een van 20 Febr. 1855, v. d. Honert, *St. en Sv.*, I, 57, rapporteur de tegenwoordige Vice-president van den Raad.

„4°. Een van 4 Junij 1855, *Ned. Regtspr.*, L, 175, v. d. Honert, *St. en Sv.*, 1855, I, 244, op het rapport van den tegenwoordigen President van den H.-R.

„5°. Een van 6 Mei 1856 (in zake F. J. M.), op het rapport van den Raadsheer Provó Kluit.

„En nu kan ik niet gelooven, dat de H.-R. van zoodanige jurisprudentie, waarvan hij sedert nooit is teruggekomen, zal afwijken.

„Bij de pleidooi voor de reqe. W. is aangevoerd: schending van de a. 206 .en 211 Sg., op grond dat, naar aanleiding der dagvaarding, niet genoeg zoude zijn beraadslaagd over het punt, of de beleedigde inspecteur, ter gelegenheid van die beleediging en rebellie, was werkzaam in zijne bediening.

„Ik lees in het vonnis, dat in overeenstemming is met de dagvaarding ten aanzien der reden, waarom de policie-inspecteur en nachtwacht in het huis der req^e. drongen, na hunne qualiteit te hebben bekend gemaakt, dat dit geschiedde, omdat zij bemerkten, dat in de bovenkamer licht werd gebrand en aldaar veel rumoer was, en omdat zij overtuigd waren dat daar gespeeld werd.

„En nu lees ik in de dagvaarding, dat die beambten, in hunne qualiteit, dit deden, om onderzoek te doen.

„Tot dat onderzoek, vooral in herbergen, zijn ambtenaren van policie en nachtwachts niet alleen bevoegd, maar ook verpligt, en dat zij dit *in casu* deden uit hoofde hunner qualiteit en verpligting, blijkt zonneklaar uit de eerste en derde overweging van het bevestigde vonnis, wat dit punt betreft.

„Er is dus voldoende daarover beraadslaagd en beslist; maar er is meer.

„De H.-R. heeft herhaaldelijk beslist, dat dit is eene *quaestio facti*, en nu is, bij de qualificatie, in het op dit punt bevestigde vonnis beslist, dat de drie punten van aanklagt waren gerigt tegen een bedienend beambte en agent der regeringspolicie, in de uitoefening hunner bediening, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag.

„Ik acht dus dit *middel* ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de H.-R. het arr. zal vernietigen, voor zoo verre de niet-ontvankelijk-verklaring der req^e. betreft,

en verder geheel conform de conclusie in de memorie van den Proc.-G. in N.holl., en zal verwerpen het beroep van de req^{e}. en gereq^{e}. H. W., met veroordeeling van haar in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de *middelen* van cassatie, door het O. M. bij memorie, en door den veroordeelde bij pleidooi;

"O., dat door de veroordeelde tegen het aangevallen arr. als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: Schending van a. 206, in verband met a. 211 Ss., op grond dat niet voldoende zou zijn beraadslaagd en uitspraak gedaan over de omstandigheid, dat hetgeen den inspecteur van policie R. door den veroordeelde was aangedaan, zou hebben plaats gehad *tijdens die ambtenaar*, *in zijne qualiteit*, *tot het doen van een onderzoek zich in de woning der veroordeelde bevond*;

"O. dienaangaande, dat bij dagvaarding aan de veroordeelde is te laste gelegd: van in den nacht tusschen den 1sten en 2den April 1856, in hare woning te Amsterdam den inspecteur van policie J. C. R, *welke zich aldaar in zijne qualiteit tot het doen van een onderzoek bevond*, te hebben toegevoegd de woorden: *schijt aan de policie*, hem, *bij die gelegenheid*, moedwillig meerdere slagen te hebben toegebragt, en feitelijk en gewelddadig belet om de gelagkamer binnen te treden;

"O., dat bij het aangevallen arr., in verband met het vonnis waarvan hooger beroep, de bij dagvaarding vermelde daadzaken in substantie als wettig en overtuigend bewezen zijn aangenomen, edoch dat verzuimd is daarbij uit te maken, dat, tijdens het gebeurde, genoemde inspecteur van policie in de woning der veroordeelde aanwezig was in deze zijne qualiteit, tot het doen van een onderzoek, tot zijne ambtsverrigtingen behoorende;

"O., dat mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

"O., dat door het O. M. is ingediend eene memorie, hou-

dende als *eenig middel*: verkeerde toepassing en schending van a. 56 R. O., in verband met de a. 224 en 227 St.;

„O. dienaangaande, dat bij het aangeklaagde arr. is geoordeeld, dat tegen *de beleediging met woorden van een bedienenden ambtenaar*, waarvoor de req^e^. bij het vonnis *a quo* was veroordeeld, geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van 200 franken, en dat mitsdien dat vonnis aan geen hooger beroep was onderworpen;

„O. evenwel, dat in a. 227 St. de bevoegdheid wordt gegeven om den beleediger, *boven en behalve de in a. 224 van hetzelve Wetb. bepaalde boete van ƒ* 200.00, ook te veroordeelen tot het doen van herstel van eer aan den beleedigde, met toepassing van lijfsdwang in geval van vertraging of van weigering, en dat de wetgever, door deze belangrijke toevoeging aan de oorspronkelijke straf, in a. 224 bedreigd, op het misdrijf eene *hoogere* straf heeft gesteld, dan eene geldboete van ƒ 200.00;

„O., dat a. 56 R. O. als regel stelt, *dat de vonnissen der Arr.-R^n^., in correctionele zaken, aan hooger beroep onderworpen zijn*, en dat van dezen regel slechts is uitgezonderd het geval, *dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd, dan eene geldboete van ƒ* 200,00, *zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk;*

„O., dat hieruit valt af te leiden, dat de wetgever bedoelt het hooger beroep alleen dan uit te sluiten, wanneer de straf bepaald blijft bij eene *enkele boete van ten hoogste ƒ* 200.00, *zonder meer;* en dat daarentegen, als regel, het hooger beroep blijft toegelaten, zoodra eene *andere* of verdere veroordeeling dan in gemelde boete wordt uitgesproken;

„O., dat aan de uitzondering, door den wetgever aangewezen, geene uitbreiding behoort te worden gegeven tegenover eenen algemeenen regel, en dat bij gevolg a. 56 R. O., bij de

toepasselijkheid der a. 224 en 227 St., het hooger beroep toelaat; dat mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in N.holland, van den 30sten Junij 1856, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, ten einde op het bestaande hooger beroep te worden behandeld en afgedaan, met uitzondering nogtans voor zoo veel betreft het hooger beroep, door den veroordeelde ingesteld tegen dat gedeelte van het vonnis der Arr.-R. te Amsterdam van den 21sten Mei 1856, waarbij zij is schuldig verklaard aan en veroordeeld ter zake van beleediging met woorden van eenen bedienenden ambtenaar en agent der regeringspolicie, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag, en te dien aanzien, krachtens a. 105 R. O., ten principale regt doende;

„Verklaart H. W., huisvrouw van C H. H., ontvankelijk in het door haar ingestelde beroep, en beveelt dat de zaak te dien aanzien op het bestaande hooger beroep bij het Pr.-Ger. in N.holland zal worden onderzocht en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

No. MCCLXX. — Arrest van 18 November 1856.

(A. 475 no. 10 *C. P.*)

Heeft er schending plaats van de a. 206 *en* 211 *Sv., wanneer, bij toepassing van a.* 475 *no.* 10 *C. P. op het laten loopen van ezels in eens anders bloementuin, het vonnis niet aantoont dat die tuin is een bezaaide of in oogst staande grond?* — JA.

F. S. v. D. L. is req. van cassatie tegen een vonnis van het Ktng. te Nijmegen, van den 25sten Julij 1856, waarbij de req. is schuldig verklaard aan de hem bij dagvaarding

te last gelegde overtreding, namelijk, van op den 19den April 1856, des namiddags omstreeks vier ure, twee hem toebehoorende ezels te hebben laten loopen in den bloementuin van den Heer H. W. R. v. V., gelegen onder Hees, gemeente Nijmegen, en zulks zonder toestemming van den eigenaar, en te dier zake, met toepassing van a. 475 n° 10 St., veroordeeld tot eene geldboete van f 3.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin en de Adv.-G. Dekkth in zijne conclusie, strekkende tot cassatie van het aangevallen vonnis, en dat de H.-R. de zaak zal verwijzen naar de Arr.-R. te Nijmegen, ten einde op de bestaande dagvaarding te worden onderzocht en afgedaan, de kosten in cassatie gevallen, te dragen door den Staat, heeft de H.-R. gewezen het navolgende

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O, dat tegen het aangevallen vonnis als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: verkeerde toepassing en schending van de a. 206, 207, 210, al. 2, 227 en 253 Sg. en van a. 475, n° 10, St., omdat het bij dagvaarding aan den req. te last gelegde feit, van namelijk, op den 19den April 1856, twee hem toebehoorende ezels te hebben laten loopen in den *bloementuin* van den klager, zonder vergunning van den eigenaar, bij geene hier te lande geldende wet strafbaar zou zijn gesteld, en de req. mitsdien te dier zake had behooren ontslagen te zijn van alle regtsvervolging;

„O. dienaangaande, dat bij het aangeklaagde vonnis als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen: „dat twee ezels, „aan den req. toebehoorende, hebben geloopen in den *af-„gesloten bloementuin* van den klager:„ edoch dat daarbij niet met redenen is omkleed de beslissing, dat die bloementuin was *een bezaaide of in oogst staande grond;*

„O., dat mitsdien bij het aangeklaagde vonnis is geschonden a. 206, in verband met a. 211 Sg.;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het vonnis des Kntr^{s}. te Nijmegen, van den 25sten Julij 1856, en verwijst de zaak naar de Arr.-R. te Nijmegen ten einde op de bestaande dagvaarding te worden onderzocht en afgedaan; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCLXXI. — Arrest van 25 November 1856.

(a. 198 en 199, 306, 308 Sg.; a. 222 *C. P.*; regl. van orde en discipline voor de advocaten en procureurs.)

Volgt uit het verband van de a. 198 *en* 199 *Sg., dat het niet ondervragen van eenen beklaagde niet leiden kan tot cassatie?* — Ja.

Wordt er aan de voorschriften van de a. 306 *en* 308 *Sg. voldaan, wanneer in het proces-verbaal der teregtzitting van een Ktng., en niet in een afzonderlijk proces-verbaal, worden vermeld scheldwoorden of feitelijkheden, op die teregtzitting bedreven, en dit stuk wordt toegezonden aan den bevoegden ambtenaar van het O. M. ter vervolging?* — Ja.

Is de bijzondere persoon, bedoeld bij a. 45 *R. O., met goedkeuring van den Proc.-G. aangesteld tot ambtenaar van het O. M. bij een Ktng., een magistraatspersoon in den zin van a.* 222 *C. P.?* — Ja.

Valt een verwijt, aan eenen ambtenaar van het O. M. ter teregtzitting gedaan, „dat hij door zijne vragen de getuigen in de war zou trachten te brengen, en dat hij is „onwetend en onbekend met de wet," in de termen van a. 222 *C. P?* — Ja.

Mr. C. A. W. P. v. B., advocaat, wonende te Eindhoven, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 31sten Mei 1856, waarbij de req., in hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te 's Gravenhage, gewezen den 15^{den} Maart 1856, ter zake 1° van beleediging van een magistraatspersoon van het regtsbewind met woorden, strekkende om dezen in zijne eer en kieschheid aan te randen, en zulks in twee openbare teregtzittingen van een Ktng., in welke de bedoelde magistraat wettiglijk zijne functiën waar-

nam, — en 2° van mondelingen laster jegens den veldwachter J. v. d. H., te Voorburg, door het aan dezen in het openbaar ten laste leggen van poging tot diefstal te hebben gepleegd, en met toepassing der a. 222, 367, 1ste gedeelte, 368 aanhef, 370, tweede zinsnede, 371 en 374 St., der a. 1, 2 en 3 der wet van den 28sten Junij 1851, *St.* n° 68, der a. 7 en 8, aanhef en voorlaatste zinsnede, der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no 102, en a. 207 Sg., — is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van één jaar, te ondergaan in eenzame opsluiting, alsmede in eene geldboete van f 25.00 en in de kosten van beide instantiën, invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Deketh genomen de volgende conclusie:

„Van de onderscheidene in deze zaak aangevoerde *middelen* van cassatie, heeft het bij de memorie voorgestelde *negende* of *laatste middel* betrekking tot de gehoudene instructie, en zal dus wel dat *middel* in de eerste plaats behooren te worden onderzocht, — zoo als zulks dan ook bij het gehouden pleidooi door den verdediger des reqs. op den voorgrond is gesteld.

„Het bedoelde *middel* is:

„Schending van a. 198, in verband met de a. 227 en 247 „Sg., op grond dat de President van het Hof heeft nagelaten, „den beklaagde te ondervragen, en de beklaagde daardoor „in zijne verdediging verkort is geworden.

„Wanneer men nu het proces-verbaal der gehoudene teregtzitting van het Hof inziet, dan zal men inderdaad bevinden, dat er, na afloop van het getuigenverhoor, geene eigenlijk gezegde ondervraging van den beklaagde zelven heeft plaats gehad. — Althans, daarvan blijkt niet uit het procesverbaal. — In weerwil evenwel hiervan, geloof ik niet dat de

bedoelde omstandigheid, of wil men liever, het bedoelde verzuim, zal kunnen leiden tot cassatie, omdat daarop bij de wet zelve geene straffe van nietigheid is bedreigd; — en ik neem de vrijheid, om hier te herhalen, hetgeen door mij nog zeer onlangs is opgemerkt in de zaak van DE G., dat namelijk geen regterlijk collegie de bevoegdheid heeft, om eenige nietigheid wegens verzuim van vormen uit te spreken, dáár waar die nietigheid bij de wet zelve niet is bedreigd geworden. — Ik acht het van belang, dat dit belangrijk beginsel in ieder geval worde gehandhaafd. — Ook door den heer Proc.-G. VAN MAANEN is reeds bij eene conclusie, waar het evenzeer gold de niet voldoening aan het voorschrift van a. 198 Sv., en welke conclusie is opgenomen bij v. D. HONERT, Jaarg. 1854, II, 4, opgemerkt, dat het bedoelde verzuim niet op straffe van nietigheid is voorgeschreven, en alzoo geen grond konde opleveren tot cassatie.

„En wanneer men nu hierbij nog in aanmerking neemt, dat uit het proces-verbaal der teregtzitting ten duidelijkste blijkt, dat het gehouden onderzoek geheel en al als *in contradictorio* met den beklaagde en appellant gehouden is, en dat, na het pleidooi en het requisitoir van den Proc.-G., de beklaagde zelf het woord heeft gevoerd en zijne verdediging heeft voorgedragen, — dan zoude ik van meening zijn, dat hier ook wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige verkorting van het regt van verdediging; — zoodat, ook zelfs uit dit oogpunt beschouwd, het voorgestelde *middel* wel nimmer zoude kunnen leiden tot cassatie.

„Ik houde dus dit *middel* voor ongegrond.

„Voorts is bij de memorie van cassatie een ander *middel* aangevoerd, hetgeen betrekking heeft tot de in deze zaak gevoerde instructie, en waarvan dus de behandeling hier zal behooren vooraf te gaan. Ik bedoel het *zevende middel*, waarbij wordt beweerd:

„Schending en verkeerde toepassing van a. 309 Sv., op grond dat aan het aldaar gestelde voorschrift betrekkelijk het onmiddellijk hooren en ondervragen van den dader en de getuigen, en de opzending ter verdere vervolging, niet is voldaan, en dat dus ook het proces-verbaal der teregtzitting niet heeft kunnen dienen tot grondslag van de tegen den req. ingestelde vervolging, gelijk dit hier *in casu* geschied is.

„Op deze bewering nu meen ik hier thans alleenlijk dit te moeten antwoorden, dat het bepaalde bij a. 309 Sv. geenzins als van dien aard en als zoodanig gebiedend is te beschouwen, dat de geheele verdere behandeling en bevoegdheid tot vervolging daarvan afhankelijk zoude zijn, — en ik neem de vrijheid, om betrekkelijk dit onderwerp de aandacht van dezen Raad te vestigen op eene in der tijd door mij genomene conclusie in eene zaak, waar het insgelijks gold het bezigen van beleedigingen jegens eenen ambtenaar van het O. M. bij het Ktng., en bij welke gelegenheid door mij is betoogd geworden, dat door het bepaalde bij a. 377 *C. P.* (hetgeen in dit opzigt, wat de strekking betreft, geheel en al overeenstemt met a. 309 Sv.), geenzins de bevoegdheid is uitgesloten, om beleedigingen, ter gelegenheid eener teregtzitting, ook nog later *ordinario modo* te doen beregten en beslissen. — De door mij bedoelde conclusie is te vinden bij v. d. Honert, *St.*, *en Sv.* 1849, I, 71 en volgg.

„Maar buitendien meen ik te moeten betwijfelen, of a. 309 Sv. hier in dit geding in het geheel wel kan geacht worden van toepassing te zijn. — Immers, wanneer ik daar lees van het begaan van eenig ander misdrijf, dan bij a. 306 is vermeld, dan geloof ik dat daardoor juist worden bedoeld zoodanige misdrijven, welke geene beleedigingen door woorden of daden zijn; en daar nu juist van eene zoodanige beleediging hier de rede is, komt het mij voor, dat het geval, bij a. 309 bedoeld, hier niet aanwezig is, en dat hier dus ook wel geene

quaestie zal kunnen zijn van eenige schending of verkeerde toepassing van gezegde wetsbepaling.

„Ook dit *cassatie-middel* is dus in mijn oog ongegrond.

„Na alzoo mijn gevoelen te hebben medegedeeld omtrent de *beide middelen*, welke betrekking hebben tot de gehoudene instructie, ga ik thans over tot de *middelen* betrekkelijk de in het arr. vervatte regtspraak zelve, en waarvan de *vijf eerste* allen ten onderwerp hebben: schending en verkeerde toepassing van a. 222 *C. P.*

„Als *eerste grond* voor deze beweerde schending is door den req. aangevoerd, dat hier niet zoo zeer zoude aanwezig zijn een *outrage* in den zin der strafwet, als wel eene geoorloofde kritiek van de handelingen van het O. M., — als waartoe zoude moeten worden gerangschikt de gebezigde uitdrukking van het opdringen van vragen, geschikt om de getuigen in de war te brengen.

„Naar mijne wijze van zien evenwel, is met betrekking tot de bedoelde uitdrukking met volkomen juistheid beslist, dat daarin ontwijfelbaar lag opgesloten de aantijging, dat de ambtenaar van het O. M. opzettelijk de ontdekking der waarheid trachtte te verhinderen of te bemoeijelijken, en dat hij uit onkunde handelde in strijd met zijnen pligt; — en dit nu was geenzins eene geoorloofde kritiek, in den zin van a. 4 van de wet van 16 Mei 1829, — maar wel degelijk eene beleediging, welke vallende was onder het bereik van de strafwet, en welke wel nimmer door het regt van verdediging, hoe uitgebreid dan ook dat regt moge zijn, konde worden gewettigd. Geen beklaagde heeft de bevoegdheid, om aan het O. M. te last te leggen, dat men de getuigen in de war wil brengen, en dat men alzoo de ontdekking der waarheid tracht te bemoeijelijken. Dit is noch verdediging, noch kritiek, — maar *outrage* jegens den ambtenaar van het O. M., — zoo als zulks dan ook zeer te regt bij het beklaagde arrest is beschouwd geworden.

„Maar buitendien moeten ook hier de onderscheidene door den req. gebezigde uitdrukkingen worden opgevat en beoordeeld in haar onderling verband, — (gelijk dit dan ook door den regter is geschied) — als wanneer de juistheid der gegevene beslissing nog des te meer in het oog springt.

„Het is juist het verband van al het gesprokene (zoo als men dit in het arr. vindt overwogen), hetgeen volkomen duidelijk en ontwijfelbaar medebrengt, dat de gebezigde uitdrukkingen het kenmerk bevatten van minachting jegens den ambtenaar van het O. M., en dat daarin is gelegen eene beleediging, de eer en de kieschheid aanrandende van den ambtenaar, tegen wien dit was gerigt.

„Deze eerste bewering is dus ongegrond.

„Als *tweede grond* voor de verkeerde toepassing van a. 222 is door den req. aangevoerd, dat de in het beklaagde arr. vermelde woorden niet op zoodanige wijze zouden zijn gebezigd, als dit door het Hof is aangenomen, en dat de gebezigde uitdrukkingen enkel en alleen zouden berusten op redeneringen en gevolgtrekkingen, door den regter daaruit afgeleid.

„Op deze bewering vermeen ik dit te moeten antwoorden: Vooreerst, dat, wat de vermelding der in het arr. omschrevene uitdrukkingen betreft, die vermelding hier in cassatie zal behooren te worden geloofd en geëerbiedigd, zonder dat de waarheid daarvan op eenigerlei wijze zal mogen worden betwijfeld, al ware het zelfs dat die uitdrukkingen zelven in het audientieblad eenigzins anders stonden opgeteekend.

„De feitelijke beslissing, zoo als die naar aanleiding van de aanwezige wettige bewijsmiddelen in het vonnis of arr. is opgenomen, is hier, bij de beoordeeling in cassatie, het eenige rigtsnoer voor het bestaan der feiten.

„En wat nu voorts het tweede betreft, als of namelijk

de gebezigde uitdrukkingen zouden berusten op gevolgtrekkingen, — zoo wordt ook dáárop geantwoord, dat hiervan geen het minste blijk voorhanden is. — De regter moge de gebezigde uitdrukkingen hebben beoordeeld en uitgelegd, — en hiertoe voorzeker was hij volkomen bevoegd, — maar van eene feitelijke voorstelling van het gesprokene, bij wege van gevolgtrekking, zal men in het arr. geen het minste spoor aantreffen.

„Deze tweede bewering is dus almede van allen grond ontbloot.

„In de *derde plaats* wordt beweerd: schendig of verkeerde toepassing van a. 222, op grond dat de gebezigde uitdrukking: „dat het verzet van den ambtenaar van het O. „M. tegen eene door den beklaagde voorgestelde vraag, was „geschied uit onkunde of onwetendheid met de wet, en een „ander kundiger en naauwlettender de zaak anders zoude „hebben behandeld," niet zoude behelzen het kenmerk van een *outrage*.

„Ook deze bewering is mij onaannemelijk voorgekomen, en meen ik mij ook in dit opzigt te moeten vereenigen met de gegevene uitlegging en beslissing in het arr., dat namelijk, wanneer men aan een ambtenaar van het O. M. aantijgt, dat deze uit onkunde handelt en in strijd met zijnen pligt, zulks eene beleediging daarstelt, waardoor de eer en kieschheid van den ambtenaar wordt aangerand.

„Ook hier geldt wederom, hetgeen zoo even bij de behandeling van het *eerste middel* door mij is opgemerkt, dat de gebezigde uitdrukkingen in derzelver onderling verband, en vooral ook in verband tot de omstandigheden, waaronder dezelve gebezigd zijn, moeten worden beoordeeld en uitgelegd, — en welke beoordeeling en uitlegging inderdaad geheel en al behoort tot het gebied van den *judex facti*.

„Ik houde dus ook het derde bezwaar voor ongegrond.

„In de *vierde plaats* wordt beweerd: schending en verkeerde toepassing van a. 222 *C. P.*, in verband met de a. 206 en 211 Ss., op grond dat het arr. geene beraadslaging behelst omtrent den *animus injuriandi*, en dat alzoo het arr., met opzigt tot een der voornaamste bestanddeelen voor het onderwerpelijke misdrijf, niet behoorlijk is gemotiveerd.

„Tot wederlegging nu van deze bewering acht ik het voldoende, om hier te verwijzen tot een arr. van dezen Raad van 6 April 1847 (bij v. d. Honert, *St. en Sg.*, 1847, I, 241), waarbij met zoo vele woorden is beslist: „dat bij het wanbe„drijf van laster, wel, even gelijk in den regel bij alle mis„drijven, boos opzet moet bestaan hebben, doch dat de regter „niet verpligt is, om in ieder geval afzonderlijk rekenschap te „geven van de beweegredenen, waarop zijne overtuiging van „het aanwezig zijn van boos opzet berust, — en dat uit den „aard der zaak het doel om te beleedigen moet geacht worden „in de gebezigde uitdrukkingen te zijn opgesloten, — zoodat „de vermelding in het vonnis van die uitdrukkingen voldoende „kan geacht worden.„

„Met het oog op deze beslissing, geloof ik dat ook deze vierde bewering des req^s^. zal behooren te worden afgewezen, en dat hier in dit opzigt noch eenige schending van a. 222, noch ook eenige schending van de a. 206 en 211, wegens gebrek aan motivering, aanwezig is.

„Men zie voorts ook nog andere arrn., hiertoe betrekkelijk, aangehaald bij Schooneveld, op a. 367, n°. 52.

„Als een *vijfde* en *laatste grond* voor de beweerde schending van a. 222 *C. P.* is door den req. aangevoerd, dat hier de beleediging niet zoude zijn aangedaan aan een magistraatspersoon van het regeringsbestuur of regtsbewind (*de l'ordre administratif ou judiciaire*), vermits de heer advocaat Rasch, als waarnemend ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te

V., in deze niet als magistraatspersoon, — maar als privaat persoon of burger zoude moeten worden aangemerkt. — Het is vooral ook deze bewering, welke bij het gehouden pleidooi nader is ontwikkeld en toegelicht.

„Wat mij evenwel betreft, zoo vereenig ik mij ook in dit opzigt geheel en al met de gegevene beslissing in het beklaagde arr., en deel ik volkomen het gevoelen van het Hof, dat de in deze waarnemende ambtenaar van het O. M., welke als zoodanig was aangesteld door het hoofd van het bestuur der gemeente, krachtens a. 45 R. O., — wiens aanstelling door den Proc.-G. in Zuidholland was goedgekeurd, — en welke bovendien in die hoedanigheid bij de Arr.-R. te 's Gravenhage den vereischten ambtseed had afgelegd (zoo als dit alles bij het arr. als een bestaand feit is aangenomen), ontwijfelbaar moet worden gerangschikt tot de *magistrats de l'ordre judiciaire*, — gelijk dit dan ook bij alle schrijvers, die ik deswege heb geraadpleegd, wordt erkend. — Men zie o. a. CHAUVEAU, IV, 356 (éd. de Paris). De aanstelling tot ambtenaar van het O. M. is hier geschied krachtens de wet. — Zij is geschied geheel en al overeenkomstig de wet. — Het hoofd van het bestuur heeft de opdragt gedaan, de Proc.-G. heeft ze goedgekeurd. De benoemde ambtenaar heeft den ambtseed afgelegd. — Ik zie niet in, dat hier iets ontbreekt aan de hoedanigheid of het radicaal van magistraat van het regtsbewind. En wanneer men nu hierbij in aanmerking neemt, dat het juist de bedoeling is geweest van het bepaalde bij a. 222 en volgg. *C. P.*, om den ambtenaar, als zoodanig, — om den ambtenaar in deze zijne hoedanigheid en waardigheid te beschermen, dan geloof ik, dat de toepasselijkheid der strafwet hier wel niet twijfelachtig zal kunnen zijn.

„Als *een zesde middel* van cassatie is aangevoerd: schen„ding van a. 367, in verband met a. 377 al. 3 *C. P.*,

„a. 20 van het regl. van orde voor de advocaten, en a. 4
„der wet van 16 Mei 1819, op grond dat de req., als advo-
„caat, zoude hebben gebruik gemaakt van het door de wet
„geëerbiedigd regt van verdediging, en dat het Hof bij des-
„zelfs beslissing uit het oog heeft verloren, dat de req., als
„zoodanig bevoegd was, om misbruiken tegen te gaan en ver-
„keerde handelingen te ontdekken of te bestraffen."

„Reeds bij de behandeling van het *eerste middel*, waarbij werd beweerd, dat hier geen *outrage* zoude bestaan, is door mij opgemerkt, dat hier niet alleen niet te denken was aan eene geoorloofde kritiek, maar ook zelfs niet aan een geoorloofd gebruik van het regt van verdediging; — en ik acht het voldoende, om ook thans deze mijne opmerking hier, zonder eenige verdere ontwikkeling, te herhalen. — Ook het regt van verdediging, hoezeer dan ook door de wet zelve gehuldigd en geëerbiedigd, heeft zijne grenzen; — en ik laat het volgaarne ten eenemale over aan de beoordeeling van dezen Raad, of die grenzen hier in dit geding niet op eene zeer in het oog loopende wijze zijn overschreden.

„Het beroep dus van den req. *en* op a. 20 van het regl. van orde, *en* op a. 4 van de wet van 1819, zal daarom hier niets kunnen afdoen, omdat de req. zich met der daad niet bevond op het terrein van verdediging of van kritiek, maar op dat eener strafbare beleediging.

„Evenmin zal hier iets kunnen afdoen het bepaalde bij a. 377 *C. P.*, — terwijl juist uit die wetsbepaling blijkt, dat wanneer de beleedigingen van zwaren aard zijn, de wetgever wel degelijk de bestraffing daarvan heeft gewild; — terwijl de vervolging zelve, gelijk dit ook reeds hierboven is opgegeven, geenzins afhankelijk is van de door den regter gedane verwijzing, bedoeld bij het slot van gezegd a. 377. — (Zie Schooneveld, ad a. 2, n° 7.)

„Ook dit *zesde middel* zal dus behooren te worden afgewezen.

„Eindelijk, wat betreft het *achtste middel* van cassatie, hetgeen almede bij het gehouden pleidooi eenigzins nader is toegelicht, beweerde schending namelijk van a. 367 *C. P.*, op grond dat in de aan den veldwachter toegevoegde woorden niet zoude zijn gelegen de imputatie van een feit, hetgeen als laster heeft kunnen worden aangemerkt, — zoo geloof ik, dat, met het oog op het arr., ook *dit middel* wel niet zal kunnen leiden tot cassatie. — Ik zeg, met het oog op het arr.; — omdat, althans naar mijne wijze van zien, de uitlegging aangaande den wezenlijken zin der gebezigde uitdrukkingen almede geheel en al behoort tot het gebied van den *judex facti*, en dus die uitlegging hier in cassatie zal moeten worden geëerbiedigd.

„En wanneer ik dan nu de beslissing naga, zoo als die hieromtrent voorkomt in de 15de overweging van het arr., dan kan het bij mij wel niet twijfelachtig zijn, of ook dit *laatste middel* zal behooren te worden afgewezen.

„Ik concludeer dus tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *negen middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij zijne ingediende memorie, te weten:

„1°. Schending of verkeerde toepassing van a. 222 St., omdat de uitdrukking: *vragen opdringen om getuigen in de war te brengen*, geene beleediging (*outrage*) bevat;

„2°. Schending of verkeerde toepassing van gemeld a. 222 in twee opzigten, *a.* omdat de uitdrukking: *dat het verzet hem niet verwondert van iemand, die met de wet onbekend is; — dat hij zich door dien jeugdigen ambtenaar, dat persoontje niet zou laten teregtzetten*, in strijd met hetgeen bewezen is, door den regter alleen bij gevolgtrekking uit een vermeend gezegde is afgeleid; en

„*b.* omdat de uitdrukking geene beleediging (*outrage*) bevat;

3°. Schending of verkeerde toepassing van gemeld a. 222, omdat de uitdrukking: *dat een verzet van dien ambtenaar geschiedde uit onkunde of onwetendheid met de wet, en een ander kundiger en naauwlettender de zaak anders zou hebben behandeld*, geene beleediging (*outrage*) bevat;

„ 4°. Schending of verkeerde toepassing van gemeld a. 222 en van de a. 206 en 211 Sg., omdat het Hof verzuimd heeft te beraadslagen over den *animus injuriandi* en het arr. ten dezen opzigte met redenen te omkleeden;

„ 5°. Schending van gemeld a. 222, omdat de beleediging niet is aangedaan aan een magistraatspersoon, dewijl de advocaat, die tot de waarneming der functie van ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. is aangesteld, volgens a. 45 R. O., slechts is een *burger, met de waarneming van eene openbare dienst belast*;

„ 6°. Schending van a. 367 al. 2, in verband met de a. 377 al. 3 St. en 2°. van het regl. van orde en discipline voor de adv^n^. en proc^s^., van den 14^den^ Sept. 1838, *St.* no. 36, en a. 4 der wet van den 16^den^ Mei 1829, *St.* n°. 34, omdat het Hof het regt van verdediging uit het oog heeft verloren, dewijl de req., als adv. of verdediger, geregtigd was om verkeerde handelingen te ontdekken en te bestraffen;

„ 7°. Schending en verkeerde toepassing van a. 309 Sg., omdat de req., als dader, en de getuigen niet onmiddellijk zijn gehoord en ondervraagd, en niet van alles proces-verbaal is opgemaakt en aan den ambtenaar van het O. M. ter verdere vervolging is toegezonden, — waarvoor het proces-verbaal der zitting niet kan in plaats gesteld worden;

„ 8°. Schending van a. 367 al. 1 St., op zich zelf en ook in verband met de a. 206 en 211 Sg. en van a. 433 van dit Wetb., in twee opzigten: *a.* omdat de uitdrukking: *is het niet genoeg dat je getracht hebt mijn horlogie te ontnemen?* niet is de ten laste legging van een bepaald feit, maar slechts eene vraag omtrent eenen vermeenden wil, zonder aanwijzing eener

ondeugd, omdat in *ontnemen* geene boosaardige beteekenis van *ontstelen* ligt opgesloten; en *b.* omdat hier geen boos opzet aanwezig is, waaromtrent de regter niet heeft onderzocht noch beraadslaagd, noch het arr. met redenen heeft omkleed; — en welk opzet niet kan worden afgeleid uit de ten laste gelegde woorden, noch ook uit den aanroep: *gemeene vent of kerel*, welke, als slechts door één getuige verklaard, onbewezen is;

„En 9o. schending van a. 198, in verband met de a. 227 en 247 Sg., vermits de President van het Hof heeft nagelaten den beklaagde te ondervragen, waardoor deze in zijne verdediging is verkort.

„Gehoord den advocaat van den req. in zijne mondelinge voordragt, strekkende tot voorstelling en nadere ontwikkeling van *drie middelen* van cassatie, te weten:

„1o. schending van a. 198, in verband met de a. 227 en 247 Sg., omdat door de niet ondervraging des reqs., aan het regt van verdediging is te kort gedaan;

„2o. Verkeerde toepassing van a. 222 St., en schending van a. 230 Sg. en a. 45 R. O., omdat hier geen magistraatspersoon is beleedigd, en omdat de gebezigde uitdrukkingen geene *beleediging* (*outrage*) bevatten, *strekkende om de eer en kieschheid aan te tasten;*

„3o. Schending en verkeerde toepassing van a. 367 St., omdat de uitdrukking: *is het niet genoeg dat je getracht hebt mijn horlogie te ontnemen*, geen laster bevat, als zijnde slechts eene vraag, waarbij het woord *ontnemen* niet in de beteekenis van *stelen* voorkomt;

„Gehoord den Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., in zijne conclusien, strekkende tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten;

„Ten aanzien van het *negende middel* der memorie, nader voorgesteld en toegelicht als *eerste middel* der mondelinge voordragt ter teregtzitting:

„O., dat de bij a. 198 Sv. aangewezen ondervraging van den beschuldigde, blijkens den inhoud en strekking van het daarop volgend a. 199, geen onderdeel uitmaakt van het eigenlijk gezegde regt van verdediging, maar behoort tot het regterlijk onderzoek, waaraan de beschuldigde verpligt is zich te onderwerpen;

„O. voorts, dat de bepaling van gemeld a. 198 niet op straffe van nietigheid is voorgeschreven, en alzoo geen grond tot cassatie kan opleveren, weshalve *dit middel* is ongegrond.

„Ten aanzien van het *zevende middel* der memorie:

„O., dat de aan den req. ten laste gelegde beleedigende uitdrukkingen en handelingen, in 's Hofs arr. omschreven, behooren tot dat soort van misdrijven, waardoor de uitoefening eener kalme regtsbedeeling wordt belemmerd, en de eerbied, aan den regter verschuldigd, wordt geschonden, en dat omtrent het tot klaarheid brengen daarvan in de a. 306 en 308 voorschriften voorkomen;

„O., dat deze voorschriften, door vermelding der daadzaken in het proces-verbaal der teregtzitting van het Ktng., en de toezending van dat stuk aan den bevoegden ambtenaar van het O. M. ter verdere vervolging, zijn nagekomen, en dat de wet hiervoor geene opmaking van een afzonderlijk proces-verbaal vordert;

„O., dat het voorschrift omtrent het onmiddellijk hooren en ondervragen van den dader, benevens de getuigen, en het opmaken van een proces-verbaal daarvan, voorkomende in a. 309 Sv., betrekking heeft op andere misdrijven, dan bij a. 306 zijn vermeld, weshalve gemeld a. 309 hier niet van toepassing is, en bij gevolg niet kan geschonden zijn;

„O., dat mitsdien het daarop gevestigde *middel* is onaannemelijk;

„Ten aanzien van het *vijfde middel* der memorie, nader behandeld bij het *tweede middel* der mondelinge voordragt;

"O., dat bij het aangevallen arr. als bewezen is aangenomen, dat Mr. R., als door den burgem. van V. aangesteld ter waarneming der werkzaamheden van het O. M. bij het Ktng. aldaar, en welke aanstelling is goedgekeurd door den Proc.-G. in Z.holland, voor de Arr.-R. te 's Gravenhage, in die hoedanigheid, den vereischten ambtseed heeft afgelegd;

"O., dat de beschouwing des req^s, als zoude a. 222 St. hier van geene toepassing zijn, op grond dat de vermeende beleediging was gerigt, niet tegen een magistraatspersoon van het regeringsbestuur of regtsbewind, maar tegen een privaat persoon, dewijl de aanstelling, door den burgem. gedaan, slechts is eene tijdelijke opdragt en delegatie tot waarneming der werkzaamheden van het O. M., — is onaannemelijk, omdat hier geene sprake is van eene opdragt of delegatie tot een onderhandsch verrigten van werkzaamheden, maar van eene in a. 45 R. O. genoemde, en op de wijze bij de wet aangewezen gedane *aanstelling*, waarvan de tijdelijke duur de toepassing van a. 222 S^t. niet uitsluit, naardien dit a. geen onderscheid maakt tusschen magistraatspersonen die voor hun leven zijn aangesteld, en de zoodanige, wier benoeming tijdelijk is, waartoe onderscheidene ambtenaren van het O. M. behooren;

"O., dat de onderwerpelijke, uit krachte van a. 45 R. O. gedane aanstelling, den benoemde, in gevolge a. 3 dier wet, als *ambtenaar* bevoegd maakt tot uitoefening van het O. M. bij het Ktng., en dat hij mitsdien in die hoedanigheid gelijk staande met ieder ander lid van het O. M. bij de Ktng^n., is een magistraatspersoon van het regtsbewind, en als zoodanig de bescherming behoort te genieten, die a. 222 S^t. onder anderen aan de ambtenaren van het O. M. in het algemeen verzekert;

"O., dat *dit middel* derhalve is ongegrond.

"Ten aanzien van het *eerste*, *tweede* en *derde middel* van cassatie der memorie, nader behandeld bij het *tweede middel* der mondelinge voordragt:

„O., dat in het aangevallen arr. als bewezen is aange„nomen, dat de beklaagde, nu req., in eene openbare te„regtzitting van het Ktng. te V. is verschenen en opgetre„den, krachtens eene onderhandsche volmagt, voor en als „gemagtigde van twee zijner bloedverwanten, aangeklaagd „wegens policieovertreding; dat des beklaagden gedragingen „aldaar den Kntr. herhaaldelijk aanleiding gegeven hebben „tot vermaningen, en eindelijk tot een bevel om den be„klaagde uit het locaal der teregtzitting te verwijderen, het„welk is uitgevoerd; en dat bepaaldelijk de beklaagde, *voor„eerst*, in de openbare teregtzitting van den 5den October „1855, nadat door den waarnemenden ambtenaar van het O. „M. bij het Ktng. eene vraag aan een getuige was gedaan, „aan dien ambtenaar heeft toegevoegd: *dat dit was vragen „opdringen, om getuigen in de war te brengen*, en voorts, bij „gelegenheid dat diezelfde ambtenaar zich verzette tegen het „doen eener door den beklaagde gestelde vraag, heeft ge„zegd: *dat dit verzet hem niet verwonderde van iemand, die „met de wet onbekend is*, met bijvoeging, terwijl hij zich in „de onmiddellijke nabijheid van en tegenover dien ambte„naar plaatste: *dat hij zich door dien jeugdigen ambtenaar, dat „persoontje*, op eene honende wijze uitgesproken, *niet zou „laten te regt zetten*; — *ten tweede* in de openbare teregtzit„ting van den 6den October aan dien zelfden ambtenaar, toen „deze zich verzette tegen een nader uitstel der zaak tot het „hooren van eenen getuige, waarop door den beklaagde werd „aangedrongen, heeft toegevoegd: dat dit door dien ambtenaar „gedaan werd *uit onkunde of onwetendheid met de wet, en een „ander kundiger en naauwlettender de zaak anders zou hebben „behandeld*;„

„O., met betrekking van des req. beweren, dat de aan hem te laste gelegde uitdrukking: *dat het verzet hem niet verwonderde van iemand, die met de wet onbekend is*; *dat hij zich*

door dien jeugdigen ambtenaar, dat persoontje, niet zou laten teregtzetten, door hem niet aldus is gebezigd, maar door den regter verkeerdelijk bij gevolgtrekking uit de door den req. geuite gezegden is afgeleid, — dat het onderzoek omtrent de daadzaken uitsluitend behoort tot het gebied van den gewonen regter, en dat de bij het arr. als bewezen aangenomen uitdrukking alzoo geen nader onderwerp in cassatie kan uitmaken;

„O. voorts ten opzigte van het beweren, dat de gebezigde uitdrukkingen in den zin der wet geene beleediging (*outrage*) bevatten, strekkende om de eer en kieschheid van hem, tegen wien ze gebezigd zijn, aan te tasten, — dat de bedoelde uitdrukkingen, beschouwd zoowel in derzelver onderling verband, als in verband met de verschillende omstandigheden, waaronder zij gebezigd zijn, niet alleen tastbaar de strekking hadden om eene minachting voor den ambtenaar van het O. M. aan den dag te leggen, maar dat die uitdrukkingen, waarbij aan dien regtsmagistraat eene bedoeling en poging werd aangetijgd *om getuigen in de war te brengen*, waardoor aan de waarheid in de regtsbedeeling zou worden te kort gedaan, en waarbij hem *onbekendheid met de wet, onkunde en onwetendheid*, en derhalve onbekwaamheid en ongeschiktheid van het door hem bekleede ambt wordt ten laste gelegd, — daarstellen grove beleedigingen in woorden, strekkende om de eer en kieschheid van den regtsmagistraat aan te tasten, en alzoo vallende onder de bepaling van a. 222 St.;

„O., dat mitsdien deze *drie middelen* zijn ongegrond.

„Ten aanzien van het *vierde middel* der memorie:

„O., dat bij het onderwerpelijke misdrijf wel als vereischte gevorderd wordt een boos opzet of bedoeling om te beleedigen, doch dat de regter niet verpligt is om in ieder geval afzonderlijk rekenschap te geven van de beweegredenen, waarop zijne overtuiging van het aanwezig zijn van boos opzet be-

rust, en dat, uit den aard der zaak, het doel om te beleedigen moet geacht worden in de gebezigde uitdrukkingen te zijn opgesloten, zoodat de vermelding van die uitdrukkingen in het aangevallen arr., met omschrijving van de omstandigheden, waaronder zij gebezigd zijn, voldoende is;

„O., dat alzoo *dit middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van het *zesde middel* der memorie:

„O., dat de req., blijkens 's Hofs arrest, bij het Ktng. te V. is verschenen en opgetreden, krachtens eene onderhandsche volmagt, voor en als gemagtigde van twee zijner bloedverwanten, aangeklaagd wegens policie-overtreding, — edoch dat daarbij niet is vermeld, dat de req. tevens is opgetreden als advocaat, waartoe zijne bevoegdheid (in aanmerking genomen de bepalingen van de a. 3 en 4 van het regl. van orde en discipline voor de advocaten en procureurs, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 14den September 1838, *St.* nº 36, met de wijzigingen daarin gemaakt bij Koninklijk besluit van den 5den December 1844, *St.* nº. 61), niet is af te leiden uit de vermelding, in het hoofd van 's Hofs arr., dat de req. is *advocaat, wonende te* Eindhoven, en evenmin uit de bepaling van a. 253 Sg., waar de bevoegdheid om als gelastigde voor het Ktng. te verschijnen, niet afhankelijk is van het radicaal van advocaat of procureur, zoo als zulks in a. 226, van hetzelfde Wetboek ten aanzien van de gemagtigden in correctionele gedingen gevorderd wordt, en dat hierdoor alzoo reeds van zelf alle beschouwingen des reqs, gegrond op de bevoegdheid van den advocaat, zouden komen te vervallen;

„O. echter, dat, wanneer kon worden aangenomen, dat de req. niet alleen als gemagtigde, maar tevens als advocaat is opgetreden, ook dan nog uit deze omstandigheid geene onbeperkte vrijheid van spreken en handelen is af te leiden;

„O. immers, dat, welke uitgebreidheid aan het regt van verdediging, het uiten van gedachten over handelingen der

openbare magten en het beoordeelen daarvan kan worden toegekend, dit regt echter zijne grenzen heeft en in deszelfs toepassing niet kan ontaarden in eene bevoegdheid, om onbetamelijke en strafbare beleedigingen straffeloos uit te spreken;

„O., dat dit beginsel dan ook is gehuldigd zoowel bij a. 20 van het bovenvermelde regl. van orde en discipline voor de advocaten en procureurs van den jare 1838, als bij a. 377 St.;

„O. echter, dat deze artikelen, alsmede het door den req. verder tot staving van dit *cassatie-middel* aangewezen a. 367 al. 2. St., en a. 4 der wet van den 16den Mei 1829, *St.* no. 34, in deze niet van toepassing zijn, omdat de req. zich geenzins bevond op het terrein van eene gepaste beoordeeling of geoorloofde verdediging, noch zich bloot onbetamelijke uitdrukkingen jegens den regter of ten aanzien van het openbaar gezag heeft veroorloofd, noch in eene pleidooi smaadredenen jegens particulieren heeft uitgesproken, over welke gevallen in de aangehaalde artikelen gehandeld wordt, — maar grove beleedigingen (*outrages*) jegens een magistraatspersoon van het regtsbewind heeft geuit, die onder het bereik van a. 222 St. vallen;

„O., dat alzoo dit *middel* is onaannemelijk;

„Ten aanzien van het *achtste middel* der memorie, nader ontwikkeld bij het *derde middel* der mondelinge voordragt:

„O., dat bij het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, dat de beklaagde, nu req., op de openbare straat te V. aan den tienden getuige heeft toegevoegd de woorden: *gemeene vent* of *kerel! is het niet genoeg dat je mijn goed gescheurd en getracht hebt mijn horlogie te ontnemen*;

„O., dat het bewijs voor het bestaan eener daadzaak, blijkens 's Hofs arrest, is geput uit de beëedigde verklaringen van drie getuigen, in derzelver verband beschouwd; — dat die daadzaak alzoo, in gevolge de bepalingen van a. 428 1° en

a. 435 Sr., wettig is bewezen, en dat bij gevolg het beweren des req[s]., als zoude de aanroep: *gemeene vent* of *kerel*, als slechts door één getuige gestaafd, onbewezen zijn en daardoor a. 433 van hetzelfde Wetboek zijn geschonden, is onaannemelijk;

„O. voorts, dat in de 15de overweging van het beklaagde arr. is geoordeeld: „dat het aan den req. te laste gelegde ge„zegde, aangevangen met de woorden: *gemeene vent* of *kerel*, en „alzoo daarom reeds ontwijfelbaar ten doel gehad hebbende „dengeen, tot wien het gerigt was, te grieven, bevat de aan„tijging van het bepaalde feit, dat de tiende getuige hem be„klaagde zijn horlogie zou hebben gepoogd te *ontnemen*, „aan welk laatste woord, hier in beschuldigenden zin gebezigd, „geene andere beteekenis dan die van ontvreemden of ontstelen „kan worden gehecht;„

„O., dat de tot staving van dit *cassatie-middel* voorgedragen beschouwing omtrent den zin en de beteekenis der door den req. geuite woorden, als zouden dezelve geenerlei te laste legging bevatten, maar slechts eene vraag behelzen, waarbij het woord *ontnemen* niet in de beteekenis van *stelen* moet opgevat worden, als niet behoorende tot de regtskundige waardering van het feit, maar tot het onderzoek en de verklaring der daadzaken, en alzoo tot het gebied van den gewonen regter, niet aan eene nadere behandeling in cassatie onderworpen is;

„O. omtrent het beweren des req[s]., als zoude door het Hof niet zijn onderzocht noch beraadslaagd omtrent de aanwezigheid van boos opzet, en het arr. omtrent dit punt niet met redenen zijn omkleed, dat de uitlegging, in de 15[de] overweging van het arr. aan des req[s]. woorden gegeven, kennelijk op de aanwezigheid van boos opzet doelt, terwijl bovendien de regter niet verpligt is, om in ieder bijzonder geval rekenschap te geven van de beweegredenen, waarop zijne overtuiging van het aanwezig zijn van boos opzet berust, zoo als boven bij de beschouwing van het *vierde middel* reeds is aangewezen;

„O., dat alzoo de a. 206 en 211 St. niet zijn geschonden;

„O. eindelijk, dat het Hof, door a. 367, al. 1, St. op de als bewezen aangenomen daadzaak toe te passen, dat artikel niet verkeerd heeft toegepast;

„O., dat alzoo ook dit *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.„

N°. MCCLXXII. — Arrest van 25 November 1856.

(A. 380 Sg.; a. 182, 193 B. R.; a. 289 en volgg. Sg.)

Laat a. 380 *Sg. cassatie toe wegens schending van vormen, bij het Wetb. van B. R. voorgeschreven?* — Neen.

Is het O. M, wanneer het naar aanleiding van a. 193 *B. R. gesaisisseerd is van eene actie ter zake van valschheid, bevoegd om de strafactie* onmiddellijk *aan te vangen, zonder den uitslag van het civiele proces af te wachten?* — Ja.

Is de wijze van onderzoek door deskundigen, in geval van valschheid, het zij bij a. 182 *B. R., het zij bij a.* 289 *en volgg. Sg., in eenig opzigt beperkt?* — Neen.

T. A. R., broodbakker, wonende te Kommerzijl, gemeente Oldehove, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 15den Julij 1856, waarbij hij is schuldig verklaard aan de misdaad van het des bewust gebruik maken van een onderhandsch geschrift, dat vervalscht is, en te dier zake, met toepassing van a. 150, in verband met de a. 151, 147 en 164 St., is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren, in eene geldboete van vijftig gulden en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Deketh genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *vier middelen* van cassatie aangevoerd, waarvan het *eerste* is: schending of verkeerde toepassing van a. 193 B. R., en zulks hoofdzakelijk op grond, dat het O. M.

onbevoegd zoude zijn geweest tot het instellen van de onderwerpelijke strafvervolging, omdat er, met betrekking tot de alhier bedoelde schuldbekentenis, mede ten civile eene inschrijving van valschheid was ingesteld, waaromtrent de instructie nog niet was afgeloopen, en ook nog geene beslissing des regters had plaats gehad. — Men beweert alzoo, dat in deze te praematuur zoude zijn gehandeld, en dat daardoor zoude zijn geschonden het hierboven vermelde artikel van het Wetb. van B. R.

„In meer dan één opzigt evenwel is deze bewering ongegrond; — en dat wel *primario* dáárom, omdat nergens geleerd wordt, noch bij het Wetb. van Sg., noch ook bij dat van B. R., dat de criminele actie in cas van valschheid afhankelijk zoude zijn van het burgerlijk geding; terwijl juist het tegendeel zeer kennelijk voortvloeit uit het bepaalde bij a. 291 Sg.

„Zeer te regt vindt men dan ook hieromtrent opgemerkt bij den heer DE PINTO, Sg. II, 462, dat de misdaad van valschheid niet kan worden gedekt het zij door de burgerl. regtsvordering, het zij zelfs door de daarop gewezene regtspraak van den burgerlijken regter, omdat het openbaar belang de bestraffing vordert van ieder misdrijf, hetwelk behoorlijk kan worden bewezen, en omdat de Staat van dat regt niet kan worden beroofd door de handelingen van partijen in een burgerlijk geding. — A. 193 B. R. beveelt wel de schorsing van het burgerlijk geding tot na de uitspraak van den strafregter; — doch eene schorsing van de strafzaak tot na de uitspraak van den burgerlijken regter, zal men bij de procedure niet vinden voorgeschreven, en juist hierin vind ik een zeer krachtig argument tegen deze geheele bewering des req[s]. — Ook obsteert hier niet a. 6 Sg., omdat de waardering van het feit als misdrijf inderdaad niet afhankelijk is van een geschilpunt van burgerlijk regt, maar het hier eeniglijk de vraag geldt, of er misdrijf is begaan. — Uit dit oogpunt beschouwd, is dus dit *eerste middel* inderdaad ten eenemale ongegrond.

„Maar buitendien, en dit meen ik hier nog met een enkel woord te moeten bijvoegen. geloof ik niet, dat eene beweerde schending van een voorschrift van procedure bij de behandeling eener strafzaak wel immer grond zoude kunnen opleveren tot cassatie.

„Ik verwijs tot dat einde eenvoudig tot den inhoud van a. 380 Sv., waar uitdrukkelijk als grond van cassatie wordt melding gemaakt van informaliteiten of schending van vormen, welke bij dat Wetb. op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven; — daargelaten nog, dat de bedoelde informaliteit niet heeft plaats gehad gedurende het onderzoek bij het Hof, maar bij de voorloopige instructie, en dus ook uit dien hoofde geen grond zoude kunnen daarstellen tot cassatie.

„De wetgeving omtrent de procesorde in burgerlijke zaken en die in strafzaken staat ieder geheel op zich zelve, en zijn ten eenemale van elkander onafhankelijk; — en dat wel zoodanig, dat de bepalingen van de eene zelfs niet kunnen strekken tot aanvulling van de andere. — Men zie o. a. een arr. van den 31sten Oct. 1854, bij v. d. Honert, *St. en Sv.* 1854, II, 65 en volgg.

„Ook met het oog hierop bestaat hier dus geen grond tot cassatie.

„Dit *eerste middel* is dus in allen opzigte ongegrond.

„Het *tweede middel* van cassatie is: verkeerde toepassing van a. 182 B. R. en van a. 289 Sv., — op grond dat de deskundigen geene bevoegdheid zouden hebben gehad, om zoodanige chemische proeven ten aanzien van het van valschheid betichte geschrift te bewerkstelligen, als zulks door hen in dit geding is geschied. Wat het eerstgen. a. betreft, a. 182 B. R., zoo spreekt het wel van zelf, dat, naar aanleiding van hetgeen zoo even daaromtrent door mij is opgemerkt, — dat hier bij de behandeling dezer strafzaak wel geene sprake zal kunnen zijn van eenige verkeerde toepassing dezer wetsbepaling; — hoezeer ook zelfs met het oog op het aldaar bepaalde, ik niet

heb kunnen ontwaren, dat hier eenige de minste overtreding van gezegde wetsbepaling aanwezig is.

„Maar evenmin zal het bepaalde bij a. 289 Sg. hier grond kunnen opleveren tot cassatie; — en dat wel hoofdzakelijk dáárom, omdat hier bij de beoordeeling in cassatie het geenzins de vraag is, op hoedanige wijze het onderzoek door de deskundigen bij de voorloopige instructie is bewerkstelligd, — maar wat daaromtrent, blijkens den inhoud van het arr., naar aanleiding van het gehouden onderzoek, aan den regter is gebleken; — en wanneer men nu, met het oog hierop, het arr. inziet, dan zal men daarin geen het minste spoor aanwezig vinden van eenige verkeerde toepassing omtrent de wettelijke voorschriften betreffende de bevoegdheid van deskundigen; integendeel, hetgeen daaromtrent in het arr. te lezen staat, bevat niets hetgeen in strijd is met eenige wetsbepaling.

„Ook dit *tweede middel* is dus ten eenemale ongegrond.

„Het *derde* en zoo ook het *vierde middel*, hetgeen nog later bij het gehouden pleidooi is aangevoerd, hebben beide betrekking tot het bewijs, doch zullen, mijns inziens, almede behooren te worden afgewezen.

„Men beweert namelijk als *derde middel*: schending of verkeerde toepassing van a. 433 en van a. 445 Sg., op grond dat het Hof in de verklaring van een enkelen getuige het bewijs heeft gevonden, dat de req. des bewust van het vervalschte stuk gebruik heeft gemaakt. — Deze bewering nu is alweder in een tweeledig opzigt onjuist.

„Vooreerst, namelijk, meen ik daartegen te moeten aanvoeren, dat uit het arr. geenzins blijkt, dat de bedoelde omstandigheid eeniglijk zoude geput zijn uit de verklaring van slechts één getuige, zoo als dit dan ook door den req. zelven bij het volgende *vierde middel* wordt toegestemd. — Wanneer men het arr. hieromtrent inziet, dan blijkt daaruit, dat het bewijs voor de wetenschap des reqs. hoofdzakelijk is gegrond

op de onmogelijkheid dat het stuk buiten zijn weten en tegen zijnen wil zoude zijn vervalscht, zoo als dit aan den regter uit de erkentenis des req^{s}. was gebleken.

„Maar buitendien in de tweede plaats, wat betreft de verklaring van dien enkelen getuige, zoo blijkt mede hieromtrent uit het arr. zeer duidelijk, dat die verklaring geenzins op zich zelve staat, maar in verband moet worden beschouwd met de andere in het arr. vermelde bewijsmiddelen; — in welk geval die verklaring, hoezeer dan ook loopende over een afzonderlijk feit, zeer wel als bewijsmiddel heeft mogen worden aangenomen. (Men zie de 4de overweging.)

„Eindelijk, wat het *vierde middel* aanbelangt, — schending van a. 443 Sg., op grond dat in deze als bewijs voor het bestaan eener aanwijzing zoude zijn aangenomen de ontkentenis van den beschuldigde, — zoo meen ik hierop te moeten antwoorden, dat die ontkentenis, blijkens het hiertoe betrekkelijk motief in 's Hofs arr., geenzins is geweest eene bloote ontkentenis van eene schuld, maar eene ontkentenis van een bepaald feit, of liever eene bepaalde omstandigheid; en welke ontkentenis, in verband met de ontkentenis almede van een bepaald feit, door den regter als eene aanwijzing is beschouwd, dat de vervalsching met des req^{s}. weten en met zijnen wil moet hebben plaats gehad, en dat hij alzoo, wetende dat het stuk vervalscht was, daarvan heeft gebruik gemaakt.

„De ontkentenis van eene bepaalde daadzaak, waarvan het zij het tegendeel, het zij de onmogelijkheid aan den regter aliunde is gebleken, staat volkomen gelijk met eene ontkentenis, zoo als die bedoeld wordt bij a. 443, en welke als zoodanig kan strekken ten bewijs voor het bestaan eener aanwijzing.

„Ik houde dus ook dit *vierde middel* voor ongegrond, en concludeer tot verwerping dezer voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, door en van wege den req. voorgesteld, de *drie eerste* bij memorie van cassatie, de *laatste* door zijnen advocaat, bij de mondelinge adstructie van het beroep ter openbare teregtzitting, als:

„1°. Schending of verkeerde toepassing van a. 193 B. R., op grond dat het O. M. onbevoegd zou zijn geweest tot het instellen van de onderwerpelijke strafvervolging, omdat er met betrekking tot de in deze bedoelde schuldbekentenis mede ten civile eene inschrijving van valschheid was ingesteld, waaromtrent de instructie nog niet was afgeloopen en ook nog geene beslissing des regters had plaats gehad;

„2°. Verkeerde toepassing van a. 182 van hetzelfde Wetb. en van de a. 289 en volgende Sv., op grond dat de deskundigen geene bevoegdheid zouden hebben gehad, om zoodanige chemische proeven ten aanzien van het van valschheid betichte geschrift te bewerkstelligen, als door hen in dit geding is geschied;

„3°. Schending of verkeerde toepassing van a. 433 Sv., alsmede van a. 445 van datzelfde Wetb., op grond dat het Hof in de verklaring van eenen enkelen getuige het bewijs heeft gevonden, dat de req. des bewust van een *vervalscht* onderhandsch stuk gebruik heeft gemaakt;

„4°. Schending van de a. 206 en 211, in verband met de a. 427 en 443 Sv., op grond dat in deze als bewijs voor het bestaan eener aanwijzing zoude zijn aangenomen de ontkentenis van den beschuldigde;

„Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

„O., dat *eensdeels* a. 380 Sv. geen beroep in cassatie toelaat wegens schending van vormen, bij het Wetb. van B. R. voorgeschreven, maar dat ook *anderdeels* de bevoegdheid van het O. M. tot strafvervolging hier berust op de bepaling, zoo van a. 4 R. O. als van a. 22 Sv., en dat, wanneer a. 193 B. R. den burgerlijken regter voorschriften geeft omtrent het stellen van stukken, die

vermoeden tot valschheid of vervalsching opleveren, in handen van het O. M., daardoor de bevoegdheid van het O. M. tot vervolging van het misdrijf van valschheid, die op de vorenaangehaalde bepalingen van de wet op de R. O. en het Wetb. van Strafv. berust, en niet op de bepalingen der burgerlijke regtsvordering, in geenen deele wordt beperkt;

„O., dat op grond hiervan het *eerste middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

„O., *eensdeels*, dat het hier ook geldt, dat wegens schending van vormen, bij het Wetb. van B. R. voorgeschreven, geen beroep in cassatie bij a. 380 Sv. is toegelaten, *anderdeels*, dat a. 182 B. R., indien dit hier al mogt kunnen in aanmerking komen, niet voorschrijft op welke wijze benoemde deskundigen hun onderzoek moeten instellen, en dat dit evenmin is bepaald bij de aangeduide a. van het Wetb. van Strafv.;

„O., dat hierom ook het *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *derde middel* van cassatie:

„O., dat de uitspraak van het Hof, bij de schuldigverklaring van den req., dat het onderhandsch geschrift, waarvan hij des bewust gebruik heeft gemaakt, een vervalscht stuk was, niet enkel is gegrond op de verklaring van *één* getuige, den knecht bij het arr. vermeld, maar ook daarenboven op aanwijzingen, die zijn bewezen geworden door een onderzoek van het verdachte stuk, bij den regter zelven gedaan met behulp van drie deskundigen, als zoodanig ter teregtzitting beëedigd;

„O., dat persoonlijk onderzoek of bezigtiging, bij den regter gedaan, behoort tot de middelen voor het bewijs van aanwijzingen, aangewezen bij a. 443 Sv.;

„O., dat alzoo de gemelde uitspraak berust op wettige bewijsmiddelen, en niet op het afzonderlijke getuigenis van eenen enkelen getuige, die niet als wettelijk bewijs kan gelden;

„O., dat mitsdien dit aangevoerde *middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Wat betreft het *vierde middel* van cassatie:

„O., dat bij het beklaagde arr. niet als bewijs voor het bestaan eener aanwijzing is aangenomen de *ontkentenis* van den req., maar dat daarentegen de ontkentenis zelve van de omstandigheid, *dat het stuk vervalscht was*, in verband met eene andere aangeduide omstandigheid, die door des req^{s}. erkentenis was bewezen, is aangenomen als eene aanwijzing op te leveren, dat de vervalsching met zijne wetenschap en met zijnen wil moet hebben plaats gehad, en dat hij alzoo, wetende dat dat stuk vervalscht was, daarvan heeft gebruik gemaakt;

„O., dat nergens bij de wet is verboden, eene ontkentenis van eenige omstandigheid in verband te beschouwen met andere omstandigheden, die door erkentenis of andere wettige bewijsmiddelen zijn bewezen, en op zoodanige ontkentenis, in verband met bewezen omstandigheden, het bestaan van eene aanwijzing te gronden;

„O., dat hierom ook het *vierde* en *laatste middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCLXXIII. — Arrest van 25 Nov. 1856.

(A. 202 S.)

Brengt het nalaten om den beklaagde in de gelegenheid te stellen van te antwoorden op het requisitoir van het O. M., nietigheid mede? — Ja.

G. B., wonende onder Gennep, is req. van cassatie tegen een vonnis van den Kntr. te Gennep, van den 17^{den} Julij 1856, waarbij hij, ter zake van het laten loopen van vee, trek- last- of rijbeesten, op eens anders bezaaide of in den oogst staande gronden, in welken tijd van het jaar het zijn moge, op grond

van a. 475 n°. 10 St., is veroordeeld tot betaling eener geldboete van drie gulden en in de kosten, beiden invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Arntzenius genomen de volgende conclusie:

„Over de *vier* spitsvondige *middelen*, in de memorie aangevoerd, zal ik geen woord reppen, hoewel zij zeer gemakkelijk konden wederlegd worden, en ik zeker tot verwerping zoude hebben geconcludeerd, ware het niet dat een ander punt het mij ten pligt maakte, tot cassatie en renvooi te adviseren.

„Ik ben gewoon niet alleen de vonnissen, maar ook de processen-verbaal der zittingen te lezen in de gedingen, die aan Uwl. en mijn oordeel worden onderworpen; vooreerst, omdat ik de naauwgezetheid des Raads ken omtrent de handhaving der voorschriften van het Wetb. van Strafv., en ten andere, omdat ik vermeen, dat zoowel bij Hoven en Regtbn., als bij Ktngn., die voorschriften moeten worden in achtgenomen, zoowel bij meer als bij minder belangrijke zaken.

„In dit geval bleek mij nu duidelijk, dat dit, in dit geding, niet is gedaan.

„Ik lees in het proces-verbaal der zitting, dat het O. M. de zaak heeft voorgedragen; dat de gedaagde zich heeft verdedigd; dat daarop het O. M. zijn requisitoir heeft genomen en schriftelijk ter tafel overgelegd; dat de Kntr. het onderzoek der zaak heeft gesloten verklaard, en de uitspraak onverwijld gedaan.

„Het blijkt dus niet dat de beklaagde, nog na het requisitoir, heeft kunnen spreken of gesproken heeft.

„Dat stelt daar schending van a. 202, jis 227 en 253 Sv., betrekking hebbende tot het regt van verdediging.

„Ik zoude het niet aangeroerd hebben, ware het niet, dat

het der aandacht van dezen Raad, naar mijne overtuiging, niet zou zijn ontgaan, en omdat hij zelf het beginsel gehuldigd heeft, o. a. bij een arr., conform mijne conclusie gewezen den 22sten Oct. 1850, *Ned. Regtspr.*, XXXVI, 193, § 45, v. d. Honert, *St. en Sv.* 1850, II, 170.

„Er is, zoo ver ik weet, slechts één arr. van dezen Raad, gewezen op de conclusie van mijnen geachten ambtgenoot De-keth, dat schijnbaar hiermede in strijd is.

„Ik zeg schijnbaar; want inderdaad is het dat niet. — Arr. 11 Dec. 1855, v. d. Honert, *St. en Sv.*, II, 231.

„De H.-R heeft daar beslist, dat het genoegzaam was, zoo uit het arrest bleek, dat de beklaagde na het requisitoir van het O. M. het laatste in de gelegenheid gesteld was te spreken; al bleek dit ook niet uit het proces-verbaal.

„Ik zal over dat punt niet uitweiden, maar alleen zeggen, wat ik in dit beklaagde vonnis lees.

„Na vermelding van het requisitoir van het O. M., zie ik het volgende:

„„Gehoord den gedaagde in zijne ter teregtzitting gegevene „antwoorden.„

„Antwoorden doelen hier kennelijk op ondervragingen ter teregtzitting; maar uit dat vonnis blijkt mij niet, dat de req. in de gelegenheid is geweest te antwoorden op het requisitoir. Geheel anders het geciteerd arr.

„Mogt de H.-R. dit ook hier als voldoende aanmerken, dan heb ik er vrede mede; maar acht mij, bij deze beschouwing, niet gehouden, de *middelen* te beantwoorden, die mij het onderzoek niet waardig schijnen, en zoude ik, in dat geval, tot verwerping adviseren.

„Nu echter heb ik de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en de zaak zal verwijzen naar de Arr.-R. te Roermond, om op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden beregt en

afgedaan; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij worden voorgesteld als *middelen* van cassatie:

"1°. schending van a. 206, in verband met de a. 227 en 253, 1ste lid, Sv., omdat de req. is schuldig verklaard aan een ander feit, dan dat waarvoor hij in regten is geroepen;

"2. schending van a. 475, n°. 10, St., omdat daarbij wel is strafbaar gesteld het laten loopen, maar niet het laten grazen;

"3°. schending van de a. 206 en 211 Sv., omdat niet blijkt dat de regter over het al dan niet bestaan van moedwil heeft beraadslaagd;

"en 4°. schending van a. 466 St., omdat de boete is uitgesproken ten behoeve van eene andere gemeente, dan die waarin de overtreding is begaan;

"O., dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, de Kntr., onmiddellijk na het requisitoir van het O. M., het onderzoek der zaak gesloten heeft verklaard, en dat alzoo niet blijkt, dat de beklaagde de gelegenheid heeft gehad om hierop te antwoorden en het laatst te kunnen spreken;

"O., dat hierdoor is geschonden a. 202, 2de en 3de al., in verband met de a. 227 en 253 Sv., geschreven in het belang eener vrije en onbeperkte verdediging;

"O., dat het aangevallen vonnis uit dezen hoofde moet worden vernietigd, en dat alzoo niet kan worden getreden in een onderzoek omtrent de voorgestelde *middelen;*

"Gezien a. 106 R. O.;

"Vernietigt het beklaagde vonnis, en verwijst de zaak naar de Arr.-R. te Roermond, ten einde op de oorspronkelijke dagvaarding op nieuw te worden beregt; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCLXXIV. — Arrest van 26 Nov. 1856.

(A. 206 en 211 Sr.; a. 147 volgg. *C. P.*)

Zijn de a. 206 *en* 211 *Sr. geschonden, wanneer eene veroordeeling ter zake van valschheid in een onderhandsch stuk, alleen inhoudt dat de beklaagde in dat stuk eene doorhaling en eene bijvoeging heeft bewerkstelligd, zonder op te geven den inhoud van het stuk, of het al dan niet onderteekend was, waar ter plaatse de doorhaling en bijvoeging is geschied, welken invloed deze op den inhoud van het stuk hebben gehad, en of door die vervalsching nadeel kon worden veroorzaakt?* — JA.

J. C. W., zich ook genoemd hebbende F. D. W., F. W. W. en J. D. L. M., is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.hol., van den 3den Julij 1856, waarbij hij is schuldig verklaard aan valschheid in onderhandsch geschrift, door het veranderen van en het bijvoegen tot de verklaring, die het geschrift moest inhouden, en aan het des bewust gebruik maken van het valsche stuk tot het plegen van opligting, en zulks na reeds te voren ter zake van misdaad te zijn veroordeeld geweest, en te dier zake, met toepassing van de a. 147, 150, 151, 164, 165 en 405 St., de a. 3, 4 en 11 der wet van den 29sten Junij 1854, *St. n°* 120, veroordeeld tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van zeven jaren, tot twee geldboeten, ieder van f 50.00 en in de kosten, met bevel tot teruggaaf der overtuigingsstukken aan de regthebbenden en van het vervalschte geschrift binnen 14 dagen, nadat 's Hofs arrest zal zijn gegaan in kracht van gewijsde van dengene die het heeft medegedeeld.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd, en wel 1°. verkeerde toepassing of schending van a. 147, n° 4, en 150 *C. P.*, in verband met a. 206 Sr. en het Kon. besluit van 1 December 1813, n° 25, *St.* n° 3, sub. n° 6. — De schending dier a. zou bestaan, „ op grond dat de regters niet hebben onder-

„zocht, of de bijvoeging der woorden van f 25.00, in eene afwij-
„zende beschikking van wege Z. M. den Koning op een ver-
„zoek om geldelijke ondersteuning, was de bijvoeging van eene
„verklaring, welke het onderhandsch geschrift moest inhouden
„of doen blijken."

„In de tweede overweging zie ik, hoe het Hof de bewezene daadzaken qualificeert, en duidelijk doelt op a. 147 n° 4 *C. P.*; en nu (toegevende dat de Fransche tekst alleen onze toets mag zijn) beantwoord ik dit *middel* met de opmerking, dat a. 206 Sg. niet vereischt de motivering van de wetsuitlegging door den regter.

„Ik acht dit *middel* dus ongegrond.

„Maar het *tweede middel* is van meer belang: verkeerde
„toepassing of schending van a. 147, in verband met a. 405
„St. en 1724 B. W., op grond dat er geene valschheid in
„onderhandsch geschrift aanwezig is, zoo dat geschrift (aan-
„genomen dat de verandering, daarin gebragt, echt zij) geen
„begin van bewijs bij geschrift, noch eenigen grondslag van
„eenig regt of regtsvordering kan uitmaken."

„Ik mag niet ontkennen, dat ik, na rijp beraad en onderzoek, dit *middel* gegrond acht. — Ik stel, met den verdediger, op den voorgrond, dat men niet van de opligting kan komen tot de aanwezigheid van valschheid; dat men bijv., om de opligting te staven, een vervalscht stuk bezigende, daaruit besluit tot het aanwezen van valschheid.

„Een stuk kan gealtereerd zijn, en voldoende zijn om opligting daar te stellen; maar het is daarom, in den zin der wet, niet altijd een valsch stuk.

„Neen! bij eene beschuldiging als hier plaats vindt, moet men eerst uitmaken, dat er *falsum* bestaat, even als of er geene quaestie was van opligting, door gebruikmaking van het valsche stuk.

„En nu vraag ik: was dit stuk vervalscht, volgens de leer

van het *falsum*, die de Raad en ik reeds zoo dikwijls behandeld hebben? Neen! want *per se* hield het niet in *possibilité de nuire.* Het werkelijk veroorzaakte nadeel ontstond alleen uit de opligting en het doen gelooven aan een niet bestaand crediet, door het vertoonen van een geen waarde hebbend papier. — Ik geloof, dat hier van de drie vereischten tot het aanwezig zijn van *falsum*, slechts één aanwezig is: le *dessein de nuire.*

„Maar er was zelfs door die alteratie geen regt, geene verpligting geboren. — Aangenomen eens, dat de req. eene gunstige beschikking had gekregen, met toezegging van de som van f 25.00 gratificatie. — Daarmede kon hij zelf alleen gaan bij den thesaurier des Konings en verzoeken het toegezegde te ontvangen; maar meer niet. — Bij derden komende, om het bijv. in betaling te geven, of bijv. in eene beleenbank, zouden alle deze hebben geantwoord, dat zij aan dat papier niets hadden, omdat het was personeel, en niet aan toonder, (a. 1724 B. W.) of voor vervreemding vatbaar. — Zij zouden hebben gezegd: ga gij op dat stuk uw geld halen; wij hebben er niets aan. — Alleen eene arglooze ligtgeloovige vrouw was dupe *in casu* van de beschouwing van het gealtereerde stuk, omdat zij daarin een bestaand crediet zag; dat geldt voor opligting, maar maakt niet tot valschheid wat op zich zelf geene valschheid is. — Het duidelijkst vind ik mijne meening uitgedrukt bij CHAUVEAU (Bruss. ed., IV, 88, 1ste kolom, in fine, in voce: *l'usage d'un faux nom* enz.) en in de Parijsche ed. VII, 281). Toetst men daaraan het onderhavige geval, dan is er geen *falsum* hier aanwezig. — Zie vooral ook eene plaats bij genoemde schrijvers, Bruss. ed. II, 86, 1ste kolom, in voce: *la fabrication d'un écrit, qui aurait pour but d'obtenir des secours etc.*

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, doch al-

leen voor zoo ver betreft de qualificatie, de schuldigverklaring en de opgelegde straf; en ten dien opzigte ten principale regt doende, den req. zal verklaren schuldig aan het wanbedrijf van opligting, door het aanwenden van bedriegelijke middelen, om aan een niet bestaand crediet te doen gelooven, daardoor zich losse goederen te hebben doen afgeven, en langs dien weg zich meester te maken ten deele van eens anders bezittingen, na vroeger herhaaldelijk ter zake van misdaad en wanbedrijf te zijn veroordeeld geweest; dat de H.-R. hem zal veroordeelen tot eene correctionele gevangenisstraf van zes jaren, eene geldboete van f 25.00, en in alle de kosten, ook die in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de *middelen* van cassatie, van wege den req. voorgesteld bij de behandeling ter openbare teregtzitting, en bestaande in: 1° verkeerde toepassing of schending van de a. 147, al. 4, en 150 St., in verband met a. 206 Sg. en het Koninklijk besluit van den 1sten December 1813, *St.* n° 3, sub. n° 6, op grond dat het Hof bij het beklaagde arr. niet heeft onderzocht, of de bijvoeging der woorden "*van* "25 *g.*," in eene afwijzende beschikking van Z. M. den Koning op een verzoek om geldelijke ondersteuning door den beschuldigde, was de bijvoeging van eene verklaring, welke het onderhandsch geschrift moest inhouden of doen blijken;

"2°. verkeerde toepassing of schending van de a. 147 en 150 St., in verband met a. 405 van dat Wetboek en a. 1724 B. W., op grond dat er geene valschheid in onderhandsch geschrift aanwezig is, zoo het onderhandsch geschrift, aangenomen de verandering daarin zij echt, geen begin van bewijs bij geschrift, noch eenige grondslag van eenig regt of regtsvordering kan uitmaken;

"O., dat voor de schuldigverklaring van den req., hierboven

gemeld, bij het beklaagde arr., met betrekking tot de daadzaken en tot de qualificatie, niets anders wordt aangevoerd, dan 1°. dat het bewezen is, dat de req., in eene schriftelijke aan hem gerigte kennisgeving van den Staatsraad, toegevoegd aan de Thesaurie des Konings, en inhoudende eene afwijzende beschikking van wege den Koning op een door den req. gedaan verzoek tot het bekomen van geldelijke ondersteuning, bedriegelijk het woord *niet* heeft uitgeschrapt en voorts heeft ingelascht de woorden: *van* 25 *g.*; dat hij wijders van dit door hem zelven alzoo vervalscht stuk heeft gebruik gemaakt bij de weduwe K., om die te bedriegen en op te ligten, in voege breeder bij het arr. vermeld; en 2° dat deze alzoo bewezene daadzaken respectivelijk moeten worden gequalificeerd valschheid in onderhandsch geschrift, door het veranderen van en het bijvoegen tot de verklaring, die het geschrift moest inhouden, en het des bewust gebruik maken van het valsche stuk tot het plegen van opligting;

„O., dat ter regtvaardiging eener qualificatie als de evengemelde, het Hof niet konde volstaan met eene opgave van de algemeene strekking van het geschrift en eene aanduiding van de veranderde en bijgevoegde woorden, doch had behooren op te geven den inhoud van het geschrift, of het al dan niet onderteekend was, waar ter plaatse in hetzelve de uitschrapping van het woord „*niet*," en waar de inlassching der woorden „*van* 25 *g.*" was geschied, welken invloed die uitschrapping en inlassching op den inhoud van het geschrift had uitgeoefend, en eindelijk, of en in welk opzigt door die vervalsching nadeel kon worden veroorzaakt; daar toch een onderzoek van dat alles noodig is om te beoordeelen, of de uitschrapping en bijvoeging in het geschrift de kenmerken heeft van zoodanige verandering of bijvoeging, als waardoor volgens de wet de misdaad van valschheid wordt gepleegd;

„O., dat derhalve door het Hof geen behoorlijk onderzoek,

naar aanleiding der acte van beschuldiging, omtrent de daadzaken is gedaan, immers daarvan geene rekenschap is gegeven, en gevolgelijk het beklaagde arr. niet behoorlijk met redenen is omkleed;

„O., dat het arr. alzoo wegens verzuim van, bij de a. 206 en 211 Sg. op straffe van nietigheid gegevene, voorschriften ambtshalve behoort te worden vernietigd, en daardoor een onderzoek van de voorgestelde *middelen* van cassatie overbodig wordt;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl. en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.holl., ten einde aldaar op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan;

„De kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCLXXV. — Arrest van 26 Nov. 1856.

(A. 207, 217 Sg.)

Kan eene ongemotiveerde verkeerde begrooting van de proceskosten aanleiding geven tot cassatie, wegens schending van a. 207 *Sg.?* — NEEN.

Brengt het niet teekenen door den President van het audientieblad, nietigheid mede, en alzoo cassatie wegens schending van a. 217 *Sg.?* — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Gennep is req. van cassatie tegen een vonnis van gemeld Ktng., regt doende in strafzaken, van den 28sten Aug. 1856, waarbij A. T., oud 14 jaren, dienstmeid te Gennep, is schuldig verklaard aan de overtreding van, op den 19den Junij 1856, te Gennep, in eene weide, zekeren J. T., wonende te Heijen, toebehoorende, eene koe te hebben laten loopen, waartegen is voorzien bij a. 475, n°. 10, St., en te dier zake, na reeds bij vonnis

van hetzelfde Ktng., dd. 19 Junij 1856, evenzeer ter zake van het laten loopen van eene koe op eens anders grond, te zijn verwezen in eene geldboete van f 3.00 en in de kosten, is veroordeeld bij verstek tot betaling eener geldboete van f 5.00 ten behoeve der gemeente Gennep, en in de kosten van het proces, vereffend op 47 centen; deze, zoowel als de geldboete, des noods, bij lijfsdwang te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. Melort, heeft de Adv.-G. Deketh genomen de volgende conclusie:

„Ofschoon ik de juistheid van de beide door het O. M. bij het Ktng. te Gennep aangevoerde bezwaren volkomen kan beamen, zoo geloof ik toch niet, dat daarin grond kan gelegen zijn tot cassatie.

„Wat het eerste bezwaar betreft, schending namelijk van a. 207, 1ste lid, Sg., vermits de kosten slechts zijn begroot op 47 centen, terwijl zij volgens de twee dagvaardingen bedragen eene som van 94 centen, zoo meen ik te moeten betwijfelen, of de H.-R. wel bij magte is, om hier te treden in een onderzoek en eene begrooting van de kosten van het proces, en of het *dictum* omtrent het bedrag der kosten wel vatbaar kan zijn voor cassatie. — Wanneer in het vonnis des regters eene met reden omkleede beslissing werd aangetroffen omtrent de kosten, dan voorzeker zoude eene zoodanige beslissing aan de wet kunnen worden getoetst, en als zoodanig aan de censuur van dezen Raad onderworpen kunnen zijn. — Doch wanneer de regter, bij het *dictum* betreffende de veroordeeling in de kosten, het bedrag dier kosten uitdrukt en bepaalt, dan zie ik niet in, hoe daarin eene wetschending zoude kunnen gelegen zijn. — Buitendien, waaruit blijkt, dat de regter het bedrag der kosten verkeerdelijk heeft begroot en uitgedrukt? De H.-R. zelf toch zal tot dat einde de stukken van het geding wel niet behoeven na te gaan, of een staat van kosten kunnen doen opmaken.

„Dit *eerste middel* zal dus behooren te worden afgewezen.

„Evenzeer is dit het geval ten aanzien van het *tweede middel*, waarbij wordt beweerd: „Schending van a. 217, Sg., vermits „het proces-verbaal van de zitting van den 28sten Aug. door „den Kntr. niet geteekend is.„ — Ook dit bezwaar zal, mijns inziens, niet kunnen leiden tot cassatie; en ik meen tot dat einde de twee navolgende opmerkingen aan de aandacht van dezen Raad te moeten onderwerpen:

„Mijne eerste opmerking is deze, dat het hier niet geldt eenig verzuim van vormen, welke op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven. — Men leest eenvoudig aan het slot van a. 217, dat het proces-verbaal door den President en den griffier wordt onderteekend; — daargelaten nog, dat die onderteekening eene handeling daarstelt, welke inderdaad geheel posterieur is aan de eigenlijk gezegde instructie of het onderzoek bij den regter, en dat dus, ook zelfs uit dit oogpunt beschouwd, zoude kunnen worden betwijfeld, of het bedoelde verzuim wel valt in de termen van a. 380 Sg.

„Maar buitendien, en dit is mijne tweede opmerking, welk is het doel van het door den griffier te houden audientieblad? Om te doen blijken (dus leest men in a. 217), dat alle de vereischte formaliteiten zijn in acht genomen.

„Wanneer dus hier in dit geding beweerd werd, dat de vereischte formaliteiten niet waren in acht genomen, dan voorzeker zoude het deswege door den griffier opgemaakte procesverbaal behooren te worden geraadpleegd, en dan voorzeker zoude zich de vraag kunnen opdoen, in hoe verre een procesverbaal, hetgeen door den President niet is onderteekend, tot bewijs zoude kunnen worden aangenomen wegens hetgeen daarin door den griffier vermeld was.

„Doch men beroept zich niet op eenig verzuim of eenige schending van formaliteiten; — en in dezen stand van zaken nu, zie ik niet in, hoe het verzuim van onderteekening van den

kant des Presidents, tot grondslag zal kunnen worden aangenomen tot cassatie, het zij van het vonnis, het zij van het onderzoek.

„Het is naar aanleiding van deze beschouwingen, dat mij ook dit *tweede middel* niet aannemelijk is voorgekomen.

„Ik concludeer dus tot verwerping dezer voorziening; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroêp van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, als:

„1°. schending van a. 207, eerste lid, in verband met de a. 227 en 253 initio Sg., op grond dat bij het beklaagde vonnis de kosten slechts zijn begroot op f 0.47, terwijl zij volgens de twee originele dagvaardingen, respectivelijk aan den beklaagde en den getuige gedaan, bedragen de som van f 0.94;

„2°. Schending van a. 217 Sg., in verband als boven, vermits het proces-verbaal van de zitting van den 28sten Aug. 1856, in welke zitting het vonnis is uitgesproken, door den Kntr. niet is geteekend;

„O. ten aanzien van het *eerste middel*, dat het hier alleen geldt de begrooting der proceskosten, vereffend bij het vonnis, waartegen de voorziening in cassatie is gerigt, welke uit haren aard behoort tot het gebied van den *judex facti*, en die alzoo geen onderwerp van overweging of beoordeeling in cassatie kan uitmaken;

„O., dat hieruit volgt, dat dit *middel* is onaannemelijk;

„O., ten aanzien van het *tweede middel*, dat bij het als geschonden beweerde a. 217 Sg. wel is voorgeschreven, dat de griffier behoorlijk proces-verbaal zal houden van het voorgevallene op de teregtzitting, ten einde te doen blijken dat alle de vereischte formaliteiten zijn in acht genomen, en dat dit procesverbaal door den President en den griffier wordt onderteekend, doch dat bij dat a. geene nietigheid tegen eenig verzuim daarvan wordt bedreigd, zoodat het verzuim der onderteekening van

gemeld proces-verbaal door den Kntr., hoe strijdig hij ook moge gehandeld hebben met het voorschrift, in voormeld a. 217 vervat, evenwel geen grond tot cassatie van het beklaagde vonnis kan opleveren;

„O., dat mitsdien ook het *tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCCLXXVI. — Arrest van 9 December 1856.

(A. 434 *C. P.*)

Is het voor de toepassing van a. 434 C. P. onverschillig, of het in brand gestoken gebouw het eigendom is van den dader? — JA.

C. F. G. G., kleedermaker, laatst woonachtig te Zuid- en Noord-Schermer, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 29sten Julij 1856, waarbij hij, als beschuldigd van twee moedwillige brandstichtingen in bewoonde gebouwen, waarbij menschenlevens in gevaar hadden kunnen komen, — ten aanzien van de ééne brandstichting is vrijgesproken, edoch ten aanzien van de andere is schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting in een gebouw, zonder dat het te voorzien was, dat eenig menschenleven daardoor in gevaar kon worden gebragt; en bij welk arr. hij, met toepassing van a. 434 St., gewijzigd door a. 13 n°. 5 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van twintig jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT en de Proc.-G. in zijne conclusie, strekkende tot verwerping van het beroep, heeft de H.-R. gewezen het navolgende

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie, door den req. ingediend;

„Gehoord den adv. van den req. in zijne mondelinge voordragt, strekkende tot voorstelling en ontwikkeling van *drie middelen* van cassatie, te weten:

„1°. verkeerde toepassing van a. 434 S^t. op zich zelf, en, voor zoo veel noodig, in verband met a. 13 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, en voorts in verband met a. 125 B. W., omdat de veroordeeling is uitgesproken wegens brandstichting in een gebouw, waarvan wettig blijkt, dat de req. eigenaar was;

„2°. schending van de a. 206 en 211 S^s., in verband met a. 434 S^t., a. 13 der aangehaalde wet van den jare 1854 en a. 625 B. W., omdat niet is uitgemaakt, dat er een misdadig oogmerk aanwezig was;

„3°. schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 427 van dat Wetb., omdat er is regt gedaan op aanwijzingen, gestaafd door verklaringen van getuigen, die niet zijn aangewezen;

„O., dat de voorziening in cassatie is gerigt tegen het geheele arr., zonder eenig voorbehoud, en mitsdien ook tegen dat gedeelte van het arr., waarbij de req. op de beschuldiging van een der beide brandstichtingen is vrijgesproken;

„O., dat die vrijspraak berust op het niet volledig bewezen zijn der ten laste gelegde daadzaken, en dat, in gevolge het voorschrift van a. 381 Sg., de cassatie in zoodanig geval alleen kan vervolgd worden in het belang der wet, zoodat het gedaan beroep tegen gedachte vrijspraak niet kan worden toegelaten, en mitsdien beperkt behoort te blijven tot het overige deel van het arr.;

„O., dat de memorie des req^s., blijkens de daarop door den griffier gestelde aanteekening, ter griffie van den H.-R. is ingekomen op den 11den Aug. dezes jaars, nadat de voorziening in cassatie was geschied op den 30sten Julij bevorens, en alzoo na den bij a. 393 Sg. gestelden termijn van tien dagen, weshalve op gemelde memorie geen acht kan worden geslagen;

„Ten aanzien van het *derde middel*, voorgesteld bij de mondelinge voordragt, als betrekking hebbende tot eene schending van vormen;

„O., dat in den derden considerans van het arr. omstandigheden als aanwijzingen zijn aangenomen, waarvan het bestaan onder anderen is bewezen (naar luid van 's Hofs arr.) *„door beëe„digde verklaringen van verschillende onder eede gehoorde getuigen;„*

„O., dat hierdoor het middel van bewijs duidelijk is aangewezen, en dat bij de wet aan den regter geene verpligting is opgelegd, om bij iedere afzonderlijke verklaring de namen der getuigen te vermelden;

„O., dat het gebezigde middel van bewijs, in gevolge a. 428, in verband met de a. 442 en 443 Sr., als wettig bewijsmiddel is erkend; — en dat alzoo dit *cassatie-middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van het *tweede middel*, almede betrekking hebbende tot eene schending van vormen;

„O., dat in de derde overweging van het aangevallen arr., bij eene zeer breedvoerige opsomming van onderscheiden bewezen daadzaken omtrent den brand en de handelingen des req[s]., en met opgave van 's Hofs beschouwingen daarover, o. a. voorkomt de vermelding, dat de req., wiens huis, koopmansgoederen en meubelen verzekerd waren, sedert jaren aan zijne leveranciers gelden schuldig was; dat hij verschillende goederen heeft verpand, weinig goederen insloeg, hoezeer hij het zeer druk had met de kleedermakerij; dat in zijnen winkel vóór den brand niet veel goederen aanwezig zijn gezien, en dat na den brand slechts weinig overblijfsels van goederen zijn opgedolven; welke omstandigheden den regter tot de overtuiging hebben geleid, dat de verzekerde waarde van ƒ3250.00 aan goederen, tijdens den brand op verre na niet voorhanden is geweest, waarop de vermelding volgt van het bewezen feit, dat de beschuldigde desniettegenstaande aan de assurantie-compagnie heeft opgegeven, dat er aan winkelgoederen wel ƒ2000.00

meer was verbrand dan de verzekerde som, onder belofte van daarvan eenen staat te zullen opmaken;

„O., dat alle de in het arr. in het breede omschreven daadzaken en omstandigheden, waarin het misdadig oogmerk des req^s. onmiskenbaar is aangewezen, tot de uitgesproken schuldigverklaring hebben geleid;

„O., dat het aangevallen arr. ten aanzien van het boos opzet of den moedwil genoegzaam met redenen is omkleed, en dat alzoo het *tweede middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van het *eerste middel*, betrekkelijk verkeerde toepassing der strafwet;

„O., dat a. 434 S^t., naar deszelfs duidelijke bewoordingen, is algemeen; dat het, in tegenoverstelling van andere artikelen der afdeeling, waarin het wordt gevonden, niet spreekt van gebouwen, aan een ander toebehoorende, maar van gebouwen, zonder uitzondering; en dat derhalve tot het bestaan der misdaad, in dat artikel aangewezen, niet meer gevorderd wordt dan het met boos opzet moedwillig in brand steken van een gebouw, welk vereischte, blijkens de beschouwingen hierboven vermeld onder het *tweede middel* van cassatie, in deze aanwezig is geoordeeld;

„O., dat a. 434 S^t., gewijzigd door a. 13 n°. 5 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, alzoo te regt is toegepast, en dat derhalve het voorgestelde *middel* is onaannemelijk;

„Verklaart het gedaan beroep niet-ontvankelijk, voor zoo verre het gerigt is tegen de vrijspraak betrekkelijk de eerste der beide brandstichtingen;

„Verwerpt het beroep, voor zoo verre het gerigt is tegen het overige gedeelte van het aangevallen arr., en veroordeelt den req. in de kosten.”

N°. MCCLXXVII. — Arrest van 9 Dec. 1856.

(A. 475 n° 7 *C. P.*)

Kan op eene dagvaarding, dat iemands hond een persoon heeft aangegrepen en op den grond geworpen, eene veroordeeling volgen, wanneer de beklaagde niet tevens beschuldigd wordt, zijnen hond te hebben aangehitst of niet weêrhouden? — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Ommen is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van den 10[den] Sept. 1856, waarbij G. H., landbouwer, wonende te Besthem, gemeente Ambt-Ommen, gedaagde, ter zake dat zijn hond zekere vrouw heeft aangegrepen en zoodanig tegen den grond geworpen, dat het kind, hetwelk zij op den arm droeg, op eenigen afstand van haar af viel, en genoemde vrouw geheel bewusteloos lag, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA. heeft de Adv.-G. GREGORY genomen de volgende conclusie:

„De gereq. is gedagvaard, ter zake dat, op den 18[den] Aug. 1856, des avonds ongeveer ten 7 ure, zijn hond G. v. D. K., huisvrouw van E. S., heeft aangegrepen en zoodanig tegen den grond geworpen, dat het kind, hetwelk zij op den arm droeg, op eenigen afstand van haar af viel, en genoemde vrouw geheel bewusteloos lag.

„Te regt zegt CHAUVEAU, *Théorie du C. P.*, tom. III, 1re part., pag. 125 der Bruss. uitg. van 1840: „Heurter quelqu'un de „manière à le faire tomber, c'est, sinon porter un coup, du „moins être la cause qu'il en reçoit un; et il importe peu, „a dit un arrêt, qu'un corps dur soit poussé contre une per- „sonne ou que la personne soit poussée contre le corps dur. „Le caractère et les résultats de la violence sont les mêmes, „et il serait puéril de chercher une distinction dans le sens „réstrictif que le langage ordinaire attache au mot *coup*. Cette „interpretation a été adoptée par la cour de cassation."

„Hij die dus op den grond geworpen wordt, ontvangt eenen slag. Men kan dien uit eens anders moedwil of onwil ontvangen. Zonder den wil van een ander, b. v. uit diens achteloosheid of gebrek van voorzorg. Wanneer nu een hond iemand aangrijpt en tegen den grond werpt, verwondt of doodt, dan ontstaat die slag, kwetsuur of manslag uit achteloosheid of gebrek van voorzorg van den eigenaar van den hond, omdat deze hem niet behoorlijk onder zijn toezigt en magt heeft gehouden. *In casu* is de req. aangeklaagd, ter zake dat zijn hond iemand heeft aangegrepen en tegen den grond geworpen. Wanneer dus de regter zegt, dat daartegen bij geene wetsbepaling straf is bedreigd, dan is dit onjuist, daar a. 320 *C. P.* daarin voorziet.

„Wat had nu de Kntr. moeten doen, toen deze zaak bij hem werd aangebragt? Hij had zich onbevoegd moeten verklaren om daarvan kennis te nemen, omdat daartegen eene gevangenisstraf van 6 dagen tot 2 maanden is bedreigd. Door dit niet te doen, heeft hij a. 253 n°. 5 Sg., in verband met a. 320 *C. P.* geschonden.

„Ik concludeer mitsdien, dat de H.-R. het beklaagde vonnis zal vernietigen, en doende wat de Kntr. had behooren te doen, zal verklaren dat deze onbevoegd was om van de onderwerpelijke zaak kennis te nemen; de kosten in cassatie, benevens die bij het Ktng. te Ommen gevallen, met uitzondering van die der dagvaarding, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, beweerde schending namelijk van a. 475 n°. 7 S^t^., op grond dat tegen de als bewezen aangenomen daadzaak, het door den gedaagde laten losloopen van een kwaadaardigen hond, bij die wetsbepaling werkelijk straf is bedreigd, en dat gedacht feit ook voldoende bij de dagvaarding aan den gedaagde is te last gelegd;

„O., dat bij de dagvaarding aan den gedaagde (nu gereq. „van cassatie) is te last gelegd: „dat op den 18^den^ Aug. 1856,

„des avonds ongeveer ten zeven ure, zijn hond G. v. D. K.,
„huisvrouw van E. S., heeft aangegrepen en zoodanig tegen
„den grond geworpen, dat het kind, hetwelk zij op den arm
„droeg, op eenigen afstand van haar af viel, en genoemde vrouw
„geheel bewusteloos lag;”

„O., dat, blijkens het beklaagde vonnis,„ wettig en over-
„tuigend is bewezen, dat het bij dagvaarding aan den gedaag-
„de ten laste gelegde feit is gepleegd;„ — dat echter de
Kntr. geoordeeld heeft, dat het tegen den gedaagde inge-
roepen a. 475 n°. 7 St. niet konde worden toegepast, omdat
„bij dat wetsa. straf wordt bedreigd tegen hen, die hunne
„honden op de voorbijgangers mogten hebben aangehitst, of
„tegen hen, die hunne honden, wanneer zij de voorbijgan-
„gers aanvallen of vervolgen, niet hebben weêrhouden, en bij
„dagvaarding aan den gedaagde noch het eene noch het an-
„dere wordt te last gelegd;„

„O., dat de Kntr. zeer juist heeft geoordeeld, dat het zoo
even aangehaalde artikel dan alleen toepasselijk kan zijn, wan-
neer niet slechts het aangrijpen, aanvallen of vervolgen van
voorbijgangers door eenen hond bewezen is, maar ook wanneer
blijkt, dat die hond aangehitst of niet weêrhouden is, daar
toch het artikel in het *tweede* gedeelte spreekt van „*ceux qui*
„*auront excité ou n'auront pas retenu leurs chiens lorsqu'ils*
„*attaquent ou poursuivent les passants*;„ van welk aanhitsen of
niet weêrhouden in deze geene sprake kon zijn, omdat noch
het een noch het ander den gedaagde bij dagvaarding was te
last gelegd, en hij zich te dien aanzien dan ook niet heeft
verantwoord noch behoeven te verantwoorden;

„O., dat wel door den req. van cassatie bij zijne memorie
beweerd wordt, dat „volgens de afgelegde verklaringen der
„getuigen, als bewezen zoude kunnen beschouwd worden, dat
„de bedoelde hond van zeer *kwaadaardigen* aard is, en dat
„hij op den 18den Aug. 1856, in de nabijheid der woning van

„H. (den gedaagde) heeft los geloopen;„ — maar dat, al stond een en ander, als volkomen bewezen, al uitgedrukt in het vonnis, daarop nogtans geene veroordeeling zoude mogen gegrond worden, daar de gedaagde niet heeft te regt gestaan wegens *het laten losloopen van een kwaadaardig of wild beest*, (eene overtreding, waartegen voorzien is bij a. 475, in het eerste gedeelte van nummer 7) en zulks een ander feit is, dan in de dagvaarding vermeld stond;

„O., dat het aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is onaannemelijk;

„Verwerpt dit beroep, en beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat.„

N°. MCCLXXVIII. — Arrest van 17 December 1856.

(A. 206, 211 Sg.; a. 386 n°. 3, a. 62 *C. P.*)

Volgt uit de a. 206 *en* 211 *Sg., dat een vonnis eenen bepaalden considerans over de qualificatie moet bevatten?* — Neen.

Is het noodzakelijk, dat bij een vonnis, houdende veroordeeling wegens medepligtigheid aan diefstal, door het des bewust helen van gestolene goederen (a. 62 C. P.), *rekenschap gegeven wordt van de bekendheid bij den beklaagde van de misdadige herkomst der goederen?* — Neen.

Is de schuldigverklaring van twee beklaagden, waarvan de een te regt staat wegens diefstal en de ander als heler, fautief, wanneer zij aldus luidt: „diefstal en medepligtigheid daaraan, door het gestolene in ontvang te nemen en „alzoo te helen;„ en moet deze gecombineerde uitspraak worden gesplitst in eene afzonderlijke qualificatie voor elk van de beide veroordeelden? — Ja.

A. B. t. B., volgens opgave oud 32 jaren, van beroep winkelier en bakker, wonende te Zevenhoven, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 18den Julij 1856, waarbij het Hof, op het hooger beroep van den req. en voor zoo veel hem betreft, heeft bevestigd, met veroor-

deeling in de kosten, een vonnis van de Arr.-R. te Leiden, van den 6den Junij 1856, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan medepligtigheid aan diefstal (door een medeveroordeelde gepleegd) in dienstbaarheid, door het gestolene in ontvang te nemen en alzoo te helen, doch met verzachtende omstandigheden, en veroordeeld tot eene gevangenisstraf van één jaar, en solidair met den medeveroordeelde in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de H.-R. gewezen het volgende

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, van wege den req. voorgesteld bij de behandeling der zaak ter openbare teregtzitting, bestaande in:

„1°. schending van de a. 206 en 211 Sg., omdat het Hof heeft verzuimd te beraadslagen over de qualificatie der bewezen verklaarde feiten, bevestigende het vonnis dat dienaangaande, even als het arr., geen enkel motief inhoudt;

„2°. schending van a. 211 Sg., omdat het Hof, schoon, even als de eerste regter, hebbende beraadslaagd over het bewezene der misdadige bewustheid van den req., bij het dispositief van het arr. daaromtrent niet heeft beslist, maar bloot heeft bevestigd het vonnis *a quo*, in welks dispositief die beslissing evenzeer wordt gemist.

„Gehoord den Proc.-G. in zijne conclusiën, strekkende dat de H.-R, ter zake van schending van a. 386 n°. 3 en a. 62 *C. P.*, in verband met de a. 206 en 211 Sg., zal vernietigen het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holland, van den 18den Julij 1856, en doende wat dat Hof had behooren te doen, zal te niet doen het vonnis der Arr.-R. te Leiden, van den 6den Junij bevorens, wat betreft de qualificatie van de feiten, bewezen ten laste der beide bij dat vonnis veroordeelde personen; en te dezen aanzien op nieuw regt doende, zal verklaren, dat deze opleveren: 1°. ten aanzien van den beklaagde

C. v. V. het misdrijf van diefstal, door eenen knecht gepleegd uit het pakhuis en ten nadeele van zijnen meester, tijdens hij bij dezen voor vast loon in dienst was; en 2°. ten aanzien van den req. van cassatie, het misdrijf van medepligtigheid aan dien diefstal, door het des bewust helen en verbergen van het gestolene, en dat de Raad hem voorts daaraan zal schuldig verklaren; blijvende overigens het arr. en het vonnis in hun geheel; — alles met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen;

„O., met betrekking tot het *eerste middel*, dat bij het beklaagde arr., bevestigende het vonnis des eersten regters, wel is waar geene opzettelijke overweging voorkomt betreffende de aan het slot bij de schuldigverklaring aan de bewezene daadzaken gegevene qualificatie, doch dat daaruit in geenen deele volgt, dat door den regter over de qualificatie niet zou zijn beraadslaagd, terwijl het tegendeel uit de door hem gegevene qualificatie noodzakelijk moet worden afgeleid;

„O., dat derhalve het *eerste middel* is ongegrond;

„O., ten opzigte van het *tweede middel*, dat, hoezeer in de qualificatie bij de schuldigverklaring aan medepligtigheid aan diefstal, door het in ontvang nemen en alzoo helen van het gestolene, is verzuimd van de tot toepassing van a. 62 St. gevorderde bewustheid of wetenschap omtrent de misdadige herkomst der goederen melding te maken, de uitspraak omtrent het bestaan van die misdadige bewustheid van den req. bij het helen van het gestolene, duidelijk gelegen is in de bij het beklaagde arr. dienaangaande in 't bijzonder met redenen omkleede en in den 2n considerans uiteengezette beschouwing;

„O., dat derhalve ook dit *middel* is ongegrond;

„O. echter, ambtshalve, dat de daadzaken, zoo als die bij het beklaagde arr., in verband met het vonnis des eersten regters, als wettiglijk en overtuigend bewezen zijn aangenomen, en wel dat door den bij dagvaarding eerstgenoemden beklaagde, op

den 11den Mei jl., uit het magazijn van J. v. D. B., wien hij tegen een vast loon diende, arglistig is weggenomen een aan genoemden zijnen meester toebehoorenden zak met rijstemeel, en dat deze door den req. in zijne schuur is geborgen, wetende dat die door eerstgenoemden aan zijnen meester was ontvreemd, en waarop, met betrekking tot de veroordeeling, te regt zijn toegepast a. 386 n°. 3 St., in verband met a. 14 n°. 6 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, en a. 59, in verband met a. 62 van gemeld Wetb., ook overeenkomstig den inhoud van de gemelde a. 386 n°. 3 en 62 hadden moeten worden gequalificeerd, en geenzins, zoo als bij het in hooger beroep bevestigde vonnis is geschied, met de bewoordingen: „diefstal in „dienstbaarheid en medepligtigheid aan dien diefstal, door het „gestolene in ontvang te nemen en alzoo te helen;„

„O., dat in dit opzigt mitsdien bij het beklaagde arr. zijn geschonden de evengemelde a. 386 n°. 3 en 62 St.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holland, wegens schending van gemelde wetsbepalingen, doch alleen voor zoo ver daarbij door de bevestiging van het vonnis des eersten regters, voor zoo veel aanging den appellant, alhier req., ook de door dien regter aan de daadzaken gegevene qualificatie is bevestigd; en ten dien opzigte ten principale regt doende op het bestaande hooger beroep, verbetert op dat punt het vonnis des eersten regters, en verklaart, dat de daadzaken, welke ten laste van den appellant, thans req., bewezen zijn, daarstellen het misdrijf van medepligtigheid aan diefstal, door eenen knecht gepleegd uit het pakhuis en ten nadeele van zijnen meester, tijdens hij bij dezen voor vast loon in dienst was, en zulks door het des bewust helen en verbergen van het gestolene;

„Verwerpt overigens het ingestelde beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.„

N°. MCCLXXIX. — Arrest van 17 December 1856.

(A. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Volgt uit a. 62 *der wet van* 28 *Junij* 1854, *St. n°.* 100, *dat de koloniale inrigtingen, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd, zijn openbare inrigtingen tot voorkoming van bedelarij; zoodat het overbodig is, om bij de toepassing van a.* 19 *der wet van* 29 *Junij* 1854, *St. n°.* 102, *te onderzoeken, of de Koninklijke besluiten betrekkelijk deze bedelaarsgestichten in den behoorlijken vorm zijn ingerigt en afgekondigd?* — JA.

Maakt hij, die liefdegiften vraagt ten behoeve van een derde, doch deze voor zich zelven houdt, zich aan bedelarij schuldig? — JA.

J. H. H., commissionair te s' Gravenhage, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zuidholl., van den 13den September 1856, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 5den Aug. te voren, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan bedelarij in eene plaats, voor welke eene openbare inrigting tot voorkoming van bedelarij bestaat, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes maanden en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN YSSELSTEIJN, heeft de Adv.-G. ARNTZENIUS genomen de volgende conclusie:

„Gelijk de Raad zich zal herinneren, zijn door den verdediger van den req. van cassatie *drie middelen* tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Zuidholl., van den 13den Sept. 1856, aangevoerd.

„Het *eerste* van die *middelen* bestaat in verkeerde toepassing van a. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, in verband met schending van a. 1 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en a. 72 Grw. van 1840, door iemand wegens bedelarij te veroordeelen in eene plaats, waar niet wettig een gesticht tot wering van bedelarij bestaat, vermits de Kon. besluiten betrekkelijk de bedelaarsgestichten niet zijn afgekondigd, en bovendien de Raad van State daarop niet is gehoord.

„Ik zal niet onderzoeken, of die besluiten al dan niet zijn afgekondigd, en of daarop de Raad van State al dan niet is gehoord, daar dit onderzoek ten eenemale doelloos zoude zijn. — Hier toch kan het alleen de vraag zijn, of er voor den req. eene openbare inrigting tot voorkoming van bedelarij bestond, waarin hij op zijne aanvrage kon worden opgenomen, ten einde werk of onderstand te bekomen.

„Die vraag is door den regter bevestigend beantwoord, door de overweging, dat voor het geheele Rijk eene openbare inrigting tot voorkoming van bedelarij bestaat.

„Of dus de koloniale gestichten al dan niet wettig bestaan, is eene geheel onverschillige zaak. Het is voldoende dat zij bestaan tot het opnemen van bedelaars.

„Doch bovendien bevreemdt het mij eenigzins, dat men thans de wettigheid daarvan betwist, nu zij door de wet als bedelaarsgestichten zijn erkend.

„Immers, bij de wet van 28 Junij 1854, tot regeling van het armbestuur, *St.* n°. 100, en wel bij a. 62 dier wet, wordt van de koloniale inrigtingen gesproken, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd.

„Het *tweede middel* van cassatie bestaat in verkeerde toepassing van a. 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, door als bedelarij aan te merken het vragen van onderstand ten behoeve van *een derde. In het algemeen* geef ik toe, dat het vragen van onderstand ten behoeve van een derde, het misdrijf van bedelarij niet uitmaakt. Wanneer een geestelijke of achtbaar ingezeten eene lijst rond zendt tot ondersteuning van dezen of genen persoon, dan zal niemand beweren, dat zoodanig geestelijke of ingezeten zich aan het misdrijf van bedelarij schuldig maakt. Doch wanneer het bestaan van dien derde een verzinsel is, en wanneer hij, die den onderstand ten behoeve van dien gewaanden persoon vraagt, de liefdegift in werkelijkheid ten zijnen eigen behoeve ontvangt, dan zal even-

min iemand met eenigen grond kunnen beweren, dat dit geen bedelarij zoude zijn.

„En dit nu heeft juist de regter als bewezen aangenomen dat ten deze heeft plaats gehad.

„Als *derde* en laatste *middel* van cassatie is bijgebragt: schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 Sr., in verband met a. 19 van meergen. wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, door niet te onderzoeken welk het regtsgevolg zou zijn van het ter leen vragen van geld.

„Dit *middel* heeft betrekking op een beweren, door den req. tot zijne verdediging gevoerd. De regter heeft geoordeeld, dat het *overbodig was* te onderzoeken, welk in deze het regtsgevolg zoude zijn, indien hij werkelijk de gelden te leen had gevraagd. En te regt. Immers, dat onderzoek kwam niet te pas, wanneer hij de gelden niet te leen, maar *als liefdegiften gevraagd heeft.* En dat hij nu de gelden werkelijk als liefdegiften heeft gevraagd, is door den regter op het getuigenis van twee getuigen, bij de 1ste overweging van het beklaagde arr. als bewezen uitgemaakt.

„Ik vermeen dus dat *alle de* voorgedragene *middelen* als ongegrond moeten worden aangemerkt, en concludeer mitsdien tot verwerping van den eisch tot cassatie, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij pleidooi, namelijk:

„1°. verkeerde toepassing van a. 19 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, in verband met schending van a. 1 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en a. 72 Grw. van 1840, door iemand wegens bedelarij te veroordeelen in eene plaats, waar niet wettig een gesticht tot wering van bedelarij bestaat,

a. daar de besluiten betrekkelijk de bedelaarsgestichten niet zijn afgekondigd;

„*b*. daar de raad van State niet is gehoord;

„2°. Verkeerde toepassing van a. 19 der wet van 1854, door als bedelarij aan te merken het vragen van onderstand ten behoeve van *een derde;*

„3°. Schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 19 der wet van 1854, *St.* n°. 102, door niet te onderzoeken, welk het regtsgevolg zou zijn van het te leen vragen van geld.

„O. omtrent het *eerste middel*, dat het in deze toegepaste a. 19 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, voor de strafbaarheid van het bedelen vordert, dat er eene openbare inrigting tot voorkoming van bedelarij bestaat voor de plaats, waar iemand bedelende gevonden wordt, met de bedoeling dat de bedelaar de bevoegdheid zoude hebben zich aldaar te doen opnemen; — dat alzoo het bestaan van zoodanige inrigting voldoende is voor de toepassing van gezegd artikel;

„O., dat zoodanige inrigting voor het geheele Rijk, en dus ook voor de plaats, alwaar de req. gebedeld heeft, bestaat, dewijl, — wat er ook moge zijn van het hieromtrent namens den req. aangevoerde — als zoodanig door den wetgever in a. 62 der wet van den 28sten Junij 1854, *St.* n°. 100, zijn erkend de koloniale inrigtingen, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd bij de Kon. besluiten, daaromtrent bestaande;

„O. alzoo, dat dit *middel* is ongegrond.

„O. omtrent het *tweede middel*, dat *in facto* bij het in appel bevestigde vonnis op wettige bewijsmiddelen is uitgemaakt, dat de req., op den 31sten Mei en den 1sten Junij 1856, onder leugenachtige voorgevens, ten behoeve van eenen derde, van de getuigen gelden als liefdegiften heeft gevraagd en van dezelve bekomen, ofschoon die gelden in werkelijkheid door den beklaagde (nu req.) ten behoeve van zich zelven zijn ontvangen;

„O., dat, hoezeer het vragen om liefdegiften voor eenen derde niet altijd kan beschouwd worden het wanbedrijf van bedelarij daar te stellen, echter de in deze als bewezen aangenomen feiten te regt als zoodanig zijn gequalificeerd, waar uitdrukkelijk is bewezen verklaard, dat de req., onder leugenachtige voorgevens, wel voor een derde heeft gevraagd, maar de gelden werkelijk ten eigen behoeve heeft ontvangen en dus voor zich heeft gevraagd;

„O., dat dus ook dit *middel* is ongegrond.

„O. omtrent het *derde middel*, dat te regt bij het beklaagde arr. is overwogen, dat het overbodig was te onderzoeken, welk het regtsgevolg zoude moeten zijn van het te leen vragen van gelden, — daar, volgens de feitelijke beslissing, de gelden niet ter leen, maar als liefdegiften door den req. voor zich zelven waren gevraagd en ontvangen, en dit onderzoek derhalve alhier geheel nutteloos zoude zijn;

„O., dat dus ook dit *laatste middel* is ongegrond.

„Verwerpt het beroep, en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen.„

N°. MCCLXXX. — Arrest van 23 December 1856.

(A. 361 volgg. *C. P.*)

Stelt een onware getuigenis, in judicio onder eede afgelegd door een als getuige gehoorden persoon, die gebleken is eene criminele veroordeeling te hebben ondergaan, het misdrijf van valsch getuigenis daar? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Drenthe is req. van cassatie tegen een arr., door genoemd Hof op den 12den Sept. 1856 uitgesproken in de zaak tegen H. K., oud 49 jaren, en G. G., oud 16 jaren, beide geboren en wonende te Dalen, doch alleen voor zoo ver den eerstgenoemde betreft, die daarbij is ontslagen

van alle regtsvervolging, ter zake van het feit hem bij acte van beschuldiging te laste gelegd.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. GREGORY genomen de volgende conclusie:

„Het *eenig middel* van cassatie, hetwelk door den heer Proc.-G. bij het Hof in Drenthe tegen het arr. van voorn. Hof van den 12den Sept. 1856, voor zoo verre den beschuldigde H. K. betreft, is aangevoerd, bestaat in schending van a. 362 St., doordien het Hof dien beschuldigde van alle regtsvervolging ter zake van valsch getuigenis in eene correctionele zaak heeft ontslagen, op grond dat a. 190 Sv. verbood, dien beschuldigde, als vroeger eene onteerende straf ondergaan hebbende, te hooren na afgelegden eed, zoodat hij strijdig daaraan gehoord zijnde, geen getuigenis der waarheid, en gevolgelijk regtens ook geen valsch getuigenis heeft afgelegd.

„Het Hof heeft als bewezen aangenomen, dat de beschuldigde in de openbare teregtzitting der Arr.-R. te Assen, oordeelende in strafzaken, van den 6den Junij 1856, in de zaak van B. B., beklaagd van boetstraffelijke mishandeling, als getuige ter ontlasting ten verzoeke van dien B. gehoord, ten voordeele van denzelven eene onware verklaring onder eede heeft afgelegd, en zulks terwijl gebleken is, dat hij vroeger door den criminelen regter is veroordeeld tot achttien maanden tuchthuisstraf en later tot correctionele straf van vijf jaren.

„Het is dus de vraag, of iemand, die vroeger tot eene lijf- en onteerende straf is veroordeeld, als getuige in eene strafzaak geroepen, met verzwijging van die vroegere veroordeeling den eed doet en eene onware verklaring ten voordeele van den beklaagde aflegt, al dan niet als schuldig aan valsch getuigenis moet worden beschouwd.

„Voor zoo ver mij bekend is, heeft die vraag zich *hier te lande* het eerst voorgedaan voor het Hof van Holland, in het jaar 1839.

„Zij is toen bij arr. van 12 Dec. 1839 (*Weekbl. van het Regt* van 9 Jan. 1840, nº. 66) ontkennend beantwoord.

„Dit arr., hetwelk na vrij langdurige beraadslaging is gewezen, is even kort als dat van het Hof van Drenthe. Het bevat omtrent eene zoo gewigtige vraag niets anders dan het navolgende:

„„O., dat dien ten gevolge„ (d. i. ten gevolge der vroegere criminele veroordeeling) „de eerste beschuldigde tot het geven „van getuigenis is geweest onbekwaam, en mitsdien de door „haar onder eede afgelegde verklaring regtens niet als getui„genis kan worden aangemerkt.„

„Andere uitspraken van regterlijke collegiën hier te lande omtrent dit punt zijn mij niet voorgekomen.

„In Frankrijk heeft zich de vraag het eerst opgedaan in het jaar 1843. Zij is toen bij arr. van het Hof van cassatie van 29 Junij 1843 (SIREY, *Rec. Gen. des lois et des arrêts*, 2de Serie van het jaar 1844, p. 58 en 59) bevestigend beantwoord. Bij dat arr. is de vraag *ex professo* behandeld. Vóór dien tijd is zij bij de Fransche regtsgeleerde schrijvers niet te berde gebragt. Deze hebben alleen de vraag onderzocht, of personen, die in regten geroepen zijn tot het geven van inlichtingen, en die inlichtingen zonder eedsaflegging gegeven hebben, ter zake van valsch getuigenis konden worden vervolgd.

„LEGRAVEREND, BOURGUIGNON, CARNOT, in zijn werk *De l'instruction criminelle*, en CHAUVEAU en HÉLIE zijn van oordeel, dat deze laatste vraag *ontkennend*, dezelfde CARNOT daarentegen in zijn *Commentaire du C. P.*, en RAUTER, dat zij *bevestigend* moest worden beantwoord.

„De vraag echter, die het hier geldt, was door de Fransche schrijvers niet voorzien en is, gelijk te regt door de Heeren DEVILLENEUVE en CARETTE in de noot op het voorn. arr. wordt te kennen gegeven, het eerst bij gelegenheid van dat arr. ter sprake gebragt. Na dien tijd is zij ook behandeld door den heer MORIN. De heer ACHILLE MORIN, die sedert 1838 aan CHAUVEAU en HÉLIE is opgevolgd in de redactie van het

Journal du droit criminel, heeft in dat Journal in eene noot de juistheid van dat arr. aangetoond. Die noot is overgenomen door Prof. NYPELS, en te vinden in de *Annotations sur la Théorie du C. P.* van CHAUVEAU en HÉLIE, of het zoogenaamde 5de Deel van dat werk, uitgegeven bij BOSCH en Zn. te Utrecht, p. 410. Dezelfde MORIN heeft later dit zijn gevoelen nog nader gestaafd in zijn *Repertoire Gén. et Rais. du droit criminel*, II, 100, der Parijssche uitg. van 1851.

„Ik kan niet ontkennen, dat het arr. van het Hof van Drenthe op mij eenen pijnlijken indruk heeft gemaakt. Bij dit arr. is tevens uitspraak gedaan omtrent zekeren G., die nog geen zeventien jaren oud was, en zich eveneens aan valsch getuigenis had schuldig gemaakt. Deze G. is te dier zake veroordeeld, omdat hij boven de 16 jaren oud was; doch de gereq. K., een man van 49 jaren, is van alle regtsvervolging ontslagen, omdat hij eene vroegere criminele veroordeeling ten zijnen laste had. Volgens de leer van het Hof is dus die vroegere criminele veroordeeling voor hem een vrijbrief, om steeds zoo veel hij wil, geheel straffeloos, onder eede valsche verklaringen in regten te mogen afleggen, om geheel straffeloos den regter te mogen misleiden, en daardoor òf de maatschappij òf hare leden te benadeelen.

„Doch die leer van het Hof is niet alleen verderfelijk, ja onzedelijk, zij is bovendien ook, waar het hier op aankomt, onregtskundig.

„Te regt zegt CHAUVEAU, *Théorie du C. P.*, III, 2de partie, p. 186 der Bruss. uitg. van 1841: „le crime de faux témoignage „n'existe qu'autant qu'il a été commis en portant un *té-„moignage.*"

„En wat is nu een *témoignage.* „Un témoignage," zegt dezelfde schrijver, „dans le sens légal de ce mot, est une „déposition faite en justice *sous la foi du serment.*" MORIN geeft daarvan dezelfde omschrijving, doch naar het mij voorkomt

eenigzins naauwkeuriger. „On entend,„ zegt hij op. l. pag. l. „par témoignage une déposition faite en justice *sous la foi du* „*serment* par un individu appelé comme témoin.„

„Beide schrijvers zijn het voorts insgelijks eens omtrent de vereischten van de misdaad van valsch getuigenis.

„Zij leeren beiden: „*Les éléments essentiels de tout crime* „*de faux témoignage sont ceux-ci:*

„1°. *une déclaration en justice ayant les caractères d'un* „*témoignage;*

„2°. *une altération de la vérité constituant un mensonge of* „*un témoignage contraire à la vérité;* en

„3°. *un préjudice possible*, of *la possibilité d'un préjudice* „*par suite de ce témoignage.*

„Wanneer men nu let op hetgeen het Hof *in facto* als bewezen heeft aangenomen, dan is het buiten twijfel dat alle deze vereischten ten deze aanwezig zijn.

„De gereq. is als getuige geroepen geworden, en heeft in regten *onder eede* (*sous la foi du serment*) eene verklaring gegeven, en mitsdien een getuigenis afgelegd.

„Dat getuigenis was in strijd met de waarheid, het was eene verminking der waarheid en behelsde eene leugen.

„Ten gevolge van dat getuigenis had de gedaagde B. kunnen zijn vrijgesproken, en was er dus mogelijkheid van benadeeling aan de zijde der maatschappij.

„En welke is nu de eenige grond, die dit alles zou moeten omverwerpen?

„Het Hof zegt, dat a. 190 Sg verbood den gereq. onder eede te hooren, omdat hij vroeger eene onteerende straf had ondergaan, zoodat hij, in strijd met dit voorschrift evenwel onder eede gehoord zijnde, geen getuigenis der waarheid en gevolgelijk regtens ook geen valsch getuigenis heeft afgelegd.

„Ik erken volkomen, dat de gereq, niet onder eede had moeten gehoord zijn, omdat hij eene criminele veroordeeling

ten zijnen laste had. Ik vermeen dan ook als zeker te mogen aannemen, dat hij alleen tot het geven van inlichting zonder eedsaflegging zoude zijn gehoord, indien hij den regter vooraf met die veroordeeling had bekend gemaakt, of indien deze of het O. M. daarvan had kennis gedragen. Doch nu hij, met verzwijging van die omstandigheid, zich den eed liet afnemen, nu is zijne verklaring, die anders eene eenvoudige inlichting zoude geweest zijn, *door dien eed* een getuigenis geworden, waarop de regter acht moest slaan als van eenen onwraakbaren getuige. Wanneer dus het Hof zegt, dat hij geen getuigenis heeft afgelegd en gevolgelijk regtens ook geen valsch getuigenis, dan is dit onjuist, want, als getuige geroepen, heeft hij in regten *onder eede* eene verklaring gegeven, en mitsdien werkelijk een getuigenis afgelegd.

„De leer van het Hof is dus niet alleen in strijd met het denkbeeld van valsch getuigenis, maar bovendien in strijd met het doel, hetwelk tot de bepaling van a. 190 Sg. heeft geleid. Dit doel is geen ander, dan om den regter op zijne hoede te doen zijn tegen de verklaringen van die personen, aan welke het gevaarlijk zoude zijn even zooveel vertrouwen te schenken, als aan de getuigenissen van onwraakbare onder eede gehoorde getuigen. Het is deze grond, welke den wetgever bewogen heeft om vast te stellen, dat deze personen in regten niet anders dan bij wijze van inlichting en zonder eedsaflegging zouden worden gehoord.

„Te regt zegt dan ook MORIN in de reeds vermelde noot: „*Ici se présentent dans toute leur force les motifs qui fon-„dent l'incrimination de faux témoignage, car il y a tout à la „fois mensonge, parjure et préjudice possible dans ce témoi-„gnage indu.*"

„Op grond van dit een en ander concludeer ik mitsdien, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, voor zoo ver den gereq. H. K. betreft, en, ten principale regt doende, zal verklaren,

dat het feit, door het Hof van Drenthe als bewezen aangenomen, en hetwelk door den gereq., naar de uitspraak van datzelfde Hof, is bedreven, uitmaakt de misdaad van valsch getuigenis in eene correctionele zaak, ten voordeele van den beklaagde in die zaak, en dat diensvolgens de gereq. zich aan die misdaad heeft schuldig gemaakt, na reeds vroeger tot eene criminele straf, alsmede tot eene gevangenisstraf voor den tijd van langer dan één jaar veroordeeld te zijn geweest; voorts, naar aanleiding van a. 362 S^t., a. 11 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, en a. 207 Sv., den gereq. zal veroordeelen tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van zeven achtereenvolgende jaren, met verwijzing van den gereq. in de kosten der procedures, zoowel voor het Hof als in cassatie gevallen, en met bevel dat een extract van dit arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, te Assen en te Dalen. „

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„ Gelet op het *middel*, door den req. voorgesteld bij memorie, bestaande in schending van a. 362 S^t., op grond dat bij het beklaagde arr. ten onregte is geoordeeld, dat dit a. niet toepasselijk is op eene onder eede *in judicio* afgelegde onware verklaring door een als getuige gehoorden persoon, die gebleken is eene criminele veroordeeling te hebben ondergaan;

„ O., dat bij het beklaagde arr., op de daarbij aangevoerde gronden, met betrekking tot den gereq. wettig en overtuigend bewezen is verklaard, dat hij in de openbare teregtzitting der Arr.-R. te Assen, oordeelende in strafzaken, van den 6den Junij 1856, in de zaak van B. B., beklaagde van boetstraffelijke mishandeling, als getuige ter ontlasting ten verzoeke van dien beklaagde gehoord, ten voordeele van denzelven eene onware verklaring onder eede heeft afgelegd; en dat (zoo als in de laatste overweging is opgegeven uit twee daartoe strekkende extracten, *in judicio* gelezen) is gebleken, dat de gereq. vroeger door den criminelen regter is veroordeeld tot 18 maanden tucht-

huisstraf en later tot correctionele gevangenisstraf van vijf jaren;

„O., dat het Hof bij het beklaagde arr. deze bewezene daadzaken heeft geoordeeld niet te vallen in de termen van a. 362 St., op grond dat de gereq., als hebbende vroeger eene onteerende straf ondergaan, volgens a. 190 Sr., niet na afgelegden eed mogt worden gehoord; dat hij strijdig daaraan gehoord zijnde, geen getuigenis der waarheid en gevolgelijk regtens ook geen valsch getuigenis heeft afgelegd;

„O. te dien opzigte, dat door *getuigenis* (*témoignage*) in de a. 361 en 362 St. moet worden verstaan, eene voor den regter onder eede afgelegde verklaring, door een als getuige gehoord persoon;

„O., dat nu wel uit de bepaling van a. 190 Sr. en a. 28 St., volgt, dat zoodanige verklaring, en mitsdien een getuigenis, van de aldaar vermelde personen niet mag worden afgenomen, en dat uit dien hoofde, wanneer zulks is geschied, de regter, des bewust, die niet als een regtens tot bewijs geldig getuigenis mag aanmerken, doch geenzins dat dit getuigenis, hetwelk, zoo lang de onbekwaamheid van den getuige onbekend is, dezelfde kracht heeft als dat door een onwraakbaar getuige afgelegd, in den zin der wet geen *getuigenis*, en gevolgelijk, wanneer het in strijd is met de waarheid, geen *valsch getuigenis* zoude zijn;

„O., dat deze gevolgtrekking noch door de bewoordingen van de gemelde a. 190 en 28, noch door die van voormelde a. 361 of 362 kan worden geregtvaardigd en ten eenemale in strijd is met derzelver klaarblijkelijke bedoeling;

„O., dat toch het verbod van getuigenis te mogen afleggen, of daartoe te worden gehoord, in de eerstgemelde bepalingen klaarblijkelijk ten doel heeft de bescherming zoowel der maatschappij, als van hen die te regt staan, tegen het gevaar van getuigenissen van personen, die niet dat vertrouwen verdienen,

wat tot het aannemen van een getuigenis als *bewijsmiddel* noodzakelijk wordt vereischt, welk doel ten eenemale zou worden gemist, wanneer die bepalingen zouden moeten leiden tot de door het Hof gemaakte gevolgtrekking, dat zij, die door de wet het vereischte vertrouwen onwaardig zijn gekeurd, juist daarin een vrijbrief zouden hebben om, hunne veroordeeling verzwijgende, voor den daarmede niet bekenden regter als een onwraakbaar getuige na afgelegden eede eene valsche verklaring af te leggen, en alzoo ongestraft juist dat nadeel aan de maatschappij of de teregtstaande personen toe te brengen, waarvan de wetgever het gevaar door het vermelde verbod heeft getracht voor te komen;

„O. voorts, dat de strafbedreiging, bij de a. 361 en 362 S^t^. tegen valsch getuigenis, klaarblijkelijk ten doel heeft de beteugeling van de inbreuk op de regten der maatschappij of op die der teregtstaande personen, welke door het afleggen eener valsche verklaring, het zij ten voordeele, het zij ten nadeele van den beschuldigde of beklaagde, door hen, die voor den regter als getuigen onder eede worden gehoord, zoude kunnen worden begaan, en dat met dit doel ten eenemale strijdt de stelling bij het beklaagde arr., dat die inbreuk straffeloos zou mogen worden begaan door hen, die zulks doen met overtreding van het verbod om als getuige onder eede te worden gehoord;

„O., dat uit een en ander alzoo volgt, dat het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, voor zoo ver het ontslag van alle regtsvervolging van den gereq. H. K. betreft, en ten principale regt doende;

„Verklaart dat het hier omschreven feit, door het Hof, als door den gereq. gepleegd, bewezen verklaard, daarstelt de misdaad van valsch getuigenis in eene correctionele zaak, ten voordeele van den beklaagde afgelegd, waartegen is voorzien bij

gemeld a. 362, en dat de gereq. zich aan die misdaad heeft schuldig gemaakt, na reeds vroeger tot eene criminele straf, alsmede tot eene gevangenisstraf voor den tijd van langer dan één jaar, veroordeeld te zijn geweest;

„Gezien a. 362 Sg., luidende enz.;

„Gezien voorts a. 11 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n_0. 102, de a. 36 en 52 St. en a. 207 Sg.;

„Veroordeelt den gereq. H. K. tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van 7 achtereenvolgende jaren;

„Verwijst hem in de kosten van het regtsgeding, ten zijnen opzigte voor het Hof gevallen, alsmede in die van cassatie;

„Beveelt eindelijk, dat een extract uit dit arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, te Assen en te Dalen.

No. MCCLXXXI. — Arrest van 24 December 1856.

(A. 436 *C. P.*)

Is het voor de toepassing van a. 436 *C. P. noodig, dat de bedreiging met brandstichting gerigt zij aan den eigenaar van het bedreigde gebouw?* — NEEN.

R. v. G., wever wonende te Kampen, laatstelijk als kolonist verpleegd in het eerste gesticht der Maatschappij van weldadigheid te Veenhuizen, thans gedetineerde, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van den 3den Oct. 1856, waarbij hij, ter zake van schriftelijke bedreiging met brandstichting van eens anders eigendom, met bepaald bevel of voorwaarde, met aanneming van verzachtende omstandigheden, op grond van de a. 436, 305 en 52 St. a. 2 al. 2 en a. 9 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102, en a. 207 1_e lid Sg., is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van twee jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÒ KLUIT, en de Adv.-G. DEKETH, namens den Proc.-G., had geconcludeerd tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, heeft de H.-R. gewezen het volgende:

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.

„Gezien de memorie, van wege den req. ingediend, waarbij als *eenig middel* van cassatie wordt voorgesteld: schending van a. 305 St., omdat het bevel, om de gestelde voorwaarde te vervullen, was gedaan aan een ander persoon dan aan hem, wiens eigendom door brandstichting was bedreigd;

„O., dat omtrent de daadzaken in het beklaagde arr. als bewezen is aangenomen, dat de req. aan den Heer J. J. v. I., wethouder te Kampen, eene schriftelijke bedreiging heeft gerigt van de gestichten te Veenhuizen in den brand te willen steken, indien aan zeker daarbij gedaan bevel of gestelde voorwaarde door genoemden wethouder niet werd voldaan;

„O., dat a. 436 St. in het algemeen spreekt van *woning of eenig ander eigendom*, zonder daarbij onderscheid te maken tusschen woningen en eigendommen, die aan hem, tot wien de bedreiging is gerigt, dan wel aan een ander behooren, en dat alzoo voor de toepassing van a. 436, in verband met a. 305 St., niet gevorderd wordt, dat het gebouw het eigendom zij *van* of behoore *aan* hem, aan wien de bedreiging is gedaan;

„O., dat mitsdien het voorgestelde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten.”

N°. MCCLXXXII. — Arrest van 29 December 1856.

(A. 56 R. O., a. 224 en 227 *C. P.*)

Volgt uit het verband van de a. 224 en 227 C. P., dat een vonnis, ter zake van beleediging der bij eerstgemeld a. bedoelde beambten gewezen, al is er eene enkele kleine geldboete opgelegd, steeds vatbaar is voor hooger beroep? — JA.

G. W., volgens zijne opgave oud 28 jaren, geboren en wonende te Delfshaven, van beroep moutersbaas, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., regt doende in hooger beroep, van den 18den Oct. 1856, waarbij hij is verklaard niet-ontvankelijk in het door hem ingesteld hooger beroep van het vonnis der Arr.-R. te Rotterdam, van den 2den Sept. 1856, bij welk vonnis hij was schuldig verklaard aan het visschen met een werpnet, zonder op de eerste vordering aan de ambtenaren te vertoonen de daartoe vereischte vischacte, — en aan beleediging door woorden en dreigementen, bedienende beambten in de waarneming hunner bediening aangedaan; en te dier zake, wat het eerste punt betreft, veroordeeld in eene boete van *f* 3.00, met bepaling dat deze boete, bij wanbetaling binnen twee maanden na aanmaning, zal worden vervangen door eene gevangenisstraf van 14 dagen, en met opzigt tot het tweede punt in eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten, des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jhr. MELORT, heeft de H.-R. gewezen het volgende:

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op het *eenig middel* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij pleidooi, en bestaande in beweerde schending van a. 56 R. O., in verband met de a. 224 en 227 St., op grond dat op het in *de tweede plaats* te laste gelegde feit, namelijk van beleediging met woorden en dreigementen, bedienende beambten in de waarneming hunner bediening aangedaan, bij a. 224 St. niet eeniglijk als *maximum* der straf is bepaald eene som van 200 franken, maar dat daarenboven, krachtens het bepaalde bij

a. 227 van datzelfde Wetb., in geval van a. 224, de beleediger desgelijks, boven en behalve de geldboete, zal mogen verwezen worden tot het doen van herstelling aan den beleedigde, welke herstelling als eene straf is te beschouwen, zoodat het veroordeelend vonnis in het onderwerpelijke geval is vatbaar voor appel;

„Gehoord den Adv.-G. Deketh, namens den Proc.-G., in zijne conclusiën, strekkende tot verwerping van het ingestelde beroep, voor zoo veel het *eerste punt* betreft, doch omtrent het *tweede punt*, dat de H.-R. het beklaagde arr. zal vernietigen, en regt doende ten principale, den req. alsnog zal verklaren ontvankelijk in het appel, door hem ingesteld tegen het vonnis der Arr.-R. te Rotterdam, van den 2den Sept. 1856, met terugwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in Z.holl., ten einde dezelve op het bestaande hooger beroep, voor zoo veel het *tweede punt* betreft, te beregten en af te doen; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat;

„O., ten aanzien van het bij pleidooi voorgedragen *middel* van cassatie, hetwelk alleen betreft het *tweede punt* van aanklagte, dat bij a. 56 R. O. is bepaald, dat de vonnissen, door de Arr.-Rn. in correctionele zaken gewezen, aan hooger beroep onderworpen zijn, met uitzondering van het geval, dat tegen het misdrijf geene hoogere straf is bedreigd dan eene geldboete van *f* 200.00, zonder gevangenis of verbeurdverklaring van eenige voorwerpen, te zamen of afzonderlijk;

„O. nu, dat de req. in de 2de *plaats* is veroordeeld bij het vonnis der Arr.-R. te Rotterdam, van den 2den Sept. 1856, waarvan hij in hooger beroep is gekomen, wegens het wanbedrijf van beleediging door woorden en dreigementen, bedienende beambten in de waarneming hunner bediening aangedaan, waartegen bij a. 224 St. niet alleen is bedreigd eene geldboete van 16 tot 200 franken, maar waaromtrent daarenboven bij a. 227 van gemeld Wetb. bepaald is, dat de beleediger, boven en behalve de geldboete, zal mogen verwezen worden tot her-

stelling, aan den beleedigde te doen, en dat, zoo hij daarin vertraagt of weigerachtig is, hij daartoe bij aantasting van persoon zal genoodzaakt worden;

„O., dat de veroordeeling tot herstelling, bij a. 227 St. bedoeld, regtens als eene straf, en niet slechts als een gevolg of aanhangsel eener straf is te beschouwen, en dat daardoor wordt te weeg gebragt eene verhooging van straf, in den zin van a. 56 R. O.;

„O., dat hieruit volgt, dat bij het beklaagde arr. de req. in dit opzigt ten onregte in zijn tegen het vonnis der Arr.-R. te Rotterdam, van den 2den Sept. 1856, ingesteld hooger beroep is verklaard niet ontvankelijk, en dat aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is gegrond;

„Gezien a. 105 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 18den Oct. 1856, doch alleen voor zoo veel betreft de niet-ontvankelijk-verklaring in appel betrekkelijk het *tweede* feit;

„En te dien aanzien op nieuw regt doende;

„Verklaart den req. alsnog ontvankelijk in zijn ingesteld appel, voor zooveel betreft dat gedeelte van het vonnis der Arr.-R. te Rotterdam van den 2den Sept. 1856, waarbij de req. ter zake van beleediging door woorden en dreigementen, bedienende beambten in de waarneming hunner bediening aangedaan, is veroordeeld;

„Wijst de zaak terug naar gemeld Pr.-Ger. in Z.holl., om aldaar, op het bestaande appel, voor zoo veel het *tweede punt* aangaat, op nieuw te worden onderzocht en afgedaan;

„De kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCLXXXIII. — Arrest van 30 December 1856.

(A. 206 en 211 Sg.)

Is een arr., waarbij de moeder wordt schuldig verklaard aan onwillige nederlaag, uit onvoorzigtigheid, van haar jong geboren kind, behoorlijk gemotiveerd, wanneer daarbij niet is uitgemaakt, dat het kind levend is ter wereld gekomen? — Neen.

A. L., volgens hare opgave oud 32 jaren, dienstmeid, geboren te Langbroek, laatst gewoond hebbende te Amerongen, is req°. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van 16 Sept. 1856, waarbij zij is schuldig verklaard aan onwillige nederlaag, uit onvoorzigtigheid en achteloosheid, en met toepassing van a. 319 St. en a. 207 Sg., te dier zake veroordeeld tot eene gevangenzetting in een huis van correctie voor den tijd van twee jaren, het betalen eener geldboete van ƒ 25.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Deketh genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *drie middelen* van cassatie aangevoerd, welke wederom, vooral wat de *beide eerste* aanbelangt, in onderscheidene onderdeelen zijn gesplitst, en tot ondersteuning waarvan een aantal bewijsvoeringen zijn bijgebragt.

„Hoezeer ik nu van meening ben, dat het bij het *tweede middel* aangevoerde met betrekking tot het ongemotiveerde, inderdaad grond oplevert tot cassatie, zoo wil ik nogtans niet afzien, om ook mijn gevoelen omtrent de *beide* andere *middelen* met een enkel woord mede te deelen.

„Het *eerst* voorgestelde *middel* is: Schending van de a. 206 en 211, in verband met de a. 135 en 203 Sg.; — op grond dat het Hof niet bevoegd zoude zijn geweest, om de req°., welke, volgens het slot van de acte van beschuldiging, te regt stond wegens de misdaad van *kindermoord*, voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd, schuldig te verklaren en te veroordeelen wegens het wanbedrijf van het door

onvoorzigtigheid en achteloosheid dooden van haar kind; terwijl tot staving hiervan onderscheidene redeneringen zijn aangevoerd, *deels* dáárop gegrond, dat het hier zoude gelden een geheel ander misdrijf, op welks verdediging de beschuldigde zich niet had kunnen voorbereiden, en *deels* gegrond op eenige bepalingen der wet zelve, en speciaal op de a. 207, 206 en 210 Sv.

„Alle deze redeneringen evenwel zullen, mijns inziens, zeer kennelijk moeten afstuiten op de omstandigheid, dat hier geene veroordeeling heeft plaats gehad wegens *andere* feiten, dan waaromtrent de teregtstelling van deze req^e^. was bevolen, en waarvan alzoo de kennisneming, volgens het arr. van verwijzing en de acte van beschuldiging, aan het Hof was opgedragen, maar dat alleen diezelfde feiten, welke het onderwerp der teregtstelling uitmaakten, anders zijn gequalificeerd geworden; tot hoedanige andere qualificatie het Hof volkomen bevoegd was, — zoo als dit dan ook meermalen door dezen Raad is beslist. Ik verwijs, o. a., tot een arr. van den 21sten Dec. 1847, opgenomen bij v. d. Honert, II, 422.

„Inzonderheid evenwel vindt ook deze leer hare bevestiging niet alleen in het bepaalde bij a. 206, waarbij is voorgeschreven, dat het Hof zal moeten beraadslagen over het bewezene of niet bewezene der daadzaken en *over derzelver qualificatie*, waarin onbetwistbaar ligt opgesloten de bevoegdheid van het Hof, om de naar aanleiding van de acte van beschuldiging gebleken daadzaken zoodanig te *qualificeren*, als dit, met het oog op de wet, naar het oordeel van het Hof zal *moeten* geschieden; — maar volgt dit almede zeer duidelijk uit het voorschrift van a. 207, „dat het Hof, den beschuldigde schuldig oordee-„lende, de straf zal uitspreken, door de wet op het misdrijf „gesteld, zelfs in het geval, dat uit het onderzoek op de teregt-„zitting gebleken mogt zijn, dat het misdrijf tot de bevoegdheid „van eenen *minderen regter* behoorde.„ — Zoo als dit hier *in casu* juist het geval is.

„Zelfs met het oog op de oplossing, die men hieromtrent bij de memorie van cassatie heeft trachten te geven, is hier juist het aldaar voorgestelde geval aanwezig, namelijk, dat *hetzelfde feit* is blijven bestaan, doch dat de verzwarende omstandigheid van het *moedwillige* is komen te vervallen, en dat daarvoor is in de plaats getreden de qualificatie van *onwillige manslag*.

„Ik houde dus dit *eerste middel* voor ongegrond.

„Van meer belang is mij het *tweede middel* van cassatie voorgekomen, waarbij wordt betoogd: Schending van de a. 206 en 211 Sr., in verband met de wettelijke voorschriften aangaande het bewijs, op grond dat door geene wettige bewijsmiddelen is gebleken, dat het door de achteloosheid en onvoorzigtigheid van de req^e^. gestorven kind *na* de geboorte geleefd heeft.

„Ik geloof dat deze bewering gegrond is, — en dat wel niet zoo zeer, omdat er in deze zoude zijn regt gedaan op onwettig bewijs, als wel omdat het arr. geene duidelijke en stellige beslissing behelst omtrent een der meest substantiële omstandigheden voor het bestaan van het misdrijf, waarvan hier in dit geding de rede was, het zij dan kindermoord, het zij het veroorzaken van den dood door onvoorzigtigheid, — de omstandigheid namelijk, dat het kind werkelijk na de geboorte geleefd heeft; want bestaat er twijfel omtrent het leven, dan spreekt het wel van zelf, dat er ook wel niet met zekerheid zal kunnen worden gedacht aan het verwekken van den dood, aan *homicide*, het zij *volontaire*, het zij *involontaire*. Bij alle schrijvers over de materie van kindermoord (hetgeen hier de eigenlijke hoofdzaak is), wordt steeds als een eerste vereischte op den voorgrond gesteld, dat het kind moet geleefd hebben, *que l'enfant ait vécu, car il n'y a point d'homicide, si l'être, auquel il a voulu ôter la vie, était déjà mort.* (CHAUVEAU, V, 192.)

„Wanneer ik nu het arr., met betrekking tot dit zoo essentieel bestanddeel inzie, dan blijkt daaruit niet, dat daarover door

den regter is beraadslaagd, — dan vind ik deswege geene *bepaalde* beslissing, en beantwoordt alzoo het arr. niet aan het bekende voorschrift van a. 211, — hetgeen vooral in deze zaak van des te meer aanbelang was, daar, blijkens hetgeen daaromtrent in de achtste overweging wordt aangetroffen, het inderdaad twijfelachtig was, of het kind *levend* ter wereld was gekomen. Blijkens deze achtste overweging, was door de achtste en negende getuige wel de *stellige* verklaring afgelegd, dat het kind *levensvatbaar* geboren was, doch zal men omtrent *het leven* van het kind geene stellige verklaring aantreffen.

„De getuigen *gelooven* alleen uit de omstandigheden te kunnen besluiten, dat het kind levend geboren is.

„In dezen stand van zaken nu had het Hof, mijns inziens, behooren uit te maken en te beslissen, of het kind werkelijk levend ter wereld was gekomen, *ja* dan *neen!* en konde het bestaan daarvan niet stilzwijgend worden aangenomen en verondersteld.

„Gaarne geloof ik, dat hier een geheel onwillekeurig verzuim aanwezig is, — doch een verzuim, hetgeen hier in cassatie niet kan worden gepasseerd.

„Ook wordt de bedoelde beslissing, althans naar mijne opvatting, geenzins aangetroffen in de 4[de] overweging; — aangezien het aldaar vermelde inderdaad blootelijk is narratief, en ook daarin geene voldoende beslissing van het Hof zelf ligt opgesloten, dat het Hof de bedoelde omstandigheid als wettig bewezen en als een bestaand feit heeft aangenomen.

„Ik ben alzoo van gevoelen, dat deze bewering gegrond is, en dat er uit dien hoofde termen bestaan tot cassatie. Wat evenwel betreft de, met opzigt tot dit *tweede middel*, al verder aangevoerde bewering, als of namelijk niet zoude zijn gebleken van de identiteit van het door de deskundigen geschouwde kinderlijkje, en dat ook in dit opzigt het arr. niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd, zoo geloof ik niet, dat dit bezwaar

tot eenigen wezenlijken twijfel aanleiding zal kunnen geven, althans naar mijne wijze van zien, bestaat er geene de minste onzekerheid omtrent de identiteit van het lijkje, als zijnde dat van het kind der req^e.

„Voorts is nog als een *derde middel* aangevoerd: Schending van a. 183 Sg., op grond dat de achtste en negende getuige niet afzonderlijk zijn gehoord, maar tegelijk en in elkanders tegenwoordigheid hunne verklaringen hebben afgelegd.

„Ik antwoord eenvoudig op deze bewering, dat op het alhier bij de eerste zinsnede van a. 183 bedoelde voorschrift geene *nietigheid* is bedreigd, en dat dus, wat er dan ook overigens van deze bewering moge zijn, dit bezwaar wel nimmer zoude kunnen leiden tot cassatie.

„Het is alzoo, naar aanleiding van het in de *tweede plaats* aangevoerde, dat ik concludeer tot cassatie, als zijnde het arr. niet voldoende met redenen omkleed; en voorts tot verwijzing dezer zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde aldaar op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, namens de req^e. voorgesteld bij memorie, als:

„1°. Schending van de a. 206, 210 en 211, in verband met de a. 135, 144 en 203 Sg., benevens verkeerde toepassing van a. 319 St. en a. 207 Sg., op grond dat de req^e., naar luid der acte van beschuldiging, te regt stond beschuldigd van de misdaad van *kindermoord voor de eerste maal*, *door de ongehuwde moeder gepleegd*, terwijl zij, bij het aangeklaagde arr., is schuldig verklaard en veroordeeld ter zake van het wanbedrijf van *door onvoorzigtigheid en achteloosheid haar kind te hebben gedood;*

„2°. Schending van de a. 206, 211, 428, 433 en 434 Sg., in verband met a. 319 St., op grond dat bij het aange-

klaagde arr. zonder volledig bewijs is regt gedaan; zijnde door geene wettige bewijsmiddelen gebleken: *a* dat het kind, door de achteloosheid en onvoorzigtigheid der req^e. zullende gestorven zijn, na de geboorte heeft geleefd; *b* dat het, door daartoe benoemde deskundigen, geschouwd lijkje was dat van het kind, hetwelk door de achteloosheid en onvoorzigtigheid der req^e. zoude zijn gestorven;

„3°. Schending van a. 183 Sv., omdat de achtste en negende getuige niet afzonderlijk zijn gehoord, maar in elkanders tegenwoordigheid hunne verklaringen hebben afgelegd.

„O., dat door het Hof niet is uitgemaakt, dat het kind, welks dood in het aangevallen arr. aan de onvoorzigtigheid en achteloosheid der req^e. wordt toegeschreven, levend is ter wereld gekomen, en alzoo heeft geleefd, weshalve het onderzoek omtrent de daadzaken is onvolledig;

„O., dat hierdoor zijn geschonden de a. 206 en 211 Sv., uit welken hoofde 's Hofs arr. behoort te worden vernietigd, en dat het mitsdien overbodig is in een onderzoek te treden omtrent de overige voorgestelde *middelen* van cassatie;

„Vernietigt het aangevallen arr., en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.„

N°. MCCLXXXIV. — Arrest van 30 December 1856.

(A. 223 Sg.; a. 1 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15.)

Is het noodig, dat de DAGVAARDING, *ter zake van overtreding van a.* 1 *der wet van* 1 *Junij* 1830, *St.* n°. 15, *de omstandigheid van het* BOOSAARDIGE *van den smaad of hoon opgeeft?* — NEEN.

Zijn de woorden GESMAAD *en* GEHOOND *in gezegd a. van zoo verschillende beteekenis, dat zij niet promiscue kunnen worden gebruikt?* — NEEN.

J. V. D. S., kleedermaker en kastelein, wonende te Bergen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holland, van den 29sten September 1856, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Alkmaar, van den 12den Aug. 1856, bij hetwelk hij is schuldig verklaard aan het boosaardiglijk en in het openbaar smaden van den Koning WILLEM III, en te dier zake, met toepassing van a. 1 der wet van den 1sten Junij 1830, *St.* n°. 15, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. DEKETH genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak *vier middelen* van cassatie aangevoerd, welke mij allen juist niet zeer aannemelijk zijn voorgekomen.

„Het *eerste* is: schending van a. 223 Sv., op grond dat de req. is gedagvaard niet wegens een feit, ter zake van, maar beklaagd van, — zonder dat het feit duidelijk volgt.

„Gaarne wil ik erkennen, dat ik het onderscheid tusschen het gedagvaard zijn ter zake van, of wel beklaagd van, volstrekt niet kan doorgronden.

„Naar mijne wijze van zien, geven de beide uitdrukkingen in eene dagvaarding geheel hetzelfde te kennen, — en zal in allen gevalle daarin wel nimmer een grond kunnen gelegen zijn, dat het feit zelf niet behoorlijk is opgegeven, — zoo als dit bij a. 223 gevorderd wordt.

„En wat nu voorts de bedoelde opgave van het feit aanbelangt, zoo kan het wel niet twijfelachtig zijn, of deze is

allezins voldoende in de dagvaarding uitgedrukt. — Men leest daar, dat J. v. d. S. wordt beklaagd van zich schuldig gemaakt te hebben aan hoon en smaad van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, door, op den 5[den] Julij 1856, in de gelagkamer der herberg van den kastelein W. T., te Alkmaar, ten aanhoore van eene menigte personen, overluid te zeggen: „ik heb schijt aan den Koning, — schijt aan Willem III, — hoerah! Thorbecke!"

„Hoezeer het waar moge zijn, dat de eerst gebezigde woorden meer eene qualificatie daarstellen, — of liever den aard van het misdrijf uitdrukken, — dan wel dat daarin eene feitelijke opgave ligt opgesloten, — zoo is nogtans niet minder waar, dat door de daarop volgende woorden het feit zelf met allezins voldoende duidelijkheid wordt opgegeven. Dit *eerste middel* is dus van allen grond ontbloot.

„Het *tweede middel* van cassatie, hetgeen van eenigzins meer aanbelang is, bestaat hierin, dat geschonden zoude zijn a. 1 Sg. en a. 1 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15, omdat het in de dagvaarding vermelde feit geen strafbaar feit zoude zijn, als zijnde daarbij niet uitgedrukt, dat het smaden des Konings boosaardiglijk zoude zijn geschied.

„Immers, dus beweert men, het boosaardige is een element van het misdrijf, en mag dus ook niet voorbij worden gezien bij de incriminatie.

„De oplossing evenwel van dit *cassatie-middel* is, mijns inziens, hierin gelegen, dat het boosaardige wel een element uitmaakt van het misdrijf, of liever van de toerekenbaarheid van het misdrijf, maar dat zulks geenzins behoort tot de elementen van het feit; — dat het al of niet boosaardige van den kant des daders, nimmer kan gezegd worden een feitelijk bestanddeel van het misdrijf uit te maken; — en wanneer ik nu in a. 223 lees, dat de dagvaarding zal moeten behelzen eene opgave van het feit, dan geloof ik niet, dat daaronder zal

kunnen worden gerangschikt eene omstandigheid, welke niet van feitelijken aard is, maar welke geheel en al ingrijpt in de beoordeeling van den inwendigen mensch en van den zielstoestand des daders. Zoo ik mij niet bedrieg, heb ik mij voor eenigen tijd in geheel gelijken zin over eene soortgelijke quaestie uitgelaten, en is toen ook datzelfde denkbeeld door dezen Raad gedeeld.

„Ik houde dus ook dit *tweede middel* voor ongegrond.

„Het *derde middel* van cassatie is: schending van hetzelfde a. 1 der wet van 1 Junij 1830, — op grond dat bij het beklaagde arrest niet zoude zijn uitgemaakt, dat de req. boosaardiglijk, dat wil zeggen, zoo doleus als dat a. het vordert, gesmaad heeft, te meer ook, daar die hoogere graad van *dolus* hier *in casu* ten eenemale zoude worden uitgesloten door den hoogen graad van dronkenschap, waarin de req. tijdens het gebeurde heeft verkeerd.

„Wat nu dien meer specialen *dolus*, — dien hoogeren graad van *dolus* aanbelangt, — welke volgens de wet van 1 Junij 1830 zoude gevorderd worden, — zoo zij het mij vergund om daaromtrent te herinneren, dat bij de behandeling van de zaak van T., in den jare 1846, ik als mijn gevoelen heb uitgedrukt, dat aan het woord boosaardiglijk, in den zin der bedoelde wet van 1830, geen meerdere klem of nadruk konde worden toegekend, dan aan zoodanigen *dolus*, als volgens de algemeene beginselen van strafregt, bij het begaan van ieder misdrijf, en speciaal ook bij het begaan van laster, vereischt wordt. (Men vindt deze mijne conclusie bij v. d. Honert, 1846, II, 71 en volgg.)

„Ook nog op dit oogenblik meen ik datzelfde gevoelen te moeten blijven aankleven; — doch daar de H.-R. destijds dit gevoelen niet heeft gedeeld, spreekt het wel van zelf, dat ik daarop thans wel niet weder wil terug komen, en dat ik alzoo ter oplossing van het voorgestelde *cassatie-middel* hier thans alleenlijk dit wil aanvoeren, dat bij de behandeling van het

hooger beroep, het bedoelde *criterium* van het boosaardige hier werkelijk door den regter is onderzocht en uitgemaakt.

„Men leest hieromtrent in het arr. het navolgende:

„O., dat het boosaardig karakter van de uitdrukkingen, blijkens de beëedigde verklaringen der getuigen, genoegzaam blijkt uit de door diezelfde getuigen, en bepaaldelijk door de beide eerste, onder eede verklaarde omstandigheden, dat de appellant, een gesprek over staatkunde aanknoopende, gezegd heeft: „dat hij de Asmodée las, — dat het een wonderlijke dag „was, — dat het Ministerie werd ontbonden, — dat de Neder„landers allen vern.... werden of zij Groenianen waren.„

„Wanneer ik nu hierbij in aanmerking neem, dat de beoordeeling van dat boosaardig karakter ongetwijfeld uitsluitend behoort tot het gebied van den *judex facti*, — en dat het alzoo hier niet de vraag zal kunnen zijn, of die beoordeeling juist is, — maar alleen, is dat boosaardig karakter werkelijk uitgemaakt, — dan geloof ik, dat ook dit *derde middel* wel zal behooren te worden afgewezen.

„Als een *vierde middel* is eindelijk nog aangevoerd: schending van a. 206 Sr., op grond dat de req. wegens hoon en smaad is gedagvaard geweest, doch alleen wegens smaad is veroordeeld, zonder wegens hoon vrijgesproken te zijn; — dat bij het arr. in hooger beroep wel wordt gewag gemaakt van hoon en smaad, doch dat dit niet had kunnen geschieden zonder verandering der qualificatie.

„Hoezeer het mij nu niet regt duidelijk is, waarin hier de eigenlijke wetschending is gelegen, meen ik op dit bezwaar eenvoudig dit te moeten antwoorden, dat de enunciatie in de dagvaarding van hoon en smaad, in deze volstrekt niets ter zake afdoet, omdat, gelijk wij hierboven gezien hebben, die woorden hier niet zijn te beschouwen als van feitelijken aard, maar veeleer als eene aanduiding van het misdrijf; — en dat dus de regter volkomen bevoegd was, om de feiten zelven, naar

aanleiding van de dagvaarding en het gehouden onderzoek, zoodanig te qualificeren, als de regter dit vermeende te moeten doen.

„Buitendien zijn de woorden *smaad* en *hoon* hier, niet alleen taalkundig beschouwd, als van bijkans geheel dezelfde beteekenis, maar zijn die ook door den wetgever zelven, bij de wet van 1 Junij 1830, als op eene en dezelfde lijn geplaatst en als misdrijf volkomen gelijk gesteld.

„Ik zie dus niet in, dat hier, in dit opzigt, sprake zal kunnen zijn van eenige wetschending.

„Ik concludeer alzoo tot verwerping, met veroordeeling van den req. in de kosten.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, van wege den req. voorgesteld bij ingediende memorie:

„1°. Schending van a. 223 Sv., op grond dat de dagvaarding niet zou behelzen eene voldoende opgave van het feit, maar alleen van eene qualificatie;

„2°. Schending van a. 1 Sv. en a. 1 der wet van den 1sten Junij 1830, *St.* n°. 15, op grond meer bijzonder, dat in de dagvaarding niet is uitgedrukt, dat het te last gelegde feit boosaardiglijk zou zijn gepleegd;

„3°. Schending van a. 1 der wet van den 1sten Junij 1830, *St.* n°. 15, op grond dat bij de beklaagde uitspraak niet is uitgemaakt, dat de req. zoo boosaardiglijk, dat is, zoo *doleus*, als gemeld wetsa. dit vordert, heeft gesmaad;

„4°. Schending van a. 206 Sv., op grond dat, hoezeer de eerste regter alleen had schuldig verklaard aan het smaden, en het Hof heeft geoordeeld, dat er was gepleegd hoon *en* smaad, in hooger beroep bij het beklaagde arr. het vonnis van den eersten regter is bevestigd, zonder dat de qualificatie is veranderd of anders is regt gedaan;

„Wat betreft het *eerste middel* van cassatie;

„O., dat bij de dagvaarding niet enkel wordt aangeduid het

misdrijf, waaraan de req. zich zou hebben schuldig gemaakt, maar dat daarbij ook worden opgegeven de woorden zelven, die de req. zou hebben gebezigd, met vermelding tevens van tijd en plaats;

„O., dat alzoo hier niet enkel is de opgave van eene qualificatie, maar de opgave van het feit, zoo als dit bij a. 223 Sg. voor de dagvaarding wordt gevorderd;

„O., dat alzoo het *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie;

„O., dat het misdrijf, dat bij a. 1 der wet van den 1sten Junij 1830, *St.* n°. 15, wordt strafbaar gesteld, is het boosaardiglijk smaden, honen of lasteren, en dat dus het boosaardige behoort tot de elementen van het misdrijf, die voor het bestaan daarvan worden gevorderd;

„O., dat daaruit echter niet volgt, dat de omstandigheid van boosaardigheid bij de dagvaarding moet worden opgegeven, vermits voor de dagvaarding niet wordt gevorderd de opgave van het misdrijf, dat geacht wordt te bestaan, maar van de daadzaken, die het zouden daarstellen, en dat die daadzaken hier bestaan in datgeen wat er is gebeurd, en de materiële omstandigheden, waaronder het heeft plaats gehad;

„O., dat hierom ook het *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *derde middel* van cassatie;

„O., dat, blijkens het beklaagde arr., de vraag nopens het al of niet boosaardig karakter van de gebezigde uitdrukkingen bepaaldelijk is onderzocht en beslist, met opgave der bewezene omstandigheden, waarop de regter de uitspraak heeft gegrond, dat van het boosaardig karakter genoegzaam bleek;

„O., dat hieruit blijkt, dat juist datgeen is onderzocht en beslist, wat, met het oog op a. 1 der wet van den 1sten Junij 1830, werd gevorderd, en dat hierom *dit middel* van cassatie almede niet is aannemelijk;

„ Wat betreft het *vierde middel* van cassatie;

„ O., dat wel het vonnis van den eersten regter alleen schuldig verklaart aan het SMADEN, en de regter in hooger beroep, hoezeer het vonnis eenvoudig bekrachtigende, in eene voorafgaande overweging verklaart, dat te regt is schuldig verklaard aan *hoon* en *smaad*, zoodat hier eenig verschil in uitdrukking aanwezig is;

„ O., dat echter, naar het taaleigen, *hoon* en *smaad* zijn woorden van dezelfde beteekenis, en dat het niet blijkt, dat de wet aan die woorden eene verschillende beteekenis, in strijd met het taaleigen, zou hebben willen geven;

„ O., dat alzoo het *promiscue* gebruiken van die woorden geen grond kan opleveren tot cassatie, en dat reeds hierom het aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„ Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen. „

Nº. MCCLXXXV. — Arrest van 30 December 1856.

(A. 22 Sr.)

Zijn de a. 22, jº. 206 en 211 Sr. geschonden, wanneer in een veroordeelend vonnis ter zake van laster, geene rekenschap wordt gegeven van des regters overtuiging, dat er eene klagte is gedaan door de beleedigde partij? — JA.

H. H., wed. van H. v. G., parapluiemaakster te Arnhem, is reqᵉ. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van den 7den Oct. 1856, waarbij zij, met bevestiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Arnhem, van den 1sten Aug. te voren, is schuldig verklaard aan laster, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenis van eene maand en eene geldboete van f 25.00, en in de kosten der procedure.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN YS-

SELSTEYN, heeft de Proc.-G. v. MAANEN genomen de volgende conclusie:

„De H.-R. heeft door het uitgebragte rapport gehoord, dat tegen het beklaagde arr., waarbij de req°. ter zake van laster tot gevangenisstraf en geldboete is veroordeeld, *twee middelen* van cassatie zijn aangevoerd.

„Zij beweert namelijk: 1°. dat de door haar in het openbaar geuite smaadredenen het karakter van laster missen, en slechts de te-last-legging van eene aangeduide ondeugd behelzen; 2°. dat, wat hier ook van zij, des regters beslissing te dezen aanzien niet behoorlijk met redenen is bekleed.

„Die *middelen* van cassatie staan tot elkander in zulk een naauw en onafscheidelijk verband, dat ik in de eerste plaats over het *eerste middel* zal moeten spreken, ofschoon anders de behandeling van het 2de., als den *vorm* van het arr. betreffende, zou moeten voorafgaan.

„Het Hof heeft, met overneming der beweegredenen des eersten regters, diens vonnis bevestigd. — Het is dus dat vonnis, dat wij *quoad formam* en *quoad jus* moeten onderzoeken.

„Aan de req°. is te last gelegd, en door den regter is op regterlijk en overtuigend bewijs gebleken, dat zij op den 13den Julij ll., op de openbare straat te Arnhem, eene andere vrouw heeft *gescholden* voor hoer, donderhoer en echtbreekster, en haar heeft *verweten* dat zij veneriek was, en het gouden slot en kleedje dat zij droeg, bij vrouw S. verdiend had.

„Over de eerstbedoelde beleedigende uitdrukkingen is hier geene quaestie. Want, ofschoon de Arr.-R. het geheel als *ééne doorgaande handeling* heeft beschouwd, en de beklaagde niet afzonderlijk *en* wegens LASTER, *en* wegens HOON heeft veroordeeld, zoo blijkt echter duidelijk uit de gebezigde uitdrukking *gescholden*, dat hij de bedoelde woorden slechts heeft beschouwd als smaad en scheldwoorden, de te-last-legging eener aangeduide ondeugd behelzende.

„Maar wat is er van de te-last-legging, het verwijt, gelegen in de andere woorden, door de req^s. aan hare wederpartij toegevoegd?

„Is in de *eerste plaats* die aantijging, dat zij door eene schandelijke ziekte besmet zoude zijn, de te-last-legging van een bepaald feit, dat, zoo het plaats had, haar, tegen wien zij gerigt was, aan de verachting der burgerij zou bloot stellen? (*)

„Men zou hier in de *eerste plaats* kunnen vragen, of hier de wet niet alleen bedoelt *bepaaldelijk omschreven handelingen en daden*, die in openbaren strijd zijn met de strafwetten of met die der zedelijkheid? De H.-R. echter is verder gegaan, en heeft bij een arr. van 1 Februarij 1848 (v. d. Honert, I, 68) verstaan, dat het verwijt, dat iemand eene onteerende straf had ondergaan, moest worden beschouwd als de bij a. 367 bedoelde aantijging van een bepaald feit. — Nu zoude men kunnen beweren: ook hier is een dergelijk feit verweten.

„Ik geloof echter niet, dat die gevolgtrekking juist zou zijn. Men lette slechts op de gronden van uwe beslissing. — Zij zijn deze: dat hij, die zoodanige straffen heeft ondergaan, noodzakelijk eene misdaad *moet* hebben begaan onder verzwarende omstandigheden, ten gevolge waarvan hij tot het ondergaan dier straffen is veroordeeld geworden.

„De grond van Ul^r. beslissing is dus gelegen in het regtsvermoeden, dat uit de veroordeeling tot zware straffen voortspruit. Ook in Ul^r. arrest blijkt, dat in het verwijt van gestraft te zijn, het verwijt van het plegen eener misdadige handeling noodzakelijkerwijze lag opgesloten.

„Maar van zoodanig regtsvermoeden, en mitsdien *noodzakelijke* gevolgtrekking, kan ten aanzien van de hier bedoelde aantijging de rede niet zijn. — Ik acht het even onnoodig als het min kiesch zoude zijn dit nader te ontwikkelen. Genoeg zij het te zeggen, dat m. i. hier niet is te last gelegd *un fait*

(*) Obs. In de vertaling staat *en* den haat, in het oorspronkelijk *ou*, dus *of*.

précis, en ik daarom van oordeel ben, dat ook door de onderwerpelijke grove en hoogst laakbare beleediging, het wanbedrijf van *laster* niet is gepleegd.

„Er blijft dus over het verwijt, aan de beleedigde gedaan, „dat zij het gouden slot en kleedje dat zij droeg, bij vrouw S. „verdiend had.” — Dat hierin eene te-last-legging van een bepaald feit *kan* gelegen zijn, is, naar ik meen, moeijelijk te ontkennen; dat er in het verband, waarin die woorden zijn geuit, hoogst vermoedelijk een vernieuwd verwijt van het leiden van een ontuchtig leven ligt opgesloten, kan men ter goeder trouw niet betwijfelen. — Maar de H.-R. is m. i. thans niet in staat, om de juiste beteekenis en strekking dier woorden te kennen, en daardoor ook niet bij magte om te beoordeelen, of in die woorden de te-last-legging van bepaalde daden of van eene aangeduide ondeugd, of zelfs welligt niets beleedigends ligt opgesloten. De *judex facti*, hier, zoo ik meen, te veel *judex loci*, en daardoor verzuimende feitelijk te beslissen, wat vermoedelijk plaatselijk algemeen bekend is, heeft nagelaten den zin dier woorden te bepalen, te beslissen welke bedoeling daarin noodwendig gelegen moest zijn, welk gerucht van die vrouw S. uitging, en of alzoo het verdienen van geld en goed bij die vrouw eene schandelijke handeling moest doen onderstellen. Dit gebrek in het vonnis, en diensvolgens in het arr., is ook in mijne oogen eene onvolledigheid in het bij de wet gevorderde motiveren van 's regters uitspraak te noemen. — Wij zoeken te vergeefs in het vonnis naar de gronden, die den regter bewogen hebben om aan de geuite beleediging het karakter van laster toe te kennen; — ik meen daarom, met den steller der memorie, a. 211 Sr. voor geschonden te moeten houden.

„Indien ik mij echter al te dezen aanzien mogt bedriegen, dan is er echter nog een andere grond van cassatie van het beklaagde arrest, ter zake van schending der a. 206 en 211

Sg., aanwezig. — De Regtb. namelijk heeft verzuimd in haar vonnis melding te maken van de klagt der beleedigde partij, en het Hof heeft dit verzuim over het hoofd gezien en bij zijn arrest niet hersteld. Nu is wel vroeger, bij een arr. van den 13[den] Februarij 1844 (v. d. Honert, XII, 161) beslist, dat de niet-vermelding van het bestaan der klagte van de beleedigde partij geen grond tot cassatie kan geven, wanneer over het werkelijk bestaan dier klagte geen twijfel ten processe heeft bestaan, maar ik meen dat sedert het arr. van 26 September 1848 (v. d. Honert, II, 206), gewezen *in het belang der wet*, de jurisprudentie van den H.-R. is gevestigd, dat wanneer de regter, in zaken van hoon en laster, niet behoorlijk in het vonnis of arr. rekenschap geeft van zijne overtuiging ten aanzien van het bestaan der klagte van de beleedigde partij, de a. 22 en 211, eerste zinsnede, S[v]. geschonden zijn. (Cf arr. 27 Nov. 1849, v. d. Honert, II, 272. —) Ik acht het niet noodig de juistheid dezer stelling nader aan te dringen.

„Ik concludeer derhalve tot cassatie en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht. De kosten te dragen door den Staat.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, namens de req[e]. voorgesteld bij memorie, namelijk:

„1°. verkeerde toepassing van a. 367 S[t]., daar tot het wezen van laster wordt vereischt de aantijging van *un fait précis*, welke precisering in de geïncrimineerde woorden ten eenemale wordt gemist;

„2°. dat het vonnis niet genoegzaam met redenen zoude bekleed zijn, omdat niet is overwogen, of door de ten processe geheel en al onbekende vrouw S. eenig bedrijf wordt uitgeoefend, dat aanstoot aan de zeden kan geven.

„O., dat, blijkens het bij het beklaagde arr. in allen deele, en met overneming van al de motieven, bevestigde vonnis der

Arr.-R. te Arnhem, van den 1sten Aug. 1856, de req°. is vervolgd en veroordeeld ter zake van laster, door haar zullende zijn begaan jegens H. v. W., naaister, wonende te Arnhem;

„O. nogtans, dat uit gemeld arr., evenmin als uit het daarbij bevestigde vonnis blijkt, dat de ter zake van voorschreven wanbedrijf tegen de req°. ingestelde vervolging is gedaan op klagte van de persoon, die zoude beleedigd zijn;

„O., dat bij a. 22 Sg. bepaald zijnde, dat o. a. in zaken van hoon en laster, door het O. M. geene nasporing of vervolg kan gedaan worden dan op klagte der beleedigde partij, van het bestaan van dusdanige klagte geheel afhangt, of het O.M. al dan niet in zijne actie ontvankelijk is, en het doen van klagte alzoo door den regter behoort te worden onderzocht en bij deszelfs uitspraak moet worden uitgemaakt;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. zijn geschonden de vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven bij de a. 206 en 211, in verband met a. 22. Sg., en dat het arr. uit dien hoofde moetende worden vernietigd, alzoo niet behoeft te worden getreden in eenig onderzoek omtrent de door de req°. voorgestelde *middelen* van cassatie;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, in hooger beroep in deze zaak gewezen den 7den October 1856;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden geïnstrueerd en afgedaan; de kosten, in hooger beroep en in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

